Biblica® Open En Levende Bok: Det Nye Testamentet

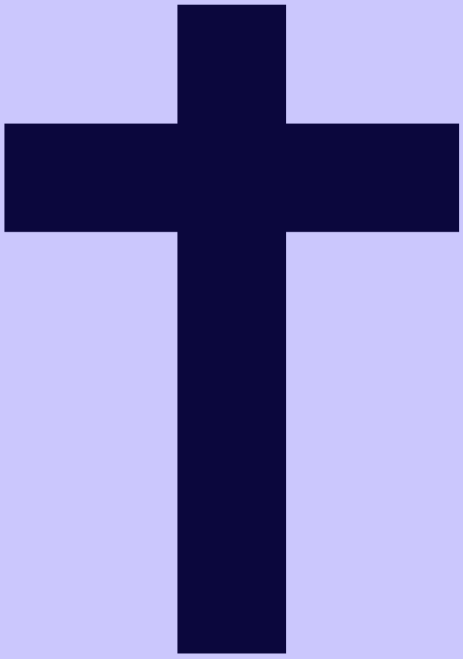

he Holy Bible in Norwegian Bokmål: Biblica® Open En Levend Bok: Det Nye Testamentet

Biblica® Open En Levende Bok: Det Nye Testamentet

The Holy Bible in Norwegian Bokmål: Biblica® Open En Levende Bok: Det Nye Testamentet

copyright © 2005 Biblica, Inc.

Language: Norsk: Bokmål (Norwegian)

Contributor: Biblica, Inc.

Biblica® Open En Levende Bok: Det Nye Testamentet™
Biblica® Open Norwegian Living New Testament™
Copyright © 1978, 1988, 2005 by Biblica, Inc.
“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.
This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0 or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.
Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: “The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible.”
Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:
Biblica® Open En Levende Bok: Det Nye Testamentet™
Biblica® Open Norwegian Living New Testament™
Copyright © 1978, 1988, 2005 by Biblica, Inc.
“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.
You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).
If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at https://open.bible/contact-us.
This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.
You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

- You include the above copyright and source information.
- If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.
- If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.
Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2023-04-14

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 Apr 2023 from source files dated 14 Apr 2023
0b077d0f-c401-5e62-a271-25c6e0777d0b

Contents

MATTEUS 1
MARKUS 53
LUKAS 87
JOHANNES 141
APOSTLENES GJERNINGER 179
ROMERNE 227
1. KORINTER 250
2. KORINTER 272
GALATERNE 286
EFESERNE 294
FILIPPERNE 302
KOLOSSERNE 307
1. TESSALONIKER 313
2. TESSALONIKER 317
1. TIMOTEUS 320
2. TIMOTEUS 326
TITUS 331
FILEMON 334
HEBREERNE 336
JAKOB 354
1. PETER 360
2. PETER 367
1. JOHANNES 371
2. JOHANNES 376
3. JOHANNES 377
JUDAS 378
Johannes' åpenbaring 380

Evangeliet etter Matteus

Slektstavlen til Jesus

1 Dette er forfedrene til Jesus Kristus*, den lovede kongen, som var etterkommer
til kong David og Abraham:

2 Abraham, Isak og Jakob var far til Juda og brødrene hans. Videre fulgte:
3 Juda og Peres, som var tvillingbror til Serah,
og moren het Tamar. Så kom: Hesron,
4 Aram Amminadab, Naksjon,
5 Salmon, Boas, og moren het Rahab.
Etterpå finner vi: Obed, og moren het Rut, Isai, som ble far til
6 kong David.

Salomo, som var sønn til Batseba, enken etter Uria. Videre:
7 Rehabeam, Abia, Asaf,
8 Josafat, Joram, Ussia, 9 Jotam, Akas, Hiskia,
10 Manasse, Amos,
11 Josia, som var far til Jojakin og hans brødre,
som ble født ved den tiden da folket ble ført bort til fangenskap i Babylon, og Jojakin.
12 Etter å ha blitt ført bort til Babylon, fulgte: Sealtiel, Serubabel,
13 Abiud, Eljakim, Asor,
14 Sadok, Akim, Eliud,
15 Eleasar, Mattan, Jakob,
16 og Josef. Josef var mannen til Maria og hun var mor til Jesus Kristus.

17 Disse personene utgjør 14 slektledd fra Abraham og fram til kong David, 14
slektledd fra kong David og fram til tiden da jødene ble ført bort til Babylon og 14
slektledd fra epoken i Babylon og fram til Jesus Kristus.

Jesus blir født

18 Da Jesus Kristus ble født, gikk det slik til: Hans mor Maria var trolovet og skulle
gifte seg med Josef. Men allerede før de var gift, ble hun med barn ved Guds Hellige
Ånd.† 19 Josef, hennes kommende mann, så da ingen annen utvei enn å skille seg fra
henne i stillhet. Han ville leve etter Guds bud, men ønsket ikke å skjemme ut Maria
offentlig.‡
20 Mens han fortsatt grublet på hvordan han skulle løse problemet, viste en Herrens
engel seg for ham i en drøm.
Engelen sa: "Josef, du som er etterkommer av kong David, du skal ikke nøle med
å gifte deg med Maria, for det barnet hun bærer, er blitt til ved Guds Hellige Ånd.

* **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Jødene ventet på at denne kongen skulle gjenopprette Israel som nasjon. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". † **1:18** Den jødiske trolovelsen var mer forpliktende enn vår tids forlovelse, og kunne bare brytes ved en skilsmisse, men noe seksuelt samliv fikk ikke forekomme. ‡ **1:19** Josef ville skrive under de nødvendige papirene for skilsmisse, men ikke la Marie bli dømt offentlig og bli steinet, som han kunne ha gjort.

21 Hun skal få en sønn, og du skal kalle ham Jesus, for han skal frelse folket sitt fra
syndene deres.§"
22 På denne måten ble det som Gud hadde forutsagt ved profeten Jesaja, til
virkelighet: 23 *"Lytt! Den unge jenta skal bli med barn og føde en sønn, og de skal
kalle ham Immanuel,* som betyr 'Gud er med oss'."*
24 Da Josef våknet, gjorde han som engelen hadde gitt beskjed om, og han giftet
seg med Maria. 25 De hadde imidlertid ikke noe seksuelt samliv før sønnen var født.
Josef ga ham navnet Jesus.

2

Astrologer fra Østen hyller Jesus

1 Jesus ble født i byen Betlehem i Judea mens kong Herodes regjerte. Etter fødselen
kom noen astrologer fra Østen til Jerusalem og spurte: 2 "Hvor er jødenes konge som
nylig er født? Vi har sett stjernen hans gå opp i vårt eget land og har kommet for å
hylle ham."
3 Kong Herodes ble fullstendig vettskremt av spørsmålene deres, og hele Jerusalem
begynte å summe av rykter. 4 Han kalte derfor sammen folkets øversteprester og
de skriftlærde* til et møte og spurte dem ut om hvor Messias†, den lovede kongen,
skulle bli født.
5 "I Betlehem i Judea", svarte de, "for Gud har sagt ved profeten Mika:
6 'Du Betlehem i Judas land, du er slett ikke noen ubetydelig by,
for en høvding skal komme fra deg,
en som blir gjeter for mitt folk Israel.‡' "
7 Da kalte Herodes i hemmelighet astrologene til seg på nytt. Ved dette møtet lyktes
det ham å få nøyaktig greie på tidspunktet da de første gangen hadde sett stjernen.
Han sa til dem: 8 "Reis til Betlehem og let etter barnet. Når dere har funnet det, må
dere komme tilbake og fortelle det til meg. Også jeg vil reise dit og hylle barnet."
9 Etter samtalen med kongen ga astrologene seg av sted. Den stjernen de hadde sett
gå opp i sitt eget land, viste seg da på nytt for dem. Den gikk foran dem og stanset
over det stedet i Betlehem der barnet var.
10 Astrologene ble glade da de fikk se stjernen. 11 De gikk inn i huset og fant barnet
og moren Maria. Der falt de på kne og hyllet ham. Så tok de fram skrinene sine og
ga barnet gaver. Det var gull, røkelse og myrra§. 12 Men da de skulle vende tilbake
til sitt eget land, reiste de ikke gjennom Jerusalem for å gi rapport til kong Herodes.
Gud hadde i mellomtiden advart dem i en drøm, og derfor tok de en annen vei hjem.

Flukten til Egypt

13 Da astrologene hadde reist sin vei, viste en Herrens engel seg i en drøm også for
Josef. Engelen sa: "Stå opp og dra som flyktning til Egypt med barnet og moren. Bli
der til jeg sier i fra, for kong Herodes vil lete etter barnet og forsøke å drepe det."
14 Mens det fortsatt var natt, ga Josef seg av sted til Egypt, sammen med Maria og
barnet. 15 De bodde der til kong Herodes var død. Gjennom dette ble det som Gud

§ **1:21** Jesus, som er den greske formen av navnet Josva, betyr "Herren redder". * **1:23** Se Jesaja 7:14. * **2:4** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **2:4** "Messias" betyr "den salvede" på hebraisk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Jødene ventet på at denne kongen skulle gjenopprette Israel som nasjon. Det greske ordet "Kristus" betyr også "den salvede". ‡ **2:6** Se Mika 5:2. § **2:11** Røkelse og myrra var velluktende plantestoffer som ble brukt i templet og ved kongelige brylluper. Gavene var et symbol på at Jesus er Messias, den lovede kongen.

hadde forutsagt hos profeten Hosea, til virkelighet: *"Jeg har ført sønnen min ut av Egypt."*[*]
16 Herodes ble rasende da han forsto at astrologene hadde lurt ham. Han sendte
soldater til Betlehem med befaling om å drepe alle guttebarn som var to år eller
yngre. Ordren gjaldt både i byen og landsbygden i nærheten. Dette hadde sin grunn
i at astrologene hadde sagt at stjernen første gangen viste seg for dem to år tidligere.
17 Gjennom Herodes sin grusomme handling ble det til virkelighet som Gud hadde
forutsagt ved profeten Jeremia:
18 *"Ett rop ble hørt i Rama,*
gråt og høylytt klage.
Rakel gråter over barna sine og lar seg ikke trøste,
for de finnes ikke mer."[†]

Hjemkomsten til Israel

19 Da Herodes var død, viste en Herrens engel seg på nytt i en drøm for Josef i
Egypt, og sa til ham: 20 "Gjør deg klar, ta med deg barnet og moren og reis tilbake til
Israels land, for de som forsøkte å drepe barnet, er døde."
21 Josef vendte da straks tilbake til sitt eget land med Maria og barnet. 22 Men
på veien hjem ble han redd, etter som han fikk vite at sønnen til Herodes, som het
Arkelaus, nå hadde blitt konge i Judea. I en annen drøm ble han oppfordret til å reise
til Galilea. 23 Familien bosatte seg i byen Nasaret. Gjennom dette ble det til virkelighet
som Gud hadde forutsagt om Jesus ved profetene: "Han skal bli kalt en nasareer."[‡]

3

Døperen Johannes rydder vei for Jesus

1 Litt seinere begynte døperen Johannes å undervise ute i den jødiske ødemarken.
Budskapet hans var: 2 "Vend dere bort fra synden og let etter Gud. Han har kommet
for å frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk![*]"
3 Det var ham Gud talte om ved profeten Jesaja, da han sa:
"En stemme roper i ødemarken:
'Rydd vei for Herren!
Gjør stiene rette for ham![†]' "
4 Johannes hadde klær som var vevd av ull fra kameler. Rundt midjen hadde han
et lærbelte. Maten han spiste, var gresshopper og honning fra ville bier. 5 Folk fra
Jerusalem, fra alle deler av Judea og fra hele Jordandalen, kom ut i ødemarken for å
høre ham tale. 6 Etter at folket hadde bekjent syndene sine, døpte han dem i elven
Jordan.
7 Da Johannes så at mange fariseere og sadukeere[‡] kom for å bli døpt, talte han
strengt til dem og sa: "Dere ormeyngel, tror dere at dere kan flykte bort fra Guds
kommende dom? 8 Nei, først må dere bevise at dere har vendt dere bort fra synden
ved å gjøre det som er rett. 9 Innbill dere ikke at dere kan slippe unna. Tenk ikke:
'Vi er trygge, for vi er jøder, og Abraham er vår stamfar.' Jeg forsikrer dere at det
ikke hjelper. Gud kan forvandle disse steinene til jøder! 10 Dommen henger over

---

[*] **2:15** Se Hosea 11:1. [†] **2:18** Se Jeremia 31:15. [‡] **2:23** Dette henviser til det profetene har skrevet om Jesus i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Nasaré kan også sikte til "neser", "skuddet" fra Isais stamme, se Jesaja 11:1, eller på "nasir", en person som lever avsides med Gud. [*] **3:2** På gresk: for himmelriket er nær. [†] **3:3** Se Jesaja 40:3. [‡] **3:7** Fariseere og sadukeere var to religiøse partier blant jødene. Fariseerne var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. Sadukeerne var mest interessert i politikk og var lojale mot romerne. De trodde verken på evig liv, engler eller ånder.

dere, øksen har allerede begynt å hogge i trestammen. Hvert tre som ikke bærer god frukt, skal bli hogget ned og kastet på ilden!
11 Den som erkjenner syndene sine og vender om til Gud, skal jeg døpe med vann. Men det skal komme en som er større enn meg. Han er så mektig at jeg ikke en gang er verdig til å ta sandalene§ av føttene hans. Han skal døpe dere med Guds Hellige Ånd og ild. 12 Det er han som skal dømme verden. Han står klar til å skille de onde fra dem som følger Guds vilje, på samme måten som bonden skiller agnene fra hveten. Etter at han har renset opp på treskeplassen, skal han samle hveten i laden, men agnene skal han brenne opp i en ild som aldri slokner."

Jesus blir døpt

13 Jesus dro nå fra Galilea og kom til elven Jordan for å bli døpt av Johannes. 14 Men Johannes ville ikke døpe ham.
Han sa: "Det kan ikke være riktig. Egentlig er det jeg som burde bli døpt av deg."
15 Men Jesus svarte: "Gjør det i alle fall, for vi må gjøre alt slik Gud vil ha det." Da døpte Johannes ham.
16 Da Jesus hadde blitt døpt, steg han straks opp av vannet. Himmelen åpnet seg og han* så Guds Ånd komme ned som en due og stanset over ham. 17 En stemme fra himmelen sa: "Dette er min elskede Sønn, han er min glede."

4

Jesus blir fristet av djevelen

1 Jesus ble av Guds Ånd ført ut i ødemarken for at djevelen skulle friste ham. 2 I 40 dager og 40 netter spiste han ingenting, og han ble til slutt sulten. 3 Da kom djevelen til ham og sa: "Lag brød av disse steinene, dersom du virkelig er Guds sønn!" 4 Men Jesus sa til ham: "Nei! Det står i Skriften*: *'Menneskene lever ikke av brød alene, men av alle de ordene som er fra Gud.*†' "
5 Litt etter tok djevelen ham med til Guds by, Jerusalem, og stilte ham øverst oppe på tempelmuren. 6 Han sa: "Hopp ned, dersom du virkelig er Guds sønn! Det står i Skriften:
'Gud skal befale sine engler om å beskytte deg.
De skal bære deg på hendene sine,
så du ikke skader deg mot noen stein.‡' "
7 Men Jesus svarte ham: "Det står også i Skriften: 'Du skal ikke sette Herren, din Gud, på prøve.§' "
8 Etter dette tok djevelen ham med seg opp til toppen av et høyt fjell og viste ham all verdens land og herlighet. 9 "Alt dette skal jeg gi deg", sa han, "om du bare faller ned og tilber meg."
10 "Forsvinn, Satan", svarte Jesus. "Det står i Skriften: 'Det er Herren, din Gud, du skal tilbe, og bare han skal du tjene.*' "
11 Da lot djevelen ham være, og engler kom for å tjene Jesus.

Jesus taler til folket i Galilea

12-13 Da Jesus fikk høre at Johannes hadde blitt kastet i fengsel, dro han fra Judea og vendte tilbake til Galilea. Han slo seg ikke ned i hjembyen sin Nasaret, men flyttet

§ **3:11** Dette var en oppgave for slaver. * **3:16** Det er uklart hvem "ham" viser til, men i følge med Johannes sin fortelling om Jesus 1:33-34 så døperen Johannes hvordan Guds Ånd dalte ned over Jesus. * **4:4** "Skriften" for jødene er dette Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **4:4** Se Femte Mosebok 8:3. Å lyde Gud er det viktigste. Siden kommer det å ordne med maten. ‡ **4:6** Se Salmenes bok 91:11-12. § **4:7** Se Femte Mosebok 6:16. * **4:10** Se Femte Mosebok 6:13.

til Kapernaum ved Genesaretsjøen, nær området der de to stammene Sebulon og Naftali bodde. 14 Gjennom dette ble det til virkelighet som Gud hadde forutsagt hos profeten Jesaja:
15 "Sebulons land og Naftalis land ute ved sjøen,
området bortenfor elven Jordan,
øvre Galilea med deres mange forskjellige folk,
16 disse folkene som bodde i mørke fikk se et stort lys.
De levde i dødens land,
men et strålende lys gikk opp over dem."†
17 Fra og med nå av begynte Jesus å tale til folket og sa: "Forlat syndens vei og vend om til Gud, for han har kommet for å frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk!‡"

De første disiplene

18 En dag da han gikk langs Genesaretsjøen, fikk han se to brødre: Simon, som ble kalt Peter, og Andreas. De holdt på å kaste not i sjøen, for de var fiskere.
19 Jesus ropte til dem: "Kom og bli disiplene mine, så skal jeg vise dere hvordan dere fisker mennesker i stedet!" 20 Straks lot de fiskeutstyret ligge og fulgte ham.
21 Mens han gikk videre, fikk han se to andre brødre, Jakob og Johannes, sitte i en båt sammen med faren sin, Sebedeus, og gjøre i stand fiskeutstyret. Han ropte på dem også. 22 Straks forlot de båten og faren og fulgte ham.

Jesus underviser og helbreder syke

23 Jesus gikk omkring i hele Galilea og underviste i synagogene§. Hvor han enn kom, fortalte han det glade budskapet om at Gud vil frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk.* Han helbredet alle slags sykdommer og plager hos folket. 24 Ryktet om miraklene hans spredde seg langt utenfor Galileas grenser. Snart kom det syke mennesker også fra Syria† for å bli helbredet. Uansett hvilken sykdom eller lidelse de var rammet av om de var besatt av onde ånder led av krampeanfall eller var lamme, så helbredet han alle.
25 Store folkemasser fulgte etter Jesus. Det kom folk fra Galilea, Dekapolis‡, Jerusalem og hele Judea, og fra andre siden av Jordan.

5

Virkelig lykke

1 En dag da Jesus så alle folkene som samlet seg, gikk han opp på et fjell sammen med disiplene. 2 Der satte han seg og begynte å undervise dem. Han sa:
3 "Lykkelige er de som innser at de trenger Gud, for de skal få være Guds eget folk.*
4 Lykkelige er de som sørger, for de skal bli trøstet.
5 Lykkelige er de ydmyke, for hele verden tilhører dem.
6 Lykkelige er de som sulter og tørster etter å gjøre Guds vilje,† for de skal bli mettet.
7 Lykkelige er de som viser medfølelse, for de skal få medfølelse fra Gud.
8 Lykkelige er de som av hele sitt hjerte leter etter Gud,‡ for de skal få se ham.

---

† **4:16** Se Jesaja 9:1-2. ‡ **4:17** På gresk: for himmelriket er nær. § **4:23** Synagogen er jødene sitt bygg for gudstjenester. * **4:23** På gresk: evangeliet om riket. † **4:24** Med "Syria" siktes det sannsynligvis til de områdene som ikke var jødiske og som grenset til Galilea, eller også hele den romerske provinsen Syria, det vil si østre Middelhavsområdet. ‡ **4:25** "Området for de ti byene", eller "Dekapolis" som det het på gresk, var et byfellesskap mellom ti byer, som alle bortsett fra en, lå øst for elven Jordan. * **5:3** På gresk: Lykkelige er de som er fattige i ånden, for himmelriket tilhører dem. † **5:6** På gresk: Lykkelige er de som sulter og tørster etter rettferdighet. ‡ **5:8** På gresk: Lykkelige er de som har et rent hjerte.

9 Lykkelige er de som aktivt strever etter fred, for de skal bli kalt Guds barn.
10 Lykkelige er de som blir forfulgt fordi de gjør Guds vilje, for de skal være Guds
eget folk.§
11 Ja, dere er lykkelige når de håner og forfølger dere og lyver om dere fordi dere er
disiplene mine. 12 Juble og vær glade, for Gud skal lønne dere. Husk på at profetene
som før i tiden bar fram Guds budskap,* også ble forfulgt.

Salt og lys

13 Dere er det saltet som bevarer verden fra forråtnelse. Men hva nytte er det i
saltet dersom det har mistet kraften sin?† Kan det på nytt bli salt igjen? Nei, det
duger ikke til noe annet enn å bli kastet ut og trampet ned av menneskene. 14 Dere
er det lyset som lyser opp verden. Dere ligner en by som ligger høyt oppe på et fjell.
En by på fjellet er synlig for alle. 15 Når noen tenner en lampe, vil de ikke dekke over
den. Tvert imot så setter de den på et høyt sted slik at den lyser for alle i huset. 16 På
samme måten skal lyset fra dere skinne for menneskene, slik at de klart og tydelig
kan se det gode dere gjør og hylle Far deres i himmelen.

Om Moseloven

17 Tro ikke at jeg har kommet for å oppheve det Gud har sagt i Moseloven og
profetene.‡ Nei, jeg har kommet for å oppfylle det og gjøre det til virkelighet. 18 Jeg
forsikrer dere at hvert ord i loven skal gjelde så lenge himmelen og jorden består og
fram til alt det Gud har forutsagt, har skjedd. 19 Den som bryter det minste lille budet
i loven, og lærer andre å gjøre det samme, han skal være minst blant de som får
være Guds eget folk. Men den som holder loven og lærer andre å gjøre det samme,
han skal være stor blant Guds eget folk.§
20 Men jeg advarer dere, om dere ikke lykkes i å følge Guds vilje bedre en det de
skriftlærde* og fariseerne† gjør, da kommer dere slett ikke til å få tilhøre Guds eget
folk.‡

Om fiendeskap

21 Dere har hørt at det står i Moseloven: *'Du skal ikke drepe,*§ og den som dreper
noen, skal bli dømt.' 22 Men jeg sier: Det rekker med at du blir sint på noen, da
skal du bli dømt. Kaller du en person for idiot, skal du bli stilt for domstolen, og
forbanner du noen, venter ilden i helvete på deg. 23 Derfor, om du står for alteret i
templet for å bære fram et offer til Gud og plutselig kommer til å tenke på at noen
har noe imot deg, 24 skal du legge ned offeret ditt foran alteret og gå for å gjøre opp
med denne personen. Kom etterpå og bær fram offeret ditt til Gud. 25 Dersom noen
anklager deg for noe, vær da rask til å inngå forlik med motparten din allerede før
dere har nådd fram til domstolen. Ellers overgir han deg kanskje til dommeren, som
så igjen lar vakten ta hånd om deg og setter deg i fengsel. 26 Og jeg forsikrer deg at
du må bli der til du har betalt til siste øre.

---

§ **5:10** På gresk: for himmelriket tilhører dem. * **5:12** Profetenes budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **5:13** Om saltet blir blandet eller reagerer med andre stoffer, mister det sin evne til å konservere og hindre forråtnelse. ‡ **5:17** Moseloven og profetenes bok er to av delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Den tredje delen er salmene. § **5:19** På gresk: "den minste i himmelriket" og "stor i himmelriket". I v.20 "ikke komme inn i himmelriket". * **5:20** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **5:20** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. ‡ **5:20** På gresk: "ikke komme inn i himmelriket". § **5:21** Se Andre Mosebok 20:13 og Femte Mosebok 5:17.

Om utroskap

27 Dere har hørt at det står i Moseloven: ’Du skal ikke være utro i ekteskapet.’*
28 Men jeg sier: Den som ser på en kvinne med begjær i blikket har allerede vært
utro med henne i sitt hjerte. 29 Om ditt høyre øye får deg til å synde, riv det da ut og
kast det fra deg. Det er bedre at en del av kroppen din er ødelagt enn at hele deg
blir kastet i helvete. 30 Om hånden din får deg til å synde, hugg den da av og kast
den bort, ja, selv om det skulle ramme din høyre hånd! Det er bedre at en del av
kroppen din er ødelagt enn at hele deg kommer i helvete.†

Om skilsmisse

31 Det står i Moseloven: *’Om noen vil skille seg fra kona si, da kan han gjøre det
ved å gi henne en attest som bevis på skilsmissen.’*‡ 32 Jeg sier: Den som skiller seg fra
kona si, uten at hun har vært utro, han blir årsak til at hun virkelig kan være utro.
Den som gifter seg med en fraskilt kvinne, gjør at hun er utro.§

Om løfter

33 Dere har også hørt at det står i Moseloven: *’Du skal ikke bryte en ed som du har
sverget, men du skal holde alt som du har lovet innfor Gud.’** 34 Men jeg sier: Du skal
slett ikke sverge noen eder! Om du sier: ’Jeg sverger ved himmelen,’ har du sverget
for Gud, for himmelen er Guds trone. 35 Om du sier: ’Jeg sverger ved jorden’, har du
sverget for Gud, for jorden er skammelen under føttene hans. Og om du sier: ’Jeg
sverger ved Jerusalem’, har du sverget for Gud, for Jerusalem er Guds by.† 36 Si heller
ikke: ’Det setter jeg hodet i pant på!’ for du kan ikke gjøre et eneste hårstrå verken
hvitt eller svart. 37 Si bare: ’Ja, det vil jeg’ eller ’Nei, det vil jeg ikke’. Det rekker.
Tanken om å legge mer autoritet i dine ord ved å sverge kommer fra den onde.

Om hevn

38 Dere har hørt at det står i Moseloven: ’Dersom et øye blir skadet, må den skyldige
betale med sitt eget øye. Og dersom en tann blir skadet, skal han betale med sin egen
tann.’‡ 39 Men jeg sier: Møt ikke vold med vold. Slår noen deg på det ene kinnet,
vend da også det annet til ham. 40 Blir du stilt for domstolen og de tar fra deg skjorta
di, gi dem da yterplagget også. 41 Befaler noen deg å bære hans reisegods en mil, bær
den da to. 42 Gi til den som ber deg og vend ikke ryggen til den som vil låne av deg.

Om å elske fiendene sine

43 Dere har hørt at det står i Moseloven: *’Du skal elske dine medmennesker*§ og hate
dine fiender.’* 44 Men jeg sier: Elsk fiendene deres! Be for dem som forfølger dere!
45 Da viser dere virkelig at dere er barn til deres Far i himmelen. Han lar solen skinne
og regnet falle både på onde og gode, både på de som følger hans vilje, og de som
ikke gjør det.
46 Hva er det som er så ekstra med at dere elsker dem som elsker dere? Det gjør
jo tollerne† også. 47 Dersom dere hilser vennlig på vennene deres, men ikke på noen
andre, hva er det som er så ekstra med det? Det gjør jo også de som ikke kjenner Gud.

---

* **5:27** Se Andre Mosebok 20:14. † **5:30** Vi skal gjøre alt vi kan for å holde oss borte fra synden. Jesus bruker et dramatisk bildespråk. ‡ **5:31** Se Femte Mosebok 24:1. § **5:32** Etter som den første mannen ikke hadde rett til å skille seg fra henne, var hun i Guds øyne fortsatt gift med ham. * **5:33** Se Fjerde Mosebok 30:3 † **5:35** Se Jesaja 66:1 og Salmenes bok 48:3. ‡ **5:38** På gresk: Öga for øye og tann for tann. Se Andre Mosebok 21:23-25. § **5:43** Se Tredje Mosebok 19:18. * **5:43** Se Femte Mosebok 23:6. † **5:46** Tollerne var jøder som arbeidet med å ta inn skatt for romerne, og de var foraktet av alle.

48 Derfor skal dere være like gode som deres Far i himmelen, han som er fullkommen
god.‡"

6

Om å dele med andre

1 Jesus fortsatte: "Når dere gjør det som er godt, se da til at dere ikke gjør det bare
for at menneskene skal legge merke til dere. Ellers har dere ingen lønn i vente fra
vår Far i himmelen. 2 Når dere gir en gave til en som er i nød, rop det da ikke ut
til andre. Gjør ikke som de falske menneskene som bare later som de er lydige mot
Gud. De utbasunerer sine gode gjerninger i synagogene* og på gatene for å få ros og
ære! Jeg forsikrer dere at de allerede har fått sin lønn. 3-4 Nei, om du hjelper noen,
da gjør det med diskresjon. Din venstre hånd skal ikke vite hva den høyre gjør. Da
kommer din Far i himmelen, som ser alt, til å lønne deg.

Om bønn

5 Når dere ber, da skal dere ikke stå og vise dere fram for andre. Vær ikke som
falske mennesker som bare later som om dem er lydige mot Gud. De elsker å be
offentlig på gatehjørnene og i synagogenededup$1† der alle kan se dem. Jeg forsikrer
dere at de allerede har fått sin lønn. 6 Nei, når du ber, da gå i stedet inn i ditt rom
og lukk døren bak deg. La bønnen din være en hemmelighet mellom deg og din Far
i himmelen. Han vet alt og kommer til å lønne deg.
7 Rams ikke opp den samme bønnen gang på gang, slik de gjør som ikke kjenner
Gud. De tror at bønnen har større sjanse på å bli besvart når de bruker mange ord.
8 Vær ikke som dem, for deres Far i himmelen vet akkurat hva dere trenger allerede
før dere har bedt ham om det!
9 Be i stedet på denne måten:
Fader vår,
du som er i himmelen!
La ditt navn holdes hellig.
10 La ditt rike komme.‡
La din ville skje på jorden
som i himmelen.
11 Gi oss i dag vårt daglige brød.
12 Forlat oss vår skyld,
som vi og forlater
våre skyldnere.
13 Led oss ikke inn i fristelse,
men frels oss fra det onde.
For riket er ditt,
og makten og æren i evighet.
Amen.
14 Ja, om dere tilgir dem som har gjort galt mot dere, da skal deres Far i himmelen
også tilgi dere. 15 Men om dere nekter å tilgi andre, da kommer han ikke til å tilgi
dere for det dere har gjort.

Om faste

---

‡ **5:48** På gresk: Vær fullkomne, slik som deres Far i himmelen er fullkommen. Men det norske ordet "fullkommen" har ikke samme betydning som det greske, eller det opprinnelige hebraisk ordet, som betyr "å ha nådd målet, være modent". Her handler det altså om å nå fram til samme godhet som Gud. * **6:2** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester. † **6:5** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester. ‡ **6:10** På gresk: La ditt rike komme.

16 Når dere faster§, vis dere da ikke fram for andre. Vær ikke som falske mennesker
som bare later som om de er lydige mot Gud. De ser dystre og ustelte ut bare for at
folk skal legge merke til at de faster. Jeg forsikrer dere at de allerede har fått sin
lønn. 17 Nei, når du faster, skal du vaske deg og stelle håret ditt akkurat som til
vanlig. 18 La fasten være en hemmelighet mellom deg og din Far i himmelen. Han
vet alt og kommer til å lønne deg.

Om pengene

19 Samle dere ikke rikdom her på jorden, der den mister sin verdi og lett kan bli
stjålet. 20 Samle dere heller skatter i himmelen, der de beholder sin verdi og er sikre
for tyver. 21 For når skatten din finnes i himmelen, da kommer også hjertet ditt og
tankene dine til å være der.
22 Øyet er kroppens lyskilde. Om øye ditt er friskt, da slipper det lyset inn. 23 Om
øye ditt er blindt, stenger det lyset ute, og da blir det mørkt i hele ditt indre. Om det
lyset du tror å ha i deg er blitt mørke, da er mørket i deg virkelig blitt nattsvart!*
24 Ingen kan tjene to herrer samtidig. Enten kommer han til å hate den første og
elske den andre, eller å elske den første og hate den andre. Dere må altså velge. Dere
kan ikke tjene Gud og elske pengene† samtidig.

Om å bekymre seg

25 Derfor sier jeg: Bekymre dere ikke for hvordan dere skal orke livet. Hvordan
dere skal få mat og drikke eller klær å ha på dere. Visst nok finnes det viktigere
saker i livet enn mat og drikke og klær? 26 Se på fuglene! De bekymrer seg ikke for
hva de skal spise. De sår ikke og høster ikke og samler ikke i forråd, men deres Far
i himmelen gir dem nok mat likevel. Er ikke dere mye mer verd for ham enn det
fuglene er? 27 Hva tjener det til å bekymre seg? Kan det forlenge livet deres med en
eneste time? Naturligvis ikke!
28 Og hvorfor er dere bekymret for klærne? Se på liljene på marken. De arbeider
ikke og syr ingen klær. 29 Likevel forsikrer jeg dere at selv ikke kong Salomo i all sin
prakt var så vakkert kledd som dem. 30 Om Gud gir så vidunderlige klær til gresset,
som står den ene dagen, men i morgen blir kastet på ilden, skulle han ikke da ordne
med klær til dere? Stoler dere fortsatt så lite på Gud?
31-32 Bekymre dere altså ikke for hva dere skal spise og drikke, eller for hva dere
skal ha på dere. Gjør ikke som folk som ikke kjenner Gud. De jager etter alt dette og
bekymrer seg hele tiden. Deres Far i himmelen vet allerede hva dere trenger. 33 Han
kommer til å gi dere alt dette, dersom dere først og fremst strever etter å gjøre hans
vilje, og dermed at han får bestemme over dere.‡
34 Bekymre dere altså ikke for dagen i morgen, men løs problemene den dagen de
virkelig dukker opp. En avmålt tid for bekymringer rekker vel mer enn nok?"

7

Om å dømme andre

1 Jesus fortsatte: "Dere skal ikke dømme andre, for da blir dere ikke selv dømt.
2 Gud kommer til å behandle dere på samme måte som dere behandler andre. Den
målestokken dere bruker når dere dømmer andre, den kommer Gud til å bruke når
han dømmer dere. 3 Hvorfor henger du deg opp i bagatellmessige svakheter hos dine

§ **6:16** Av åndelige grunner avstår fra mat. * **6:23** Dette er et bilde som Jesus bruker for å vise at hans tilhørere må slippe inn lyset, det vil si sannheten om det han nettopp underviste om, i dette tilfellet pengene. † **6:24** I den greske grunnteksten ble uttrykket "å elske pengene" kalt for "å tjene Mammon", en avgud. ‡ **6:33** På gresk: søker hans rike og hans rettferdighet.

medmennesker, når du ikke erkjenner dine egne feil som er mye større? 4 Hvorfor
sier du til andre: 'Kom hit så skal jeg åpne øynene på deg slik at du ser feilene dine,'
mens du samtidig er blind for egne feil? 5 Du falske menneske som bare later som
om du er lydig mot Gud! Først må du rette dine egne feil! Etterpå kan du se klart
nok til å hjelpe dine medmennesker med sine.
6 Gi ikke Guds budskap til folk som ikke vil lyde ham. Det er som å kaste perler for
grisene. De kommer til å trampe på budskapet og etterpå vende seg om og angripe
dere.

Be, så skal dere få

7 Be, så skal dere få. Let, så skal dere finne. Bank på, så skal døren bli åpnet for
dere. 8 For alle som ber, de får. Alle som leter, de finner. Og for alle som banker på,
skal døren bli åpnet.
9-10 Dere som er foreldre, dere gir vel ikke barnet deres en stein når det ber om
brød, eller en orm når det ber om en fisk? Naturligvis ikke! 11 Om nå dere som er
onde og hardhjertet har forstand til å gi gode gaver til barna deres, skulle da ikke
deres Far i himmelen gi gode gaver til dem som ber ham om det?

Den gylne regelen

12 Dere skal være på samme måten mot andre, som dere vil at de skal være mot
dere. Dette er den leveregelen Gud har fortalt om i Moseloven og profetene.*

Den trange porten

13 Den som vil bli frelst, må gå inn gjennom den trange porten. Veien til evig straff
er bred, og porten inn dit er vid, og mange er det som velger denne lette veien. 14 Men
porten til livet er trang, og veien dit inn er smal. Derfor er det få som finner den.

Treet blir kjent igjen på frukten

15 Ta dere i vare for den sorten mennesker som sprer falske budskap om Gud. De
kommer til dere forkledd som uskyldige sauer, men er i virkeligheten glupske ulver
som vil slite dere i filler. 16 Dere kan kjenne dem igjen på handlingene deres, på
samme måten som dere kjenner igjen trærne og buskene på den sorten frukt de
bærer. Ingen plukker jo druer på tornebusker eller fiken på tistler. 17 Et godt tre
bærer god frukt, og et dårlig tre bærer dårlig frukt. 18 Et godt tre kan ikke bære
dårlig frukt, og et dårlig tre kan ikke bære god frukt. 19 Hvert tre som ikke bærer
god frukt, blir hogget ned og brent opp. 20 På samme måten som et tre blir kjent igjen
på frukten, kan dere altså kjenne igjen menneskene på handlingene deres.

Sanne disipler

21 Ikke alle som snakker godt om meg, er disiplene mine. Mange kaller meg 'Herre',
men vil likevel ikke få tilhøre Guds eget folk.† Det avgjørende spørsmålet er om de
er lydige mot min Far i himmelen eller ikke.
22 På den dagen da dommen faller, skal mange si til meg: 'Herre, Herre! Vi har jo
båret fram budskapet fra Gud i navnet ditt, drevet ut onde ånder og gjorde mirakler i
navnet ditt.' 23 Da skal jeg si dem sannheten: 'Jeg kjenner dere ikke. Forsvinn herfra!
Det dere har gjort, det har dere gjort i den onde sin tjeneste.'

Om å bygge på fast grunn

24 Den som hører undervisningen min og handler etter den, er klok. Han ligner på
en som bygger huset sitt på fjell. 25 Selv om det blir skybrudd og oversvømmelse, og

---

* **7:12** Moseloven og profetenes bok er to av delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Den tredje delen er salmene. † **7:21** På gresk: ikke komme inn i himmelriket.

stormen blåser med voldsom kraft mot huset, så raser det likevel ikke sammen fordi det er bygget på fast grunn.
26 Men den som hører undervisningen min og ikke handler etter den, er en dåre.
Han ligner en som bygger huset sitt på løs sand. 27 Når regnet kommer og det blir
oversvømmelse, og stormen blåser mot huset, da faller det sammen med et stort
brak."
28 Da Jesus hadde avsluttet denne talen, var folket forundret over undervisningen
hans. 29 Han underviste med innsikt og autoritet, og ikke som deres de skriftlærde‡.

8

Jesus helbreder en spedalsk

1 Da Jesus gikk ned fra fjellet, fulgte mange etter ham. 2 Plutselig nærmet en
spedalsk* seg og falt ned for ham og ba: "Herre, om du vil, så kan du gjøre meg
frisk."
3 Jesus rakte straks ut hånden og rørte ved mannen og sa: "Det vil jeg. Du er frisk!"
I samme øyeblikk var mannen helbredet fra spedalskheten sin.
4 Jesus sa til han: "Fortell ikke dette til noen, men gå til presten for at han kan
undersøke deg. Ta også med deg det offer som Moses har bestemt,† slik at alle kan
forstå at Gud har helbredet deg."

En romersk offiser viser sterk tro

5-6 Da Jesus hadde gått inn i Kapernaum, kom en romersk offiser bort til ham og ba
om hjelp. "Herre, tjeneren min ligger lam hjemme og har fryktelige plager", forklarte
han.
7 "Skal jeg bli med og helbrede ham?" spurte Jesus.
8 Men offiseren sa: "Herre, jeg er ikke verd at du går inn i huset mitt.‡ Si bare et
ord, så blir tjeneren min frisk. 9 Jeg vet det, for jeg har selv overordnede offiserer
som gir meg befaling, og jeg har andre soldater som står under meg. Dersom jeg sier
til en av dem: 'Gå', så går han, og til en annen: 'Kom', så kommer han, og dersom
jeg sier til tjenerne mine: 'Gjør dette eller hint', så gjør de det."
10 Jesus ble svært forbauset og vendte seg mot dem som fulgte han og sa: "Jeg
forsikrer dere at jeg har ikke sett en så sterk tro hos noen blant Israels folk. 11 Jeg
sier dere at mange, lik denne romerske offiseren, skal komme fra jordens tallrike land
og bli innbudt sammen med Abraham, Isak og Jakob til festen i Guds nye verden.§
12 Men mange israelitter, som burde ha vært med blant dem som får være Guds eget
folk, skal bli kastet ut i mørket.* Der skal de gråte av angst og fortvilelse."
13 Jesus sa til den romerske offiseren: "Gå hjem. Det skal bli slik som du trodde!"
Og i samme øyeblikket ble tjeneren frisk.

Jesus helbreder Peter sin svigermor og mange andre

14 Noe seinere kom Jesus hjem til Peter og fikk se at svigermoren hans lå til sengs
med høy feber. 15 Han rørte ved hånden hennes, og straks forsvant feberen. Hun sto
opp og begynte å lage mat til dem.

---

‡ **7:29** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **8:2** Ordet spedalsk, lepra, er blitt brukt på denne tiden for mange forskjellige hudsykdommer. † **8:4** Se Tredje Mosebok 14:1-4. ‡ **8:8** I følge reglene til de jødiske de skriftlærde skulle Jesus bli uverdig til å komme fram for Gud dersom han gikk inn til en som ikke var jøde, etter som den som ikke var jøde, selv var uverdig. En uverdig må siden gå gjennom spesielle seremonier for å bli renset. § **8:11** På gresk: i himmelriket. * **8:12** På gresk: Men rikets egne barn skal bli kastet ut i mørket.

16 Samme kvelden førte innbyggerne mange besatte mennesker til Jesus. Han
drev ut de onde åndene ved bare å snakke til dem og helbredet alle som var syke.
17 Gjennom disse miraklene ble det som Gud hadde forutsagt ved profeten Jesaja, til
virkelighet:
"Han la våre plager på seg selv
og tok bort våre sykdommer."†

Prisen for å følge Jesus

18 Det samlet seg mer og mer folk, og Jesus ba disiplene om å gjøre seg klar til å
reise over sjøen til den andre siden. 19 En av de skriftlærde‡ kom bort til ham og sa:
"Mester, jeg vil også følge deg, samme hvor du enn går!"
20 Jesus svarte: "Du må tenke på at revene har hi og fuglene har reir, men jeg,
Menneskesønnen§, har ingen steder der jeg kan hvile ut."
21 En annen av disiplene sa: "Herre, jeg vil gjerne følge deg, men la meg først gå
hjem og begrave far min."*
22 Da svarte Jesus ham: "Følg du meg og la de som er åndelig døde† begrave sine
døde."

Jesus stiller stormen

23 Senere steg Jesus ombord i en båt og seilte over sjøen sammen med disiplene.
24 Plutselig blåste det opp en fryktelig storm med høye bølger som slo inn over båten.
Men Jesus sov.
25 Disiplene gikk fram og vekket ham og begynte å rope: "Herre, hjelp oss! Vi
synker!" 26 Men Jesus svarte: "Hvorfor er dere redde? Har dere så vanskelig for å
tro?" Litt etter reiste han seg opp og snakket med autoritet til vinden og sjøen, og alt
ble rolig.
27 Disiplene ble helt forundret. "Hvem er han", sa de til hverandre, "etter som til
og med vinden og sjøen er lydige mot ham?"

Jesus setter to menn fri fra onde ånder

28 Da Jesus hadde kommet over på den andre siden av sjøen, til området der
gadarenerne bodde‡, kom to menn imot ham som var besatt av onde ånder. De
søkte ly blant gravene og var så voldsomme i sin atferd at ingen kunne ta seg fram
den veien. 29 De ropte til Jesus: "Gå bort fra oss i fred, du Guds sønn! Har du kommet
for å pine oss før tiden?"
30 Der dette skjedde, gikk en stor flokk griser og rotet i jorden etter røtter. 31 Åndene
tigget og ba: "Dersom du driver oss ut, da send oss i det minste inn i griseflokken."
32 Jesus sa: "Som dere vil, kom dere av sted!" Straks dro de onde åndene fra
mennene og for inn i grisene, og hele flokken rutsjet utfor fjellskrenten og druknet i
sjøen.
33 Røkterne som passet på grisene flyktet. Da de kom til den nærmeste byen,
fortalte de alt sammen, også det som hadde skjedd med de besatte. 34 Alle i byen gikk

---

† **8:17** Se Jesaja 53:4. ‡ **8:19** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **8:20** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14.
* **8:21** Mannen, en disippel, men ikke en av de tolv, ville sannsynligvis vente på at hans far først skulle dø.
† **8:22** Åndelig død er å være skilt fra Gud. ‡ **8:28** Dette området lå ved den sydøstre delen av sjøen, omkring byen Gadara. I Markus sin fortelling om Jesus 5:1 og Lukas sin fortelling om Jesus 8:26 skriver de i stedet om området rundt Gerasenerlandet, som var hele regionens hovedstad. Området var ikke bosatt av jøder.

ut for å treffe Jesus, og da de kom fram til ham ba de at han måtte forlate området deres.

9

Jesus helbreder en lam

1 Senere steg Jesus ombord i en båt og seilte over til Kapernaum, byen der han
bodde. 2 Vel framme kom noen til ham med en lam som lå på en båre. Da Jesus så
hvor stor tro de hadde, sa han til den lamme: "Vær ikke lei deg, sønnen min. Jeg har
tilgitt syndene dine!"
3 Noen av de skriftlærde* mumlet da for seg selv: "Han spotter† og gjør seg selv til
Gud!" 4 Men Jesus visste hva de tenkte og spurte dem: "Hvorfor tenker dere onde
tanker? 5 Er det ikke like umulig for et menneske å si til den lamme: 'Reis deg opp
og gå' som å si: 'Jeg tilgir deg syndene dine'?" 6 Så vendte han seg til den lamme og
sa: "For å bevise at jeg, Menneskesønnen‡, har makt til å tilgi synder her på jorden,
sier jeg til deg: 'Reis deg opp, ta båren din og gå hjem!' " 7 Og mannen reiste seg og
gikk hjem.
8 Da folket så det som skjedde, ble de helt forskrekket. De hyllet Gud for at han
hadde gitt en slik makt til mennesker.

Jesus kaller en toller til disippel

9 Da Jesus gikk videre, fikk han se en toller§ som het Matteus, sitte utenfor tollboden
sin. "Kom og bli min disippel", sa Jesus til ham. Matteus reiste seg og fulgte Jesus.
10 Senere da Jesus og disiplene spiste sammen i hjemmet til Matteus, var også mange
av tollerens gamle kolleger blant gjestene, og en del andre ukjente folk.
11 Fariseerne* var opprørt. "Hvordan kan mesteren deres synke så dypt at han
spiser sammen med tollere og syndere?" spurte de disiplene. Jesus hørte det og sa:
12 "Det er ikke de friske som trenger lege, men de syke. 13 Gå bort og forsøk å forstå
det Gud mener når han sier: 'Jeg vil heller at dere viser hverandre kjærlighet, enn
at dere ofrer til meg.'† Min oppgave her på jorden er å føre syndere tilbake til Gud,
ikke å ta hånd om dem som allerede følger hans vilje."

Jesus svarer på et spørsmål om faste

14 En dag kom disiplene til døperen Johannes og spurte Jesus: "Hvorfor faster ikke
disiplene dine, slik vi og fariseerne‡ gjør?"
15 Jesus svarte: "Bryllupsgjestene kan vel ikke sørge og gå sultne uten mat mens
brudgommen ennå er hos dem? Men en dag skal han bli tatt fra dem, og da kommer
de til å faste. 16 Det finnes en tid og plass for alt. Ingen lapper for eksempel et gammelt
klesplagg med et stykke nytt tøy som aldri har blitt vasket, for da krymper det nye
tøyet og river i stykker plagget, slik at hullet blir enda større. 17 Ingen øser heller
ny vin i gamle skinnsekker, for når vinen gjærer, blir sekkene sprengt og ødelagt, og
vinen renner ut. Nei, ny vin blir lagret i nye sekker, for da blir både vinen og sekkene
bevart."

---

* **9:3** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **9:3** Å spotte er å håne og snakke dårlig om noe som er hellig. ‡ **9:6** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. § **9:9** Tollerne var jøder som arbeidet med å ta inn skatt til romerne, og de var foraktet av alle. * **9:11** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. † **9:13** Se Hosea 6:6. ‡ **9:14** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter.

Jesus helbreder en kvinne med blødninger og vekker opp en død jente

18 Mens Jesus sa dette, kom en mann som var leder for synagogen§ og falt ned for
han. "Datteren min er nettopp død", sa han. "Kom og legg hendene på henne, så får
hun livet tilbake."
19 Da reiste Jesus seg og fulgte med mannen, sammen med disiplene. Men mens
de var på vei til hjemmet hans, kom 20 en kvinne, som i tolv års tid hadde lidd av
fryktelige blødninger. Hun nærmet seg Jesus bakfra og rørte ved dusken på kappen
hans. 21 Hun tenkte: "Om jeg bare får røre ved klærne hans kommer jeg til å bli
frisk." 22 Da vendte Jesus seg rundt og fikk se henne: "Min datter", sa han, "vær ikke
urolig!* Din tro har hjulpet deg." Og fra dette øyeblikket av var kvinnen frisk.
23 Da Jesus kom fram til huset der lederen for synagogen bodde og hørte
sørgemusikken og fikk se alle menneskene som gråt høyt og jamret seg, 24 sa han:
"Gå ut herfra. Jenta er ikke død. Hun sover bare."
Da begynte de å hånle mot han. 25 Men da folket hadde blitt jaget ut av huset, gikk
Jesus inn i rommet der jenta lå, og tok henne i hånden. Straks reiste hun seg opp
og var helt frisk. 26 Ryktet om det fantastiske som hadde skjedd, spredde seg som en
løpeild i hele området.

Jesus helbreder blinde og stumme

27 Da Jesus dro fra hjemmet til jenta fulgte to blinde menn etter han og ropte: "Jesus,
du som skal arve kong Davids trone,† ha medfølelse med oss!" 28 De gikk etter ham
helt inn i huset der han bodde. Og Jesus spurte dem: "Tror dere at jeg kan helbrede
dere?"
"Ja, Herre", svarte de. "Det gjør vi."
29 Da rørte han ved øynene deres og sa: "Etter som dere tror, skal det også bli slik."
30 Plutselig kunne de se!
Jesus advarte dem strengt mot å fortelle dette til noen. 31 Til tross for det han sa,
var snart ryktet om han ute over hele distriktet.
32 Da de to mennene var på vei bort, kom noen til Jesus med en besatt som ikke
kunne snakke. 33 Jesus drev ut den onde ånden, og straks kunne mannen snakke.
Folket ble helt forundret og sa: "Aldri før har noe slikt skjedd i Israel!"
34 Da fariseerne‡ hørte dette, sa de: "Han driver ut de onde åndene med hjelp av
Satan, som er høvding for de onde åndene!"

Jesus oppfordrer disiplene til å be om flere arbeidere

35 Jesus gikk omkring til alle småplassene og byene og underviste i synagogene§.
Hvor han enn kom, fortalte han det glade budskapet om at Gud vil frelse menneskene
og gjøre dem til sitt eget folk.* Han helbredet alle slags sykdommer og plager. 36 Da
han la merke til alt folket, fikk han medfølelse med dem, De hadde store problemer
og visste ikke hvor de kunne få hjelp. De var som sauer uten gjeter.
37 "Høsten er stor, men arbeiderne er få", sa han til disiplene. 38 "Be derfor den
som har ansvaret for innhøstingen, at han sender ut flere arbeidere på feltet."

---

§ **9:18** Forstandere for jødene sine gudstjenester. * **9:22** I følge den jødiske loven var en kvinne med blødninger uverdig til å komme innfor Gud, og alle som rørte ved henne eller klærne hennes, ble uverdige. De må etterpå gå gjennom spesielle seremonier for å bli renset. Se Tredje Mosebok 15:19-30. † **9:27** På gresk: Davids sønn. Det var en tittel som jødene ga Messias, den lovede kongen. ‡ **9:34** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. § **9:35** Synagogen er jødene sitt bygg for gudstjenester. * **9:35** På gresk: evangelium om riket.

10

Jesus sender ut sine tolv disipler

1 Jesus kalte nå til seg sine tolv nærmeste disipler og ga dem makt til å drive ut
onde ånder og helbrede alle slags sykdommer og plager. 2 Her er navnene på de tolv
disiplene*: Simon, som ble kalt Peter, hans bror Andreas, og sønnene til Sebedeus
som var Jakob og Johannes, 3 Filip, Bartolomeus, Tomas, tolleren Matteus, og sønnen
til Alfeus som het Jakob, Taddeus, 4 Simon, "den ivrige"† og Judas Iskariot, han som
seinere forrådt Jesus.
5 Disse tolv sendte Jesus ut, og han ga befaling til dem og sa: "Gå ikke til andre folk
eller til noen av samaritanene sine byer, 6 men bare til Israels folk som er Guds tapte
sauer. 7 Gå og forkynn, for Gud har kommet for å frelse menneskene og gjøre dem til
sitt eget folk.‡ 8 Helbred syke, vekk opp døde, gjør spedalske friske og driv ut onde
ånder. Gjør alt uten betaling, for dere har selv fått disse evnene av meg helt gratis.
9 Ta ingen penger med dere. 10 Pakk ingen veske for reisen. Ta ikke med ekstra klær
eller sko og heller ikke noen vandringsstav. Dere kommer til å få alt det dere trenger,
for arbeideren er verd maten sin.
11 Hver gang dere kommer til et sted eller en by, let da opp noen som tar imot
dere og som vil lytte til budskap dere har å fortelle. Stans i huset hans til dere vil
fortsette reisen til neste by. 12 Ønsk familien fred fra Gud når dere stiger inn i huset.
13 Dersom de er verd å få del i freden hans, vil han gi rikelig av den. Men om de ikke
er verd til å få del i freden hans, vil dere beholde den selv. 14 Tar de ikke imot dere i
en by eller i et hjem, gå da bare derfra. Rist støvet fra byen av føttene deres§ og vær
ikke mer bekymret for disse menneskene. 15 Jeg forsikrer dere at det skal bli lettere
på dommens dag for byene Sodoma og Gomorra* enn for de stedene som ikke hilser
dere velkommen."

Jesus advarer mot forfølgelse

16 Jesus fortsatte: "Jeg sender dere som sauer inn blant ulver. Vær derfor listige
som slanger og troskyldige som duer. 17 Pass dere for menneskene! Dere kommer til
å bli arrestert og trukket for domstolene og bli pisket i synagogene†. 18 Dere skal for
min skyld stå anklaget for konger og makthavere og få anledning til å fortelle dem
om det dere har hørt og sett. Ja, dere skal fortelle om meg til fremmede folk. 19 Når
dere blir stilt for domstolen, skal dere ikke behøve å bekymre dere for det dere skal
si, for dere skal få de rette ordene i det øyeblikk dere trenger det mest. 20 Det er ikke
dere som skal snakke, men deres Far i himmelen skal la sin Ånd snakke gjennom
dere. 21 Brødre skal forråde hverandre og drepe hverandre, og foreldre skal forråde
sine egne barn. Barn skal gjøre opprør mot foreldrene sine og ta livet av dem. 22 Alle
skal hate dere fordi dere tilhører meg. Men den som holder ut til slutten, skal bli
frelst.‡
23 Når dere blir forfulgt i en by, skal dere rømme til en annen. Jeg forsikrer
dere at jeg, Menneskesønnen§, kommer tilbake før dere har rukket over alle byene i

---

* **10:2** Blir også kalt apostler. † **10:4** På gresk: "seloten" eller "kananaios", det er senere dannet av et arameisk ord. Simon tilhørte sannsynligvis "selotene", et politisk parti som ville gjøre opprør mot romerne. ‡ **10:7** På gresk: at himmelriket er nær. § **10:14** Å "riste støvet av føttene" var et måte å vise at innbyggerne selv fikk ta ansvaret for hva de gjorde. * **10:15** Sodoma og Gomorra ble tilintetgjort på grunn av innbyggernes synd. Se Første Mosebok 19:1-25. † **10:17** Synagogen er jødene sitt bygg for gudstjenester. I samme bygg kunne det også finnes en lokal domstol, som hadde rett til å dømme i enklere ting og dele ut straff ved pisking. ‡ **10:22** Av v.21 forstår vi at det ikke her handler om å bli reddet fra døden, men at det handler om å bli reddet for et evig liv. § **10:23** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14.

Israel! 24 Disippelen står ikke over sin mester, og en tjener står ikke over sin herre.
25 Disippelen må akseptere at det går med ham som det gikk med mesteren hans, og
tjeneren må akseptere at det går med ham som det gikk med herren hans. Om nå
jeg, herren i huset, har blitt kalt Satan*, da kommer de naturligvis til å si det samme
om dere, dere som er medlemmer i min husholdning!
26 Men vær ikke redd for de som truer dere, for en dag skal sannheten komme
fram. Da skal det som er skjult bli kjent for alle. 27 Det jeg sier til dere i mørket, skal
dere rope ut i dagslys. Og det jeg hvisker dere i ørene, skal dere rope ut fra taket på
husene!
28 Vær ikke redde for de som vil drepe dere, men ikke har makt til å gjøre noe mer.
Det finnes bare en som har en slik makt at dere trenger å være redd for ham, og
det er Gud. Han kan både drepe og siden straffe i helvete. 29 Ikke en eneste spurv,
uansett hvor lite den enn er verd, faller død til jorden uten at deres Far i himmelen
vet om det. 30 På hodene deres er til og med hårstråene tellet. 31 Vær altså ikke redde!
Dere er mer verd for Gud enn alle verdens spurver til sammen.
32 Dersom noen åpent bekjenner at han tilhører meg, da skal jeg bekjenne ham for
min Far i himmelen at han tilhører meg. 33 Men den som åpent fornekter meg, han
skal jeg fornekte for min Far i himmelen.
34 Tro ikke at jeg har kommet for å skape fred på jorden! Nei, snarere tvert imot.
35 Jeg kommer til å bli årsak til konflikter, slik at en sønn står imot faren sin, en
datter står imot moren sin, og en svigerdatter står imot svigermoren sin. 36 De verste
fiendene for mange blir til å finne i deres egne hjem! 37 Men dersom dere elsker
foreldrene deres høyere enn meg, er dere ikke verdige å tilhøre meg. Dersom dere
elsker barna deres høyere enn meg, da er dere ikke verdige å tilhøre meg.† 38 Den
som ikke tar korset opp og følger mitt eksempel med å være beredt til å dø, han kan
ikke tilhøre meg. 39 Ja, den som klamrer seg fast til livet, vil til slutt miste det, men
den som mister livet sitt for min skyld, vil redde det.
40 Den som tar imot dere, tar imot meg, og den som tar imot meg, tar imot Gud,
etter som Gud har sendt meg. 41 Om dere tar imot en profet fordi han bringer Guds
budskap, da kommer dere til å få samme lønnen som profeten. Og om dere tar imot
en person som lever etter Guds vilje, fordi han lever for Gud, da skal dere få samme
belønning som disse gudfryktige menneskene. 42 Ja, jeg forsikrer dere at den som gir,
om så bare et glass friskt vann til den minste av disiplene mine, fordi denne personen
tilhører meg, han skal få lønn for det.”

11

Jesus svarer på spørsmålene fra døperen Johannes

1 Da Jesus hadde gitt sine tolv disipler disse forskriftene, gikk han videre for å
undervise og spre budskapet sitt til byene i Galilea.
2 Døperen Johannes, som nettopp hadde blitt satt i fengsel, fikk høre om alle
miraklene som Jesus Kristus* gjorde. Derfor sendte han av sted noen av disiplene
sine for å spørre ham: 3 ”Er du virkelig den som Gud har lovet å sende oss, eller skal
vi vente på en annen?”

---

* **10:25** I den greske grunnteksten: ”Beelsebul”, et hebraisk navn på en avgud som har blitt et synonym til Satan.

† **10:37** Om noen av frykt for, eller hensyn til, familien avstår fra å følge Jesus. * **11:2** ”Kristus” betyr ”den salvede” på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Jødene ventet på at denne kongen skulle gjenopprette Israel som nasjon. Det hebraisk ordet ”Messias” betyr også ”den salvede”.

4 Jesus svarte dem: ”Gå tilbake til Johannes og fortell ham om det dere har hørt og
sett: 5 At blinde begynner å se, lamme går, spedalske blir friske, døve hører, døde får
liv igjen, og de fattige får høre det glade budskapet.† 6 Si også til ham: ’Lykkelig er
den som ikke tviler på meg.’ ”
7 Da disiplene til Johannes hadde gått, begynte Jesus å tale til folket om Johannes.
Han sa: ”Når dere gikk ut til han i ødemarken, hva var det dere ville se? Ville dere
se en svak person, lik et gresstrå som svaier hit og dit i vinden? 8 Selvfølgelig ikke!
Ville dere se en person kledd i vakre klær? Nei, for da hadde det vært bedre om dere
hadde gått til et kongelig palass. 9 Ville dere kanskje se en profet som bar fram Guds
budskap? Ja, jeg sier dere at Johannes er mer enn en profet. 10 Han er den som Gud
forteller om i Skriften‡ når han sier:
’Lytt! Jeg sender min budbærer foran deg,
og han skal forberede veien for deg.’§
11 Jeg forsikrer dere at døperen Johannes har betydd mer enn noe annet menneske
som har stått fram offentlig. Likevel kommer den minste blant dem som får være
Guds eget folk*, til å bety mer enn det Johannes gjorde her på jorden.
12 Helt fra den dagen da døperen Johannes begynte å tale til folket og fram til i
dag, har Gud med kraft begynt å regjere blant menneskene,† selv om det også finnes
de som vil få det til å skje med vold‡. 13 At Gud skulle regjere på jorden, var blitt
forutsagt av ham i Moseloven og ved profetene§ før Johannes begynte oppgaven sin.
14 Enten dere tror det eller ikke, så er likevel Johannes den som Gud snakket om da
han sa at Elia* skulle komme†. 15 Lytt nøye og forsøk å forstå!
16 Hva skal jeg si om denne slekten som ikke vil tro? De er som barn som leker på
torget og roper til de andre barna:
17 ’Vi spilte bryllupsmelodier for dere,
men dere ville ikke danse.
Vi spilte sørgemusikk for dere,
men dere ville ikke gråte.’
18 Akkurat slik reagerer de når det gjelder døperen Johannes og meg. Johannes
drikker ikke vin og går ofte uten mat, og da sier de: ’Han er besatt av en ond Ånd.’
19 Men jeg, Menneskesønnen‡, spiser og drikker, og da beskylder de meg for å fråtse i
mat, drikke og leve herrens glade dager sammen med de verste syndere! Men til slutt
kommer endelig Gud i sin visdom til å få rett, når de ser resultatet av visdommen
hans.§”

Jesus anklager byene i Galilea

20 Jesus begynte å anklage de som bodde i byene der han hadde gjort de fleste
miraklene sine, etter som de ikke hadde vendt om til Gud. Han sa: 21 ”Hvor fryktelig
kommer det ikke til å bli for dere som bor i Korasin og Betsaida! For om de miraklene

† **11:5** Jesus siterer Jesaja 29:18; 35:5-6 og 61:1. ‡ **11:10** ”Skriften” for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **11:10** Se Malaki 3:1. * **11:11** På gresk: den minste i himmelriket. † **11:12** På gresk: tvinger himmelriket fram. ‡ **11:12** Dette viser sannsynligvis til ”selotene”, en gruppe fanatiske jøder som med vold ville skape en religiøs stat, fri fra romerriket. En annen mulig oversettelse: og ivrige mennesker vil la ham fortsette å regjere. § **11:13** Moseloven og profetenes bok er to av delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Den tredje delen er salmene. * **11:14** Elia var en profet som bar fram Guds budskap, og som i stedet for å dø ble ført rett opp til Gud. Se Andre Kongebok 2:1-11. † **11:14** Se Malaki 4:5. ‡ **11:19** ”Menneskesønnen” er et hebraisk ord for å si ”av mennesker”. Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. § **11:19** Gud hadde sendt både Johannes og Jesus, men deres oppgaver var forskjellige. Det gode resultatet ble bevist ved de mirakler og tegn Jesus gjorde. Se v.20.

jeg gjorde hos dere, hadde blitt gjort i Tyrus og Sidon*, da hadde innbyggerne der
angret syndene sine og vendt om til Gud for lenge siden. 22 Jeg forsikrer dere at
på dommens dag skal både Tyrus og Sidon få en mildere straff enn dere! 23 Og dere,
innbyggerne i Kapernaum, tror dere at dere skal bli opphøyet til himmelen? Nei, ned
til helvete skal dere bli styrtet. For om de fantastiske miraklene som jeg gjorde hos
dere, hadde blitt utført i Sodoma†, da hadde byen eksistert like til denne dagen. 24 Jeg
kan forsikre dere at Sodoma skal slippe lettere unna på dommens dag enn dere!"

Jesus lover ro og hvile

25 Jesus ba denne bønnen: "Jeg takker deg Far, du som er Herre over himmelen og
jorden, for at du skjuler sannheten for de som tror seg å være lærde og kloke, men
viser sannheten for dem som er ydmyke som et barn. 26 Ja, Far, slik har du bestemt
det."
27 Jesus fortsatte: "Min Far i himmelen har overlatt alt til meg. Ingen kjenner
Sønnen, uten Far i himmelen, og ingen kjenner Far i himmelen, uten Sønnen og de
som Sønnen vil vise han for. 28 Kom til meg alle dere som er trette og kjemper med
problemer og tunge byrder, så skal jeg gi dere hvile. 29-30 Gå inn på mine vilkår og
la meg få undervise dere! Jeg er mild og ydmyk. Hos meg finner dere ro for sjelene
deres. Jeg legger ingen tunge byrder på dere."

12

Disiplene plukker aks på hviledagen

1 På en hviledag* gikk Jesus og disiplene langs noen kornåkrer. Disiplene var sultne
og begynte å plukke aks for å spise.
2 Noen fariseere† fikk se det og protesterte: "Se hva de gjør! Det er jo forbudt å
høste på hviledagen i følge Moseloven‡."
3 Jesus sa til dem: "Har dere aldri lest om det kong David gjorde da han og mennene
som fulgte han, ble sultne?§ 4 Han gikk inn i Guds hus, og både han og de som var
med ham spiste av de spesielle brødene som bare prestene har lov til å spise. De brøt
også loven. 5 Har dere heller ikke lest i loven at prestene som gjør tjeneste i templet,
får arbeide på hviledagen? 6 Jeg kan forsikre dere at her finnes en som er større enn
templet! 7 Dersom dere forsto det som menes med ordene: *'Jeg vil heller at dere viser
hverandre kjærlighet, enn at dere ofrer til meg'**, da ville dere ikke dømme dem som
er uskyldige. 8 For jeg, Menneskesønnen†, har rett til å avgjøre hva som er tillatt på
hviledagen."

Jesus helbreder en syk på hviledagen

9 Litt etter gikk Jesus videre og kom inn i synagogen deres‡. 10 Der fikk han se
en mann som hadde en handikappet hånd. Fariseerne§ spurte ham da: "Tillater

---

* **11:21** Tyrus og Sidon var fønikiske byer ved Middelhavets kyst, nordvest for Galilea. Det finnes flere profetier i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente, om at de skal gå under på grunn av sin ondskap. Se for eksempel Esekiel 26–28. † **11:23** Sodoma ble tilintetgjort på grunn av innbyggernes synd. Se Første Mosebok 19:1-25. * **12:1** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Den dagen utfører ikke jødene noe unødvendig arbeid. Hviledagen ble innstiftet av Gud allerede i Første Mosebok 2:3. † **12:2** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. ‡ **12:2** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. § **12:3** Se Første Samuelsbok 21:1-6. * **12:7** Se Hosea 6:6. † **12:8** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. ‡ **12:9** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester. § **12:10** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter.

Moseloven* at noen kan bli helbredet på hviledagen†?" De håpet naturligvis at han
skulle svare "ja", for da kunne de få noe å anklage ham for. 11 Han svarte: "Om noen
av dere har en sau og den faller i en grøft på hviledagen, griper han ikke da inn og
drar opp sauen samme dagen? Selvfølgelig gjør han det! 12 Tenk på hvor mye mer
verd et menneske er, enn en sau! Det er altså tillatt å gjøre godt på hviledagen." 13 Så
sa han til mannen: "Rekk fram hånden din." Da mannen gjorde det, ble hånden
frisk, og like sterk som den andre!
14 Fariseerne gikk ut og begynte å legge opp planer om hvordan de kunne få Jesus
arrestert og drept.

Guds tjenere

15 Da Jesus fikk greie på dette, dro han bort fra stedet der. Mange mennesker fulgte
etter ham, og han helbredet alle de som var syke blant dem. 16 For ikke å vekke
mistanker om hvem han var, forbød han dem strengt å fortelle om det som skjedde.
17 Gjennom dette ble det som Gud hadde sagt ved profeten Jesaja, til virkelighet:
18 "Dette er min utvalgte tjener!
Han er min elskede,
mitt hjertes glede.
Jeg skal fylle ham med min Ånd,
og han skal bevise for folket hva som er rettferdighet.
19 Han griper ikke til vold eller skriker,
stemmen hans skal ikke bli hørt på gatene!
20 Han slår ikke ned de svake
eller slukker ut det håp som er i ferd med å svinne bort.
En dag skal han la rettferdigheten seire.
21 Han skal være verdens håp."‡

Jesus blir beskyldt for å være i kompaniskap med djevelen

22 De førte til han en besatt som var både blind og stum. Jesus helbredet ham, slik
at han kunne se og snakke. 23 Folk ble helt forundret og sa: "Kanskje Jesus likevel er
den som skal arve kong Davids trone§?" 24 Da fariseerne* fikk høre om miraklet, sa
de: "Han driver sikkert ut de onde åndene med hjelp av Satan†, som er høvding for
de onde åndene."
25 Jesus, som forsto hva fariseerne tenkte, sa til dem: "Et rike som kommer i strid
med seg selv, går under, og en by eller en familie som er i innbyrdes konflikt med
hverandre, vil snart opphøre å eksistere. 26 Dersom Satan nå driver ut sine egne
onde ånder, da strider han jo mot seg selv. Hvordan skal han da kunne fortsette å
styre riket sitt? 27 Dersom jeg driver ut de onde åndene ved hjelp av Satan, hvilken
kraft er det da deres egne tilhengere bruker når de driver dem ut? Kanskje dere selv
kan svare på anklagene deres! 28 Dersom det er med Guds Ånd jeg driver ut de onde
åndene, har jo Gud kommet for å regjere blant dere.‡ 29 På denne måten er det:
Satan er som en sterk mann. Om noen vil gå inn i huset til den sterke mannen og
rane ham for det han eier, da må de først binde ham. Etterpå kan de gå inn og rane

---

* **12:10** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. † **12:10** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Den dagen utfører ikke jødene noe unødvendig arbeid. Hviledagen ble innstiftet av Gud allerede i Første Mosebok 2:3. ‡ **12:21** Se Jesaja 42:1-4. § **12:23** På gresk: Davids sønn. Det var en tittel som jødene ga Messias, den lovede kongen.
* **12:24** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. † **12:24** I den greske grunnteksten: "Beelsebul", et hebraisk navn på en avgud som har blitt et synonym til Satan. Se også i v.27. ‡ **12:28** På gresk: da har jo Guds rike kommet til dere.

hjemmet hans. 30 Den som ikke er med meg, er imot meg, og den som ikke hjelper
meg i mitt arbeid, han motarbeider meg.
31 Jeg advarer dere: All synd og spott§ kan bli tilgitt, men spott mot Guds Hellige
Ånd blir ikke tilgitt. Det er en utilgivelig synd. 32 Den som sier noe mot meg,
Menneskesønnen*, kan få tilgivelse, men den som sier noe mot Guds Hellige Ånd,
kommer aldri til å bli tilgitt, det være seg i denne verden eller i den kommende.
33 Et tre blir kjent igjen på frukten sin. Enten er treet godt og bærer god frukt,
eller så er det dårlig og bærer dårlig frukt. 34 Ormeyngel! Hvordan kan dere som er
onde, si noe godt? Munnen uttrykker jo det hjertet er fullt av. 35 Ordene fra et godt
menneske viser den godhet som bor i hjertet, mens ordene fra et ondt menneske
avslører det onde hjertet. 36 Jeg sier dere at på dommens dag skal dere få stå til rette
for hvert unyttig ord dere har snakket. 37 De ordene dere nå bruker, skal avgjøre
skjebnen for dere da. Enten kommer dere til å bli frikjent ved dem, eller så blir dere
dømt ved dem."

De religiøse lederne ber Jesus om et tegn

38 En dag kom noen av de skriftlærde† sammen med fariseerne‡, og ba om å få se
et tegn som skulle bevise at Jesus virkelig var Messias, den lovede kongen.
39 Jesus svarte: "Denne onde og gudløse slekten krever et tegn, det eneste tegnet
de skal få se, er det som skjedde med profeten Jona§. 40 På samme måten som Jona
var i den store fisken i tre døgn, kommer jeg, Menneskesønnen*, til å være i jordens
indre i tre døgn†. 41 Innbyggerne i Ninive skal på dommens dag stå opp fra de døde
sammen med dere og dømme dere. De ga opp sin onde livsstil og vendte seg om til
Gud da de hørte Jona holde fram Guds budskap. Og her finnes en som er større enn
Jona, men dere nekter å tro på ham. 42 Også dronningen fra Syden‡ skal på dommens
dag stige fram som vitne mot denne slekten og dømme den. Hun kom jo helt fra et
fjernt land for å høre på visdommen til Salomo. Og her finnes en som er større enn
Salomo, men dere nekter å tro på ham.
43-45 Denne onde slekten kommer til å bli rammet av samme skjebnen som mange
besatte gjør: Når en ond Ånd blir drevet ut av et menneske, flakker den urolig
omkring i ørkenen og leter etter et nytt offer. Om den ikke finner noe, sier den:
'Jeg vender tilbake til det menneske der jeg kom fra.' Og når den gjør det, finner den
hjertet tomt, rent og pyntet. Da leter den etter sju ånder til, enda verre enn seg selv.
Sammen tar de kontrollen over mennesket, og det får det langt verre enn det hadde
før."

Jesu virkelige familie

46-47 Mens Jesus fortsatt talte til folket, kom moren og brødre hans dit og ville snakke
med ham, men de stanset utenfor huset. Noen sa til han: "Moren din og brødrene
dine står utenfor og vil treffe deg." 48 Men han svarte: "Moren min og brødrene
mine! Hvem er det?" 49 Så pekte han på disiplene og sa: "Dette er moren min og

---

§ **12:31** Å spotte er å håne og tale dårlig om noe som er hellig. * **12:32** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **12:38** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **12:38** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. § **12:39** Se Jona bok i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **12:40** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **12:40** I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen som noe skjer, som dag nummer en. Jesus døde på en fredag og sto opp på søndagen. Men det viktige i denne sammenhengen er at Gud lar Jesus vende tilbake til livet, på samme måten som han lot Jona vende tilbake til livet. ‡ **12:42** Dronningen av Saba, nåværende Jemen. Se Første Kongebok 10:1.

brødrene mine. 50 Hver og en som lyder min Far i himmelen, er broren, og søsteren og moren min!”

13

Bildet om bonden som sådde korn i åkeren

1 Samme dagen gikk Jesus hjemmefra og satte seg nede ved sjøen for å undervise.
2-3 Snart hadde det samlet seg så mye folk omkring ham, at han var nødt til å stige om bord i en båt og sitte i den for å tale, mens folket sto på stranden. Han underviste dem ved å fortelle mange bilder, som for eksempel dette:

”En bonde gikk ut på åkeren sin for å så. 4 Mens han sådde, falt noe av såkornet på veien langs åkeren, og fuglene kom og plukket det i seg. 5 Noe korn falt der jorden var steinete og jordlaget tynt. Her vokste plantene raskt opp, 6 men i den hete solen visnet de og døde, etter som røttene satt så grunt i bakken. 7 Noe korn falt blant tistlene, og mens tistlene vokste opp, kvalte de kornplantene. 8 Mestedelen av kornet falt i fruktbar jord og ga 30, 60 og til og med 100 ganger så mye avling som bonden hadde sådd. 9 Lytt nøye og forsøk å forstå!”

Jesus forklarer bildet om såkornet

10 Disiplene kom seinere til Jesus og spurte: ”Hvorfor forteller du slike bilder som dette for folket?”

11 Da forklarte han og sa: ”Dere har fått gaven til å forstå undervisningen min om hvordan Gud vil frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk,* men andre har ikke fått den gaven. 12 De som forstår det jeg sier, skal med tiden forstå enda mer. Men de som ikke forstår noe særlig av det, de skal til slutt miste også den lille innsikten de hadde.

13 Det er derfor jeg forteller disse bildene,
slik at menneskene skal høre og se,
men likevel ikke forstå.

14 Gjennom dette blir det til virkelighet som Gud har forutsagt hos profeten Jesaja:
’Dere skal høre det jeg sier,
men likevel ikke forstå.
Dere skal se det jeg gjør,
men likevel ikke fatte!
15 Ja, dette folkets hjerter er så hardt og likegyldig at de ikke kan forstå.
Deres hørsel er sløvet, slik at de ikke kan høre,
og de har lukket øynene sine,
slik at de ikke kan se.
Derfor kan de ikke vende om til meg og bli helbredet!’†

16 Men dere kan være lykkelige, for øynene deres kan se og ørene deres kan høre. 17 Jeg forsikrer dere at mange profeter, og andre som fulgte Guds vilje, har lengtet etter å få se og høre det som dere nå får være med om, men de fikk aldri muligheten til det.

18 Her er forklaringen om bonden som sådde såkornet i åkeren: 19 Den harde veien langs åkeren, der noe av såkornet falt, ligner hjertet til en person som hører budskapet om at Gud vil frelse menneskene og gjøre de til sitt eget folk‡, men ikke tar det på alvor. Straks er den onde på plass og plukker bort såkornet fra hjertet. 20 Det tynne jordlaget er likt hjertet til en person som hører budskapet og tar imot det med ekte glede, 21 men som ikke har dybde i seg, slik at røttene kan utvikle seg. Etter en tid kommer vanskeligheter eller forfølgelser på grunn av troen, da avtar entusiasmen og

* **13:11** På gresk: å lære kjenne himmelrikets hemmeligheter. † **13:15** Se Jesaja 6:9-10. ‡ **13:19** På gresk: hører ordet om riket.

han forlater troen. 22 Jorden som var dekket med frø fra tistler, kan bli sammenlignet
med en person som hører budskapet, men lar hverdagens bekymringer og begjæret
etter å tjene mest mulig penger kvele det han fikk høre. Budskapet får ikke påvirke
livet hans. 23 Den fruktbare jorden derimot, ligner hjertet til en person som hører til
budskapet og forstår det og lar det påvirke hele livet sitt. Han gir en avling som er
30, 60 eller til og med 100 ganger så stor som den mengde såkorn som falt i hjertet
hans."

Bildet om ugresset og hveten

24 Dette er et annet bilde som Jesus fortalte:

"Der Gud bestemmer, blir det som når§ en bonde sådde rent såkorn i åkeren sin.
25 En natt da alle lå og sov, kom fienden hans og sådde ugress blant hveten. Etterpå
snek han usett bort. 26 Da såkornet begynte å spire og sette i aks, vokste også ugresset
opp.

27 Tjenerne til bonden gikk til ham og sa: 'Herre, åkeren der du sådde det rene
såkornet, er full av ugress! Hvor kommer det fra?'

28 'Det må være en fiende som har vært der', svarte herren deres.

Tjeneren spurte da: 'Skal vi rykke opp ugresset?' 29 'Nei', sa han, 'da kommer
dere til å skade hveten samtidig. 30 La begge deler vokse sammen til det blir tid for
å høste. Når tiden er inne, skal jeg si til høstfolkene: Skill bort ugresset og bunt
det sammen, slik at det kan bli brent opp. Etterpå kan dere samle inn hveten i mitt
forrådskammer.' "

Bildet om sennepsfrøet

31 Jesus fortalte også dette bildet for dem:

"Der Gud bestemmer, blir det som når en gartner sår et sennepsfrø i hagen. Det
er det minste* av alle frøene, 32 men når det har vokst opp, er det størst blant
krydderplantene. Det blir til et tre der fuglene kan komme og bygge reir i grenene."

Bildet om gjæren

33 Han fortalte også et annen bilde:

"Der Gud bestemmer, blir det som når en kvinne blander gjær i deigen mens hun
baker. Hun tar bare en liten smule gjær og blander den inn i en stor mengde mel og
elter alt sammen. Over tid virker gjæren i hele deigen."

34 Alt dette fortalte Jesus til folket ved å bruke bilder. Ja, han talte bare til dem
gjennom bilder. 35 Ved dette ble det virkelig som Gud hadde forutsagt ved sin profet:
"Jeg skal tale i bilder,
jeg skal fortelle hemmeligheter som er gjemt fra verdens skapelse av."†

Jesus forklarer bildet om ugresset og hveten

36 Litt etter dro Jesus fra folket og gikk til huset der han bodde. Der ba disiplene
om at han måtte forklare bildet om ugresset og hveten for dem.

37 "Det skal jeg gjøre", sa han. "Jeg, Menneskesønnen‡, er den som sår det
rene såkornet. 38 Åkeren er verden, og såkornet representerer de menneskene
som tilhører Gud og er hans eget folk.§ Ugresset er de som tilhører den onde.
39 Fienden, som sådde ugresset blant hveten, er djevelen. Høsttiden er verdens ende,
og høstfolkene er englene.

---

§ **13:24** På gresk: Himmelriket ligner… Samme utrykk blir brukt også i v.31,33,44,45 og 47. * **13:31** Sennepsfrøet var det minste frøet de bruker for dyrking. † **13:35** Se Salmenes bok 78:2. ‡ **13:37** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. § **13:38** På gresk: som er rikets barn.

40 Som når ugresset blir skilt fra hveten og brent opp, slik skal det være ved tidenes
slutt. 41 Jeg, Menneskesønnen, skal sende ut englene mine, og de skal rense Guds
verden.* De skal ta bort alle dem som lokker menneskene til synd og gjør det som er
ondt. 42 De onde skal bli kastet i den brennende ovnen. Der skal de gråte av angst og
fortvilelse. 43 De som følger Faderens vilje, skal lyse som solen i den nye verden der
deres Far i himmelen regjerer.† Lytt nøye og forsøk å forstå!"

Bildene om skatten i åkeren, den verdifulle perlen og fiskenoten

44 Jesus fortalte enda flere bilder. Han sa:
"Der Gud bestemmer, blir det som når en mann oppdager en skatt i en åker. I
sin iver graver han ned skatten igjen og går og selger alt han eier for å kunne kjøpe
åkeren, for at skatten kan bli hans.
45 Der Gud bestemmer, blir det også som når en kjøpmann er på jakt etter kostbare
perler. 46 Når han oppdager en ekstra verdifull perle, går han av sted og selger alt
han eier for å kunne kjøpe den.
47 Der Gud bestemmer, blir det også som når noen kaster not ut i sjøen for å fange
fisk av forskjellige slag, både spiselige og uspiselige. 48 Når noten er full drar de den
opp på stranden og setter seg ned og sorterer fisken. De spiselige fiskene samler de i
en korg, men de andre kaster de fra seg.
49 Slik skal det bli ved tidenes slutt. Englene skal komme og skille de onde
menneskene fra de som følger Guds vilje. 50 Etterpå blir de onde kastet i den
brennende ovnen. Der skal de gråte av angst og fortvilelse. 51 Har dere forstått
alle disse bildene?"
"Ja", sa de, "det har vi."
52 Da sa han: "Det betyr at hver person som kjenner til Skriften‡, og nå hører til
det folk som Gud regjerer over,§ i fortsettelsen kan fortelle om både den nye og den
gamle måten å tjene Gud på."

Innbyggerne i Nasaret nekter å tro

53 Da Jesus hadde fortalt alle disse bildene, dro fra han stedet. 54 Han kom litt etter
til hjembyen sin Nasaret. Der underviste han i synagogen*. Han overrasket alle med
sin visdom og miraklene sine.
55 "Hvordan er dette mulig?" undret folket. "Dette er jo bare sønnen til snekkeren.
Vi kjenner moren hans, Maria, og brødrene hans Jakob, Josef, Simon og Judas. 56 Alle
søstrene hans bor jo her. Hvor har han fått alt dette fra?" 57 Og de irriterte seg over
ham.
Da sa Jesus til dem: "En profet som bringer Guds budskap, blir anerkjent over alt,
bortsett fra i sin egen hjemby og i sin egen familie." 58 Siden de ikke trodde på ham
gjorde han bare noen få mirakler der.

14

Døperen Johannes blir drept

1 Etter en tid fikk kong Herodes* høre alt det folk fortalte om Jesus. 2 Han sa da til
tjenerne sine: "Det må være døperen Johannes som har stått opp fra de døde. Det
er derfor han kan gjøre slike mirakler."

---

* **13:41** På gresk: rense Guds rike. † **13:43** På gresk: lyse som solen i Far sins rike. ‡ **13:52** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **13:52** På gresk: som har blitt en disippel til himmelriket. * **13:54** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester. * **14:1** Kong Herodes regjerte over Galilea og Perea. Han var sønn til den Herodes som regjerte da Jesus ble født.

3 Herodes hadde nemlig under press fra kona si, Herodias, arrestert Johannes og
latt ham binde og kaste i fengsel. Herodias hadde først vært gift med Filip, som var
bror til kongen. 4 Johannes hadde sagt rett ut til Herodes: "Det er ikke tillatt for deg
å leve sammen med henne." 5 Helst hadde Herodes ønsket å drepe Johannes, men
han var redd for folket, som mente at Johannes var en profet som bar fram Guds
budskap.
6 Men da Herodes feiret sin fødselsdag, danset datteren til Herodias for gjestene.
Og Herodes ble helt fortryllet over dansen hennes. 7 Han sverget på at han ville gi
henne hva hun enn ba om. 8 Moren fikk henne til å si: "Jeg vil ha hodet til døperen
Johannes på et fat." 9 Kongen ble svært sjokkert, men på grunn av det løfte han hadde
gitt, og etter som han ikke ville ta tilbake det han hadde sagt i påhør av gjestene, ga
han befaling om at hun skulle få kravet oppfylt. 10 Derfor ble Johannes halshugget
i fengslet. 11 De la hodet hans på et fat og ga det til jenta, som i sin tur bar det til
moren sin.
12 Etterpå kom disiplene til Johannes og hentet kroppen og begravde den. Senere
gikk de til Jesus og fortalte det som hadde skjedd.

Jesus gir mat til mer enn 5 000 personer

13 Da Jesus fikk høre det som hadde skjedd, drog han med båt til en avsides plass
for å være for seg selv. Folket i byene fikk imidlertid greie på det og fulgte etter til
fots langs sjøen.
14 Da Jesus steg ut av båten og fikk se alt folket som hadde samlet seg, følte han
sympati med dem, og han helbredet de som var syke.
15 På kvelden kom disiplene bort til ham og sa: "Det er allerede seint, og det finnes
ikke noe å spise her i ødemarken. Send folket av sted for at de kan gå til byene i
nærheten og kjøpe mat."
16 Men Jesus svarte: "Det trenger de ikke. Dere kan selv gi dem mat!"
17 "Skal vi?", utbrøt de. "Vi har jo bare fem brød og to fisker!"
18 "Gi det dere har til meg", sa han.
19 Så ba han folket å slå seg ned i gresset. Han tok de fem brødene og de to fiskene,
så opp mot himmelen og takket Gud. Han brøt brødene i biter og ga dem til disiplene,
som delte ut til folket. 20 Alle spiste og ble mette, og da de samlet sammen det som
var igjen, ble det tolv fulle kurver. 21 Det var omkring 5 000 menn som hadde spist,
i tillegg til kvinner og barn.

Jesus går på vannet

22 Straks etter dette ba Jesus disiplene om å sette seg i båten og reise i forveien over
til andre siden av sjøen. Selv stanset han igjen for å se at folket kom seg på hjemvei.
23 Da han hadde gjort det, gikk han opp på fjellet for å be. Der var han alene til det
ble kveld.
24 I mens hadde disiplene kommet i vanskeligheter langt ute på sjøen. Det blåste
opp, og de hadde store problemer med å ta seg over til den andre siden etter som det
var motvind. 25 Straks før det begynte å lysne, kom Jesus gående til dem på vannet.
26 Da disiplene fikk se ham gå på sjøen, ble de livredde. De trodde det var et spøkelse,
og skrek av redsel.
27 Men Jesus snakket straks til dem og sa: "Ro dere ned, det er jeg. Vær ikke redde."
28 Da ropte Peter: "Herre, om det virkelig er deg, da kan du vel si at jeg får komme
til deg på vannet."
29 "Javisst", sa Jesus. "Kom!"

Peter klatret over båtripen og begynte gå på vannet mot Jesus. 30 Da han stirret
mot de høye bølgene, ble han lammet av redsel og begynte å synke. "Redd meg,
Herre!" skrek han. 31 Og straks rakte Jesus ut hånden og grep tak i ham.
"Er troen din så liten?" sa Jesus. "Hvorfor tvilte du?" 32 Etterpå steg de i båten, og
i samme øyeblikk la vinden seg. 33 De som var i båten, falt ned for Jesus og sa: "Du
må være Guds sønn!"

Jesus helbreder alle som rører ved ham

34 Da Jesus og disiplene hadde reist over sjøen, gikk de i land ved Gennesaret. 35 Der
ble Jesus straks kjent igjen av folket på stedet. De sendte bud til hele distriktet for å
spre nyheten om hans ankomst. Snart kom folk dit med alle sine syke. 36 De ba om
at de i det minste måtte få røre ved dusken på kappen hans. Og alle som gjorde det,
ble friske!

15

Guds bud og menneskene sine regler

1 Senere kom noen fariseere* og noen av de skriftlærde† fra Jerusalem for å
diskutere med Jesus.
2 "Hvorfor bryter disiplene dine de gamle jødiske reglene?" spurte de. "De vasker
ikke hendene før de spiser." 3 Han svarte: "Hvorfor bryter dere selv Guds bud ved
å følge egne regler? 4 Gud sier for eksempel: 'Vis respekt for foreldrene dine', og:
'Den som forbanner foreldrene sine, skal bli dømt til døden.'‡ 5-6 Men dere påstår
at dere slett ikke behøver å respektere foreldrene eller ta hånd om dem når de blir
gamle. Dersom dere bare gir pengene som en gave til templet i stedet, påstår dere
at alt er i sin skjønneste orden. På den måten gjør dere Guds klare befaling ugyldig
ved å følge egne regler. 7 Dere er falske mennesker som bare later som om dere er
lydige mot Gud! Profeten Jesaja hadde rett da han bar fram Guds budskap om dere
og sa:
8 'Dette folket ærer meg med ordene sine,
men de nekter å være lydige mot meg.
9 Deres tilbedelse er verdiløs,
for de budene de lærer,
er menneskene sine egne regler og ikke Guds bud.§' "
10 Så kalte Jesus til seg folket og sa: "Lytt til det jeg sier og forsøk å forstå: 11 Dere
blir ikke uverdige for Gud på grunn av det dere spiser og stapper i munnen!* Det er
det dere sier, det som kommer ut av munnen, som gjør dere uverdige!"
12 Da gikk disiplene bort til ham og sa: "Vet du at du irriterte fariseerne med det
du sa?"
13 Jesus svarte: "Hver plante som ikke er plantet av min Far i himmelen, skal
bli rykket opp med roten, 14 Ikke bry dere om fariseerne. De er blinde ledere som
veileder andre blinde. Når en blind leder en blind, faller begge i samme grøften."
15 Peter ba at Jesus måtte forklare hva han mente med at ingen blir uverdige for
Gud på grunn av det de spiser.
16 "Forstår heller ikke dere det jeg mener?" spurte Jesus. 17 "Innser dere ikke at
det dere spiser, bare passerer gjennom magen og kommer ut igjen? 18 Ordene dere

---

* **15:1** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. † **15:1** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **15:4** Se Andre Mosebok 20:12 og 21:17 og Femte Mosebok 5:16. § **15:9** Se Jesaja 29:13. * **15:11** Den jødiske loven har mange regler om hva de får og ikke får spise. Se Tredje Mosebok 11.

sier kommer derimot fra hjertet. Derfor er det dette som gjør menneskene uverdige
for Gud. 19 Fra hjertet kommer onde tanker, mord, utroskap i ekteskapet, seksuell
løssluppenhet, tyveri, løgn og sladder. 20 Det er slikt som gjør menneskene uverdige.
Ingen blir uverdig for Gud ved å spise uten først å ha vasket hendene."

Troen hos en kvinne som ikke er jøde

21 Jesus dro fra Galilea og til distriktet rundt byene Tyrus og Sidon.†
22 En kanaaneisk kvinne fra området der kom til ham og ropte: "Herre, du som
skal arve kong Davids trone,‡ ha medfølelse med meg. Min datter er besatt av en
ond Ånd, og den plager henne støtt og stadig."
23 Jesus svarte henne ikke med et ord. Disiplene kom derfor og sa til ham: "Send
henne bort, hun forfølger oss jo med ropene sine."
24 Han sa til kvinnen: "Jeg har fått i oppgave å hjelpe Israels folk, Guds tapte sauer."§
25 Kvinnen kom nærmere og falt på kne og ba ham på nytt: "Herre, hjelp meg!"
26 Jesus svarte: "Det er ikke rett å ta brødet fra barna og kaste det til hundene."
27 "Det er sant, Herre", sa hun, "men til og med hundene har rett til å spise de
smulene som faller fra bordet til herrene deres."
28 "Kvinne", sa Jesus til henne, "troen din er sterk. Du skal få det du ber om." Og i
samme øyeblikk ble datteren hennes helbredet.

Jesus helbreder mange syke

29 Jesus vendte nå tilbake til Genesaretsjøen og gikk opp på en fjellskråning i
nærheten og satte seg der. 30 Snart hadde det samlet seg en stor folkemasse omkring
ham. De hadde med seg handikappede, utviklingshemmede, blinde, stumme og
mange andre. De la dem foran Jesus, og han helbredet dem. 31 Folk var helt forundret,
for de stumme begynte å snakke, utviklingshemmede ble friske, handikappede gikk,
og blinde kunne se! Alle hyllet Israels Gud.

Jesus gir mat til mer enn 4 000 personer

32 Senere kalte Jesus på disiplene og sa: "Jeg har stor medfølelse med folket. De
har nå vært her i tre dager og har ikke noe å spise. Jeg vil ikke sende dem sultne
bort, for da vil kanskje noen svime av langs veien på grunn av utmattelse."
33 Disiplene svarte: "Hvor skal vi få nok mat til alle her i ødemarken?"
34 Jesus spurte dem: "Hvor mye mat har dere?" "Sju brød og noen små fisker",
svarte de.
35 Jesus ba folket å slå seg ned på marken. 36 Han tok de sju brødene og fiskene og
takket Gud. Så brøt han dem i biter og ga til disiplene, som i sin tur delte dem ut til
folket. 37 Alle spiste og ble mette. Da de samlet sammen restene som var til overs, ble
det sju fulle kurver. 38 Det var 4 000 menn som hadde spist. I tillegg kom kvinner og
barn.
39 Etterpå ba Jesus folket om å gå hjem. Selv steg han ombord i en båt og seilte
over sjøen til Magadan*.

16

De religiøse lederne vil se tegn fra Gud

1 Fariseerne og saddukeerne* kom til Jesus, og forlangte at han skulle gi dem et

† **15:21** Tyrus og Sidon lå i Fønikia, omkring åtte mil fra Kapernaum. ‡ **15:22** På gresk: Davids sønn. Det var en tittel som jødene ga Messias, den lovede kongen. § **15:24** Jesus virket først og fremst blant jødene, som etter døden hans og oppstandelse skulle spre budskapet om han til alle jordens folk. Men nå og da gjorde Jesus et unntak. Se 8:5-13, der han helbreder tjeneren til en romersk offiser. * **15:39** Magadan, eller Magdala, lå like sør for Kapernaum. * **16:1** Fariseer og sadukeere var to religiøse partier blant jødene.

tegn fra Gud som bevis på hvem han var.
2-3 Men han svarte: "Dere er flinke til å tyde de tegnene dere ser på himmelen: Om
himmelen er rød når kvelden kommer, da vet dere at det blir fint vær på morgenen.
Om himmelen er rød og skyet på morgenen, da vet dere at det snart blir uvær. Nå
vil dere altså at himmelens Gud skal vise dere et tegn, likevel forstår dere ikke de
tingene som skjer midt foran øynene på dere. 4 Denne onde og gudløse slekten vil se
tegn fra Gud. Det eneste tegnet de kommer til å få se, er det som skjedde med Jona.†"
Så dro Jesus fra dem og gikk derfra.

Jesus advarer mot falsk undervisning

5 Da de var på vei over til den andre siden av sjøen, oppdaget disiplene at de hadde
glemt å ta med seg brød.
6 Jesus sa da til dem: "Ta dere i vare for den gjæren som fariseerne og saddukeerne‡
sprer."
7 "Hva mener han?" spurte disiplene hverandre. De trodde at han sa dette fordi
de hadde glemt å ta med seg brød.
8 Da Jesus hørte de diskutere dette, sa han til dem: "Så svak tro dere har! Hvorfor
er dere så urolige for at dere ikke har noe brød? 9 Forstår dere fortsatt ingenting?
Husker dere ikke den gangen jeg mettet mer enn 5 000 personer med fem brød, og
hvor mange kurver dere da fikk til overs? 10 Husker dere ikke den andre gangen da
jeg mettet mer enn 4 000 personer med sju brød, og hvor mange kurver dere da fikk
til overs? 11 Hvordan kan dere tro at jeg snakket om brød? Jeg sier på nytt til dere:
Ta dere i være for den gjæren som fariseerne og saddukeerne sprer om seg."
12 Da forsto de endelig at han med "gjær" mente den falske undervisningen til
fariseerne og saddukeerne, og at det var den han advarte dem mot.

Peter bekjenner at Jesus er Messias, den lovede kongen

13 Da Jesus kom til området rundt Cæsarea Filippi§, spurte han disiplene: "Hvem
sier folk at jeg, Menneskesønnen*, er?"
14 De svarte: "Noen sier døperen Johannes, noen sier Elia og andre Jeremia eller
en av de andre profetene som før i tiden bar fram Guds budskap.†"
15 Da spurte han dem: "Hvem tror dere at jeg er?"
16 Simon Peter svarte: "Du er Messias, den lovede kongen, Sønn til den Gud som er
og blir."
17 "Du kan virkelig kjenne deg lykkelig, Simon, sønn av Jonas", sa Jesus, "for min
Far i himmelen har selv vist deg dette. Ingen kan på egen hånd få innsikt i den
saken. 18 Du er Peter‡, en klippe, og på denne klippe vil jeg bygge min menighet.
Helvetes krefter skal ikke kunne beseire den. 19 Jeg skal gi deg nøklene inn til Guds
nye verden§. Du skal få i oppdrag å fortelle menneskene at Gud har erklært dem
skyldige, men du skal også fortelle dem at de har blitt fri fra sin skyld.*"
20 Han forbød disiplene å si til andre at han var Messias, den lovede kongen.

---

† **16:4** Jona lå i fisken i tre døgn. Like lenge skulle Jesus ligge i graven. Se 12:39-41. Se også Jona bok i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **16:6** Fariseere og sadukeere var to religiøse partier blant jødene. § **16:13** Cæsarea Filippi var en by nord for Galilea som ikke var bosatt av jøder. * **16:13** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **16:14** Profetenes budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Elia kan vi lese om i Første og Andre Kongebok, og Jeremia som er en egen bok. ‡ **16:18** Navnet Peter kommer av det greske ordet "petra" som betyr "fjellet". § **16:19** På gresk: himmelriket. * **16:19** Peter oppdraget sitt var å forkynne for menneskene, om at den som aksepterer den frelse Jesus gir, han får tilgivelse for syndene sine, mens de øvrige ikke blir tilgitt.

Jesus forutsier for første gangen at han skal dø

21 Etter dette begynte Jesus å snakke åpent ut med disiplene om at han skulle gå til
Jerusalem, og alt som skulle skje der. Han forklarte at folkets ledere, øversteprestene
og de skriftlærde†, ville gjøre det slik at han måtte lide mye og til slutt bli drept, men
at han på den tredje‡ dagen skulle stå opp fra de døde igjen.
22 Peter tok ham da til siden, protesterte og sa: "Gud kommer til å ta hånd om deg,
Herre! Dette skal aldri skje med deg!"
23 Men Jesus vendte seg mot Peter og sa: "Gå bort fra meg, Satan! Du forsøker å få
meg til å synde, for det du tenker, er mennesketanker og kommer ikke fra Gud."
24 Jesus sa til disiplene: "Om noen vil bli disiplene mine, da kan han ikke lenger
tenke på seg selv, men han må følge mitt eksempel og være beredt til å dø. 25 Ja,
den som klamrer seg fast til livet, vil til slutt miste det, men den som mister livet sitt
for min skyld, vil finne det. 26 Hvilken gevinst får et menneske om det blir gitt hele
verden i hendene, men samtidig mister det evige livet? Alle pengene i hele verden kan
ikke hjelpe et menneske til å få livet tilbake. 27 Jeg, Menneskesønnen§, skal komme
i min Fars herlighet med mine engler og dømme hvert enkelt menneske for det de
har gjort. 28 Men tro meg: Noen av dere som nå står her, skal ikke dø før de har sett
meg, Menneskesønnen, komme med kongelig makt.*"

17

Jesus blir forandret på fjellet

1 Seks dager seinere tok Jesus med seg Peter, Jakob og broren hans Johannes, til
toppen av et høyt fjell. Der kunne de være for seg selv. 2 Utseende hans forandret
seg mens de så på, ansiktet lyste som solen, og klærne ble blendende hvite. 3 De fikk
se Moses og Elia stå og snakke med Jesus.* 4 Da sa Peter til Jesus: "Herre, dette er et
fantastisk sted å være på. Om du vil, kan jeg bygge tre hytter, en til deg, en til Moses
og en til Elia."
5 Akkurat i det han sa dette, ble de omsluttet av en lysende sky, og en stemme fra
skyen sa: "Dette er min elskede Sønn, han er min glede. Lytt til ham!"
6 Da disiplene hørte stemmen, ble de fryktelig redde og kastet seg med ansiktet ned
mot jorden. 7 Men Jesus gikk bort og rørte ved dem. "Reis dere opp", sa han, "og vær
ikke redde!" 8 Da de så opp, var det ingen andre der enn Jesus.
9 På vei ned fra fjellet sa Jesus strengt til dem: "Ikke fortell til noen om det dere
har sett, før jeg, Menneskesønnen†, har stått opp fra de døde."
10 Da spurte disiplene han: "Hvorfor påstår de skriftlærde‡ at Elia må vende tilbake
før Messias, den lovede kongen, kommer?"
11 Jesus svarte: "De skriftlærde har rett. Elia må først komme og sette alt i rette
skikk. 12 Faktum er at han allerede har kommet, men ingen kjente ham igjen, og de

† **16:21** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **16:21** I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dag som noe skjer som dag nummer en. Jesus døde på en fredag og sto opp på søndagen. § **16:27** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. * **16:28** På gresk: komme i mitt rike. I kap.17 viser Jesus sin kongelige makt for Peter, Jakob og Johannes. * **17:3** Moses og Elia representerte loven og profetene, to av delene i Det gamle testamente, Bibelens første del, som forutsier at Jesus skulle dø for syndene våre. † **17:9** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. ‡ **17:10** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

behandlet ham dårlig. På samme måten skal de også la meg, Menneskesønnen, få
lide." 13 Da forsto disiplene at han snakket om døperen Johannes.

Jesus helbreder en gutt som er besatt av en ond Ånd

14 Da de hadde kommet ned fra fjellet og møtte folket igjen, kom det fram en mann
og falt på kne for Jesus og sa: 15 "Herre, ha medfølelse med sønnen min! Han får
grusomme krampeanfall og lider mye. Han faller ofte i ilden eller i vannet. 16 Jeg tok
ham med til disiplene dine, men de kunne ikke helbrede ham."
17 "Dere er håpløse mennesker som ikke vil tro!" utbrøt Jesus. "Hvor lenge skal
jeg være hos dere? Hvor lenge skal jeg holde ut med dere? Ta gutten hit til meg."
18 Jesus snakket strengt til den onde ånden, og den forlot gutten. Fra det øyeblikket
var han frisk.
19 Da Jesus og disiplene var alene igjen, spurte de Jesus: "Hvorfor kunne ikke vi
drive ut den onde ånden?"
20 "Fordi dere har så liten tro", svarte Jesus. "Jeg forsikrer dere, om troen deres
bare var så stor som et sennepsfrø, ville dere kunne si til dette fjellet: 'Flytt deg dit
bort', og det ville gjøre det. Ikke noe ville være umulig for dere."§

Jesus forutsier for andre gangen at han skal dø

22 Da de igjen var samlet i Galilea, sa Jesus til dem: "Jeg, Menneskesønnen*, skal
bli forrådt og utlevert til menneskene, 23 og de kommer til å drepe meg. Men på den
tredje† dagen skal jeg stå opp fra de døde igjen." Da ble disiplene fulle av sorg og
sterkt bedrøvet.

Peter og mynten i munnen på fisken

24 Da de hadde vendt tilbake til Kapernaum, kom noen funksjonærer som
krevde inn tempelskatten, bort til Peter og spurte: "Betaler ikke mesteren deres
tempelskatt?"
25 Peter svarte: "Jo, visst gjør han det."
Så gikk han inn i huset for å snakke med Jesus om dette. Men før han fikk en sjanse
til å si noe, spurte Jesus ham: "Hva tror du, Simon‡? Krever kongene på jorden toll
og skatt av sitt eget folk eller av de fremmed folkene som de har erobret?"§
26 "Av fremmed folk naturligvis", svarte Peter.
"Da slipper altså den som er medborger å betale skatt", sa Jesus.* 27 "Men vi skal
ikke gi dem noe å anklage oss for. Gå derfor ned til stranden og kast ut en fiskekrok
og åpne munnen på den første fisken du får. Da kommer du til å finne en sølvmynt
som rekker til skatt for oss begge to. Ta den og betal til funksjonærene."†

18

Jesus forklarer hvem som er størst

---

§ **17:20** En del håndskrifter har med et ekstra vers: 21 Men den slags Ånd kan ikke bli drevet ut om dere ikke ber og faster. Se Markus sin fortelling om Jesus 9:29. * **17:22** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **17:23** I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen som noe skjer som dag nummer en. Jesus døde på en fredag og sto opp på søndagen. ‡ **17:25** Peter sitt navn var fra begynnelsen Simon, men Jesus ga han navnet Peter, som betyr "fjellet". § **17:25** Kongene eller regentene på denne tiden forlangte først skatt fra folket i de okkuperte landene, ikke fra de som var innbyggere i sitt eget land. * **17:26** Jesus bruker bildet av en konge og hans landsmenn, for å vise at disiplene tilhører Guds folk, mens de jødene som nekter å tro på ham, ikke gjør det. Se 21:43. † **17:27** I Gennesaretsjøen finnes en fiskeart, Cichlidae, som beskytter sine unger ved å la dem svømme inn i sin egen munn. Hunnfisken samler iblant også opp ting som ligger på sjøbunnen.

1 Litt seinere kom disiplene bort til Jesus og spurte hvem som er den største blant
dem som får være Guds eget folk.*
2 Da ropte Jesus på et lite barn og stilte det midt blant dem 3 og sa: "Jeg forsikrer
dere, om dere ikke forandrer dere og blir som små barn, da kommer dere slett ikke
til å få tilhøre Guds eget folk. 4 Den som gjør seg liten og ydmyk som dette barnet,
han er den største blant dem som får være Guds eget folk. 5 Og den av dere som tar
imot et slikt barn fordi det tilhører meg, han tar imot meg.

Jesus advarer mot fristelse

6 Dersom noen leder vill en av disse små som tror på meg, og får han til å synde,
da ville det være bedre for den personen å få en stor stein surret til halsen sin og
bli kastet i havet. 7 Ulykken skal ramme verden på grunn av all ondskapen deres!
Menneskene kommer alltid til å bli fristet av synd, men ulykken skal ramme det
menneske som frister andre. 8 Om hånden eller foten din får deg til å synde, da hugg
den av og kast den fra deg. Det er bedre å få et evig liv sammen med Gud og heller
savne den ene hånden eller foten, enn å bli kastet i helvetes ild med både hender
og føtter i behold. 9 Og om øye ditt får deg til å synde, da riv det ut og kast det fra
deg. Det er bedre å få et evig liv sammen med Gud og heller savne et øye, enn å bli
kastet i helvetes ild med begge øynene i behold.† 10 Pass på at dere ikke forakter en
eneste av disse små, for jeg sier dere at englene deres alltid har adgang til min Far i
himmelen.‡

Bildet om sauen som gikk seg vill

12 La meg bruke et bilde: Om en mann har 100 sauer og plutselig oppdager at en av
dem har gått seg vill, hva tror dere han da gjør? Overlater han ikke de 99 andre til
seg selv i fjellet, og gir seg av sted for å lete etter den ene som har forsvunnet? 13 Jo,
og når han endelig har funnet den, kan jeg fortelle dere at han gleder seg mer over
den ene sauen, enn over de 99 andre som aldri var på villstrå. 14 På samme måten
vil ikke deres Far i himmelen at en eneste av disse små skal gå tapt."

Om en troende har handlet galt

15 Jesus fortsatte: "Dersom en troende har handlet galt mot deg, da gå personlig til
ham for å diskutere det onde han har gjort. Lytter han på deg og bekjenner at han har
handlet galt, da har du vunnet tilbake din troende bror. 16 Dersom han ikke hører
på deg, kan du hente en eller to personer som sammen med deg kan være vitner
til det som blir sagt. Det blir krevd to eller tre vitner for at en sak skal bli avgjort
rettferdig.§ 17 Nekter han fortsatt å høre på deg, skal du ta saken opp i menigheten.
Og om menigheten da gir deg rett, men han ikke vil akseptere det, da skal du behandle
ham som en toller* eller som en annen gudløs person. 18 Jeg sier dere at dere skal
få i oppdrag å fortelle mennesker at Gud har erklært dem skyldige, men også gjøre
kjent at de er satt fri fra skyld.†
19 Jeg sier dere at alt det som to av dere her på jorden blir enige å be om, det skal
dere få av min Far i himmelen. 20 For der to eller tre av mine er samlet, der er jeg
midt iblant dem."

---

* **18:1** På gresk: størst i himmelriket. Også i v.4. I v.3 på gresk: aldri komme inn i himmelriket. † **18:9** Vi skal gjøre alt vi kan for å holde oss borte fra synden. Jesus bruker et dramatisk bildespråk. ‡ **18:10** En del håndskrifter har med et ekstra vers: 11 Menneskesønnen kom for å frelse det som var fortapt. Se Lukas sin fortelling om Jesus 19:10. § **18:16** Se Femte Mosebok 19:15. * **18:17** Tollerne var jøder som arbeidet med å ta inn skatt til romerne, og de var foraktet av alle. † **18:18** Menighetens oppdrag var å forkynne for menneskene, at den som aksepterer den frelse Jesus gir, de får tilgivelse for syndene sine, mens de øvrige ikke blir tilgitt.

Jesus underviser om tilgivelse

21 Da kom Peter bort til ham og spurte: "Herre, hvor mange ganger må jeg tilgi et
menneske som handler galt mot meg? Rekker det med sju ganger?"
22 "Nei", svarte Jesus. "Du skal tilgi 70 ganger sju‡ ganger!" Og så tilføyde han:
23 "Der Gud bestemmer, blir det som i denne fortellingen:§ En konge ville skaffe seg
oversikt over regnskapene til tjenerne sine. 24 Da han begynte granskningen, viste
det seg at en av dem var skyldig flere milliarder.* 25 Etter som tjeneren ikke kunne
betale pengene tilbake, ga kongen befaling om at han skulle bli solgt, han selv, kona
hans, barna og alt han eide, alt for at gjelden kunne bli betalt på den måten.
26 Tjeneren kastet seg fortvilt ned for føttene til kongen og ba: 'Gi meg bare litt tid,
så skal jeg betale alt sammen.'
27 Da fikk kongen medfølelse, løslot ham og avskrev gjelden hans.
28 Men da tjeneren gikk fra forsoningsmøtet, møtte han en annen tjener som
skyldte ham en sum penger som tilsvarte tre månedslønner†. Han tok kvelertak
på ham og forlangte pengene tilbake.
29 Arbeidskameraten hans falt da ned for han og sa: 'Gi meg bare litt tid, så skal
jeg betale.'
30 Mannen ville ikke vente, men gikk bort og ordnet det slik at tjeneren ble satt i
fengsel til hele gjelden var betalt.
31 Da de andre tjenerne fikk greie på dette, ble de opprørte og sinte. De gikk til
kongen og fortalte det som hadde skjedd. 32 Kongen kalte da til seg mannen som han
hadde ettergitt alt, og sa: 'Din kalde og kyniske usling! Her avskrev jeg den store
gjelden din bare fordi du ba meg om det. 33 Burde ikke du også i din tur hatt like stor
medfølelse med din arbeidskamerat, som jeg hadde med deg?'
34 Så lot den sinte kongen fangevokterne sine ta hånd om mannen til han betalte
alt han var skyldig. 35 På samme måten skal min Far i himmelen gjøre med dere, om
dere ikke av et helt hjerte tilgir medmenneskene deres."

19

Jesus taler om ekteskap og skilsmisse

1 Da Jesus hadde avsluttet denne talen, dro fra han Galilea og begynte gå sørover på
østsiden av elven Jordan mot Judea. 2 Store folkemasser fulgte ham, og han helbredet
de syke.
3 Noen fariseere* kom for å diskutere med Jesus og forsøkte å få ham til å si noe
som de kunne bruke mot han, og spurte: "Anser du at en mann† har rett til å skille
seg fra kona si av hvilken som helst årsak?"
4 "Leser dere ikke Skriften‡?" svarte Jesus. "I den står det jo at Gud fra begynnelsen
av skapte menneskene til mann og kvinne,§ og 5 at mannen skal forlate foreldrene
sine og holde seg til kona si, slik at de to blir ett.* 6 De er altså ikke lenger to, men
skal være ett. Og det som Gud har forent, skal ikke menneskene skille."
7 Da spurte de: "Hvorfor bestemte da Moses at en mann kan skille seg ved å skrive
ut en attest som bevis på skilsmissen, og at han etterpå kan sende kvinnen fra seg?"†

---

‡ **18:22** Sju var det fullkomne tallet. 70 ganger sju ganger var det samme som uendelig mange ganger. § **18:23** På gresk: Himmelriket ligner… * **18:24** På gresk: 10 000 talenter. Det var den største summen og høyeste valuta i datidens Midtøsten. † **18:28** På gresk: 100 denarer. * **19:3** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. † **19:3** Det var bare mennene som hadde rett å ta ut skilsmisse. ‡ **19:4** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **19:4** Se Første Mosebok 1:27 og 5:2. * **19:5** Se Første Mosebok 2:24. † **19:7** Se Femte Mosebok 24:1.

8 Jesus svarte: ”Moses kjente til menneskets harde og onde hjerte. Det var derfor
han tillot å skille seg. Gud hadde ikke tenkt seg det slik fra begynnelsen av. 9 Jeg sier
dere at den mannen som skiller seg fra kona si uten at hun har vært utro, og han
seinere gifter seg med en annen, han er utro.‡”
10 Da sa disiplene: ”Om det er på denne måten, da er det bedre å ikke gifte seg i
det hele tatt.”
11 Men Jesus svarte: ”Alle kan ikke ta til seg undervisningen min om ekteskapet,
men bare de som får hjelp av Gud. 12 Når det gjelder det å ikke gifte seg, er det
slik at noen blir født uten mulighet til seksuell aktivitet, andre har blitt kastrert av
mennesker, og det finnes også noen som frivillig lever i avholdenhet og avstår fra å
gifte seg for bedre å kunne tjene Gud.§ Den som kan ta til seg undervisningen min,
skal gjøre det.”

Jesus ber for barna

13 De kom med små barn til Jesus for at han skulle legge hendene på dem og be.
Men disiplene jaget dem bort.
14 Da sa Jesus: ”Send dem ikke bort! La barna komme til meg, for alle som vil
tilhøre Guds eget folk må bli som de.*” 15 Så la han hendene på barna og ba for dem.
Etterpå gikk han derfra.

Jesus snakker med en rik ung mann

16 En ung mann kom og spurte Jesus: ”Mester, hva godt skal jeg gjøre for å få evig
liv?”
17 ”Hvorfor spør du meg om det som er godt?” svarte Jesus. ”Det finnes bare en
som virkelig er god, og det er Gud. Evig liv kan du få dersom du holder budene hans.”
18 ”Hvilke av budene?” spurte mannen.
Jesus svarte: ” ’Du skal ikke drepe. Du skal ikke være utro i ekteskapet. Du skal
ikke stjele. Du skal ikke lyve eller vitne falskt. 19 Vis respekt for foreldrene dine. Du
skal elske dine medmennesker som deg selv!’ ”†
20 ”Alle disse budene holder jeg allerede”, svarte den unge mannen. ”Hva mer må
jeg gjøre?”
21 Jesus sa til ham: ”Om du virkelig vil bli fullkommen, da må du gå og selge alt du
eier og gi pengene til de fattige, da skal du få en skatt i himmelen. Kom etterpå og
følg meg.”
22 Men da den unge mannen hørte dette, gikk han skuffet bort, for han var svært
rik.
23 Da sa Jesus til disiplene: ”En ting er sikkert: Det er nesten umulig for en rik
person å få tilhøre Guds eget folk.‡ 24 Ja, jeg sier dere at det er lettere for en kamel
å komme gjennom et nåløye, enn for en rik å underordne seg Gud, slik at han får
tilhøre Guds eget folk.”
25 Denne påstanden gjorde disiplene helt forskrekket, og de sa: ”Hvem i all verden
kan da bli frelst?”
26 Jesus så på dem og sa: ”Ingen, menneskelig sett, men for Gud er alle ting mulig.”
27 Da sa Peter til ham: ”Vi har forlatt alt for å følge deg. Kommer vi til å få noe
igjen for det?”
28 ”Ja”, svarte Jesus. ”Jeg forsikrer dere at når jeg, Menneskesønnen§, setter meg

‡ **19:9** Etter som mannen ikke hadde rett å skille seg fra sin første kone, var han i Guds øyne fortsatt gift med henne. § **19:12** På gresk: for himmelrikets skyld. * **19:14** På gresk: himmelriket tilhører slike som dem. † **19:19** Se Andre Mosebok 20:12-16, Femte Mosebok 5:16-20 og Tredje Mosebok 19:18. ‡ **19:23** På gresk: komme inn i himmelriket. I v.24 ”komme inn i Guds rike”. § **19:28** ”Menneskesønnen” er et hebraisk ord for å si ”av mennesker”. Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14.

på min kongelige trone for å regjere i Guds nye verden, da skal også dere som har fulgt meg, få sitte på tolv troner og styre over Israels tolv stammer. 29 Hver og en som forlater hus eller søsken eller foreldre eller barn eller hjemstedet for å følge meg, han skal få mangedobbelt igjen og få evig liv som arv. 30 Mange som i dag har lav status, skal bli blant de fremste i Guds nye verden, mens andre, som i dag er betydningsfulle, må holde seg i bakgrunnen."

20

Fortellingen om arbeiderne i vingården

1 Jesus fortsatte: "Der Gud regjerer, blir det som i denne fortellingen:* En jordeier
gikk tidlig på morgenen ut for å leie arbeidere til vingården sin. 2 Som betaling ble
han enig med dem om en normal daglønn†, og arbeiderne gikk til vingården.
3 Klokken ni gikk jordeieren igjen ut og fikk se noen andre menn stå på torget uten
å ha noe å gjøre. 4 Også dem sendte han av sted til vingården og lovet at han ved
dagens slutt skulle betale det som var rimelig. 5 Midt på dagen, og ved tretiden på
ettermiddagen, gjorde han det samme.
6 Klokken fem, en time før arbeidsdagen var slutt, var han der igjen. Også da sto
noen menn ledige på torget. Han spurte dem: 'Hvorfor har dere ikke arbeidet i hele
dag?'
7 'Fordi ingen har leid oss', svarte de.
'Da kan dere gå av sted og arbeide sammen med de andre i vingården min', sa han
til dem.
8 Da kvelden kom, ba jordeieren formannen sin om å kalle på arbeiderne for å gi
dem lønnen. Han fikk befaling om å begynne med de som hadde kommet sist. 9 De
mennene som begynte å arbeide klokka fem, kom da fram, og hver og en fikk en hel
daglønn. 10 Da de som var leid først kom for å få sin lønn, trodde de naturlig nok at
de skulle få mye mer. Men de fikk det samme beløpet.
11-12 Da begynte de å protestere: 'Disse dagdrivere har bare holdt på en time og
likevel betaler du dem like mye som oss, til tross for at vi har arbeidet hele dagen i
den intense varmen.'
13 'Min venn', svarte han, 'jeg har ikke handlet galt mot deg. Kom vi ikke overens
om en normal daglønn? 14 Ta den og gå. Jeg tenker å gi alle lik lønn. 15 Har jeg ikke
rett til å gjøre det jeg vil med mine egne penger? Eller blir du misunnelig for at jeg
er sjenerøs?' 16 Slik skal de som i dag har lav status være blant de fremste i Guds nye
verden, mens andre, de som i dag er betydningsfulle, må holde seg i bakgrunnen."

Jesus forutsier for tredje gang at han skal dø

17 Da Jesus var på vei til Jerusalem, samlet han sine tolv disipler rundt seg og sa til
dem mens de gikk:
18 "Vi er nå på vei til Jerusalem. Der kommer jeg, Menneskesønnen‡, til å bli forrådt
og utlevert til øversteprestene og de skriftlærde§. De skal dømme meg til døden 19 og
overgi meg til de romerske myndighetene*. Romerne kommer i sin tur til å håne og

---

* **20:1** På gresk: Himmelriket ligner nemlig… † **20:2** På gresk: en daglønn på en denar. Det var den normale daglønnen. ‡ **20:18** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. § **20:18** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **20:19** På gresk: hedningene. Det var jødene sin måte å beskrive fremmed folk på.

piske meg og henrette meg ved å spikre meg fast til et kors, men på den tredje† dagen skal jeg stå opp fra de døde igjen."

Jakob og Johannes vil ha hedersplassene

20 Litt seinere kom moren til Jakob og Johannes, sønnene til Sebedeus, bort til Jesus sammen med sine to sønner og falt på kne for å be om noe.
21 "Hva vil du?" undret han.
Hun svarte: "Jeg vil at du skal la mine sønner få sitte på hedersplassene nærmest deg når du skal regjere som konge, en på høyre side og en på venstre."‡ 22 Men Jesus sa: "Dere vet ikke hva dere ber om!" Og så vendte han seg mot Jakob og Johannes og spurte: "Kan dere holde ut de fryktelige lidelsene som jeg må holde ut?"
"Ja", svarte de. "Det kan vi!"
23 Da sa Jesus til dem: "Dere kommer nok til å få lide akkurat som jeg, men jeg har ingen rett til å bestemme hvem som skal sitte på min høyre og på min venstre side. De plassene er reservert for dem som min Far i himmelen velger ut."
24 Da de ti andre disiplene hørte det Jakob og Johannes ba om, ble de opprørt. 25 Men Jesus samlet dem og sa: "I denne verden opptrer kongene som tyranner, og herskerne har all makt over dem som står under dem. 26 Slik skal det ikke være blant dere. Den av dere som vil være leder, må være de andre sin tjener. 27 Den som vil være den første blant dere, må være de andre sin slave. 28 Følg mitt eksempel. Jeg, Menneskesønnen§, har ikke kommet for å bli betjent, men for selv å tjene andre. Jeg har kommet for å gi livet mitt og kjøpe menneskene fri fra slaveriet deres under synden."

Jesus helbreder to blinde utenfor Jeriko

29 På vei mot Jerusalem gikk Jesus og disiplene gjennom byen Jeriko. Da de dro fra byen, fulgte mye folk med.
30 Akkurat da satt to blinde menn ved kanten av veien. Da de fikk høre at Jesus kom gående, begynte de å rope: "Herre, du som skal arve kong Davids trone,* ha medfølelse med oss!"
31 Folket forsøkte å få dem til å holde stille, men de ropte bare enda høyere: "Herre, du som skal arve kong Davids trone, ha medfølelse med oss!"
32 Da Jesus hørte dette, stanset han, kalte dem til seg og spurte: "Hva vil dere jeg skal gjøre for dere?"
33 "Herre", sa de, "at vi kan få se!"
34 Da fikk Jesus medfølelse for dem, og rørte ved øynene deres. Straks kunne de se! Etterpå fulgte de med ham.

21

Jesus rir inn i Jerusalem på et esel

1 Jesus og disiplene nærmet seg Jerusalem og var kommet utenfor byen Betfage ved Oljeberget. Han sendte to av disiplene i forveien 2 og sa: "Gå inn i byen dere kommer til. Der skal dere få øye på et esel som står bundet med et føll ved siden av seg. Løs dem og ta dem med hit. 3 Dersom noen spør hva dere holder på med, skal dere bare

† **20:19** I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen noe skjer, som dag nummer en. Jesus døde på en fredag og sto opp på søndagen. ‡ **20:21** På gresk: sitte på høyre og venstre siden av deg i ditt rike. Å sitte på høyre og venstre side innebar også en maktposisjon. § **20:28** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14.
* **20:30** På gresk: Davids sønn. Det var en tittel som jødene ga Messias, den lovede kongen.

si: 'Herren har bruk for dem'. Da vil straks den som spør, gi dere lov til å ta dyrene med."
4 Gjennom dette ble det som Gud har forutsagt i profeten Sakarja, til virkelighet:
5 "Si til innbyggerne i Jerusalem*:
'Se, kongen deres kommer til dere,
ydmyk og ridende på et esel,
ja, på en eselfole!' "†
6 De to disiplene gjorde som Jesus hadde anvist dem. 7 De tok eselet og føllet med til ham, la kappene sine på eslene, og Jesus satte seg på det ene og red av sted mot byen.
8 Mange i folkemassen bredde kappene sine ut som en matte foran ham. Andre skar kvister fra trærne og strødde på veien.‡ 9 Alt folket, både de som gikk foran Jesus, og de som fulgte etter, ropte:
*"Vi hyller deg§du som skal arve kong Davids trone!**
Vi ærer deg du som er sendt av Herren!†
Alle i himmelen hyller deg!"
10 I hele Jerusalem ble det stort oppstyr da han red inn, og folket spurte: "Hvem er han?"
11 Folkemassen svarte: "Det er profeten Jesus fra Nasaret i Galilea."

Jesus renser templet

12 Senere gikk Jesus inn på tempelplassen og drev ut kjøpmennene og kundene deres. Han veltet bordene til dem som vekslet penger og rev ned hyllene til dem som solgte duer.‡ 13 Han sa til dem:
"Gud har sagt i Skriften§: 'Mitt hus skal være et sted der menneskene kan be.' Men dere har latt det bli 'et oppholdssted for tyver og kjeltringer'."*
14 Nå kom det mange blinde og lamme bort til ham på tempelplassen, og han helbredet dem. 15 Da øversteprestene og de skriftlærde† så alle de merkelige miraklene, og til og med hørte at små barn ropte til Jesus: "Vi hyller deg, du som skal arve kong Davids trone"‡, ble de opprørt og spurte ham: "Hører du ikke hva barna roper?"
16 "Jo", svarte Jesus. "Men leser dere ikke Skriften? Der står det:
'Til og med de små barna synger lovsanger til deg!§' "
17 Da dro han fra dem og gikk ut av byen mot Betania, der han stanset over for natten.

Jesus forklarer at disiplene kan be om hva som helst

18 Neste morgen var Jesus på vei tilbake til Jerusalem, og han ble sulten. 19 Han fikk øye på et fikentre ved veien og gikk bort for å se om det var det fiken på det. Men det var bare løv uten frukt.* Da sa han til treet: "Du skal aldri mer bære frukt!" Straks visnet fikentreet.

---

* **21:5** På gresk: Sions datter. Jerusalem er bygget på fjellet Sion. † **21:5** Se Sakarja 9:9. ‡ **21:8** Eselet var et symbol for at Jesus tilhørte kong Davids slekt, og kappene var en kongelig hyllest. § **21:9** I grunnteksten: "Hosianna", et hebraisk ord for å hylle og som ordrett betyr "frelse". * **21:9** På gresk: Davids sønn. Det var en tittel som jødene ga Messias, den lovede kongen. † **21:9** På gresk: Velsignet er han som kommer i Herrens navn. Ordene er fra Salmenes bok 118:25-26. ‡ **21:12** Kjøpmennene solgte dyr som skulle bli brukt som offer i templet. § **21:13** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **21:13** Se Jesaja 56:7 og Jeremia 7:11. † **21:15** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **21:15** På gresk: Velsignet er han som kommer i Herrens navn. Se Salmenes bok 118:25. § **21:16** Se Salmenes bok 8:3. Jesus forklarer her at salmen i Salmenes bok handler om ham, at han er Gud. * **21:19** Dette treet hadde fått sine blad uvanlig tidlig. Et tre med frodige blad burde også ha båret frukt.

20 Disiplene ble sjokkert og spurte: "Hvordan kan det ha seg at fikentreet visnet så brått?"
21 Da sa Jesus til dem: "Jeg forsikrer, om dere virkelig tror og ikke tviler, da kan dere også gjøre som jeg med dette fikentreet, ja, mer enn som så. Dere kan til og med si til dette fjellet: 'Opp med deg og kast deg selv i havet', og det kommer til å gjøre det. 22 Dere kan få hva som helst dere ber om i bønnene deres dersom dere bare tror."

De religiøse lederne stiller spørsmål ved Jesu oppdrag

23 Da Jesus hadde kommet til tempelplassen og holdt på å undervise der, kom øverstepresteene og lederne i folket fram til ham. De forlangte å få vite med hvilken rett han foretok seg alt det han gjorde, og hvem som hadde gitt ham oppdraget.
24 "Det skal jeg straks si dere", sa Jesus, "dersom dere først svarer på et annet spørsmål. 25 Da døperen Johannes døpte, var det på Guds befaling eller ikke?"
De begynte straks å diskutere med hverandre og sa: "Om vi sier at det var på Guds befaling, da kommer han til å spørre oss hvorfor vi ikke trodde på ham. 26 Men om vi påstår at Gud ikke hadde sendt Johannes, da kommer vi til å få problemer med folket. Alle sier at Johannes var en profet som bar fram Guds budskap." 27 Til slutt svarte de unnvikende: "Vi vet ikke."
Da sa Jesus til dem: "I så tilfelle sier heller ikke jeg hvem som har gitt meg i oppdrag å gjøre det jeg gjør."

Bildet om de to sønnene

28 "Hva sier dere om dette?" fortsatte Jesus. "En mann hadde to sønner. En dag sa han til den ene: 'I dag kan du gå ut og arbeide i vingården.' 29 'Det vil jeg ikke', svarte sønnen. Etter en stund forandret han mening og gikk likevel. 30 Litt etter sa faren til den andre: 'Gå ut, du også', og han svarte: 'Ja, visst, far, det skal jeg gjøre.' Men han gikk aldri. 31 Hvilken av disse to var lydige mot faren sin?"
De svarte: "Den første naturligvis."
Da forklarte Jesus hva han mente med det han sa: "Jeg forsikrer dere at tollere† og prostituerte skal få tilhøre Guds eget folk,‡ men ikke dere. 32 Døperen Johannes kom og viste dere hvordan dere skal leve etter Guds vilje, men dere trodde ikke på ham. Tollerne og de prostituerte derimot gjorde som han sa. Men til tross for at dere så dette, angret dere ikke og begynte å tro på budskapet hans."

Fortellingen om mannen som forpaktet bort vingården sin

33 "Jeg skal fortelle et annet bilde for dere", sa Jesus. "En jordeier plantet en vingård. Han bygget en mur rundt den og gravde en fordypning i bakken der de kunne presse saften av druene. Han bygget også et vakttårn. Så forpaktet han bort vingården til noen dyrket druer mens han selv reiste langt bort.
34 Da det ble tid til å høste avlingen, sendte han noen tjenere til de som produserte vinen for å hente den delen av avlingen som var hans. 35 Men de overfalt tjenerne. De mishandlet en, drepte en annen og steinet en tredje.
36 Da sendte jordeieren andre tjenere, men det samme skjedde med dem. 37 Til slutt sendte eieren sin egen sønn. Han tenkte: 'Sønnen min vil de vel i det minste ha respekt for.'
38 Men da de som leide vingården fikk se sønnen, sa de til hverandre: 'Her kommer han som skal arve hele vingården. Kom så dreper vi ham og legger selv beslag på den!' 39 De fanget sønnen, slepte han ut av vingården og drepte ham."

---

† **21:31** Tollerne var jøder som arbeidet med å ta inn skatt til romerne, og de var foraktet av alle. ‡ **21:31** På gresk: komme til Guds rike.

40 ”Hva tror dere eieren gjør med disse svindlerne når han kommer tilbake?” spurte
Jesus.
41 Øversteprestene og lederne i folket svarte: ”Han kommer helt sikkert til å drepe
dem, og etterpå forpakter han bort vingården til andre som holder avtalen og gir ham
sin del av avlingen som betaling når høsttiden kommer.”
42 Da sa Jesus til dem: ”Har dere aldri lest det som står i Skriften§:
’Den steinen som ikke var brukbar for bygningsmennene,
har blitt selve hjørnesteinen.
Herren har valgt den ut,
og den er perfekt i våre øyne!’*
43 Det jeg mener å si med dette er at de privilegier dere har som Guds folk, skal
bli tatt fra dere og gitt til alle som følger Guds vilje.† 44 Den som snubler mot denne
steinen, blir skadet, men den som steinen faller på, blir fullstendig pulverisert.‡”
45 Da øversteprestene og fariseerne§ hørte det Jesus fortalte, forsto dem at det var
de selv han snakket om. 46 Derfor ville de straks arrestere ham, men de var redde
for folket, som mente at Jesus var en profet som bar fram Guds budskap.

22

Fortellingen om bryllupsfesten

1 Jesus fortalte et nytt bilde for dem. Han sa: 2 ”Der Gud regjerer, blir det som i
denne fortellingen:* En konge forberedte en stor bryllupsfest for sønnen sin. 3 Han
innbød mange gjester, og da forberedelsene var ferdige sendte han tjenere ut for å si
til dem som var innbudt at tidspunktet var inne for å komme. Men alle takket nei.
4 Da sendte han andre tjenere for å si til dem: ’Alt er klart, oksene og kalvene er
slaktet. Skynd dere å komme!’
5 Men gjestene som han hadde bedt, var ikke interessert. Hver og en fortsatte med
sitt, den ene med sin bondegård, den andre med sine forretninger. 6 Noen grep til og
med kongens tjenere, mishandlet og drepte dem.
7 Da ble kongen sint og sendte ut sin armé, henrettet morderne og brente ned byene
deres. 8 Så sa han til tjenerne sine: ’Bryllupsfesten er ferdig, men de gjestene som jeg
innbød, er ikke verd å få del i festen. 9 Gå derfor ut på gatehjørnene og be alle dere
ser, til bryllupet.’
10 Tjenerne gjorde som han sa og tok med seg alle de kunne finne, både onde og
gode, og festsalen ble fylt med gjester. 11 Da kongen kom innfor å hilse på gjestene,
la han merke til en mann som ikke hadde på seg klær som passet for anledningen.
12 ’Min venn’, spurte han, ’hvordan kan du være her uten å ha på deg klær som
passer for bryllupet?’ Men mannen kunne ikke svare.†
13 Da sa kongen til tjenerne sine: ’Bind hendene og føttene hans og kast ut i mørket
utenfor. Der skal de gråte av angst og fortvilelse.’ ” 14 Jesus avsluttet med disse ordene:
”Mange er innbudt av Gud, men få takker ja og vil tilhøre ham.”

Om å betale skatt til keiseren?

---

§ **21:42** ”Skriften” for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **21:42** Se Salmenes bok 118:22-23. Jesus forklarer på nytt at profetiene om Messias, den lovede kongen, i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente, handler om ham. † **21:43** På gresk: Guds rike skal bli overtatt fra dere. ‡ **21:44** Se Daniel 2:34 og Jesaja 8:14-15. § **21:45** Fariseerne var et religiøst parti bant jødene. * **22:2** På gresk: Himmelriket ligner… † **22:12** Den som innbød til bryllup, forsynte sannsynligvis gjestene med bryllupskledning iblant, og særlig i et slikt tilfelle som her da gjestene kom rett fra gaten. Mannen hadde altså ringeaktet verten ved å nekte å ta imot de klærne han ble tilbudt.

15 Fariseerne‡ gikk sin vei for å pønske ut en måte å få Jesus til å si noe som de
kunne arrestere ham for. 16 Til slutt sendte de noen av mennene sine sammen med
kong Herodes sine tilhengere§, og lot dem si til Jesus: "Mester, vi vet at du alltid er
ærlig. Du sier rett ut det som er Guds vilje og lar deg ikke påvirke av noen. 17 Si oss
nå om det er rett eller galt å betale skatt til den romerske keiseren. Hva mener du?"
18 Jesus visste hva de var ute etter. "Dere er falske mennesker som bare later som
om dere er lydige mot Gud!" ropte han. "Hvorfor forsøker dere å lure meg? 19 Vis
meg en mynt, samme typen som dere betaler skatt med." De ga ham en romersk
mynt, 20 og han spurte dem: "Hvem sitt bilde er dette, og hvem sin signatur står
under bildet?"
21 "Keiserens", svarte de.
"Da så", sa han, "gi keiseren det som er hans. Men det som tilhører Gud, det skal
dere gi til Gud."
22 Dette svaret overrasket dem i den grad at de gikk sin vei og lot ham være i fred.

Skal de døde stå opp igjen?

23 Samme dagen kom noen av saddukeerne* til Jesus. De påstår at de døde ikke kan
stå opp igjen, og derfor spurte de ham: 24 "Mester, Moses har sagt: *'Dersom en mann
dør barnløs, da skal hans bror gifte seg med enken og passe på at den døde får en sønn
som kan arve ham.'*† 25 Nå hadde vi faktisk en familie blant oss med sju brødre. Den
eldste av brødrene giftet seg og døde barnløs. Derfor giftet bror nummer to seg med
enken. 26 Men han døde også barnløs. Da giftet bror nummer tre seg med henne.
Slik fortsatte det til hun hadde vært gift med de alle sju. 27 Så døde også kvinnen til
slutt. 28 Hvem blir hun kona til når de døde står opp igjen? Alle sju har jo vært gift
med henne!"
29 Jesus svarte: "Dere tar helt feil, etter som dere verken forstår Skriften‡ eller
kjenner Guds kraft. 30 Når de døde står opp igjen, skal det ikke finnes noen som
gifter seg. Alle kommer til å være som englene i himmelen. 31 Men når det gjelder de
dødes oppstandelse, har dere aldri lest det Gud har sagt til dere i Skriften: 32 'Jeg er
Abrahams, Isaks og Jakobs Gud'.§ Gud er ikke en gud for døde, men for de levende.*"
33 Da folket hørte dette, ble de helt forundret over undervisningen hans.

Hvilket bud er det viktigste?

34 Da fariseerne† fikk høre at Jesus hadde stoppet munnen på saddukeerne‡, samlet
de seg. 35 En av dem, en skriftlærd§, forsøkte å teste Jesus ved å stille spørsmål:
36 "Mester, hvilket er det viktigste av budene i Moseloven*?"
37 Jesus svarte: "'Du skal elske Herren, din Gud, av hele ditt hjerte, av hele din
sjel og av hele din forstand.'† 38 Dette er det første budet og også det viktigste.
39 Det nest viktigste ligner på det første: 'Du skal elske dine medmennesker som

‡ **22:15** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. § **22:16** Herodes sine tilhengere støttet romerne. De ville få bort Jesus av politiske grunner, etter som de trodde at han ville gjøre opprør mot romerne. * **22:23** Sadukeerne var et religiøst parti blant jødene. † **22:24** Se Femte Mosebok 25:5-6. ‡ **22:29** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **22:32** Se Andre Mosebok 3:6. * **22:32** Gud snakket om Abraham, Isak og Jakob som levende, til tross for at de hadde vært døde i hundrevis av år. † **22:34** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. ‡ **22:34** Sadukeerne var et religiøst parti blant jødene. De var mest interessert i politikk og var lojale mot romerne. De trodde verken på evig liv, engler eller ånder. § **22:35** De skriftlærde, eller lovlærerne, var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **22:36** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. † **22:37** Se Femte Mosebok 6:5.

deg selv.’‡ 40 Disse to budene sammenfatter alt det som Gud har sagt i Moseloven og
ved profetene.§”

Er Messias en etterkommer av kong David?

41 Mens fariseerne* var samlet rundt Jesus, passet han på å stille dem et spørsmål:
42 ”Hva mener dere om Messias, den lovede kongen? Hvem er han etterkommer av?”
De svarte: ”Han er etterkommer av kong David†.”
43 ”Hvorfor kaller da David ham ’Herre’, når han snakker under innflytelse av Guds
Ånd?” spurte Jesus. ”David sa jo:
44 ’Gud sa til min Herre:
Kom og sett deg på min høyre side for å regjere,
til jeg har lagt dine fiender under føttene dine.’‡
45 Mener dere virkelig at David skulle kalle en av sine etterkommere for Herre?”
46 Men de kunne ikke svare, og fra den dagen av våget ingen å stille flere spørsmål
til Jesus.

23

Jesus advarer mot dobbeltmoralen hos de religiøse lederne

1 Senere talte Jesus til folket og disiplene og sa: 2 ”Disse skriftlærde* og fariseere†
ser det som oppgaven sin å forklare alle budene i Moseloven‡. 3 Derfor skal dere lyde
og følge det de sier, men ta dere i vare så dere ikke følger deres praktiske liv, for
de snakker gjerne, men praktiserer slett ikke sine egne ord. 4 De stiller umulige krav
mot dere, men gjør ikke noe for å hjelpe dere til å oppfylle dem.
5 Alt de gjør, gjør de for å vise seg fram. De går omkring med ekstra brede
bønneremmer§ på armene og setter lange minnedusker* på kappene sine for å vise
at de er lydige mot Gud. 6 De elsker å sitte på hedersplassene ved bordet under
festmåltidene, og i gudstjenestene tar de plassene på fremste rekken. 7 De vil gjerne
bli hilst med respekt på torget og bli kalt ’mester’ av folket. 8 Men la aldri noen
opphøye dere og kalle dere ’mester’, for bare en er deres læremester. Dere er alle
søsken og står på samme nivået. 9 Kall heller ikke noen her på jorden for ’Far’, for
bare en er deres Far, og det er Gud i himmelen. 10 La ingen kalle dere ’lærer’, for
bare en er deres lærer, og det er Messias, den lovede kongen.
11 Den som vil bli betydningsfull blant dere, må bli tjener for de andre. 12 Den
som opphøyer seg selv, skal bli ydmyket, men den som ydmyker seg selv, skal bli
opphøyet.”

Jesus anklager de religiøse lederne

---

‡ **22:39** Se Tredje Mosebok 19:18. § **22:40** Moseloven og profetenes bok er to av delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Den tredje delen er salmene. * **22:41** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. † **22:42** På gresk: Davids sønn. Det var en tittel som jødene ga Messias, den lovede kongen. ‡ **22:44** Se Salmenes bok 110:1. Den som sitter på Guds høyre side, deler hans makt og regjerer i sammen med ham. * **23:2** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **23:2** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. ‡ **23:2** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. § **23:5** Bønneremmene innholdt små kapsler med sitater fra Andre Mosebok 13:9,16 og Femte Mosebok 6:8 og 11:18, der det står at Israels folk billedlig talt skulle feste Guds budskap rundt sine armer. * **23:5** I følge Fjerde Mosebok 15:38-39 skulle duskene minne Israels folk om være lydig mot Gud.

13 Jesus fortsatte: "Ulykken skal ramme dere skriftlærde† og fariseere‡, dere som er
falske mennesker og bare later som om dere er lydige mot Gud. Dere hindrer andre
fra å gjøre Guds vilje, slik at de ikke får tilhøre Guds eget folk.§ Selv kommer dere
aldri til å bli regnet med blant dem.* 15 Ja, ulykken skal ramme dere, dere som bare
later som om dere er lydige mot Gud! Dere kan reise over hav og land for å få noen til
å tro på Gud, men etterpå gjør dere den arme stakkaren til et helvetes barn, dobbelt
verre enn dere selv.
16 Ulykken skal ramme dere, dere som er blinde ledere! Dere påstår at om noen
sverger 'ved Guds tempel', ja, så betyr det ingenting, for den eden har dere lov til å
bryte. Men om noen sverger 'ved gullet i templet' da er det forpliktende! 17 Blinde
dårer! Hva er det viktigste, gullet, eller templet som tilhører Gud og derfor gjør gullet
hellig? 18 Dere sier også at om noen sverger 'ved alteret' da betyr det ingenting, men
om noen sverger 'ved gavene på alteret' da er det forpliktende! 19 Blinde dårer! Hva
er størst, gaven på alteret, eller alteret som tilhører Gud og derfor gjør gaven hellig?
20 Når dere sverger 'ved alteret', sverger dere både ved alteret og ved alt som er på
det. 21 Når dere sverger 'ved templet', sverger dere både ved templet og ved den Gud
som bor i det. 22 Når dere sverger 'ved himmelen', sverger dere ved Guds trone og
ved Gud selv.
23 Ja, ulykken skal ramme dere, dere skriftlærde og fariseere, som bare later som
om dere er lydige mot Gud. Dere gir Gud en tiendedel av den minste urt blant
krydderplantene, som mynte, dill og karve, men dere bryr dere ikke om det som
er langt viktigere: Rettferdighet, barmhjertighet og troskap. Visst skal dere gi Gud en
tiendedel av alt, men ikke glem det som er det aller viktigste.† 24 Dere blinde ledere!
Dere siler bort myggen, men svelger kamelene.‡
25 Ulykken skal ramme dere, dere skriftlærde og fariseere, som bare later som om
dere er lydige mot Gud! På utsiden er dere like sterilt rene som de beger og fat dere
vasker så grundig før dere drikker og spiser av dem. Men innvendig stinker livet av
griskhet og begjær. 26 Blinde fariseere! Se først til at dere får det rett med Gud på
innsiden, for da vil også utsiden bli ren og fin.
27 Uykken skal ramme dere, dere skriftlærde og fariseere! Dere viser fram en fin
fasade, men dere er som hvitmalte graver. De er vakre på utsiden, men innvendig er
de fylt med skjelettene fra døde kropper, smuss og råttenskap. 28 Dere gjør alt for at
menneskene skal tro at dere følger Guds vilje, men i virkeligheten er dere fulle av
falskhet og synd.
29 Ja, ulykken skal ramme dere, dere skriftlærde og fariseere, som bare later som
om dere er lydige mot Gud! Dere bygger monumenter over profetene som bar fram
Guds budskap,§ og dere smykker gravene til dem som fulgte Guds vilje. 30 Og dere

† **23:13** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **23:13** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. § **23:13** På gresk: ikke komme inn i Guds rike. * **23:13** En del håndskrifter har et ekstra vers: 14 Samtidlig som dere setter dere på gatene og ber lange og fromme bønner, kaster dere ut enker og farløse fra hjemmet deres. Dere er falske mennesker som bare later som om dere er lydige mot Gud! † **23:23** I følge Moseloven skulle de gi en tiendedel av sin avling til Gud, se Tredje Mosebok 27:30 og Femte Mosebok 14:22-29. Fariseerne fulgte denne loven, men var så overdrevet lovlydige at de i tillegg også ga tiende av slikt som loven ikke forlangte. Det Jesus kritiserte dem for, var ikke deres overdrevne vilje til å være lydig mot loven, men det faktum at de slett ikke forsto lovens egentlige hensikt. ‡ **23:24** Fariseerne silte drikkevannet for ikke å få i seg myggen, etter som jødene ikke måtte spise insekter. Men de måtte heller ikke spise kameler. Jesus bruker dette som en bilde, for å vise at lederne var lydig mot Gud i små detaljer, men ikke i store viktige ting. § **23:29** Profetenes budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

sier: 'Dersom vi hadde levd på forfedrenes tid, da ville vi aldri ha drept noen profeter.'
31 Men når dere sier dette, medgir dere at dere er etterkommere til dem som myrdet
profetene.
32 Så fortsett bare med å gå i fotsporene til forfedrene deres, og gjør ferdig det de
startet på! 33 Slanger, ormeyngel! Hvordan skal dere kunne unngå å bli dømt til
helvede? 34 Jeg sender dere profeter som bærer fram Guds budskap, og visemenn
og lærere som forklarer Skriften* for dere. En av dem kommer dere til å drepe og
spikre fast til et kors. Andre kommer dere til å piske til blods i synagogene deres† og
forfølge fra by til by. 35 På grunn av dette skal dere få stå til rette for alle mordene på
dem som fulgte Guds vilje, helt fra Abel til Sakarja, som var sønn til Barakia, han dere
myrdet mellom templet og alteret.‡ 36 Ja, jeg forsikrer dere at alle disse dommene skal
ramme denne slekten som ikke vil tro.

Jesus sørger over Jerusalem

37 Å, dere Jerusalems innbyggere, dere som dreper profetene og steiner andre som
Gud sender til dere med budskapet sitt.§ Hvor ofte har jeg ikke ønsket å samle dere,
som når en høne samler kyllingene sine under vingene, men dere lot meg ikke gjøre
det. 38 Nå får dere selv ta hånd om deres tempel som blir lagt øde. 39 Ja, jeg sier
dere, nå får dere ikke se meg igjen før dere roper: 'Vi ærer deg, du som er sendt av
Herren.*' "

24

Jesus snakker om framtiden

1 Da Jesus gikk ut fra templet og var på vei bort, kom disiplene til ham og lurte på
om han ikke syntes de storslåtte tempelbygningene var praktfulle.
2 Han svarte: "Tro meg, alt dette som dere nå ser, kommer til å bli jevnet med
jorden. Stein skal ikke bli tilbake på stein."
3 Litt seinere satt Jesus på skråningen av Oljeberget og var alene med disiplene.
De kom bort til ham og spurte: "Når skal dette skje? Hva blir tegnet som viser at du
kommer, og at tidenes slutt nærmer seg?"
4 Jesus sa til dem: "Vær på vakt så ingen lurer dere. 5 Mange skal komme i navnet
mitt og påstå at de er Messias, den lovede kongen, og de skal lede mange vill. 6 Dere
kommer til å få høre om krig og trussel om krig, men la dere ikke skremme. Det må
bli krig, men det betyr ikke at slutten er kommet. 7 Folk og land skal reise seg mot
hverandre, og det blir sultekatastrofer og jordskjelv på det ene stedet etter det andre.
8 Men dette er bare begynnelsen på de veene som skal komme.
9 Myndighetene kommer til å torturere og drepe dere, og alle folk skal hate dere
for at dere tilhører meg. 10 Mange av dere kommer til å fornekte troen og forråde og
hate hverandre. 11 Andre vil lære falske budskap om Gud og forsøke å føre mange
vill. 12 Mens ondskapen og lovløsheten øker over alt, kommer kjærligheten til å bli
kald hos de fleste. 13 Men den som holder ut til slutten, skal bli frelst.* 14 Det glade
budskapet om at Gud vil frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk†, skal bli
spredd i hele verden, slik at alle folk får høre det. Så skal slutten komme.

---

* **23:34** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **23:34** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester. ‡ **23:35** Se Første Mosebok 4:8 og Andre Krønikebok 24:20-21. § **23:37** Profetenes budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **23:39** På gresk: Velsignet er han som kommer i Herrens navn. Se Salmenes bok 118:26. * **24:13** Av v.9 forstår vi at dette ikke handler om å bli reddet fra døden, men at det handler om å bli reddet for et evig liv. † **24:14** På gresk: evangelium om riket.

15 En dag skal det skje som Gud har sagt ved profeten Daniel. Dere skal få se et
motbydelig avgudsbilde stå på det stedet som tilhører Gud‡. Den som leser dette, skal
nøye legge merke til hvert ord.§ 16 Da må de som er i Judea, rømme opp i fjellene.
17 De som er oppe på taket* må ikke gå inn i huset for å pakke. 18 De som er ute på
åkeren må ikke løpe hjem for å hente klær.
19 Stakkars de kvinnene som er gravide når denne tiden kommer, og stakkars de
mødrene som ammer barna sine! 20 Be at dere ikke må rømme om vinteren eller
på hviledagen†. 21 Denne katastrofen skal bli så vanskelig at verden aldri før har
opplevd noe tilsvarende, og heller ikke kommer til å oppleve det igjen. 22 Ja, dersom
ikke denne tiden ble forkortet, vil ikke et eneste menneske overleve. Men nå vil tiden
bli forkortet, etter som Gud vil skåne dem som takker ja til innbydelsen hans om å
tilhøre ham.
23 Om noen da sier til dere: 'Nå har Messias, den lovede kongen, kommet. Her er
han', eller: 'Der er han', så ikke tro på de! 24 Mange skal komme og påstå at de kan
frelse verden, og mange skal holde fram falske budskap om Gud, og de skal gjøre
store mirakler og tegn for om mulig å bedra også dem som tilhører Gud. 25 Men husk
på at jeg har advart dere!
26 Får dere altså høre et rykte om at Messias, den lovede kongen, har kommet igjen
og er ute i ørkenen, da bry dere ikke om å gå for å se etter. Og sier noen at han har
skjult seg et eller annet sted, ikke tro på det! 27 For akkurat som når lynet flammer
over himmelen fra øst til vest, slik skal det være når jeg, Menneskesønnen‡, kommer
igjen. 28 Det skal være like tydelig som når gribbene sirkler og samler seg rundt den
døde kroppen til byttet.

Jesus kommer igjen

29 Så fort denne trengselstiden er slutt,
kommer solen til å bli formørket og månen skal slutte å lyse.
Stjernene skal bli slynget ut av sine baner,
og kreftene i universet skal bli rokket.§
30 Da skal mitt, Menneskesønnen*, sitt tegn vise seg på himmelen, og alle folk på
jorden skal jamre seg og klage. De skal få se meg, Menneskesønnen, komme på
himmelens skyer med makt og stor herlighet.† 31 Til lyden av gjallende trompeter
skal jeg sende ut mine engler til alle verdenshjørner, slik at de når hele jorden. De
skal samle alle dem som har takket ja til Guds innbydelse om å tilhøre han."

Bildet om fikentreet

32 Jesus fortsatte å gjøre seg forstått ved å bruke et nytt bilde. Han sa: "Lær av
fikentreet. Når sevjen stiger i grenene og løvet begynner å springe ut, da vet dere at
sommeren snart er her. 33 På samme måten kan dere vite at jeg ganske snart kommer
igjen, når dere ser alt dette begynner å skje. 34 Jeg forsikrer dere at denne slekten

---

‡ **24:15** "Den stedet som tilhører Gud" viser enten til Jerusalem eller til templet i Jerusalem. § **24:15** Se Daniel 9:27; 11:31 og 12:11. * **24:17** Hustakene i disse traktene er flate og blir brukt som en ekstra boflate. Trappen finnes ofte på utsiden av huset. † **24:20** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Den dagen utfører ikke jødene noe unødvendig arbeid og får heller ikke gå lange strekninger. ‡ **24:27** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. § **24:29** Se Jesaja 13:10; 34:4 og Joel 2:10. * **24:30** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **24:30** Se Daniel 7:13.

skal ikke gå under før alt dette skjer.‡ 35 Himmelen og jorden skal forsvinne, men
mine ord skal bli til evig tid.

Vær beredt

36 Ingen vet hvilken dag eller time slutten kommer, ikke en gang englene, eller Guds
sønn. Bare Far i himmelen alene vet det.
37 Når jeg, Menneskesønnen§, kommer igjen, skal verden være like sorgløs som
på den tiden da Noah levde. 38 Dagene før den store oversvømmelsen slo til, spiste,
drakk og giftet folket seg. Alt var akkurat som vanlig, helt til den dagen da Noah
gikk inn i arken. 39 Ingen ante noe som helst før den voldsomme oversvømmelsen
druknet alle sammen. Ja, slik kommer det også til å være når jeg, Menneskesønnen,
kommer tilbake. 40 Da skal to menn arbeide sammen på åkeren: Den ene bli tatt med,
den andre bli latt tilbake. 41 To kvinner skal male korn på den samme handkvernen:
Den ene blir tatt med, den andre bli latt tilbake.
42 Hold dere altså våkne og beredt, for dere vet ikke hvilken dag Herren deres
kommer! 43 La meg bruke et eksempel: Dersom huseieren visste hvilket klokkeslett
på natten tyven tenkte å komme, da ville han selvfølgelig holde seg våken og hindre
ham fra å bryte seg inn. 44 Vær beredt også dere, for jeg kommer igjen når dere minst
av alt venter det.
45 Tenk dere også et bilde av en klok og pålitelig tjener som av herren sin har fått
i oppgave å passe på at de andre tjenerne får mat når de skal ha det. 46 Lykkelig
er denne tjeneren dersom herren hans kommer hjem og får se at han gjør akkurat
det han skal. 47 Jeg lover dere at en slik trofast tjener vil få ansvaret for alt herren
hans eier. 48 Men dersom det er en upålitelig tjener som sier til seg selv: 'Herren
min kommer ikke på en stund ennå,' og så 49 begynner han å mishandle de andre
tjenerne, lever livets glade dager og drikker seg full sammen med andre. 50 Da skal
herren hans helt plutselig komme en dag han slett ikke venter det. 51 Herren hans
skal drepe ham og gi ham samme skjebne som dem som bare later som om de er
lydige mot Gud. Der skal de gråte av angst og fortvilelse."

25

Fortellingen om de ti brudepikene

1 Jesus fortsatte: "Når Gud kommer for å regjere over alle folk, skal det bli som
i denne fortellingen:* Ti unge jenter som var brudepiker ved et bryllup, tok sine
oljelamper og gikk ut for å møte brudgommen. 2-4 Fem av dem var kloke og tok
med seg krukker med ekstra olje til lampene sine. De andre fem var uforstandige og
glemte å ta med olje.
5 Da brudgommen drøyde med å komme, ble de trette og la seg ned for å sove.
6 Men ved midnatt ble de vekket av et rop: 'Brudgommen kommer! Kom ut og hils
ham velkommen!'
7 Alle jentene skyndte seg straks opp og gjorde i stand lampene sine. 8 Men de fem
som ikke hadde ekstra olje, tigget og ba om at de med ekstraforsyning måtte dele
med dem fordi lampene deres hadde sloknet. 9 Da svarte de andre: 'Vi har ikke så
mye olje at det rekker både til dere og oss. Gå av sted til dem som selger olje og kjøp
det dere trenger!'

---

‡ **24:34** "Dette slekten" kan henvise enten på den generasjonen som levde samtidig med Jesus, eller den generasjonen som skulle få oppleve de tingene som han snakket om. Men Jesus bruker også utrykket når han snakker om "de menneskene som ikke vil tro". Det er ikke da begrenset til en spesiell generasjon. § **24:37** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. * **25:1** På gresk: Da skal himmelriket ligne…

10 Men mens de var borte og kjøpte olje, kom brudgommen. De som var beredt,
fikk da følge med ham inn til bryllupsfesten, og porten ble stengt.
11 Etter en stund kom også de fem andre tilbake og stilte seg utenfor porten og
ropte: 'Herre, Herre, du må åpne for oss!'
12 Men da ropte han tilbake: 'Gå deres vei! Jeg kjenner dere ikke!'
13 Hold dere derfor våkne og var beredt, for dere vet ikke hvilken dag eller time
jeg kommer tilbake.

Fortellingen om de tre forvalterne

14 Når jeg kommer igjen, blir det nemlig som i denne fortellingen om en mann
som reiste til utlandet: Mannen samlet tjenerne sine og ga dem i oppdrag å forvalte
formuen hans mens han var borte. 15 Til den ene ga han fem sekker med mynter av
gull†, til den andre to sekker og til den tredje en sekk, alt etter som de var dyktige.
Etterpå reiste han. 16 Tjeneren som hadde fått fem sekker med mynter, begynte straks
å kjøpe og selge og tjente snart fem sekker til. 17 Han som hadde fått to sekker med
mynter, gjorde det samme og tjente to sekker til. 18 Men den som bare hadde fått en
sekk med mynter gikk og gravde et hull i jorden og gjemte pengene til herren sin for
at de skulle ligge trygt forvart uten noen risiko.
19 Etter en lang tid kom herren deres tilbake fra reisen og kalte inn tjenerne. Han
ba dem avlegge regnskap for det de hadde gjort med pengene. 20 Den tjeneren som
hadde fått fem sekker med mynter av gull, kom og ga ham ti sekker tilbake og sa:
'Herre, du ga meg fem sekker med mynter. Her har jeg tjent fem til.'
21 'Bra!', sa herren hans. 'Du er en god og pålitelig tjener. Du har trofast forvaltet
den summen du fikk. Derfor skal du få ansvaret for mye mer. Kom inn og del gleden
med meg!'
22 Så kom den tjeneren fram som hadde fått to sekker med mynter av gull, og han
rapporterte: 'Herre, du ga meg to sekker med mynter til å forvalte, og jeg har tjent
to til.'
23 'Bra!', sa herren hans. 'Du er en god og pålitelig tjener. Du har trofast forvaltet
den summen du fikk. Derfor skal du få ansvaret for mye mer. Kom inn og del gleden
med meg!'
24 Til sist kom den tjeneren fram som bare hadde fått en sekk med mynter, og han
sa: 'Herre, jeg vet at du er en streng mann. Du høster der du ikke har sådd og samler
der du ikke har plantet. 25 Derfor våget jeg ikke å gi meg inn i noen forretninger. Jeg
gravde bare ned pengene i jorden for ikke å ta noen risiko. Her får du dem tilbake!'
26 Herren svaret ham: 'Du er en lat og udugelig tjener! Når du visste at jeg tenkte å
kreve mer tilbake enn du hadde fått, 27 burte du jo i det minste ha satt pengene mine
inn i banken. Da hadde jeg fått renter på dem. 28 Ta fra ham pengene og gi dem til
tjeneren som har ti sekker med mynter. 29 For den som bruker rett det han har fått,
han skal få mer, og han skal leve i overflod. Men den som ansvarsløst bruker det han
har fått, skal bli tatt ifra til og med det lille han har. 30 Kast den udugelige tjeneren
ut i mørke utenfor. Der skal han gråte av angst og fortvilelse.' "

Den endelige dommen

31 Jesus fortsatte: "Når jeg, Menneskesønnen‡, kommer i kongelig makt sammen
med alle mine engler, da skal jeg sette meg på tronen for å regjere. 32 Alle folk skal
samle seg om meg, og jeg skal dele dem i to grupper, slik en gjeter gjør når han skiller

† **25:15** På gresk: talenter. En talent veide omkring 34 kilo og tilsvarte flere årslønninger. ‡ **25:31** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14.

sauene fra geitene. 33 Sauene skal jeg plassere på min høyre side og geitene på min venstre.
34 Da skal jeg, kongen, si til dem som står på min høyre side: 'Kom alle dere som
min Far i himmelen har frelst for evigheten. Gå inn i den nye verden§ som helt fra
jordens skapelse av har blitt gjort i stand til dere. 35 Jeg var sulten, og dere ga meg
mat. Jeg var tørst, og dere ga meg vann. Jeg var en fremmed, og dere åpnet hjemmet
deres for meg. 36 Jeg var naken, og dere ga meg klær. Jeg var syk, og dere tok hånd
om meg. Jeg var i fengsel, og dere besøkte meg.'
37 Da kommer de som har fulgt Guds vilje til å stille spørsmålet: 'Herre, når så vi
deg sulten og ga deg mat, eller tørst og ga deg noe å drikke? 38 Når så vi deg som
fremmed og var deg til hjelp, eller naken og ga deg klær? 39 Når så vi deg syk eller i
fengsel og besøkte deg?'
40 Kongen skal svare dem: 'Jeg forsikrer dere at når dere gjorde dette mot en av
mine minste brødre og søstrer*, da gjorde dere det mot meg!'
41 Etter dette skal kongen vende seg mot dem som står på hans venstre side og si:
'Gå bort fra meg alle dere som er dømt til å bli straffet. Gå bort til den evige ilden
som har blitt gjort i stand til djevelen og englene hans. 42 Jeg var sulten, men dere ga
meg ingen mat. Jeg var tørst, men dere ga meg ikke noe å drikke. 43 Jeg var fremmed,
men dere nektet å gi meg husrom. Jeg var naken, men dere ga meg ingen klær. Jeg
var syk og i fengsel, men dere besøkte meg ikke.'
44 Da kommer også de til å stille spørsmålet: 'Herre, har vi noen ganger sett deg
sulten eller tørst, eller at du var en fremmed, eller at du var naken eller syk eller i
fengsel uten at vi var deg til hjelp?'
45 Og kongen skal svare dem: 'Jeg forsikrer dere at når dere nektet å hjelpe noen
av mine minste, da nektet dere også å hjelpe meg.' 46 Disse skal gå bort til evig straff,
men de som fulgte Guds vilje, skal leve evig."

26

Planer om å drepe Jesus

1 Da Jesus hadde avsluttet denne talen, sa han til disiplene: 2 "Som dere vet,
begynner påskehøytiden* om to dager. Da skal jeg, Menneskesønnen†, bli utlevert
og spikret fast til et kors."
3 I mens samlet øversteprestene og folkets ledere seg i palasset til øversteprestен
Kaifas 4 for å diskutere hvordan de i hemmelighet kunne arrestere Jesus og drepe
han. 5 "Men", sa de til hverandre, "ikke under selve påskehøytiden, for da kan det
lede til oppløp og demonstrasjoner."

En kvinne salver Jesus med kostbar olje

6 Jesus var en dag i Betania for å hilse på Simon, som før hadde vært spedalsk.
7 Mens de satt sammen og spiste, kom en kvinne bort til Jesus med en flaske kostbar
olje, som hun helte over hodet hans.
8-9 Disiplene ble opprørt og sa: "Hvilket sløseri med pengene! Oljen er jo verd en
formue. Hun kunne heller ha solgt den og gitt pengene til de fattige!"
10 Jesus merket hva de snakket om og sa: "Hvorfor kritiserer dere henne? Hun har
gjort en god gjerning mot meg. 11 De fattige kommer dere alltid til å ha iblant dere,

§ **25:34** På gresk: det rike. * **25:40** Den mest vanlige tolkningen er at Jesus viser til dem som tror på ham.
* **26:2** "Påske" kommer fra hebraisk "pésach" eller "pasách" som betyr "gå forbi" eller "skåne". Jødene sin påske feires til minne om hvordan Gud reddet dem ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27. † **26:2** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14.

men meg kommer dere ikke til å ha hos dere særlig lenge til. 12 Ved å helle denne
oljen over meg har hun forberedt begravelsen min. 13 Faktum er at over alt i verden
der budskapet om meg blir gjort kjent, vil de også fortelle om dette som hun gjorde.
På den måten vil alltid historien huske henne."

Judas bestemmer seg for å forråde Jesus

14 Etter denne hendelsen gikk Judas Iskariot, en av Jesus sine tolv disipler, til
øverstеprestene 15 og spurte: "Hvor mye vil dere betale meg dersom jeg overgir
Jesus til dere?" Øverstеprestene ga ham da 30 sølvmynter. 16 Fra da av søkte Judas
etter en passende anledning til å forråde Jesus.

Disiplene forbereder påskemåltidet

17 På den første dagen i påskehøytiden‡ kom disiplene og spurte Jesus: "Hvor vil
du at vi skal ordne med påskemåltidet?"
18 Jesus svarte: "Gå inn i Jerusalem og let opp en spesiell mann og si til ham: 'Vår
Mester sier: Den tiden Gud har bestemt for meg, har nå kommet. Nå vil jeg spise
påskemåltidet i ditt hus sammen med disiplene mine.' " 19 Disiplene hans gjorde da
som han hadde sagt, og ordnet med påskemåltidet der.

Jesus og disiplene spiser det siste måltidet

20 Da kvelden kom, slo Jesus og disiplene hans seg ned ved bordet. 21 Mens de spiste,
sa han: "Jeg skal si som sannheten er: En av dere kommer til å forråde meg."
22 Da ble de svært bedrøvet, og en etter en spurte de: "Det er vel ikke jeg, Herre?"
23 Han svarte: "Den som dypper sitt brød i fatet sammen med meg, han er det.§
24 For jeg, Menneskesønnen*, må dø, akkurat som Gud har forutsagt i Skriften†. Men
ulykken skal ramme det menneske som forråder meg. Det hadde vært bedre for den
personen om han aldri var blitt født."
25 Da spurte Judas, han som skulle forråde ham: "Mester, det er vel ikke meg du
mener?" Jesus svarte: "Du har selv sagt det."
26 Mens de spiste, tok Jesus et brød, takket Gud for det, brøt det i biter, ga det til
disiplene og sa: "Ta dette og spis, for dette er kroppen min." 27 Etterpå tok han et
beger vin, takket Gud, ga begeret til dem og sa: "Drikk av dette alle sammen, 28 for
dette er blodet mitt, som bekrefter den nye pakten mellom Gud og mennesker. Mitt
blod skal bli ofret slik at mange kan få tilgivelse for syndene sine. 29 Jeg forsikrer dere
at fra og med nå av skal jeg ikke drikke vin igjen, før den dagen min Far i himmelen
regjerer, og jeg drikker den nye vinen i hans kommende verden.‡"

Jesus forutsier at Peter skal fornekte ham

30 Da de til slutt hadde sunget lovsangen§ sammen, gikk de ut til Oljeberget.
31 Der sa Jesus til dem: "I natt kommer dere alle til å forlate meg, for Gud sier i
Skriften*:
'Jeg skal drepe gjeteren,
og sauene i flokken skal bli spredd.'†
32 Men når jeg har stått opp fra de døde, skal jeg gå foran dere til Galilea og treffe
dere der."

---

‡ **26:17** I grunnteksten: De usyrede brøds høytid. Jødene spiser under påskeuken bare brød som har blitt bakt uten gjær. § **26:23** Se Salmenes bok 41:10. * **26:24** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **26:24** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **26:29** På gresk: når jeg drikker den nye vinen med dere i min Fars rike. § **26:30** Ved slutten av påskemåltidet sang de alltid Salmenes bok 115–118. * **26:31** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **26:31** Se Sakarja 13:7.

33 Peter innvendte og sa: "Selv om alle andre forlater deg, så skal aldri jeg gjøre
det." 34 Men Jesus sa til ham: "Jeg forsikrer deg, allerede før hanen rekker å gale i
morgen tidlig, skal du tre ganger ha fornektet at du kjenner meg."
35 Da sa Peter: "Om jeg så må dø med deg, skal jeg aldri fornekte deg!" Og alle de
andre disiplene sa det samme.

Jesus ber i Getsemane

36 Deretter gikk Jesus med disiplene til et sted som ble kalt Getsemane. Der sa han
til dem: "Sett dere her mens jeg går et stykke bort og ber." 37 Han tok bare med seg
Peter og Sebedeus sine to sønner, som het Jakob og Johannes.
Jesus ble nå grepet av fortvilelse og dødsangst. 38 Han sa til dem: "Jeg er nær ved
å bryte sammen av fortvilelse. Bli her og våk sammen med meg." 39 Så gikk han litt
lengre bort, kastet seg ned på jorden og ba: "Far i himmelen, om det er mulig, så la
meg slippe de lidelsene som venter. Men la det bli som du vil, ikke som jeg vil."
40 Etter en tid gikk han tilbake til sine tre disipler og fant dem sovende. Da sa han
til Peter: "Klarte dere ikke å holde dere våkne en eneste time for min skyld? 41 Våk og
be, så ikke fristelsene skal vinne seier over dere. Dere vil så gjerne, men menneskelig
begrensning gjør det vanskelig for dere."
42 Så gikk han fra dem og ba samme bønnen for andre gangen: "Far i himmelen,
dersom det er mulig, så la meg slippe lidelsene som venter, men la din vilje skje, ikke
min."
43 Da han kom tilbake til disiplene, så han at de igjen hadde sovnet. Det var umulig
for dem å holde øynene åpne. 44 Han lot de derfor være, gikk bort og ba for tredje
gangen med de samme ordene.
45 Så gikk han tilbake til disiplene og sa: "Ja, dere sover og hviler dere fortsatt. Men
nå har tidspunktet kommet som Gud har bestemt at jeg, Menneskesønnen‡, skal bli
utlevert til onde mennesker. 46 Reis dere opp, nå går vi herfra! Her kommer han som
skal forråde meg."

Jesus blir forrådt og arrestert

47 Mens Jesus snakket, kom Judas, en av Jesu disipler, sammen med en stor flokk
menn som var bevæpnet med sverd og køller. De var sendt ut av øversteprestene
og folkets ledere. 48 Forræderen hadde kommet overens med dem om et tegn og sagt:
"Den mannen som jeg hilser med et kyss, han er det, han skal dere fange." 49 Judas
gikk rett bort til Jesus og sa: "God kveld, Mester!" og ga ham et velkomstkyss.
50 Jesus svarte: "Min venn, gjør det du har kommet for å gjøre." Og straks stormet
de andre fram og grep Jesus og holdt ham fast.
51 En av de mennene som var med Jesus, trakk da sverdet sitt og hogg øret av
tjeneren til øverstepresten. 52 Men Jesus sa til ham: "Stikk sverdet tilbake i sliren.
De som bruker vold, kommer selv til å falle som offer for vold. 53 Innser du ikke at
jeg kunne be min Far i himmelen om å sende mer enn tolv armeer med engler for å
beskytte oss, og han ville straks gjøre det? 54 Men hvordan skulle det som Gud har
forutsagt i Skriften§ da kunne bli virkelighet? Han har jo sagt at alt dette må skje."
55 Så vendte Jesus seg til flokken og sa: "Er jeg en så farlig forbryter at dere er
tvunget til å bevæpne dere med sverd og køller for å fange meg? Hvorfor arresterte
dere meg ikke på tempelplassen? Hver dag satt jeg der og underviste uten at dere

‡ **26:45** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. § **26:54** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

grep meg. 56 Men alt dette har skjedd for at det som Gud har forutsagt i skriftene til
profetene,* skal bli virkelighet.†"
I samme øyeblikket løp alle disiplene fra ham og flyktet.

Jesus blir forhørt av Det jødiske rådet

57-58 De som hadde arrestert Jesus, førte ham nå til øverstepresten Kaifas sitt
palass. Der hadde de skriftlærde‡ og folkets ledere samlet seg. Peter fulgte etter
på avstand og klarte å ta seg helt inn på gårdsplassen. Han slo seg ned sammen med
tjenerne for å se hva som skjedde med Jesus.
59 Inne i huset forsøkte øverstepresterne og hele Det jødiske rådet§ å finne falske
vitneforklaringer som kunne felle Jesus og holde som bevis for å få ham dømt til
døden. 60-61 Til tross for at det var det mange som var villige til å vitne falskt, kunne
de ikke finne noe å anklage ham for.
Til slutt presterte to menn å fortelle: "Vi har hørt denne mannen si: 'Jeg kan rive
ned Guds tempel og bygge det opp igjen på tre dager.' "
62 Da reiste øverstepresten seg og sa til Jesus: "Vil du ikke svare? Har du sagt dette
eller ikke?" 63 Men Jesus tidde.
Da sa øverstepresten: "Innfor den levende Gud krever jeg at du snakker ut med
oss om du er Messias, den lovede kongen, Guds sønn."
64 Jesus svarte: "Det er du selv som kaller meg dette. Men jeg forsikrer dere at etter
dette skal dere få se meg, Menneskesønnen*, sitte på Guds høyre side og regjere, og
dere skal få se meg komme på himmelens skyer.†"
65 Da slet øverstepresten i stykker klærne sine og ropte: "Han har spottet Gud! Vi
trenger ingen flere vitner. Dere har selv hørt ham spotte. 66 Hvilken dom skal han
få?"
De ropte tilbake: "Han må dø!"
67 De begynte å spytte Jesus i ansiktet og slo ham med knyttede never. Noen ga ham
også ørefiker og sa: 68 "Du som er Messias, den lovede kongen, vis nå at du er en
profet. Avslør med Guds hjelp hvem av oss som slo deg."

Peter fornekter at han kjenner Jesus

69 Mens alt dette pågikk, satt Peter ute på gårdsplassen. En tjenestejente kom da
bort til han og sa: "Du var vel også sammen med denne Jesus fra Galilea!" 70 Peter
protesterte for alle og sa: "Jeg vet ikke en gang hva du prater om."
71 Så gikk han ut i porten. Der fikk en annen tjenestejente øye på han. "Denne
mannen var sammen med Jesus fra Nasaret", sa hun til dem som sto rundt dem.
72 Peter nektet igjen, ja, han til og med bannet og sa: "Jeg kjenner ikke denne
mannen."
73 Etter en stund kom noen bort til ham og sa: "Vi vet at du er en av disiplene.
Det kan vi høre på dialekten din, du må jo komme fra Galilea." 74 Peter bannet igjen
og forsikret dyrt og hellig: "Jeg kjenner ikke denne mannen." I samme øyeblikk gol
hanen.

---

* **26:56** Profetenes skrifter finnes i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **26:56** Se Sakarja 13:7. ‡ **26:57-58** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **26:59** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer, og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål.
* **26:64** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **26:64** Se Salmenes bok 110:1 og Daniel 7:13. Den som sitter på Guds høyre side deler hans makt og regjerer sammen med ham.

75 Plutselig kom Peter til å huske på det Jesus hadde sagt: "Før hanen galer har du
fornektet meg tre ganger." Og han gikk ut og gråt i bitter fortvilelse.

27

Det jødiske rådet vil dømme Jesus til døden

1 Tidlig neste morgen samlet alle øversteprestene og folkets ledere seg igjen. De
bestemte at de ville forsøke å få Jesus henrettet. 2 De bandt Jesus, førte han bort og
overlot ham til Pilatus, som var romersk landshøvding.*

Judas tar sitt eget liv

3 Da Judas, han som hadde forrådt Jesus, så at de hadde dømt ham til døden,
angret han på det han hadde gjort. Han gikk tilbake til øversteprestene og folkets
ledere med de 30 sølvmyntene og sa: 4 "Jeg har syndet, for jeg har forrådt et uskyldig
menneske."
"Jaha, og hva har det med oss å gjøre?" svarte de. "Det er vel ditt problem."
5 Da kastet Judas pengene på gulvet i templet og gikk bort og hengte seg. 6 Men
øversteprestene samlet sammen pengene og sa: "Vi kan ikke legge dem i offerkisten,
etter som Moseloven† forbyr oss å ta imot penger som er betalt for et mord." 7 Etter en
lang diskusjon bestemte de seg i stedet for å kjøpe åkeren til en pottemaker, som etter
dette er blitt brukt som gravplass for fremmede som dør under opphold i Jerusalem.
8 Det er derfor denne åkeren fortsatt blir kalt "Blodåkeren". 9 Og gjennom dette
ble det til virkelighet som Gud hadde forutsagt ved profeten Jeremia: "De tok de 30
sølvmyntene, den prisen som han ble verdsatt til av Israels folk, 10 og kjøpte åkeren
av en pottemaker, slik som Herren ga meg befaling om."‡

Jesus blir forhørt av Pilatus

11 Jesus ble nå stilt fram for Pilatus, den romerske landshøvdingen. Og Pilatus
spurte ham: "Er du jødenes konge?"
Jesus svarte: "Det er du selv som kaller meg dette."
12 Men da øversteprestene og folkets ledere begynte å anklage ham, sto Jesus helt
taus.
13 "Hører du ikke det de anklager deg for?" undret Pilatus.
14 Men til stor forbauselse for landshøvdingen svarte ikke Jesus på et eneste
spørsmål.

Pilatus dømmer Jesus til døden

15 Ved påskehøytiden§ brukte alltid landshøvdingen å frigi en fange, hvem som
helst som jødene ville ha fri. 16 Nettopp nå satt det en virkelig beryktet forbryter i
fengslet. Han het Barabbas*. 17 Da folket samlet seg utenfor huset til Pilatus denne
morgenen, spurte han dem: "Hvem skal jeg slippe fri, Barabbas, eller Jesus som blir
kalt Messias, den lovede kongen?" 18 Pilatus visste nemlig inderlig vel at de religiøse
lederne bare hadde overlatt Jesus til ham fordi de var misunnelige på ham.
19 Mens Pilatus satt på dommersetet, fikk han en beskjed fra kona si, som advarte
ham: "La denne uskyldige mannen være i fred, for jeg har hatt noen fryktelige
mareritt i natt for hans skyld."

---

* **27:2** Det jødiske rådet hadde ikke rett å fullbyrde dødsstraff, men måtte overlevere denne type rettssaker til de romerske myndighetene. † **27:6** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **27:10** Sitatet er en blanding av Sakarja 11:12-13 og flere steder i Jeremia, blant annet 19:1-13 og 32:6-9. § **27:15** "Påske" kommer fra hebraisk "pésach" eller "pasách" som betyr "gå forbi" eller "skåne". Jødene sin påske feires til minne om hvordan Gud reddet de ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27.
* **27:16** Andre håndskrifter har: Jesus Barabbas. Også i v.17.

20 Men øversteprestene og folkets ledere hadde overtalt folket til å kreve at
Barabbas skulle bli satt fri og at Jesus skulle bli drept. 21 Da Pilatus for andre gangen
spurte: "Hvem av disse to skal jeg slippe fri?" ropte folket: "Barabbas!"
22 "Hva skal jeg da gjøre med Jesus som blir kalt Messias?" undret Pilatus.
"Få han spikret fast på et kors!" skrek de.
23 "Men hva ondt har han gjort?" spurte Pilatus.
Da ropte de enda høyere: "Få ham spikret fast på et kors!"
24 Da Pilatus til slutt innså at ingenting hjalp, og at folket når som helst kunne sette
i gang et oppløp, ba han om et fat med vann. Så vasket han hendene sine i påsyn av
folkemassen og sa: "Jeg er uskyldig i denne mannens død. Ansvaret er deres!"
25 Folket skrek tilbake: "Vi og våre barn tar på oss ansvaret!"†
26 Da ga Pilatus etter og løslot Barabbas, men Jesus lot han piske og overlot ham
etterpå til soldatene sine for at de skulle føre ham bort og spikre ham fast på korset.

De romerske soldatene håner Jesus

27 De romerske soldatene førte først Jesus til huset der landshøvdingen holdt til.
Hele vaktstyrken ble kalt sammen. 28 De tok klærne av Jesus, satte på ham en rød‡
soldatkappe. 29 Så laget de en krone av torner som de presset fast rundt hodet hans,
og stakk en stav, som skulle forestille et kongespir, i høyre hånden hans og falt på kne
og hånte han. "Leve jødenes konge!" ropte de. 30 De spyttet på ham og tok staven
og slo ham i hodet.
31 Da de til slutt hadde blitt lei av å håne ham, tok de kappen av ham og kledde
ham i hans egne klær og førte ham bort for å spikre ham fast på korset.

Jesus blir spikret fast på korset

32 På veien til stedet der henrettelsen skulle skje, støtte soldatene på en mann fra
Kyréne§, som het Simon. Han tvang de til å bære korset til Jesus. 33 Da de kom ut til
stedet som ble kalt for Golgata, som betyr Hodeskallen, 34 ga soldatene vin som var
blandet med galle til Jesus.* Men da han merket hva det var ville han ikke drikke
det.
35 Da de hadde spikret Jesus fast på korset, delte de klærne hans mellom seg ved
loddtrekning. 36 Etterpå satte de seg ned for å holde vakt over ham. 37 Over hodet til
Jesus hadde de satt opp en plakat for å vise hva han ble anklaget for, og teksten lød:
"Dette er Jesus, jødenes konge".
38 Sammen med Jesus ble også to forbrytere spikret faste på hvert sitt kors, en på
hver side av han. 39 De som gikk forbi stedet der henrettelsen skjedde, hånte Jesus,
ristet på hodet og sa: 40 "Var det ikke du som skulle rive ned templet og bygge det
opp igjen på tre dager? Dersom du er Guds sønn, da hjelp deg selv og stig ned fra
korset!"
41 Øversteprestene, de skriftlærde† og folkets ledere moret seg på hans bekostning.
42 "Han var god til å hjelpe andre", sa de, "men seg selv kan han ikke hjelpe! Skulle
han liksom være Israels konge? Ja, dersom han stiger ned fra korset, da skal vi tro
på ham! 43 Han stoler på Gud. Nå får Gud frelse ham og bevise at han elsker ham.‡
Han har jo sagt at han er Guds sønn."

---

† **27:25** På gresk: La hans blod komme over oss og våre barn! ‡ **27:28** Den røde fargen var et symbol for kongelig makt. § **27:32** Kyréne var en by i Libya. * **27:34** Vin blandet med galle var et narkotisk bedøvelsesmiddel som de ga til de som ble spikret fast på korset. † **27:41** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **27:43** Se Salmenes bok 22:9.

44 På samme måten ble han hånet av de to forbryterne som hadde blitt spikret fast
på hvert sitt kors sammen med ham.

Jesus dør på korset

45 Da klokka var tolv, ble det plutselig mørkt over hele landet, og mørket varte helt
fram til klokka tre. 46 Da klokka var omkring tre, ropte Jesus med kraftig stemme:
"Eli, Eli, lema sabaktani?", det betyr: "Min Gud, min Gud, hvorfor har du forlatt
meg?"§
47 Noen av dem som sto der misforsto ham og trodde at han ropte på Elia*. 48 En
av dem sprang raskt fram og fylte en svamp med sur vin, satte den på en pinne og
holdt den opp så han kunne drikke. 49 Men de andre sa: "La ham være, så får vi se
om Elia kommer og redder han."
50 Men Jesus ropte på nytt med kraftig stemme og sluttet å puste. 51 Samtidig revnet
forhenget som hang foran Det aller helligste† rommet i templet, i to deler fra toppen
og helt ned. Jorden ristet, og fjellgrunnen slo sprekker slik at 52 gravene åpnet seg, og
mange døde menn og kvinner som tilhørte Gud, ble levende igjen. 53 De dro fra sine
graver, og da Jesus hadde stått opp fra de døde, gikk de inn i Guds by, Jerusalem, og
viste seg for mange.
54 Den romerske offiseren og soldatene som holdt vakt, ble fryktelig redde da de så
jordskjelvet og alt som skjedde. De ropte: "Denne mannen var virkelig Guds sønn."
55 Noen kvinner sto et lite stykke borte fra stedet der henrettelsen fant sted, og så
alt som skjedde. Det var de kvinnene som hadde fulgt Jesus fra Galilea for å hjelpe
ham. 56 Blant dem var Maria Magdalena og Maria som var mor til Jakob og Josef, og
moren til Sebedeus sine sønner, som het Jakob og Johannes.

Jesus blir lagt i graven

57 På kvelden kom Josef, en rik mann fra Arimatea, som også hadde blitt en disippel
av Jesus. 58 Han gikk til Pilatus og ba om å få ta hånd om kroppen til Jesus. Pilatus ga
befaling om at den skulle bli overlatt til ham. 59 Josef tok kroppen, svøpte den i rent
lintøy 60 og la den i en grav, som han nylig hadde fått hogget ut i fjellet til seg selv. Så
rullet han en stor stein foran inngangen til graven og dro fra stedet. 61 Både Maria
Magdalena, og den andre Maria, ble værende igjen og satt i nærheten av graven.

Vakter blir plassert ved graven

62 Neste dag, som var hviledagen‡, kom øversteprestene og fariseerne§ til Pilatus
63 og sa: "Vi har kommet i tanker om at denne løgneren en gang sa at han skulle bli
levende igjen etter tre* dager. 64 Gi derfor befaling om at graven blir bevoktet i tre
dager, slik at disiplene ikke kommer og stjeler kroppen og etterpå sier til alle at han
har stått opp fra de døde. For da vil vi få et enda større problem å hanskes med."
65 Pilatus svarte: "Jeg skal gi dere vakter. Så kan dere bevokte graven så godt dere
kan."
66 De gikk av sted og forseglet graven og plasserte vakter for å beskytte den fra
inngrep utenfra.

---

§ **27:46** Jesus siterer Salmenes bok 22:2 på sitt morsmål, arameisk. * **27:47** Elia var en profet som bar fram Guds budskap, og som i stedet for å dø ble ført rett opp til Gud. Se Andre Kongebok 2:1-11. † **27:51** Et rom lengst inn i templet, stedet for Guds nærvær. Den eneste som fikk gå inn der, var øverstepresten, når han en gang i året ofret blod for at folket skulle få syndene sine tilgitt. ‡ **27:62** På gresk: dagen etter forberedelsesdagen. Det var jødenes hviledag, den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. § **27:62** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. * **27:63** I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen noe skjer, som dag nummer en. Jesus døde på en fredag og sto opp på søndagen.

28

Jesus står opp fra de døde

1 Tidlig på søndagsmorgenen, dagen etter hviledagen, gikk Maria Magdalena og
den andre Maria ut i morgendemringen for å passe på graven.
2 Da ble det plutselig et voldsom jordskjelv, for en Herrens engel steg ned fra
himmelen og rullet bort steinen og satte seg på den. 3 Ansiktet hans lyste som lynet,
og klærne hans var hvite som snø. 4 Da vaktene fikk se ham, ble de så vettskremte
at de falt til jorden og lå som døde.
5 Men engelen snakket til kvinnene og sa: "Vær ikke redde! Jeg vet at dere leter
etter Jesus, han som ble henrettet på et kors. 6 Men han er ikke her. Han har blitt
levende igjen, akkurat som han sa. Kom og se der kroppen hans lå. 7 Skynd dere å
fortelle til disiplene at han har stått opp fra de døde, og at han går i forveien for dem
til Galilea for å treffe dem der. Dette er budskapet mitt."

Jesus viser seg for noen kvinner

8 Kvinnene dro straks fra graven. De var forskremte, men samtidig glade og sprang
for å fortelle disiplene det engelen hadde sagt. 9 Da kom plutselig Jesus mot dem og
hilste på dem. De gikk fram til ham og grep om føttene hans og tilba ham.
10 Jesus sa til dem: "Vær ikke redde! Gå og si til brødrene mine at de skal gi seg på
vei til Galilea. Der skal de få se meg."

Vaktene ved graven blir bestukket

11 Mens kvinnene var på vei fra graven, sprang noen av de vaktene som hadde
stått der, til øversteprestene og fortalte det som hadde skjedd. 12 Øversteprestene
diskuterte da saken med folkets ledere og ga vaktene en stor sum penger 13 og sa: "Si
at disiplene til Jesus kom midt på natten og stjal kroppen mens dere sov. 14 Dersom
landshøvdingen får høre om det, skal vi ordne opp med ham. Dere trenger ikke å
bekymre dere."
15 Soldatene tok derfor pengene og gjorde som det ble sagt til dem. Snart spredde
dette ryktet seg blant jødene, som tror på det den dag i dag.

Jesus befaler disiplene å spre budskapet til hele verden

16 De elleve disiplene gikk nå til det fjellet i Galilea der Jesus hadde sagt at de skulle
treffe ham igjen. 17 Da de fikk øye på ham, tilba de ham, men noen tvilte fortsatt.
18 Da gikk Jesus bort til dem og sa: "Jeg har fått all makt i himmelen og på jorden.
19 Gå derfor ut til alle folk og gjør dem til mine disipler. Døp dem til fellesskap med
Far i himmelen, Sønnen og Guds Hellige Ånd. 20 Lær dem å leve på den måten jeg
har underviste dere om. Og husk på at jeg alltid er med dere, helt til tidenes slutt."

Evangeliet etter Markus

Døperen Johannes rydder vei for Jesus

1 Her begynner det glade budskapet om Jesus Kristus*, den lovede kongen, Guds
sønn.
2 Gud hadde forutsagt ved profeten Jesaja da han skrev:
"Lytt! Jeg sender min budbærer foran deg,
han skal rydde veien for deg.†
3 *En stemme roper i ødemarken:*
'Rydd vei for Herren!
Gjør stiene rette for ham!‡*' "*
4 Og nå viste denne budbæreren seg. Det var døperen Johannes. Han levde i
ødemarken og underviste folk om at de kunne få syndene sine tilgitt dersom de
vendte seg bort fra det onde, søkte Gud og lot seg døpe. 5 Mennesker fra hele Judea
og Jerusalem gikk ut i ødemarken for å høre hva han hadde å si. Da de hadde bekjent
syndene sine, døpte han dem i elven Jordan. 6 Johannes hadde klær som var laget
av hår fra kamelene, og rundt midjen bar han et lærbelte. Maten han spiste, var
gresshopper og honning fra ville bier. 7 Han talte til folket og sa:
"Snart kommer en mann som er større enn meg. Han er så mektig at jeg ikke en
gang er verdig til å bøye meg ned og løste opp remmene på sandalene hans.§ 8 Jeg
døper dere med vann, men han skal døpe dere med Guds Hellige Ånd!"

Jesus blir døpt

9 Mens Johannes holdt på å døpe, dro Jesus fra hjembyen sin, Nasaret i Galilea.
Han kom til elven Jordan og ble døpt av Johannes. 10 Da Jesus steg opp av vannet,
fikk han* se himmelen åpne seg og Guds Ånd dale ned over ham som en due. 11 En
stemme fra himmelen sa: "Du er min elskede Sønn, du er min glede."

Jesus blir fristet av Satan

12-13 Straks etter dette førte Guds Ånd Jesus ut i ødemarken. Der oppholdt han seg
i 40 dager og ble fristet av Satan. Han levde blant de ville dyrene†, og englene tjente
ham.

Jesus taler til folket i Galilea

14 Da kong Herodes litt seinere satte Johannes i fengsel, gikk Jesus tilbake til Galilea
for å spre det glade budskapet fra Gud.
15 Han sa: "Tiden er kommet da Gud vil frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget
folk.‡ Vend dere bort fra synden, vend om til Gud og tro på det glade budskapet!"

De første disiplene

16 En dag da Jesus gikk langs Genesaretsjøen, fikk han se Simon og broren hans
Andreas stå og kaste not i sjøen. De var fiskere.

---

* **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde gjennom profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Jødene ventet på at denne kongen skulle gjenopprette Israel som nasjon. Det hebraisk ordet "Messias" betyr "den salvede". † **1:2** Se Malaki 3:1. ‡ **1:3** Se Jesaja 40:3. § **1:7** Dette var en oppgave for slaver. * **1:10** Det er uklart hvem "han" viser til, men i følge Johannes sin fortelling om Jesus 1:33-34, så døperen Johannes hvordan Guds Ånd senker seg ned over Jesus. † **1:12-13** Det var mange rovdyr i dette området på denne tiden, blant annet løver. ‡ **1:15** På gresk: Guds rike er nær.

17 Jesus ropte: ”Kom og bli disiplene mine, så skal jeg lære dere å fiske mennesker!”
18 De gikk straks fra fiskeutstyret sitt og fulgte ham.
19 Da han gikk litt lenger langs stranden, fikk han se sønnene til Sebedeus, Jakob
og Johannes. De satt i en båt og gjorde i stand garna sine. 20 Han kalte også på dem,
og de forlot faren Sebedeus og mannskapet hans for å bli med Jesus.

Jesus underviser med autoritet

21 Jesus og disiplene kom til byen Kapernaum. Da det ble hviledag§, gikk de til
synagogen* der Jesus underviste folket. 22 Alle var overrasket over undervisningen
hans, for han lærte med autoritet, og ikke som de skriftlærde†.
23 I synagogen var det denne dagen en mann som var besatt av en ond Ånd. Han
begynte å skrike mot Jesus: 24 ”Hva har du med oss å gjøre, Jesus fra Nasaret? Har
du kommet for å ta knekken på oss? Jeg vet hvem du er, du Guds Hellige tjener!”
25 Men Jesus snakket strengt til den onde ånden og sa: ”Ti! Far ut av ham!” 26 Da
begynte ånden å rykke og slite i mannen og for ut av ham med et voldsomt skrik.
27 Folket som var i synagogen, ble helt forskrekket, begynte å diskutere med
hverandre og stilte spørsmål: ”Hva er dette for en ny lære? Hvilken makt! Til og
med de onde åndene lyder det han sier!”
28 Ryktet om ham gikk som en løpeild over hele Galilea.

Jesus helbreder svigermoren til Simon

29 Da Jesus og disiplene hadde forlatt synagogen, gikk de hjem til Simon og Andreas,
sammen med Jakob og Johannes. 30 Der lå svigermoren til Simon syk med høy feber.
Dette fortalte de straks til Jesus. 31 Han gikk da bort til henne, tok henne i hånden og
reiste henne opp. Feberen forlot henne, og hun sto opp og laget mat til gjestene.
32 På kvelden, etter at solen hadde gått ned, kom de til ham med alle som var syke
og besatte. 33 Hver eneste innbygger i Kapernaum hadde samlet seg utenfor døren.
34 Jesus helbredet mange syke som led av ulike slags sykdommer, og han drev ut
mange onde ånder. Men han forbød åndene å si noe etter som de visste hvem han
var.

Jesus taler til folket i Galilea

35 Neste morgen, lenge før det lysnet, gikk Jesus bort til en skjermet plass for å
kunne be i ro og fred.
36 Simon og de andre skyndte seg ut for å finne ham. 37 Da de hadde funnet ham
sa de: ”Alle spør etter deg.”
38 Men han svarte: ”Vi må gå til de andre byene her i nærheten, slik at jeg kan
spre budskapet mitt også der. Det er derfor jeg er kommet hit.”
39 I tiden som fulgte, gikk de over hele Galilea og talte budskapet i synagogene‡ og
drev ut mange onde ånder.

Jesus helbreder en spedalsk mann

40 En gang kom en spedalsk§ mann og falt ned på kne for ham og ba: ”Om du vil,
da kan du gjøre meg frisk.”
41 Jesus ble grepet av medfølelse, rakte ut hånden, rørte ved ham og sa: ”Det vil
jeg. Du er frisk!” 42 Straks forsvant spedalskheten, og mannen var frisk. 43 Jesus

§ **1:21** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. * **1:21** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester. † **1:22** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **1:39** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester. § **1:40** Ordet spedalsk, lepra, er blitt brukt på denne tiden for mange forskjellige hudsykedommer.

sendte ham av sted og sa strengt til ham: 44 "Ikke fortell dette til noen, men gå til
presten og la han undersøke deg. Ta med deg det offeret som Moses har bestemt at
de som blir friske fra spedalskhet, skal gi.* Da vil alle forstå at Gud har helbredet
deg." 45 Men mannen gikk straks av sted og fortalte til alle han møtte, at han hadde
blitt frisk. Jesus kunne ikke vise seg åpent lenger i noen by, men måtte holde seg
diskré ute i ødemarken. Likevel fant folk ham, og kom til ham fra alle kanter.

2

Jesus helbreder en mann som var lam

1 Noen dager seinere kom Jesus på nytt til Kapernaum. Nyheten om at ham var
kommet, spredde seg raskt i byen. 2 Snart var huset der han bodde, så fullt av folk at
de sto langt ute på gaten og tråkket på hverandre. Han talte til dem om budskapet
fra Gud.*
3 Da kom fire menn bærende på en lam mann som lå på en liggematte. 4 De klarte
ikke å trenge seg inn på grunn av folkemassen, og kunne derfor heller ikke komme
fram til Jesus. De laget hull i taket over der han satt. Gjennom åpningen firte de ned
liggematten med den lamme mannen. 5 Da Jesus så hvor stor tro de hadde, sa han til
den lamme: "Min sønn, jeg har tilgitt syndene dine!"
6 Men noen av de skriftlærde† som satt der, mumlet for seg selv: 7 "Hvordan kan
han snakke på denne blasfemiske måten og spotte‡ Gud? Det er jo bare Gud som kan
tilgi synder."
8 Jesus forsto i sin Ånd hva de tenkte, og sa til dem: "Hvorfor tenker dere at dette
er å spotte? 9 Er det ikke like umulig for et menneske å si til den lamme: 'Reis deg
opp, ta liggematten og gå' som å si: 'Jeg tilgir deg syndene dine'?" 10-11 Så vendte han
seg mot den lamme og sa: "For å bevise at jeg, Menneskesønnen§, har makt til å tilgi
synder her på jorden, så sier jeg til deg: 'Reis deg opp, ta liggematten og gå!' "
12 Da reiste mannen seg, rullet straks sammen liggematten og gikk ut, rett foran
øynene på de sjokkerte tilskuerne som hyllet Gud og ropte: "Aldri før har vi sett noe
slikt!"

Jesus kaller en toller

13 Så fortsatte Jesus langs Genesaretsjøen. Store folkemasser kom til ham, og han
underviste dem. 14 Mens han dro fram, fikk han se Levi, som var sønn til Alfeus, sitte
ved tollboden. "Kom og bli min disippel", sa Jesus til ham. Levi reiste seg og fulgte
Jesus.
15 Senere da Jesus og disiplene spiste sammen i huset til Levi, hadde mange av Levis
gamle kolleger i tolletaten blandet seg med gjestene. Også noen andre ukjente folk
var på plass i selskapet. Mange av disse hadde begynt å følge Jesus.
16 Da de skriftlærde* og fariseerne† så Jesus i dette selskapet, sa de til disiplene:
"Er han virkelig falt så dypt at han spiser sammen med tollere og syndere?" 17 Jesus
hørte det som ble hvisket, og sa: "Det er ikke de friske som trenger lege, men de syke.

---

* **1:44** Se Tredje Mosebok 14:1-4. * **2:2** På gresk: Forkynne ordet. † **2:6** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **2:7** Å spotte er å håne og snakke stygt om noe hellig. § **2:10-11** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14.
* **2:16** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **2:16** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter.

Min oppgave her på jorden er å føre syndere tilbake til Gud, ikke å ta hånd om de som allerede gjør Guds vilje."

Jesus svarer på spørsmål om faste

18 Disiplene til døperen Johannes og fariseerne$1‡ fastet regelmessig. En dag kom noen og spurte Jesus hvorfor ikke disiplene hans fastet, siden dette var vanlig både hos Johannes og fariseerne.
19 Jesus svarte: "Bryllupsgjestene kan da vel ikke faste og gå sultne mens brudgommen ennå er hos dem? Nei, så lenge brudgommen er sammen med dem, kan de ikke faste. 20 Men den dagen han blir tatt fra dem, da kommer de til å faste. 21 Alt har sin rette tid! Ingen lapper for eksempel et gammelt klesplagg med et stykke nytt tøy som aldri har blitt vasket. Da vil det nye tøyet krympe og rive i stykker plagget, slik at hullet blir enda større. 22 Heller ikke slår noen ny vin i gamle vinsekker, for når vinen gjærer, vil sekkene bli sprengt og alt blir ødelagt, både vinen og sekkene. Nei, ny vin slår de i nye skinnsekker som tåler trykket."

Disiplene plukker aks på hviledagen

23 En gang da det var hviledag§, gikk Jesus og disiplene langs en kornåker. Mens de gikk, nappet disiplene en håndfull aks for å spise.
24 Noen av fariseerne* sa da til Jesus: "Hvorfor gjør de dette? Det er jo forbudt etter Moseloven† å høste på hviledagen."
25-26 Men Jesus svarte dem: "Har dere aldri lest hva kong David og mennene hans gjorde den gangen da Abjatar var øversteprest, og de ble sultne og ikke hadde noe å spise?‡ David gikk inn i Guds hus og spiste av det spesielle brødet som bare prestene hadde lov til å spise. Han lot også mennene sine spise det. Dette var jo også et slags brudd mot loven." 27 Så sa Jesus til fariseerne: "Husk på at hviledagen ble skapt for menneskene sin skyld, og ikke menneskene for hviledagen sin skyld. 28 Derfor har jeg, Menneskesønnen§, rett til å avgjøre hva som er tillatt på hviledagen."

3

Jesus helbreder en mann på hviledagen

1 En annen gang gikk Jesus inn i en synagoge*. Der satt det en mann som hadde en handikappet hånd.
2 Etter som det var hviledag†, holdt fariseerne‡ skarpt øye med Jesus. Skulle han våge å helbrede hånden til mannen på hviledagen? I så tilfelle ville de få noe å anklage ham for.
3 Jesus sa til mannen med den handikappede hånden: "Reis deg og kom fram til meg." 4 Så spurte han fariseerne: "Hva er tillatt å gjøre på hviledagen i følge

‡ **2:18** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. § **2:23** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Den dagen utfører ikke jødene noe unødvendig arbeid. Hviledagen ble innstiftet av Gud allerede i Første Mosebok 2:3. * **2:24** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. † **2:24** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **2:25-26** Se Første Samuelsbok 21:1-6. § **2:28** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. * **3:1** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester. † **3:2** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Den dagen utfører ikke de praktiserende jødene noe unødvendig arbeid. Hviledagen ble innstiftet av Gud allerede i Første Mosebok 2:3. ‡ **3:2** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter.

Moseloven§? Skal vi gjøre godt eller skal vi gjøre ondt? Skal vi redde liv eller skal
vi ta liv?" Men ingen ville svare ham. 5 Da så han på dem med sinne i blikket, dypt
bedrøvet over den likegyldigheten de hadde for menneskelig nød. Til mannen sa
han: "Rekk fram hånden din." Da mannen gjorde det, ble hånden frisk og normal
igjen!
6 Men fariseerne dro fra synagogen og begynte straks å legge planer sammen med
tilhengerne til kong Herodes*, om å få Jesus arrestert og drept.

Mye folk følger Jesus

7-8 Jesus og disiplene trakk seg nå tilbake til stranden ved Genesaretsjøen. Mye folk
fra Galilea, Judea, Jerusalem og Idumea, og fra den andre siden av Jordan og helt
borte fra Tyrus og Sidon, fulgte ham. Ryktet om alle miraklene hans hadde spredd
seg vidt og bredt omkring, og folket strømmet nå til for å se hva som foregikk.
9 Jesus ba disiplene om å få tak i en båt og legge den klar i tilfelle folkemassen kom
til å presse ham ut i vannet. 10 Mange hadde blitt helbredet denne dagen, og de syke
presset på fra alle kanter for å røre ved ham.
11 Da mannen som var besatt av onde ånder, fikk øye på han falt han ned ved
føttene hans og ropte: "Du er Guds sønn!" 12 Men Jesus forbød åndene å avsløre
hvem han var.

Jesus velger ut sine tolv nærmeste disipler

13 Senere gikk Jesus opp på et fjell og tok med seg noen av dem han hadde valgt
ut. Da de var samlet rundt ham, 14 valgte han tolv av dem for å følge ham, og for å
bli sendt ut med budskapet til folket. 15 Han ga dem makt til å drive ut onde ånder.†
16 De tolv han hadde valgt, var: Simon, som han ga navnet Peter, 17 Sebedeus sine
sønner som het Jakob og Johannes, og som han kalte "tordensønnene", 18 Andreas,
Filip, Bartolomeus, Matteus, Tomas og Jakob, sønnen til Alfeus, Taddeus og Simon
"seloten"‡ 19 og Judas Iskariot, han som seinere forrådte Jesus.

Jesus blir beskyldt for å være besatt av djevelen

20 Da Jesus kom tilbake til huset der han bodde, begynte folk å samle seg på nytt.
Snart var huset så fullt at verken Jesus eller disiplene fikk tid til å spise. 21 Da familien
hans fikk høre dette, gikk de dit for å ta hånd om ham. "Han er gått fra vettet!" sa
de.
22 Men de skriftlærde§ som hadde kommet fra Jerusalem, sa: "Han er besatt av
Satan*, høvdingen over de onde ånder. Det er derfor de onde åndene er lydige mot
ham."
23 Jesus kalte da til seg disse mennene og forklarte saken ved å illustrere med et
bilde. Han sa: "Hvordan kan Satan drive ut sine egne onde ånder? 24 Et rike som
kommer i strid med seg selv, går jo under. 25 Og en familie der medlemmene strider
mot hverandre, opphører snart å eksistere som en enhet. 26 Dersom Satan strider
mot seg selv, da kan han ikke fortsette å styre riket sitt. Da er det snart ute med han.
27 Nei, nå skal dere høre hvordan det er: Satan er som en sterk mann. Vil noen gå

§ **3:4** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. * **3:6** Herodes sine tilhengere støttet romerne. De ville få bort Jesus av politiske grunner, etter som de trodde at han skulle gjøre opprør mot romerne. † **3:15** En del håndskrifter legger til: Han kalte dem disipler eller apostler. ‡ **3:18** På gresk: "seloten" eller "kananaios", det er senere dannet av et arameisk ord. Simon tilhørte sannsynligvis "selotene", et politisk parti som ville gjøre opprør mot romerne. § **3:22** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **3:22** Grunnteksten har: "Beelsebul", et hebraisk navn på en avgud som har blitt et synonym til Satan.

inn i huset til den sterke mannen og rane ham for det han eier, da må de først binde ham. Etterpå kan de gå inn i huset og rane verdiene hans.
28 En ting vil jeg at dere skal ha klart for dere: Menneskene kan få tilgivelse for
alle slags synder, til og med hån og spott† mot Gud, uansett hvor grovt de enn spotter.
29 Men den som håner og spotter Guds Hellige Ånd, kan aldri få tilgivelse. Det er en
utilgivelig synd."
30 Dette sa han fordi de påsto at han gjorde miraklene sine ved Satans kraft og ikke
i kraften fra Guds Ånd.

Jesu ekte familie

31-32 Nå kom moren til Jesus og brødrene hans til det overfylte huset der han
underviste. Etter som de selv ikke kunne komme inn, sendte de bud til ham og ba
ham å komme ut.
De som satt rundt Jesus, sa til han: "Moren din og brødrene dine står utenfor og
vil treffe deg." 33 Men han svarte: "Moren min og brødrene mine! Hvem er det?"
34 Han så på dem som satt rundt seg og sa: "Dette er moren min og søsknene mine.
35 Hver og en som gjør Guds vilje, er min bror og min søster og moren min."

4

Bildet om bonden som sådde såkorn

1 Noe seinere begynte Jesus på nytt å undervise nede ved sjøen. Folkemassen som
samlet seg rundt ham var så stor at han ble tvunget til å stige om bord i en båt og sitte
i den ute på vannet mens han talte til folket som sto på stranden. 2 Han underviste
dem ved å fortelle mange bilder, som for eksempel dette. Han sa:
3 "Lytt! En bonde gikk ut på åkeren sin for å så. 4 Da han sådde, falt noe av
såkornet på veien langs åkeren, og fuglene kom og spiste det opp. 5 Noe korn falt
der jorden var steinete og jordlaget tynt. Plantene vokste raskt opp, 6 men i den
steikende solen visnet de og tørket bort, etter som røttene var grunne. 7 Andre korn
falt blant tistlene. Da tistlene vokste opp, kvalte de kornplantene slik at de ikke ga
noen avling.
8 Mest korn falt i den fruktbare jorden og vokste opp og ga rik avling. Noe ga 30,
60 og til og med 100 ganger så mye som den mengden såkorn som hadde blitt sådd."
9 Jesus sa: "Lytt nøye og forsøk å forstå!"

Jesus forklarer bildet om såkornet

10 Da Jesus seinere var alene med disiplene og de andre som fulgte ham, spurte de:
"Hva betyr dette som du fortalte?"
11 Han svarte: "Dere har fått gaven til å forstå undervisningen min om hvordan
Gud vil frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk.* De som ikke tilhører Guds
eget folk, oppfatter dette bare som bilder, 12 for at
'de skal se hva jeg gjør,
men likevel ikke fatte,
og høre hva jeg sier,
men likevel ikke forstå,
og derfor kan de ikke vende om til Gud og få syndene sine tilgitt.'†
13 Dersom dere nå ikke forstår dette bildet om såkornet, hvordan skal dere da
kunne skjønne de andre bildene mine?

---

† **3:28** Å spotte er å håne og snakke stygt om noe hellig. * **4:11** På gresk: Å få vite Guds rikes hemmelighet.
† **4:12** Se Jesaja 6:9-10.

14 Det bonden sår, er budskapet fra Gud. 15 Den harde veien, der noe av såkornet
falt, ligner hjertet til det menneske som hører budskapet, men som snaut nok har
hørt det til ende før Satan kommer og forsøker å få den som lyttet, til å glemme alt
sammen. 16 Den grunne og steinete jorden er lik hjertet til det menneske som hører
budskapet og tar imot det med ekte glede, 17 men som ikke har særlig dybde i seg
slik at røttene kan utvikle seg. Etter en tid, når vanskelighetene eller forfølgelsene
dukker opp på grunn av troen, da avtar entusiasmen, og den som tok imot, forlater
troen.
18 Jorden som var dekket av tistler, kan sammenlignes med det menneske som hører
budskapet, 19 men lar de daglige bekymringene, lengselen etter å tjene mange penger
og begjæret etter andre ting, få komme inn i hjertet og kvele budskapet, slik at det
til slutt ikke påvirker livet i det hele tatt.
20 Den fruktbare jorden ligner hjertet til et menneske som hører budskapet, tar det
til seg og lar det påvirke hele livet. Disse som hører og tar imot, gir en avling som er
30, 60 eller til og med 100 ganger så stor mengde korn som ble sådd i hjertets gode
jord."

Bildet om lampen

21 Videre sa Jesus: "Ingen tar fram en lampe og hvelver en eske over den eller
setter den under en stol. Tvert imot! En lampe setter alle høyt og fritt, slik at den
kan gi lys og være til nytte. 22 På samme måten skal alt som nå er skjult, en dag
bli ført fram i lyset og være synlig for alle. 23 Lytt nøye og forsøk å forstå! 24 Pass
på at de ordene dere får høre, leder til handling. For jo mer dere omsetter ordene
til praksis, desto mer kommer dere til å forstå hva jeg snakker om. 25 Ja, den som
forstår undervisningen min, skal med tiden forstå mer og mer. Men den som forstår
lite, skal til slutt miste også den minimale innsikten han hadde."

Bildet om såkornet som vokser

26 Jesus fortalte også et annet bilde. Han sa: "Der Gud regjerer, blir det som når‡
en bonde strør ut såkornet sitt på åkeren. 27 Mannen sover og våkner, og alt etter
som dagene går, begynner såkornet å gro og spire uten hans hjelp. 28 Det er jorden
som får såkornet til å gro. Først trenger spirene seg fram, så blir aksene formet, og
til slutt er hveten moden. 29 Da kommer bonden med sin sigd og høster hveten, etter
som tiden til å høste er kommet."

Bildet om sennepsfrøet

30 Jesus sa: "Hvordan kommer det til å bli der Gud regjerer§? Hvilket bilde skal
jeg bruke? 31-32 Jo, der Gud regjerer, blir det som når noen sår et sennepsfrø. Til
tross for at sennepsfrøet er det minste* av alle frø, vokser det opp og blir større enn
alle andre krydderurter, og får så store greiner at fuglene kan bygge reir og finne ly
mellom bladene."
33 Jesus brukte titt og ofte slike bilder som dette for at folket skulle forstå, i den
grad de nå var i stand til å forstå. 34 Ja, han talte faktisk aldri uten å fortelle noen
bilder, men når han seinere ble alene med disiplene forklarte han bildene for dem.

Jesus stiller stormen

35 Da det ble kveld, sa Jesus til disiplene: "Kom, nå drar vi over til den andre siden
av sjøen." 36 De trakk seg unna folket og reiste over sjøen i den båten der Jesus
allerede satt. Flere andre båter fulgte også med. 37 Da de hadde kommet et stykke

‡ **4:26** På gresk: Guds rike ligner… § **4:30** På gresk: Hva skal vi ligne Guds rike med? * **4:31-32** Sennepsfrøet var det minste frøet som ble brukt for dyrking.

ut, blåste det opp en voldsom storm. Høye bølger slo inn i båten slik at den nesten ble fylt med vann. 38 Mens dette skjedde, lå Jesus og sov akter i båten med hodet på en pute. Disiplene vekket ham og ropte fortvilt: "Mester, merker du ikke at vi holder på å synke?"
39 Da reiste han seg opp og snakket strengt til vinden og sjøen og sa: "Ti! Bli stille!" Straks la sjøen seg, og det ble blikk stille.
40 Så spurte han disiplene: "Hvorfor er dere redde? Har dere fortsatt vanskelig for å tro?"
41 Forskrekket sa de til hverandre: "Hvem er han? Til og med vinden og sjøen er lydige mot ham."

5

Jesus setter en mann fri fra onde ånder

1 De kom over til den andre siden av sjøen, til området rundt Gerasenerlandet*.
2 Da Jesus steg ut av båten, løp en mann mot ham. Han holdt til blant de døde i gravhulene og var besatt av en ond Ånd. 3 Mannen var så vill at det ikke var mulig å binde ham på noen måte. 4 Flere ganger hadde det blitt forsøkt å binde ham på hender og føtter. Hver gang hadde han slitt lenker og fotjern i stykker. Ingen var sterke nok til å rå med ham. 5 Dag og natt holdt han til blant gravene eller virret omkring oppe i fjellene og skrek og kuttet seg selv med skarpe steiner.
6 Mannen hadde allerede fått øye på Jesus da han var langt borte og kom nå stormende til og falt ned for ham. 7 "Gå bort fra meg Jesus, du den høyeste Guds sønn! For Guds skyld, du må ikke pine meg!" skrek han av all kraft. 8 Grunnen til utropet var at Jesus like før hadde sagt: "Far ut av mannen, du onde Ånd."
9 Jesus spurte ham: "Hva heter du?" Mannen svarte: "Jeg heter legion†, for vi er mange." 10 Gang på gang ba de onde åndene at Jesus ikke måtte jage dem bort fra området.
11 Samtidig som dette skjedde, gikk en stor flokk griser og rotet i jorda etter røtter på fjellskrenten nær sjøen. 12 De onde åndene tigget og ba: "Send oss av sted til grisene, så kan vi fare inn i dem", 13 Det lot Jesus dem få lov til. Da for de onde åndene ut av mannen og inn i grisene. Hele flokken på omkring 2 000 griser, styrtet utfor den bratte skråningen og druknet i sjøen.
14 Røkterne som passet på grisene, sprang til den nærmeste byen og stedene rundt den og fortalte alt sammen. Folket gikk av sted for å finne ut hva som hadde skjedd.
15-16 Da de kom fram til Jesus, fikk de se mannen som hadde hatt de onde åndene i seg sitte der, påkledd og fullt normal. Skrekkslagne hørte de på mens øyenvitnene fortalte om hvordan den besatte mannen hadde blitt satt fri, og hva som hadde skjedd med grisene. 17 Da ba folket om at Jesus måtte forlate området deres.
18 Mens Jesus steg i båten, spurte mannen som hadde vært besatt, om at han kunne få å bli med. 19 Men Jesus ville ikke ta ham med. "Gå heller hjem til din familie og dine venner", sa han, "og fortell for alle hvilket stort mirakel Herren har gjort med deg. La dem få vite hvordan han hadde medfølelse med deg og kom deg til hjelp."
20 Da gikk mannen av sted og fortalte i hele Dekapolis‡ om miraklet som Jesus hadde gjort med ham. Alle ble helt forundret da de hørte fortellingen hans.

Jesus helbreder en kvinne med blødninger og vekker opp en død jente

* **5:1** Andre håndskrifter: Gedara eller Gergesa. Se Matteus sin fortelling om Jesus 8:28. Området der folket ikke var jøder. † **5:9** Legion var en romersk arméavdelning på 6 000 mann. ‡ **5:20** "Området for de ti byene", eller "Dekapolis" som det het på gresk, var et byfellesskap mellom ti byer, som alle bortsett fra en, lå øst for elven Jordan.

21 Da Jesus hadde dratt tilbake til andre siden av sjøen, samlet mye folk seg rundt
ham. Mens han var der på stranden, 22 kom lederen for synagogen§ til ham. Han het
Jairus. Så fort han fikk øye på Jesus, kastet han seg fortvilt ned for føttene hans 23 og
sa: "Den lille jenta mi holder på å dø. Jeg ber deg, kom og legg hendene på henne,
slik at hun blir frisk igjen." 24 Straks ble Jesus med ham, og mye folk fulgte med og
presset på fra alle kanter.
25 I folkemassen var en kvinne som i tolv års tid hadde lidd av blødninger. 26 Hun
hadde store plager og var blitt behandlet av mange leger. Til tross for at hun hadde
brukt opp alt hun eide på legebesøk og medisiner for å bli frisk, hadde hun ikke blitt
bedre. Heller til det verre. 27 Nå hadde hun hørt om alle de merkelige miraklene
som Jesus gjorde. Derfor presset hun seg fram i folkemassen bak Jesus og rørte ved
kappen hans. 28 For hun tenkte at dersom hun bare fikk røre ved klærne hans, så
ville hun bli frisk. 29 Og så snart hun rørte ved ham, stanset blødningene, og hun
kjente at hun var fri fra lidelsen sin.
30 Jesus merket i det samme at det gikk ut en kraft fra ham. Han vendte seg rundt
og spurte: "Hvem rørte ved klærne mine?"
31 Disiplene sa til ham: "Folk trenger deg jo fra alle kanter, selvfølgelig må noen ha
rørt ved deg!" 32 Men Jesus så seg omkring for å få greie på hvem som hadde gjort
det.
33 Kvinnen ble forskrekket,* etter som hun visste hva som hadde skjedd med henne.
Hun kom skjelvende fram og falt ned for Jesus og fortalte hvordan alt hadde gått til.
34 Da sa Jesus til henne: "Min datter, troen din har hjulpet deg. Gå i fred. Du er satt
fri fra lidelsen din."
35 Mens Jesus fortsatt snakket med kvinnen, kom noen med beskjed fra hjemmet
til Jairus og meldte til faren: "Jenten din er død. Det har ingen hensikt at du bryr
Mesteren lenger." 36 Men Jesus tok ikke notis av ordene deres, men sa til Jairus:
"Ikke vær redd! Fortsett bare å tro." 37 Lenger framme lot han bare Peter, Jakob og
Johannes følge med helt fram.
38 Da de kom fram til Jairus sitt hjem, så Jesus at huset var fullt av mennesker som
høylytt gråt og klaget. 39 Han gikk inn til dem og sa: "Hvorfor gråter dere og er så
opprørte? Jenten er ikke død, hun sover bare!" 40 Da begynte de å hånle mot ham,
men ha jaget alle sammen ut og tok med seg faren og moren til jenta, sammen med de
tre disiplene, og gikk inn i rommet der jenta lå. 41 Så tok han jenta i hånden og sa til
henne: "Talita kumi!†" Ordene betyr: Lille jente, jeg sier deg: Reis deg opp! 42 Jenten,
som var tolv år gammel, reiste seg straks opp og begynte å gå omkring. Foreldrene
gned seg i øynene av forskrekkelse. 43 Jesus forbød dem å fortelle til noen om det
som hadde skjedd. Etterpå ba han at de måtte gi jenta noe å spise.

6

Folket i Nasaret nekter å tro

1 Etter dette utrolige miraklet dro Jesus fra stedet og kom til hjembyen sin Nasaret,
sammen med disiplene. 2 Da det ble hviledag*, gikk han til synagogen† for å

§ **5:22** Forstandere for jødene sine bygg for gudstjenester. * **5:33** I følge den jødiske loven var en kvinne med blødninger uverdig til å komme fram for Gud, og alle som rørte ved henne eller hennes klær, ble uverdige. De må etterpå gå av sted for å gjennomgå spesielle seremonier og bli renset. Se Tredje Mosebok 15:19-30. † **5:41** "Talita kumi" er arameisk, et av de språkene som ble snakket i Israel på denne tiden, og sannsynligvis morsmålet for Jesus og disiplene hans. Kanskje kunne de i tillegg også hebraisk og gresk. * **6:2** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. † **6:2** Synagogen er jødene sitt bygg for gudstjenester.

undervise, og mange ble overrasket over visdommen hans, og de miraklene han gjorde med folk som han la hendene på.
"Hvor har han alt dette fra?" sa de. 3 "Han er jo bare en vanlig snekker, Maria sin sønn, bror til Jakob, Joses, Judas og Simon, og søstrene hans bor også midt iblant oss." Mange ble irriterte og sinte på ham.
4 Da sa Jesus: "En profet som bringer Guds budskap, blir anerkjent over alt, bortsett fra i sin egen hjemby, blant sine slektninger og i sin egen familie." 5 Etter som folket i Nasaret ikke trodde på ham, kunne han ikke gjøre noen mirakler der. Han helbredet bare noen få syke ved å legge hendene på dem. 6 Han var forskrekket over at folket ikke ville tro på ham.

Jesus sender ut sine tolv disipler

Noe seinere dro Jesus rundt i byene i distriktet og underviste. 7 Han kalte til seg sine tolv disipler og sendte dem ut to og to og ga dem makt til å drive ut onde ånder. 8-9 Han sa til dem at de ikke skulle ta med seg noe annet på veien enn sin vandringsstav. De fikk ikke ta med mat, ingen veske, ingen penger, og ikke ekstra sko eller klær.
10 "Når dere blir tilbudt å overnatte hos noen, stans da hos dem til dere skal fortsette til neste by", sa han. 11 "Dersom folket på et sted ikke vil ta imot dere eller høre på dere, gå da bare videre og ikke vær mer bekymret for dem. Rist støvet fra dette stedet av føttene som et tegn på at innbyggerne selv må ta ansvaret for det de har gjort."
12 Disiplene gikk nå av sted. Over alt der de kom, oppfordret de folket til å forlate syndens vei og vende om til Gud. 13 De drev ut mange onde ånder og salvet mange syke med olje‡ og helbredet dem.

Døperen Johannes dør

14 Snart fikk også kong Herodes høre snakk om Jesus, etter som ryktet om ham spredde seg over alt. Folk sa: "Det er døperen Johannes som har stått opp fra de døde. Det er derfor han kan gjøre slike mirakler." 15 Men noen sa: "Jesus er Elia§." Andre sa: "Han er virkelig en profet som bringer Guds budskap, akkurat som profetene* før i tiden."
16 "Nei", sa Herodes, "det er Johannes, han som jeg lot halshugge. Han har stått opp fra de døde."
17 Herodes hadde nemlig arrestert Johannes og latt ham binde og kaste i fengsel. Grunn til dette var kona til Herodes som het Herodias. Hun hadde først vært gift med Filip, som var bror til kongen. Til tross for dette hadde likevel Herodes giftet seg med henne. 18 Johannes hadde sagt rett ut til ham: "Det er ikke tillatt for deg å leve sammen med kona til din bror." 19 Derfor hatet Herodias ham og ville drepe Johannes, men Herodes var imot dette. 20 Innerst inne hadde han respekt for Johannes og ville beskytte ham, for han visste at Johannes var en god mann som levde etter Guds vilje. Hvert gang han hørte Johannes, kjente han seg usikker og visste ikke riktig hva han skulle tro. Han lyttet gjerne til det Johannes hadde å si.
21 Til slutt fikk i alle fall Herodias sin sjanse. Herodes feiret sin fødselsdag og stilte opp med en fest for hoffolket, offiserene og de fremste mennene i Galilea. 22 Og mens festen pågikk, kom datteren til Herodias inn og danset.
Kong Herodes og gjestene hans ble svært begeistret, og kongen sa til jenta: "Be meg om hva du vil, og jeg skal gi deg det." 23 Og så sverget han i påhør av gjestene og

‡ **6:13** Olivenolje var en velkjent medisin på denne tiden. Men her er oljen sannsynligvis blitt brukt som et symbol på at Gud skulle helbrede den syke. § **6:15** Elia var en profet som bar fram Guds budskap, og som i stedet for å dø ble ført rett opp til Gud. Se Andre Kongebok 2:1-11. * **6:15** Profetene sine budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

gjentok: ”Ja, hva du så enn ber om, det skal du få, om det så er halvdelen av mitt rike.”
24 Hun gikk da ut og spurte moren sin hva hun skulle be om. Moren svarte: ”Be
om døperen Johannes sitt hode!”
25 Jenten skyndte seg tilbake til kongen og sa: ”Jeg vil ha hodet til døperen Johannes
på et fat, nå straks!”
26 Kongen ble svært lei deg, men på grunn av løftet sitt, og etter som han ikke
ville ta tilbake det han hadde sagt i påhør av gjestene, lot han henne få det som
hun ville. 27 Han ga derfor befaling til en av livvaktene sine om å gå for å hente
døperen Johannes sitt hode. Mannen gikk av sted til fengslet og halshogg Johannes
28 og kom tilbake med hodet hans på et fat. Han ga det til jenta, som i sin tur bar
det til moren sin. 29 Da disiplene til Johannes hørte det som hadde skjedd, kom de og
hentet kroppen hans og begravde Johannes.

Jesus gir mat til mer enn 5 000 personer

30 De tolv disiplene som Jesus hadde sendt ut, kom nå tilbake fra reisene sine. De
rapporterte om alt det de hadde gjort og undervist folket om. 31 Etter som det var så
mye folk rundt dem at de ikke fikk tid til å spise, foreslo Jesus: ”Kom så trekker vi
oss bort til et øde sted der dere kan hvile dere litt.” 32 Og de dro sin vei med båt til
et øde sted.
33 Mange så at de reiste sin vei og skyndte seg til fots rundt sjøen. Der møtte de
Jesus igjen da han steg i land på andre siden. 34 Jesus steg ut av båten og fikk se alle
menneskene som hadde samlet seg. Han fikk medfølelse med dem, for de var som
sauer uten gjeter. Derfor tok han seg tid og underviste dem lenge og vel om det de så
sårt trengte å vite.
35-36 Fram mot kvelden kom disiplene til ham og sa: ”Det er allerede seint, og det
finnes ikke noe å spise her i ødemarken. Send folket av sted, slik at de kan gå til
byene og gårdene i nærheten og kjøpe mat.”
37 Men Jesus sa: ”Dere kan selv gi dem mat!”
”Hvordan da?” spurte disiplene. ”Det ville jo koste en formue† å kjøpe mat til alle
sammen.”
38 ”Hvor mye mat har dere?” spurte han. ”Gå og se etter.”
De kom tilbake og rapporterte at det var fem brød og to fisker. 39-40 Jesus ba dem
da å si til folket at de skulle sette seg ned i grupper på 50 eller 100 personer der det
var grønt gress på bakken.
41 Han tok de fem brødene og de to fiskene, så opp mot himmelen og takket Gud
for maten. Etterpå brøt han brødene i biter og ga hver av disiplene litt brød og fisk,
som de igjen skulle gi videre til folket. 42 Alle spiste og ble mette. 43 Til slutt samlet
de opp tolv kurver fulle med brød og fisk. 44 Det var 5 000 menn som hadde spist, og
i tillegg kom kvinnene og barna.

Jesus går på vannet

45 Straks etter dette ba Jesus disiplene om å sette seg i båten og dra i forveien til
Betsaida på den andre siden av sjøen. Selv stanset han igjen for å se at folket begynte
på hjemveien. 46 Da han hadde fått folket av sted, gikk han opp på et fjell for å be.
47 Utpå kvelden var disiplene fortsatt langt ute på sjøen i båten sin. Jesus, som nå
var alene på land, 48 så hvordan de slet med årene etter som de hadde fått motvind.

† **6:37** På gresk: 200 denarer, hvilken var 200 normale daglønner.

Like før det begynte å lysne kom Jesus gående mot disiplene på vannet. 49 Men da
de så ham gå på vannet, skrek de av redsel. De trodde det var et spøkelse. 50 Alle så
Jesus og ble livredde.
Jesus snakket straks til dem og sa: "Ro dere ned, det er meg. Vær ikke redde." 51 Så
steg han opp i båten til dem, og i samme øyeblikk la vinden seg.
Disiplene var helt forundret. 52 De hadde ennå ikke fattet hvem Jesus var og hadde
vanskelig for å tro til tross for det store miraklet kvelden før, da hele folket hadde
fått brød å spise.

Jesus helbreder alle som rører ved ham

53 Da Jesus og disiplene hadde dratt over sjøen, kom de til Gennesaret og gikk i
land. 54 Så snart de steg ut av båten, kjente folket Jesus igjen. 55 De sprang rundt
i hele området for å spre nyheten om at han var der. Folk begynte å bære syke
mennesker som lå på liggematter til stedene der de hørte at Jesus befant seg. 56 Ja,
over alt der han kom, på småsteder, byer og gårder, bar de ut i fri luft dem som var
syke og ba om at de syke i det minste kunne få røre ved dusken ytterst på kappen
hans. Og alle som gjorde det, ble friske!

7

Guds bud og menneskelige regler

1 En dag kom noen fariseere* og skriftlærde† fra Jerusalem for å stille spørsmål
til Jesus. 2 De la merke til at flere av disiplene spiste brød uten først å ha vasket
hendene. 3 Jødene, og særlig fariseerne, følger spesielle regler som de har arvet fra
forfedrene. De spiser aldri uten først å ha vasket hendene. 4 Når de kommer hjem fra
markedsplassen, må de alltid vaske seg før de rører noe mat. Det finnes også mange
andre tradisjoner som de er nøye med å følge, som for eksempel å skylle krus, kar
og kobberkjeler.
5 Fariseerne og de skriftlærde spurte derfor Jesus: "Hvorfor holder ikke disiplene
dine seg til våre gamle jødiske regler? De spiser jo uten først å ha vasket hendene."
6 Jesus svarte: "Dere er falske mennesker som bare later som om dere er lydige
mot Gud! Profeten Jesaja hadde rett da han bar fram Guds budskap om dere og sa:
'Dette folket ærer meg med ordene sine,
men de nekter å være lydige mot meg.
7 *Deres tilbedelse er verdiløs,*
for det de lærer,
er menneskelige regler og ikke Guds bud.'‡
8-9 Ja, dere bryr dere ikke om Guds bud og erstatter dem med egne menneskelige
regler. Syns dere det er en god måte å følge Guds bud på?
10 Moses ga dere for eksempel disse budene fra Gud: *'Vis respekt for foreldrene*
dine', og: *'Den som forbanner foreldrene sine, skal bli dømt til døden.'*§ 11-12 Dere
påstår at dere slett ikke trenger å respektere foreldrene deres, eller ta hånd om dem
når de blir gamle, dersom dere bare i stedet gir pengene som foreldrene skulle hatt,
som en gave til templet. 13 Da gjør dere Guds konkrete befaling ugyldig ved å følge
egne tradisjoner. Dette er bare ett av eksemplene. Det finnes mange, mange flere."

---

* **7:1** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. † **7:1** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **7:7** Se Jesaja 29:13. § **7:10** Se Andre Mosebok 20:12; 21:17.

14 Jesus kalte folket til seg og sa: ”Hør alle sammen og forsøk å forstå det jeg
sier. 15 Dere blir ikke uverdige innfor Gud på grunn av det dere spiser og stapper i
munnen.* Det er ordene deres, tankene og handlingene, det som springer ut fra dere,
som gjør at dere blir uverdige.”†
17 Da Jesus hadde forlatt folkemassen og var kommet hjem igjen, spurte disiplene
hva han mente med det han nettopp hadde sagt.
18 ”Forstår heller ikke dere det?” spurte han. ”Innser dere ikke at det dere spiser,
aldri kan gjøre dere uverdige innfor Gud? 19 Maten har ikke noe med forholdet til Gud
å gjøre, den passerer bare gjennom magen og kommer ut igjen.” På denne måten
forklarte Jesus at all mat er godkjent av Gud og tillatt å spise.
20 Og han la til: ”Det som gjør et menneske uverdig innfor Gud, er det som springer
ut fra menneskets indre, fra hjertet. 21 Fra hjertet kommer onde tanker, seksuell
løssluppenhet, tyveri, mord, utroskap i ekteskapet, egoisme, 22 ondskap, bedrageri,
et vilt og umoralsk liv, misunnelse, sladder, hovmod og all annen uforstand. 23 Alt
dette kommer innefra, og det er det som gjør et menneske uverdig innfor Gud.”

Troen hos en kvinne som ikke er jøde

24 Jesus dro nå fra Galilea og gikk til distriktet ved byen Tyrus‡. Der fant han et hus
å innlosjere seg i. Han forsøkte å holde hemmelig at han var kommet, men det var
umulig. 25 En mor med en datter som var besatt av en ond Ånd, fikk høre om ham
og oppsøkte ham straks. Kvinnen kastet seg ned for føttene til Jesus. 26 Hun ba om
at han måtte sette jenta fri fra den onde ånden.
Denne kvinnen var ikke jøde, men kom fra distriktet bortenfor. 27 Jesus sa derfor
til henne: ”Først må jeg hjelpe mine egne barn som er jødene. Det er ikke rett å ta
brødet fra barna og kaste det til hundene.”§
28 Hun svarte: ”Det er sant, Herre, men til og med hundene som ligger under bordet,
får spise de smulene som barna lar ligge igjen.”
29 ”Svaret ditt viser hvor sterk tro du har”, sa han. ”Gå hjem, for den onde ånden
har forlatt datteren din!”
30 Da hun kom hjem, lå jenta rolig i sengen, og den onde ånden var borte.

Jesus helbreder en døvstum

31 Fra Tyrus gikk Jesus videre til byen Sidon, og derfra tilbake til Genesaretsjøen
om Dekapolis*. 32 Der kom noen til han med en døv mann, som også hadde vanskelig
for å snakke. De ba at Jesus måtte legge hendene på ham og helbrede ham.
33 Jesus førte ham da litt unna folkemassen, satte fingrene i ørene hans, tok spytt
og rørte ved tungen hans. 34 Jesus så opp mot himmelen, sukket dypt og sa: ”Effata!†”
som betyr: Lukk deg opp! 35 Straks kunne mannen høre helt perfekt, og han snakket
klart og tydelig.
36 Jesus forbød folket å fortelle om det som hadde skjedd. Men jo mer han nektet,
desto mer spredde de nyheten vidt og bredt. 37 De syntes det var så helt utrolig, og de

---

* **7:15** Den jødiske loven har en mengde regler om hva folk får og ikke får spise. Se Tredje Mosebok 11. † **7:15** En del håndskrifter har med et ekstra vers: …gjør dere uverdige. 16 Lytt nøye og forsøk å forstå!” ‡ **7:24** Tyrus lå i Fønikia, omkring åtte mil fra Kapernaum. § **7:27** Jesus virket først og fremst hos jødene, som etter døden hans og oppstandelsen skulle budskapet om ham spres til alle jordens folk. Men nå og da gjorde Jesus et unntak. Se Matteus sin fortelling om Jesus 8:5-13, der han helbreder tjeneren til en romersk soldat. * **7:31** ”Området for de ti byene”, eller ”Dekapolis” som det het på gresk, var et byfellesskap mellom ti byer, som alle bortsett fra en, lå øst for elven Jordan. † **7:34** ”Effata” er arameisk, et av de språkene som ble snakket i Israel på denne tiden, og var sannsynligvis Jesus og disiplene hans sitt morsmål. Kanskje kunne de for øvrig hebraisk og gresk.

sa: ”Alt han gjør, er helt fantastisk! Han får til og med de døve til høre og de stumme til å snakke.”

8

Jesus gir mat til 4 000

1 På nytt var mye folk samlet, og de hadde ikke noe å spise. Jesus ba da disiplene
komme bort til seg og sa:
2 ”Jeg føler sterkt med folket. De har vært hos meg i tre dager og har ikke noe
å spise. 3 Dersom jeg sender dem hjem uten at de har fått mat, kan de besvime av
utmattelse langs veien. Noen av dem bor jo langt herfra.”
4 Disiplene svarte: ”Hvor skal vi få tak i nok mat til alle disse menneskene her i
ødemarken?”
5 Jesus spurte: ”Hvor mange brød har dere?” ”Sju”, svarte de.
6 Da ba Jesus folket å slå seg ned på bakken. Han tok de sju brødene, takket Gud
for maten og brøt dem i biter. Bitene ga han til disiplene, som i sin tur delte dem ut
til folket. 7 I tillegg hadde de noen små fisker. Jesus takket Gud også for dem og ba
disiplene å dele ut.
8 Alle spiste og ble mette. Da de til slutt samlet sammen det som var til overs, ble
det sju fulle kurver. 9 Det var omkring 4 000 personer til stede. Etterpå sendte Jesus
folket hjem. 10 Han steg ombord i en båt og dro til distriktet ved Dalmanuta* sammen
med disiplene.

De religiøse lederne vil se et tegn fra Gud

11 Da fariseerne† fikk vite at Jesus var der, kom de for å diskutere med ham. De
forlangte at han skulle gi dem et tegn fra Gud som bevis på hvem han var.
12 Jesus ble dypt skuffet da han hørte dette og sukket: ”Hvorfor må denne slekten
se tegn for å kunne tro? Nei, jeg forsikrer dere at Gud skal ikke la dere få se noe
tegn.” 13 Så dro han fra dem og steg i båten igjen og dro over til den andre siden av
sjøen.

Jesus advarer mot falsk undervisning

14 Disiplene oppdaget nå at de hadde glemt å skaffe seg mat før de dro. Et eneste
brød var alt de hadde med seg i båten.
15 Jesus begynte å advare dem og sa: ”Ta dere nøye i vare både for fariseerne$1‡
og kong Herodes sin deig som ligger og gjærer.§”
16 ”Hva mener han?” spurte disiplene hverandre. De trodde han sa dette fordi de
hadde glemt å ta med seg brød.
17 Da Jesus hørte dem diskutere dette, sa han: ”Hvorfor er dere så urolige for at
dere ikke har brød med dere? Forstår dere fortsatt ingenting? Er dere så trege til å
fatte? 18 Dere har øyne å se med og ser likevel ingenting, og øre å høre med og hører
likevel ingenting. Har dere glemt 19 at jeg mettet mer enn 5 000 personer med bare
fem brød? Hvor mange fulle kurver med rester plukket dere opp den gangen?”
”Tolv”, sa de.
20 ”Da jeg mettet mer enn 4 000 personer med sju brød, hvor mange kurver fikk
dere da til overs?”
”Sju”, svarte de.
21 Jesus sa: ”Forstår dere fortsatt ingenting?”

---

* **8:10** Et sted som sannsynligvis lå like sør for Kapernaum. † **8:11** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. ‡ **8:15** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. § **8:15** Se Matteus sin fortelling om Jesus 16:11-12 og Lukas sin fortelling om Jesus 12:1, der Jesus snakker om falsk undervisning og om å bare late som om de er lydige mot Gud.

En blind mann begynner å se

22 Da de kom over til Betsaida, førte de en blind mann til Jesus og ba at han måtte
røre ved mannen og helbrede han. 23 Jesus tok da den blinde mannen ved hånden
og førte ham ut av byen. Der spyttet han på øynene hans og la hendene sine på ham.
"Kan du se noe?" spurte Jesus.
24 Mannen så seg omkring. "Ja", sa han, "jeg ser folk. Men de ser ut som trær som
går omkring!"
25 Da la Jesus hendene sine på mannens øyne en gang til. Og nå ble mannen helt
helbredet og kunne se igjen, og han så alle ting klart som dagen.
26 Senere sendte Jesus mannen hjem med denne henstillingen: "Gå ikke inn i byen
på veien hjem."

Peter kaller Jesus for Messias, den lovede kongen

27 Jesus og disiplene dro fra Galilea og gikk nordover til byene rundt Cæsarea
Filippi*. Mens de gikk langs veien, spurte han: "Hvem sier folk at jeg er?"
28 "Noen sier at du er døperen Johannes", svarte disiplene, "noen sier at du er Elia†,
og andre at du er en annen av profetene som før i tiden bar fram Guds budskap‡."
29 Da spurte han: "Hvem tror dere at jeg er?"
Peter svarte: "Du er Messias§, den lovede kongen." 30 Men Jesus forbød dem strengt
å snakke med noen om dette.

Jesus forutsier første gangen at han skal dø

31 Etter dette begynte Jesus å undervise disiplene om at han, Menneskesønnen*,
måtte lide mye. Han forklarte at folkets ledere, øversteprestene og de skriftlærde†
ville ta avstand fra ham og stå bak at han ble drept, men at han etter tre‡ dager skulle
stå opp igjen fra de døde. 32 Dette sa han helt åpent. Peter dro han da til sides og
begynte å protestere.
33 Jesus vendte seg om og så bort mot disiplene og sa strengt til Peter: "Gå bort fra
meg, Satan! Det du nå tenker, er mennesketanker og kommer ikke fra Gud."
34 Så kalte han disiplene til seg og ba folket å komme. Og han sa til dem:
"Om noen vil bli disiplene mine, da kan han ikke lenger tenke på seg selv, men må
følge mitt eksempel og være beredt til å dø. 35 Ja, den som klamrer seg fast til livet,
skal til sist miste det, men den som mister livet sitt for min skyld for å spre budskapet
om meg, han skal berge det.
36 Hva vinner et menneske om hele verden blir gitt ham, dersom han samtidig
mister det evige livet? 37 Ingen penger i hele verden kan hjelpe et menneske til å få
livet tilbake. 38 Den som innfor vår tids gudløse og syndige mennesker skammer seg

---

* **8:27** Cæsarea Filippi var en by der det ikke var jøder og lå nord for Galilea. † **8:28** Elia var en profet som bar fram Guds budskap, og som i stedet for å dø ble tatt rett opp til Gud. Se Andre Kongebok 2:1-11. ‡ **8:28** Profetene sitt budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **8:29** "Messias" betyr "den salvede" på hebraisk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Jødene ventet på at denne kongen skulle gjenopprette Israel som nasjon. Det gresk ordet "Kristus" betyr også "den salvede". * **8:31** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **8:31** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **8:31** I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen noe skjer, som dag nummer en. Jesus døde på en fredag og sto opp på søndagen.

over meg og budskapet mitt, han skal jeg, Menneskesønnen§, skamme meg over når jeg vender tilbake til min Fars herlighet sammen med englene hans."

9

1 Jesus sa: "Tro meg: Noen av dere som står her, kommer ikke til å dø før de har sett Gud komme med kongelig makt.*"

Jesus blir forandret på fjellet

2 Seks dager seinere tok Jesus med seg Peter, Jakob og Johannes til toppen av et høyt fjell, der de kunne være for seg selv. Der forandret utseendet hans seg mens de så på. 3 Klærne hans ble blendende hvite, ja, hvitere enn noe rensemiddel i verden kan gjøre med klær. 4 De fikk se Elia og Moses stå og snakke med Jesus.† 5 Da sa Peter til Jesus: "Mester, dette er et fantastisk sted å være på! La oss bygge tre hytter, en til deg, en til Moses og en til Elia!" 6 Han visste ikke hva han skulle si, for han var helt forvirret, akkurat som de andre disiplene.

7 Det kom en sky som senket seg over dem, og en stemme fra skyen sa: "Dette er min elskede Sønn. Lytt til ham!"

8 Men da disiplene så seg omkring, var plutselig Moses og Elia borte, og de var alene tilbake med Jesus.

9 Da de gikk ned fra fjellet, ga Jesus dem streng beskjed om å ikke fortelle til noen det de hadde sett, før han, Menneskesønnen‡, hadde stått opp fra de døde. 10 Derfor holdt de dette for seg selv, men snakket ofte med hverandre om hva Jesus mente da han sa: "Stå opp fra de døde".

11 Disiplene spurte Jesus: "Hvorfor påstår de skriftlærde§ at Elia må vende tilbake før Messias, den lovede kongen, kommer?" 12 Jesus svarte: "De skriftlærde har rett. Elia må først komme og sette alt i rett* skikk. Likevel har Gud forutsagt i Skriften† at jeg, Menneskesønnen, må lide og bli hånet av alle. Hvordan kan dette ha seg? 13 Jeg sier dere at Elia allerede har kommet, og menneskene behandlet han dårlig, akkurat slik det står om ham i Skriften.‡"

Jesus helbreder en gutt som er besatt av en ond Ånd

14 Da de hadde kommet ned fra fjellet, fikk de se en stor folkemasse som hadde samlet seg rundt de andre disiplene. Noen skriftlærde§ holdt på å diskutere. 15 Da folket fikk se Jesus komme gående, ble de gledelig overrasket og sprang fram til ham for å hilse. 16 Han spurte: "Hva er det dere diskuterer?"

17 En mann i folkemassen sa: "Mester, jeg har tatt sønnen min hit for at du skulle helbrede ham. Han er besatt av en ond Ånd som gjør ham stum. 18 Hver gang ånden går til angrep, slår den gutten til jorden og får ham til å fråde om munnen og skjære

---

§ **8:38** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. * **9:1** På gresk: Sett Guds rike komme med makt. Dette viser sannsynligvis til det som Peter, Jakob og Johannes fikk være med på i de følgende versene. † **9:4** Moses og Elia representerte loven og profetene, to av delene i Det gamle testamente, Bibelens første del, som forutsier at Jesus skulle dø for syndene våre. ‡ **9:9** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. § **9:11** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **9:12** Se Malaki 4:5. † **9:12** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **9:13** Jesus taler om døperen Johannes. Elia var et ideal på Johannes. Se Første Kongebok 19:1-10. Elia fikk lide slik som Johannes. Se Matteus sin fortelling om Jesus 17:11-13. Nå skulle Jesus få lide på samme måten. § **9:14** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

tenner, og han blir helt stiv. Jeg ba disiplene dine om å drive ut denne onde ånden,
men de klarte det ikke."
19 "Dere skeptiske mennesker som ikke vil tro!" utbrøt Jesus. "Hvor lenge må jeg
være hos dere? Hvor lenge må jeg tåle dere? Kom hit med gutten til meg."
20 De kom fram med gutten og da han fikk se Jesus, begynte ånden å rykke og slite
i ham. Han falt til jorden og kastet seg fram og tilbake med fråde rundt munnen.
21 "Hvor lenge har han hatt det på denne måten?" spurte Jesus faren. Han svarte:
"Helt siden han var liten. 22 Og den onde ånden får han ofte til å falle i ilden eller i
vannet for at han skal dø. Ha medfølelse med oss og hjelp oss, om du kan!"
23 "Om jeg kan?" svarte Jesus. "Alt er mulig for den som tror."
24 "Jeg tror", utbrøt faren. "Hjelp min vantro!"
25 Jesus så nå at folk kom løpende fra alle kanter. Derfor snakket han strengt til
den onde ånden og sa: "Du stumme og døve Ånd, jeg befaler deg å fare ut av gutten
og kom aldri mer tilbake!" 26 Ånden skrek ukontrollert og begynte å rykke og slite i
gutten, men for til slutt ut av ham. Gutten lå helt livløs på jorden, og mange begynte
mumle: "Han er død." 27 Jesus tok ham i hånden og hjalp ham opp. Da reiste han
seg.
28 Senere kom Jesus til huset der han bodde, og ble alene med disiplene. De spurte
ham: "Hvorfor kunne ikke vi drive ut den onde ånden?"
29 Jesus svarte: "Denne slags Ånder kan bare bli drevet ut ved bønn.*"

Jesus forutsier for andre gangen at han skal dø

30 Så dro Jesus og disiplene fra området og gikk gjennom Galilea. Han forsøkte å
unngå all oppmerksomhet, 31 etter som han fortsatt hadde mye å undervise disiplene
om.
Han forklarte: "Jeg, Menneskesønnen†, skal bli forrådt og utlevert til menneskene,
og de kommer til å drepe meg, men etter tre‡ dager skal jeg stå opp fra de døde igjen."
32 De forsto ikke hva han mente med dette. Ingen våget heller å spørre ham.

Jesus forklarer hvem som er størst

33 De kom nå til Kapernaum, og da de hadde gått inn i huset der de skulle bo, spurte
han: "Hva snakket dere om på veien?" 34 De skammet seg for å svare, for de hadde
diskutert hvem av dem som var den største.
35 Da satte han seg ned og ba disiplene om å komme til seg, og han sa: "Den som
vil være størst, må gjøre seg minst, bli ydmyk og være tjener for alle."
36 Han tok et lite barn og stilte det midt iblant dem, la armen om barnet og sa:
37 "Den som tar imot et slikt barn fordi det tilhører meg, han tar imot meg. Og den
som tar imot meg, han tar imot Gud, etter som Gud har sendt meg."

Disiplene nekter en mann å gjøre mirakler i Jesu navn

38 Johannes, en av disiplene, sa til Jesus: "Mester, vi så en mann som drev ut onde
ånder i navnet ditt, men etter som han ikke tilhørte vår gruppe, så forsøkte vi å
stoppe ham."
39 Da sa Jesus til Johannes: "La han holde på. Ingen som gjør mirakler i navnet
mitt, kan sånn helt plutselig begynne å snakke dårlig om meg etterpå. 40 Den som
ikke er mot oss, han er for oss. 41 Ja, jeg forsikrer dere, om noen bare gir dere et glass
vann å drikke fordi dere tilhører meg, Kristus, da skal han få sin lønn for det."

---

* **9:29** En del håndskrifter legger til: og faste. † **9:31** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. ‡ **9:31** I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen noe skjer, som dag nummer en. Jesus døde på en fredag og sto opp på søndagen.

Jesus advarer mot fristelser

42 Jesus fortsatte: "Om noen leder vill en av disse små som tror på meg, og får han
til å synde, da var det bedre for den personen å bli kastet i havet med en stor stein
surret til halsen. 43 Om hånden din får deg til å synde, da hogg den av. Det er bedre
å få et evig liv sammen med Gud og heller savne den ene hånden, enn å ha begge
hendene i behold og havne i helvete, der ilden aldri slokner.§ 45 Og om foten din får
deg til å synde, da hogg den av. Det er bedre å få et evig liv sammen med Gud og
heller savne den ene foten, enn å ha begge føttene i behold og bli kastet i helvete.*
47 Om ditt øye får deg til å synde, da riv det ut. Det er bedre å komme til Guds nye
verden og være enøyd, enn å ha begge øynene i behold og bli kastet i helvete,
48 *der ormene ikke dør,*
og ilden aldri slukner.†

Å bli renset gjennom prøvelser

49 Alle som følger meg, må bli renset gjennom lidelsens ild.‡
50 Den som er villig til å følge meg hva det enn måtte koste, han blir det saltet som
bevarer verden fra forråtnelse. Hvilken nytte har vi av saltet dersom det har mistet
sin kraft?§ Kan noen få det til å bli salt igjen? Nei! Se derfor til at dere ikke mister
saltets virkekraft, og lev i fred med hverandre."*

10

Jesus underviser om ekteskap og skilsmisse

1 Jesus dro fra Galilea, gikk sørover mot Judea og kom inn i området øst for Jordan.
Store folkemasser samlet seg rundt ham på nytt. Som vanlig underviste han alle som
ville høre.
2 Noen fariseere* kom for å diskutere med Jesus og forsøkte å få ham til å si noe
som de kunne sette ham fast for. De spurte: "Mener du at en mann† har rett til å
skille seg fra kona si?"
3 Jesus svarte: "Hvilke regler ga Moses dere om skilsmisse?"
4 De svarte: "Han bestemte at det eneste en mann trenger å gjøre, er å skrive ut en
attest som bevis på skilsmissen. Da kan han sende kvinnen fra seg.‡"
5 "Hvorfor ga Moses denne regelen?" fortsatte Jesus. "Jo, fordi han kjente deres
harde og onde hjerter. 6 Det var ikke slik *Gud hadde tenkt det fra begynnelsen av. Gud*
skapte menneskene til mann og kvinne.§ 7 *Derfor skal mannen forlate foreldrene sine*
og holde seg til kona si. 8 *De to skal være ett.** De er altså ikke lenger to, livet deres
er ett. 9 Det Gud har forent, skal ikke menneskene skille."
10 Noe seinere da de kom inn i huset der de bodde, ville disiplene vite mer om dette.

---

§ **9:43** I stedet for den siste frasen har en del håndskrifter med vers 44, som er identisk med v.48. * **9:45** En del håndskrifter har med vers 46, som er identisk med v.48. † **9:48** Se Jesaja 66:24. ‡ **9:49** På gresk: Alle må saltes med ild. En del håndskrifter legger til: og hvert offer må først saltes. Se Tredje Mosebok 2:13, der de salter det kjøtt som skulle bli ofret i ild til Gud. Ilden er blitt brukt også for å rense metaller, og var et bilde på lidelse. § **9:50** Om saltet blir blandet eller reagerer med andre stoffer, mister det sin evne til å konservere og hindre forråtnelse. * **9:50** Saltet var også forbundet med fellesskap. De som spiste salt sammen gjennom et måltid, levde i fred med hverandre. * **10:2** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. † **10:2** Det var bare mennene som hadde rett å ta ut skilsmisse. ‡ **10:4** Se Femte Mosebok 24:1. § **10:6** Se Første Mosebok 1:27; 5:2. * **10:8** Se Første Mosebok 2:24.

11 Han sa: "Den mannen som skiller seg fra kona si og gifter seg med en annen,
han er utro.† 12 Og dersom en fraskilt kvinne gifter seg på nytt med en annen, da er
hun utro."

Jesus ber for barna

13 Noen foreldre kom til Jesus med små barn for at han skulle røre ved dem og be
for dem. Men disiplene jaget barna bort.
14 Jesus så det som skjedde og ble sint: "Send dem ikke fra oss", sa han til disiplene.
"La barna komme til meg, for alle som vil tilhøre Guds eget folk, må bli som disse
barna.‡ 15 Ja, jeg forsikrer dere at den som ikke blir som et lite barn, kommer slett
ikke til å få tilhøre Guds eget folk."
16 Så tok han barna i favnen, la hendene på dem og ba sin Far i himmelen om å gi
dem alt godt.

Jesus snakker med en rik mann

17 Da han skulle gå videre, kom en mann løpende og falt på kne for ham og sa:
"Gode Mester, hva skal jeg gjøre for å få evig liv?"
18 "Hvorfor kaller du meg god?" spurte Jesus. "Det finnes bare en som er god, og
det er Gud. 19 Hans bud kan du allerede: 'Du skal ikke drepe. Du skal ikke være utro
i ekteskapet. Du skal ikke stjele. Du skal ikke lyve eller vitne falskt. Du skal ikke
bedra noen for det som er hans. Vis respekt for foreldrene dine.§' "
20 "Mester", svarte mannen, "alle disse budene har jeg holdt helt siden jeg var ung."
21 Jesus ble fylt av kjærlighet til mannen, så på ham og sa: "Det er bare en ting til
du må gjøre. Alt det du eier må du gå og selge og gi pengene til de fattige. Da skal
du få en skatt i himmelen. Kom så og følg meg."
22 Da mannen hørte dette mørknet ansiktet hans i bitter skuffelse, og han gikk
bedrøvet bort, for han var svært rik.
23 Jesus så seg rundt, henvendte seg til disiplene og sa: "Hvor vanskelig er det ikke
for den som har mye penger, å få tilhøre Guds eget folk!*"
24 Jesus så at disiplene ble forskrekket over det han sa, og fortsatte: "Ja, hvor
vanskelig er det ikke å få tilhøre Guds eget folk. 25 Det er faktisk lettere for en kamel
å komme gjennom et nåløye enn for en rik å underordne seg Gud, slik at han får
tilhøre Guds eget folk."
26 Denne påstanden gjorde disiplene enda mer ute av seg, og de sa til hverandre:
"Hvem i all verden kan da bli frelst?"
27 Jesus så på dem og sa: "Ingen, menneskelig sett. Men for Gud er alle ting mulig.
Han kan frelse hvem som helst."
28 Da sa Peter til ham: "Vi har forlatt alt for å følge deg."
29 "Ja", svarte Jesus, "og jeg forsikrer dere at hver og en som forlater hus, søsken,
foreldre, barn eller gårder for å følge meg på grunn av troen på det glade budskapet,
30 han skal få mangedobbelt igjen. Han skal få hus, søsken, mødre, barn og gårder
allerede her i tiden mens forfølgelsene står på. Og i tillegg skal han få evig liv i den
kommende verden. 31 Mange som i dag har lav status, skal være blant de fremste
i Guds nye verden, mens andre, som her var betydningsfulle, der må holde seg i
bakgrunnen."

Jesus forutsier for tredje gang at han skal dø

---

† **10:11** Etter som mannen ikke hadde rett å skille seg fra konen sin, var de i Guds øyne fortsatt gift med hverandre. ‡ **10:14** På gresk: Guds rike tilhører slike som dem. § **10:19** Se Andre Mosebok 20:12-16 og Femte Mosebok 5:16-20. * **10:23** På gresk: Komme inn i Guds rike. Også i vers 24 og 25.

32 De var nå på vei til Jerusalem, og Jesus gikk fremst i flokken. Disiplene og alle
de øvrige som gikk i følge med ham, var oppskaket og fylt av angst.
Jesus samlet sine tolv disipler og begynte enda en gang å forklare alt som skulle skje
med ham. 33 "Vi er på vei til Jerusalem", sa han. "Der kommer jeg, Menneskesønnen†,
til å bli forrådt og utlevert til øversteprestene og de skriftlærde‡. De kommer til å
dømme meg til døden og overgi meg til de romerske myndighetene§. 34 Romerne vil
håne meg og spytte på meg, piske meg og til sist drepe meg. Men etter tre* dager skal
jeg stå opp fra de døde igjen."

Jakob og Johannes vil ha hedersplassene

35 Da gikk Jakob og Johannes, som var sønnene til Sebedeus, fram til ham og sa:
"Mester, vi vil be deg om en ting."
36 "Hva da?" spurte han.
37 De sa: "La oss få sitte på hedersplassene nærmest deg når du begynner å regjere
som konge, en på høyre siden og den andre på venstre."†
38 Men Jesus sa til dem: "Dere vet ikke hva dere ber om! Klarer dere virkelig å gå
gjennom det jeg må gå gjennom? Kan dere holde ut de fryktelige lidelsene som jeg
må holde ut?"
39 "Ja", svarte de. "Det kan vi!"
Da sa Jesus: "Dere kommer nok til å gå gjennom de samme tingene som jeg, og
lide akkurat som jeg, 40 men jeg har ingen rett til å bestemme hvem som skal sitte på
min høyre og på min venstre side. De plassene er reservert for dem som min Far i
himmelen velger ut."
41 Da de ti andre disiplene hørte det Jakob og Johannes hadde bedt om, ble de
opprørt. 42 Men Jesus samlet alle og sa: "I denne verden opptrer kongene som
tyranner, og herskerne har all makt over folket som står under dem. 43 Slik må
det ikke være blant dere. Den av dere som vil være leder, han må være de andre
sin tjener. 44 Den som vil være den første, han må være slave for alle. 45 Følg mitt
eksempel. Jeg, Menneskesønnen‡, har ikke kommet for å bli betjent, men for å tjene
andre. Jeg har kommet for å gi livet mitt og kjøpe menneskene fri fra deres slaveri
under synden."

Jesus helbreder den blinde Bartimeus

46 På veien mot Jerusalem kom Jesus og disiplene til byen Jeriko. Da de igjen var
på vei ut fra byen sammen med en stor folkemasse, satt en blind tigger ved kanten
av veien. Han het Bartimeus og var sønn til Timaios.
47 Da Bartimeus fikk høre at det var Jesus fra Nasaret som kom, begynte han rope:
"Jesus, du som skal arve kong Davids trone,§ ha medfølelse med meg!"
48 Folk forsøkte å få ham til å holde munn, men han ropte bare enda høyere: "Du
som skal arve kong Davids trone, ha medfølelse med meg!"

---

† **10:33** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. ‡ **10:33** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **10:33** På gresk: Hedningene. Det var jødene sin måte å beskrive fremmed folk på. * **10:34** I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen da noe skjer, som dag nummer en. Jesus døde på en fredag og sto opp på søndagen. † **10:37** På gresk: Sitte på høyre og venstre siden av deg i din herlighet. Å sitte på høyre og venstre side innebar også en maktposisjon. ‡ **10:45** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. § **10:47** På gresk: Davids sønn. Dette var en tittel som jødene ga Messias, den lovede kongen.

49 Da Jesus hørte dette, stanset han og sa: "Be ham komme hit!" De ropte da på den
blinde mannen og sa: "Ro deg ned. Reis deg og kom, Jesus vil møte deg." 50 Bartimeus
kastet kappen av seg, spratt opp og kom fram til Jesus.
51 "Hva vil du at jeg skal gjøre for deg?" spurte Jesus.
"Mester", sa Bartimeus, "jeg vil så inderlig gjerne se igjen!"
52 Da sa Jesus til ham: "Gå! Din tro har helbredet deg." Og straks kunne mannen
se! Etterpå fulgte han Jesus på veien.

11

Jesus rir inn i Jerusalem på et esel

1 Da de nærmet seg Jerusalem og kom til byene Betfage og Betania, som ligger ved
Oljeberget, sendte Jesus to av disiplene i forveien og 2 sa: "Gå inn i byen som ligger
rett foran dere. Der skal dere straks finne et ungt esel som står bundet, et dyr som
ingen har ridd på ennå. Ta eselet og kom hit med det. 3 Dersom noen spør hva dere
holder på med, så skal dere bare si: 'Herren har bruk for det, men han sender snart
eselet tilbake.' "
4 De to disiplene la i vei og fant det unge eselet som sto bundet ved porten til et
hus i bygaten. Mens de holdt på å løse det, 5 sa noen som sto der: "Hva holder dere
på med? Vil dere ta eselet?" 6 Disiplene svarte som Jesus hadde sagt, og da fikk de ta
det.
7 De førte eselet til Jesus. Disiplene la kappene sine på det og Jesus satte seg opp
og red av sted mot byen. 8 Mange mennesker bredte kappene sine ut som en løper
foran ham, andre strødde grønne kvister fra trærne på veien.* 9 Både de som gikk
foran Jesus, og de som kom etter, ropte:
"*Vi hyller deg!*†
Vi ærer deg som er sendt av Herren!‡
10 Vi ærer deg som skal regjere som vår stamfar David gjorde!
Alle i himmelen hyller deg!"
11 Jesus red inn i Jerusalem og gikk opp til tempelplassen. Der gikk han rundt og
så nøye på alt. Etter som det alt var seint på ettermiddagen, gikk han snart tilbake
til Betania sammen med disiplene.

Jesus renser templet

12 Neste morgen, da de var på vei fra Betania, ble Jesus sulten. 13 Han fikk se at det
litt lenger framme sto et fikentre med grønt løv og gikk dit for å se om han kunne
plukke fiken. Men det var bare blader, etter som det var alt for tidlig på året til å
være frukttid.§ 14 Da sa Jesus til treet: "Aldri mer skal noen spise frukt fra deg!"
Disiplene hørte det han sa.
15 Da de kom fram til Jerusalem, gikk Jesus inn på tempelplassen og drev ut
kjøpmennene og kundene deres. Han veltet bordene til dem som vekslet penger
og raserte benkene til dem som solgte duer. 16 Han stoppet dem som forsøkte å bære
handelsvarer over tempelplassen.*

---

* **11:8** Eselet var et symbol for at Jesus tilhørte kong Davids slekt, og ved at han red på et esel, ble det som Gud hadde forutsagt i Sakarja 9:9 til virkelighet. Kappene var en kongelig hyllest. † **11:9** I grunnteksten: "Hosianna", et hebraisk ord for å hylle og som ordrett betyr "frelse". ‡ **11:9** På gresk: "Velsignet er han som kommer i Herrens navn." De ordene skrevet i *kursiv* er fra Salmenes bok 118:25-26. § **11:13** Dette treet hadde fått sine blad uvanlig tidlig. Et tre med frodige blad burde også ha båret frukt. * **11:16** Kjøpmennene solgte dyr som skulle bli brukt som offer i templet.

17 Jesus underviste og sa: "Har ikke Gud sagt i Skriften†: *'Mitt hus skal være et sted der alle folk kan be?'* Men dere har latt det bli *'et oppholdssted for tyver og kjeltringer'*."‡
18 Da øversteprestene og de skriftlærde§ fikk høre det han hadde gjort, begynte de å legge planer for hvordan de kunne bli kvitt ham. Men de var redde for ham, etter som hele folket var mektig imponert over undervisningen hans.
19 På kvelden dro Jesus og disiplene fra byen.

Disiplene kan be om hva som helst

20 Da de neste morgen gikk forbi fikentreet igjen, så disiplene at det hadde visnet fra roten av. 21 Peter kom plutselig til å huske på det Jesus hadde sagt til treet dagen før, og han utbrøt: "Mester, har du sett på maken? Fikentreet som du forbannet, har visnet!"
22 Da sa Jesus til disiplene: "Dere må stole fullt og helt på Gud. 23 Jeg forsikrer dere, om dere virkelig tror av et helt hjerte og ikke tviler, da kan dere si til dette fjellet: 'Løft deg opp og kast deg i havet', og det kommer til å bli slik. 24 Ja, jeg forsikrer dere, om dere bare tror, da kan dere be om hva som helst, og dere skal få det! 25 Men når dere ber til Gud, da skal dere først tilgi dem som dere er sinte på. Når dere gjør det, skal dere selv få tilgivelse for syndene av vår Far i himmelen.*"

De religiøse lederne stiller spørsmål til Jesus

27 De kom nå tilbake til Jerusalem. Mens Jesus gikk omkring på tempelplassen, kom øversteprestene, de skriftlærde† og folkets ledere bort til ham. 28 De forlangte å få vite hvilken rett han hadde til å gjøre alt det han gjorde, og hvem som hadde gitt ham dette oppdraget.
29 "Det skal jeg snart fortelle dere", sa Jesus, "dersom bare dere først svarer meg på et annen spørsmål: 30 Da døperen Johannes døpte, var det på Guds befaling eller ikke? Svar meg på det!"
31 De begynte straks å diskutere med hverandre og sa: "Om vi sier at det var på Guds befaling, da kommer han til å spørre hvorfor vi ikke trodde på han. 32 Kanskje vi kunne forsøke å argumentere for at Gud ikke hadde sendt ham?" Nei, det våger vi ikke, for da kan folket bli brysomme. Alle var jo overbeviste om at Johannes hadde vært en profet som bar fram Guds budskap. 33 Derfor svarte de til slutt: "Vi vet ikke."
Da sa Jesus: "I så tilfelle sier heller ikke jeg hvem som har gitt meg i oppdrag å gjøre det jeg gjør."

12

Fortellingen om mannen som forpaktet bort vingården

1 Litt etter begynte Jesus å tale til folket ved å bruke bilder. Han sa: "En mann plantet en vingård. Han bygget en mur rundt den og gravde en grop i bakken der han kunne presse druene. Han bygget også et vakttårn. Senere forpaktet han vingården bort til noen som dyrket vin mens han selv reiste ut av landet. 2 Da det ble tid for å høste avlingen, sendte mannen en av tjenerne sine til de som dyrket vinen for å

† **11:17** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **11:17** Se Jesaja 56:7 og Jeremia 7:11. § **11:18** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **11:25** En del håndskrifter har med et ekstra vers: 26 Men om dere nekter å tilgi dem, da kommer han ikke til å tilgi dere for syndene deres. Se Matteus sin fortelling om Jesus 6:15. † **11:27** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

hente den delen av årets høst som var hans. 3 Men forpakterne gikk løs på tjeneren,
mishandlet ham og sendte ham tomhendt tilbake.
4 Eieren sendte da en annen av tjenerne sine, men det samme skjedde på nytt. De
slo ham i hodet og forulempet ham. 5 Neste tjener som han sendte drepte de. Ja, alle
utsendingene som eieren sendte, mishandlet de eller slo i hjel. 6 Til slutt var det bare
en eneste igjen å sende. Det var eierens egen elskede sønn. Som den siste muligheten
sendte han sønnen sin, for han tenkte: 'Han vil de vel i alle fall ha respekt for.'
7 Men forpakterne sa til hverandre: 'Her kommer han som skal arve hele
vingården. Kom så dreper vi ham og tar vingården selv!' 8 Så gikk de løs på sønnen,
drepte ham og kastet kroppen hans utenfor vingården."
9 "Hva tror dere eieren gjør når han får greie på det som har skjedd?" spurte Jesus.
"Jo, han møter selv opp og dreper de onde forpakterne og gir etterpå vingården til
andre. 10 Har dere ikke lest følgende sted i Skriften*:
'Den steinen som ikke var brukbar for bygningsmennene,
har blitt gjort til selve hjørnesteinen.
11 *Herren har valgt den ut,*
og den er praktfull å se på!' "†
12 De religiøse lederne ville arrestere Jesus straks, etter som de forsto at det var
dem han siktet til i sin fortelling, men de var redde for folket. Derfor dro de seg unna
og forsvant.

Skal keiseren ha skatt?

13 De religiøse lederne sendte nå noen fariseere‡ og tilhengere av kong Herodes§
for å lure Jesus til å si noe som de kunne sette ham fast for. 14 De kom og sa: "Mester,
vi vet at du alltid er ærlig. Du spør ikke etter hva folk mener og tenker, men sier oss
rett ut det som er Guds vilje. Si oss nå om det er rett eller galt å betale skatt til den
romerske keiseren. Skal vi gjøre det eller skal vi ikke?"
15 Jesus forsto at de bare lot som om de ville lyde Gud, og sa: "Hvorfor forsøker
dere å lure meg? Kom hit med en romersk mynt så jeg får se på den." 16 De ga ham
en mynt, og han spurte: "Hvem sitt bilde er dette, og hvem sin signatur står under
bildet?"
"Keiseren sitt", svarte de.
17 "Da så", sa han, "gi keiseren det som er hans. Men det som tilhører Gud, det må
dere gi til Gud." De ble helt forundret over svaret hans.

Skal de døde stå opp igjen?

18 Noen sadukeere* kom til Jesus. Sadukeerne påstår at de døde ikke kan stå opp
igjen, og derfor spurte de:
19 "Mester, i Moseloven† står det at om en mann dør og etterlater seg kona si som
enke og har ingen barn, da skal hans bror gifte seg med enken og passe på at den
døde får en sønn som kan føre arven videre.‡ 20 Nå var det en familie med sju brødre.
Den eldste giftet seg, men døde uten å etterlate seg noe barn. 21-22 Derfor giftet bror

---

* **12:10** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **12:11** Se Salmenes bok 118:22-23. Jesus forklarer her at profetiene om Messias, den lovede kongen, i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente, handler om ham. ‡ **12:13** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. § **12:13** Herodes sine tilhengere støttet romerne. De ville få Jesus bort av politiske grunner, etter som de trodde at han ville gjøre opprør mot romerne. * **12:18** Sadukeerne var et religiøst parti blant jødene. De var mest interessert i politikk og var lojale mot romerne. De trodde verken på evig liv, engler eller ånder. † **12:19** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **12:19** Se Femte Mosebok 25:5-6.

nummer to seg med enken, men snart døde også han uten å etterlate seg noe barn. Med den tredje gikk det på samme måten, og slik fortsatte det helt til hun hadde vært gift med alle sju uten å få barn. Til sist døde også kvinnen. 23 Når de står opp fra de døde, hvem sin kone blir hun da? Alle sju har jo vært gift med henne!"

24 Jesus svarte: "Dere forstår verken Skriften§ eller Guds kraft. Det er derfor dere tar så skammelig feil. 25 Når de døde står opp igjen, kommer de ikke til å gifte seg, men de blir som englene i himmelen.

26 Men når det gjelder de dødes oppstandelse, har dere aldri lest i Mosebøkene om den brennende tornebusken der Gud sier til Moses: *'Jeg er Abrahams, Isaks og Jakobs Gud.'** 27 Gud er ikke en gud for døde, men for de levende.† Dere tar fullstendig feil."

Hvilket bud er det viktigste?

28 En av de skriftlærde‡ som sto og lyttet til diskusjonen, var mektig imponert over svaret Jesus hadde gitt, og spurte derfor: "Hvilket er det viktigste av alle budene?"

29 Jesus svarte: "Det viktigste budet er: 'Lytt, Israel! Herren vår Gud, Herren er en. 30 Du skal elske Herren, din Gud, av hele ditt hjerte, av hele din sjel, av hele din forstand og av hele din kraft.'§

31 Det nest viktigste budet er: *'Du skal elske dine medmennesker som deg selv!'** Ikke noe bud er viktigere enn disse to."

32 Den skriftlærde svarte: "Mester, du har rett. Det er sant at det bare finnes en Gud og ingen annen. 33 Og jeg vet at vi skal elske Gud av hele vårt hjerte, av hele vår forstand og av hele vår kraft, og at vi skal elske våre medmennesker like høyt som oss selv. Dette er viktigere enn å ofre brennoffer på alteret i templet, og viktigere enn andre slags offer som Moseloven† krever."

34 Da Jesus hørte hvor klokt mannen svarte, sa han: "Du er ganske nære på å bli frelst og få tilhøre Guds eget folk.‡" Etter dette våget ingen å komme med flere spørsmål.

Er Messias kong Davids etterkommer?

35 Da Jesus seinere underviste folket på tempelplassen, spurte han:

"Hvorfor påstår de skriftlærde§ at Messias, den lovede kongen, er en etterkommer av kong David*? 36 David har jo selv sagt under inspirasjon av Guds Hellige Ånd:
'Gud sa til min Herre:
Kom og sett deg på min høyre side for å regjere,
til jeg har lagt dine fiender under føttene dine.'†
37 Mener dere virkelig at David skulle kalle en av sine etterkommere for Herre?"

Jesus advarer mot dobbeltmoralen hos de religiøse lederne

Måten Jesus argumentere på, tiltalte folket, og de lyttet gjerne til ham. 38 Han fortsatte sin undervisning, og sa:

---

§ **12:24** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **12:26** Se Andre Mosebok 3:6. † **12:27** Gud taler om Abraham, Isak og Jakob som levende, til tross for at de har vært døde i hundrevis av år. ‡ **12:28** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **12:30** Se Femte Mosebok 6:4-5. * **12:31** Se Tredje Mosebok 19:18. † **12:33** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **12:34** På gresk: Du er ikke langt fra Guds rike. § **12:35** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **12:35** På gresk: Davids sønn. Dette var en tittel som jødene ga Messias, den lovede kongen. † **12:36** Se Salmenes bok 110:1. Den som sitter på Guds høyre side, deler hans makt og regjerer sammen med ham.

”Ta dere i være for de skriftlærde‡ som elsker å gå omkring i side kapper og gjerne
vil bli hilst med respekt på torget. 39 Ved gudstjenestene tar de plassene på fremste
benk, og de elsker å sitte på hedersplassene under festene. 40 Men i sin griskhet
unnslår de seg ikke for å bedra hjelpeløse enker for eiendelene deres, mens de later
som om de leve etter Guds vilje ved å be lange bønner når andre hører på. Derfor
kommer Gud til å straffe dem desto hardere.”

En fattig enke gir alt hun har

41 Jesus gikk og satte seg rett mot offerkisten i templet. Han fulgte med når folk
kom og la sine penger i den. Mange som var rike la store beløp. 42 Men så kom det
en fattig enke og la to koppermynter som nesten ikke var verd noen ting.
43 Da kalte Jesus til seg disiplene og sa: ”Tro meg, denne fattige enken la mer i
offerkisten enn alle de andre. 44 De ga bare en liten del av sin overflod, men hun som
er så fattig, la alt det hun eide, i offerkisten, alt hun hadde å leve av.”

13

Jesus snakker om framtiden

1 Da Jesus noe seinere dro fra templet, sa en av disiplene: ”Mester, se disse
fantastiske bygningene! Se, hvilke enorme steiner de er bygget av!”
2 Jesus svarte: ”Alle disse bygningene som dere nå ser i sin prakt, kommer til å bli
jevnet med jorden, ikke en stein skal bli tilbake på stein.”
3-4 Senere satt han på skråningen opp mot Oljeberget og så rett mot templet. Peter,
Jakob, Johannes og Andreas var alene sammen med ham, og de spurte: ”Når skal
dette du snakket om skje? Fortell oss mer om det. Hva blir tegnet som viser at den
tiden er kommet som Gud har bestemt for alt det du snakker om?”
5 Da sa Jesus: ”Vær på vakt så ingen lurer dere. 6 Mange skal komme i mitt navn
og påstå at de er Messias, den lovede kongen, og de skal lede mange vill. 7 Når dere
får høre om krig eller trussel om krig, la dere ikke da skremme. Det må bli krig, men
det betyr ikke at slutten er kommet.
8 Folk og land vil reise seg mot hverandre. Det blir jordskjelv på det ene stedet etter
det andre, og det blir sultekatastrofer. Dette er bare begynnelsen på de veene som
skal komme.
9 Vær på vakt! De vil arrestere dere og trekke dere for domstolene, og dere vil
bli mishandlet i synagogene*. For min skyld vil dere bli anklaget for konger og
makthavere og få anledning til å fortelle om det dere har hørt og sett. 10 Det glade
budskapet om meg må bli spredd til alle folk før tiden er slutt. 11 Når dere blir trukket
for domstolene, skal dere ikke være bekymret for hva dere skal si. Si bare det som
er naturlig for dere, for dere skal få de rette ordene når tiden er inne, og dere må
forklare dere. Det er ikke dere som snakker, men Guds Hellige Ånd. 12 Søsken vil
forråde hverandre og bli årsak til drap. Foreldre vil forråde sine egne barn. Barn vil
gjøre opprør mot foreldrene sine og ta livet av dem. 13 Alle vil hate dere fordi dere
tilhører meg. Men den som holder ut til slutten, skal bli frelst.†
14 Når dere ser ’det motbydelige avgudsbildet’ stå i templet, den som leser dette
skal nøye legge merke til hvert ord‡, da må de som er i Judea, rømme opp i fjellene.

---

‡ **12:38** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **13:9** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester. I samme bygget kunne det også finnes en lokal domstol, som hadde rett til å dømme i enklere tilfeller og dele ut straff ved pisking. † **13:13** Av vers 12 forstår vi at det her ikke handler om å bli frelst fra døden, men at det handler om å bli frelst til evig liv. ‡ **13:14** Se Daniel 9:27; 11:31 og 12:11.

15 Den som er oppe på taket§, må ikke gå inn i huset for å pakke. 16 Den som er ute
på åkeren, må ikke løpe hjem for å hente klærne sine.
17 Stakkars de kvinnene som er gravide når denne tiden kommer, og stakkars de
mødrene som ammer barna sine! 18 Be om at dere ikke trenger rømme om vinteren.
19 Denne prøvelsens tid vil bli så hard at ikke noe tilsvarende har skjedd fra den dagen
da Gud skapte verden og til nå. Det vil heller ikke komme noe lignende seinere. 20 Ja,
om Herren ikke hadde grepet inn og forkortet denne tiden, da ville ikke et eneste
menneske ha overlevd. Men nå har Gud forkortet tiden, etter som han vil skåne dem
som takker ja til innbydelsen om å tilhøre ham.
21 Dersom noen da sier til dere: 'Nå er Messias, den lovede kongen, kommet. Her
er han', eller: 'Der er han', da må dere ikke tro ham! 22 Mange vil komme og påstå
at de kan frelse verden, og mange vil holde fram falske budskap om Gud, og de vil
gjøre merkelige mirakler og tegn for om mulig å bedra dem som tilhører Gud.
23 Vær på vakt! Husk på at jeg har advart dere i forveien!

Jesus kommer igjen

24 Når denne lidelsens tid er over,
kommer solen til å bli formørket og månen vil slutte å lyse.
25 Stjernene skal bli slynget ut av sine baner,
og universets krefter blir rokket.*
26 Da skal de få se meg, Menneskesønnen†, komme i skyene med stor makt og
herlighet.‡ 27 Jeg skal sende ut mine engler til alle verdenshjørner, nært og fjernt
over hele jorden, og samle inn hver og en som har takket ja til Guds innbydelse om
å tilhøre ham."

Bildet om fikentreet

28 Jesus fortsatte med å undervise ved å fortelle et bilde. Han sa: "Lær av fikentreet.
Når sevjen stiger i grenene og løvet begynner å springe ut, da vet dere at sommeren
snart er her. 29 På samme måten kan dere vite at jeg ganske snart vil komme igjen
når dere ser alt dette skje.
30 Jeg forsikrer dere, denne slekten skal ikke gå under før alt dette skjer.§ 31 Himmel
og jord skal forsvinne, men mine ord skal aldri i evighet bli borte.

Vær beredt

32 Ingen vet hvilken dag eller time slutten kommer, ikke en gang englene eller Guds
sønn. Bare Far i himmelen vet det. 33 Vær derfor beredt og hold dere våkne, etter
som dere ikke kjenner tiden som Gud har bestemt.
34 Når jeg kommer tilbake, blir det som når en mann har reist til utlandet. Før han
reiser overlater han ansvaret for huset til tjenerne sine. Hver og en får oppgavene
sine, og portvakten har fått befaling om å holde seg våken og være beredt.
35 Vær altså beredt og hold dere våkne, for dere vet ikke når husets herre
kommer tilbake! Kanskje blir det på kvelden, eller ved midnatt, eller like før
morgendemringen, eller tidlig på morgenen. 36 La han ikke komme helt uforberedt

---

§ **13:15** Taket på husene i disse områdene er flate og blir brukt som en ekstra boflate. Trappen finnes ofte på utsiden av huset. * **13:25** Se Jesaja 13:10; 34:4 og Joel 2:10. † **13:26** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. ‡ **13:26** Se Daniel 7:13. § **13:30** "Denne slekten" kan henvise enten til den generasjon som levde samtidig med Jesus, eller den generasjon som skulle få oppleve de tingene som skulle skje og som han snakket om. Men Jesus bruker også utrykket når han mener "de menneskene som ikke vil tro". Da er det ikke begrenset til en bestemt generasjon.

over dere og finne dere sovende. 37 Det jeg sier til dere gjelder for alle mennesker:
Vær beredt på at jeg kommer igjen!”

14

Planer om å drepe Jesus

1 Nå var det bare to dager igjen til påskehøytiden* skulle begynne.
Øversteprestene og de skriftlærde† søkte fortsatt etter en anledning til i all
hemmelighet å arrestere Jesus og drepe ham. 2 ”Men”, sa de til hverandre, ”ikke
under selv påskehøytiden, for da kan det føre til opprør.”

En kvinne salver Jesus med kostbar olje

3 Da Jesus var i Betania, stakk han innom Simon, en mann som før hadde vært
spedalsk. Mens de spiste sammen, kom en kvinne fram med en flaske aromatisk,
kostbar olje. Kvinnen brøt toppen av flasken og hellet hele innholdet over hodet på
Jesus. 4 Dette irriterte noen av gjestene. ”Har du sett en slik sløsing med oljen”, sa
de til hverandre. 5 ”Denne oljen var jo verdt nesten en årslønn. Tenk om hun heller
hadde solgt den og gitt pengene til de fattige!” De begynte å skjelle henne ut.
6 Jesus sa: ”La henne være i fred! Hvorfor kritiserer dere henne på denne måten?
Hun har gjort en god gjerning mot meg. 7 De fattige vil dere alltid ha iblant dere, og
dere kan hjelpe dem så ofte og mye dere bare vil, men meg kommer dere ikke til å
ha særlig lenge til hos dere. 8 Denne kvinnen har gjort alt det hun kunne, og har som
en forberedelse salvet meg med olje til begravelsen min. 9 Faktum er at over alt i
verden der budskapet om meg blir spredd, vil også historien om det hun gjorde mot
meg, bli husket.”

Judas bestemmer seg for å forråde Jesus

10 Etter denne begivenheten gikk Judas Iskariot, en av de tolv disiplene, til
øversteprestene for å forråde Jesus. 11 Øversteprestene ble svært glade og lovet
ham penger for angiveriet. Judas begynte straks å lete etter en passende anledning
til å forråde Jesus.

Disiplene forbereder påskemåltidet

12 På den første dagen i påskehøytiden‡, den dagen da påskelammet ble slaktet,
spurte disiplene Jesus: ”Hvor vil du at vi skal gå for å ordne med påskemåltidet for
deg?”
13 Jesus sendte da to disipler av sted og forklarte:
”Gå inn i Jerusalem. Der vil dere møte en mann som bærer en vannkrukke på
hodet. Følg etter ham. 14 Si til eieren av huset der mannen går inn: ’Vår Mester
spør etter rommet der han kan spise påskemåltidet sammen med disiplene sine?’
15 Huseieren vil da ta dere med en trapp opp til et stort rom der det allerede er
dekket på bordet. Gjør i stand måltidet vårt der.”
16 De to disiplene gikk av sted til byen og fant alt slik Jesus hadde sagt, og de ordnet
med påskemåltidet.

Jesus og disiplene spiser det siste måltidet

---

* **14:1** I grunnteksten: Påsken og de usyrede brøds høytid. ”Påske” kommer fra hebraisk ”pésach” eller ”pasách” som betyr ”gå forbi” eller ”skåne”. Jødene sin påske ble feiret til minne om hvordan Gud reddet dem ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27. De spiser bare brød som har blitt bakt uten gjær i påskeuken. † **14:1** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **14:12** I grunnteksten: De usyrede brøds høytid. Jødene spiser bare brød i påskeuken som har blitt bakt uten gjær.

17 På kvelden kom Jesus med sine tolv disipler til stedet. 18 Mens de spiste, sa han:
”Jeg skal si dere som sant er: En av dere kommer til å forråde meg. En av dere som
nå spiser ved samme bordet som meg, vil gjøre det.§”
19 Da ble de bedrøvet, og en etter en spurte de Jesus: ”Det er vel ikke meg?”
20 Han svarte: ”Det er en av dere tolv, han som dypper brødet i fatet sammen med
meg.$1* 21 For jeg, Menneskesønnen†, må dø, akkurat slik som Gud har forutsagt i
Skriften‡, men ulykken vil ramme det mennesket som forråder meg! Det hadde vært
bedre for den personen om han aldri var født!”
22 Mens de spiste, tok Jesus et brød, takket Gud for maten, brøt det i biter, ga til
hver og en og sa: ”Ta dette, for dette er kroppen min.” 23 Etterpå tok han et beger vin,
takket Gud og ga det til hver og en. Alle drakk av vinen. 24 Han sa: ”Dette er blodet
mitt som bekrefter den nye pakten mellom Gud og menneskene, blodet som blir ofret
for alle§. 25 Jeg forsikrer dere at fra nå av skal jeg ikke drikke jordisk vin igjen før
den dagen Gud regjerer, og jeg drikker den nye vinen i hans kommende verden.*”

Jesus forutsier at Peter skal fornekte ham

26 Da de til slutt hadde sunget lovsangen† sammen, gikk de ut til Oljeberget.
27 Der sa Jesus: ”Dere kommer alle til å forlate meg, for Gud sier i Skriften‡:
’Jeg skal drepe gjeteren,
og sauene vil bli spredd.’§
28 Men når jeg har stått opp fra de døde, skal jeg gå i forveien for dere til Galilea og
treffe dere der.”
29 Da sa Peter: ”Selv om alle de andre forlater deg, så skal ikke jeg gjøre det!”
30 Jesus sa til ham: ”Jeg forsikrer deg, allerede før hanen rekker å gale to ganger i
morgen tidlig, vil du tre ganger ha nektet for at du kjenner meg.”
31 Peter ga seg ikke, men forsikret på nytt: ”Om jeg så må dø med deg, vil jeg aldri
fornekte deg!” Det samme sa alle de andre.

Jesus ber i Getsemane

32 De kom nå til det stedet som ble kalt Getsemane. Der sa Jesus til disiplene: ”Sett
dere her mens jeg går bort og ber”. 33 Han tok bare med seg Peter, Jakob og Johannes.
Jesus ble grepet av frykt og angst. 34 Han sa til de tre: ”Jeg er nær ved å bryte
sammen av fortvilelse. Bli her og våk sammen med meg.”
35 Så gikk han litt lenger bort og falt ned på jorden. Han ba til sin Far i himmelen
om å få slippe den fryktelige stunden som ventet ham, om det var mulig. 36 ”Far, Far
i himmelen”*, sa han, ”alt er mulig for deg. La meg slippe denne lidelsen som venter.
La det likevel bli som du vil, ikke som jeg vil.”
37 Etter en tid kom han tilbake til de tre disiplene sine og fant dem sovende.
”Simon”, sa han til Peter†, ”sover du? Klarte du ikke å holde deg våken en eneste
time? 38 Våk og be så ikke fristelsen vinner seier over dere. Dere vil så gjerne, men
menneskelig begrensning gjør det vanskelig for dere.”

---

§ **14:18** Se Salmenes bok 41:10. * **14:20** Se Salmenes bok 41:10. † **14:21** ”Menneskesønnen” er et hebraisk ord for å si ”av mennesker”. Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. ‡ **14:21** ”Skriften” for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **14:24** I grunnteksten: Mange. Det er et hebraisk utrykk som egentlig betyr ”alle”. * **14:25** På gresk: når jeg drikker den nye vinen i Guds rike. † **14:26** Ved slutten av påskemåltidet sang de alltid fra Salmenes bok 115–118. ‡ **14:27** ”Skriften” for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **14:27** Se Sakarja 13:7. * **14:36** I grunnteksten: Abba, Far. ”Abba” betyr ”far” på Jesus sitt morsmål, arameisk. † **14:37** Peter het fra begynnelsen Simon, men Jesus ga ham navnet Peter, som betyr ”fjellet” eller ”klippen”.

39 Så gikk han på nytt bort og ba med de samme ordene. 40 Da han kom tilbake til
de tre disiplene, så han at de igjen hadde sovnet. Det var umulig for dem å holde
øynene åpne, og de visste ikke hva de skulle svare ham.
41 Da han for tredje gangen kom tilbake, sa han: "Ja, dere sover og hviler fortsatt.
Men nå er det nok! Nå har tidspunktet kommet som Gud har bestemt at jeg,
Menneskesønnen‡, skal bli utlevert til onde mennesker. 42 Reis dere, stå opp, nå
går vi herfra! Han som skal forråde meg kommer."

Jesus blir forrådt og arrestert

43 Mens Jesus ennå snakket, kom Judas som var en av hans tolv disipler, sammen
med en gjeng mennesker som var bevæpnet med sverd og køller. De var sendt ut av
øversteprestene, de skriftlærde§ og folkets ledere. 44 Forræderen hadde blitt enig
med dem om et avtalt tegn og sagt: "Den mannen som jeg hilser med et kyss, han er
det. Ham skal dere fange og føre bort under vakthold."
45 Så snart Judas hadde kommet dit, gikk han bort til Jesus. "Mester", sa han, og
ga ham et velkomstkyss. 46 Da grep folkene Jesus og holdt ham fast. 47 Men en av
disiplene dro sverdet sitt og hogg øret av øverstepresten sin tjener.
48 Jesus spurte dem: "Er jeg en så farlig forbryter at dere var nødt til å bevæpne
dere med sverd og køller for å fange meg? 49 Hvorfor arresterte dere meg ikke på
tempelplassen? Hver dag har jeg vært sammen med dere og undervist uten at dere
har grepet meg. Alt dette har skjedd for at det som Gud hadde forutsagt om meg i
Skriften*, skulle bli virkelighet."
50 I dette øyeblikket ga alle disiplene opp og flyktet fra Jesus. 51 En ung mann,
som bare hadde et linklede rundt seg, fulgte etter Jesus. De forsøkte da å fange ham,
52 men han gjorde seg fri fra linkledet og flyktet naken bort.

Jesus blir forhørt av Det jødiske rådet

53 De førte Jesus til øverstepresten sitt hus. Innen kort tid var alle
øversteprestene, folkets ledere og de skriftlærde† samlet. 54 Peter fulgte etter på
avstand og klarte å ta seg helt inn på gårdsplassen. Der slo han seg ned blant tjenerne
og varmet seg ved bålet som var tent opp.
55 Inne i huset forsøkte øversteprestene og hele Det jødiske rådet‡ å finne
vitneforklaringer som kunne felle Jesus og være nok til å få ham dømt til døden. Men
de fant ingen. 56 Mange vitnet falskt, men vitnene snakket hele tiden mot hverandre.
57 Til sist kom noen fram med denne falske påstanden: 58 "Vi har hørt ham si: 'Jeg
skal rive ned templet som er bygget av mennesker, og på tre dager skal jeg bygge opp
et annet uten menneskelig hjelp!' " 59 Heller ikke på dette punktet stemte vitnemålene
deres over ens.
60 Øverstepresten sto nå opp foran rådet og sa til Jesus: "Hvorfor svarer du ikke?
Har du sagt dette eller ikke?" 61 Men Jesus tidde og svarte ham ikke med ett eneste
ord.
Da stilte øverstepresten enda et spørsmål: "Er du Messias, den lovede kongen,
Guds sønn?"

---

‡ **14:41** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. § **14:43** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **14:49** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **14:53** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **14:55** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer og besto av de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål.

62 ”Ja, det er jeg”, svarte Jesus, ”og dere skal få se meg, Menneskesønnen§, sitte ved
Guds høyre hånd og regjere, og dere skal få se meg komme på himmelens skyer.*”
63-64 Da slet øverstepresten i stykker klærne sine og ropte: ”Det er ikke bruk for
flere vitner. Dere har selv hørt at han spotter Gud. Hvilken dom skal han få?” Da
stemte alle for at han skulle bli dømt til døden.
65 Senere begynte noen å spytte på ham, og de satte bind for øyne hans og slo ham
i ansiktet med knyttnevene. ”Vis at du er en profet som kan avsløre hemmeligheter
ved Guds hjelp†”, ironiserte de. Og vaktene ga ham ørefiker.

Peter fornekter at han kjenner Jesus

66-67 I mens ventet Peter nede på gårdsplassen. En av tjenestejentene til
øverstepresten kom og fikk øye på Peter som satt og varmet seg ved bålet. Hun
satte øynene i ham og sa: ”Du var vel også sammen med han der Jesus fra Nasaret?”
68 Men Peter protesterte og sa: ”Jeg vet ikke en gang hva du prater om!” Litt etter
gikk Peter ut i den ytre gården. Akkurat i det øyeblikket gol hanen.‡
69 Etter en stund fikk den samme tjenestejenta øye på Peter og sa på nytt til dem
som sto rundt: ”Han er også en av dem!” 70 Men Peter nektet også denne gangen.
Litt seinere sa de som sto der til Peter: ”Jo, visst, du er en av dem. Du kommer også
fra Galilea.” 71 Peter bannet og lovet dyrt og hellig: ”Jeg kjenner ikke denne mannen
som dere prater om!” 72 I samme øyeblikk gol hanen for andre gangen.
Plutselig kom Peter til å huske på det Jesus hadde sagt til ham: ”Før hanen galer to
ganger, skal du ha fornektet meg tre ganger.” Og han begynte å gråte.

15

Jesus blir dømt til døden

1 Tidlig neste morgen samlet øversteprestene, folkets ledere og de skriftlærde*,
hele Det jødiske rådet† seg for å drøfte saken videre om Jesus. De bandt Jesus, førte
ham bort og overlot ham til Pilatus, som var den romerske landshøvdingen på den
tiden.‡

Jesus blir forhørt av Pilatus

2 Pilatus spurte Jesus: ”Er du jødenes konge?” Han svarte: ”Det er du selv som
kaller meg dette.”
3-4 Øversteprestene anklaget Jesus for en rekke forskjellige forbrytelser, og Pilatus
spurte ham: ”Hvorfor sier du ingenting? Du hører jo alt det de anklager deg for!”
5 Til Pilatus sin store forbauselse svarte ikke Jesus med ett eneste ord.

Pilatus dømmer Jesus til døden

6 Ved påskehøytiden§ brukte alltid Pilatus å frigi en fange etter ønske fra folket,
samme hvem jødene ville ha fri. 7 Nettopp nå satt det en mann fengslet som het

---

§ **14:62** ”Menneskesønnen” er et hebraisk ord for å si ”av mennesker”. Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. * **14:62** Se Salmenes bok 110:1 og Daniel 7:13. Den som sitter på Guds høyre side, deler hans makt og regjerer sammen med ham. † **14:65** I følge Matteus sin fortelling om Jesus 26:68 og Lukas sin fortelling om Jesus 22:64 ville soldatene at Jesus skulle avsløre hvem som slo ham. ‡ **14:68** En del håndskrifter mangler: Og nettopp da gol hanen. * **15:1** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **15:1** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer, og besto av de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. ‡ **15:1** Det jødiske rådet hadde ikke rett til å fullbyrde dødsstraff uten å overlevere disse anledningene til de romerske myndighetene. § **15:6** ”Påske” kommer fra hebraisk ”pésach” eller ”pasách” som betyr ”gå forbi” eller ”skåne”. Jødene sin påske feires til minne om hvordan Gud reddet dem ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27.

Barabbas. Han hadde sammen med noen andre blitt dømt for drap under et politisk opprør.
8 Folket begynte å samle seg rundt Pilatus for å be ham gjøre som han alltid pleide.
9 "Er det jødenes konge dere vil at jeg skal slippe fri?" spurte Pilatus. 10 Han visste mer enn godt at øversteprestene bare hadde overlatt Jesus til ham fordi de var misunnelige på ham.
11 Øversteprestene hisset nå opp folket og fikk dem til å kreve at Barabbas skulle bli satt fri i stedet for Jesus.
12 Pilatus spurte på nytt: "Hva skal jeg da gjøre med denne mannen som dere kaller jødenes konge?"
13 "La ham bli spikret fast på et kors!" ropte de tilbake.
14 "Men hva ondt har han gjort?" spurte Pilatus.
Da skrek de enda høyere: "La ham bli spikret fast på et kors!" 15 Til slutt ga Pilatus etter og løslot Barabbas, etter som han ville gjøre folket til lags. Dette innebar at Jesus ble overlatt til å bli pisket og etterpå utlevert til soldatene for at de skulle føre ham bort og spikre ham til korset.

De romerske soldatene håner Jesus

16 De romerske soldatene førte først Jesus inn på gårdsplassen utenfor huset til landshøvdingen. Der var hele vaktstyrken blitt kalt sammen. 17 De kledde på han en rød* kappe og laget en krone av torner som de presset ned rundt hodet hans. 18-19 Så slo de Jesus i hodet med en stav, spytte på han, falt på kne og lot som om de hyllet han. "Leve jødenes konge", ropte de.
20 Til slutt når de hadde blitt lei av å håne han, tok de av han den røde kappen og kledde han i hans egne klær og førte Jesus bort for å spikre han fast på korset.

Jesus blir spikret fast på korset

21 På veien til stedet der henrettelsen skulle skje, støtte soldatene på Simon fra Kyréne†, han var far til Aleksander og Rufus. Tilfeldigvis var han på vei fra landsbygda inn til Jerusalem, og de tvang ham til å bære korset for Jesus.
22 Soldatene førte Jesus til det stedet som ble kalt Golgata og som betyr Hodeskallen.
23 Der ga de ham vin blandet med myrra,‡ men han nektet å drikke det. 24 Etter hvert spikret de Jesus fast på korset og delte klærne hans mellom seg ved å kaste lodd om plaggene.
25 Klokken var omkring ni på morgenen da de spikret ham til korset. 26 Over ham hadde de satt opp en plakat med teksten: "Jødenes konge", for å vise hva han var anklaget for.
27 Samtidig med Jesus ble også to forbrytere spikret fast, hver på sitt kors. En på hver side av Jesus.§ 29 De som gikk forbi stedet der henrettelsen hadde skjedd, hånte Jesus, ristet på hodet og sa: "Var det ikke du som kunne rive ned templet og bygge det opp igjen på tre dager? 30 Hjelp deg selv nå og stig ned fra korset."
31 Til og med øversteprestene og de skriftlærde* gjorde seg lystige på hans bekostning og fleipte til hverandre.

---

* **15:17** På gresk: Rød som purpur. Fargen var et symbol for kongelig makt. † **15:21** Kyréne var en by i Libya. ‡ **15:23** Vin blandet med myrra var et bedøvelsesmiddel de ga til dem som ble spikret fast på kors. I følge Matteus sin fortelling om Jesus 27:34 var vinen også blandet med galle, noe som hadde samme effekt. § **15:27** En del håndskrifter har med et ekstra vers: 28 Så ble det som Gud hadde forutsagt gjennom profeten til virkelighet: "Han ble regnet som en synder." Se Jesaja 53:12. * **15:31** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

”Han var jo så veldig god til å hjelpe andre”, sa de, ”men seg selv han kan ikke
hjelpe! 32 Skulle han liksom være Messias, Israels lovede konge? Ja, om han nå stiger
ned fra korset, da skal vi nok tro ham!”
Også de som hadde blitt spikret fast på sine kors sammen med Jesus, hånte ham.

Jesus dør på korset

33 Da klokka var tolv, ble det plutselig mørkt over hele landet. Mørket varte helt
fram til klokka tre. 34 Da klokka var rundt tre ropte Jesus med kraftig stemme: *”Eloi,
Eloi, lama sabaktani?”* som betyr: ”Min Gud, min Gud, hvorfor har du forlatt meg?”†
35 Noen av de som sto i nærheten, misforsto det han sa og trodde at han ropte på
Elia‡. 36 En av dem sprang bort og fylte en svamp med sur vin og satte den på en
stang og holdt den opp så han kunne få drikke. ”La oss se om Elia kommer og tar
ham ned”, sa han.
37 Men Jesus ropte høyt og sluttet å puste. 38 I samme øyeblikk revnet forhenget
som henger foran Det aller helligste§ rommet i templet i to deler, fra toppen og helt
ned.
39 Da den romerske offiseren som sto nær korset, så på hvilken måte Jesus døde,
ropte han: ”Denne mannen var virkelig Guds sønn!”
40 Noen kvinner sto litt lenger unna fra stedet der henrettelsen skjedde og så alt
som forgikk. Blant dem var Maria Magdalena, Maria, hun som var mor til Jakob den
yngre og Joses og Salome. 41 De hadde fulgt Jesus og hjulpet han mens ham var i
Galilea. Nå sto de der sammen med mange andre kvinner som var kommet i følge
med Jesus opp til Jerusalem.

Jesus blir begravd

42 Alt dette skjedde på fredagen, forberedelsesdagen, altså dagen før hviledagen*.
Da kvelden† nærmet seg, 43 var Josef fra Arimatea modig nok så han gikk til Pilatus
for å be om å få ta hånd om kroppen til Jesus. Josef var et respektert medlem av
Det jødiske rådet‡, en mann som med iver ventet på at Gud skulle begynne å regjere
blant menneskene.§
44 Pilatus hadde vanskelig for å tro at Jesus allerede var død. Derfor kalte han til seg
den romerske offiseren for å spørre ham om det var tilfelle. 45 Da offiseren bekreftet
at Jesus virkelig var død, fikk Josef tillatelse til å ta hånd om kroppen hans.
46 Josef gikk straks av sted og kjøpte lintøy. Etterpå tok han Jesus ned fra korset,
svøpte han i tøyet og la ham i en grav som var hogget ut i fjellet. Etter dette rullet
han den store steinen på plass foran inngangen til graven. 47 Både Maria Magdalena
og Maria, Joses mor, så hvor han la Jesus.

16

Jesus står opp fra de døde

---

† **15:34** Jesus siterer Salmenes bok 22:2 på sitt morsmål, arameisk. ‡ **15:35** Elia var en profet som bar fram Guds budskap, og som i stedet for å dø ble tatt rett opp til Gud. Se Andre Kongebok 2:1-11. § **15:38** Et rom lengst inne i templet, stedet for Guds nærvær. Den eneste som fikk gå inn der, var øverstepresten, når han en gang om året ofret blod for å utslette folkets synder. * **15:42** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Denne dagen utfører ikke jødene noe unødvendig arbeid. Hviledagen ble innstiftet av Gud allerede i Første Mosebok 2:3. † **15:42** Jødene sin hviledag begynte omkring klokken 18 fredag kveld. ‡ **15:43** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer og besto av de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. § **15:43** På gresk: På at Guds rike skulle komme.

1 På lørdagskvelden, etter at hviledagen var over,* kjøpte Maria Magdalena,
Salome og Maria som var Jakob sin mor, aromatiske oljer for å gå og salve kroppen
til Jesus.
2 Tidlig søndags morgen, like før solen sto opp, gikk de ut til graven. 3 Underveis
spurte de seg: "Hvem skal rulle bort steinen fra inngangen for oss?"
4 Men da de kom fram, så de at steinen, som var svært tung, allerede var rullet
bort. 5 De gikk inn i den åpne graven, og på høyre siden satt en ung mann kledd i en
lang hvit drakt.
Kvinnene ble svært forskrekket. 6 Den unge mannen sa: "Vær ikke redde. Dere
leter etter Jesus fra Nasaret, han som ble henrettet på et kors. Han har stått opp og
er blitt levende igjen. Han er ikke her. Se, dette er stedet der kroppen hans ble lagt.
7 Gå nå og si til disiplene, og spesielt til Peter, at Jesus skal gå i forveien for dem til
Galilea. Der skal de få se ham, akkurat som han sa før han døde."
8 Kvinnene sprang skjelvende bort fra graven. De var så sjokkerte at de ikke våget
å fortelle til noen om det de hadde vært vitne til.†

[Dette er den kortere avslutningen på Markus sin fortelling]

Etter dette fortalte de helt kort om alt det de hadde fått befaling om til Peter og
de andre som var med ham. Senere sendte Jesus disiplene ut fra øst til vest med
budskapet. Dette er det Hellige og udødelige budskapet om frelse og evig liv. Ja,
dette er sant!‡

[Dette er den lengre avslutningen på Markus sin fortelling]

Jesus viser seg for Maria Magdalena

9 Det var tidlig søndag morgen, dagen etter hviledagen§, da Jesus sto opp fra de
døde. Den første personen han viste seg for, var Maria Magdalena. Hun var den
kvinnen som han hadde satt fri fra sju onde ånder. 10 Maria gikk og fortalte det til
dem som hadde fulgt Jesus og som nå sørget og gråt. 11 Da de fikk høre at han levde
og hadde vist seg for henne, trodde de ikke på det.

Jesus viser seg for to av disiplene

12 Senere viste Jesus seg for to av disiplene mens de var på veien fra Jerusalem
og ut på landsbygden. Først kjente de ham ikke igjen, etter som utseendet hans var
forandret. 13 Da de litt etter forsto hvem han var, skyndte de seg av sted og fortalte
det til de andre. Ingen trodde på dem!

Jesus viser seg for sine elleve disipler

14 Litt seinere viste han seg for sine elleve disipler mens de spiste sammen. Han
spurte hvorfor de hadde så vanskelig for å tro, og hvorfor de så hardnakket nektet å
stole på dem som hadde sett ham etter at han hadde stått opp fra de døde? 15 Han
sa: "Gå ut i hele verden og spre budskapet om meg til alle menneskene. 16 Den som
tror og blir døpt, skal bli frelst, men den som nekter å tro, skal bli dømt.
17 Og jeg skal gi kraft til dem som tror, slik at de kan gjøre mirakler og tegn. De
skal drive ut onde ånder i navnet mitt, og de skal få evne til å snakke nye språk.
18 De skal uten risiko kunne hanskes med slanger, de skal ikke bli skadet selv om de
drikker noe giftig og de skal legge hendene på de syke og gjøre dem friske."

---

* **16:1** Jødene sin hviledag begynner omkring klokken 18 på fredag kveld og slutter klokken 18 på lørdag kveld. Mellom disse klokkeslettene blir ikke noe unødvendig arbeid utført. † **16:8** Her slutter Markus sin fortelling om Jesus i følge med de eldste og mest pålitelige håndskriftene. Andre håndskrifter har med ulike avslutninger på boken. Vi gjengir de to mest vanlige. Den lengste forekommer i flest håndskrifter. ‡ **16:8** I grunnteksten: Amen! § **16:9** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen.

Jesus farer opp til himmelen

19 Da Herren Jesus hadde sagt dette, ble han tatt opp til himmelen og satte seg ved
Guds høyre hånd for å regjere.*
20 Disiplene gikk ut over alt og forkynte for menneskene, og Herren var med og
bekreftet budskapet gjennom de miraklene som fulgte med virksomheten.

* **16:19** Den som sitter på Guds høyre side, deler hans makt og regjerer sammen med ham.

Evangeliet etter Lukas

Innledning

1-2 Kjære Teofilus! Mange har allerede skrevet om Jesus og hans liv og alt som har
skjedd iblant oss. Deres fortellinger bygger på det vi har hørt fra øyenvitnene som
var med fra begynnelsen av, og som siden spredde budskapet om Jesus. 3 Nå vil også
jeg skrive ned alt i sin sammenheng for deg. Jeg har gått nøye gjennom alle fakta
helt fra begynnelsen av. 4 Det har jeg gjort for at du skal forstå at du kan stole på alle
opplysningene du har fått. Her er fortellingen min:

Engelen bærer bud om at døperen Johannes skal bli født

5 Da Herodes var konge i Judea, var det en prest der som het Sakarja. Han tilhørte
Abia sin avdeling blant prestene. Kona hans Elisabet var en slektning av Aron, han
som var stamfar til alle prester blant Israels folk. 6 Sakarja og Elisabet var begge nøye
med å være lydige mot Herren Gud og følge alle hans bud og forskrifter. 7 Dessverre
hadde de ingen barn, for Elisabet kunne ikke få barn. Begge hadde nå blitt gamle.

8-9 En dag da det arbeidslaget som Sakarja var en del av, tjente som prester i
templet, kastet de som vanlig lodd om hvem som skulle få gå inn og tenne røkelse
for Herren Gud. Loddet falt på Sakarja. 10 Mens ofringen pågikk sto folket utenfor
på tempelplassen og ba.

11-12 Plutselig, mens Sakarja var opptatt med oppgaven, fikk han se en engel fra
Herren stå til høyre for alteret. Han ble fryktelig redd. 13 Men engelen sa: "Vær ikke
redd, Sakarja! Jeg har kommet for å fortelle deg at Herren vil svare på bønnene dine.
Du og din kone Elisabet skal få en sønn. Du skal kalle ham Johannes*. 14 Hans fødsel
vil gjøre dere svært glade og lykkelige. Mange andre skal også glede seg over hans
fødsel. 15 Han skal bli en av Herrens store tjenere. Vin eller sterke drikker skal han
aldri smake, og han skal bli fylt med Guds Hellige Ånd før han er født. 16 Han skal
få mange blant Israels folk til å vende om til Herren, deres Gud. 17 Han vil bli en
mann av samme kraftfulle natur og Ånd som Elia† var, og han skal bli en forløper til
Messias‡, den lovede kongen, og forberede folket på ankomsten hans. Han skal lære
fedrene å elske barna sine, og hjelpe de opprørske til å gjøre som Herren vil."

18 Sakarja sa til engelen: "Hvordan kan jeg være sikker på at dette virkelig kommer
til å skje? Jeg er jo en gammel mann, og Elisabet kan ikke lenger få barn."

19 Da sa engelen: "Jeg er Gabriel, og jeg står foran Guds trone. Det er han som har
sendt meg til deg med denne glade nyheten. 20 Men etter som du ikke trodde på meg,
skal du bli stum og ikke kunne snakke før barnet er født. For det jeg har sagt, skal
bli virkelighet på den tiden Gud har bestemt."

21 Utenfor sto folket og ventet på at Sakarja skulle komme ut, og de begynte å lure
på hvorfor han drøyde så lenge. 22 Da han endelig kom ut, kunne han ikke snakke,
men de forsto av faktene han laget, at han måtte ha sett et syn der inne.

---

* **1:13** Johannes betyr: Herren viser nåde. † **1:17** Elia var en profet som bar fram Guds budskap, og som i stedet for å dø ble ført rett opp til Gud. Se Andre Kongebok 2:1-11. ‡ **1:17** "Messias" betyr "den salvede" på hebraisk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Jødene ventet på at denne kongen skulle gjenopprette Israel som nasjon. Det greske ordet "Kristus" betyr også "den salvede".

23 Da Sakarja hadde avsluttet sin tjeneste i templet dro han hjem igjen. 24 Like
etterpå ble kona hans, Elisabet, gravid og holdt seg borte fra folk i fem måneder.
25 "Tenk så god Herren er", jublet hun. "Han har latt meg bli gravid, slik at jeg
slipper å gå skamfull over å ikke ha fått noe barn."

Engelen bærer bud om at Jesus skal bli født

26 Da Elisabet var gravid i sin sjette måned, sendte Gud engelen Gabriel til en ung
jente i byen Nasaret i Galilea. 27 Navnet hennes var Maria, og hun var trolovet med
en mann som het Josef, som tilhørte etterkommerne av kong David.
28 Engelen Gabriel viste seg nå for henne og sa: "Jeg hilser deg, Maria! Herren
fryder seg over deg, og han er med deg!"
29 Maria ble virkelig forskrekket og undret seg på hva engelen kunne mene. 30 Men
engelen sa: "Vær ikke redd, Maria! Gud har noe godt i vente for deg. 31 Du skal bli
gravid og føde en sønn, og du skal kalle ham Jesus. 32 Han skal være stor og bli kalt
Guds sønn. Herren Gud skal gjøre ham til konge, for han skal arve sin stamfar Davids
trone. 33 Han skal regjere over Israels folk§ for evig, og hans kongsmakt skal aldri ta
slutt."
34 Da spurte Maria engelen: "Men hvordan skal jeg kunne bli gravid? Jeg har jo
ikke vært sammen med noen mann."
35 Engelen svarte: "Guds Hellige Ånd skal komme over deg, og Guds kraft skal
omslutte deg. Derfor skal det barnet som du føder være hellig og bli kalt Guds sønn.
36 Din slektning Elisabet venter også barn, og det til tross for sin høye alder. Hun,
som de sa var steril, er nå i sin sjette måned! 37 Ingen ting er umulig for Gud!"
38 Maria sa: "Jeg vil være lydig mot Herren Gud og tjene ham. La det bli som du
har sagt." Etter dette forsvant engelen.

Maria besøker Elisabet

39-40 Noen dager seinere skyndte Maria seg av sted til Elisabet. Hun dro opp til den
byen som lå i fjellene Judea der Sakarja bodde, og gikk inn i huset og hilste.
41 Da Elisabet hørte Maria sin hilsen, sparket barnet i magen hennes, og hun ble
fylt av Guds Hellige Ånd. 42 Høyt ropte hun til Maria: "Gud har gitt deg det mest
vidunderlige en kvinne kan få, og all velsignelse har han gitt til barnet ditt. 43 Vilken
ære det er at moren til min Herre kommer på besøk. 44 I samme øyeblikk som du
hilste på meg, og jeg hørte stemmen din, sparket barnet av glede i magen min. 45 Du
kan være lykkelig som stolte på Herren Gud, for han skal innfri løftet sitt til deg."
46 Maria svarte:
"Jeg vil hylle Herren av hele hjertet mitt!
47 Jeg jubler over Gud, han som frelste meg!
48 Han har vendt sin oppmerksomhet mot meg, og lar en svak kvinne få tjene ham.
Fra denne stund skal menneskene i alle tider fortelle om min lykke.
49 Han, den hellige og mektige, har gjort fantastiske ting for meg.
50 Han viser evig medfølelse med alle dem som tilber ham.
51 Hans makt er stor, han er full av kraft! De stolte og selvsikre bøyer han.
52 Herskere styrter han ned fra tronen deres, men de ydmyke opphøyer han.
53 Han metter de sultne med sine gaver, men de rike driver han bort med tomme
hender.
54 Han hjelper folket sitt Israel! Han glemmer ikke det løfte han ga til forfedrene
våre,

§ **1:33** På gresk: Jakobs hus. Jakob ble også kalt Israel. Se Første Mosebok 32:27-28.

55 for han lovet vår stamfar Abraham og etterkommerne hans alltid å være god mot
dem.”
56 Maria ble værende hos Elisabet omkring tre måneder og vendte da tilbake til
hjemmet sitt.

Døperen Johannes blir født

57 Ventetiden for Elisabet var nå slutt, og tiden for å føde var kommet. Hun fikk
en gutt. 58 Nyheten om hvordan Herren Gud hadde vært god mot henne spredde seg
raskt blant naboer og slektninger, og alle gledet seg på hennes vegne.
59 Da gutten var åtte dager gammel, samlet alle slektningene og vennene seg for
å være med i seremonien da de omskar gutten. Alle trodde at han skulle få navnet
Sakarja etter faren sin. 60 Men Elisabet sa: ”Nei, han skal hete Johannes.”
61 ”Hvorfor det?” spurte de. ”Det finnes jo ingen annen i slekten din som heter
det.” 62 De vendte seg mot faren og forsøkte ved hjelp av tegn og fakter å spørre ham
hva han mente om navnet.
63 Da ba ham om noe å skrive på, og til alles forbauselse skrev han: ”Han skal hete
Johannes.” 64 I samme øyeblikk kunne Sakarja snakke igjen, og han begynte å hylle
og tilbe Gud.
65 Alle som bodde i nærheten, ble helt forskrekket, og nyheten om hva som hadde
skjedd, spredde seg i fjellbygdene i Judea. 66 De som hørte om det som hadde skjedd
husket det godt og spurte seg etter som tiden gikk: ”Hva kommer det til å bli av dette
barnet når han vokser opp? Herren Gud er med ham på en spesiell måte.”
67 Og Sakarja, som var far til barnet, ble fylt av Guds Hellige Ånd og bar fram et
budskap fra Gud med disse ordene:
68 ”La oss hylle Herren, Israels Gud, for han kommer til folket sitt og setter det fri.
69 Han sender oss en mektig frelser fra sin tjener kong Davids slekt,
70 nøyaktig som han for lenge siden lovet ved profetene sine,
71 en som kan frelse oss fra våre fiender,
ja, frelse oss fra alle som hater oss.
72-73 Gud har vært god mot forfedrene våre,
og han holder sitt Hellige løfte til Abraham:
74 At vi skal bli satt fri fra våre fiender og få tjene Gud uten frykt,
75 og at vi skal få tilhøre Gud og være skyldfri innfor ham for evig.
76 Og du, min lille sønn, du skal bli kalt en Guds profet,
for du skal holde fram Guds budskap fra Herren og rydde vei for ham.
77 Du skal vise hans folk at frelsen er kommet,
og at de kan få tilgivelse for syndene sine.
78-79 På grunn av Guds kjærlighet og omsorg for oss,
skal et lys komme ned til oss fra det høye
og skinne for alle som lever i mørke og dødens frykt.
Dette lys skal lede oss på fredens vei.”
80 Johannes vokste opp og ble åndelig sterk. Han holdt til ute i ødemarken til den
dagen da han skulle begynne å forkynne for folket i Israel.

2

Jesus blir født i Betlehem

1 På denne tiden hadde den romerske keiseren ved navn Augustus gitt befaling om
at alle innbyggerne i Romerriket skulle registreres i manntallet for å betale skatt. 2 Det
var den første skatteregistreringen, og den ble gjort da Kvirinius var landshøvding i
Syria.

3 Hver og en måtte reise til hjembyen sin for å registrere seg der. 4 Etter som Josef
tilhørte slekten til kong David, måtte han reise fra byen Nasaret i Galilea til Betlehem
i Judea, som var kong Davids by. 5 Han tok med seg Maria, som han var trolovet*
med, og som nå ventet barn.
6 Mens de var i Betlehem, kom tiden da hun skulle føde, 7 og hun fødte sitt første
barn, en gutt. Hun svøpte han i myke remser av tøy† og la ham i krybben som var
beregnet på dyrene, for det var det ikke plass for dem inne i vertshuset.

Noen gjetere besøker Jesus

8 Samme natten var noen gjetere ute og voktet sauene sine på beitemarkene utenfor
byen. 9 Da sto det plutselig en engel fra Herren Gud foran dem, og Herrens herlighet
lyste omkring dem. De ble fryktelig redde, 10 men engelen beroliget alle og sa: "Vær
ikke redde! Jeg kommer til dere med en stor glede som gjelder hele folket, og som
skal gjøre alle glade! 11 I natt er han som skal frelse dere, blitt født i Betlehem. Han
er Messias, den lovede kongen, Herren. 12 Dere skal kjenne ham igjen på det at han
er svøpt i remser av tøy og ligger i en krybbe." 13 Plutselig var engelen omgitt av et
mektig kor av engler fra himmelen som hyllet Herren Gud og sang:
14 "Ære til Gud i himmelen,
og fred på jorden til dem som gjør Gud glad."
15 Da englene hadde dratt tilbake til himmelen, sa gjeterne til hverandre: "Kom! Vi
må gå til Betlehem og se det fantastiske som har skjedd, og som Herren har latt oss
få vite om!"
16 Så sprang de inn til byen, og fant Maria og Josef og det nyfødte barnet som lå i
krybben. 17 Da de hadde sett barnet, fortalte de til alle det engelen hadde sagt om den
nyfødte. 18 Alle som hørte dette, undret seg over fortellingen til gjeterne. 19 Maria la
hvert ord på sitt minne og tenkte ofte på det.
20 Gjeterne dro tilbake til beitemarkene og hyllet og æret Gud for alt det de hadde
fått se og høre. Fra begynnelse til slutt var det nøyaktig som engelen hadde fortalt.
21 Åtte dager seinere, da gutten skulle bli omskåret, fikk han navnet Jesus. Det var
dette navnet engelen hadde gitt ham før moren var blitt gravid.

Maria og Josef tar Jesus med til templet

22 Da tiden kom for at foreldrene i tråd med Moseloven‡, skulle foreta det vanlige
renselsesoffer§, tok de Jesus med til templet i Jerusalem for å bære ham fram for
Herren Gud. 23 Herren har jo sagt i sin lov at dersom kvinnens første barn er en gutt,
da skal han tilhøre Herren.* 24 Samtidig bar foreldrene fram offeret, som i tråd med
loven skulle være et par turtelduer eller to unge duer.
25 På denne tiden bodde det en mann som het Simeon, i Jerusalem, en god mann
som levde etter Guds vilje og var fylt av Guds Hellige Ånd. Med iver ventet han på
at Israels redningsmann skulle komme. 26 Guds Hellige Ånd hadde gjort det klart for
ham at han ikke skulle dø før han hadde sett Messias, den kongen som Herren Gud
hadde lovet å sende.

---

* **2:5** Den jødiske trolovelsen var mer forpliktende enn vår tids forlovelse, og kunne bare brytes ved en skilsmisse, men noe seksuelt samliv fikk ikke forekomme. Se Matteus sin fortelling om Jesus 1:18-25, der forholdet mellom Josef og Maria finnes nærmere beskrevet. † **2:7** De nyfødte hadde ingen klær, men ble svøpt inn i remser av tøy. ‡ **2:22** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. § **2:22** Offeret ble båret fram 40 dager etter fødselen om det var en gutt. Se Tredje Mosebok 12:2-8. * **2:23** Den som ble født først, både blant buskapen og blant menneskene, skulle tilhøre Gud. Dyret ble ofret, mens barnet, om det var en gutt, skulle tjene Gud. Som et tegn på dette ble det ofret et dyr. Se Andre Mosebok 13:2,13 og Fjerde Mosebok 18:15.

27 Akkurat denne dagen hadde Guds Ånd minnet Simeon om å gå til templet. Da
Maria og Josef kom for å bære fram Jesus for Herren Gud på den måten som loven
forlangte, 28 var Simeon allerede på plass. Han tok barnet i armene sine, takket Gud
og sa:
29 "Herre, nå kan jeg dø i fred, slik som du har lovet!
30-31 For nå har jeg med egne øyne sett ham som du har bestemt til frelse for
verden.
32 Han er det lys som skal gjøre deg synlig for alle folk og gi ære til folket ditt Israel."
33 Josef og Maria var grepet av det han sa om Jesus. 34 Simeon ba Gud om å gi
familien alt godt og sa til Maria: "Mange i Israel kommer til å støte bort dette barnet,
og det vil bli deres ulykke. Men for mange skal han bli til stor glede. Han skal være
et tegn som folket strides om. 35 Ja, også du skal få lide, du skal kjenne det som om
noen har stukket deg i hjertet. Men alt dette vil avsløre det som virkelig skjuler seg i
det indre hos menneskene."
36-37 En gammel kvinne, som het Hanna og som Gud hadde gitt evner til å holde fram
budskap fra ham, var også i templet. Hun var datter til Fanuel fra Asjers stamme.
Hun hadde vært gift i sju år da hun var ung, men hennes mann døde, og nå var hun
84 år. Hun dro aldri fra templet, men var der dag og natt og tjente Gud ved bønn og
faste.
38 Nettopp da Simeon snakket med Maria og Josef, kom Hanna dit og begynte å
takke og hylle Gud. Hun fortalte om Jesus for alle som ventet på at Jerusalem skulle
bli satt fri.
39 Da foreldrene hadde gjort alt det som Herren Gud krever i loven, vendte de
tilbake til hjembyen sin Nasaret i Galilea. 40 Der vokste den lille gutten opp og ble
sterk. Han var uvanlig klok for sin alder, og Gud var med ham.

Jesus som tolvårig i templet

41 Foreldrene til Jesus brukte hvert år å reise til Jerusalem for å delta i
påskehøytiden†. 42 Da Jesus var tolv år, dro de dit som vanlig. 43 Etter at festen
var over og de skulle reise hjem, stoppet Jesus alene i Jerusalem, uten at foreldrene
visste om det.
44 Foreldrerne gikk en hel dag uten å savne ham, for de trodde at han var sammen
med sine venner i reiseføLget. Fram mot kvelden begynte de å spørre etter ham blant
slektninger og venner. 45 Da de ikke kunne finne ham noe sted, vendte de tilbake til
Jerusalem for å lete etter ham der.
46-47 Etter å ha lett i tre dager, fant de ham til slutt i templet der han satt mitt blant
de religiøse lærerne og diskuterte vanskelige spørsmål. Alle som hørte måten han
ordla seg på, undret seg over hans intelligens og kloke svar.
48 Foreldrene hans visste ikke hva de skulle tro, og Maria sa: "Men Jesus, hvordan
kunne du gjøre dette mot oss? Din far og jeg har vært så redde, og vi har lett etter
deg over alt!"
49 "Hvorfor har dere lett etter meg?" svarte han. "Visste dere ikke at jeg måtte
være i min Fars hus, i templet?" 50 Men de forsto ikke hva han mente.
51 Senere fulgte han med hjem til Nasaret og var lydig mot foreldrene. Moren hans
tenkte ofte på det som hadde skjedd. 52 Jesus ble eldre og klokere for hver dag og var
elsket av både Gud og mennesker.

† **2:41** "Påske" kommer fra hebraisk "pésach" eller "pasách" som betyr "gå forbi" eller "skåne". Jødene sin påske feires til minne om hvordan Gud reddet dem ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27.

3

Døperen Johannes rydder vei for Jesus

1 Tiden var kommet til det femtende regjeringsåret for den romerske keiseren
Tiberius. Pontius Pilatus var landshøvding i Judea, Herodes var landsfyrste over
Galilea, hans bror Filip var landsfyrste i Iturea og Trakonitis, og Lysanias hersket
over Abilene. 2 Annas og Kaifas var øversteprester.

På denne tiden kom det et budskap fra Gud til Johannes, sønnen til Sakarja, som
levde ute i ødemarken. 3 Johannes dro til distriktet nær elven Jordan. Over alt
underviste han folket om at de kunne få syndene sine tilgitt dersom de tok avstand
fra synden, vendte seg om til Gud og lot seg døpe. 4 Dette hadde Gud forutsagt i det
profeten Jesaja skrev i sin bok:

"En stemme roper i ødemarkent:
'Rydd vei for Herren! Gjør stiene rette for ham!
5 *Fyll dalene, senk alle fjell og høyder!*
Rett ut svingene og jevn ut de grunne og steinete veiene!
6 *Da skal alle mennesker få se Guds frelse.' "**

7 Mennesker i stort antall kom nå til Johannes for å bli døpt. Han talte strengt
til dem og sa: "Ormeyngel! Tror dere at dere kan unnslippe Guds kommende dom?
8 Nei, først må dere bevise at dere virkelig har vendt dere bort fra synden ved å gjøre
det som er rett og riktig. Innbill dere ikke at dere kan slippe bort ved å tenke: 'Vi
er trygge, for vi er jøder, og Abraham er vår stamfar.' Jeg forsikrer dere at det ikke
hjelper. Gud kan forvandle disse steinene her til jøder! 9 Dommen henger over hodet
på dere, øksen har allerede begynt å hugge i trestammen. Hvert tre som ikke bærer
god frukt skal bli hogget ned og kastet på ilden!"

10 Da spurte folket: "Hva vil du at vi skal gjøre?"

11 Han svarte: "Den som har to skjorter, skal gi bort den ene til den som ingen har.
Og den av dere som har mat, skal gi til dem som er sultne."

12 Til og med tollere† kom for å bli døpt, og de spurte: "Hvordan kan vi vise at vi
har sluttet å synde?"

13 "Gjennom det å være ærlige", svarte han. "Krev ikke mer i skatt enn det som de
romerske myndighetene har gitt befaling om."

14 "Og vi da, hva skal vi gjøre?" spurte noen soldater.

Johannes svarte: "Tving ikke til dere penger ved å bruke trusler og vold, men vær
fornøyd med den lønnen dere har."

15 Hele folket ventet på at Messias, den lovede kongen, snart skulle komme. Nå
spurte de seg om det kunne være Johannes som var oppfyllelsen på det gamle løftet?
16 Men Johannes svarte alle: "Jeg døper dere med vann, men snart kommer en som er
større enn meg. Han er så mektig at jeg ikke en gang er verdig til å løse opp remmene
på sandalene hans.‡ Han skal døpe dere med Guds Hellige Ånd og ild. 17 Det er han
som skal dømme verden. Han står ferdig til å skille de onde fra dem som følger Guds
vilje, på samme måten som bonden når han skiller agnene fra hveten. Etter at han
har renset opp på plassen der de tresker kornet, skal han samle hveten i laden, men
agnene skal han brenne opp i en ild som aldri slokner."

18 På mange forskjellige måter formante Johannes folket gjennom budskapet han
bar fram.

Herodes setter Johannes i fengsel

---

* **3:6** Se Jesaja 40:3-5. † **3:12** Tollerne var jøder som arbeidet med å ta inn skatt til romerne, og de var foraktet av alle. ‡ **3:16** Dette var en oppgave for slaver.

19 Johannes rettet også sterk kritikk mot Herodes, herskeren i Galilea. Særlig for
hans forhold til Herodias, som var kona til broren hans, og for alt det andre onde
han gjorde. 20 Derfor fikk Herodes seinere satt Johannes i fengsel. På denne måten
fikk han lagt enda en ny ond gjerning til den lange listen av misgjerninger han fra
før av hadde pådratt seg.

Jesus blir døpt

21 Mye folk kom nå til Johannes for å bli døpt. Jesus kom også og lot seg døpe. Da
Jesus etter dåpen sto der og ba, åpnet himmelen seg. 22 Synlig senket Guds Hellige
Ånd seg ned over ham i form av en due, og en stemme fra himmelen sa: "Du er min
elskede Sønn, du er min glede."

Slektstavlen til Jesus

23-38 Jesus var rundt 30 år da han begynte å undervise folket og gjøre mirakler. Han
ble ansett for å være sønnen til Josef. Far til Josef, og forfedrenes hans lenger tilbake
hadde denne rekkefølgen:

Eli, Mattat, Levi, Melki, Jannai, Josef, Mattatia, Amos, Nahum, Esli, Naggai, Ma`at,
Mattatia, Sjimi, Josek, Joda, Johanan, Resa, Serubabel, Sealtiel, Neri, Melki, Addi,
Kosam, Elmadam, Er, Josva, Elieser, Jorim, Mattat, Levi, Simeon, Juda, Josef, Jonam,
Eljakim, Melea, Manna, Mattata, Natan, David, Isai, Obed, Boas, Salmon, Naksjon,
Amminadab, Admin, Arni, Hesron, Peres, Juda, Jakob, Isak, Abraham, Tarah, Nakor,
Serug, Re`u, Peleg, Eber, Salah, Kenan, Arpaksad, Sem, Noah, Lamek, Metusalah, Enok,
Jered, Mahalael, Kenan, Enosj, Set. Set var sønn til Adam som ble skapt av Gud.

4

Jesus blir fristet av djevelen

1 Da Jesus kom tilbake fra elven Jordan, var han fylt av Guds Hellige Ånd. Ånden
førte ham ut i ødemarken. 2 Der ble han fristet av djevelen i 40 dager. I hele denne
tiden spiste han ingenting, og ble til slutt sulten.

3 Da sa djevelen til ham: "Skap brød av disse steinene, dersom du nå er Guds sønn!"

4 Jesus svarte: "Nei! Det står i Skriften*: *'Menneskene lever ikke av brød†alene.'* "

5 Da førte djevelen ham opp på et høyt fjell og lot han i et øyeblikk skue ut over alle
land i verden. 6 Han sa: "Jeg skal gi deg makten i verden og overdra all herligheten
som finnes i den til deg. Alt dette er mitt, og jeg kan gi det til hvem jeg vil. 7 Dersom
du bare faller ned og tilber meg, skal det bli ditt."

8 Jesus svarte: "Det står i Skriften: 'Det er Herren, din Gud, du skal tilbe, og bare
ham du skal tjene.‡' "

9 Da tok djevelen ham med til Jerusalem og stilte han øverst oppe på tempelmuren
og sa: "Hopp ned, dersom du virkelig er Guds sønn! 10 Det står i Skriften:
'Gud skal befale sine engler å beskytte deg.
11 De skal bære deg på hendene,
slik at du ikke skader deg mot noen stein.§' "

12 Jesus svarte: "Det står også i Skriften: 'Du skal ikke sette Herren, din Gud, på
prøve.*' "

13 Da djevelen hadde fristet ham på alle måter, holdt han seg borte fra ham for en
tid.

---

* **4:4** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **4:4** Jesus siterer første halvdelen av Femte Mosebok 8:3, andre halvdelen sier at vi ska lyde Gud. ‡ **4:8** Se Femte Mosebok 6:13. § **4:11** Se Salmenes bok 91:11-12. * **4:12** Se Femte Mosebok 6:16.

Jesus taler til folket i Galilea

14 Etter dette vendte Jesus tilbake til Galilea, fylt av Guds Ånd og kraft, og snart
snakket folk om ham over alt. 15 Han underviste i synagogene†, og alle hyllet ham.

Folket i Nasaret nekter å tro

16 Da han kom til Nasaret, byen der han hadde vokst opp, gikk han som vanlig til
synagogen$1‡ på hviledagen§. Han reiste seg for å lese fra Skriften*. 17 De rakte ham
profeten Jesaja sin bok. Han åpnet den og fant det stedet der det står:
18 "Herrens Ånd er over meg,
for han har valgt meg ut for å bringe et gledens budskap til de fattige.
Han har sendt meg å proklamere frihet for dem som er fanget,
for å gi de blinde synet sitt, for å sette fri de diskriminerte
19 og rope ut en frelsens tid fra Herren."†
20 Så rullet han sammen skriftrullen og leverte den til tjeneren og satte seg ned
for å undervise. Alle i synagogen hadde øynene sine vendt mot ham og ventet med
spenning på hva han ville si. 21 Da forklarte han: "I dag er dette stedet i Skriften blitt
virkelighet, rett for øynene på dere."
22 Alle som lyttet, snakket vel om ham og undret seg over de vidunderlige ordene
han bar fram. "Hvordan kan dette ha seg?" sa de til hverandre. "Han er jo bare
sønnen til Josef."
23 Da sa han: "Dere vil sikkert minne meg på ordspråket: 'Lege, leg deg selv!' og
sier til meg: 'Gjør de samme miraklene her i hjembyen din som vi har hørt at du
gjorde i Kapernaum.' " 24 Han fortsatte: "Jeg vet godt at ingen profet som bærer fram
Guds budskap, blir akseptert i sin egen hjemby. 25 Tenk på profeten Elia. Jeg forsikrer
dere at det var mange jødiske enker som trengte hjelp på hans tid, for det hadde ikke
regnet på tre og et halvt år, og det var en fryktelig sultekatastrofe i landet. 26 Men
Elia ble ikke sendt til noen av dem, men fikk hjelpe en enke i Sarepta nær Sidon‡.§
27 Tenk også på profeten Elisja, som helbredet syreren Na`aman, til tross for at det
var mange jødiske spedalske som trengte hjelp.*"
28 Folket i synagogen ble rasende da de hørte dette. 29 De stormet opp og drev Jesus
ut av byen, helt til kanten av det fjellet som byen var bygget på. De ville dytte ham
utfor stupet.
30 Men han gikk tvers gjennom folkemassen og dro bort.

Jesus underviser med makt

31 Noe seinere kom Jesus til Kapernaum i Galilea. Der underviste han folket i
synagogen† på hviledagen‡. 32 De var forbløffet over undervisningen hans, for han
talte med makt og myndighet.
33 I synagogen var det denne dagen en mann som var besatt av en ond Ånd. Han
begynte å rope: 34 "Hva har du med oss å gjøre, Jesus fra Nasaret? Har du kommet
for å ta knekken på oss? Jeg vet hvem du er, du Guds Hellige tjener!"

---

† **4:15** Synagogen er bygningen der jødene holder sine gudstjenester. ‡ **4:16** Synagogen er bygningen der jødene holder sine gudstjenester. § **4:16** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. * **4:16** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **4:19** Se Jesaja 61:1-2. ‡ **4:26** Sidon var en fønikisk by ved Middelhavets kyst, nordvest for Galilea. § **4:26** Se Første Kongebok 17. * **4:27** Se Andre Kongebok 5. † **4:31** Synagogen er bygningen der jødene holder sine gudstjenester. ‡ **4:31** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen.

35 Men Jesus sa strengt til den onde ånden: "Ti stille! Far ut av ham!" den onde
ånden kastet mannen i gulvet foran øyne på alle og for så ut av ham uten å skade
ham.
36 Folket i synagogen ble forskrekket og begynte å diskutere seg i mellom: "Hva er
det med ordene til denne mannen? For en makt og myndighet de har! Han befaler de
onde åndene å forlate sine offer, og straks farer de ut." 37 Og ryktet om ham spredde
seg som en løpeild i hele distriktet.

Jesus helbreder svigermoren til Simon

38 Så dro Jesus fra synagogen§ og gikk hjem til Simon. Svigermoren til Simon lå syk
i høy feber, og alle ba at Jesus måtte helbrede henne. 39 Da gikk han fram, bøyde seg
ned over henne og ga befaling om at feberen skulle forlate henne. Straks ble hun fri
feberen. Hun sto opp og begynte å lage mat til gjestene.
40 På kvelden, da solen holdt på å gå ned, kom alle i byen med sine syke til Jesus.
Han la hendene på hver og en og helbredet de ulike sykdommene. 41 Mange ble også
satt fri fra onde ånder, og da åndene for ut, ropte de: "Du er Guds sønn!" Men han
snakket strengt og forbød at de skulle si hvem han var, etter som de visste at han var
Messias, den lovede kongen.

Jesus fortsetter å tale til folket

42 Tidlig neste morgen gikk Jesus videre, bort til et øde sted. Folket begynte å lete
etter ham over alt. Da de til slutt fant ham, gjorde de alt de kunne, for å overtale ham
til å stanse lenger i Kapernaum. 43 Men han sa: "Jeg må også gå til de andre byene
for å spre det glade budskapet om at Gud vil frelse menneskene og gjøre alle til sitt
eget folk.* Det er derfor jeg har blitt sendt ut." 44 Han fortsatte med å tale til folket i
synagogene† i Judea‡.

5

Storfiske og de første disiplene

1 En dag da Jesus sto ved Genesaretsjøen, presset folket på for å høre Guds budskap.
2 Han fikk da se to tomme båter som noen fiskere hadde forlatt ved stranden mens
de skyllet garna sine. 3 Han steg om bord i en av båtene og ba Simon, han som eide
den, å ro litt ut fra land. Mens han satt i båten, talte han til folket på land.
4 Da han hadde sluttet å tale, sa han til Simon: "Ro ut på dypt vann og kast ut noten,
slik at dere får den fisken dere trenger!"
5 "Herre", sa Simon, "vi har arbeidet hardt i hele natt og har likevel ikke fått noe.
Men etter som det er du som sier dette, skal vi forsøke på nytt." 6 Da de gjorde
det, fikk de så mye fisk at noten holdt på å revne! 7 Da vinket de på hjelp fra sine
kamerater for å få dem ut med den andre båten, og snart var begge båtene så fulle
med fisk at de holdt på å synke.
8 Da Simon til slutt fattet hva som hadde skjedd, falt han på kne for Jesus og sa:
"Herre, gå fra meg! Jeg er en synder. Jeg kan ikke være i din nærhet." 9 Både han og
de andre i båten hadde blitt helt forskrekket da de så hvor mye fisk de hadde fått.
10 Kompanjongene hans, som het Jakob og Johannes og var sønnene til Sebedeus, var
like forskrekket.
Jesus sa til Simon: "Vær ikke redd! Fra nå av skal du fange mennesker i stedet!"
11 Da de hadde rodd båtene i land, gikk de fra alt for å følge Jesus.

---

§ **4:38** Synagogen er bygningen der jødene holder sine gudstjenester. * **4:43** På gresk: For å forkynne evangeliet om Guds rike. † **4:44** Synagogen er bygningen der jødene holder sine gudstjenester. ‡ **4:44** Eller: "jødenes land". En del håndskrifter har: "Galilea".

Jesus helbreder en spedalsk mann

12 En annen gang, da Jesus besøkte en by, møtte han en mann som var alvorlig
angrepet av spedalskhet*. Da mannen fikk se Jesus kastet han seg til jorden foran
han og ba: "Herre, om du vil, da kan du gjøre meg frisk."
13 Jesus rakte ut hånden og rørte ved ham og sa: "Det vil jeg. Du er frisk!" Straks
forsvant spedalskheten. 14 Jesus forbød mannen å fortelle til noen det som hadde
skjedd. Han sa: "Gå i stedet til presten og la ham undersøke deg. Ta også med det
offeret som Moses har bestemt at spedalske skal gi når de er blitt friske.† Da kommer
alle til å forstå at Gud har helbredet deg."
15 Ryktet om Jesus spredde seg bare raskere og raskere. Et stort antall mennesker
kom for å høre på ham og bli helbredet fra sykdommene sine. 16 Derfor trakk han
seg ofte bort til øde steder for å be.

Jesus helbreder en lam mann

17 En dag Jesus underviste, satt noen av fariseerne‡ og de skriftlærde§ blant dem
som lyttet. De hadde kommet fra byene i hele Galilea og Judea, og også fra Jerusalem.
Guds kraft var over Jesus slik at han kunne helbrede.
18-19 Da kom noen menn bærende på en båre der det lå en lam mann. De forsøkte
å brøyte seg vei i folkemassen for å komme bort til Jesus, men de klarte ikke å ta seg
fram. Derfor gikk de opp på taket og tok bort noen takstein og firte båren med den
lamme mannen ned, rett foran Jesus.
20 Da Jesus så hvor stor tro de hadde, sa han til den lamme: "Min sønn, jeg har
tilgitt syndene dine."
21 "Hva er dette for en fyr som spotter* Gud på dette viset?" tenkte fariseerne og
de skriftlærde. "Det er jo bare Gud som kan tilgi synder."
22 Jesus forsto hva de tenkte og sa: "Hvorfor tenker dere at dette er å spotte Gud?
23 Er det ikke like umulig for et menneske å si til den lamme: 'Reis deg opp og gå' som
det er å si 'Jeg tilgir deg syndene dine?' "
24 Så vendte han seg til den lamme og sa:
"For å bevise at jeg, Menneskesønnen†, har makt til å tilgi synder her på jorden, sier
jeg deg: 'Reis deg opp, ta båren din og gå hjem!' "
25-26 Og straks reiste seg mannen
opp, rett foran øynene på folket som var mer enn forbløffet. Mannen tok båren sin
og gikk hjem, mens han hele tiden hyllet Gud. Alle som så det, ble helt forskrekket.
Så begynte de å hylle Gud og gjentok gang på gang: "Det vi har sett i dag, er helt
utrolig, ja, virkelig helt utrolig!"

Jesus kaller en toller

27 Da Jesus seinere dro fra byen, fikk han se en toller‡ som het Levi sitte utenfor
tollboden. "Kom og bli min disippel", sa Jesus til ham. 28 Uten å nøle reiste Levi seg,
dro fra alt og fulgte Jesus.
29 Levi ordnet seinere til en fest for Jesus i huset sitt. Da de spiste sammen, deltok
mange av kollegene til Levi som jobbet i tolletaten blant gjestene. Det var også mange
andre gjester.

---

* **5:12** Ordet spedalsk, lepra, er blitt brukt på denne tiden for mange forskjellige hudsykdommer. † **5:14** Se Tredje Mosebok 14:1-4. ‡ **5:17** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. § **5:17** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **5:21** Å spotte er å håne og snakke stygt om noe hellig. † **5:24** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. ‡ **5:27** Tollerne var jøder som arbeide med å ta inn skatt til romerne, og de var foraktet av alle.

30 Fariseerne§, og spesielt de skriftlærde* blant dem, ble svært sinte og sa til disiplene: "Hvordan kan dere synke så dypt at dere spiser sammen med tollere og syndere?" 31 Jesus svarte: "Det er ikke de friske som trenger lege, men de som er syke. 32 Min oppgave her på jorden er å føre syndere tilbake til Gud, ikke å ta hånd om dem som allerede følger hans vilje."

Jesus svarer på spørsmål om faste

33 De religiøse lederne anklaget også Jesus for en annen sak. De sa: "Disiplene til døperen Johannes faster og ber regelmessig, og det gjør også disiplene til fariseerne†. Men dine, de spiser og drikker og nyter livet i fulle drag!"

34 Da svarte Jesus: "Dere vil vel ikke pålegge bryllupsgjestene å gå fastende og sultne mens brudgommen er hos dem? 35 Men en dag vil han bli tatt fra dem, og i tiden etter den dagen vil de nok faste. Det finnes tid og sted for alt." 36 Jesus fortalte to eksempler som illustrerte dette: Han sa: "Ingen river løs en bit tøy fra et nytt plagg som enda ikke er krympet, for å sy den på et gammelt plagg. Da blir jo først det nye plagget ødelagt, og for øvrig vil lappen krympe og dermed rive i stykker plagget som er gammelt. 37 Og ingen heller ny vin i gamle skinnsekker, for når vinen gjærer, blir sekkene sprengt og ødelagt, og vinen renner ut. 38 Nei, ny vin må fylles i nye sekker. 39 Men ingen som har drukket av den gamle vinen, har særlig lyst på den nye. Den gamle gylne årgangen er best, sier de."‡

6

Disiplene plukker aks på hviledagen

1 En hviledag*, da Jesus og disiplene gikk langs noen kornåkrer, nappet disiplene av noen aks og gned mellom hendene for å kunne spise kornet.

2 Men noen av fariseerne† sa: "Hvorfor gjør dere dette? Det er jo forbudt i Moseloven‡ å høste på hviledagen."

3 Da svarte Jesus: "Har dere aldri lest hva kong David gjorde da han og mennene hans ble sultne?§ 4 Han gikk inn i Guds hus og spiste av det spesielle brødet som bare prestene har lov til å spise av og delte også ut til de andre. Dette var jo også et brudd på loven." 5 Videre sa Jesus til fariseerne: "Jeg, Menneskesønnen*, har rett til å avgjøre hva som er tillatt på hviledagen."

Jesus helbreder en mann på hviledagen

---

§ **5:30** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. * **5:30** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **5:33** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. ‡ **5:39** Folk ville holde fast ved sine gamle religiøse mønster. * **6:1** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Den dagen utfører ikke jødene noe unødvendig arbeid. Hviledagen ble innstiftet av Gud allerede i Første Mosebok 2:3. † **6:2** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. ‡ **6:2** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. § **6:3** Se Første Samuelsbok 21:1-6. * **6:5** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14.

6 En annen hviledag† underviste Jesus i synagogen‡. Der satt det en mann som var
handikappet i sin høyre hånd. 7 De skriftlærde§ og fariseerne* holdt skarpt oppsyn
med Jesus. Ville han våge å helbrede hånden til mannen på hviledagen? I så tilfelle
ville de få noe å anklage ham for.
8 Jesus forsto godt hva de tenkte. Derfor sa han til mannen med den handikappede
hånden: "Reis deg og kom fram så alle kan se deg." Mannen gjorde som Jesus sa.
9 Så vendte Jesus seg til fariseerne og de skriftlærde og sa: "La meg få spørre dere
om en ting: Hva er tillatt å gjøre på hviledagen i følge Moseloven†? Skal vi gjøre
godt eller skal vi gjøre ondt? Skal vi redde liv eller skal vi drepe noen?" 10 Etter tur
satte han øynene i en etter en av tilskuerne, og sa til mannen: "Rekk hånden din
fram." Da mannen gjorde det, ble hånden normal igjen! 11 Motstanderne av Jesus
ble rasende og begynte å prate med hverandre om hvordan de kunne få ryddet ham
av veien.

Jesus velger ut sine tolv nærmeste disipler

12 Noen dager seinere gikk Jesus opp på et fjell for å be. Han ba hele natten. 13 Da
det lysnet av dag, kalte han sammen disiplene og valgte ut tolv til å bli hans nærmeste
disipler‡. 14 Det var: Simon, som han ga navnet Peter, Simon sin bror Andreas, Jakob,
Johannes, Filip, Bartolomeus, 15 Matteus, Tomas, sønnen til Alfeus som het Jakob,
Simon, som ble kalt "den ivrige"§, 16 Jakob sønnen sin Judas og Judas Iskariot, han
som seinere forrådte Jesus.

Mye folk følger Jesus

17 Da Jesus hadde kommet ned fra fjellet sammen med sine tolv utvalgte disipler,
stanset de på en stor slette. Der hadde mange av disiplene fra den videre kretsen
samlet seg. En stor folkemasse fra hele Judea og Jerusalem og fra kysten nær Tyrus
og Sidon* 18 hadde kommet for å høre ham og for å bli helbredet fra sykdommene
sine. Jesus drev ut mange onde ånder. 19 Alle forsøkte å røre ved ham, etter som det
gikk ut en kraft fra ham som gjorde folk friske.

Virkelig lykke

20 Han vendte seg til disiplene og sa:
"Lykkelige er dere som innser at dere er fattige†,
for dere skal få være Guds eget folk‡!
21 Lykkelige er dere som nå sulter§,
for dere skal bli mettet.
Lykkelige er dere som nå gråter,
for dere skal få smile og le.

---

† **6:6** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Den dagen utfører ikke jødene noe unødvendig arbeid. Hviledagen ble innstiftet av Gud allerede i Første Mosebok 2:3. ‡ **6:6** Synagogen er bygningen der jødene holder sine gudstjenester. § **6:7** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **6:7** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. † **6:9** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **6:13** Blir også kalt apostler. § **6:15** På gresk: "seloten" eller "kananaios", dannet av et arameisk ord. Simon tilhørte sannsynligvis et politisk parti som ville gjøre opprør mot romerne. * **6:17** Tyrus og Sidon var fønikiske byer ved Middelhavets kyst, nordvest om Galilea. † **6:20** Se Matteus sin fortelling om Jesus 5:3, der Jesus i den greske grunnteksten sier: "de som er fattige i ånden", det vil si "de som innser at de trenger Gud". ‡ **6:20** På gresk: Guds rike tilhører dere. § **6:21** Se Matteus sin fortelling om Jesus 5:6, der Jesus i den greske grunnteksten sier: "sulter og tørster etter rettferdighet", det vil si "sulter og tørster etter å gjøre Guds vilje".

22 Ja, dere er lykkelige når de hater dere, tar avstand fra dere, håner dere og taler
dårlig om dere fordi dere er disipler av meg, Menneskesønnen*. 23 Gled dere når
dette skjer! Ja, dans av glede, for Gud skal lønne dere. Husk på at profetene som før
i tiden bar fram Guds budskap†, ble like dårlig behandlet av forfedrene.
24 Men ulykken vil ramme dere som er rike,
for dere har allerede tatt ut gledene deres.
25 Ulykken vil ramme dere som nå er mette,
dere vil måtte gå sultne.
Ulykken vil ramme dere som nå ler,
for dere vil måtte sørge og gråte.
26 Ja, ulykken vil ramme dere som det nå blir snakket godt om.
Husk på at de profetene som før i tiden opptrådte med falske budskap om Gud,
ble populære og behandlet godt av forfedrene.

Om å elske fiendene sine

27 Men til dere som vil høre på det jeg sier, har jeg dette å fortelle: Elsk fiendene
deres. Gjør godt mot dem som hater dere. 28 Be om at Gud skal gi alt godt til dem
som forbanner dere, og be om at han skal hjelpe dem som håner dere.
29 Slår noen deg på det ene kinnet, da vend også det andre til! Vil noen ta ditt
yterplagg, da la ham også få skjorten. 30 Gi til alle som ber deg, og om noen tar det
som er ditt, da krev det ikke tilbake. 31 Dere skal behandle andre slik som dere vil at
de skal behandle dere.
32 Dersom dere bare elsker dem som elsker dere, er dere da verd noe ekstra ros og
ære for det? Selv onde mennesker elsker jo dem som gir kjærlighet tilbake. 33 Dersom
dere gjør godt mot dem som gjør godt mot dere, er det noe så ekstra med det? Det gjør
jo de onde menneskene også! 34 Dersom dere låner ut penger til dem som kan betale
tilbake, er det noe som dere bør takkes så veldig ydmykt for? Selv onde mennesker
låner jo ut til sine venner om de bare får pengene sine igjen.
35 Nei, elsk fiendene deres og gjør godt mot dem. Lån ut pengene deres uten å
bekymre dere for om dere får de tilbake. Da vil Gud lønne dere. Dere handler da
som ekte barn av Gud, for han er selv god også mot dem som er utakknemlige og
onde.
36 Vis samme medfølelse mot dine medmennesker som deres Far i himmelen gjør,
han som har medfølelse med alle.

Om å dømme andre

37 Døm ikke andre. Da skal dere ikke selv bli dømt. Erklær ingen skyldige. Da skal
ikke Gud erklære dere som skyldige. Vær beredt å tilgi. Da skal dere selv få tilgivelse.
38 Dersom dere gir, kommer dere til å få. Ja, dere kommer til å få tilbake mer enn
dere ga, et breddfullt mål, godt presset og ristet, slik at mye får plass. For det målet
dere bruker på andre, det kommer Gud til å bruke på dere.”
39 Jesus illustrerte hva han mente ved å fortelle to bilder. Han sa: ”Hvilken mening
er det i at en blind leder en annen blind? Begge kommer til å falle i samme grøften.
40 Og en disippel står ikke over sin mester, men når han er fullt utlært, kan han bli
like dyktig som sin mester.
41 Hvorfor henger du deg opp i de små svakhetene som du ser hos andre, når du
ikke erkjenner dine egne feil som er mye større? 42 Hvorfor sier du til andre: ’Kom
hit så skal jeg åpne øynene på deg slik at du kan se feilene dine’, når du samtidig er

* **6:22** ”Menneskesønnen” er et hebraisk ord for å si ”av mennesker”. Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **6:23** Profetene sine budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

blind for dine egne synder? Du falske menneske som bare later som om du er lydig mot Gud! Rett først dine egne feil! Etterpå kan du se klart og forsøke å hjelpe dine medmennesker.

Av frukten kjenner vi treet

43 Et godt tre kan aldri bære dårlig frukt, og et dårlig tre kan aldri bære god frukt.
44 Vi kjenner treet igjen på den frukten det bærer. Ingen finner fiken på tistler eller
druer på tornebusker. 45 På samme måten viser ordene fra et godt menneske den
godhet som finnes i hjertet, mens ordene fra et ondt menneske avslører den ondskap
som finnes i dette menneske. Munnen sier det hjertet er fullt av.

Om å bygge på sikker grunn

46 Hvorfor kaller dere meg 'Herre', når dere likevel ikke er lydige mot meg? 47 Den
som kommer til meg og hører undervisningen min og handler etter den, hvem han
er lik skal jeg kort og klart fortelle dere. 48 Han ligner en mann som vil bygge seg hus.
Han graver så dypt at han kan legge grunnmuren på fast fjell. Når elven flommer
over og vannet kaster seg mot huset, da står det fast, etter som det er bygget på sikker
grunn.
49 Men den som hører og ikke handler, han ligner en mann som bygger huset sitt
direkte på jorden uten å grave noe fundament. Og når elven kaster seg mot huset,
faller det straks sammen med en kjempesmell."

7

En romersk offiser viser sterk tro

1 Da Jesus hadde sluttet å tale til folket, gikk han inn i byen Kapernaum.
2 Der var det en romersk offiser som hadde en tjener han syntes svært godt om.
Nå var tjeneren syk og lå for døden. 3 Da offiseren fikk høre snakk om Jesus, sendte
han noen av lederne blant jødene til ham for å be ham komme og helbrede tjeneren.
4 De kom fram til Jesus og ba med iver at han måtte følge med og hjelpe mannen.
"Om noen fortjener din hjelp, så er det han", sa de. 5 "Han elsker vårt folk og har til
og med bygget synagogen* til oss!"
6 Da fulgte Jesus med. Før han kom fram til huset, sendte offiseren noen venner
for å si til ham: "Herre, stans der du er, jeg er ikke verdig til at du går inn i hjemmet
mitt.† 7 Derfor våget jeg heller ikke selv å komme til deg. Men si bare et ord, så blir
tjeneren min frisk. 8 Jeg vet det, for jeg har selv overordnede offiserer som gir meg
befaling. På den andre siden har jeg soldater som i rang er under meg igjen. Dersom
jeg sier til en av dem: 'Gå', så går han, og til en annen: 'Kom', så kommer han. Og
om jeg sier til tjenerne mine: 'Gjør dette, eller det der', ja, så gjør de det."
9 Jesus ble forbauset og vendte seg mot folket som fulgte med ham og sa: "Jeg
forsikrer dere at ikke en gang blant Israels folk har jeg sett en så sterk tro."
10 Da offiseren sine venner kom tilbake til huset, så de at tjeneren var helt frisk.

Jesus vekker opp sønnen til enken fra døden

11 Da Jesus og disiplene gikk inn i byen Nain, fulgte en stor mengde mennesker
etter. 12 De nærmet seg byporten og møtte et gravfølge. Den døde var eneste sønnen
og moren hans var enke. Mange sørgende fra byen deltok med henne i følget.

---

* **7:5** Synagogen er bygningen der jødene holder sine gudstjenester. † **7:6** I følge reglene de jødiske skriftlærde hadde, ville Jesus bli uverdig for Gud dersom han gikk inn til en som ikke var jøde, etter som den som ikke var jøde, selv var uverdig. Han måtte etterpå gå gjennom spesielle seremonier for å bli renset.

13 Da Herren Jesus så enken, ble han fylt av medfølelse og sa: "Gråt ikke!" 14 Så
gikk han fram til båren og la hånden på den, og de som bar den stanset. "Unge
mann", sa Jesus, "reis deg opp!"
15 Da satte den døde seg opp og begynte å snakke til dem som sto rundt båren.
Jesus ga ham til hans mor.
16 Folket ble helt forskrekket over det de hadde sett, og de hyllet Gud og sa: "En stor
profet har vist seg blant oss og har båret fram Guds budskap", og: "Gud har kommet
for å hjelpe folket sitt". 17 Fortellingen om det Jesus hadde gjort, spredde seg over
hele Judea og nådde til og med utenfor landets grenser.

Jesus svarer på spørsmål fra døperen Johannes

18 Disiplene til døperen Johannes fikk snart høre snakk om alt det som Jesus gjorde.
Da de fortalte det til Johannes, 19 sendte han to av disiplene sine til Herren Jesus for
å spørre: "Er du virkelig den som Gud har lovet å sende oss, eller skal vi vente på en
annen?"
20-22 Da de to disiplene nådde fram til Jesus, holdt han akkurat på å helbrede folk fra
sine sykdommer, lidelser og fra onde ånder. Han gjorde også at flere blinde kunne se
igjen. Da utsendingene fra Johannes stilte sine spørsmål som Johannes ville ha svar
på, sa Jesus: "Gå tilbake til Johannes og fortell det dere har sett og hørt: At blinde
begynner å se, lamme går, spedalske blir friske, døve hører, døde får liv igjen, og
de fattige får høre det glade budskap.‡ 23 Si også til ham: 'Lykkelig er den som ikke
tviler på meg.' "
24 Da utsendingene fra Johannes hadde gått, begynte Jesus å tale til folket om
Johannes. Han sa: "Da dere gikk ut til ham i ødemarken, hva var det dere ville
oppnå å se? Ville dere se en svak mann, lik et gresstrå som svaier hit og dit for
vinden? 25 Selvsagt ikke! Ville dere se en mann kledd i vakre klær? Nei, menn
som går omkring i kostbare klær og lever i luksus finner vi i palassene. 26 Ville dere
kanskje se en profet som bar fram Guds budskap? Ja, jeg sier dere at Johannes er
mer enn en profet. 27 Han er den som Gud omtaler i Skriften§ når han sier:
'Lytt! Jeg sender min budbærer foran deg,
og han skal forberede veien for deg.'*
28 Jeg forsikrer dere at døperen Johannes har betydd mer enn noe annet menneske.
Likevel kommer den minst betydningsfulle blant dem som får være Guds eget folk†,
til å bety mer enn det Johannes gjorde her på jorden.
29 Alle som hørte Johannes tale, var enige om at det Gud forlangte av dem var riktig,
og de lot seg døpe av Johannes. Ja, til og med tollerne‡ ble døpt. 30 Men fariseerne§
og de skriftlærde* forkastet Guds plan og nektet å la Johannes døpe dem.
31 Ja, hva skal jeg si om denne slekten som ikke vil tro?" fortsatte Jesus. "Hva
skal jeg sammenligne den med? 32 De er som barn som leker på torget og roper til
hverandre:
'Vi spilte bryllupsmelodier for dere, men dere ville ikke danse.
Vi spilte sørgemusikk for dere,
men dere ville ikke gråte.'

---

‡ **7:20-22** Jesus siterer Jesaja 29:18; 35:5-6 og 61:1. § **7:27** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **7:27** Se Malaki 3:1. † **7:28** På gresk: Den minste i Guds rike. ‡ **7:29** Tollerne var jøder som arbeidet med å kreve inn skatt til romerne, og de var foraktet av alle. § **7:30** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. * **7:30** De skriftlærde, eller lovlærerne, var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

33 På samme måte reagerer dere når det gjelder døperen Johannes og meg. Johannes
drikker ikke vin og spiser ikke brød, og da sier dere: 'Han er besatt av en ond Ånd.'
34 Men jeg, Menneskesønnen†, spiser og drikker, og da beskylder dere meg for å fråtse
i mat, drikke og leve sammen med de verste syndere! 35 Men den som er klok, innser
at Gud i sin visdom alltid har rett.‡"

En prostituert salver føttene til Jesus

36 En av fariseerne§, som het Simon, innbød Jesus hjem til seg. Jesus takket ja til
innbydelsen. Da de hadde slått seg ned for å spise, 37 fikk en prostituert høre at han
var der. Hun gikk da dit med en flaske aromatisk olje. 38 Da hun kom inn i huset,
stilte hun seg ved føttene til Jesus.* Hun gråt til føttene var våte av tårene, så tørket
hun føttene hans med håret sitt, kysset dem og salvet dem med olje.
39 Da verten, som var fariseer, så det som skjedde, tenkte han med seg selv: "Dersom
Jesus virkelig hadde vært en profet, da hadde han med Guds hjelp forstått hva slags
kvinne dette er. Han ville ha avslørt at hun er en prostituert."
40 Jesus visste hva han tenkte og sa: "Simon, jeg har noe å si til deg." Simon svarte:
"Si det, Mester."
41 Jesus fortalte da et bilde: "En mann lånte ut penger til to personer. Den ene fikk
et større beløp som utgjorde mer enn en vanlig års lønn. Den andre lånte bare en
månedslønn.† 42 Ingen av dem kunne betale tilbake, så han gikk med på å avskrive
gjelden."
Jesus spurte Simon: "Hvem av de to tror du vil elske ham mest etter dette?"
43 "Jeg antar at det var han som skyldte ham mest", svarte Simon. "Ja, det er helt
riktig", sa Jesus.
44 Så vendte Jesus seg mot kvinnen og sa til Simon: "Ser du denne kvinnen som
står her? Da jeg kom inn i huset ditt, brydde du deg ikke om å gi meg vann slik at jeg
kunne vaske støvet av føttene mine, men hun har vasket føttene mine med tårene
og tørket dem med håret sitt. 45 Du ga meg ikke noe velkomstkyss da jeg kom, men
hun har kysst føttene mine uten å holde opp helt siden hun kom inn. 46 Du salvet ikke
hodet mitt med olje som vertskapet bruker å gjøre, men hun har salvet føttene mine
med aromatisk olje. 47 Simon, min venn, alle syndene hennes er tilgitt. Det er derfor
hun viser så stor kjærlighet. Men den som har fått lite tilgitt, viser lite kjærlighet."
48 Jesus til kvinnen: "Jeg tilgir deg syndene dine."
49 Da sa mennene rundt bordet til hverandre: "Hvem er denne mannen, som til og
med tilgir synder?"
50 Jesus sa til kvinnen: "Din tro har hjulpet deg. Gå i fred."

8

Kvinnene som fulgte Jesus

1 Etter dette ga Jesus seg ut på reise til forskjellige steder og byer i Galilea. Over
alt fortalte han det glade budskapet om at Gud vil frelse menneskene og gjøre dem
til sitt eget folk.* Med på reisen hadde han sine tolv nærmeste disipler, 2 og noen
kvinner som hadde blitt fri fra onde ånder og sykdommer. Disse kvinnene var: Maria
Magdalena, som Jesus hadde satt fri fra sju onde ånder. 3 Videre var det Johanna,

† **7:34** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. ‡ **7:35** Gud hadde i sin visdom sendt både Johannes og Jesus, men deres oppgaver var forskjellige. § **7:36** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. * **7:38** I denne kulturen lå de ved bordet og spiste. † **7:41** På gresk: 500 denarer respektive 50 denarer. En denar tilsvarte en daglønn.
* **8:1** På gresk: Evangelium om Guds rike.

som var kona til forvalteren Kusas hos kong Herodes, Susanna, og mange andre som støttet Jesus og disiplene med sine egne penger.

Bildet om bonden som sådde korn

4 En dag da mye folk hadde kommet til Jesus fra de forskjellige byene, fortalte han
dette bildet:
5 "En bonde gikk ut på åkeren sin for å så. Da han sådde, falt noe av såkornet
på veien langs åkeren. Folk trampet på det, og fuglene kom og spiste det opp. 6 Noe
korn falt på den harde og steinete bakken. Det begynte å gro raskt, men visnet ganske
fort etter som det ikke var nok fuktighet i jorden. 7 Noe falt blant tistlene. Etter som
tistlene vokste opp samtidig, kvalte de kornplantene. 8 Men det meste av kornet falt i
den fruktbare jorden. Det vokste opp og ga 100 ganger så mye korn som den mengden
som hadde blitt sådd." Jesus ropte ut til folket: "Lytt nøye og forsøk å forstå!"

Jesus forklarer bildet om såkornet

9 Disiplene spurte Jesus hva dette bilde betydde.
10 Han svarte: "Dere har fått gaven til å forstå undervisningen min om hvordan
Gud vil frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk.† De andre får bare høre
disse bildene, for at
'de skal se hva jeg gjør, men likevel ikke se,
og høre hva jeg sier, men likevel ikke forstå.'‡
11 Dette er forklaringen på bildet: Sæden som bonden sår, er Guds budskap. 12 Den
harde veien, der noe av såkornet falt, ligner hjertet hos et menneske som hører
budskapet, men ikke tar det på alvor. Snart kommer djevelen og tar bort såkornet
fra hjertet og hindrer personen i å tro og bli frelst. 13 Den harde steinete bakken
ligner hjertet hos et menneske som hører budskapet og tar imot det med ekte glede,
men ikke har dyp jord i seg slik at røttene kan utvikle seg. Denne personen vet at
det han hørte er sant, og tror en tid, men så fort han blir utsatt for prøvelser, gir han
opp troen. 14 Jorden som var dekket av tistler, kan bli sammenlignet med en person
som hører budskapet og tror på det, men som etter en tid lar det bli kvalt av livets
bekymringer, eller av høy inntekt og stor nytelse, slik at budskapet slett ikke påvirker
livsstilen.
15 Men den fruktbare jorden ligner et menneske som hører budskapet og gjemmer
det i et godt og ærlig hjerte. Gjennom langvarig utholdenhet lar mennesket budskapet
få påvirke hele livet.

Bildet om lampen

16 Når noen tenner en lampe, gjemmer de den ikke under en eske eller setter den
under en benk. Tvert imot så setter de lampen høyt og fritt, slik at alle som kommer
inn, kan se lyset. 17 På samme måten skal alt som nå er skjult en dag bli ført fram i
lyset og bli synlig for alle. 18 Vær derfor nøye med hvordan dere hører og pass på at
det budskap dere får høre, utvikler seg til handling. For den som forstår det jeg sier,
skal med tiden forstå enda mer. Og den som ikke forstår, skal til slutt miste også den
lille innsikten han trodde han hadde."

Jesus ekte familie

19 Mor til Jesus og brødrene hans kom en gang for å prate med ham, men de kunne
ikke komme inn i huset der han underviste, etter som det var fullt av folk. 20 Noen
sa da til ham: "Din mor og brødrene dine står utenfor og vil treffe deg." 21 Men han
svarte: "Min mor og søsknene mine, det er alle dem som hører Guds budskap og er
lydige mot det."

---

† **8:10** På gresk: Lære å kjenne Guds rikes hemmeligheter. ‡ **8:10** Se Jesaja 6:9-10.

Jesus stiller stormen

22-23 En dag sa Jesus til disiplene: "Kom, så drar vi over til andre siden av sjøen."
De steg i båten og ga seg av sted. Under overfarten la Jesus seg ned i båten og sovnet.
Plutselig feide voldsomme stormkast ned fra høydedragene over sjøen. Båten
begynte å bli fylt av vann, slik at de virkelig var ille ute. 24 Da gikk disiplene fram og
vekket ham og begynte å rope: "Herre, Herre, vi synker!" Da Jesus våknet, ga han
befaling om at vinden og bølgene skulle roe seg, og det ble blikk stille!
25 Jesus spurte disiplene: "Hvordan står det egentlig til med troen hos dere?"
Glade og forskrekket sa de til hverandre: "Hvem er han, etter som til og med vinden
og bølgene er lydige mot ham?"

Jesus setter fri en mann som er besatt av onde ånder

26 Da de kom over til området rundt Gerasenerlandet§, tvers over sjøen fra Galilea,
la de til land. 27 En mann fra byen der kom mot Jesus da han steg ut av båten. Han
hadde lenge vært besatt av onde ånder og levde hjemløs og naken blant gravhulene.
28 Så snart han fikk se Jesus, begynte han å skrike og kastet seg ned for ham og ropte
høyt: "Gå fra meg, Jesus, du som er den høyeste Guds sønn! Jeg ber deg, du må ikke
plage meg!" 29 For Jesus hadde nettopp gitt befaling om at den onde ånden skulle fare
ut av mannen. Den onde ånden hadde hatt mannen i sin makt i lang tid. Familie og
venner hadde forsøkt å binde ham med kjettinger, satte lenker på føttene og forsøkt
å låse ham inne. Han hadde slitt seg løs fra alt og blitt drevet ut i ødemarken av den
onde ånden.
30 Jesus spurte nå: "Hva heter du?" Mannen svarte: "Legion*", for han var besatt
av mange onde ånder. 31 Åndene ba Jesus om ikke å sende dem ned i avgrunnen†.
32 Samtidig som dette skjedde, gikk det en stor flokk griser og rotet etter mat på
fjellet over sjøen. De onde åndene ba Jesus om å få fare inn i grisene, og Jesus tillot
dem å gjøre det. 33 Da forlot de onde åndene mannen og for inn i grisene. Hele
griseflokken rutsjet utfor fjellskrenten og ned i sjøen og druknet.
34 Da gjeterne som passet på grisene, så det som skjedde, sprang de først til den
nærmeste byen og til flere byer i nærheten og fortalte alt sammen. 35-36 Folket dro
da ut for å finne ut hva som egentlig hadde skjedd. Da de kom der Jesus var, fikk
de se mannen som hadde vært besatt, sitte helt rolig ved føttene til Jesus, påkledd
og fullstendig normal. Skrekkslått hørte de øyenvitnene fortelle om hvordan den
besatte mannen hadde blitt satt fri. 37 Men det som skjedde, hadde skremt opp
innbyggerne i Gerasenerlandet, og de ba at Jesus måtte forlate deres distrikt. Derfor
steg han i båten og dro tilbake til den andre siden av sjøen igjen. 38 Mannen som
hadde vært besatt, ba om å få å følge med Jesus, men Jesus sendte ham fra seg og sa:
39 "Gå tilbake til din familie og fortell hvilket mirakel Gud har gjort for deg."
Da gikk mannen av sted og fortalte for alle i hele byen om det store miraklet som
Jesus hadde gjort for ham.

Jesus helbreder en kvinne med blødninger og vekker opp en død jente

40 Da Jesus kom tilbake, tok folket imot ham på stranden, for alle ventet på ham.
41 En mann som het Jairus, kom fram og kastet seg ned for Jesus. Han var forstander
for synagogen‡ på stedet, og nå ba han Jesus om å følge med ham hjem. 42 Hans eneste
barn, en jente på tolv år, holdt på å dø.

---

§ **8:26** Andre håndskrifter: Gedara eller Gergesa. Se Matteus sin fortelling om Jesus 8:28. Området var ikke jødisk. * **8:30** Legion var en romersk arméavdeling på 6 000 mann. † **8:31** Avgrunnen er det stedet der Gud forviser de onde åndene i ventetiden på dommens dag. Se Johannes' åpenbaring 20. ‡ **8:41** Synagogen er bygningen der jødene holder sine gudstjenester.

Jesus fulgte straks med Jairus, og på veien presset folket på fra alle kanter. 43 I
folkemassen var det en kvinne som hadde lidd av blødninger i tolv år og ikke var
blitt frisk, til tross for at hun hadde brukt opp alt hun eide på legehjelp. 44 Kvinnen
nærmet seg nå Jesus bakfra og rørte ved dusken på kappen hans. Straks stanset
blødningen!
45 "Hvem rørte ved meg?" spurte Jesus. Da alle tidde, sa Peter: "Mester, det er jo
så mange som dytter og presser fra alle kanter." 46 Jesus sa til ham: "Nei, det var
noen som med vilje og vitende rørte ved meg, for jeg kjente at det gikk ut en kraft
fra meg."
47 Da kvinnen forsto at Jesus hadde lagt merke til det hun gjorde, kom hun
skjelvende fram og falt ned for ham.§ Hun fortalte hvorfor hun hadde rørt ved ham
og at hun straks hadde blitt frisk.
48 "Min datter", sa han til henne, "troen din har hjulpet deg. Gå i fred."
49 Mens Jesus fortsatt snakket med kvinnen, kom det en utsending fra hjemmet til
Jairus og meldte til faren: "Jenta di er død. Det er ingen vits i at du bryr Mesteren
lenger." 50 Da Jesus hørte det som hadde skjedd, sa han til Jairus: "Vær ikke redd!
Bare tro, så skal hun bli bra igjen!"
51 Da de kom fram til huset, lot ikke Jesus andre følge med inn enn Peter, Jakob,
Johannes og faren og moren til den lille jenta. 52 Innenfor var det fullt av mennesker
som gråt og holdt klagesang over jenta. Jesus sa: "Ikke gråt! Hun er ikke død, hun
sover bare!"
53 Da begynte folket å hånle mot Jesus, for de visste jo at hun var død. 54 Jesus tok
hånden hennes og sa høyt: "Jente, stå opp!" 55 Straks vendte livet tilbake i henne,
og hun reiste seg opp! Jesus sa at de skulle gi henne noe å spise. 56 Hennes foreldre
ble overlykkelige, men Jesus forbød at de skulle fortelle til noen om det som hadde
skjedd.

9

Jesus sender ut sine tolv disipler

1 En dag kalte Jesus sammen sine tolv disipler og ga dem makt til å drive ut alle
slags onde ånder og kraft til å helbrede sykdommer. 2 Etterpå sendte han dem ut for
å fortelle at Gud vil frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk, og for å helbrede
syke.
3 Han sa: "Ta ikke med dere noe på veien, ingen vandringsstav eller veske, ikke
mat eller penger, og ingen ekstra klær. 4 Når dere har blitt tilbudt å overnatte hos
noen, stans da til dere vil fortsette til neste by. 5 Dersom innbyggerne i en by ikke vil
ta imot dere eller vil høre på dere, gå da bare videre og vær ikke mer bekymret for
dem. Rist støvet fra byen av føttene deres som et tegn på at de selv får ta ansvaret
for det de har gjort."
6 Disiplene begynte å gå fra by til by og spredde det glade budskapet og helbredet
syke.

Ryktet om Jesus gjør Herodes urolig

7 Da kong Herodes fikk høre snakk om alle miraklene som Jesus gjorde, ble han
urolig og visste ikke hva han skulle tro. Noen sa at det var døperen Johannes som
hadde stått opp fra de døde. 8 Noen mente at det var Elia* som viste seg. Andre igjen

§ **8:47** I følge den jødiske loven var en kvinne med blødninger uverdig for Gud, og alle som rørte ved henne eller klærne hennes, ble uverdige. De måtte etterpå gå gjennom spesielle seremonier for å bli renset. Se Tredje Mosebok 15:19-30. * **9:8** Elia var en profet som bar fram Guds budskap, og som i stedet for å dø ble ført rett opp til Gud. Se Andre Kongebok 2:1-11.

sa at en eller annen av profetene, som før i tiden bar fram Guds budskap†, hadde stått opp igjen.
9 Herodes sa: "Jeg tillot å halshugge Johannes. Tenk om denne mannen som jeg hører så mye om viser seg å være Johannes?" Og han forsøkte å få møte Jesus.

Jesus gir mat til mer enn 5 000 personer

10 De tolv disiplene som Jesus hadde sendt ut, kom nå tilbake fra reisen sin og rapporterte om alt de hadde gjort. Jesus, sammen med de andre, trakk seg bort til byen Betsaida. 11 Folket fikk greie på hvor han gikk og fulgte etter. På nytt tok han imot folket og talte til dem om at Gud vil frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk.‡ Han helbredet alle som trengte hjelp.
12 Da det begynte å bli kveld, kom de tolv disiplene og sa: "Send folket av sted, slik at de kan gå til byene og gårdene her i nærheten, kjøpe seg mat og ordne et eller annet sted å sove. På dette øde stedet finnes det ingen mulighet."
13 Jesus svarte: "Dere kan selv gi dem mat!"
"Hvordan skal det gå til?" undret de. "Alt vi har, er fem brød og to fisker. Mener du virkelig at vi skal gå og kjøpe mat nok så det rekker til alle disse folkene?" 14 Det var omkring 5 000 menn, og i tillegg kom kvinner og barn. "Bare be dem om å slå seg ned i grupper på 50 personer", svarte Jesus. 15 Disiplene gjorde som han sa og lot alle sette seg.
16 Så tok Jesus de fem brødene og de to fiskene, så opp mot himmelen og takket Gud for maten. Etterpå brøt han brødene og fiskene i biter og ga til disiplene for at de skulle gi videre til folket. 17 Alle spiste og ble mette. Da de til slutt samlet opp det som var til overs, ble det tolv fulle kurver.

Peter kaller Jesus for Messias, den lovede kongen

18 En gang da Jesus hadde trukket seg tilbake for å be, og disiplene var med han, spurte han: "Hvem sier folket at jeg er?"
19 "Noen sier at du er døperen Johannes", svarte de, "og noen at du er Elia§. Andre sier at du er en eller annen av profetene, de som før i tiden bar fram Guds budskap* og som nå har stått opp fra de døde."
20 Da spurte han: "Hvem tror dere at jeg er?"
Peter svarte: "Du er Messias, den kongen som Gud har lovet å sende."

Jesus forutsier for første gangen at han skal dø

21 Jesus ga da streng befaling om at de ikke skulle snakke med noen om dette. 22 Han forklarte: "Jeg, Menneskesønnen†, må lide mye. Folkets ledere, øversteprestene og de skriftlærde‡ kommer til å ta avstand fra meg og passe på at jeg blir drept, men på den tredje§ dagen skal jeg stå opp fra de døde."
23 Så sa han til folket: "Om noen vil bli disiplene mine, kan han ikke lenger tenke på seg selv, men han må følge mitt eksempel og alltid være beredt til å dø. 24 Ja, den som klamrer seg fast til livet, vil til sist miste det. Den som mister livet sitt for min skyld,

---

† **9:8** Profetene sine budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **9:11** På gresk: talte til dem om Guds rike. § **9:19** Elia var en profet som bar fram Guds budskap, og som i stedet for å dø ble ført rett opp til Gud. Se Andre Kongebok 2:1-11. * **9:19** Profetenes budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **9:22** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. ‡ **9:22** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **9:22** I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen noe skjer, som dag nummer en. Jesus døde på en fredag og sto opp på søndagen.

han vil redde det. 25 Hva vinner et menneske om det blir gitt hele verden, dersom
det samtidig mister det evige livet? 26 Den som skammer seg over meg og over de
ordene jeg sier, han skal jeg, Menneskesønnen*, være skamfull over den dagen jeg
vender tilbake i min og min Fars herlighet sammen med englene hans. 27 Tro meg:
Noen av dere som står her i dag, kommer ikke til å dø før dere har sett Gud i hans
kongelige makt.†"

Jesus blir forandret på fjellet

28 Omkring en uke seinere tok Jesus med seg Peter, Jakob og Johannes og gikk opp på
et fjell for å be. 29 Mens han ba, forandret ansiktet hans seg, og klærne ble blendende
hvite. 30 Så viste det seg to menn som sto og snakket med ham. Det var Moses og
Elia.‡ 31 Også de strålte av et himmelsk lys, og snakket om hvordan Jesus i tråd med
Guds plan ville dø i Jerusalem.
32 Peter og de to andre hadde vært så trette at de sovnet mens Jesus ba. Nå våknet
de og fikk se Jesus stå der omstrålet av lys sammen med de to mennene. 33 Da
Moses og Elia gjorde seg klar til å forlate Jesus, sa Peter til Jesus: "Mester, dette er et
fantastisk sted å være på! La oss bygge tre hytter, en til deg og en til Moses og en til
Elia!" Han var så forvirret at han ikke helt visste hva han sa.
34 Mens han snakket, ble de innhyllet i en sky som senket seg over dem. De ble helt
forskrekket. 35 Så hørte de en stemme fra skyen som sa: "Dette er min Sønn, min
utvalgte§. Lytt til ham." 36 Da stemmen hadde stilnet, sto Jesus alene igjen.
Disiplene holdt det de hadde sett for seg selv. De fortalte det ikke til noen før langt
seinere.

Jesus helbreder en gutt som er besatt av en ond Ånd

37 Neste dag, da de kom ned fra fjellet, ble de møtt av en stor folkemasse. 38 En
mann ropte til Jesus: "Mester, hjelp sønnen min, han er mitt eneste barn. 39 Rett som
det er blir han angrepet av en ond Ånd. Da skriker han og vrir seg i kramper så
fråden står om munnen. Når anfallet endelig er over, har ånden nesten tatt knekken
på ham. 40 Jeg ba disiplene dine om å drive ut den onde ånden, men de klarte det
ikke!"
41 "Dere er håpløse mennesker som ikke vil tro!" utbrøt Jesus. "Hvor lenge må jeg
være blant dere og holde ut med dere? Kom hit med sønnen din." 42 Mens gutten
var på vei til Jesus, dyttet den onde ånden ham i bakken og slet og rykket voldsomt i
ham. Jesus ga befaling om at ånden skulle forlate gutten. Han helbredet ham og ga
ham til faren.
43 Alle som var til stede ble helt overveldet over Guds ubegrensede makt og veldige
kraft.

Jesus forutsier for andre gangen at han skal dø

Mens folket fortsatt sto forundret og tenkte på alt han gjorde, sa Jesus til disiplene:
44 "Lytt nøye, og husk på det jeg nå sier: Jeg, Menneskesønnen*, skal bli forrådt
og overgitt i menneskers hender." 45 Men disiplene forsto ikke det han snakket om.
Den virkelige betydningen av det Jesus forutsa, var skjult for dem, og de våget ikke
spørre hva han mente.

---

* **9:26** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **9:27** På gresk: sett Guds rike. Dette viser sannsynligvis til det som Peter, Jakob og Johannes fikk være med om i de følgende versene. ‡ **9:30** Moses og Elia representerte loven og profetene, to av delene i Det gamle testamente, Bibelens første del, som forutsier at Jesus skulle dø for syndene våre. § **9:35** "Den utvalgte" betyr her "den jeg elsker". Se Matteus sin fortelling om Jesus 17:5. * **9:44** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14.

Jesus forklarer hvem som er størst

46 Disiplene begynte nå å diskutere med hverandre om hvem av dem som var den
største. 47 Jesus forsto hva som rørte seg i tankene deres. Derfor tok han et barn
og stilte det ved siden av seg. 48 Han sa: "Den som tar imot dette barnet fordi det
tilhører meg, han tar imot meg! Og den som tar imot meg, han tar imot Gud, etter
som Gud har sendt meg. Den som sier at han selv er liten og ubetydelig, han er den
største."

Disiplene forbyr en mann å gjøre mirakler i Jesu navn

49 Johannes, en av disiplene, sa: "Mester, vi så en mann som drev ut onde ånder i
ditt navn, men etter som han ikke var i følge med oss, forsøkte vi å stoppe ham."
50 Da sa Jesus til Johannes: "La ham holde på med sitt, for den som ikke er mot
dere, han er for dere."

Motstand i Samaria

51 Tiden hadde nå kommet da Gud bestemte at Jesus skulle vende tilbake til
himmelen. Jesus besluttet derfor å begynne på veien mot Jerusalem.
52 En dag sendte han noen disipler i forveien for å ordne med overnatting i en
samaritansk† by. 53 Men etter som Jesus var på vei mot Jerusalem, ville de ikke ha
noe med ham å gjøre.
54 Da begge disiplene, som var Jakob og Johannes, fikk greie på det som hadde
skjedd, ble de opprørte og sa: "Herre, skal vi befale at ild må falle ned fra himmelen
og brenne opp byen?"‡ 55 Jesus vendte seg om og irettesatte dem.§ 56 Så gikk de videre
til en annen by.

Prisen for å følge Jesus

57 Mens de gikk langs veien, sa en mann til Jesus: "Jeg vil følge deg hvor du enn
går."
58 Jesus svarte: "Du må forstå en ting, revene har hi og fuglene har reir, men jeg,
Menneskesønnen*, har ingen stedet der jeg kan hvile ut."
59 Til en annen mann de møtte, sa Jesus: "Kom og bli min disippel!" Men han
svarte: "La meg først få gå hjem og begrave min far."†
60 Da sa Jesus: "La de som er åndelig døde‡, begrave sine døde. Din oppgave er å
spre budskapet om at Gud vil frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk.§"
61 En annen sa: "Ja, Herre, jeg skal komme, men la meg først få ta avskjed med
dem der hjemme."
62 Da sa Jesus til ham: "Den som gjør seg klar for å arbeide, men etterpå lar seg
lokke bort fra arbeidet av andre, han kan ikke tjene Gud.*"

10

Jesus sender ut 72 disipler

1 Herren Jesus valgte seg nå ut 72 disipler*. Han sendte dem i forveien, to og to, til
alle de stedene og byene som han seinere planla å besøke.

---

† **9:52** Samaria lå mellom Galilea og Judea. Innbyggerne var jøder som var oppblandet med andre folk. Det rådde fiendskap mellom dem og jødene. ‡ **9:54** En del håndskrifter legger til: slik som Elia gjorde. Se Andre Kongebok 1:10,12. § **9:55** En del håndskrifter legger til: Dere vet ikke hva slags Ånd dere er inspirert av. 56 Menneskesønnen har ikke kommet for å ødelegge menneskeliv, men for å frelse. * **9:58** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **9:59** Mannen ville sannsynligvis vente på at far hans først skulle dø. ‡ **9:60** Åndelig død er å være skilt fra Gud. § **9:60** På gresk: å forkynne Guds rike. * **9:62** På gresk: han passer ikke for Guds rike. * **10:1** I følge en del håndskrifter var det 70 disipler.

2 Før de ga seg av sted, sa han: "Høsten er stor, men arbeiderne er få. Be derfor
om at den som har ansvaret for å høste inn avlingen, må sende ut flere arbeidere
på feltet. 3 Gå nå, og husk at jeg sender dere som lam inn blant ulver. 4 Ta ikke med
dere noen penger, ingen veske og ingen ekstra sko. Ta vel vare på tiden og ikke stans
underveis for å prate.
5 Når dere kommer inn i et hus, så skal dere først ønske familien fred fra Gud.
6 Om de da fortjener å få del i Guds fred, da vil Gud gi av sin fred. Dersom de ikke
fortjener det, da får dere selv beholde den freden dere ønsket dem. 7 Bli værende
i dette hjemmet og la dem by dere på mat. Dere skal ikke nøle når noen viser dere
gjestfrihet, for arbeideren er verd lønnen sin. Ikke flytt fra hus til hus.
8 Når dere kommer inn i en by og folket hilser dere velkommen, skal dere takke
ja når de byr dere på mat. 9 Helbred de syke og si til folket: 'Gud har kommet for å
frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk.†'
10 Dersom dere kommer til en by der de ikke vil ta imot dere, da gå ut på gatene
og si: 11 'Dere har dømt dere selv. Til og med støvet fra gatene deres vil vi riste av
føttene våre. En sak skal dere ha klart for dere, og det er at Gud har kommet for å
gjøre menneskene til sitt eget folk.' "
12 "Jeg forsikrer dere", fortsatte Jesus, "at til og med byen Sodoma‡ skal slippe
billigere unna på dommens dag enn disse stedene som ikke vil hilse dere velkommen.
13 Ja, hvor fryktelig skal det ikke bli for dem som bor i Korasin og Betsaida! For
dersom de miraklene som jeg har gjort hos dere, hadde blitt gjort i Tyrus og Sidon§,
da hadde menneskene der angret syndene sine og vendt om til Gud for lenge siden.
14 Jeg forsikrer dere at på dommens dag skal både Tyrus og Sidon få en mildere straff
enn dere! 15 Og dere, innbyggerne i Kapernaum, tror dere at dere skal bli opphøyd
til himmelen? Nei, ned til helvete skal dere bli styrtet."
16 Så sa han til disiplene: "Den som hører på dere, han hører på meg, og den som
avviser dere, han avviser meg. Men den som avviser meg, han avviser Gud, etter
som Gud har sendt meg."

De 72 disiplene kommer tilbake

17 Da de 72 disiplene seinere kom tilbake, kunne de med glede fortelle: "Herre, til
og med de onde åndene var lydige mot oss når vi drev dem ut i ditt navn."
18 "Ja", sa han til dem, "jeg så Satan falle ned fra himmelen som en lyn! 19 Og jeg
har gitt dere makt til å trampe på slanger og skorpioner for å knuse dem,* og makt
over alle fiendens krefter. Ikke noe skal kunne skade dere. 20 Men det viktigste er
ikke at de onde åndene er lydige mot dere, man at navnene deres er skrevet opp i
himmelen.†"
21 I samme øyeblikk ble Jesus fylt av glede gjennom Guds Hellige Ånd og sa: "Jeg
takker deg Far, du som er Herre over himmelen og jorden, for at du skjuler sannheten
for dem som tror seg å være så lærde og kloke, men viser den heller for dem som er
som barn. Ja, Far i himmelen, slik har du selv ordnet den saken."
22 Jesus fortsatte: "Min Far i himmelen har overlatt alt til meg. Ingen vet hvem
Sønnen er, med unntak av Far i himmelen, og ingen vet hvem Far i himmelen er,
med unntak av Sønnen og de menneskene som Sønnen vil vise ham for."

---

† **10:9** På gresk: Guds rike har kommet nær dere. I v.11 "Guds rike er nær". ‡ **10:12** Sodoma ble tilintetgjort på grunn av innbyggernes synd. Se Første Mosebok 19:1-25. § **10:13** Tyrus og Sidon var fønikiske byer ved Middelhavets kyst, nordvest om Galilea. Det finnes flere profetier i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente, om at de skal gå under på grunn av sin ondskap. Se for eksempel Esekiel 26–28. * **10:19** Slanger og skorpioner var sannsynligvis et bilde på onde ånder. † **10:20** Se Andre Mosebok 32:32 og Salmenes bok 69:29, der det er snakk om "livets bok", et register over alle som får evig liv.

23 Så vendte han seg spesielt mot sine tolv nærmeste disipler og sa: "Dere kan være
lykkelige som har fått se og oppleve alt dette. 24 Jeg sier dere at mange profeter som
bar fram Guds budskap‡, og mange konger, har ønsket å se og høre det som dere nå
får være med om, men de fikk aldri oppleve det."

Fortellingen om den gode samaritan

25 En dag kom en skriftlærd§ for å teste Jesus ved å stille spørsmål. Han sa: "Mester,
hva skal et menneske gjøre for å få evig liv?"
26 Jesus svarte: "Hva sier Moseloven* om dette? Hva lærer budene?"
27 Mannen svarte: " 'Du skal elske Herren, din Gud, av hele ditt hjerte, av hele din
sjel, av hele din kraft og av hele din forstand', og: 'Du skal elske dine medmennesker
som deg selv.' "†
28 "Det er riktig!" sa Jesus. "Gjør det så skal du få leve!"
29 Men mannen, som gjerne ville vise hvor nøye han var med å følge Guds vilje,
spurte Jesus: "Hvem skal egentlig bli regnet som mine medmennesker?"
30 Da svarte Jesus med en fortelling. Han sa: "En jøde, som var på vei fra Jerusalem
til Jeriko, ble overfalt av ransmenn. De slet av han klærne, mishandlet ham og dro
fra ham halvdød.
31 Tilfeldigvis kom en prest forbi. Da han så mannen ligge der, gikk han bare videre
uten å hjelpe. 32 Etter en stund kom en tempeltjener til åstedet. Han gjorde akkurat
det samme som presten. Til tross for at han så mannen ligge der, gikk han bare videre
uten å hjelpe.
33 Da kom en samaritan‡. Han var også på reise, og da han så mannen som var
mishandlet, ble han fylt av medfølelse. 34 Samaritanen gikk fram til den skadde, slo
olje og vin over sårene og forbandt skadene. Så løftet han mannen opp på sitt esel
og førte ham til en vertshus der han våket over ham hele natten. 35 Neste dag, da
han måtte reise videre fra vertshuset, betalte han verten et beløp som tilsvarer lønn
for to dager, og sa: 'Vær så snill og ta hånd om mannen, og om regningen blir større
enn dette, skal jeg betale resten når jeg kommer tilbake.' "
36 Jesus spurte den skriftlærde: "Hvem av disse tre mener du oppførte seg som et
sant medmenneske mot mannen som var blitt mishandlet?"
37 "Den som viste medfølelse naturligvis", svarte den skriftlærde.
Da sa Jesus: "Nettopp! Gå av sted og gjør det samme, du også."

Jesus besøker Maria og Marta

38 Da Jesus og disiplene fortsatte reisen sin mot Jerusalem, kom de til en by der
de ble invitert hjem til en kvinne som het Marta. 39 Marta hadde en søster som het
Maria, og hun slo seg straks ned på gulvet og lyttet til det Herren Jesus hadde å si.
40 Marta var stresset og tenkte mest på det hun skulle servere gjestene. Derfor gikk
hun fram til Jesus og sa: "Herre, er det ikke urettferdig at min søster bare setter seg
ned og hører mens jeg må gjøre alt arbeidet selv? Si til henne at hun skal komme og
hjelpe meg."

---

‡ **10:24** Profetene sine budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.
§ **10:25** De skriftlærde, eller lovlærerne, var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **10:26** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. † **10:27** Se Femte Mosebok 6:5 og Tredje Mosebok 19:18. ‡ **10:33** Samaria lå mellom Galilea og Judea. Innbyggerne var jøder som var oppblandet med andre folk. Det rådde fiendskap mellom dem og jødene.

41 Men Herren sa til henne: ”Kjære Marta, du har så mange og store bekymringer
for alt mulig! 42 Men egentlig finnes det bare en sak som virkelig er viktig, og Maria
har oppdaget hva dette gjelder. Den delen har jeg ikke tenkt å ta fra henne.”

11

Jesus underviser disiplene om bønn

1 En gang stanset Jesus på et sted for å be. Da han var ferdig, kom en av disiplene
til ham og sa: ”Herre, lær oss å be, slik som døperen Johannes lærte disiplene sine å
be.”
2 Da sa Jesus: ”Slik kan dere formulere bønnen:
Far i himmelen!
La ditt navn holdes hellig.
La ditt rike komme.
La din vilje skje på jorden
Som i himmelen.
3 Gi oss hver dag
vårt daglige bråd.
4 Tilgi oss våre synder,
for også vi tilgir hver den
som har syndet mot oss.
Og led oss ikke inn i fristelse.”
5-6 Så fortsatte Jesus med å undervise om bønn ved å fortelle forskjellige bilder.
Han sa: ”Tenk deg at du går til en venn midt på natten og banker på hos ham og sier:
’Kan du låne meg tre brød. En av vennene mine har nettopp kommet på besøk, og
jeg har ikke noe å by ham.’ 7 Kanskje vennen da svarer inne fra huset: ’Ikke forstyrr
meg! Døren er allerede låst, og vi har gått og lagt oss. Barna kan våkne om jeg står
opp. Jeg kan ikke hjelpe deg denne gangen.’ 8 Men om du likevel fortsetter å banke,
så forsikrer jeg deg at han kommer til å stå opp og gi deg alt du trenger. Kanskje gjør
han det ikke fordi du er vennen hans, men heller fordi han skal slippe å skjemme
seg ut*. 9 Det er det samme med bønnen: Be, så skal dere få. Let, så skal dere finne.
Bank på, og døren skal bli åpnet. 10 For alle som ber, de får, og alle som leter, de
finner. Og for hver den som banker på, skal døren bli åpnet.
11-12 Du som er far, du gir vil ikke barnet ditt en orm når det ber om en fisk, eller
en skorpion når det ber om et egg? Naturligvis ikke! 13 Dersom nå dere som er onde
og hardhjertet, har forstand til å gi gode gaver til barna deres, skulle da ikke deres
Far i himmelen gi sin Hellige Ånd til dem som ber ham om det?”

Jesus blir beskyldt for å være i kompaniskap med djevelen

14 En annen gang satte Jesus fri en mann fra en ond Ånd som hadde gjort ham stum.
Da den onde ånden for ut, begynte mannen å snakke. Folk ble helt forundret. 15 Noen
sa: ”Han driver ut de onde åndene ved hjelp av Satan†, som er de onde åndene sin
øverste leder!” 16 Andre forlangte at han skulle gi dem et tegn fra Gud som bevis på
at hans virksomhet ble drevet i Guds kraft.
17 Jesus forsto hva de var ute etter, og sa derfor: ”Dere vet jo at et rike der
innbyggerne kommer i innbyrdes strid med hverandre snart vil gå under og bli lagt
øde. 18 Om det nå skulle være slik som dere sier, at Satan gir meg kraft til å drive
ut de onde åndene, da kjemper han jo mot seg selv. Hvordan skal han da kunne

* **11:8** Gresken kan bety: ”for å unngå skam” eller ”på grunn av, din langvarige utholdenhet”. † **11:15** I den gresk grunnteksten: ”Beelsebul”, et hebraisk navn på en avgud som har blitt et synonym til Satan. Også i v.18 og 19.

fortsette å styre riktet sitt? 19 Dersom jeg driver ut de onde åndene ved hjelp av
Satan, hvilken kraft er det da deres egne tilhengere bruker når de driver ut åndene?
Kanskje de heller skal svare på disse anklagene? 20 Dersom det er med Guds kraft jeg
driver ut de onde åndene, da har jo Gud begynt å regjere blant dere.‡ 21 På denne
måten er det: Satan er som en sterk mann som vokter huset sitt med våpen. Da
kan ingen stjele noe fra ham. 22 Det er først når en som er sterkere dukker opp og
beseirer ham som vokter huset og tar våpene fra ham, at noen kan røve eiendelene
hans. 23 Den som ikke er med meg, er imot meg, og den som ikke hjelper meg i mitt
arbeid, han motarbeider meg."

24 Så forklarte Jesus: "Når en ond Ånd blir drevet ut av et menneske, da flakker den
urolig omkring i ørkenen og leter etter et nytt offer. Finner den ingen, sier den: 'Jeg
vender heller tilbake til det mennesket jeg kom fra.' 25 Og når den gjør det, finner
ånden et hjerte som er rent og velstelt. 26 Da leter den opp sju ånder til som er enda
verre enn den selv. Sammen tar de kontrollen over mennesket, og det får det langt
verre enn det hadde før."

27 Mens han talte, ropte en kvinne i folkemassen: "Lykkelig er den kvinnen som
har født og ammet deg."

28 Han svarte: "Si i stedet: Lykkelige er de som får høre Guds budskap og som tar
være på det."

Jesus advarer de troløse

29 Fra alle kanter presset nå folket seg på, og Jesus talte til dem og sa: "Denne
slekten er en ond slekt som ikke vil tro. De krever tegn. Det eneste tegnet som de
skal få, er det som skjedde med Jona.§ 30 Det Jona fikk være med på, beviste for
innbyggerne i Ninive at Gud hadde sendt ham. På samme måten skal det som jeg,
Menneskesønnen*, må gå gjennom, bevise for denne slekten at Gud har sendt meg.

31 Dronningen† fra landet i sør skal på dommens dag stige fram som vitne mot
denne slekten og dømme den, for hun kom fra et fjernt land for å lytte til visdommen
Salomo hadde. Men her finnes en som er større enn Salomo, og dere nekter å tro på
ham. 32 Også innbyggerne i Ninive skal på dommens dag stå opp fra de døde sammen
med dere og dømme dere, for de ga opp sitt onde liv og vendte seg til Gud da de hørte
Jona preke Guds budskap. Men her finnes en som er større enn Jona, og dere nekter
å tro på ham.

Slipp inn lyset

33 Når dere tenner en lampe, skjuler dere den ikke i et hjørne av rommet eller
dekker over den. Dere setter den slik at alle som kommer inn, kan se lyset. 34 Ditt
øye er kroppens lampe. Dersom øye ditt er friskt, slipper det inn lyset. Men dersom
øye ditt er ødelagt, stenger det lyset ute, slik at det blir mørkt i ditt indre. 35 Se derfor
til at det lyset som du tror du har, i virkeligheten ikke er mørke. 36 Dersom alt i deg
er lys og ingen del ligger i mørke, da vil ditt indre bade i lys som når en lampe lar
stråleglansen flomme."‡

Jesus anklager de religiøse lederne

---

‡ **11:20** På gresk: da har jo Guds rike kommet til dere. § **11:29** Jona lå i fisken i tre døgn. Like lenge skulle Jesus ligge i graven. Se Matteus sin fortelling om Jesus 12:39-40. Se også Jonas bok i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **11:30** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **11:31** Dronningen av Saba, nåværende Jemen. Se Første Kongebok 10:1. ‡ **11:36** Dette er et bilde som Jesus bruker for å vise at hans tilhørere må slippe inn lyset, det vil si sannheten om det han nettopp talte om, i dette tilfellet gjaldt det at han var sendt av Gud.

37-38 Mens Jesus holdt på å tale til folket, passet en av fariseerne§ på å be ham hjem
til måltid, og Jesus fulgte med. Da han kom inn, slo han seg ned ved bordet uten først
å vaske seg slik den jødiske skikken krever. Dette forskrekket fariseeren.
39 Da vendte Herren Jesus seg til ham og sa: "På utsiden er dere fariseere like
blankpusset som beger og fat som dere vasker så nøye før dere drikker og spiser av
dem. Men innvendig er dere fulle av griskhet og ondskap. 40 Forstår dere ikke at
Gud har skapt både utsiden og innsiden? 41 Nei, ta det som er i begrene deres og på
fatene og gi det til de fattige, så vil også det indre hos dere bli rent for Gud.
42 Ulykken vil ramme dere fariseere! Dere gir Gud en tiendedel* av den minste lille
krydderplante, som mynte og karve og av alle grønsaker, men bryr dere ikke om å
elske Gud og være rettferdige mot andre. Visst skal dere gi Gud en tiendedel av alt,
men glem ikke det som er det aller viktigste.
43 Ulykken vil ramme dere fariseere, som elsker å sitte på de fremste plassene under
gudstjenestene og bli hilst med respekt på torget! 44 Ulykken vil ramme dere, for dere
er som gjengrodde graver som folk tramper på uten å legge merke til noe.† Uten å
vite om det kommer mennesker i kontakt med ondskapen deres."
45 "Mester", sa en mann i forsamlingen, en av de skriftlærde‡, "når du taler på
denne måten, krenker du også oss."
46 "Ja, ulykken vil ramme dere skriftlærde også", sa Jesus, "for dere stiller umulige
krav til folket, men gjør ikke noe for å hjelpe dem til å oppfylle det dere krever.
47 Ulykken vil ramme dere som reiser gravmonumenter over de profetene som bar
fram Guds budskap,§ og som forfedrene deres myrdet! 48 Dere identifiserer dere med
forfedrene og synes de gjorde rett, og dere ville selv ha gjort det samme. De drepte
profetene, og dere bygger gravmonumenter over dem.
49 Derfor har Gud i sin visdom sagt: 'Jeg skal sende profeter som bærer fram
budskapet mitt, og andre som er disiplene mine. Noen vil de drepe, og andre vil
de forfølge.' 50 Derfor skal også denne slekten stå til rette for drapene på alle de
profetene som er drept siden verdens skapelse, 51 helt fra Abel til Sakarja, han som
ble myrdet mellom alteret og templet.* Ja, jeg sier dere at denne slekten som ikke vil
tro, skal bli stilt til rette for alt sammen.
52 Ulykken vil ramme dere skriftlærde, som på grunn av undervisningen dere
driver, stenger folket ute fra sannheten om Gud. Dere har ikke selv forstått den
sannheten som kan frelse dere, og dere hindrer andre i å lære den å kjenne."
53 Fariseerne og de skriftlærde ble rasende, og da han gikk derfra, begynte de å
overøse ham med spissfindige spørsmål. 54 Hensikten var å få han til å si noe som
de kunne arrestere ham for.

12

Jesus advarer mot falsk lydighet mot Gud

§ **11:37-38** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. * **11:42** I følge Moseloven skulle de gi en tiendedel av sin avling til Gud, se Tredje Mosebok 27:30 og Femte Mosebok 14:22-29. Fariseerne fulgte denne loven, men var så overdrevet lovlydige at de for øvrig la til en masse som loven ikke forlangte. Det Jesus kritiserte dem for, var ikke deres overdrevet vilje til være lydig mot loven, men mer det faktum at de slett ikke forsto lovens egentlige hensikt. † **11:44** En jøde som kom i kontakt med en død, ble uverdig for Gud og måtte etterpå gå gjennom spesielle seremonier for å bli renset. Se Fjerde Mosebok 19:16-19. ‡ **11:45** De skriftlærde, eller lovlærerne, var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **11:47** Profetenes budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **11:51** Se Første Mosebok 4:8 og Andre Krønikebok 24:20-21.

1 I mens hadde folk samlet seg i tusentall, slik at de holdt på å trampe hverandre
ned. Jesus vendte seg først til disiplene og advarte dem: "Ta dere i vare for læren
til fariseerne*, den som sprer om seg som gjæren i en deig. De er falske mennesker
som bare later som om de er lydige mot Gud. 2 En dag skal sannheten komme fram.
Da skal det som er skjult, bli kjent for alle. 3 Det som er blitt planlagt i det skjulte,
skal komme fram i lyse dagen. Det som er hvisket i ørene til noen, skal bli ropt ut
fra taket på husene!
4 Til dere som er vennene mine, sier jeg: Vær ikke redd for dem som vil drepe dere,
men som etterpå ikke kan gjøre mer skade. 5 Jeg forsikrer dere at det finnes bare en
som har en slik makt at vi alle bør frykte ham, og det er Gud. Han har makt både til
å drepe og etterpå kan han kaste i helvete.
6 Men ikke en eneste spurv, hvor lite den enn er verdt, er glemt av Gud. 7 På hver
av dere er til og med hårstråene tellet. Dere skal altså ikke bekymre dere! Dere er
mer verdt for Gud enn alle spurvene i hele verden.
8 Jeg forsikrer dere, om noen åpent bekjenner at han tilhører meg, Men-
neskesønnen†, da skal jeg for Guds engler bekjenne at han tilhører meg. 9 Men den
som åpent fornekter meg, han vil selv bli fornektet for Guds engler. 10 Det er slik at
mennesker som sier noe imot meg, Menneskesønnen, kan få tilgivelse, men den som
spotter‡ Guds Hellige Ånd, kommer aldri til å bli tilgitt.
11 Når de trekker dere for domstolene i synagogene§, og dere blir forhørt av
makthavere og dommerne, da skal dere ikke være bekymret for hvordan dere skal
forsvare dere eller for hva dere skal si. 12 Guds Hellige Ånd vil i samme øyeblikk la
dere få vite nøyaktig hva dere skal si."

Bildet om den rike bonden

13 Da ropte noen i folkemassen: "Mester, si til min bror at han skal dele arven fra
vår far med meg."
14 Men Jesus svarte: "Min venn, hvem har satt meg til dommer, slik at jeg skal
avgjøre tvister mellom dere?"
15 Så sa han til alle: "Ta dere i være for pengebegjæret! Om et menneske har aldri
så mye penger, vil det aldri kunne kjøpe seg det evige livet."
16 For å understreke hva han mente, fortalte han et bilde. Han sa: "En rik bonde
hadde fått en kjempeavling. 17 Lagrene var så overfylte at det ikke gikk å få inn mer,
og han gikk derfor og spekulerte på hva han skulle gjøre. 18 Til slutt sa han: 'Nå vet
jeg det, jeg river ned de gamle lagrene og bygger nytt og større. Da får jeg plass både
til avlingen og alt det andre jeg eier. 19 Så kan jeg slå meg til ro og si til meg selv: Du
har samlet så mye at det rekker i mange år. Nå kan du koble av! Spis, drikk og vær
glad!'
20 Men Gud sa til mannen: 'Din dåre, allerede i natt skal du dø! Hvem skal da få
alt det du har spart deg opp?'
21 Slik går det for den som samler seg rikdom på jorden, men er fattig i Guds øyne."

Om å bekymre seg

22 Jesus vendte seg igjen til disiplene og sa: "Derfor sier jeg dere: Bekymre dere
ikke for hvordan dere skal klare livet, hvordan dere skal få mat å spise og klær å

---

* **12:1** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. † **12:8** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. ‡ **12:10** Å spotte er å håne og snakke dårlig om noe hellig. § **12:11** Synagogen er bygningen der jødene holder sine gudstjenester. I samme bygg kunne det også finnes en lokal domstol, som hadde rett til å dømme i enklere tilfeller og dele ut straff ved pisking.

ha på dere. 23 Det finnes viktigere saker i livet enn mat og klær. 24 Se på ravnene!
De bekymrer seg ikke for hva de skal spise. De verken sår, høster, eller skaffer seg
forrådskammer og lagerplass, men Gud gir dem likevel mat. Er ikke dere mye mer
verd for han enn det fuglene er? 25 Hva tjener det til å bekymre seg? Kan det forlenge
livet med en eneste time? Naturligvis ikke! 26 Dersom dere nå ikke en gang kan klare
å gjøre så lite med antall levedager, hvorfor bekymrer dere da for alt det andre?
27 Se på liljene hvordan de vokser. De arbeider ikke og skaper ingen klær. Likevel
forsikrer jeg dere at ikke en gang kong Salomo i all sin prakt var så vakkert kledd som
de. 28 Dersom nå Gud gir så vidunderlige klær til gresset, som står i dag på marken
og i morgen blir kastet på bålet, skulle han ikke da ordne med klær til dere? Stoler
dere fortsatt så lite på Gud? 29 Ikke driv å gruble på hva dere skal spise og drikke.
Ikke vær bekymret for slikt. 30 Gjør ikke som folk i verden som ikke kjenner Gud. De
jager etter alt dette og bekymrer seg hele tiden. Deres Far i himmelen vet allerede
hva dere trenger. 31 Han vil gi dere alt dette med glede, dersom dere først og fremst
ser til at han får regjere blant dere.* 32 Vær altså ikke redde for framtiden, dere som
er min lille flokk av disipler. Deres Far i himmelen har besluttet at dere skal få være
hans eget folk.† 33 Selg det dere eier og gi til de fattige. Dere samler dere da en skatt
i himmelen, i en lommebok som aldri blir slitt ut. Der er skatten sikkert oppbevart.
Ingen kan stjele den og den beholder alltid sin verdi. 34 Dersom skatten deres finnes
i himmelen, vil også hjertet og tankene deres være der.

Vær beredt

35 Vær alltid beredt og klar til å tjene. 36 Vær som tjenere som venter på at herren
deres skal komme hjem fra en bryllupsfest. De holder seg våkne og beredt slik at de
raskt kan åpne døren for sin herre når han banker på. 37 En ekstra belønning venter
dem som er beredt når herren kommer. Ja, jeg forsikrer dere at han vil selv gjøre seg
klar til å tjene, og han vil la dem som er beredt, få slå seg ned ved bordet for å spise
mens han selv serverer dem. 38 Kanskje kommer han ikke før ved midnatt eller til og
med like før morgendemringen. Men en ekstra belønning venter dem som er beredt.
39 La meg ta et annet eksempel: Dersom huseieren visste når tyven tenkte å forsøke
seg på innbrudd, da ville han selvfølgelig hindre ham i å bryte seg inn. 40 Vær også
dere beredt, for jeg, Menneskesønnen‡, kommer tilbake når dere minst av alt venter
det."
41 Peter spurte: "Herre, snakker du nå bare til oss, eller gjelder dette også for alle?"
42 Jesus svarte med et bilde og sa: "Jeg snakker til hver og en som er lik en klok
og pålitelig tjener, og som av herren sin har fått i oppgave å passe på at de andre
tjenerne får mat slik de skal ha. 43 Lykkelig er den tjeneren om herren kommer hjem
og får se at han gjør det han skal. 44 Jeg lover dere at en slik trofast tjener vil få
ansvaret for alt herren eier. 45 Men om tjeneren sier til seg selv: 'Min herre kommer
sikkert ikke på en stund ennå', og så begynner å mishandle de andre tjenerne, og
selv lever han livets glade dager og drikker seg full. 46 En dag da han slett ikke venter
det, kommer herren hans helt plutselig. Da vil herren hans henrette ham, og la ham
dele straff med dem som nekter å være lydige mot Gud.§
47 Den tjeneren som kjenner sin herres vilje og likevel ikke følger den eller bryr
seg om det herren har gitt befaling om, han skal få strengere straff. 48 Men den som
ikke er klar over at han handler galt, han vil få en mildere straff. Jo større oppgave

---

* **12:31** På gresk: søker hans rike. † **12:32** På gresk: å gi dere riket. ‡ **12:40** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14.
§ **12:46** Jesus taler om helvete.

en tjener har fått, desto mer kommer det til å bli krevd av ham, etter som ansvaret hans er større.

Strid, ikke fred

49 Jeg har kommet for å tenne en ild på jorden, og jeg ønsker at min oppgave var
sluttført. 50 Men mye lidelse venter meg, og jeg er sterkt plaget før alt er over.
51 Tror dere at jeg har kommet for å skape fred på jorden? Nei, heller snarere strid
og splittelse! 52 Dersom fem personer bor i et hjem, vil de i fortsettelsen komme til å
leve i strid. Tre kommer til å ta parti for meg og to imot meg, eller kanskje tvert om.
53 Far og sønn, mor og datter, svigermor og svigerdatter vil alle være imot hverandre."

Å tyde tiden vi lever i

54 Så vendte Jesus seg mot folket og sa: "Når dere ser skyene tørne seg opp i vest,
sier dere: 'Nå blir det regn.' Og slik blir det.
55 Når det blåser vind fra sør, sier dere: 'I dag blir det fryktelig varmt!' Og slik
blir det. 56 Dere er falske mennesker som bare later som om dere er lydige mot Gud!
Dere har så lett for å tyde de tegnene dere ser på himmelen og i naturen, men de
tingene som utspiller seg rett for øynene på dere, kan dere ikke forstå.

Gjør opp med Gud før det er for seint

57 Hvorfor avgjør dere ikke selv hva som er rett? 58 Om noen anklager deg for ikke
å ha betalt tilbake en gjeld, og du er på veien med din motpart til domstolen, da
forsøk å bli enig med ham før dere er nådd fram. Ellers vil han kanskje dra deg for
dommeren, som etterpå lar sin betjent ta hånd om deg og sette deg i fengsel. 59 Jeg
forsikrer deg at du må bli der til du har betalt alt det du er skyldig."

13

Vend om til Gud

1 Samtidig kom noen og fortalte til Jesus at landshøvdingen Pilatus hadde drept
flere jøder fra Galilea mens de ofret i templet i Jerusalem.
2 Jesus spurte: "Tror dere at disse var større syndere enn andre folk i Galilea? Var
det derfor de måtte lide? 3 Nei! Men jeg forsikrer dere at dersom dere ikke slutter å
synde og vender om til Gud, vil også dere miste livet*.
4 Og hvordan var det med de 18 ofrene som døde da tårnet i Siloa raste ned over
dem? Var de større syndere enn alle andre i Jerusalem? 5 Nei! Men jeg forsikrer dere
at dersom dere ikke slutter å synde og vender om til Gud, vil også dere miste livet."
6 Så fortalte Jesus et bilde for å illustrere det han hadde sagt: "En mann plantet et
fikentre i hagen sin. Med jevne mellomrom kom han for å se om det var noe frukt på
treet, men han ble alltid like skuffet. 7 Til sist ba han gartneren sin om å hugge det
ned. 'Jeg har ventet i tre år, og det har ennå ikke blitt en eneste fiken på det!' sa han.
'Det er bedre at jeg planter andre trær i stedet.' 8 Men gartneren ba: 'Herre, gi det
en sjanse til. La det stå dette året også, så skal jeg stelle det og gi det skikkelig med
gjødsel. 9 Kanske blir det fiken på det neste år. Om ikke, så hugger jeg det ned.' "

Jesus helbreder en kvinne på hviledagen

* **13:3** Jesus taler om det evige livet.

10 En hviledag† da Jesus underviste i synagogen‡, 11 var det en kvinne der som var
handikappet på grunn av en ond Ånd. Hun hadde gått med krum rygg i 18 år og
kunne ikke rette seg opp.
12 Da Jesus fikk se henne, kalte han på henne og sa: "Kvinne, du er fri fra din
sykdom!" 13 Så la han hendene på henne, og straks rettet hun opp ryggen og begynte
å hylle Gud.
14 Men lederen for synagogen ble sint over at Jesus helbredet henne på hviledagen.
"Det finnes seks dager i uken da alle kan arbeide", sa han til folket. "Dere kan komme
og bli helbredet på hverdagene, men ikke på hviledagen!"
15 Da svarte Jesus: "Nå er dere falske og bare later som om dere er lydige mot Gud!
Finnes det en eneste av dere som ikke arbeider på hviledagen? Dere løser jo oksene
og eslene deres fra krybben og leier dem ut så de får vann? 16 Men her har vi en
jødisk kvinne som Satan har holdt bundet i 18 år, og så vil dere hindre henne fra å
bli løst fra sin pine bare fordi det er hviledag!"
17 Det fikk fiendene hans til å gå skamfull bort, men folket gledet seg over de store
miraklene som han gjorde.

Bildene om sennepsfrøet og gjæren

18 Jesus sa: "Hvordan er det når Gud regjerer§? Hvordan skal jeg beskrive det?
19 Jo, det er som når en mann sår et lite sennepsfrø i hagen sin. Det vokser og blir
til et tre, og fuglene bygger reir mellom grenene. 20-21 Der Gud regjerer, blir det også
som når en kvinne blander gjær i deigen sin når hun baker. Hun tar bare litt gjær og
blander det inn i en stor mengde mel og elter det sammen. Så påvirker gjæren hele
den store deigen."

Den trange porten

22 På vei mot Jerusalem gikk Jesus innom flere bygder og byer og underviste. 23 Noen
spurte ham: "Herre, er det bare noen få som blir frelst?"
Jesus sa til folket: 24 "Den som vil bli frelst, må gå inn gjennom den trange porten.
Gjør alt dere kan for å komme inn gjennom den. Sannheten er at mange skal forsøke,
men ikke lykkes. 25 Når husets herre har reist seg og låst porten, er det for seint.
Dersom dere da står utenfor og banker og roper: 'Herre, åpne for oss!' da skal han
svare: 'Jeg kjenner dere ikke.'
26 Kanske sier dere da: 'Men vi har jo spist og drukket sammen med deg. Og du
gikk rundt på våre gater og underviste!'
27 Men han skal svare: 'Har jeg ikke allerede sagt at jeg ikke kjenner dere eller vet
hvor dere kommer fra! Forsvinn herfra, dere som er onde mennesker!'
28 Ja, dere skal gråte av angst og fortvilelse når dere blir stengt ute fra Guds nye
verden*, og ser Abraham, Isak og Jakob innenfor sammen med alle profetene som
bar fram Guds budskap†. 29 Folkene fra alle jordens land skal komme og være med
på festen i Guds nye verden‡. 30 Da skal de som i dag har lav status, være blant de
fremste, mens andre som i dag blir regnet å være betydningsfulle, må holde seg i
bakgrunnen."

Jesus sørger over Jerusalem

---

† **13:10** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Den dagen utfører ikke jødene noe unødvendig arbeid. Hviledagen ble innstiftet av Gud allerede i Første Mosebok 2:3. ‡ **13:10** Synagogen er bygningen der jødene holder sine gudstjenester. § **13:18** På gresk: Hva er Guds rike likt? * **13:28** På gresk: Guds rike. † **13:28** Profetene sine budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **13:29** På gresk: Guds rike.

31 Nå kom noen fariseere§ til ham og sa: "Røm straks bort herfra, for Herodes har
planer om å drepe deg!"
32 Jesus svarte: "Hils til den reven og si at jeg driver ut onde ånder og helbreder
syke i dag og i morgen, og at jeg på den tredje dagen når målet mitt. 33 Ja, i dag, i
morgen og i overmorgen skal jeg fortsette min reise, for en profet som bærer fram
Guds budskap, kan ikke bli drept noe annet sted enn i Jerusalem.
34 Åh, dere innbyggere i Jerusalem, som dreper profetene og steiner andre som Gud
sender til dere med budskapet sitt.* Hvor ofte har jeg ikke ønsket å samle dere på
samme måte som når en høne samler kyllingene sine under vingene, men dere lot
meg ikke gjøre det. 35 Nå får dere selv ta hånd om templet deres. Ja, jeg sier at dere
vil ikke få se meg igjen før dere sier: 'Vi ærer deg som er sendt av Herren.†' "

14

Jesus helbreder en mann på hviledagen

1 En hviledag* var Jesus bedt hjem på mat til en fariseer† som var medlem i Det
jødiske rådet‡. De fulgte nøye med ham. 2 Det var nemlig en mann der som led av
alvorlig hevelse i kroppen. Plutselig stilte mannen seg foran Jesus. 3 Jesus vendte seg
da til fariseerne og de skriftlærde§ og spurte: "Tillater Moseloven* å helbrede noen
på hviledagen?"
4 Men de nektet å svare. Da rørte Jesus ved den syke mannen og helbredet ham og
lot ham gå.
5 Så sa han: "Hva gjør dere selv på hviledagen? Dersom noen av dere har et barn
eller kanskje en okse som ramler i en brønn, drar dere ikke da straks opp den som
falt i brønnen? Ja, selv om det skulle være på en hviledag!"
6 Dette kunne de ikke svare noe på.

Strev ikke etter de fremste plassene

7 Da Jesus så at gjestene forsøkte å sikre seg plassene nærmest vertskapet mens de
tok plass ved bordet, ga han dette rådet: 8 "Dersom du blir invitert til bryllup, bør du
ikke streve etter å få de fremste plassene. Det kan jo komme noen som er mer ansett
enn du, 9 og da vil verten si: 'Kan du være så snill og overlate plassen din til denne
gjesten.' Da må du sjenert lete opp en plass lengst nede ved festbordet.
10 Gjør i stedet slik som dette. Velg en plass lengst nede. Når da verten kommer
og ser deg, vil han kanskje si: 'Min venn, det finnes en bedre plass her framme til
deg!' Da kommer du til å bli æret i alle gjestenes påsyn. 11 For den som opphøyer
seg selv, vil bli ydmyket. Den som derimot ydmyker seg selv, vil bli opphøyd." 12 Så
vendte Jesus seg til fariseeren som hadde invitert ham, og sa: "Når du innbyr til fest,
skal du ikke bare be vennene dine eller søsken eller slektninger eller rike naboer, for

§ **13:31** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. * **13:34** Profetene sine budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **13:35** På gresk: "Velsignet er han som kommer i Herrens navn." Se Salmenes bok 118:26. * **14:1** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Den dagen utfører ikke jødene noe unødvendig arbeid. Hviledagen ble innstiftet av Gud allerede i Første Mosebok 2:3. † **14:1** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. ‡ **14:1** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. § **14:3** De skriftlærde, eller lovlærerne, var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **14:3** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

da blir din eneste belønning at de inviterer deg tilbake. 13 Nei, invitere i stedet dem
som er fattige og handikappet, lamme og blinde. 14 Etter som de ikke kan invitere
deg tilbake, vil Gud lønne deg for det du gjorde, den dagen han vekker opp de døde
og belønner dem som fulgte hans vilje."

Fortellingen om den store festen

15 En mann som satt ved bordet og hørte dette, sa: "Lykkelig er den som får komme
til festen i Guds nye verden†."
16 Jesus svarte med en fortelling. Han sa: "En mann ordnet en stor fest og innbød
mange gjester. 17 Da tiden for festen var inne, sendte han av sted tjenerne sine til
dem som var innbudt, for å si: 'Alt er klart, velkommen til festen.' 18 Men alle kom
med unnskyldninger. En sa: 'Jeg har nettopp kjøpt en gård og må gå for å inspisere
den. Tilgi at jeg ikke kan komme!' 19 En annen sa: 'Det går dessverre ikke. Jeg har
nettopp kjøpt fem par okser og vil gjerne se hva de duger til.' 20 En tredje ba om
unnskyldning og sa: 'Jeg har nettopp giftet meg. Du forstår sikkert at jeg ikke kan
komme.'
21 Da tjenerne etter en stund kom tilbake og fortalte det de hadde sagt, ble herren
hans sint og ga befaling om at han straks skulle gå ut på alle gatene og smugene i
hele byen og hente dem som var fattige og handikappet, blinde og lamme. 22 Tjenerne
kom tilbake og sa: 'Herre, vi har gjort som du ga befaling om, men fortsatt finnes det
plasser igjen.'
23 Da sa mannen til tjenerne sine: 'Gå ut over alt på veiene og stiene der dere
oppfordrer alle til å komme, slik at huset mitt kan bli fullt. 24 Jeg sier er at ingen av
dem som jeg første gangen innbød, skal få være med på festen.' "

Prisen for å være disippel av Jesus

25 Jesus var omgitt av et stort antall mennesker, og han vendte seg mot dem og sa:
26 "Den som kommer til meg, må elske meg mer enn noen andre, mer enn foreldre,
kone eller mann, barn og søsken, ja, til og med mer enn selve livet, ellers kan han
ikke være disippelen min.‡ 27 Den som ikke følger mitt eksempel og er beredt til å
dø, kan ikke være disippelen min.
28 Dere må kalkulere hva det koster. La meg forklare dette med et bilde: Om noen
av dere vil bygge et tårn, vil han ikke da først sette seg ned og regne ut om han har
nok penger til å fullføre bygget? 29 Jo, selvfølgelig, ellers vil han kanskje ikke komme
lenger enn til grunnmuren, og da blir han ledd ut av alle. 30 'Se på denne mannen',
vil folk si med et hånflir: 'Han begynte å bygge, men pengene tok slutt før han var
ferdig!'
31 Tenk også på dette bilde: En konge planla å dra ut i krig mot en annen konge.
Setter han seg ikke først ned og overveier om hæren hans på 10 000 mann er sterk
nok til å beseire den fienden som kommer imot ham med 20 000 mann? 32 Viser det
seg å være umulig, sender han i stedet ut forhandlere for å be om fred, mens fiendens
hær fortsatt er langt unna.
33 Ingen kan altså bli disiplene mine, dersom de ikke er beredt til å gi opp alt de
eier, for min skyld. 34 Den som er beredt til å følge meg, samme hva det enn vil koste,
han blir som saltet som bevarer verden fra forråtnelse. Men til hvilken nytte er salt
dersom det mister sin kraft?§ Kan da noen få det til å bli salt igjen? 35 Nei, det duger
ikke verken til forbedring av jorden eller til å bli kastet på gjødselhaugen. Det må
fjernes helt. Lytt nøye og forsøk å forstå!"

---

† **14:15** På gresk: i Guds rike. ‡ **14:26** Redsel for, eller hensyn til, familien må ikke hindre oss i å følge Jesus.
§ **14:34** Om saltet blir blandet eller reagerer med andre stoffer, mister det sin evne til å konservere og hindre forråtnelse.

15

Bildet om sauen som gikk seg vill

1 Tollere* og andre syndere som var beryktet, kom ofte for å høre på når Jesus
talte. 2 Dette irriterte fariseerne† og de skriftlærde‡ som kritiserte Jesus for at han
hadde omgang med så tvilsomme mennesker. Ja, han til og med spiste sammen med
dem. 3 Da forklarte Jesus sine motiver ved å fortelle et bilde. Han sa: 4 "Om noen av
dere har 100 sauer og plutselig oppdager at han mangler en av dem, vil han ikke da
forlate de 99 andre i ødemarken og lete etter den som er forsvunnet til han finner
den? 5 Jo, og når han finner den, blir han glad og bærer sauen hjem på skuldrene
sine. 6 Etterpå samler han vennene og naboene sine for at de også kan glede seg over
at han har funnet igjen sauen han hadde mistet.
7 Jeg forsikrer dere at på samme måten kommer de til å glede seg mer i himmelen
over en eneste synder som vender om til Gud, enn over 99 som allerede følger Guds
vilje og ikke trenger å vende tilbake til Gud."

Bildet om mynten som var mistet

8 Jesus brukte også et annet eksempel: "Om en kvinne har ti verdifulle sølvmynter
og mister en av dem, vil hun ikke da tenne en lampe og feie gulvene i hele huset
og lete i hver krik og krok til hun finner den? 9 Etterpå samler hun sine venner og
naboer for at de skal glede seg med henne? 10 På samme måten gleder Guds engler
seg over hver eneste synder som vender om til Gud."

Fortellingen om sønnen som forlot faren og hjemmet

11 Jesus fortalte videre et tredje bilde. Han sa: "En mann hadde to sønner. 12 Den
yngste sa til faren: 'Jeg vil ha min del av arven nå i stedet for å vente til du dør.'
Faren gikk med på å dele sin eiendom mellom sønnene.
13 Noen dager seinere hadde den yngste sønnen solgt alt han eide, og så ga han seg
på vei til et fremmed land. Der levde han et vilt og umoralsk liv og gjorde snart slutt
på alle pengene sine. 14 En alvorlig sultekatastrofe rammet landet, og han begynte å
lide nød. 15 I sin fortvilelse ba han en bonde om å få jobb, og mannen sendte ham ut
for å holde vakt over grisene sine. 16 Til slutt var han så sulten at han bare lengtet
etter å få spise av maten til grisene, men ingen ga ham noe.
17 Endelig innså han hvor dum han hadde vært og sa til seg selv: 'Hjemme hos far
har de ansatte mat i overflod, og her holder jeg på å sulte i hjel! 18 Jeg går hjem til
far og sier: Far, jeg har syndet både mot Gud og deg. 19 Jeg er ikke verd å bli kalt din
sønn lenger, men la meg i det minste få arbeide som en av dine tjenere.' 20 Og så gikk
han veien hjem til sin far.
Mens sønnen ennå var langt borte, så faren ham og ble fylt av kjærlighet og
medfølelse. Han sprang imot sønnen sin og kastet seg om halsen på han og kysset
ham.
21 Sønnen utbrøt: 'Far, jeg har syndet både mot Gud og deg. Jeg er ikke lenger verd
til å bli kalt din sønn.'
22 Men faren sa til tjenerne: 'Skynd dere! Ta fram mine fineste klær og ha dem
på ham. Sett en ring på fingeren hans og sko på føttene! 23 Hent gjøkalven og slakt
den, for nå skal vi spise og ha en kjempefest. 24 Sønnen min var død, men er blitt

---

* **15:1** Tollerne var jøder som arbeide med å kreve inn skatt til romerne, og de var foraktet av alle. † **15:2** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. ‡ **15:2** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

levende igjen. Han var tapt, men er kommet tilbake til meg igjen.' Så begynte festen og gleden.
25 Imens hadde den eldre sønnen vært ute på åkeren. Da han nå nærmet seg huset,
hørte han på lang avstand lyden av musikk og dans. 26 Forskrekket spurte han en av
tjenerne hva det var de feiret. 27 Tjeneren svarte: 'Broren din har kommet tilbake, og
faren din har slaktet gjøkalven og ordnet med en fest for å feire at han har kommet
hjem i god behold.'
28 Da ble den eldre sønnen rasende og ville ikke gå inn i huset. Faren gikk ut og
forsøkte å overtale ham til å komme inn, 29 men han svarte: 'I alle disse årene har
jeg arbeidet hardt og aldri noen gang har jeg nektet å gjøre det du har bedt meg
om. Likevel har du ikke gitt meg et eneste kje for at jeg kunne ha fest sammen med
vennene mine. 30 Men nå kommer denne døgenikten hjem, han som har gjort slutt på
pengene dine sammen med prostituerte, og da feirer du det med å slakte gjøkalven!'
31 'Ro deg ned, sønnen min,' sa faren til ham. 'Du og jeg er alltid sammen, og alt
jeg eier er ditt. 32 Men nå må vi være glade og feire det som har skjedd, for broren
din var død, men er blitt levende igjen. Han var tapt, men er kommet tilbake til meg
igjen.' "

16

Fortellingen om den uærlige forvalteren

1 Jesus fortalte også et annet bilde, men denne gangen bare for disiplene. Han sa:
"En rik mann hadde en forvalter som drev forretningene hans, men ryktet begynte
å gå om at mannen satte pengene hans over styr.
2 Arbeidsgiveren kalte derfor mannen til seg og sa: 'Hva er det jeg hører om deg!
Legg fram regnskapet, for jeg tenker å gi deg oppsigelse i jobben.'
3 Forvalteren tenkte da med seg selv: 'Hva skal jeg nå gjøre dersom jeg må slutte
som forvalter? Grave grøfter orker jeg ikke og å tigge skammer jeg meg over. 4 Men
jeg har en idé som kan gi meg mange venner den dagen jeg må forlate jobben min.'
5-6 Som tenkt som gjort! Han ba om et møte med dem som skyldte arbeidsgiveren
penger, og begynte å forhandle med en etter en. Den første spurte han: 'Hvor mye
er du skyldig?'
'100 fat olivenolje', svarte mannen.
Da sa forvalteren: 'Her er gjeldsbrevet du har skrev under på. Riv det i biter og
skriv ut et nytt på 50 fat i stedet.'
7 Så spurte han neste mann: 'Og hvor mye skylder du?'
'100 tønner hvete', svarte han.
'Her', sa forvalteren, 'ta gjeldsbrevet ditt og skriv 80 tønner i stedet!'
8 Den rike mannen var nødt til å innrømme at den uærlige forvalteren hans hadde
vært smart.* Og det er faktisk slik at denne verdens mennesker er mer smarte mot
hverandre, enn de som tilhører Gud. 9 Ja, det rådet skal jeg gi dere, at det å bruke
pengene sine til å hjelpe andre kan føre til at dere blir hilst velkommen til Guds
evighet den dagen pengene her har mistet sin verdi.
10 Bare den som er ærlig i de daglige forhold, vil være ærlige når det gjelder større
bestemmelser. Fusker noen i det lille, vil de også fuske i stort.
11 Dersom dere er upålitelige i spørsmål om penger, hvem vil da la dere ta hånd om
de virkelige verdiene? 12 Dersom dere ikke er til å stole på når det gjelder pengene
til andre, hvem vil da betro dere sine egne penger å forvalte?

* **16:8** Den rike mannen hadde sannsynligvis bakt inn rente i gjelden, og dette var ulovlig. Derfor kunne han ikke foreta seg noe da forvalteren tok bort rentebeløpet.

13 Ingen kan tjene to herrer samtidig. Enten vil han hate den første og elske den
andre, eller elske den første og hate den andre. Dere må altså velge. Dere kan ikke
tjene Gud samtidig som dere elsker pengene.†"
14 Da fariseerne‡ hørte dette, kritiserte de Jesus, for de var svært glade i penger.
15 Jesus sa: "Dere gjør alt for at folket skal tro at dere følger Guds vilje, men Gud vet
hvor onde dere er. Og det som gjør inntrykk på folket, er gjerne slikt som Gud hater."

En ny tid, men Moseloven gjelder fortsatt

16 Jesus sa også: "Fram til den dagen da døperen Johannes begynte å tale til
folket, var det ordene som er skrevet ned i Moseloven og profetene§ som var folkets
veivisere. Etter denne tiden blir nå det glade budskapet spredd om at Gud vil frelse
menneskene og gjøre dem til sitt eget folk.* Alle presser på for å få være med. 17 Men
det betyr ikke at loven har sluttet å gjelde. Nei, så lenge himmelen og jorden består,
vil hvert ord i loven være gyldig. 18 Fortsatt gjelder det at den mannen som skiller
seg fra kona si og gifter seg på nytt med en annen, han er utro.† Og den som gifter
seg med en kvinne som er skilt, gjør at hun er utro."

Den rike mannen og Lasarus

19 Jesus fortalte: "Det var en gang en rik mann som var flott kledd og hver dag levde
i luksus og overflod. 20 På samme tiden lå en tigger som het Lasarus, ved porten hans
full av sår. 21 Lasarus håpet å få noen matrester fra bordet til den rike mannen, og
hundene kom og slikket sårene hans. 22 Til slutt døde tiggeren og ble ført av englene
til Abraham, til det stedet der ingen lidelse finnes. Den rike mannen døde også og
ble begravd. 23 Da han slo opp øynene sine, var han i helvete, der han ble uhyggelig
plaget.
Langt borte fikk han se Abraham, og Lasarus som satt ved siden av ham. 24 'Far
Abraham', ropte han. 'Ha medfølelse med meg! Send Lasarus hit for å dyppe
fingeren i vann for å leske tungen min. Jeg blir så fryktelig plaget i disse flammene.'
25 Men Abraham sa til ham: 'Min sønn, husk på at du i din tid på jorden hadde alt
du ønsket deg, mens Lasarus ikke hadde noe. Nå er han her for å bli trøstet, mens
du blir plaget. 26 Dessuten finnes det en stor avgrunn som skiller mellom oss. Ingen
kan komme herfra og ta seg over til dere. Heller ikke kan noen komme over fra dere
til oss.'
27 Da sa den rike mannen: 'Far Abraham, send ham i det minste 28 til mine fem
brødre for å advare dem mot dette stedet med så mye pine, slik at de slipper å komme
hit når de dør.'
29 Abraham sa: 'De kan høre på det Gud har sagt i Moseloven og ved profetene.'‡
30 Den rike mannen svarte: 'Nei, far Abraham, det bryr de seg ikke om. Men om
noen kommer til dem fra de døde, da vender de om til Gud!'
31 Men Abraham sa: 'Dersom de ikke vil høre på det som Gud har sagt i Moseloven
og profetene, vil de heller ikke bli overbevist selv om noen står opp fra de døde.' "

---

† **16:13** I den greske grunnteksten blir det "å elske pengene" kalt for "å tjene Mammon", som er en avgud.
‡ **16:14** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. § **16:16** Moseloven og profetenes bok er to av delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Den tredje delen er salmene.
* **16:16** På gresk: forkynnes evangeliet om Guds rike. † **16:18** Etter som mannen ikke hadde rett til å skille seg fra konen sin, var de i Guds øyne fortsatt gifte med hverandre. ‡ **16:29** Moseloven og profetenes bok er to av delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Den tredje delen er salmene.

17

Om synd, tro og tilgivelse

1 En dag advarte Jesus disiplene og sa: "Det vil alltid finnes noe som frister
menneskene til å synde. Men ulykken vil ramme den som frister andre. 2 Ja, det ville
være bedre for ham å bli kastet i havet med en tung kvernstein bundet til halsen,
enn at han skal leve videre og få mulighet til å føre noen vill av disse som med et
barns tillit tror på meg. 3 Jeg advarer dere!
Dersom noen har handlet galt, skal du vise til rette den det gjelder, og tilgi personen
dersom han angrer seg. 4 Ja, selv om noen handler galt mot deg sju* ganger samme
dagen, og så sju ganger angrer seg og ber om tilgivelse, skal du tilgi."
5 En dag sa disiplene til Herren Jesus: "Vi skulle gjerne hatt større tro. Fortell oss
hvordan vi kan få det."
6 "Mer tro?", svarte Herren. "Om troen deres bare var så stor som et sennepsfrø,
da ville dere kunne si til morbærtreet der borte: 'Rykk deg av egen kraft opp med
røttene og kast deg i havet!' Og det ville være lydig mot det dere sier."

Tjeneren som gjør plikten sin

7 Jesus sa også: "Tenk dere at dere har en tjener som kommer hjem etter å ha pløyd
på åkeren eller passet sauene. Da sier dere ikke til ham: 'Slå deg først ned ved bordet
og spis.' 8 Nei, dere sier: 'Gjør i stand kveldsmaten til meg og varte meg opp mens jeg
spiser. Etterpå kan du selv spise og drikke.' 9 Dere ville heller ikke takke tjeneren, for
han har jo bare gjort det han fikk beskjed om. 10 Det samme gjelder dere. Når dere
har gjort alt dere har fått beskjed om, da skal dere si: 'Vi er vanlige, enkle tjenere, vi
har bare gjort plikten vår.' "

Jesus helbreder ti spedalske

11 På sin videre reise mot Jerusalem kom Jesus til grensen mellom Galilea og
Samaria. 12 Der gikk han inn i en by, og plutselig kom ti spedalske imot han. De
stanset et stykke borte 13 og ropte: "Herre Jesus, ha medfølelse med oss!"
14 Da iakttok han dem og sa: "Gå til prestene og la de undersøke dere!"† Og mens
de var på vei dit, ble de friske!
15 En av dem kom tilbake til Jesus da han så at han var blitt frisk, og han ropte høyt
og hyllet Gud. 16 Så kastet han seg ned for Jesus med ansiktet mot jorden og takket
ham. Denne mannen var fra Samaria‡.
17 Jesus spurte da: "Var det ikke ti i alt som ble friske? Hvor er de andre ni? 18 Er
det bare denne fremmede som har kommet tilbake for å takke Gud?"
19 Han sa til mannen: "Reis deg opp og gå. Din tro har hjulpet deg."

Guds nye verden

20 En dag spurte fariseerne§ Jesus om når Gud ville gi dem en konge som kunne
regjere. Jesus svarte: "Gud selv regjerer allerede blant menneskene, men ikke på en
slik måte at noen kan se det med sine fysiske øyne.* 21 Ingen kan si: 'Her er kongen
vår', eller: 'Der er kongen vår'. Nei! Gud regjerer i dere.†"
22 Litt etter forklarte han dette nærmere for disiplene og sa: "Det skal komme en tid
da dere lengter etter å få oppleve en eneste dag sammen med meg, Menneskesønnen‡,

---

* **17:4** Sju var det fullkomne tallet. Sju ganger om dagen var det samme som uendelig mange ganger. † **17:14** Se Tredje Mosebok 14. ‡ **17:16** Befolkningen i Samaria var jøder som var oppblandet med andre folk. Det rådde fiendskap mellom dem og jødene. § **17:20** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. * **17:20** På gresk: "da Guds rike skulle komme" og "Guds rike kommer ikke på en slik måte..." † **17:21** Eller: "midt iblant dere". ‡ **17:22** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14.

i Guds nye verden, men dere skal ikke få det.§ 23 Noen vil si til dere: 'Han har kommet
igjen. Der er han', eller: 'Her er han'. Men ikke tro på det og ikke gå dit. 24 For når jeg,
Menneskesønnen, virkelig kommer igjen, blir det like tydelig som når lynet flerrer
over himmelen og lyser opp hele horisonten. 25 Men før dette hender, må jeg lide
mye og bli avvist av denne slekten som ikke vil tro.
26 Når jeg, Menneskesønnen, kommer igjen, vil verden være like sorgløs som på den
tiden da Noah levde. 27 Da spiste, drakk og giftet de seg. Alt var akkurat som til vanlig,
helt til den dagen da Noah gikk inn i arken, og den voldsomme oversvømmelsen kom
og druknet alle sammen.
28 På samme måten var det på tiden da Lot levde.* Menneskene holdt på med
sine daglige sysler. De spiste, drakk, kjøpte, solgte, plantet og bygget. 29 Alt var
normalt helt til den morgenen da Lot dro fra Sodoma. Da regnet det ild og svovel
fra himmelen og drepte alle sammen. 30 Akkurat på samme måten blir det når jeg,
Menneskesønnen, kommer igjen.
31 Den dagen må den som er oppe på taket† og har sine eiendeler inne i huset, ikke
gå innfor å pakke. Den som er ute på åkeren, må ikke ta omveien hjem. 32 Husk på
det som skjedde med kona til Lot! 33 Den som klamrer seg fast til livet, vil miste det,
men den som mister livet for Guds skyld, skal redde det.
34 Ja, den natten skal to personer sove i samme seng. Den ene bli tatt med, den
andre bli latt tilbake. 35 To kvinner skal male mel på samme kvernen. Den ene blir
tatt med, den andre bli latt tilbake.‡"
37 Da spurte disiplene: "Herre, når kommer dette til å skje?"
Jesus svarte: "Det skal være like tydelig som når gribbene kretser over den døde
kroppen."

18

Bildet om enken og dommeren

1 En gang, da Jesus ville vise disiplene hvor viktig det alltid er å be og ikke gi opp,
fortalte han dette bildet for dem:
2 "I en by var det en dommer, en ond mann som ikke viste respekt verken for Gud
eller mennesker. 3 I samme byen var det også en enke som titt og ofte kom til ham
og sa: 'Hjelp meg til å få det jeg skal ha av min motpart.' 4-5 I lang tid brydde ikke
dommeren seg om henne, men til slutt begynte hun å gå ham på nervene. Da sa han
til seg selv: 'Visst nok bruker jeg ikke å vise respekt verken for Gud eller mennesker,
men denne kvinnen gjør meg helt forstyrret. Det er best jeg ser til at hun får det hun
har rett på. Jeg er trøtt på stadige maset hennes!' "
6 Så sa Herren Jesus: "Når til og med en så ond og urettferdig mann som denne
dommerne kan gi seg, 7 tror dere ikke da at Gud mye mer vil gi retten til dem som
tilhører ham, når de ber dag og natt? 8 Jo, jeg forsikrer dere at han ikke vil la dem
vente. Men spørsmålet er: Kommer jeg, Menneskesønnen*, til å finne noen som tror,
den dagen jeg kommer igjen?"

Bildet om fariseeren og tolleren

§ **17:22** En annen tolkning: da dere lengter tilbake til de dagene jeg var hos dere. * **17:28** Se Første Mosebok 19:15-29. † **17:31** Hustakene i disse traktene er flate og blir brukt som en ekstra boflate. Trappen finnes ofte på utsiden av huset. ‡ **17:35** En del håndskrifter har med et ekstra vers: 36 To menn skal arbeide sammen på åkeren, den ene bli tatt med, den andre bli etterlatt. * **18:8** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14.

9 En annen gang vendte Jesus seg til noen som skrøt av at de alltid fulgte Guds vilje
og som så ned på andre folk. Jesus fortalte et bilde for dem, og sa:
10 "To menn gikk til templet for å be. En av dem var fariseer†, den andre var toller‡.
11 Fariseeren sto for seg selv og ba: 'Takk Gud for at jeg ikke er en synder som alle
andre, og spesielt ikke som tolleren der borte! Jeg bedrar ikke noen, jeg stjeler ikke
fra andre, jeg er ikke utro i ekteskapet mitt, 12 jeg faster to ganger i uken, og jeg gir
en tiendedel§ til Gud av alt jeg tjener.'
13 Men tolleren sto på lang avstand og våget ikke en gang å løfte blikket mot
himmelen, men slo hendene for brystet i fortvilelse og ropte: 'Gud, tilgi meg, jeg
er en synder!' 14 Jeg sier dere," fortsatte Jesus, "at det var han, og ikke fariseeren,
som gikk hjem skyldfri innfor Gud! For den som opphøyer seg selv, skal bli ydmyket,
men den som ydmyker seg selv, skal bli opphøyet."

Jesus ber for barna

15 Noen foreldre kom bort til Jesus med sine små barn for at han skulle røre ved
dem og be for dem. Men disiplene fikk se det og jaget dem bort.
16 Da kalte Jesus til seg barna og sa til disiplene: "Ikke jag dem bort. La barna
komme til meg, for alle som vil tilhøre Guds eget folk, må bli som dem.* 17 Ja, jeg
forsikrer dere at den som ikke blir som et lite barn, kommer slett ikke til å få tilhøre
Guds eget folk."

Jesus snakker med en rik mann

18 En betydningsfull mann, medlem i jødenes råd, spurte Jesus: "Gode mester, hva
skal jeg gjøre for å få evig liv?"
19 "Hvorfor kaller du meg god?" spurte Jesus. "Det finnes bare en som er god, og
det er Gud. 20 Og budene hans kan du allerede: 'Du skal ikke være utro i ekteskapet.
Du skal ikke drepe. Du skal ikke stjele. Du skal ikke lyve eller vitne falskt. Vis respekt
for foreldrene dine.†' "
21 Mannen svarte: "Alle disse budene har jeg holdt helt siden jeg var ung."
22 Da sa Jesus til ham: "Det er bare en ting til du må gjøre: Selge alt du eier og gi
pengene til de fattige. Da skal du få en skatt i himmelen. Kom etterpå og følg meg."
23 Da mannen hørte dette, gikk han bedrøvet bort, for han var svært rik.
24 Jesus fulgte ham med øynene da han gikk og sa til disiplene: "Hvor vanskelig er
det ikke for den som har mye penger, å få tilhøre Guds eget folk!‡ 25 Det er lettere for
en kamel å komme seg gjennom et nåløye enn for en som er rik, til å underordne seg
Gud, slik at han får tilhøre Guds eget folk."
26 De som hørte dette, utbrøt: "Hvem i all verden kan da bli frelst?"
27 Jesus svarte: "Ingen, menneskelig sett. Men for Gud er alle ting mulig!"
28 Da sa Peter: "Vi har forlatt alt det vi eide, for å følge deg."
29 "Ja", svarte Jesus, "og jeg forsikrer dere at hver og en som forlater hus, kone
eller mann, søsken, foreldre og barn for å få tilhøre Guds eget folk,§ 30 han skal få
mangedobbelt igjen allerede her i tiden, og evig liv i den kommende verden."

Jesus forutsier for tredje gangen at han skal dø

---

† **18:10** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. ‡ **18:10** Tollerne var jøder som arbeide med å kreve inn skatt til romerne, og de var foraktet av alle. § **18:12** I følge Moseloven skulle de gi en tiendedel av sin avling og sin buskap til templet. Se Tredje Mosebok 27:30-32 og Femte Mosebok 14:22. * **18:16** På gresk: Guds rike tilhører slike som dem. † **18:20** Se Andre Mosebok 20:12-16 og Femte Mosebok 5:16-20. ‡ **18:24** På gresk: komme inn i Guds rike. Selv i v.25. § **18:29** På gresk: for Guds rikes skyld.

31 Jesus samlet sine disipler omkring seg og sa: "Vi er nå på vei til Jerusalem, og
der skal alt det som Gud har latt profetene* skrive om meg, Menneskesønnen†, bli til
virkelighet. 32 Jeg vil bli forrådt og utlevert til de romerske myndighetene‡ og kommer
til å bli hånet og mishandlet. De vil spytte på meg, 33 piske meg og til slutt drepe meg.
På den tredje§ dagen skal jeg igjen stå opp fra de døde."
34 Men disiplene fattet ingenting. Den reelle betydningen i det Jesus forutsa, var
skjult for dem. Derfor skjønte de ingenting.

Jesus helbreder en blind tigger ved Jeriko

35-36 På veien mot Jerusalem nærmet Jesus seg byen Jeriko sammen med mye folk.
Det satt en blind mann ved veien og tigget. Mannen hørte folket komme forbi og
spurte nysgjerrig om hva som sto på. 37 Da han fikk høre at det var Jesus fra Nasaret
som kom, 38 begynte han å rope: "Jesus, du som skal arve kong Davids trone,* ha
medfølelse med meg!"
39 Folket som gikk foran Jesus, forsøkte å få ham til tie stille, men han ropte bare
enda høyere: "Du som skal arve kong Davids trone, ha medfølelse med meg!"
40 Jesus hørte dette og stanset. Han sa til folket at de skulle lede mannen fram til
ham. Og han spurte ham: 41 "Hva vil du at jeg skal gjøre for deg?"
"Herre", ba mannen, "jeg vil så gjerne se igjen!"
42 Da sa Jesus til ham: "Du skal se igjen! Din tro har helbredet deg." 43 Og straks
kunne mannen se! Så fulgte han etter Jesus og hyllet Gud, og alle som så det, æret
Gud.

19

Tolleren Sakkeus

1 Jesus kom litt etter inn i Jeriko og gikk gjennom byen. 2 Der bodde det en mann
som het Sakkeus. Han var sjef for tollerne ved den romerske tollstasjonen, og en
svært rik mann. 3 Sakkeus ville gjerne få et glimt av Jesus, men han var for kort til
å se over folkemassen. 4 Derfor sprang han i forveien og klatret opp i et morbærtre
nær veien for å kunne se Jesus bedre.
5 Da Jesus etter en stund kom fram til treet, så han opp mot Sakkeus og ropte:
"Sakkeus! Skynd deg ned, i dag vil jeg bli bedt med hjem til deg!"
6 Da skyndte Sakkeus seg ned og overlykkelig tok han imot Jesus. 7 Dette irriterte
folket, og de mumlet forarget: "Hvorfor skal han gå hjem til en slik ond og uærlig
mann?"
8 Men Sakkeus sto fram og forklarte for Jesus: "Herre, jeg skal gi halvdelen av det
jeg eier til de fattige. Og om jeg har presset for mye toll av noen, skal jeg betale det
tilbake med fire ganger så mye!"
9 Jesus sa til ham: "I dag har frelsen kommet til deg og din familie, og du har blitt
et ekte barn av Abraham*. 10 For jeg, Menneskesønnen†, har kommet for å lete opp
og frelse det som var fortapt."

---

* **18:31** Profetenes budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.
† **18:31** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. ‡ **18:32** På gresk: hedningene. Det var jødenes måter å beskrive fremmed folk på. § **18:33** I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen noe skjer, som dag nummer en. Jesus døde på en fredag og sto opp på søndagen. * **18:38** På gresk: Davids sønn. Dette var en tittel som jødene ga Messias, den lovede kongen. * **19:9** En ekte jøde, som ikke bare er etterkommer av Abraham, men også lydig mot Gud. † **19:10** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14.

Fortellingen om kongen og de ti forvalterne

11 De som sto rundt, lyttet nøye på det Jesus sa. Etter som de nå var ganske nær
Jerusalem, passet han på å korrigere misforståelsen som var utbredd i folket, om at
han skulle begynne å regjere som konge så snart han kom til Jerusalem.‡ Han fortalte
et nytt bilde for dem:
12 "En mann av kongelig slekt ga seg av sted på en lang reise for å bli kronet til
konge og etterpå vende tilbake.§ 13 Før han reiste, kalte han til seg ti av tjenerne
sine og betrodde hver av dem en sum penger* som de skulle forvalte. Han sa: 'Dere
skal satse disse pengene på noe som gir meg inntekter. Jeg er snart tilbake.' 14 Men
landsmennene hans hatet ham, og i protest sendte de en delegasjon etter ham for å
fortelle at de ikke ville ha han til konge.
15 Til tross for motstanden ble han noe seinere kronet til konge og kom tilbake til
landet sitt. Da kalte han til seg de ti tjenere som han hadde gitt pengene og ville ha
greie på hvor mye de hadde tjent på sine forretninger.
16 Den første mannen kom og rapporterte om en enorm fortjeneste. 'Herre, de
pengene jeg fikk å forvalte, har tidoblet' seg, sa han.
17 'Bra!', utbrøt kongen. 'Du er en pålitelig tjener. Du har vist at du kan ta ansvar
for lite. Derfor vil du nå få ansvaret over ti byer.'
18 Neste mann kunne også gi rapport om fortjeneste, fem ganger så stor som den
opprinnelige summen.
19 Da sa herren hans til ham: 'Du skal få ansvar over fem byer.'
20 Men en av tjenerne leverte bare tilbake den summen han hadde fått fra
begynnelsen, og forklarte: 'Jeg har oppbevart pengene uten å ta noen risiko,
innpakket i et stykke tøy. 21 Jeg var redd for deg, herre, etter som du er en streng
mann som tar ut det som ikke er ditt og som høster det du ikke har sådd.' 22 Da
svarte kongen: 'Dine ord avslører deg. Du er en lat tjener! Om du visste at jeg var
så streng, og at jeg tenkte å kreve tilbake mer enn du hadde fått, 23 hvorfor satte du
ikke da pengene mine i banken, for da hadde jeg i det minste fått rente?'
24 Så vendte han seg til de andre som sto der: 'Ta pengene fra ham og gi dem til
den mannen som tidoblet summen han fikk.'
25 'Men herre', sa de, 'han har jo allerede nok!'
26 'Det stemmer', sa kongen. 'Men jeg forsikrer dere at den som forvalter rett det
han har fått, han skal få mer, mens den ansvarsløse skal bli tatt ifra også det lille
han har. 27 Og fiendene mine, de som ikke ville ha meg til konge, de skal dere føre
bort og henrette for meg.' "

Jesus rir inn i Jerusalem på et esel

28 Da Jesus hadde avsluttet denne fortellingen, ledet han reiseføLget videre mot
Jerusalem. 29 De kom nær byene Betfage og Betania ved Oljeberget, og han sendte av
sted to av disiplene 30 og sa: "Gå til byen som ligger rett framfor dere. Vel inne i byen
vil dere finne et ungt esel som står bundet, et dyr som ingen har ridd på ennå. Løs
eselet og lei det hit. 31 Dersom noen spør hvorfor dere tar eselet, skal dere bare si:
'Herren har bruk for det.' "
32 De to disiplene gikk da av sted og fant eselet stå på plassen akkurat som Jesus
hadde sagt. 33 Da de holdt på å løse det, kom eierne og spurte: "Hva gjør dere?
Hvorfor tar dere eselet?"

---

‡ **19:11** På gresk: at Guds rike nå skulle vise seg. § **19:12** I det romerske imperiet var kongene tvunget til å reise til Roma for å bli kronet av keiseren. * **19:13** På gresk: "10 mine", hvilken tilsvarte omkring 30 månedslønner.

34 De svarte: "Herren har bruk for det." 35 De tok eselet og førte det til Jesus.
Kappene sine la de på ryggen til eselet og hjalp Jesus opp.
36 Da han kom ridende, bredde folket ut kappene sine som en løper foran ham.†
37 De nærmet seg det stedet der skråningen ned fra Oljeberget begynner, satte alle i
gang med å rope, synge og hylle Gud for alle de uforklarlige miraklene Jesus hadde
gjort.
38 "Leve kongen! Vi ærer deg som er sendt av Herren!‡",
jublet de. "Gud har sluttet fred med oss! Ære til Gud i det høye!"
39 Men noen fariseere§ i folkemassen sa til ham: "Mester, si til disiplene dine at de
ikke skal rope på denne måten."
40 Da svarte han: "Jeg forsikrer dere at dersom disse tier, vil steinene rope i stedet!"
41 Da de kom nærmere Jerusalem, og byens skjønnhet strålte fram rett foran ham,
brast Jesus i gråt. 42 "Tenk om du i dag hadde forstått hvordan du kunne få fred", sa
han. "Men nå er det for seint, freden er utenfor rekkevidde. 43 Det skal komme en tid
da fiendene dine beleirer deg, omringer deg og angriper deg fra alle hold. 44 De skal
jevne deg med jorden, og innbyggerne blir drept. Ja, det skal ikke bli stein tilbake på
stein, fordi du ikke tok imot den anledningen som Gud ga deg."

Jesus renser templet

45 Inne i byen gikk Jesus opp på tempelplassen og drev bort kjøpmennene som
holdt til der.* 46 Han ropte til dem: "Gud har sagt i Skriften†: 'Mitt hus skal være
et sted der folket kan be.' Men dere har gjort det til 'et oppholdssted for tyver og
kjeltringer'."‡
47 Etter dette underviste han hver dag på tempelplassen. Øversteprestene, de
skriftlærde§ og alle folkets ledere forsøkte å finne en måte å rydde ham av veien på.
48 De visste ikke hvordan de skulle gå fram, for han var avholdt av hele folket, og alle
ville høre på ham.

20

Lederne stiller spørsmål ved Jesu oppdrag

1 En dag da Jesus underviste folket på tempelplassen og talte til dem om det glade
budskapet fra Gud, kom øverste prestene, de skriftlærde* og folkets ledere bort til
ham. 2 De forlangte å få vite hvilken rett han hadde til å gjøre alt det han gjorde, og
hvem som hadde gitt ham dette oppdraget.
3 "Det skal jeg snart si dere", sa Jesus, "dersom bare dere først svarer meg på et
annet spørsmål. 4 Hva mener dere om dette: Var døperen Johannes sin dåp fra Gud
eller ikke?"
5 De begynte straks å diskutere med hverandre og sa: "Dersom vi sier at det var
på Guds befaling, da kommer han til å spørre hvorfor vi ikke trodde på ham. 6 Men
om vi sier at Gud ikke hadde sendt ham, da kommer folket til å steine oss. De er jo

† **19:36** Eselet var en symbol for at Jesus tilhørte kong Davids slekt, og ved at han red på et esel, ble det som Gud hadde forutsagt i Sakarja 9:9 virkelighet. Kappene var en kongelig hyllest. ‡ **19:38** På gresk: "Velsignet er han som kommer i Herrens navn." Se Salmenes bok 118:26. § **19:39** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. * **19:45** Kjøpmennene solgte dyr som skulle bli brukt til offer i templet. † **19:46** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **19:46** Se Jesaja 56:7 og Jeremia 7:11. § **19:47** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **20:1** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

helt overbevist om at Johannes var en profet som bar fram Guds budskap." 7 Derfor
svarte de til slutt: "Vi vet ikke."
8 Da sa Jesus: "I så tilfelle sier heller ikke jeg hvem som har gitt meg i oppdrag å
gjøre det jeg gjør."

Mannen som forpaktet ut vingården sin

9 Jesus vendte seg til folket og fortalte et bilde for dem. Han sa: "En mann plantet
en vingård og forpaktet den ut til noen som dyrket druer mens han selv reiste til
utlandet og var borte i mange år. 10 Da tiden for å høste var inne, sendte han en av
tjenerne sine til forpakterne for å hente den delen av avlingen som var hans. Men
de overfalt tjeneren og sendte ham tomhendt tilbake. 11 Eieren sendte da en annen
tjener, det samme gjentok seg med ham. Han ble mishandlet, forulempet og ble sendt
bort uten å ha fått noe. 12 Også en tredje tjener ble sendt, men også ham skamslo de
og jaget bort.
13 'Hva skal jeg gjøre?' sa eieren. 'Jo, nå vet jeg det! Jeg sender min egen elskede
sønn. Han må de vel ha respekt for.'
14 Men da forpakterne fikk se sønnen, sa de til hverandre: 'Her kommer han som
skal arve hele vingården. Kom så dreper vi ham og legger selv beslag på den!' 15 De
dro sønnen ut av vingården og drepte ham."
"Hva tror dere eieren gjør med disse forpakterne?" spurte Jesus. 16 "Jo, han vil selv
komme dit, og da henretter han de kriminelle bøllene og gir vingården til andre."
Da folket hørte dette, protesterte de høylytt: "Nei! Det kommer aldri til å skje!"
17 Men Jesus møtte blikket deres og sa: "Hva betyr det som står i Skriften†:
'Den steinen som ikke var brukbar for bygningsmennene,
den har blitt til selve hjørnesteinen.'‡
18 Den som snubler på denne steinen, blir skadet, og den som denne steinen faller
på, blir fullstendig knust.§"
19 Øversteprestene og de skriftlærde* ville arrestere Jesus direkte, etter som de
forsto at det var dem han siktet til i sin fortelling, men de var redde for folket.

Er det rett å betale skatt til keiseren?

20 Mens myndighetene holdt Jesus under oppsikt og ventet på sin anledning, sendte
de noen menn som skulle late som om de var nøye med å følge Guds vilje, men i
virkeligheten var de ute etter å ta Jesus for noe de kunne arrestere ham for. De ville
etterpå overgi ham til de romerske myndighetene.
21 "Mester", sa de til ham. "Vi vet hvor ærlig du er når du underviser. Du gir ikke
etter for det andre mener og tenker, men sier rett ut det som er Guds vilje. 22 Fortell
oss nå om det er rett eller galt å betale skatt til den romerske keiseren?"
23 Jesus gjennomskuet den listige falskheten deres og sa: 24 "Vis meg en romersk
mynt. Hvem sitt bilde er det på den, og hvem sin signatur står under?"
"Keiseren", svarte de.
25 "Da så", sa han, "gi keiseren det som er hans. Men det som tilhører Gud, det skal
dere gi til Gud."
26 De klarte altså ikke å sette ham fast for noe av det han sa mens folket hørte på.
Tvert imot var de så overrasket over svarene hans, at de ble helt tause.

---

† **20:17** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **20:17** Se Salmenes bok 118:22. Jesus forklarer her at profetiene om Messias, den lovede kongen, i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente, handler om ham. § **20:18** Se Daniel 2:34 og Jesaja 8:14-15. * **20:19** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

Skal de døde stå opp igjen?

27 Noen saddukeere† oppsøkte ham. Det er de som påstår at de døde ikke skal stå
opp igjen, og derfor spurte de:
28 "Mester, i Moseloven‡ står det at om en mann dør barnløs, da skal broren
hans gifte seg med enken og passe på at den døde får en sønn som kan gi ham§
etterkommere. 29 Nå var det en familie med sju brødre. Den eldste giftet seg og døde
barnløs. 30 Da giftet bror nummer to seg med enken, men heller ikke han fikk noen
barn. 31 På samme måten gikk det med den tredje, og så fortsatte det til alle sju hadde
vært gift med henne og var døde uten å etterlate seg noen barn. 32 Til slutt døde også
kvinnen. 33 Hva skal skje med henne når de døde står opp igjen? Hvem sin kone blir
hun da? Alle sju har jo vært gift med henne!"
34-35 Jesus svarte saddukeerne: "Det er bare her på jorden at menn og kvinner gifter
seg. De som er verdige til å være med i den kommende verden, etter at de har stått
opp fra de døde, kommer ikke til å gifte seg. 36 De skal heller ikke dø, men blir som
englene. De er Guds barn, for de har stått opp fra de døde til et nytt liv.
37 At de døde står opp beviser Moses når han forteller om hvordan Gud viste seg for
ham i den brennende tornebusken. Han kaller Gud for Abrahams, Isaks og Jakobs
Gud.* 38 Gud er altså ikke en gud for døde, men for levende. Alle mennesker er
levende for ham.†"
39 "Det var bra svart, Mester", sa noen av de skriftlærde‡ som sto der. 40 Og nå
våget ingen å stille flere spørsmål til ham.

Er Messias etterkommer av kong David?

41 Jesus spurte: "Hvordan kan dere påstå at Messias, den lovede kongen, er
etterkommer av kong David§? 42 David selv skrev jo i Salmenes bok:
'Gud sa til min Herre:
Kom og sitt på min høyre side for å regjere,
43 til jeg har lagt dine fiender som en skammel under føttene dine.'*
44 Mener dere virkelig at David ville kalle en av sine etterkommere for Herre?"

Jesus advarer mot dobbelmoral

45 Mens folket lyttet, vendte Jesus seg mot disiplene og sa: 46 "Ta dere i vare for
de skriftlærde†, som elsker å gå omkring i lange kapper og gjerne vil bli hilst med
respekt på torget. Ved gudstjenestene tar de plassene på fremste rekke, og de elsker å
sitte på hedersplassene under festene. 47 I sin griskhet bedrar de hjelpeløse enker og
tar alt de eier, mens de later som om de lever etter Guds vilje ved å be lange bønner
når andre kan høre på. Derfor kommer Gud til å straffe dem desto hardere."

21

En fattig enke gir alt hun har

---

† **20:27** Sadukeerne var et religiøst parti blant jødene. De var mest interessert i politikk og var lojale mot romerne. De trodde verken på evig liv, engler eller ånder. ‡ **20:28** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. § **20:28** Se Femte Mosebok 25:5-6. * **20:37** Se Andre Mosebok 3:6. † **20:38** Gud taler om Abraham, Isak og Jakob som levende, til tross for at de har vært døde i hundrevis av år. ‡ **20:39** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **20:41** På gresk: Davids sønn. Dette var en tittel som jødene ga Messias, den lovede kongen. * **20:43** Se Salmenes bok 110:1. Den som sitter på Guds høyre side, deler hans makt og regjerer sammen med ham. † **20:46** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

1 Mens Jesus sto i templet, så han de rike som la gavene sine i offerkisten. 2 Da kom
det en fattig enke fram og la ned to koppermynter.
3 Da sa han: "Tro meg, denne fattige enken ga mer enn alle de andre. 4 De tok bare
litt av sin overflod og la i offerkisten. Hun derimot, som er så fattig, la alt det hun
hadde å leve av i kisten."

Jesus snakker om framtiden

5 Noen av disiplene begynte nå å snakke om templet med alle sine vakre steiner og
kostbare gaver som folket hadde gitt.
6 Jesus sa: "Det drøyer ikke lenge før alt det dere her ser, skal bli jevnet med jorden,
stein skal ikke bli tilbake på stein."
7 "Mester, når skal dette skje?" spurte de forskrekket. "Hva blir tegnet som viser at
det begynner å skje?"
8 Han svarte: "Vær på vakt så ingen lurer dere! Mange vil komme i mitt navn og
påstå at de er Messias, den lovede kongen. De vil si: 'Slutten er nær.' Ikke tro på det
de sier! 9 Og når dere får høre om krig og uroligheter, skal dere ikke bli grepet av
panikk. Det må først bli krig, det betyr ikke at slutten er kommet. 10 Folk og land vil
reise seg mot hverandre. 11 Det blir kraftige jordskjelv, epidemier og sultekatastrofer
på det ene stedet etter det andre. Fryktelige ting skal skje, og store tegn vil vise seg
på himmelen.
12 Men før alt dette skjer, vil myndighetene ta dere til fange og forfølge dere. Dere
vil bli stilt for domstolene i synagogene* og kastet i fengsel. Dere vil bli stilt fram for
makthavere og konger fordi dere tilhører meg. 13 Dette gir dere samtidig en sjanse til
å fortelle om den troen dere har fått. 14 Planlegg derfor ikke i forveien hva dere skal
si når de anklager dere. 15 Jeg skal gi dere de rette ordene, ja, dere skal få visdom og
klarsyn, slik at ingen av motstanderne kan svare tilbake.
16 Dere vil til og med bli angitt av dem som står dere nærmest, av foreldrene,
søsken, slektninger og venner, og noen av dere kommer til å bli drept. 17 Alle vil
hate dere fordi dere tilhører meg. 18 Men Gud skal beskyttet dere. Ikke et hårstrå på
hodet skal gå tapt. 19 Stå fast og hold ut, så skal dere vinne det evige livet.
20 Den dagen dere ser Jerusalem omringet av armeer, da vet dere at ødeleggelsen
av byen er nær. 21 Da må de som er i Judea, rømme opp i fjellene. De som er i
Jerusalem, må forlate byen så fort som mulig, og ingen som er utenfor byen, må gå
inn i den. 22 Da har tiden kommet for Guds dom. Alt det som Gud har forutsagt i
Skriften† vil bli virkelighet. 23 Stakkers de kvinnene som er gravide når denne tiden
kommer, og stakkars de mødrene som ammer barna sine! Det vil bli stor nød i landet,
og Guds sinne vil ramme folket. 24 Mange vil bli brutalt drept, og resten vil bli ført
bort som fanger til all verdens land. Jerusalem skal bli okkupert av fremmede folk,
som vil ha kontroll over byen til Gud gjør slutt på deres regjeringstid.

Når Jesus kommer igjen

25 Merkelige tegn vil vise seg i solen, månen og stjernene. På jorden vil folkene
bli grepet av angst og uro når hav og flodbølger drønner. 26 Menneskene vil gå
under av redsel og skrekk for det som vil ramme verden, for universets krefter vil
bli rokket.‡ 27 Da skal de få se meg, Menneskesønnen, komme på skyene med makt

---

* **21:12** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester. I samme bygg kunne det også finnes en lokal domstol, som hadde rett til å dømme i enklere tilfeller og dele ut straff ved pisking. † **21:22** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **21:26** Se Jesaja 13:10; 34:4 og Joel 2:10.

og stor herlighet.§ 28 Men når dere ser alt dette skje, da rett dere opp og fatt mot, for
da er befrielsen nær."

Bildet om fikentreet

29 Jesus fortsatte å forklare det han mente ved å bruke et nytt bilde. Han sa: "Legg
merke til fikentreet, eller hvilken som helst annen sort tre. 30 Når bladene begynner
å springe ut, vet dere at sommeren snart er her. 31 På samme måten kan dere vite at
Guds nye verden snart er her,* når dere ser tegnene skje.
32 Jeg forsikrer dere at denne slekten skal ikke gå under før alt dette skjer.†
33 Himmelen og jorden skal forsvinne, men mine ord skal gjelde for evig tid.

Vær beredt

34-35 Vær på vakt, slik at dere ikke blir sløvet av festing og rus, eller blir opptatt med
hverdagens bekymringer. I så fall kommer jeg tilbake og vil overraske dere, og dere
blir fanget som i en snare. 36 Vær alltid beredt. Be om at dere må få kraft til å styre
unna de vanskelighetene som venter, slik at dere kan møte meg, Menneskesønnen‡,
uten frykt."
37-38 På dagene gikk Jesus til tempelplassen for å undervise, og folkemassene samlet
seg allerede tidlig på morgenen for å høre ham. Hver kveld dro fra han byen og gikk
ut til Oljeberget og overnattet der.

22

Planer om å drepe Jesus

1 Nå nærmet påskehøytiden* seg. 2 Øversteprestene og de skriftlærde† søkte
fortsatt etter en måte å bli kvitt Jesus på. Men de ville drepe han i all hemmelighet,
etter som de var redde for reaksjonen fra folket.

Judas bestemmer seg for å forråde Jesus

3 Da for Satan inn i Judas Iskariot, han som var en av Jesu tolv disipler. 4 Judas
gikk til øverstepresterne og offiserene ved tempelvakten for å diskutere hvordan han
kunne overgi Jesus til dem. 5 De ble svært glade og tilbød ham en sum penger, 6 noe
han straks aksepterte. Fra det øyeblikket av søkte han etter en anledning til å forråde
Jesus.

Disiplene forbereder påskemåltidet

7 Så kom den første dagen i påskehøytiden‡, den dagen da påskelammet skulle bli
slaktet. 8 Jesus sendte to av disiplene, Peter og Johannes, av sted og sa: "Gå og gjør i
stand påskemåltidet, slik at vi kan spise det sammen."
9 "Hvor vil du at vi skal ordne det til?" spurte de.
10 Han svarte: "Når dere kommer inn i Jerusalem, vil dere straks støte på en mann
som bærer en vannkrukke på hodet. Følg etter ham til det huset der han går inn i.

§ **21:27** Se Daniel 7:13. * **21:31** På gresk: at Guds rike er nær. † **21:32** "Denne slekten" kan henvise enten til den generasjon som levde samtidig med Jesus, eller den generasjon som ville få oppleve de ting som han snakket om. Men Jesus bruker også utrykket når han sier "de menneskene som ikke vil tro". Det er da ikke begrenset til en viss generasjon. ‡ **21:36** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. * **22:1** I grunnteksten: De usyrede brøds høytid, som ble kalt påske. "Påske" kommer fra hebraisk "pésach" eller "pasách" som betyr "gå forbi" eller "skåne". Jødene sin påske feires til minne om hvordan Gud reddet dem ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27. Jødene spiser i påskeuken bare brød som har blitt bakt uten gjær. † **22:2** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **22:7** I grunnteksten: De usyrede brøds høytid. Jødene spiser i påskeuken bare brød som har blitt bakt uten gjær.

11 Si til mannen som eier huset: 'Vår Mester undrer seg på hvor det rommet er der
han kan spise påskemåltidet sammen med disiplene sine.' 12 Da vil mannen ta dere
med opp en trapp til et stort rom der det allerede er dekket. Gjør i stand måltidet
der."
13 De gikk av sted og fant at alt var akkurat slik som Jesus hadde sagt, og de ordnet
med påskemåltidet.

Jesus og disiplene spiser det siste måltidet

14 Da det seinere var tid for å spise påskemåltidet, slo Jesus og hans tolv disipler
seg ned ved bordet.
15 Han sa: "Jeg har lengtet så inderlig etter å få spise dette påskemåltidet med dere
før mine lidelser begynner. 16 For jeg sier dere at nå kommer jeg ikke til å spise det
før vi skal feire den fullkomne påsken i Guds nye verden.§"
17 Han tok et beger vin, og da han hadde takket Gud for vinen, sa han: "Ta dette
og del det mellom dere. 18 Jeg forsikrer dere at fra og med nå skal jeg ikke drikke vin
igjen, før Gud regjerer i sin nye verden.*"
19 Etter dette tok han et brød, og da han hadde takket Gud for det, brøt han det i
biter og ga det til disiplene og sa: "Dette er kroppen min som skal bli ofret for dere.
Dette måltid skal feires til minne om min lidelse og død."
20 Etter måltidet tok han på samme måten begeret med vinen og sa: "Dette beger
er den nye pakten mellom Gud og menneskene, en pakt som blir inngått ved at
blodet mitt blir ofret for dere. 21 Men her ved bordet finnes en mann som kommer
til å forråde meg, og det til tross for at han spiser sammen med meg.† 22 For jeg,
Menneskesønnen‡, må dø. Det er en del av Guds plan. Men ulykken vil ramme det
mennesket som forråder meg!"
23 Da begynte disiplene å spørre hverandre om hvem i all verden som kunne finne
på noe slikt.

Hvem er den største?

24 Etter en stund gikk disiplene i stedet over til å diskutere hvem av dem som var
å anse som den største.
25 Da sa Jesus: "I denne verden opptrer konger og makthavere som tyranner, og
vil på toppen av det hele bli hyllet som 'folkets beskytter'! 26 Men slik må det ikke
være blant dere. Den av dere som vil være den største, skal være minst av alle. Den
som vil være leder, skal være de andre sin tjener. 27 I denne verden blir den som
spiser ved bordet, regnet som større enn den som tjener ved bordet. Men følg mitt
eksempel. Jeg er som en tjener blant dere. 28-29 Men en dag skal dere som har vært
trofaste mot meg i disse fryktelige dagene, få den samme kongelige makten av meg
som jeg har fått av min Far i himmelen. 30 Da skal dere få spise og drikke ved mitt
bord i den nye verden§. Dere skal få sitte på troner og dømme Israels tolv stammer.

Jesus forutsier at Peter skal fornekte ham

31 Simon, min venn, Satan har krevd å få teste dere for å se om troen er ekte hos
dere.* 32 Jeg har bedt for deg at du ikke fullstendig skal miste troen. Når du har
angret og vendt om til meg igjen, da skal du styrke troen hos brødrene dine."
33 Simon Peter svarte: "Herre, jeg er beredt til både å gå i fengsel og å dø for deg."

---

§ **22:16** På gresk: i Guds rike. * **22:18** På gresk: før Guds rike har kommet. † **22:21** Se Salmenes bok 41:10.
‡ **22:22** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. § **22:30** På gresk: i mitt rike * **22:31** På gresk: Satan har krevd å få sikte dere som hvete.

34 Jesus sa: ”Peter, jeg sier deg, før hanen rekker å gale i morgen tidlig, kommer du
tre ganger til å fornekte at du kjenner meg.”
35 Jesus spurte: ”Da jeg sendte dere ut og dere verken hadde penger, bagasje eller
ekstra klær med dere, manglet dere da noe?”
”Nei, ingenting”, svarte de.
36 ”Men nå”, sa han, ”skal dere ta med dere både penger og bagasje. Dersom dere
ikke har noe sverd, da må dere selge klærne og kjøp et. 37 For jeg forsikrer dere at
disse ordene i Skriften vil bli virkelighet ved det som skjer med meg: ’Han ble regnet
som en forbryter’†. Ja, alt som Gud har forutsagt om meg, vil nå bli sluttført.”
38 ”Herre”, svarte de, ”vi har to sverd.”
”Det rekker”, sa Jesus.

Jesus ber i Getsemane

39 Jesus dro fra byen sammen med disiplene og gikk som vanlig til Oljeberget. 40 Der
sa han til dem: ”Be til Far i himmelen slik at fristelsene ikke vinner seier over dere.”
41 Selv gikk han et lite stykke lenger bort og falt på kne og ba: 42 ”Far i himmelen,
om det er mulig, da la meg slippe de lidelsene som venter, men la det bli som du vil,
ikke som jeg vil.”
43 En engel fra himmelen viste seg og ga ham ny kraft. 44 Angsten tiltok, og han ba
så intensivt at svetten hans falt tung til jorden som dråper av blod. 45 Til slutt reiste
han seg og gikk tilbake til disiplene og oppdaget at de hadde sovnet utmattet av sorg.
46 Da sa han: ”Hvordan kan dere sove nå! Reis dere og be om at fristelsene ikke må
vinne seier over dere.”

Jesus blir forrådt og arrestert

47 Mens Jesus fortsatt, snakket kom en stor flokk menn ledet av Judas, en av
de tolv nærmeste disiplene, for å lete etter Jesus. Judas gikk fram til Jesus for å
gi ham et velkomstkyss. 48 Men Jesus sa: ”Judas, hvordan kan du forråde meg,
Menneskesønnen‡, med et kyss?”
49 Da de andre disiplene forsto hva som holdt på å skje, spurte de: ”Herre, skal vi
forsvare oss? Vi har jo våre sverd!” 50 Og en av dem slo til mot øverstepresten sin
tjener og hogg det høyre øret av ham.
51 Men Jesus sa: ”Ikke noe mer vold!” Så rørte han ved øret til mannen og leget
ham.
52 Jesus vendte seg til øversteprestene, offiserene ved tempelvakten og folkets
ledere som hadde kommet dit for å fange ham, og sa: ”Er jeg en så farlig forbryter at
dere var tvunget til å bevæpne dere med sverd og køller for å fange meg? 53 Hvorfor
arresterte dere meg ikke på tempelplassen? Dag etter dag var jeg sammen med dere
der uten at dere rørte meg. Nå er det tid for dere til å handle, nå har mørkets makter
fått fritt spillerom.”

Peter fornekter at han kjenner Jesus

54 Da grep de Jesus og førte ham til øverstepresten sitt hus. Peter fulgte med på
avstand.
55 Inne på gårdsplassen gjorde de opp en ild for å varme seg og satte seg rundt
den. Peter slo seg ned midt iblant de andre.
56 En tjenestejente la merke til ham i lysskinnet og begynte å se nærmere på ham.
Til slutt sa hun: ”Denne mannen var også sammen med Jesus!”
57 Peter protesterte og sa: ”Nei, jeg kjenner ikke den mannen.”

---

† **22:37** Se Jesaja 53:12. ‡ **22:48** ”Menneskesønnen” er et hebraisk ord for å si ”av mennesker”. Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14.

58 Etter en stund fikk en annen øye på ham og sa: ”Du er jo også en av dem!”
”Nei, det er jeg ikke”, svarte Peter.
59 Omtrent en time seinere var det en tredje som påsto: ”Jeg er sikker på at denne
fyren er en av disiplene til Jesus, han er jo fra Galilea.”
60 Men Peter sa: ”Hva prater du om? Jeg forstår ikke hva du mener.” Akkurat som
han sa dette, gol hanen.
61 I samme øyeblikk vendte Herren Jesus seg om og så på Peter. Plutselig kom Peter
til å huske hva Herren hadde sagt til ham: ”Før hanen galer i morgen tidlig, skal du
fornekte meg tre ganger.” 62 Han gikk ut fra gårdsplassen og gråt i dyp fortvilelse.
63-64 Mennene som holdt vakt over Jesus, begynte nå å håne ham. De satte bind for
øyne hans, slo ham og sa: ”Vis oss at du er en profet! Avslør ved Guds hjelp hvem
som slo deg.” 65 De forulempet ham på det verste.

Det jødiske rådet vil ha Jesus dømt til døden

66 Tidlig neste morgen samlet Det jødiske rådet§ seg, det vil si folkets ledere,
øverstеprestene og de skriftlærde*. De hentet Jesus og stilte ham for rådet, 67 og
spurte ham: ”Er du Messias, den lovede kongen? Si oss som det er!”
Han svarte: ”Dersom jeg sier ja, da vil dere ikke tro meg. 68 Og om jeg begynner
å spørre dere om noe, da vil dere ikke svare meg. 69 Men fra nå av kommer jeg,
Menneskesønnen†, til å sitte på Guds høyre side og regjere sammen med ham som
har all makt.‡”
70 Opprørt skrek alle sammen: ”Påstår du altså at du er Guds sønn?”
Jesus svarte: ”Det er dere selv som kaller meg det.”
71 Da skrek de igjen: ”Vi trenger så visst ingen flere vitner. Nå har vi hørt ham selv
si det.”

23

Jesus blir forhørt av Pilatus

1 Hele Det jødiske rådet* brøt opp og førte Jesus til Pilatus, som var den romerske
landshøvdingen.† 2 Der begynte de straks å anklage ham og si: ”Denne mannen leder
folket vårt vill. Han påstår at vi ikke skal betale skatt til den romerske keiseren, og
han gir seg ut for å være Messias, den lovede kongen.”
3 Da spurte Pilatus ham: ”Er du jødenes konge?” Jesus svarte: ”Det er du selv som
kaller meg dette.”
4 Pilatus vendte seg da til øverstеprestene og folket og sa: ”Jeg kan ikke finne at
denne mannen er skyldig i noen forbrytelse.”
5 Men de forsterket anklagen og sa: ”Han egger opp folket til opprør mot staten med
den undervisningen han driver over hele landet, fra Galilea og helt hit til Jerusalem.”
6 Da Pilatus hørte dette, spurte han: ”Er mannen fra Galilea?” 7 Da han fikk greie
på at dette stemte, sendte han Jesus til Herodes, kongen over Galilea, som akkurat da
befant seg i Jerusalem.

---

§ **22:66** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer, og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. * **22:66** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **22:69** ”Menneskesønnen” er et hebraisk ord for å si ”av mennesker”. Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. ‡ **22:69** Se Salmenes bok 110:1. * **23:1** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer, og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. † **23:1** Det jødiske rådet hadde ikke rett til å fullbyrde dødsstraff, uten å utlevere disse anledningene til de romerske myndighetene.

8 Herodes ble svært glad over å få treffe Jesus. Han hadde hørt mye om ham og
håpet å få se at han gjorde et mirakel. 9 Herodes stilte spørsmål på spørsmål til Jesus,
men Jesus svarte ham ikke. 10 I mens sto øversteprestene og de skriftlærde‡ der og
fortsatte med sine grove anklager. 11 Til slutt begynte Herodes og soldatene hans å
håne og gjøre narr av Jesus. De satte på ham en kongelig kappe og sendte ham tilbake
til Pilatus. 12 Fra den dagen av ble Herodes og Pilatus venner med hverandre. Før
hadde de vært fiender.

Pilatus dømmer Jesus til døden

13 Nå kalte Pilatus sammen øversteprestene, medlemmene i Det jødiske rådet§ og
folket. 14 Han sa:
"Dere har ført denne mannen til meg og anklaget ham for å lede et opprør mot den
romerske staten. Jeg har nøye forhørt ham om disse tingene i deres egen nærhet og
finner ham ikke skyldig i anklagene dere fører mot ham. 15 Herodes har kommet til
det samme resultat og har derfor sendt ham tilbake hit. Ingenting som denne mannen
har gjort, gir meg noen anledning til å dømme ham til døden. 16 Derfor vil jeg bare
la ham piske og etterpå slippe ham fri."*
18 Da begynte hele folkemassen å skrike: "Drep han, og slipp i stedet Barabbas fri!"
19 Barabbas satt i fengsel for mord og for å ha ledet et opprør i Jerusalem. 20 Enda
en gang forsøkte Pilatus å diskutere med dem for han ville gjerne slippe Jesus fri.
21 Men de ropte uten stans: "Spikre ham fast på et kors, spikre ham fast på et kors!"
22 For tredje gangen spurte Pilatus: "Hva ondt har han gjort? Jeg har ikke funnet
noen grunn til å dømme ham til døden. Jeg kommer bare til å piske ham og siden la
ham gå."
23-24 Men folket skrek høyt uten å holde opp at Jesus skulle bli spikret fast på et
kors. Til slutt fikk ropene deres overtaket, og Pilatus resignerte. 25 Han gjorde som
folket forlangte og satte Barabbas fri, han som var anklaget for opprør og mord. Men
Jesus overlot han til soldatene sine, slik at folket kunne få viljen sin med ham.

Jesus blir spikret fast på et kors

26 På veien til stedet der henrettelsen skulle skje, grep soldatene fatt i en mann fra
Kyréne† som het Simon. Han var på vei til Jerusalem fra landsbygden, og de tvang
ham til å ta korset på seg og bære det etter Jesus.
27 En stor folkemasse fulgte etter Jesus. Blant de andre var mange sørgende og
gråtende kvinner. 28 Jesus vendte seg til dem og sa: "Jerusalems døtre! Gråt ikke
over meg, men gråt over dere selv og barna deres. 29 Det kommer en tid, da de skal
si: 'Lykkelige er de barnløse, de kvinnene som aldri har født barn eller diet noen.'
30 Da skal menneskene si til fjellene og høydene:
'Fall over oss og skjul oss.'‡
31 For om de gjør på denne måten mot meg som er det grønne treet, hva vil ikke da
skje med dere som er det tørre treet?"
32-33 To forbrytere ble også ført ut for å bli henrettet sammen med Jesus. Da de kom
til det stedet som blir kalt "Hodeskallen", ble alle tre spikret fast på hvert sitt kors.
De hengte Jesus i midten med en forbryter på hver side. 34 Han ba med disse ordene:

---

‡ **23:10** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **23:13** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer, og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. * **23:16** En del håndskrifter har med et ekstra vers: 17 Dette sa Pilatus, etter som han hver høytid måtte frigi en fange til dem. † **23:26** Kyréne var en by i Libya. ‡ **23:30** Se Hosea 10:8.

”Far i himmelen, forlat disse menneskene, for de vet ikke hva de gjør.” Soldatene kastet terning om klærne hans og delte dem mellom seg.§

35 Folkemassen sto og så på, og medlemmene i Det jødiske rådet* flirte av ham og hånte ham. ”Han var litt av en mester til å hjelpe andre”, sa de. ”Nå kan han vel hjelpe seg selv, dersom han da virkelig er Messias, den utvalgte kongen som Gud har lovet å sende.”
36 Også soldatene hånte ham. De rakte sur vin til ham for at han kunne drikke 37 og ropte til ham: ”Dersom du nå er jødenes konge, da hjelp deg selv!” 38 Det var nemlig satt opp en plakat over Jesus der det sto: ”Dette er jødenes konge”.
39 En av forbryterne som hang ved siden av Jesus, hånte ham også og sa: ”Er det ikke du som er Messias, den lovede kongen? Bevis det nå ved å redde både deg selv og oss!”
40-41 Men den andre forbryteren irettesatte ham og sa: ”Har du ikke respekt for Gud enda du nå skal dø? Vi får det vi fortjener, vi har blitt dømt for våre forbrytelser, men denne mannen har ikke gjort noe galt.” 42 Så sa han: ”Jesus, husk på meg den dagen du regjerer i Guds nye verden.†”
43 Jesus svarte: ”Jeg forsikrer deg at du allerede i dag skal være med meg i paradiset.”

Jesus dør på korset

44 Klokken var nå rundt tolv på dagen. Da ble det plutselig mørkt i hele landet, helt fram til klokka tre. 45 Solen ble fullstendig formørket, og forhenget foran Det aller helligste‡ rommet i templet, revnet i to deler. 46 Samtidig ropte Jesus med kraftig stemme: ”Far i himmelen, i dine hender overgir jeg min Ånd”§. Med disse ordene sluttet han å puste.
47 Den romerske offiseren, som så det som skjedde, hyllet Gud og sa: ”Han må virkelig ha vært en mann som levde etter Guds vilje.” 48 Da folket, som hadde samlet for å se på henrettelsen, så det som skjedde, slo de seg for brystet i sorg og forferdelse og gikk hjem. 49 Men alle vennene hans, også de kvinnene som hadde fulgt med ham fra Galilea, sto på avstand og så alt sammen.

Jesus blir begravd

50 Nå var det en mann som het Josef og var medlem i Det jødiske rådet*. Han var en god mann som levde etter Guds vilje, 51 og han hadde ikke støttet de andre religiøse lederne sin beslutning og handling. Han var fra byen Arimatea i Judea og ventet med iver på at Gud skulle begynne å regjere blant menneskene.† 52 Denne Josef gikk til Pilatus og ba om å få ta hånd om kroppen til Jesus. 53 Han tok seinere ned kroppen fra korset og svøpte den i lintøy og la den i en ny, ubrukt grav, som var hogget ut i fjellet. 54 Alt dette skjedde seint på fredagen, like før hviledagen skulle begynne.‡
55 Kvinnene som hadde fulgt med Jesus fra Galilea, gikk etter Josef og så hvor han la kroppen i graven. 56 Senere gikk de hjem og gjorde i stand en salve av urter og

§ **23:34** Se Salmenes bok 22:19. * **23:35** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer, og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. † **23:42** På gresk: når du kommer med, eller i ditt rike. ‡ **23:45** Et rom lengst inne i templet, stedet for Guds nærvær. Den eneste som fikk gå inn der, var øverstepresten, når han en gang i året ofret blod for å utslette folkets synder. § **23:46** Se Salmenes bok 31:6.
* **23:50** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. † **23:51** På gresk: på Guds rike. ‡ **23:54** Den jødiske hviledagen begynte ved solnedgang omkring klokken 18 på fredag kveld og sluttet ved samme tid på lørdag kveld.

oljer for å kunne stelle kroppen til Jesus. Men da solen gikk ned og det ble hviledag, holdt de seg i ro, slik som det er bestemt i Moseloven§.

24

Jesus står opp fra de døde

1 Tidlig på søndag morgenen, mens solen var i ferd med å gå opp, gikk kvinnene
til graven med salven de hadde gjort i stand. 2 Der fikk de se at steinen som hadde
dekket åpningen, var blitt rullet til siden. 3 Da de gikk inn i graven, kunne de ikke
finne kroppen til Herren Jesus.
4 Kvinnene sto helt forvirret og visste ikke hva de skulle tro. Plutselig viste det
seg to menn i skinnende hvite klær. 5 Kvinnene ble forskrekket og bøyde seg med
ansiktet mot jorden. Mennene spurte: "Hvorfor leter dere blant de døde etter han
som er levende? 6 Han er ikke her. Han er blitt levende igjen. Husker dere ikke det
han sa til dere da han ennå var i Galilea? 7 At han, Menneskesønnen*, vil bli utlevert
til onde mennesker og bli henrettet på et kors, men at han på den tredje† dagen skulle
stå opp igjen fra de døde?"
8 Da husket de på at Jesus hadde sagt dette. 9 De skyndte seg av sted for å fortelle
disiplene og alle de andre det som hadde skjedd. 10 Kvinnene som hadde gått til
graven, var Maria Magdalena, Johanna, og Maria, som var mor til Jakob, og flere
andre. Alle fortalte den samme fantastiske historien til de elleve som Jesus hadde
valgt seg ut til disipler‡. 11 Mennene syntes det hørtes ut som tomt snakk og trodde
ikke på det.
12 Peter tok seg likevel det bryet og sprang av sted til graven for å se etter. Da han
bøyde seg ned og så inn i gravkammeret, så han ikke noe annet enn lintøyet som lå
der. Forundret over det som hadde skjedd, gikk han fra graven.

To disipler på veien til Emmaus

13 Samme dagen var to av disiplene på vei til byen Emmaus, som ligger drøyt en
mil fra Jerusalem. 14 De gikk og samtalte med hverandre om alt det som hadde skjedd
de siste dagene. 15 Plutselig, mens de gikk der og snakket, kom Jesus selv og slo følge
med dem. 16 Selv om de så ham, var det et eller annet som hindret dem fra å kjenne
ham igjen.
17 "Hva er det dere går her og diskuterer så ivrig?" undret han.
Da stanset de brått opp og så på ham med sorg i blikket. 18 En av mennene, han
som het Kleopas, svarte: "Du må være den eneste som har vært i Jerusalem og ikke
har hørt om det som har skjedd der de siste dagene."
19 "Hva er det som har skjedd?" fortsatte Jesus.
"Dette med Jesus fra Nasaret", sa de. "Han var en profet som var helt fantastisk til
å gjøre tydelig Guds budskap for alle. Og han gjorde store mirakler ved Guds kraft og
var høyt elsket av både Gud og mennesker. 20 Men øverstеprestene og medlemmene
i Det jødiske rådet§ arresterte ham og utleverte ham til romerne, som dømte ham til
døden og spikret ham fast på et kors. 21 Vi håpet så inderlig at han skulle være den
som kunne sette fri Israel!

---

§ **23:56** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. * **24:7** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **24:7** I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen da noe skjer som dag nummer en. Jesus døde på en fredag og sto opp på søndagen. ‡ **24:10** Blir også kalt apostler. § **24:20** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål.

I dag er det tredje dagen* siden alt dette skjedde. 22 Nå er vi helt i sjokk, for noen
av kvinnene i vår gruppe gikk nemlig ut til graven tidlig på morgenen i dag. 23 Da de
kom tilbake fortalte de at kroppen til Jesus ikke lenger var å finne der. De hadde sett
engler som sa at han var levende! 24 Noen i gruppen vår løp derfor dit for å se etter,
og faktum er at kroppen var borte. Akkurat som kvinnene hadde sagt, men Jesus så
de ikke noe til."
25 Da sa Jesus: "Tenk så lite dere skjønner! Hvor vanskelig dere har for å tro på det
som Gud har forutsagt ved profetene† sine. 26 Har han ikke gjort kjent at Messias, den
lovede kongen, måtte gå gjennom disse lidelsene og etterpå bli æret og opphøyd?"
27 Så siterte han avsnitt for avsnitt av det som Moses og alle profetene hadde skrevet.‡
Han forklarte hva Gud hadde sagt om Messias i alle bøkene som er samlet i Skriften§.
28 På dette tidspunktet var de nesten kommet fram til byen Emmaus, og det så ut
som om Jesus hadde tenkt å gå videre. 29 De stoppet ham og ba innstendig: "Stans
over natten hos oss. Det begynner jo allerede å bli mørkt." Da fulgte Jesus med dem
hjem. 30 Da de hadde slått seg ned ved bordet for å spise, tok han brødet og takket
Gud for maten, brøt brødet i biter og rakte det til de andre. 31 Plutselig ble øynene
deres åpnet, og de kjente ham igjen. Men i samme øyeblikk var han borte.
32 De sa til hverandre: "Ja visst, kjente vi det ikke som ild som brant i oss, da han
snakket til oss på veien og forklarte Skriften for oss?" 33 Uten å miste et sekund
skyndte de seg tilbake til Jerusalem der disiplene og de andre som fulgte Jesus, var
samlet. 34 Disse tok imot mennene med ordene: "Herren har virkelig stått opp! Han
har vist seg for Peter!"
35 Da fortalte de to disiplene som kom fra Emmaus, om hvordan Jesus hadde vist
seg for dem på veien, og hvordan de hadde kjent ham igjen da han brøt brødet.

Jesus viser seg for disiplene

36 Mens de fortsatt holdt på å fortelle, sto Jesus plutselig midt iblant dem og sa:
"Fred være med dere alle." 37 Men de ble fryktelig redde og trodde at det var et
spøkelse.
38 "Hvorfor er dere redde?" spurte Jesus. "Hvorfor tviler dere på at det er jeg?
39 Se på hendene mine og føttene mine! Dere kan selv se at det er jeg. Kjenn på meg!
Dersom jeg var en Ånd, da ville jeg jo ikke ha noen kropp." 40 Mens han snakket,
viste han hendene og føttene sine. 41 Fortsatt var de tvilende og fylt av en blanding
av glede og forbauselse. Da spurte han: "Har dere noe å spise?" 42 De ga ham en bit
stekt fisk. 43 Den spiste han mens de så på.
44 Han sa til disiplene: "Kan dere ikke huske at jeg forklarte, mens jeg ennå var
hos dere, at alt som Gud hadde forutsagt om meg i Skriften, både i Moseloven, hos
profetene og i salmene,* måtte bli til virkelighet?" 45-46 Så hjalp han dem til å forstå
Skriften. Han sa: "Dette er det Gud som har forutsagt: 'Messias, den lovede kongen,
skal lide og dø. Men på den tredje† dagen skal han igjen bli levende. 47 Og ved at han
tar på seg straffen menneskene hadde fortjent, skal hver og en som angrer syndene

---

* **24:21** I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen da noe skjer, som dag nummer en. Jesus døde på en fredag og sto opp på søndagen. † **24:25** Profetene sine budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **24:27** Moseloven og profetenes bok er to av delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Den tredje delen er salmene. § **24:27** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.
* **24:44** Moseloven, profetenes bok og salmene er de tre delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **24:45-46** I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen da noe skjer som dag nummer en. Jesus døde på en fredag og sto opp på søndagen.

sine og tror på ham, få tilgivelse. Dette tilbudet skal bli spredd til alle folk, og har altså sin begynnelse i Jerusalem.'
48 Alt dette skal dere fortelle videre til andre. 49 Jeg skal sende Guds Ånd til dere,
akkurat som min Far i himmelen har lovet. Dere skal bli her i Jerusalem til Ånden
er kommet og har fylt dere med kraft fra Gud."

Jesus farer opp til himmelen

50 Senere tok Jesus med seg disiplene ut av byen og gikk et stykke mot Betania. Der
løftet han hendene mot himmelen og ba Gud om å gi dem alt godt. 51 Mens han ba
for alle sine, dro han fra dem og ble tatt opp til himmelen. 52 Disiplene falt på kne og
tilba ham og vendte så tilbake til Jerusalem fylt av en enorm glede. 53 De var stadig i
templet og hyllet Gud.

Evangeliet etter Johannes

Gud ble menneske

1 Ved tidenes begynnelse var allerede Ordet*. Ordet var hos Gud, og Ordet var Gud.
2 Han var hos Gud allerede ved tidenes begynnelse. 3 Gud lot ham skape alt som
finnes til. Det finnes ikke noe som ikke har blitt skapt av ham. 4 Alt liv kommer fra
ham, og livet hans er lyset for menneskene. 5 Hans lys skinner i mørket, og mørket
kan aldri slokke det.
6 Gud sendte døperen Johannes 7 for å fortelle om lyset, slik at alle kunne begynne
å tro på grunn av budskapet hans. 8 Johannes var ikke lyset. Han var bare den som
skulle gjøre lyset kjent. 9 Det sanne lyset, han som er hele menneskehetens lys, skulle
nå komme inn i verden.
10 Men til tross for at Gud hadde betrodd ham å skape verden, så kjente ikke verden
ham igjen da han kom. 11 Ikke en gang i hans eget land og blant hans eget folk tok de
imot ham. 12 Men alle de som tok imot ham, ga han retten til å bli Guds barn. Ja, alle
som tror på ham, får den samme retten. 13 De blir født på nytt, men ikke gjennom
noen fysisk fødsel som et resultat av menneskelige følelser og handlinger. Nei, de
blir født av Gud selv.
14 Og Ordet ble menneske og levde blant oss her på jorden. Vi så hans herlighet, den
herlighet som den eneste Sønnen har fått fra sin Far i himmelen. Gjennom Sønnen
har vi lært å kjenne Far i himmelen og hans kjærlighet og tilgivelse.
15 Døperen Johannes talte om Sønnen og ropte til folket: "Det var ham jeg talte om
da jeg sa: 'Han som kommer etter meg, betyr mer enn jeg, for han var til før jeg ble
til.†' "
16 Ja, han var fylt av kjærlighet og tilgivelse, og gang på gang har vi fått oppleve
hans godhet mot oss. 17 Moses ga oss loven‡. Det er ved Jesus Kristus§, den lovede
kongen, som vi har lært å kjenne Gud og hans kjærlighet og tilgivelse. 18 Ingen har
noen gang sett Gud, men hans eneste Sønn, som selv er Gud og er nær Far i himmelen,
han har vist oss hvem han er.

Døperen Johannes taler om Jesus

19-20 De religiøse lederne sendte prester og tempeltjenere fra Jerusalem for å spørre
døperen Johannes om han var Messias*, den lovede kongen. Johannes forklarte
åpent og ærlig: "Nei, jeg er ikke Messias."
21 "Hvem er du da?" spurte de. "Er du Elia†?"
"Nei", svarte han.
"Er du profeten som skulle komme og holde fram Guds budskap?"‡
"Nei", svarte han.

---

* **1:1** "Ordet" kunne for grekerne bety "tanken, det prinsipp som styrer universet". For jødene betydde det "Gud". † **1:15** Menneskelig sett var Johannes seks måneder eldre enn Jesus! Se Lukas sin fortelling om Jesus 1:26. ‡ **1:17** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. § **1:17** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Jødene ventet på at denne kongen skulle gjenopprette Israel som nasjon. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". * **1:19-20** Det hebraisk ordet "Messias" har samme betydningen som det greske "Kristus". Se fotnoten til 1:17. † **1:21** Elia var en profet som bar fram Guds budskap, og som i stedet for å dø ble ført rett opp til Gud. Se Andre Kongebok 2:1-11. ‡ **1:21** Se Femte Mosebok 18:15,18, der Moses sier at en profet lik ham skal komme.

22 Da sa de: "Fortell oss hvem du er! Noe svar må vi kunne gi til dem som har sendt
oss. Hva sier du om deg selv?"
23 Johannes svarte ved å sitere det Gud har sagt om ham ved profeten Jesaja. Han
sa: *"Jeg er en stemme som roper i ørkenen: 'Gjør veien rett for Herren!*§*' "*
24 De som var blitt sendt ut av fariseerne*, 25 spurte ham: "Hvorfor døper du folk
dersom du verken er Messias eller Elia eller den profeten som Gud skulle sende?"
26 Johannes svarte: "Jeg døper dere med vann, men midt iblant dere står en som
dere ikke kjenner. 27 Han er den som kommer etter meg, og han er så mektig at jeg
ikke en gang er verdig til å knytte opp remmene på sandalene† hans."
28 Dette skjedde i Betania, en by på den andre siden av elven Jordan der Johannes
døpte.

Jesus er Guds lam

29 Neste dag fikk døperen Johannes se Jesus komme mot seg, og han sa: "Der er
Guds lam, han som tar bort synden hos menneskene. 30 Det var om ham jeg talte da
jeg sa: 'Etter meg kommer en som betyr mer enn jeg, for han var til før jeg ble til.'
31 Jeg visste ikke på forhånd hvem han var, men jeg er kommet for å døpe med vann,
slik at Israels folk skal se hvem han er."
32 Johannes fortalte: "Jeg så Guds Ånd komme ned fra himmelen som en due og bli
over han. 33 Jeg visste ikke på forhånd hvem han var, men da Gud sendte meg for å
døpe med vann, sa han til meg: 'Når du ser Ånden komme ned og bli over en person,
da vet du at han er den som døper med min Hellige Ånd.' 34 Jeg så at dette skjedde,
og derfor kan jeg vitne om at han er Guds sønn‡."

De første disiplene

35 Dagen etter sto døperen Johannes der igjen med to av disiplene. 36 Da Jesus kom
gående forbi så Johannes på han og sa: "Der er Guds lam!"
37 De to disiplene til Johannes hørte dette og begynte å følge etter Jesus. 38 Jesus
vendte seg om og så at de fulgte etter ham, og han spurte: "Er det noe dere vil?"
De svarte: "Rabbi, som betyr mester, hvor bor du?"
39 Jesus sa: "Kom, bli med meg og se." De gikk med ham til det stedet der han
bodde. Klokken var rundt fire på ettermiddagen da de fulgte med, og de ble hos ham
til kvelden. 40 Den ene av de to som hadde hørt det Johannes sa, og seinere fulgt etter
Jesus, var Andreas, Simon Peter sin bror.
41 Det første Andreas etterpå gjorde var å lete opp sin bror Simon. Da han fant
ham, sa han: "Vi har funnet Messias, den lovede kongen". Messias betyr den som er
salvet.§ 42 Han tok med seg broren til Jesus. Jesus så på Simon og sa: "Du er Simon,
sønn av Johannes. Du skal få navnet Peter, som betyr klippen.*"
43 Dagen etterpå tenkte Jesus å gå til Galilea. Da møtte han Filip og sa til han: "Kom
og bli min disippel." 44 Filip var fra Betsaida, som var Andreas og Peter sin hjemby.
45 Filip gikk for å lete opp Natanael og sa til ham: "Vi har funnet den mannen som
Moseloven og profetene† skriver om. Han heter Jesus og er sønn til Josef fra Nasaret."
46 "Nasaret!" utbrøt Natanael. "Kan det komme noe godt fra Nasaret?"
"Kom og undersøk selv", svarte Filip.

---

§ **1:23** Se Jesaja 40:3. * **1:24** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. † **1:27** Dette var en oppgave for slaver. ‡ **1:34** En del håndskrifter har: Guds utvalgte. § **1:41** I grunnteksten: Messias betyr Kristus. Begge ordene betyr "den salvede", det vil si den som ble innviet til konge. * **1:42** I grunnteksten: Du skal bli kalt Kefas, det betyr Peter. Kefas er "fjellet" på arameisk, som var morsmålet til Jesus. † **1:45** Moseloven og profetenes bok er to av delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Den tredje delen er salmene.

47 Da Jesus så Natanael nærme seg, sa han: "Se der, her kommer en ærlig og
oppriktig mann, en ekte israelitt‡."
48 "Hvordan kan du kjenne meg?" undret Natanael.
Jesus svarte: "Jeg så deg under fikentreet før Filip fant deg."
49 Da utbrøt Natanael: "Mester, du er Guds sønn, Israels konge!"
50 Jesus sa til ham: "Tror du dette bare fordi jeg sa at jeg så deg under fikentreet? Du
kommer til å få større bevis enn som så. 51 Jeg forsikrer at dere skal få se himmelen
åpen og Guds engler stige ned og stige opp over meg, Menneskesønnen§."*

2

Jesus forvandler vann til vin

1 To dager seinere ble det holdt et bryllup i byen Kana i Galilea. Maria, mor til
Jesus, var der. 2 Jesus og disiplene var også innbudt. 3 Midt under bryllupsfesten tok
vinen slutt. Maria gikk da til Jesus og fortalte ham dette.
4 "La meg være i fred, mor", svarte han. "Den tiden som Gud har bestemt til å
gjøre kjent hvorfor jeg er kommet, er ennå ikke inne."
5 Mor hans sa til tjenerne: "Gjør nøyaktig det han sier til dere."
6 I huset var det seks store krukker hogget i stein. De ble brukt ved de jødiske
seremoniene for renselse og rommet omkring 100 liter hver. 7-8 Jesus sa nå til
tjenerne: "Fyll krukkene med vann", og da alle seks var helt fulle, sa han: "Slå opp
litt og gi det til verten for bryllupet." Tjenerne gjorde som han sa.
9 Verten smakte på vannet, som nå hadde blitt forandret til vin. Etter som han ikke
visste hvor det kom fra, bare tjenerne kjente til det, kalte han på brudgommen og
sa: 10 "Dette er en utsøkt vin. Du gjør virkelig ikke som alle andre og venter med
den dårlige vinen til gjestene begynner bli påvirket. Du har spart den beste vinen
til slutt."
11 Gjennom dette miraklet i Kana i Galilea viste Jesus for første gang offentlig sin
guddommelige makt, og disiplene ble overbevist om at han var sendt av Gud.
12 Etter bryllupet gikk Jesus til Kapernaum sammen med sin mor, sine brødre og
disiplene. De stanset der noen dager.

Jesus renser templet

13 Da den jødiske påskehøytiden* nærmet seg, gikk Jesus til Jerusalem. 14 På
tempelplassen fikk han se kjøpmennene som solgte okser, sauer og duer, og de som
satt og vekslet penger.† 15 Jesus surret seg en pisk av tau og drev alle selgerne ut fra
tempelplassen sammen med sauene og oksene. Han raste pengestablene til vekslerne
og veltet bordene deres, 16 Så gikk han bort til mennene som solgte duer og sa: "Ta
med alt dere har dratt inn og forsvinn herfra! Gjør ikke huset til min Far i himmelen
om til en markedsplass!"
17 Da kom disiplene til å huske at det står i Skriften‡: *"Omsorgen for ditt hus skal
brenne som en ild i meg."*§

---

‡ **1:47** Israelitt er et annet navn for jøde. Israelitt betyr etterkommere til Israel, som også het Jakob. Se Første Mosebok 32:27-28. Jakob hadde en sønn som het Juda, og han har gitt navn til jødene. § **1:51** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. * **1:51** Se fortellingen om Jakobs stige i Første Mosebok 28:10-17. * **2:13** "Påske" kommer fra hebraisk "pésach" eller "pasách" som betyr "gå forbi" eller "skåne". Jødene sin påske feires til minne om hvordan Gud reddet dem ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27. † **2:14** Dyrene skulle bli brukt som offer i templet. ‡ **2:17** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **2:17** Se Salmenes bok 69:10.

18 De religiøse lederne sa til Jesus: "Om Gud virkelig har gitt deg i oppdrag å gjøre
dette, da må du bevise det ved å gjøre et mirakel."
19 "Det skal jeg gjøre", svarte Jesus. "Riv ned dette templet, og jeg skal bygg det opp
igjen på tre dager."
20 "Hva!" ropte de. "Det tok 46 år å bygge dette templet, og du påstår at du kan
gjenreise det på tre dager." 21 Men det templet som Jesus snakket om, var hans egen
kropp. 22 Da han seinere sto opp fra de døde, kom disiplene til å huske på at han
hadde sagt dette, og de trodde på det som Gud hadde forutsagt i Skriften og på det
budskapet de hadde hørt fra Jesus selv.
23 Takket være de miraklene han gjorde i Jerusalem i påskehøytiden, begynte
mange å tro at han virkelig var sendt av Gud. 24-25 Jesus stolte ikke på noen, for
han kjente så altfor godt til deres innerste tanker. Ingen behøvde å fortelle ham om
hvor upålitelige menneskene kan være.

3

Nikodemus besøker Jesus om natten

1-2 En kveld etter mørkets frembrudd kom en mann som het Nikodemus for å
snakke med Jesus. Han var fariseer* og medlem i Det jødiske rådet†. "Mester", sa
han, "vi vet at Gud har sendt deg for å undervise oss. Ingen kan gjøre slike mirakler
som du gjør dersom Gud ikke er med ham."
3 Jesus svarte: "Jeg forsikrer deg at den som ikke blir født på nytt, får aldri oppleve
hva det betyr å tilhøre Guds eget folk."
4 "Bli født på nytt!" utbrøt Nikodemus. "Hva mener du? En voksen person kan vel
ikke en gang til komme inn i sin mors mage og bli født på nytt?"
5 Jesus svarte: "Jeg forsikrer deg at den som ikke blir født av vann og Ånd, får
slett ikke tilhøre Guds eget folk. 6 Mennesker kan føde fram fysisk liv, men Guds Ånd
føder fram åndelig liv‡. 7 Ikke vær forundret over at jeg sier at menneskene må bli
født på nytt. 8 Guds Ånd er som vinden§. Ingen kan si hvor den kommer fra eller
hvor den tar veien, men alle kan høre at den suser, og vi kan se virkningen den gjør.
Slik er det også når et menneske blir født av Guds Ånd."
9 "Men hvordan er dette mulig?" spurte Nikodemus.
10 Jesus svarte: "Du er en jødisk lærer som blir både rost og æret og likevel forstår
du ikke dette. 11 Jeg forsikrer deg at det vi sier, er slikt vi vet og har sett, og likevel tror
dere oss ikke. 12 Men om dere ikke tror når jeg forteller om de ting som skjer her på
jorden, hvordan skal dere da kunne tro når jeg sier noe om det som skjer i himmelen?
13 Ingen mennesker har vært i himmelen, bortsett fra jeg, Menneskesønnen*, som har
kommet derfra.
14 På samme måten som Moses hengte opp slangen som var laget av kopper i
ørkenen, slik må jeg, Menneskesønnen, bli løftet opp†, 15 for at alle som tror på
meg, skal få evig liv. 16 Gud elsket jo menneskene så høyt at han ga sin eneste Sønn,
for at alle som tror på ham, ikke skal gå fortapt, men ha evig liv. 17 Det var ikke for

---

* **3:1-2** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. † **3:1-2** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer, og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. ‡ **3:6** Åndelig liv er å ha fellesskap med Gud. § **3:8** Jesus lekte med det gresk ordet for "Ånd", som også kan bli oversatt med "vind". * **3:13** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **3:14** Eller: henges opp. Uttrykket viser til at Jesus skulle henges opp på et kors og på at han skulle bli løftet opp til himmelen.

å dømme noen at Gud sendte sin sønn til verden, men Sønnen kom hit for å frelse hver enkelt.
18 Alle som tror på Sønnen, blir ikke dømt. Men de som ikke tror på ham, er
allerede dømt, etter som de ikke tror på Guds eneste Sønn. 19 Grunnen til at de blir
dømt er at da lyset fra himmelen kom ned til jorden, viste det seg at menneskene
elsket mørket høyere enn lyset fordi handlingene deres var onde. 20 Den som gjør
det som er ondt, han hater lyset. Han holder seg borte fra lyset, slik at syndene hans
ikke skal bli avslørt. 21 Den derimot som gjør det som er rett, han trekkes mot lyset
for at alle skal se at han gjør det som Gud vil."

Døperen Johannes forteller hvem Jesus er

22 Jesus reiste fra Jerusalem sammen med disiplene, men de stanset en tid i Judea
og døpte der.
23 Samtidig døpte også Johannes. Han holdt til ved Ainon, nær Salim. Der var det
rikelig med vann. Mange mennesker kom til ham for å bli døpt. 24 Dette var før
Johannes hadde blitt satt i fengsel. 25 En dag kom det en jødisk mann til disiplene av
Johannes og begynte å diskutere om forskjellige seremonier for renselse‡. 26 Johannes
sine disipler gikk da til han og sa: "Mester, den mannen som var sammen med deg på
den andre siden av elven Jordan, han som du fortalte om til folket, han døper også.
Og nå går alle til ham i stedet for å komme til oss."
27 Johannes svarte: "Dersom alle går til ham, er det fordi at Gud lar det skje. 28 Dere
vet selv at jeg klart og tydelig har sagt til dere at jeg ikke er Messias, den lovede
kongen. Jeg er sendt ut for å forberede veien for ham. Det er hele min oppgave.
29 Folket blir dratt mot ham på samme måten som bruden blir dratt mot sin brudgom.
Brudgommens venn blir glad av å stå og høre stemmen til brudgommen. Jeg er
brudgommens venn, og nå er gleden min fullkommen. 30 Det er som det skal være
at folket hører mer og mer på ham, og mindre og mindre på meg.
31 Han har kommet ned fra himmelen og er derfor større enn alle andre. Jeg er
født her på jorden, og min forstand er begrenset til det jordiske. 32 Han har kommet
ned fra himmelen og forteller om det han har sett og hørt, og likevel tror ingen på
det han sier. 33 Den som tror på det han sier, han erkjenner at Gud taler sannhet.
34 Denne mannen, som er sendt av Gud, bringer Guds budskap. Gud har fylt ham
med sin Ånd. 35 Far i himmelen elsker Sønnen og har gitt ham makt over alle ting.
36 Den som tror på Guds, sønn har evig liv. Den som nekter å være lydig mot Sønnen,
han mister det evige livet, og blir fortsatt under Guds dom."

4

En samaritansk kvinne møter Jesus

1-3 Fariseerne* fikk nå høre at Jesus vant flere disipler enn Johannes og døpte flere,
skjønt det var ikke Jesus selv som døpte, men disiplene. Jesus dro derfor fra Judea
og reiste tilbake til Galilea.
4 På veien dit ble han tvunget til å reise gjennom Samaria†. 5 Etter en tid kom han
til byen Sykar som ligger nær den jordteigen som Jakob ga sønnen sin Josef. 6 Der
ligger også Jakobs brønn. Etter som det var mitt på dagen og Jesus var trøtt av den
lange reisen, satte han seg ved brønnen.

‡ **3:25** Gjennom en seremoni for renselse ble de i følge med jødene verdig til å komme fram for Gud. Dåpen var en slik seremoni. * **4:1-3** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. † **4:4** Samaria lå mellom Galilea og Judea. Innbyggerne var jøder som var oppblandet med andre folk. Det rådde fiendskap mellom dem og jødene.

7 Da kom en samaritansk kvinne for å hente vann. Jesus ba henne: "Gi meg litt å
drikke." 8 Han var alene akkurat da, for disiplene hadde gått inn i byen for å kjøpe
mat. 9 Kvinnen ble svært forbauset, for jødene ville ikke ha noe med samaritanene å
gjøre. Hun sa: "Du som er jøde, hvorfor spør du en samaritansk kvinne om vann?"
10 Jesus svarte: "Dersom du visste hvilken fantastisk gave Gud har i bakhånd for
deg, og dersom du forsto hvem jeg er, da ville du i stedet ha spurt meg, og jeg ville ha
gitt deg levende vann."
11 "Men, herre, du har jo verken tau eller bøtte", sa hun, "og brønnen er dyp. Hvor
skal du få levende vann fra? 12 Du er vel ikke større enn vår stamfar Jakob som ga oss
denne brønnen? Kan du gi meg bedre vann enn det som han, sønnene og husdyrene
hans drakk av?"
13 Jesus svarte: "Den som drikker av dette vannet, blir snart tørst igjen. 14 Men
den som drikker av det vannet jeg gir, blir aldri tørst igjen, for mitt vann blir en
uuttømmelig kilde i ham som sprudler fram og gir evig liv."
15 "Herre", sa kvinnen. "Gi meg av det vannet, slik at jeg aldri mer blir tørst og
kan slippe å gå ut hit for å hente vann."
16 Jesus sa: "Gå og hent mannen din."
17-18 "Jeg har ingen mann", svarte kvinnen.
"Du har rett", sa Jesus. "Du har levd sammen med fem menn, og den du nå lever
med, er ikke din mann. Der holdt du deg til sannheten."
19 "Herre", sa kvinnen. "Du må være en profet, etter som du med Guds hjelp kan
avsløre noe slikt. 20 Si meg hvorfor dere jøder påstår at Jerusalem er det eneste stedet
der vi kan tilbe Gud, mens vi som er samaritaner, sier at vi skal tilbe på dette fjellet‡
der forfedrene våre alltid har tilbedt?"
21-24 Jesus forklarte: "Tro meg, det kommer en dag da ingen lenger behøver å
diskutere om det er på dette fjellet eller i Jerusalem vi skal tilbe vår Far i himmelen.
Det er ikke spørsmålet om hvor vi tilber som er det viktigste, heller hvordan vi skal
tilbe. Virkelig tilbedelse er ekte og inspirert av Guds Ånd. Det er slik Gud vil at vi
skal tilbe ham, etter som Gud er Ånd. Og det kommer en dag, ja, den er allerede her,
da menneskene skal tilbe Gud på denne måten. Men dere som er samaritaner, vet
lite om ham som dere tilber. Vi jøder derimot kjenner ham godt, for frelsen kommer
fra jødene."
25 Kvinnen sa: "Ja, jeg vet at Messias§, den lovede kongen, en gang skal komme, og
når han kommer, vil han forklare alt for oss."
26 Jesus sa til henne: "Det er jeg,* han som du snakker med."
27 I samme øyeblikk kom disiplene tilbake. De ble mer enn overrasket da de så at
han snakket med en kvinne, men ingen spurte ham hvorfor han snakket med henne
eller hva de pratet om.
28 Kvinnen satte igjen sin vannbøtte ved brønnen og gikk tilbake til byen og sa til
alle: 29 "Kom så får dere treffe en mann som var i stand til å si meg alt det jeg har
gjort! Jeg undrer meg på om han ikke må være Messias, den lovede kongen." 30 Folket
strømmet ut fra byen for å treffe Jesus.
31 Imens ville disiplene gi Jesus noe å spise. 32 Men han sa: "Jeg har mat som dere
ikke kjenner til."
33 Disiplene sa da til hverandre: "Kan noen ha kommet hit og gitt ham mat?"

---

‡ **4:20** Samaritanene hadde et eget tempel på fjellet Garisim. § **4:25** Grunnteksten legger til: Messias betyr Kristus. Begge ordene betyr "den salvede", det vil si den som ble innviet til konge. * **4:26** Jesus bruker samme ordet om seg selv som Gud gjorde i Andre Mosebok 3:14. Han er den evige "Jeg er".

34 Da forklarte Jesus: ”Min mat er å gjøre hans vilje som har sendt meg og å fullføre
det oppdraget han har gitt meg. 35 Dere sier at kornet ikke er modent før om fire
måneder. Men jeg sier: Se dere omkring. Åkrene har allerede lysnet i fargen og er
modne for skuronnen. 36 De høstfolkene som fører mennesker til evig liv skal få god
lønn. Tenk hvilken glede som venter både den som sår og den som høster! 37 For her
gjelder ordspråket: En sår og en annen høster. 38 Jeg har sendt dere ut for å høste
der dere ikke har sådd. Andre har utført arbeidet, og dere skal få lønn for strevet
dere har hatt.”

Mange samaritaner kommer til tro

39 Mange samaritaner fra byen Sykar hadde blitt overbeviste om at Jesus var sendt
av Gud da de hørte kvinnen si: ”Han var i stand til å si meg alt det jeg har gjort.”
40 Da de kom ut til ham, ba de om at han måtte stanse i byen, og han ble der i to
dager. 41 Da de fikk høre ordene fra hans egen munn, var det enda flere som begynte
å tro på ham. 42 De sa til kvinnen: ”Nå er det ikke lenger det du fortalte oss som får
oss til å tro. Nei, nå har vi selv hørt ham og forstått at han virkelig er den som skal
frelse menneskene.”

Jesus helbreder sønnen til en kongelig tjenestemann

43 Etter to dager fortsatte Jesus til Galilea. 44 Han hadde selv sagt at en profet som
bringer Guds budskap blir respektert over alt, bortsett fra på sitt eget hjemsted. 45 Nå
tok galileerne imot ham med åpne armer, etter som de hadde vært i Jerusalem under
påskehøytiden† og sett alle miraklene hans.

46 Mens han reiste rundt i Galilea, kom han også tilbake til byen Kana, der han
en gang hadde forandret vann til vin. En mann i den kongelige‡ tjenesten hadde
på denne tiden en sønn som lå alvorlig syk i byen Kapernaum. 47 Da mannen fikk
høre at Jesus hadde kommet fra Judea og var i Galilea, gikk han til Kana for å treffe
Jesus. Han ba ham om å følge med til Kapernaum for å helbrede gutten hans som lå
døende.

48 Jesus spurte: ”Kan dere virkelig ikke tro på meg dersom dere ikke til stadighet
får se mirakler?”

49 Men mannen ba: ”Herre, kom før gutten min dør.”

50 Da sa Jesus til han: ”Gå hjem igjen. Sønnen din lever.” Og mannen trodde på det
Jesus sa og gikk hjem. 51 Mens han fortsatt var på veien ble han møtt av tjenerne sine
som meldte at gutten levde og var frisk. 52 Han spurte ved hvilken tid på dagen gutten
hadde begynt bli bedre, og de svarte: ”I går ettermiddag rundt klokka ett forsvant
plutselig feberen.” 53 Da forsto faren at det hadde skjedd i samme øyeblikk som Jesus
hadde sagt til ham: ”Din sønn lever.” Og tjenestemannen og alle i huset hans begynte
å tro på Jesus.

54 Dette var det andre miraklet Jesus gjorde, og han gjorde det mens han var på vei
fra Judea til Galilea.

5

Jesus helbreder en lam mann ved dammen Betesda

1 Litt seinere gikk Jesus til Jerusalem for å delta i en av de jødiske høytidene. 2 Inne
i byen, nær Saueporten, var det en dam som på arameisk* blir kalt Betesda, og den

† **4:45** ”Påske” kommer fra hebraisk ”pésach” eller ”pasách” som betyr ”gå forbi” eller ”skåne”. Jødene sin påske feires til minne om hvordan Gud reddet de ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27. ‡ **4:46** Mannen arbeidet for kong Herodes, som styrte over Galilea og Perea og var sønn til den Herodes som regjerte da Jesus ble født. * **5:2** Eller: hebraisk, det vil si hebreerne eller jødene sitt språk. Men hverdagens språk for Israels folk var arameisk.

har fem bueganger. 3 Mange lamme og blinde og andre som var handikappet lå i
disse buegangene [og ventet på at vannet skulle komme i bevegelse. 4 En Herrens
engel steg nemlig nå og da ned i dammen og rørte opp vannet. Den første som steg
ned i dammen etter at vannet var blitt rørt opp, ble frisk, samme hvilken sykdom
han enn led av.]†
5 En av dem som lå der, var en mann som hadde vært lam i 38 år. 6 Da Jesus så han
og fikk vite at han hadde vært syk så lenge, spurte han mannen: "Vil du bli frisk?"
7 "Herre, det er nok umulig", sa mannen. "Jeg har ingen som kan hjelper meg ned
i dammen når vannet kommer i bevegelse. Mens jeg ennå er på vei, rekker noen
andre ut i vannet før meg."
8 Da sa Jesus til ham: "Reis deg opp, ta liggematten din og gå!" 9 Straks ble mannen
frisk, og han rullet sammen liggematten og gikk av sted.
Dette skjedde på hviledagen‡. 10 Derfor protesterte de religiøse lederne. De sa til
mannen som var blitt helbredet: "Du får ikke lov til å arbeide på hviledagen. Det er
forbudt å bære liggematten din!"
11 Mannen svarte: "Han som gjorde meg frisk sa til meg at jeg skulle ta liggematten
og gå."
12 Da spurte de: "Hvem sa til deg at du skulle bære liggematten?"
13 Men han visste det ikke, for Jesus hadde forsvunnet fra stedet etter som det
samlet seg mye folk. 14 Senere møtte Jesus mannen i templet og sa til ham: "Nå er
du frisk. Ikke synd mer, for at det ikke skal hende deg noe verre."
15 Mannen gikk til de religiøse lederne og fortalte at det var Jesus som hadde gjort
ham frisk.

Jesus forklarer at han er Guds sønn

16 Fra og med nå begynte de religiøse lederne å forfølge Jesus. De mente han
hadde arbeidet på hviledagen$1§ ved å helbrede en syk mann. 17 Jesus sa: "Min Far
i himmelen er uavbrutt i arbeid og derfor arbeider også jeg."
18 Da ble de religiøse lederne enda mer ivrige etter å drepe ham. Ikke bare gjorde
han ugyldig Guds befaling om å hvile på den sjuende dagen, men i tillegg snakket
han om Gud som sin far. Gjennom dette hadde han jo gjort seg lik med Gud.
19 Jesus sa: "Jeg forsikrer dere at Sønnen kan ikke gjøre noe av seg selv. Han gjør
bare det som han ser sin Far i himmelen gjøre. Det Far i himmelen gjør, det gjør også
Sønnen. 20 Far i himmelen elsker Sønnen og viser ham alt det han gjør. Han skal la
Sønnen gjøre enda større mirakler, så store at alle blir forbløffet. 21 Sønnen skal gi
evig liv til hvem han vil, på samme måten som Far i himmelen vekker opp døde og
gir dem liv. 22 Far i himmelen har overlatt retten til å dømme til Sønnen. 23 Alle skal
ære Sønnen på samme måten som de ærer Far i himmelen. Men om dere nekter å
ære Sønnen, da ærer dere heller ikke Far i himmelen som har sendt ham.
24 Jeg forsikrer dere at den som hører budskapet mitt og tror på ham som har
sendt meg, han har evig liv. Han kommer ikke til å bli dømt for syndene sine, men
har allerede gått over fra døden til det evige livet. 25 Ja, jeg forsikrer dere at det
kommer en dag, ja den er faktisk allerede her og nå, da de døde skal høre Guds
sønns stemme. De som hører den, skal få liv. 26 Far i himmelen har liv i seg selv,
og han har også gitt Sønnen liv i seg selv. 27 Han har gitt meg rett til å dømme alle

† **5:4** En del håndskrifter mangler ordene i parentes. ‡ **5:9** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Den dagen utfører ikke jødene noe unødvendig arbeid. Hviledagen ble innstiftet av Gud allerede i Første Mosebok 2:3. § **5:16** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Den dagen utfører ikke jødene noe unødvendig arbeid. Hviledagen ble innstiftet av Gud allerede i Første Mosebok 2:3.

mennesker, etter som jeg er Menneskesønnen*. 28 Bli ikke forskrekket. Det kommer
en dag da alle som ligger i sine graver, skal høre min stemme. 29 De skal stå opp fra
de døde. De som har gjort det gode, skal få evig liv, og de som har gjort det onde,
skal bli dømt.
30 Jeg kan ikke gjøre noe av meg selv. Jeg dømmer ikke før jeg har lyttet til min Far
i himmelen. Dommen min er rettferdig, etter som jeg ikke dømmer etter min egen
vilje, men etter hans vilje som har sendt meg."

Jesus beviser hvem han er

31 Jesus fortsatte: "Om jeg sier hvem jeg er, uten at noen bekrefter det jeg sier,
da beviser det ingenting. 32 Det finnes en som kan vitne om hvem jeg er, og det er
døperen Johannes, og jeg kan forsikre at det han sier om meg, er sant. 33 Dere sendte
selv folk til ham for å høre da han fortalte sannheten om meg. 34 Jeg har ikke noe
behov for å høre det menneskene mener om meg, men jeg forteller dette for at dere
skal tro på meg og bli frelst. 35 Johannes var et skinnende lys som lyste klart en tid,
og dere kunne glede dere i hans lys. 36 Ja, Johannes fortalte hvem jeg er. Men det
finnes et enda sterkere bevis på hvem jeg er. Det er undervisningen min og mine
mirakler. De inngår i det oppdraget som min Far i himmelen ga meg å fullføre. De
beviser at han har sendt meg. 37 Ja, min Far i himmelen har selv fortalt hvem jeg er,
men dere har ikke hørt stemmen hans eller sett ansiktet hans. 38 Dere har ikke tatt
imot budskapet hans, for dere tror ikke på meg, han som min Far i himmelen har
sendt.
39 Dere studerer i Skriften†, etter som dere tror at den gir dere evig liv. Men til tross
for at det nettopp er i Skriften Gud forteller hvem jeg er, 40 så nekter dere å komme
til meg for å få evig liv.
41-42 Jeg strever ikke etter å bli æret av dere, for jeg vet at dere ikke elsker Gud.
43 Jeg har blitt sendt hit av min Far i himmelen, og dere nekter å ta imot meg. Men om
noen opptrer på egen hånd, da tar dere imot ham. 44 Det eneste dere er interessert i,
er å bli æret av hverandre. Dere bryr dere ikke om dere blir godkjent av ham som
er den eneste sanne. Gud. Synes dere det er noe rart at dere ikke kan tro!
45 Det er ikke jeg som en dag skal anklage dere for min Far i himmelen. Nei, det
skal Moses gjøre! Dere tror at dere skal bli reddet ved å følge Moseloven‡. 46 Dersom
dere virkelig trodde på det Moses har skrevet, da ville dere også tro på meg, for det
er meg han har skrevet om. 47 Etter som dere ikke tror på det han har skrevet, tror
dere heller ikke på det jeg sier."

6

Jesus gir mat til 5 000 personer

1 Senere dro Jesus over til den andre siden av Genesaretsjøen, som også blir kalt
Tiberiassjøen. 2 En stor folkemasse fulgte etter ham over alt der han gikk, for de
hadde sett at Jesus helbredet de syke. 3 Jesus gikk nå opp på et fjell og satte seg der
med disiplene. 4 Det var dagene før påske*, som er jødene sin store høytid.
5 Da Jesus så seg omkring og merket at mange hadde fulgt etter ham, vendte han
seg til Filip og sa: "Filip, hvor kan vi kjøpe brød slik at alle disse menneskene får noe

---

* **5:27** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **5:39** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **5:45** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

* **6:4** "Påske" kommer fra hebraisk "pésach" eller "pasách" som betyr "gå forbi" eller "skåne". Jødene sin påske feires til minne om hvordan Gud reddet de ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27.

å spise?” 6 Dette sa han for å teste Filip. Selv var han helt klar over hva han ville gjøre.
7 Filip svarte: ”Det ville koste en formue† og likevel vil ikke alle bli mette.”
8 En annen av disiplene, Andreas, som var bror til Simon Peter, sa: 9 ”Det finnes en gutt her som har fem kornbrød og to fisker, men det forslår lite til så mange.”
10 Da sa Jesus: ”Si til alle at de skal sette seg.” Det vokste mye gress der, og alle slo seg ned. Det var omkring 5 000 menn. I tillegg kom kvinner og barn. 11 Jesus tok brødene, takket Gud og delte ut til folket. Etterpå ga han alle av fiskene, så mye de ville ha.
12 Da alle hadde spist seg mette, sa han til disiplene: ”Nå kan dere samle sammen det som er blitt til overs, slik at ikke noe går til spille.” 13 I utgangspunktet var det fem kornbrød, men etter at de hadde samlet opp restene som var til overs, ble det tolv fulle kurver!
14 Da det gikk opp for folket hvilket stort mirakel som hadde skjedd, ropte de: ”Han må være profeten‡ som Gud skulle sende til verden med sitt budskap!” 15 Da Jesus forsto at folket tenkte å tvinge ham til å følge med for at de kunne gjøre ham til konge over Israel, trakk han seg unna. Han gikk høyere opp i fjellet og søkte ensomheten der.

Jesus går på vannet

16 Om kvelden gikk disiplene ned til sjøen og ventet på ham. 17 Da det ble helt mørkt og Jesus fortsatt ikke hadde kommet tilbake, steg de i en båt for å dra over til Kapernaum på den andre siden av sjøen. 18 Det drøyde ikke lenge før det begynte blåse kraftig. Bølgene gikk høyere og høyere. 19 Da de hadde rodd omkring en halv mil, fikk de plutselig se Jesus komme gående på vannet og nærme seg båten! De ble fryktelig redde. 20 Jesus ropte til dem og sa: ”Det er meg,§ vær ikke redde.” 21 Da lot de ham stige inn i båten. I samme øyeblikk var båten framme der de skulle.

Jesus er brødet som gir evig liv

22 Neste morgen oppdaget folket som var igjen på den andre siden av sjøen, at Jesus ikke var der lenger. De visste at det bare hadde vært en båt der og at Jesus ikke hadde fulgt med i den da disiplene dro fra stedet. 23 Snart kom flere mindre båter fra byen Tiberias og la til i nærheten av det stedet der Herren Jesus hadde bedt bordbønnen, og alle hadde spist seg mette. 24 Etter som folket så at verken Jesus eller disiplene var der, steg de i båtene og seilte over sjøen til Kapernaum for å lete etter ham.
25 Da de fant ham på den andre siden av sjøen, spurte de: ”Mester, når kom du hit?”
26 Jesus svarte: ”Jeg skal si som sant er: Dere kommer ikke til meg fordi dere så meg gjøre et mirakel, men fordi jeg ga dere mat så dere ble mette. 27 Strev ikke bare etter den daglige maten, men strev heller for å få del i den maten som kan gi dere evig liv. Det er den maten som jeg, Menneskesønnen*, kan gi dere. For Gud, Far i himmelen, har sendt meg nettopp i den hensikt.”
28 Da spurte de: ”Hva vil Gud at vi skal gjøre?”
29 Jesus svarte dem: ”Gud vil at dere skal tro på ham som Gud har sendt til jorden.”
30 De svarte: ”Du må vise oss et tegn dersom du vil at vi skal tro at Gud har sendt deg. Hva kan du gjøre for tegn? 31 Ta Moses som eksempel, han ga forfedrene våre

† **6:7** På gresk: 200 denarer, hvilken var 200 normale daglønninger. ‡ **6:14** Se Femte Mosebok 18:15,18, der Moses sier at en profet lik ham skal komme. § **6:20** Jesus bruker samme ord om seg selv som Gud gjorde i Andre Mosebok 3:14. Han er den evige ”Jeg er”. * **6:27** ”Menneskesønnen” er et hebraisk ord for å si ”av mennesker”. Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14.

brød hver dag da de gikk i ørkenen. Det står i Skriften†: *'Han ga dem brød fra himmelen.‡'* "
32 Men Jesus svarte: "Jeg forsikrer dere at det ikke var Moses som ga folket brødet, men min Far i himmelen. Og nå tilbyr han det sanne brødet fra himmelen til dere. 33 Det sanne brødet fra Gud er det som har kommet ned fra himmelen og gir evig liv til menneskene."
34 "Herre", sa de, "gi oss det brødet hver dag!"
35 Da svarte Jesus: "Jeg er det brødet som gir evig liv. Den som kommer til meg, skal aldri mer bli sulten. Og den som tror på meg, skal aldri mer bli tørst. 36 Men som jeg allerede har sagt dere, så tror dere ikke på meg til tross for at dere har sett meg. 37 Alle de mennesker som min Far i himmelen gir meg, de kommer til meg, og jeg vil aldri vise noen bort. 38 Jeg har ikke kommet ned fra himmelen for å gjøre min egen vilje, men for å gjøre viljen til ham som har sendt meg. 39 Hans vilje er at jeg ikke skal miste en eneste av dem som han har gitt meg, men at jeg skal vekke dem opp til evig liv på den dagen Gud skal dømme alle mennesker. 40 Ja, det er min Fars vilje at alle som ser Sønnen og tror på ham, skal ha evig liv. Jeg skal vekke dem opp den dagen Gud skal dømme alle mennesker."

Folket irriterer seg over det Jesus sier

41 Folket irriterte seg over at Jesus hadde sagt: "Jeg er det brødet som har kommet ned fra himmelen." 42 De sa: "Dette er jo bare Jesus, sønnen til Josef. Vi kjenner foreldrene hans. Hvordan kan han da påstå at han har kommet ned fra himmelen?"
43 Men Jesus svarte: "Det har ingen hensikt at dere irriterer dere over dette. 44 Ingen kan søke meg dersom ikke min Far i himmelen, han som har sendt meg, drar ham til meg. Men den som kommer til meg, vil jeg vekke opp til evig liv den dagen Gud skal dømme alle mennesker. 45 Gud lot profeten Jesaja skrive: *'De skal alle bli underviste av Gud.'*§ Den som hører til min Far i himmelen og lærer av ham han kommer til meg. 46 Men ingen har noen gang sett Far i himmelen. Det er bare jeg som har sett ham, etter som jeg har kommet fra Gud.
47 Jeg forsikrer dere at den som tror på meg, har evig liv! 48 Jeg er det brød som gir liv. 49 Deres forfedre spiste brød i ørkenen, og de døde som alle andre. 50 Det brødet som kommer ned fra himmelen, virker slik at den som spiser av det, ikke dør. 51 Jeg er det levende brødet som har kommet ned fra himmelen. Den som spiser av dette brødet, kommer til å leve i evighet. Brødet jeg skal gi dere, er kroppen min. Jeg gir den for at menneskene skal få evig liv."
52 Folket begynte da å diskutere med hverandre og sa: "Hvordan skal han kunne gi oss kroppen sin å spise?"
53 Jesus sa på nytt: "Jeg forsikrer dere, om dere ikke spiser av min, Menneskesønnen sin*, kropp og drikker av blodet mitt, da kan dere ikke få evig liv. 54 Den som spiser av kroppen min og drikker av blodet mitt, har evig liv, og jeg vil vekke ham opp den dagen Gud skal dømme alle mennesker. 55 For kroppen min er den sanne mat, og blodet mitt er den sanne drikke. 56 Den som spiser av kroppen min og drikker av blodet mitt, skal leve med meg og jeg med ham. 57 Min Far i himmelen har sendt meg, og jeg lever på grunn av hans livgivende kraft. På samme måten skal den som spiser av meg, få del i min livgivende kraft. 58 Jeg er det brødet som har kommet ned fra himmelen. Det er ikke likt det brødet som forfedrene spiste, for de døde som

† **6:31** Skriften for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **6:31** Se Andre Mosebok 16:4 og Salmenes bok 78:24. § **6:45** Se Jesaja 54:13. * **6:53** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14.

alle andre. Men den som spiser av meg, det sanne brødet, han skal leve i evighet."
59 Dette sa Jesus da han underviste i synagogen† i Kapernaum.

Mange av disiplene forlater Jesus

60 Til og med mange av disiplene som hørte ham, sa: "Nå går han for langt! Hvem
kan holde ut med å høre at han snakker på denne måten?"
61 Jesus visste godt at disiplene irriterte seg på det han hadde sagt. Derfor sa han:
"Får dette dere til å miste troen på meg? 62 Hvordan skal dere da reagere når dere får
se meg, Menneskesønnen‡, vende tilbake til himmelen? 63 Det er bare Guds Ånd som
kan gi evig liv. Ikke noe menneske kan få til noe slikt. Det jeg nylig sa, ble formidlet
ved Guds Ånd, derfor gir det dere liv. 64 Men det er noen av dere som ikke tror på
meg." Jesus visste fra begynnelsen av hvem som ikke trodde og hvem den personen
var som skulle forråde ham.
65 Han fortsatte: "Det var derfor jeg sa at ingen kan komme til meg dersom ikke
min Far i himmelen gir det som gave."
66 Da Jesus hadde sagt dette, dro mange disipler seg unna ham og ville ikke lenger
ha med ham å gjøre.
67 Da vendte Jesus seg til sine tolv nærmeste disipler og spurte: "Vil også dere
forlate meg?"
68 Simon Peter svarte: "Herre, til hvem skulle vi gå? Bare du har det budskap som
gir evig liv, 69 og vi tror og vet at du er Guds hellige tjener."
70 Da sa Jesus: "Jeg har selv valgt ut dere tolv, og likevel er en av dere en djevel."
71 Den han siktet til, var Judas, sønn til Simon Iskariot, som seinere skulle forråde
ham til tross for at han var en av de tolv nærmeste disiplene.

7

Jesus blir hånet av brødrene sine

1 Etter dette gikk Jesus fra by til by i Galilea. Han ville holde seg borte fra Judea,
etter som de religiøse lederne der var ute etter å drepe ham. 2 Snart var det tid
for løvhyttefesten*. 3 Brødrene til Jesus oppfordret ham til å gå til Judea og delta i
høytiden.
De sa: "Du burde forlate Galilea og gå til Judea, slik at tilhengerne dine får se alle
miraklene du gjør. 4 Du kommer aldri til å bli berømt dersom du gjemmer deg i en
avkrok på denne måten. Dersom du kan gjøre disse merkelige miraklene, da bør du
vise det fram for all verden."
5 For heller ikke brødrene hans trodde på ham. 6 Jesus svarte: "Det rette tidspunktet
for å reise er ikke ennå kommet for meg, men dere kan dra når som helst. 7 Ingen
har grunn til å hate dere, men meg hater de på grunn av at jeg stadig minner lederne
om deres synd og ondskap. 8 Gå dere av sted til Jerusalem. Det er ikke rette tiden for
meg ennå å gå til denne høytiden, gjentok han." 9 Så ble han alene tilbake i Galilea.

Jesus underviser i templet

10 Da brødrene hadde gitt seg av sted til høytiden i Jerusalem, gikk Jesus etter i
hemmelighet. Han unngikk å bli gjenkjent av folk. 11 De religiøse lederne forsøkte
å få tak i ham under høytiden og spurte om noen hadde sett han. 12 Derfor snakket
folket i smug om ham. Noen sa: "Han er et godt menneske", mens andre sa: "Nei,

† **6:59** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester. ‡ **6:62** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. * **7:2** Løvhyttefesten var en åtte dager lang fest som ble feiret på høsten. Det var dels en takkefest knyttet avlingene, dels en minnefest om at Gud hadde bevart Israels folk under vandringen fra Egypt. Se Tredje Mosebok 23:34-43.

han bedrar folket.” 13 Ingen hadde mot nok til å snakke åpent om ham. Alle var
redde for de religiøse lederne.
14 Da halve høytiden allerede var over, gikk Jesus opp til templet og begynte å
undervise. 15 De religiøse lederne ble forskrekket da de hørte visdommen hans. De
sa: ”Hvordan kan han vite så mye til tross for at han aldri har vært elev hos noen av
våre religiøse lærere?”
16 Da svarte Jesus: ”Det jeg lærer bort, er ikke mine egne tanker, men Guds, etter
som det er han som har sendt meg. 17 Dersom noen virkelig vil gjøre Guds vilje, vil
han forstå om læren min er fra Gud eller om det bare er mine egne tanker. 18 Den
som framfører sine egne tanker, vil ha æren selv, men den som gir æren til den som
har sendt ham, er en troverdig person som taler sannhet. 19 Dere har fått Moseloven†.
Hvorfor følger dere ikke da loven? Dere vil jo drepe meg!”
20 Folket svarte: ”Du er besatt av en ond Ånd! Det er vel ingen som vil drepe deg.”
21-23 Jesus svarte: ”Jeg gjorde noe som virkelig forskrekket dere, da jeg helbredet
en mann på hviledagen‡. Arbeider dere ikke selv hver gang dere lyder Moseloven
i punktet om omskjærelsen? Ut fra det avsnittet omskjærer dere guttene på
hviledagen. Moses, eller rettere sagt forfedrene deres, bestemte at omskjærelsen
skal bli gjort på den åttende dagen etter fødselen. Dette gjelder også om den åttende
dagen faller på en hviledag. Dersom det nå er tillatt å omskjære noen på hviledagen,
hvorfor skal da jeg bli dømt for at jeg helbredet noen på hviledagen? 24 Dere skal
ikke dømme etter hvordan saker og ting ser ut på overflaten, men fell en rettferdig
dom ut fra en dypere innsikt i saken.”

Ulike meninger om hvem Jesus er

25 Noen blant dem som bodde i Jerusalem, sa til hverandre: ”Er det ikke denne
mannen som våre ledere vil drepe? 26 Her står han helt åpent fram og underviser, og
ingen sier noe til ham. Har kanskje medlemmene i Det jødiske rådet§ blitt overbevist
om at han virkelig er Messias, den lovede kongen? 27 Men hvordan skulle han kunne
være det? Vi vet jo hvor denne mannen ble født. Når Messias kommer, da skal ingen
vite hvor han kommer fra.”
28 Jesus ropte med høy røst der han sto og underviste i templet: ”Ja, dere kjenner
meg og vet hvor jeg kommer fra. Likevel var det ikke mitt eget påfunn å komme, men
jeg kommer på oppdrag av en som er troverdig, en som dere ikke kjenner. 29 Men jeg
kjenner ham, for jeg kommer fra han, og han har sendt meg.”
30 De religiøse lederne var klare til straks å fange Jesus, men ingen rørte ham.
Tidspunktet var ennå ikke kommet som Gud hadde bestemt at han skulle bli tatt til
fange. 31 Mange blant folket begynte å tro på ham og sa: ”Han må være Messias, den
lovede kongen! Hvem ellers kan gjøre slike mirakler som han gjør!”
32 Da fariseerne* fikk vite at folket snakket om Jesus i smug, sendte de
øverstеprestene og noen menn av tempelvakten ut for å fange ham. 33 Jesus talte
til folket og sa: ”Jeg kommer bare til å bli hos dere en kort tid. Snart vil jeg vende
tilbake til ham som har sendt meg. 34 Dere skal lete etter meg, men ikke finne meg.
Der jeg er, dit kan dere ikke komme.”

---

† **7:19** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **7:21-23** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Den dagen utfører ikke jødene noe unødvendig arbeid. Hviledagen ble innstiftet av Gud allerede i Første Mosebok 2:3.
§ **7:26** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer, og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. * **7:32** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene.

35 De religiøse lederne ble forskrekket over denne påstanden og sa til hverandre:
"Hvor tenker han å ta veien, etter som vi ikke kan finne han? Vil han rømme landet
og begynne å undervise blant jødene som bor i andre land, eller vil han undervise
andre folk? 36 Hva mener han når han sier: 'Dere skal lete etter meg, men ikke finne
meg, for der jeg er, dit kan dere ikke komme'?"
37 På den siste dagen, som var høydepunktet under løvhyttefesten, ropte Jesus til
folket: "Dersom noen er tørst, kom da til meg og drikk! 38 Gud har lovet i Skriften†,
at strømmer av levende vann skal flyte fram fra det innerste hos dem som tror på
meg." 39 Med levende vann mente han Guds Ånd, som alle de som trodde på ham,
skulle få. Ånden hadde ikke kommet ennå, etter som Jesus ikke hadde vendt tilbake
til sin herlighet i himmelen.
40 Da folket hørte ham si dette, sa noen: "Han må være profeten som skal holde
fram Guds budskap.‡" 41 Andra sa: "Han er Messias, den lovede kongen." En tredje
gruppe sa: "Nei, det kan ikke være ham. Messias skal vel ikke komme fra Galilea!
42 Har ikke Gud sagt i Skriften at Messias skal tilhøre kong Davids slekt og komme fra
Betlehem, byen der David bodde?"§ 43 Folket hadde altså delte meninger om ham.
44 Noen ville også arrestere ham, men ingen rørte ham.
45 Tempelvaktene, som hadde blitt sendt ut for å fange han, vendte nå tilbake til
øversteprestene og fariseerne som spurte: "Hvorfor tok dere ham ikke med hit?"
46 Vaktene svarte: "Vi har aldri hørt noe menneske tale som ham!"
47 "Har dere også blitt villedet?" hånte fariseerne. 48 "Finnes det noen i Det jødiske
rådet eller noen av fariseerne som tror at Gud har sendt ham? 49 At folkemassen gjør
det, det er så sin sak, for de kjenner ikke loven*, og er en forbannet hop."
50 Da protesterte Nikodemus, det medlemmet i Det jødiske rådet som tidligere om
natten hadde oppsøkt Jesus. Han sa: 51 "Er det lovlig å dømme et menneske skyldig
før det er blitt holdt rettssak?"
52 De svarte: "Er du også fra Galilea, etter som du forsvarer ham? Les i Skriften så
får du se at ingen profet kommer fra Galilea."

Kvinnen som hadde vært utro

[53 Senere gikk alle hjem, hver og en til sitt.

8

1 Jesus gikk ut til Oljeberget. 2 Tidlig neste morgen var han tilbake i templet, og
snart samlet mye folk seg rundt ham. Han satte seg ned for å undervise. 3 Mens han
snakket, kom de skriftlærde* og fariseerne† slepende med en kvinne som hadde blitt
tatt på fersk gjerning da hun var utro mot mannen sin, og de stilte henne opp foran
Jesus. 4 De sa: "Mester, denne kvinnen ble avslørt mens hun var utro mot mannen
sin. 5 Moseloven‡ sier at hun skal bli steinet. Hva sier du?"
6 Det de egentlig var ute etter, var å få ham til å si noe de kunne anklage ham for,
men Jesus bøyde seg bare ned og skrev i sanden med fingeren. 7 Da de fortsatte med
å kreve et svar, så han til slutt opp og sa: "Dersom dere tenker å steine henne, da vil
jeg at den av dere som aldri har syndet, skal kaste den første steinen." 8 Så bøyde

† **7:38** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. I dette tilfellet sammenfatter Jesus en rekke bibelsteder med tilsvarende innhold. ‡ **7:40** Se Femte Mosebok 18:15,18, der Moses sier at en profet lik ham skal komme. § **7:42** Se Mika 5:2. * **7:49** Med loven menes her hele den jødiske Skriften, det vil si. Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **8:3** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **8:3** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. ‡ **8:5** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

han seg på nytt ned og fortsatte å skrive i sanden. 9 Da snek de religiøse lederne seg
bort en etter en. De eldste forsvant først. Da det hadde gått en stund, var det bare
kvinnen som alene sto igjen foran Jesus.

10 Jesus så opp og sa til henne: "Hvor tok de som anklager deg veien? Var det ingen
som dømte deg?"

11 "Nei, Herre", svarte hun. Da sa Jesus: "Jeg tenker heller ikke å dømme deg. Gå
nå, men synd ikke mer."]§

Jesus er lyset for menneskene

12 Jesus talte til folket og sa: "Jeg er lyset for menneskene. Den som blir min disippel,
skal slippe å leve i åndelig mørke, for i ham finnes det lyset som leder til evig liv."

13 Fariseerne* sa da: "Nå taler du igjen om deg selv uten at noen bekrefter det du
sier. Slikt språk beviser ingenting!"

14 Jesus svarte: "Selv om ingen bekrefter det jeg sier om meg selv, så snakker jeg
sant. For jeg vet hvor jeg kommer fra og hvor jeg går hen. Men dere vet ikke hvor
jeg kommer fra og hvor jeg går hen. 15 Dere dømmer på menneskelig vis, men jeg
dømmer ingen. 16 Dersom jeg dømmer, da er min dom rettferdig, etter som jeg ikke
står alene. Han som har sendt meg, er med meg. 17 I deres egen lov† er det skrevet
at dersom to vitner bekrefter de samme opplysningene, står de fast som bevis. 18 Jeg
er det ene vitnet, og min Far i himmelen som har sendt meg, er det andre."

19 "Hvor er far din?" spurte de.

Jesus svarte: "Dere vet ikke hvem jeg er, og derfor vet dere heller ikke hvem min
Far i himmelen er. Dersom dere kjente meg, ville dere også kjenne ham."

20 Dette sa Jesus da han underviste i templet, mens han oppholdt seg nær plassen
der tempelkisten står. Ingen grep ham etter som tidspunktet som Gud hadde bestemt
for at han skulle bli tatt til fange, ennå ikke var kommet.

Jesus advarer de religiøse lederne

21 Jesus sa seinere til de religiøse lederne: "Jeg går bort, og dere kommer til å lete
etter meg, men dere vil dø uten å få tilgivelse for syndene deres. Dit jeg går, kan dere
ikke komme."

22 De religiøse lederne sa: "Vil han ta sitt eget liv etter som han sier: 'Dit jeg går,
kan dere ikke komme'?"

23 Jesus sa: "Dere kommer fra det jordiske, og jeg kommer fra det himmelske. Dere
tilhører denne verden, jeg tilhører den ikke. 24 Det var derfor jeg sa at dere vil dø
uten å få tilgivelse for syndene deres, for dersom dere ikke tror at jeg er den jeg er,‡
da får dere ikke tilgivelse for syndene deres."

25 "Hvem er du da", spurte de.

Han svarte: "Jeg er den som jeg alltid har sagt at jeg er. 26 Jeg har mye å si om
dere og mye å dømme dere for, men jeg gjør det ikke. Mitt oppdrag er å fortelle alle
mennesker om det jeg har hørt av ham som har sendt meg, og han snakker sant."
27 Fortsatt forsto de ikke at han snakket om sin Far i himmelen.

---

§ **8:11** Dette avsnitt mangler i de eldste håndskriftene. * **8:13** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene.
† **8:17** Jesus siktet til Moseloven, eller den jødiske loven, som finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.
‡ **8:24** Jesus bruker samme ord om seg selv som Gud gjorde i Andre Mosebok 3:14. Han er den evige "Jeg er".

28 Da sa Jesus: "Når dere har løftet meg opp§, Menneskesønnen*, kommer dere til
å forstå at jeg er den jeg er† og at jeg aldri gjør noe av meg selv, men bare sier det
som min Far i himmelen har lært meg. 29 Han som har sendt meg, er med meg. Han
har ikke latt meg bli alene, for jeg gjør alltid det han vil." 30 Da Jesus sa dette, var det
mange som begynte å tro at han var sendt av Gud.

Abraham sine barn eller djevelen sine?

31 Jesus sa til dem av folket som begynte å tro at han var kommet fra Gud: "Dersom
dere virkelig vil bli disiplene mine, må dere leve etter det jeg har lært dere. 32 Gjør
dere det, kommer dere til å lære Gud å kjenne, og han vil sette dere fri."
33 De sa: "Vi stammer fra Abraham og har aldri vært slaver under noen. Hvorfor
sier du da at Gud skal sette oss fri?"
34 Jesus svarte: "Jeg forsikrer dere at dere er slaver under synden hver eneste
en. 35 En slave får ikke bli i familien for alltid, men en som er sønn hører alltid
til i familien. 36 Dersom jeg, Sønnen, får sette dere fri fra slaveriet deres, blir dere
virkelig fri. 37 Jeg vet at dere stammer fra Abraham, men likevel forsøker noen av
dere å drepe meg, etter som budskapet mitt ikke har nådd inn i hjertene deres. 38 Jeg
forteller dere det jeg selv har sett hos min Far i himmelen, men dere følger de rådene
dere har fått fra ham som er deres far."
39 "Vi har Abraham til far", forklarte de på nytt.
"Nei", sa Jesus, "for dersom dere var barn av Abraham, da ville dere gjøre de
gjerningene som Abraham gjorde.‡ 40 Nå forsøker dere i stedet å drepe meg, etter som
jeg har fortalt det sanne budskapet som jeg har hørt fra Gud. Det ville aldri Abraham
ha gjort. 41 Nei, dere handler på samme viset som han som er deres virkelige far."
De svarte: "Vi er ikke født utenfor ekteskap. Vår virkelige far er Gud selv."
42 Men Jesus sa: "Dersom Gud var far deres, da ville dere elske meg, for jeg har
kommet til dere fra Gud. Det var ikke mitt eget påfunn å komme, men Gud har gitt
meg oppdraget mitt og har sendt meg hit. 43 Hvorfor forstår dere ikke det jeg sier?
Jo, fordi dere nekter å høre på budskapet mitt. 44 Dere er barn til djevelen, og dere
elsker å gjøre som han vil. Han var en morder fra begynnelsen av og har aldri sagt
noe som er sant. Nei, han er tvers i gjennom falsk. Når han lyver, avslører han det
som bor i ham, for han har alltid løyet, og han er den som er far til alle løgner. 45 Jeg
sier sannheten, og derfor nekter dere å tro på meg. 46 Finnes det noen av dere som
kan bevise at jeg har syndet? Hvorfor tror dere ikke på meg, til tross for at jeg sier
sannheten? 47 Den som har Gud til sin far, tar imot Guds budskap. Når dere nå nekter
å ta imot budskapet mitt, da beviser det at dere ikke har Gud til far."

Jesus og Abraham

48 Folket som hørte dette, ropte i sinne til Jesus: "Du er ikke noe annet enn en
samaritan§ som er besatt av en ond Ånd!"
49 Jesus svarte: "Nei, jeg er ikke besatt. Jeg ærer min Far i himmelen, men dere
håner meg. 50 Jeg er ikke ute etter å bli æret, det finnes en som vil ære meg, og det
er han som avgjør om jeg har rett eller ikke. 51 Jeg forsikrer dere at den som lever i
tråd med min lære, skal aldri dø!"

---

§ **8:28** Eller: hengt opp. Uttrykket viser her til at Jesus skulle henges opp på et kors. Samme utrykket blir brukt i 3:14 og 12:32, der det også viser til at Jesus skulle bli løftet opp til himmelen. * **8:28** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **8:28** Jesus bruker samme ord om seg selv som Gud gjorde i Andre Mosebok 3:14. Han er den evige "Jeg er". ‡ **8:39** Andre håndskrifter har: Om dere er Abrahams barn, handle da på samme måten som Abraham. § **8:48** Samaritanene var jøder som var oppblandet med andre folk. Det rådde fiendskap mellom dem og jødene.

52 Da sa folket: ”Nå vet vi at du er besatt av en ond Ånd. Til og med Abraham døde,
og også profetene som bar fram Guds budskap*. Og enda sier du at alle de som lever
i tråd med din undervisning, skal ikke dø. 53 Du mener altså at du er større enn vår
stamfar Abraham? Og større enn profetene, som også døde? Hvem tror du egentlig
at du er?” 54 Da svarte Jesus: ”Dersom jeg opphøyer og ærer meg selv, da betyr mitt
skryt ingenting. Men det er min Far i himmelen som opphøyer og ærer meg, han
som dere påstår er deres Gud. 55 Likevel kjenner dere ham ikke, men jeg kjenner
ham. Dersom jeg sa noe annet, ville jeg være en like stor løgner som dere er. Men
det er sant at jeg kjenner ham og alltid er lydig mot ham. 56 Deres stamfar Abraham
gledet seg til å få se meg komme. Og han fikk se meg og ble glad.”
57 Folket sa: ”Du er ikke en gang 50 år, hvordan kan du da ha sett Abraham?”
58 Jesus svarte: ”Jeg forsikrer dere at jeg er† og var til før Abraham ennå var født!”
59 Da tok de opp steiner for å kaste på ham, men Jesus forsvant derfra og dro fra
templet.

9

Jesus helbreder en mann som var født blind

1 Mens Jesus gikk langs veien, fikk han se en mann som var født blind.
2 Disiplene spurte: ”Mester, hvorfor ble denne mannen født blind? Kommer det av
at han selv har syndet, eller av at hans foreldre har syndet?”
3 Jesus svarte dem: ”Han er slett ikke straffet på grunn av syndene sine. Men etter
som han er født blind, kan Gud helbrede ham og vise sin kraft, 4 Derfor må vi skynde
oss å gjøre det oppdraget vi har fått fra han som har sendt meg. Snart blir det natt,
og da kan ingen arbeide. 5 Men så lenge jeg er hos menneskene, er jeg lyset deres.”
6 Jesus spyttet på jorden og gjorde en deig av leire som han strøk på øynene til den
blinde mannen. 7 Jesus sa til mannen: ”Gå og vask deg i Siloadammen”. Siloa betyr
sendt ut. Han gikk da av sted og vasket seg. Da han kom tilbake, kunne han se.
8 Naboene hans og andre som bare hadde sett han som tigger, spurte hverandre:
”Var det ikke han som før satt og tigget?”
9 ”Jo, det er det”, sa noen, mens andre sa: ”Nei, det er ikke ham. Han er bare lik
ham.”
Tiggeren sa: ”Visst er det jeg.”
10 Da spurte de ham: ”Hva har skjedd? Hvordan kan det ha seg at du ser?”
11 Mannen svarte: ”Han som heter Jesus, gjorde en deig av leire og strøk den på
øynene mine. Etterpå sa han at jeg skulle gå til Siloadammen og vaske meg. Da jeg
hadde gjort det, kunne jeg se!”
12 De spurte ham: ”Hvor er Jesus nå?”
”Det vet jeg ikke,” svarte mannen.

Fariseerne vil kryssforhøre mannen

13 Da tok folket med seg mannen som hadde vært blind, til fariseerne*. 14 Etter
som det var på en hviledag† Jesus hadde laget deigen og gitt mannen synet, vakte det
diskusjon. Da fariseerne spurte hvordan det kunne ha seg at han hadde fått synet,

---

* **8:52** Profetene sitt budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.
† **8:58** Jesus bruker samme ordet om seg selv som Gud gjorde i Andre Mosebok 3:14. Han er den evige ”Jeg er”. * **9:13** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. † **9:14** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Den dagen utfører ikke jødene noe unødvendig arbeid. Hviledagen ble innstiftet av Gud allerede i Første Mosebok 2:3.

15 fortalte han historien enn gang til: ”Han strøk en deig av leire på øynene mine, og
da jeg vasket meg, kunne jeg se.”
16 Noen av fariseerne sa: ”Denne mannen kan ikke være sendt av Gud etter som han
arbeider på hviledagen.” Andre sa: ”En synder kan vel ikke gjøre slike mirakler?”
Så begynte de å diskutere med hverandre.
17 Etter en tid vendte fariseerne seg til mannen som hadde vært blind, og spurte:
”Hva sier du selv om ham? Det var jo du som fikk synet ditt.” Mannen svarte: ”Han
må være en profet‡.”
18 Mange religiøse ledere tvilte på at mannen som var blitt helbredet, hadde vært
blind i det hele tatt. De sendte bud på foreldrene hans 19 og spurte: ”Er dette sønnen
deres? Ble han født blind? Dersom det er sant, hvordan kan det da ha seg at han nå
ser?”
20 Foreldrene svarte: ”Det er sønnen vår, og vi vet at han ble født blind. 21 Men
hvordan han nå kan se, det vet vi ikke, og heller ikke vet vi hvem som har helbredet
ham. Spør ham selv. Han er gammel nok til å svare på spørsmålene dere måtte ha.”
22-23 Dette sa de fordi de fryktet de religiøse lederne. De hadde allerede bestemt
at den som bekjente Jesus som Messias, den lovede kongen, skulle bli ekskludert fra
Den jødiske menigheten.
24 For andre gangen kalte fariseerne til seg mannen som hadde vært blind, og sa til
ham: ”Lov innfor Gud at du sier oss sannheten.§ Vi vet at denne Jesus er en synder.”
25 Han svarte: ”Om han er en synder eller ikke, det vet ikke jeg. Det eneste jeg vet
er at jeg som før var blind nå kan se.”
26 De spurte ham enda en gang: ”Hva gjorde han med deg? Hvordan gikk han fram
da du fikk synet ditt?”
27 Mannen svarte: ”Det har jeg jo allerede fortalt. Hvorfor hører dere ikke etter?
Vil dere også bli disiplene hans etter som dere ønsker å høre historien en gang til?”
28 Da forbannet de ham og sa: ”Det er du som er disippelen hans. Vi er disiplene til
Moses. 29 Vi vet at Gud har talt til Moses, men hvor i all verden denne fyren kommer
fra, det vet ikke vi.”
30 ”Dette er underlig”, svarte mannen. ”Han ga meg synet mitt, og enda vet ikke
dere hvor han kommer fra. 31 Men at Gud ikke hører på syndere, det vet vi. Han
hører på dem som tilber ham og gjør hans vilje. 32 Aldri før har vi hørt snakk om
noen som har helbredet en som var født blind. 33 Om denne mannen ikke var sendt
av Gud, da ville han ikke kunne gjøre noe slikt.”
34 ”Du er en synder tvers igjennom!”, ropte de. ”I tillegg forsøker du å undervise
oss.” Så ekskluderte de mannen fra menigheten.

Jesus snakker om åndelig blindhet

35 Jesus fikk snart høre at de hadde ekskludert mannen fra Den jødiske menigheten.
Da han møtte mannen igjen, spurte han: ”Tror du på Menneskesønnen* som Gud
skulle sende?”
36 Mannen svarte: ”Herre, si meg hvem han er, slik at jeg kan tro på ham.”
37 Jesus sa: ”Du har sett ham. Det er han som snakker med deg.”
38 Da falt mannen ned foran Jesus og sa: ”Jeg tror, Herre.”
39 Jesus sa: ”Jeg har kommet til verden for å avsløre syndene hos menneskene. De
som innser at de er blinde, skal begynne å se, men de som mener om seg selv at de
kan se, de skal bli avslørt som blinde.”

---

‡ **9:17** En profet bringer Guds budskap. § **9:24** På gresk: Gi Gud æren. Dette var en ed de bannet for domstolen. * **9:35** ”Menneskesønnen” er et hebraisk ord for å si ”av mennesker”. Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14.

40 Noen fariseere† som sto der, spurte da: "Mener du at vi skulle være blinde?"
41 Jesus svarte: "Om dere var blinde, ville dere være uten synd. Men dere påstår nå at dere kan se, og derfor er og blir dere skyldige."

10

Bildet om sauene og den gode gjeteren

1 Jesus fortsatte: "Jeg forsikrer dere at den som ikke går inn gjennom porten til saueflokken, men i stedet sniker seg inn en annen vei, han er en tyv og forbryter.
2 Gjeteren går inn gjennom porten. 3 Portvakten åpner porten for ham, og sauene
kjenner stemmen hans. Han vet navnet på hver sau og roper på den enkelte og leder
alle ut på beite. 4 Når han har sluppet ut sauene, går han foran, og de følger etter
fordi de kjenner stemmen hans igjen. 5 De ville aldri følge en fremmed, men flykte
bort, etter som de ikke kjenner stemmen til den ukjente."
6 De som hørte Jesus fortelle dette bildet, forsto ikke hva han mente. 7 Han forklarte
derfor innholdet og sa: "Jeg forsikrer dere at jeg er porten inn til sauene. 8 Alle som
har kommet foran meg, er tyver og forbrytere, men sauene lyttet ikke til dem. 9 Jeg er
porten. Den som går inn gjennom meg, han skal bli frelst. Han skal bli en av sauene
mine og kan gå inn og ut og finne beite på grønne gressmarker. 10 Tyven kommer
bare for å stjele, slakte og ødelegge. Men jeg har kommet for å gi liv, og liv i overflod.
11 Jeg er den gode gjeteren. Den gode gjeteren gir livet sitt for sauene. 12 Den som
bare er innleid som tilfeldig avløser, rømmer sin vei når han ser ulven komme. Han
forlater sauene, etter som han ikke er deres virkelige gjeter, og sauene ikke er hans.
Så angriper ulven sauene og splitter flokken. 13 Den innleide avløseren har ingen
omsorg for sauene.
14 Jeg er den gode gjeteren, og jeg kjenner sauene mine. De kjenner meg 15 på
samme måten som min Far i himmelen kjenner meg, og jeg kjenner ham. Jeg gir
livet mitt for sauene. 16 Jeg har også andre sauer, som ikke hører til denne flokken.
Også de skal jeg lede, og de skal høre stemmen min. Da skal det bli en saueflokk og
en gjeter.
17 Min Far i himmelen elsker meg, derfor gir jeg livet mitt for seinere å ta det tilbake.
18 Ingen kan ta livet mitt fra meg, men jeg gir det frivillig. Jeg har rett til å gi livet
mitt når jeg vil, og jeg har makt til å ta det tilbake. Det er det oppdraget jeg har fått
av min Far i himmelen."
19 Da han sa dette, begynte folket mer enn noen gang å diskutere med hverandre.
20 Mange sa: "Han er besatt av en ond Ånd og fullstendig sinnssyk. Hva tjener det til
å høre mer på ham?" 21 Andre sa: "Nei, slik taler ikke den som er besatt av en ond
Ånd. Kan en ond Ånd virkelig helbrede dem som er blinde?"

De religiøse lederne nekter å tro på Jesus

22 På denne tiden startet festen som blir feiret til minne om innvielsen av templet*
i Jerusalem. Det var vinter. 23 Jesus spaserte rundt i den delen av templet som ble
kalt Salomos buegang. 24 De religiøse lederne omringet ham og spurte: "Hvor lenge
til vil du holde oss i spenning? Dersom du er Messias, den lovede kongen, da si det
åpent ut."
25 Jesus svarte: "Jeg har allerede snakket om dette med dere, men dere vil ikke tro
det jeg sier. De miraklene min Far i himmelen har sendt meg for å gjøre, beviser
hvem jeg er. 26 Dere tror meg ikke, etter som dere ikke hører til saueflokken min.

† **9:40** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. * **10:22** Festen var til minne om gjeninnvielsen av templet 165 f.Kr. Dette hadde før vært i hendene på fiender i en lengre tid.

27 Mine sauer kjenner stemmen min, og jeg kjenner sauene, og de følger meg. 28 Jeg
gir hver enkelt evig liv, og de skal aldri noen gang gå fortapt. Ingen skal ta dem fra
meg. 29 Min Far i himmelen har gitt dem til meg. Han har større makt enn noen
andre, derfor kan ingen ta dem fra meg. 30 Jeg og min Far i himmelen er ett."
31 Da tok de religiøse lederne på nytt opp steiner for å kaste på ham. 32 Jesus sa:
"Dere har sett mange mirakler som min Far i himmelen har sagt at jeg skal gjøre.
For hvilket av disse miraklene tenker dere å steine meg?"
33 De svarte: "Det er ikke for noen mirakler vi vil steine deg, men fordi du spotter.
Du, som er et vanlig menneske, påstår at du er Gud."
34 Da sa Jesus: "Står det ikke i deres egen lov† at Gud sa: *'Jeg sier at dere er guder‡'*?
35 Skriften§, som ikke kan bli satt ut av kraft, kaller menneskene som fikk ta imot
Guds budskap, for guder. 36 Hvorfor kaller dere det da for spott når jeg sier: 'Jeg er
Guds sønn'. Er jeg ikke den som min Far i himmelen har sendt til verden med en
unik oppgave? 37 Dersom jeg ikke gjør de miraklene som min Far i himmelen vil at
jeg skal gjøre, da trenger dere ikke å tro på meg. 38 Men dersom jeg gjør miraklene,
da må dere i det minste tro på miraklene, selv om dere ikke vil tro på meg. Da vil
dere snart bli overbevist om at min Far i himmelen er i meg og jeg i ham."
39 Igjen forsøkte de å fange ham, men han klarte å komme seg unna. 40 Jesus gikk
enda en gang av sted til plassen på den andre siden Jordan, der døperen Johannes
først hadde døpt. Der oppholdt han seg en stund. 41 Det var mange mennesker som
kom etter ham. De sa til hverandre: "Johannes gjorde ingen mirakler, men alt han sa
om Jesus var sant." 42 Mange begynte å tro at Jesus var sendt av Gud.

11

Lasarus blir vekket opp fra de døde

1 En mann som het Lasarus, lå syk. Han bodde i Betania sammen med sine søstrer
Maria og Marta 2 Det var søsteren hans Maria, som hadde salvet Herren Jesus med
aromatisk olje og tørket føttene hans med håret sitt. 3 De to søstrene sendte nå et
nødrop til Jesus og sa: "Herre, vennen din Lasarus er syk."
4 Da Jesus hørte dette, sa han: "Sykdommen hans vil ikke lede til døden, men
den skal tvert om vise Guds herlighet, slik at jeg, Guds sønn, blir opphøyd og æret
gjennom dette." 5 Til tross for at Jesus var glad i Marta, Maria og Lasarus, 6 drøyde
han ytterligere to dager der han var. 7 Først da sa han til disiplene: "La oss gå tilbake
til Judea."
8 Disiplene protesterte: "Mester, for bare noen dager siden forsøkte de religiøse
lederne i Judea å steine deg. Vil du virkelig gå dit igjen?"
9 Jesus svarte: "Det er dagslys tolv timer om dagen. De som nytter dagen til reisene
sine, snubler ikke, for lyset skinner for alle. 10 De derimot som gjør reisene sine i
mørke, de snubler etter som ikke lyset får slippe til." 11 Han sa: "Vår venn Lasarus
sover, men nå vil jeg gå og vekke ham."
12-13 Disiplene trodde at Jesus snakket om naturlig søvn og sa: "Så bra! Dersom
han sover, blir han snart frisk." Men Jesus mente at Lasarus var død. 14 Derfor sa
Jesus rett ut: "Lasarus er død. 15 Og for deres skyld er jeg glad at jeg ikke var der, for

† **10:34** Jesus siktet til Moseloven, eller den jødiske loven, som finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.
‡ **10:34** Det ordet som både på gresk og norsk er oversatt med "guder", er det hebraiske "elohim". Det kan bety Gud, men også guder, lik guder, engel, ledere, Guds eiendom eller noe lignende. Blant Israels folk kunne de før i tiden kalle en konge eller en ledere for "gud" eller "Guds sønn", etter som han tjente Gud. Se Salmenes bok 82:6.
§ **10:35** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

døden hans vil hjelpe dere å tro på meg. Nå må vi gå til ham." 16 Tomas, som ble kalt
Tvillingen, sa da til de andre disiplene: "Kom, la oss følge med, så kan vi dø sammen
med ham."
17 Da Jesus kom fram til Betania, fortalte de til ham at Lasarus allerede hadde
ligget fire dager i graven. 18 Betania lå bare noen kilometer fra Jerusalem. 19 Mange
menneskene hadde kommet fra hovedstaden for å trøste Marta og Maria i sorgen
deres. 20 Da Marta nå hørte at Jesus var på vei, gikk hun ut for å møte ham, mens
Maria stanset hjemme.
21 Marta sa til Jesus: "Herre, dersom du hadde vært her, da hadde ikke broren min
behøvd å dø. 22 Likevel vet jeg at Gud vil gi deg hva du enn ber ham om."
23 Jesus svarte: "Din bror skal bli levende igjen."
24 Marta sa: "Ja, jeg vet at han skal bli levende igjen den dagen alle døde blir vekket
opp til et nytt liv og Gud skal dømme menneskene."
25 Jesus sa til henne: "Jeg er den som vekker opp de døde og som gir dem livet på
nytt. Den som tror på meg, skal leve, selv om han dør. 26 Han får evig liv fordi han
tror på meg, og han skal aldri noen sinne dø. Tror du dette, Marta?"
27 "Ja, Herre", svarte hun. "Jeg tror at du er Messias, den lovede kongen og Guds
sønn, som skulle komme til verden."
28 Hun gikk fra Jesus og dro hjem igjen. Der tok hun Maria til siden og hvisket til
henne: "Jesus er her og vil treffe deg." 29 Da Maria hørte det, reiste hun seg straks
opp og gikk ut for å møte ham.
30 Jesus hadde stanset utenfor byen på den plassen der Marta hadde møtt ham.
31 Da alle som var i huset for å trøste Maria, så at hun skyndte seg ut, trodde de at
hun ville gå til graven for å gråte der Lasarus lå. De fulgte etter henne. 32 Da Maria
kom fram til Jesus, falt hun ned ved føttene hans og sa: "Herre, dersom du hadde
vært her, da hadde ikke broren min behøvd å dø." 33 Da Jesus så hvordan hun gråt
og sørget og hvordan de andre som fulgte med henne, også sørget og gråt, ble han
heftig opprørt og skalv mens han spurte: 34 "Hvor har dere begravd ham?"
De sa: "Kom og se." 35 Jesus begynte å gråte.
36 De som sto rundt, sa da: "Se så høyt han elsket ham."
37 Men noen sa: "Han kunne helbrede en blind, hvorfor kunne han ikke også ha
passet på at ikke Lasarus måtte å dø?" 38 Enda en gang ble Jesus opprørt. Han gikk
til graven, som var en grotte med en stein foran åpningen.
39 Jesus sa: "Rull bort steinen." Men Marta, søsteren til den døde, protesterte:
"Lukten kommer til å være fryktelig, for han har vært død i fire dager."
40 Jesus sa til henne: "Sa jeg ikke til deg at dersom du tror på meg, skal du få se
Guds herlighet?" 41 De rullet da steinen bort. Jesus så opp mot himmelen og sa: "Far i
himmelen, takk for at du har hørt meg. 42 Selv vet jeg at du alltid hører meg, men av
hensyn til alle som står her, sier jeg det likevel, slik at de kan tro at du har sendt meg."
43 Han ropte med kraftig stemme: "Lasarus, kom ut!" 44 Lasarus kom ut inntullet i
liksvøpet og med ansiktet dekket av et tørkle. Jesus sa: "Ta av ham svøpet og la ham
gå."

Det jødiske rådet planlegger å drepe Jesus

45 Mange av dem som var sammen med Maria og hadde sett det Jesus gjorde,
begynte nå å tro på ham. 46 Men noen gikk også til fariseerne* og rapporterte det
Jesus hadde gjort.

---

* **11:46** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene.

47 Da kalte øversteprestene og fariseerne sammen hele Det jødiske rådet† for å
diskutere situasjonen. De sa: "Hva skal vi gjøre? Denne mannen gjør jo mange
mirakler. 48 Dersom vi lar ham fortsette, begynner snart hele folket å tro på ham. Da
kommer den romerske armeen til å ødelegge templet og utslette folket vårt."
49 En av dem, Kaifas, som var øverstepresten det året, sa da: "Nå er dere desorientert
og dumme! 50 Selvfølgelig kan vi ikke la hele folket gå til grunne. Det er bedre for
alle at ett menneske dør for at hele folket kan bli reddet."
51 Dette sa ikke Kaifas av seg selv. Nei, etter som han var øverstepresten dette året,
lot Gud ham forutsi at Jesus skulle dø for hele det jødiske folket, 52 Ja, ikke bare
for det, men også for å samle og forene alle Guds barn som finnes spredt over hele
verden. 53 Fra den stunden av var de religiøse lederne fast bestemt på å drepe Jesus.
54 Derfor gikk ikke Jesus lenger åpent omkring i Judea, men trakk seg bort til
utkanten av ørkenen, til byen Efraim, der han oppholdt seg sammen med disiplene.
55 Den jødiske påskehøytiden‡ nærmet seg. Mange tilreisende fra alle distriktene
kom til Jerusalem flere dager i forveien for å gå gjennom seremoniene for renselse før
påsken begynte. 56 De ville gjerne treffe Jesus, og mens de besøkte templet, spurte
de hverandre: "Hva tror dere? Har han ikke tenkt å komme til påskehøytiden?"
57 Øversteprestene og fariseerne hadde gitt befaling om at den som visste hvor Jesus
holdt hus, straks måtte melde fra om det. De ville arrestere ham.

12

Maria salver Jesus med olje

1 Seks dager før påskefeiringen begynte, kom Jesus tilbake til Betania der Lasarus
bodde. Lasarus var mannen som Jesus hadde vekket opp fra de døde. 2 Det ble ordnet
med et festmåltid til ære for Jesus. Marta serverte, og Lasarus var en av dem som
spiste sammen med Jesus ved bordet.
3 Da tok Maria en flaske* aromatisk, kostbar nardusolje og salvet føttene til Jesus
og tørket med håret sitt. Hele huset ble fylt av duften fra oljen.
4 Judas Iskariot, den av disiplene som seinere skulle forråde Jesus, sa da: 5 "Denne
oljen var jo nesten verd like mye som lønnen for et helt år. Hvorfor solgte hun
den heller ikke i stedet og ga pengene til de fattige?" 6 Dette sa han ikke fordi han
brydde seg om de fattige, men fordi han var en tyv. Han var kasserer for den felles
pengebeholdningen Jesus og disiplene hadde, og han brukte å underslå penger fra
den.
7 Jesus svarte: "La henne være i fred! Hun sparte denne oljen slik at den kunne
bli brukt som forberedelse for begravelsen min. 8 De fattige vil dere alltid ha iblant
dere, men meg kommer dere ikke til å ha iblant dere særlig lenge til."
9 Da folket fikk høre at Jesus var der, kom de for å treffe ham. Noen kom også
for å se Lasarus, mannen som han hadde vekt opp fra de døde. 10 Øversteprestene
bestemte seg da for å drepe Lasarus også, 11 etter som flere og flere jøder tok avstand
fra lederne og i stedet begynte å tro på Jesus.

Jesus rir inn i Jerusalem på et esel

† **11:47** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. ‡ **11:55** "Påske" kommer fra hebraisk "pésach" eller "pasách" som betyr "gå forbi" eller "skåne". Jødene sin påske feires til minne om hvordan Gud reddet dem ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27. * **12:3** Et romersk pund, det vil si 375,45 gr eller omkring ½ liter.

12 Neste dag spredde nyheten seg over hele Jerusalem om at Jesus var på vei inn i
byen. En stor folkemasse som var kommet for å feire påske, 13 tok palmegrener og
gikk ut på veien for å møte ham. De ropte: outing,
"Vi hyller deg!†
Vi ærer deg som er sendt av Herren,‡
du som er Israels konge!"
14 Jesus fant et ungt esel og satte seg på det og red av sted mot byen, akkurat som Gud
hadde forutsagt i Skriften§:
15 *"Vær ikke redde, dere Jerusalems innbyggere**.
Se, deres konge kommer til dere,
ridende på en eselfole."†
16 Disiplene forsto ikke i dette øyeblikket rekkevidden av det Gud hadde forutsagt
om Jesus i Skriften, og at det ble virkelighet ved det som skjedde. Da Jesus hadde vendt
tilbake til sin herlighet i himmelen, kom de til å huske hva Gud hadde forutsagt.
17 Alle som hadde vært med da Jesus vekte opp Lasarus fra de døde, hadde fortalt
folket det Jesus hadde gjort. 18 Dette fantastiske miraklet var hovedårsaken til at så
mange gikk ut for å møte ham.
19 Fariseerne‡ sa til hverandre: "Ingen ting hjelper! Hvert eneste menneske løper
jo etter ham!"

Jesus forklarer hvorfor han må dø

20 Blant dem som hadde kommet til Jerusalem for å feire påske, var det også noen
grekere. 21 De kom til Filip, han som var fra Betsaida i Galilea, og sa: "Min herre,
vi ville så gjerne treffe Jesus." 22 Filip gikk da og snakket om dette med Andreas.
Sammen gikk de og fortalte det til Jesus.
23 Jesus svarte: "Den tiden er nå kommet som Gud har bestemt at jeg, Men-
neskesønnen§, skal vende tilbake til den herligheten som var min i himmelen.
24 Sannheten er at jeg må dø på samme måte som et hvetekorn som faller i jorden
og dør. Dersom hvetekornet ikke dør, blir det fortsatt bare det ene kornet. Om det
derimot dør, da gir det en stor avling. På samme måten vil min død gi liv til mange.
25 Den som elsker livet sitt mer enn noe annet, vil miste det, men den som er villig til
å miste livet sitt, skal redde det og få evig liv.
26 Dersom noen vil ha meg til Herre, da må han følge meg. Tjenerne mine må være
der jeg er. Den som har meg til Herre, skal bli æret av min Far i himmelen. 27 I dette
øyeblikket er jeg fylt av angst. Men jeg kan ikke be: 'Far i himmelen, redd meg fra
den fryktelige timen som venter meg'. Det er jo for denne avgjørende stunden jeg er
kommet. 28 Far i himmelen, pass på at du blir opphøyd og æret!"
Da hørte de en stemme fra himmelen som sa: "Gjennom dine mirakler er jeg
allerede blitt opphøyd og æret, og jeg skal igjen bli det gjennom din død og
oppstandelse." 29 Da folket som sto rundt hørte stemmen, trodde de at det var torden,
mens andre sa at det måtte være en engel som hadde snakket til ham.
30 Jesus sa: "Stemmen ble hørt for deres skyld, ikke for min. 31 Tiden er nå kommet
da denne verden skal bli dømt, for nå skal Satan, som er høvding i denne verden,

† **12:13** I grunnteksten: "Hosianna", et hebraisk ord for å hylle og som ordrett betyr "frelse". ‡ **12:13** På gresk: "Velsignet er han som kommer i Herrens navn". Se Salmenes bok 118:25-26. § **12:14** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **12:15** På gresk: du datter Sion. Jerusalem er bygget på fjellet Sion. † **12:15** Se Sakarja 9:9. ‡ **12:19** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. § **12:23** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14.

bli overvunnet. 32 Når jeg har blitt løftet opp* fra jorden, skal jeg dra alle til meg."
33 Dette sa han for å gjøre det klart for alle hvordan han skulle dø.
34 "Skal du dø?" protesterte folket. "Vi har lært at det står i Skriften† at Messias, den
lovede kongen, skal leve i evighet. Dersom du nå er Messias, Menneskesønnen som
det står om i Skriften, hvorfor må du da bli løftet opp? Er det en annen Menneskesønn
du snakker om?"
35 Jesus svarte: "Mitt lys vil bare lyse for dere en kort tid til. Gå i mitt lys mens
dere kan, slik at ikke mørket får makt over livet deres. Den som går i mørket, går
seg vill. 36 Tro på meg som er lyset mens dere fortsatt har sjansen til det, da vil dere
bli barn av lyset." Da Jesus hadde sagt dette, gikk han bort og skjulte seg.

Folket vil ikke tro på Jesus

37 Til tross for alle miraklene Jesus hadde gjort, var det mange blant folket som ikke
trodde at han var sendt av Gud. 38 Dette faktum bekreftet forutsigelsen som Gud lot
profeten Jesaja uttale om Jesus:
"Herre, hvem trodde på det vi fikk høre,
og for hvem har Herren vist makten sin til å frelse?"‡
39 Folket kunne helt enkelt ikke tro, for Jesaja hadde også fortalt:
40 *"Gud har forblindet øynene deres,*
slik at de ikke kan se,
og har gjort hjertene deres harde og likegyldige,
slik at de ikke kan forstå.
Derfor kan de ikke vende om til meg og bli helbredet."§
41 Dette kunne Jesaja si etter som Gud lot ham se den herlighet Jesus hadde i
himmelen, og det var om Jesus han skrev.
42 Likevel var det mange, til og med i Det jødiske rådet*, som trodde at Jesus var
sendt av Gud. De våget bare ikke å bekjenne det åpent, etter som de var redde at
fariseerne† skulle ekskludere dem fra Den jødiske menigheten. 43 De ville heller bli
akseptert av mennesker enn av Gud.
44 Jesus ropte til folket: "Dersom dere tror på meg, da tror dere i virkeligheten på
ham som har sendt meg. 45 Den som ser meg, han ser også ham som har sendt meg.
46 Jeg er kommet som et lys til verden, for at ingen som tror på meg, skal bli i mørket.
47 Om noen hører min lære og ikke vil å følge den, da dømmer ikke jeg ham. Jeg er
ikke kommet for å dømme menneskene, men for å frelse. 48 Nei, den som nekter å
tro på meg og ikke tar imot budskapet mitt, han skal bli dømt av de sannhetene jeg
har undervist om når dagen kommer og Gud dømmer alle. 49 Det jeg taler, er ikke
mine egne tanker, men kommer fra min Far i himmelen. Han som har sendt meg,
har bestemt det jeg skal si til dere. 50 Jeg vet at budskapet hans gir evig liv. Derfor
forteller jeg det han vil at jeg skal si dere."

13

Jesus vasker disiplene sine føtter

---

* **12:32** Eller: ble hengt opp. Uttrykket viser til både på at Jesus skulle henges opp på et kors og på at han skulle bli løftet opp til himmelen. † **12:34** På gresk: loven. Med loven menes her hele den jødiske Skriften, det vil si. Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **12:38** Se Jesaja 53:1. § **12:40** Se Jesaja 6:9-10.
* **12:42** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer, og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. † **12:42** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene.

1 Påskehøytiden* skulle snart begynne. Jesus visste at den tiden som hans Far i
himmelen hadde bestemt, nå var kommet. Han skulle forlate jorden og vende tilbake
til sin Far i himmelen. Jesus ga derfor et siste bevis på hvor høyt han elsket disiplene.
2 Jesus og disiplene var samlet for å spise sammen. Djevelen hadde allerede gitt
Judas, han som var sønn til Simon Iskariot, den tanken at han skulle forråde Jesus.
3 Jesus visste at Far i himmelen hadde gitt alt over i hans hånd, og at han selv var
kommet fra Gud og skulle vende tilbake til Gud. 4 Jesus reiste seg fra bordet, tok av
seg kappen og bandt et håndkle om livet. 5 Han helte vann i et fat og begynte å vaske
disiplene sine føtter og tørke dem med håndkleet som han hadde bundet om seg.
6 Da han kom til Simon Peter, sa Simon til ham: "Herre, du skal ikke vaske føttene
mine."
7 Da svarte Jesus: "Akkurat nå forstår du ikke det jeg gjør, men det kommer en dag
du skal skjønne meningen med det."
8 "Nei", protesterte Peter, "aldri i livet om du skal vaske føttene mine!"
Jesus sa til ham: "Dersom jeg ikke gjør deg ren, kan du ikke tilhøre meg."
9 Da ropte Peter: "Herre, vask ikke bare føttene mine, men også hendene og hodet."
10 Jesus sa til ham: "Den som har badet, trenger bare få føttene vasket for å være
ordentlig ren. Dere er rene, men det gjelder ikke alle." 11 Jesus visste nemlig hvem
som skulle forråde ham. Det var derfor han sa at ikke alle var rene.
12 Da Jesus hadde vasket føttene deres, tok han på seg kappen igjen og tok plass
ved bordet. Han spurte dem: "Forstår dere det jeg har gjort med dere? 13 Dere kaller
meg Mester og Herre, og det gjør dere rett i, for det er nettopp det jeg er. 14 Dersom nå
jeg, som er deres Herre og Mester, har vasket føttene deres, da er også dere skyldige
i å vaske føttene til hverandre. 15 Jeg har gitt dere et eksempel til å følge: Gjør som
jeg har gjort mot dere. 16 Jeg forsikrer dere at en tjener står ikke over sin herre, og
en utsending står ikke over han som har sendt ham. 17 Når dere nå vet dette, da er
dere lykkelige dersom dere også praktiserer det."

Jesus forutsier at han skal bli forrådt

18 Jesus fortsatte: "Jeg snakker ikke om dere alle. Jeg kjenner dere som jeg har valgt
ut til mine nærmeste disipler, men det må bli til virkelighet som Gud har forutsagt i
Skriften†: *'Den som spiste sammen med meg, han har vendt seg mot meg.'*‡ 19 Jeg sier
det allerede nå, for at når det skjer, skal dere kunne tro at jeg er den jeg er§. 20 Jeg
forsikrer dere at den som tar imot dem som jeg sender, han tar imot meg. Og den
som tar imot meg, han tar imot Gud, etter som Gud har sendt meg."
21 Da Jesus hadde sagt dette, ble han opprørt i sitt innerste og utbrøt: "Jeg skal si
dere som sant er: En av dere kommer til å forråde meg!*"
22 Disiplene så på hverandre og undret seg over hvem han mente. 23 En av disiplene,
han som Jesus elsket,† satt nærmest Jesus ved bordet. 24 Simon Peter gjorde derfor
tegn til ham om å spørre Jesus hvem han snakket om. 25 Disippelen bøyde seg da
mot Jesus og spurte: "Herre, hvem er det?"
26 Jesus svarte: "Det er ham som får den biten brød som jeg nå dypper i fatet." Han
dyppet biten og ga det til Judas, som var sønn til Simon Iskariot. 27 I samme øyeblikk
som Judas fikk brødet, for Satan inn i ham. Jesus sa: "Skynd deg, gjør det du skal!"

---

* **13:1** "Påske" kommer fra hebraisk "pésach" eller "pasách" som betyr "gå forbi" eller "skåne". Jødene sin påske feires til minne om hvordan Gud reddet de ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27. † **13:18** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **13:18** Se Salmenes bok 41:10. § **13:19** Jesus bruker samme ord om seg selv som Gud gjorde i Andre Mosebok 3:14. Han er den evige "Jeg er". * **13:21** Se Salmenes bok 41:10. † **13:23** Hvilken disipler Johannes siktet til, vil bli avslørt i 21:20-24.

28 Ingen av de andre ved bordet forsto hvorfor Jesus sa det på denne måten til
Judas. 29 Noen trodde at han ba ham å gå ut og kjøpe det de trengte til påskehøytiden
eller at han skulle gi noe til de fattige. Det var Judas som var kasserer for den felles
pengebeholdningen de hadde. 30 Da Judas hadde fått brødet, reiste han seg straks og
gikk ut. Og det var natt.

Jesus forutsier at Peter kommer til å fornekte

31 Så snart Judas hadde gått, sa Jesus: "Jeg, Menneskesønnen‡, skal nå vende tilbake
til herligheten min i himmelen, og Gud skal bli opphøyd og æret ved det som hender
meg. 32 Ja, Gud skal ganske snart la meg vende tilbake til herligheten min.§ 33 Mine
kjære barn, jeg skal bare være hos dere en kort tid til. Etterpå vil dere lete etter meg
uten å finne meg, etter som jeg går til et sted der dere ikke kan komme. Det var det
samme jeg sa til de religiøse lederne. 34 Jeg gir dere instruks om noe nytt: At dere skal
elske hverandre. Ja, elske hverandre like mye som jeg har elsket dere. 35 Gjennom
det at dere elsker hverandre skal menneskene skjønne at dere er disiplene mine."
36 Simon Peter spurte Jesus: "Herre, hvor går du?"
Jesus svarte: "Dit jeg går, kan du ikke følge med nå, men seinere skal du følge
meg."
37 Peter undret: "Hvorfor kan jeg ikke følge med nå? Jeg er beredt til å dø for deg."
38 Da svarte Jesus: "Dø for meg, sier du? Jeg forsikrer deg at før hanen rekker å
gale i morgen tidlig, har du nektet tre ganger på at du kjenner meg!"

14

Jesus er veien til Gud

1 Jesus sa: "Vær ikke urolige, men stol på Gud og stol på meg. 2-3 I huset til min Far
i himmelen finnes det mange rom. Jeg går nå i forveien for å gjøre i stand et sted til
dere. Stol på at dette stemmer etter som det er jeg som sier det til dere. Når alt er
ferdig, skal jeg komme tilbake og hente dere, slik at også dere kan være der jeg er.
4 Nå vet dere hvor jeg går, og dere kjenner veien som fører dit."
5 Tomas sa: "Herre, vi har fortsatt ingen anelse om hvor du går. Hvordan kan vi
da kjenne veien?"
6 Jesus svarte: "Jeg er veien til Far i himmelen, og jeg har vist hvem han virkelig er.
Jeg er den som gir liv. Ingen kan komme til Far i himmelen uten ved meg. 7 Dersom
dere har lært å kjenne meg, da skal dere også lære å kjenne min Far i himmelen.
Dere kjenner ham allerede og har sett ham."
8 Filip sa: "Herre, vis oss Far i himmelen, så skal vi være fornøyd."
9 Jesus svarte: "Vet du ikke hvem jeg er, Filip, og det til tross for at jeg har vært hos
dere så lenge? Den som har sett meg, har sett Far i himmelen. Hvorfor ber du da om
å få se ham? 10 Tror du ikke at jeg er i min Far i himmelen, og at min Far i himmelen
er i meg? Når jeg snakker med dere, da er det ikke mine egne tanker jeg kommer
med. Nei, det er min Far i himmelen som er i meg og handler gjennom meg. 11 Tro
på meg når jeg sier at jeg er i min Far i himmelen, og at min Far i himmelen er i meg.
Tro det i det minste på grunn av de miraklene dere har sett skje gjennom meg.
12 Jeg forsikrer dere at den som tror på meg, skal gjøre de samme miraklene som
jeg har gjort. Ja, til og med enda større, for jeg går for å være hos min Far i himmelen.
13 Dere som tilhører meg, kan be om hva som helst,* og jeg skal gjøre det, slik at Far

‡ **13:31** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. § **13:32** En del håndskrifter har: Og om Gud blir opphøyd og æret ved meg, skal han snart… * **14:13** På gresk: hva dere enn ber om i navnet mitt.

i himmelen blir opphøyd og æret på grunn av det som Sønnen gjør for dere. 14 Ja,
dersom dere ber om noe i navnet mitt, da skal jeg gjøre det."

Løftet om Guds Hellige Ånd

15 Jesus fortsatte: "Dersom dere elsker meg, da er dere lydige mot det jeg har bedt
dere om å gjøre. 16 Jeg skal be min Far i himmelen om å sende dere en annen
Hjelper, en som for alltid skal være hos dere. 17 Dette er Guds egen Ånd som forklarer
sannheten om ham. De som ikke tror på Gud, kan ikke ta imot ham, for de ser han
ikke og kjenner han heller ikke. Men dere kjenner ham, etter som han er hos dere nå
og kommer til å være i dere. 18 Nei, jeg skal ikke forlate dere som foreldreløse barn,
men jeg vil komme til dere. 19 Om kort tid kan ingen her i verden se meg lenger, men
dere skal se meg, for jeg skal bli levende igjen. Gjennom det skal dere også få liv.
20 Når jeg har stått opp fra de døde, skal dere forstå at jeg er i min Far i himmelen,
og at dere er i meg, og jeg i dere. 21 Den som har hørt mine befalinger og er lydige
mot det jeg sier, han elsker meg, og den som elsker meg, vil bli elsket av min Far i
himmelen, og jeg vil elske han og vise meg for ham."
22 Judas, ikke Judas Iskariot, men den andre disippelen med samme navn, sa da til
ham: "Herre, hvorfor vil du bare vise deg for oss og ikke for alle?"
23 Jesus svarte: "Dersom noen elsker meg, da lever han i tråd med undervisningen
min, og da vil min Far i himmelen elske ham, og min Far i himmelen og jeg vil
komme til ham og bli hos ham. 24 Den som ikke elsker meg, lever ikke i tråd med
undervisningen min. Husk på at budskapet dere har fått høre fra meg, er ikke mine
egne tanker, men det kommer fra min Far i himmelen som har sendt meg. 25 Jeg sier
dere dette mens jeg fortsatt er hos dere. 26 Men når min Far i himmelen har sendt
dere Hjelperen, sin Hellige Ånd, som skal være hos dere i mitt sted, da skal Hjelperen
lære dere alt og minne dere om alt som jeg har lært dere.
27 Jeg etterlater meg en gave, og det er fred. Dere skal få av min fred, den freden som
ingen her i verden kan gi dere. Derfor skal dere ikke være urolige og redde. 28 Husk
på at jeg sa til dere: 'Jeg går bort, men jeg skal komme tilbake til dere.' Dersom dere
virkelig elsker meg, vær da glade over at jeg kan gå til min Far i himmelen, for min
Far i himmelen er større enn jeg. 29 Dette har jeg fortalt til dere før det skjer, slik at
dere kan tro på meg når det om ikke lenge vil skje.
30 Jeg kan ikke snakke med dere så mye lenger, for Satan, høvdingen i denne verden,
nærmer seg. Han har ingen makt over meg, 31 men jeg skal gjøre det som min Far i
himmelen har bestemt skal skje med meg. Det skjer for at menneskene skal forstå at
jeg elsker min Far i himmelen. Kom, nå går vi fra dette stedet."

15

Bildet om vinstokken og grenene

1 Jesus sa: "Jeg er den sanne vinstokken, og min Far i himmelen er gartneren. 2 Han
skjærer bort hver gren på meg som ikke bærer frukt. De grenene som bærer frukt,
beskjærer han, slik at de kan bære enda mer frukt. 3 Dere er allerede forandret
gjennom det budskapet dere har fått høre fra meg. 4 Fortsett derfor å bli i meg, så
skal jeg være i dere. En gren kan ikke bære frukt dersom den ikke har sitt feste i
vinstokken. På samme måten kan ikke livet deres bære frukt om dere ikke blir i meg.
5 Ja, jeg er vinstokken, og dere er grenene. Dersom noen blir i meg og jeg i ham,
da bærer han mye frukt, men uten meg kan dere ikke gjøre noe. 6 Den som ikke bli
i meg, han blir kastet bort på samme måten som en vissen gren. Alle grenene som
har visnet, blir kastet på bålet og brent opp. 7 Dersom dere blir i meg og budskapet

mitt blir i dere, da kan dere be om hva dere vil, og dere skal få det. 8 De som virkelig
er mine disipler bærer mye frukt, ved det blir min Far i himmelen opphøyd og æret.
9 Jeg har elsket dere på samme måten som min Far i himmelen har elsket meg.
Bli derfor værende i min kjærlighet. 10 Dersom dere er lydige mot det jeg har gitt
befaling om, blir dere i min kjærlighet. På samme måten blir jeg i kjærligheten til
min Far i himmelen siden jeg gjør det han har gitt meg befaling om. 11 Dette har jeg
sagt til dere for at min glede skal fylle dere, slik at gleden deres blir fullkommen.
12 Dette er min befaling: At dere skal elske hverandre på samme måten som jeg har
elsket dere. 13 Det største beviset noen kan gi på sin kjærlighet, er at han ofrer livet
for vennene sine. 14 Dere er vennene mine dersom dere gjør det jeg befaler dere.
15 Jeg kaller dere ikke lenger tjenere, for en tjener får ikke greie på det herren hans
tenker å gjøre. Fra og med nå av er dere vennene mine, for jeg har sagt dere alt som
min Far i himmelen har latt meg få vite.
16 Dere har ikke valgt å følge meg, men det er jeg som har valgt ut dere til en unik
oppgave. Dere skal gå ut i verden og bære frukt som blir stående for evig. Da vil Far
i himmelen gi dere alt dere ber ham om fordi dere tilhører meg.* 17 Ja, dette er min
befaling til dere: At dere skal elske hverandre."

Jesus advarer mot hat og forfølgelse

18 Jesus fortsatte: "Når menneskene hater dere, skal dere huske på at de har hatet
meg før de begynte å hate dere. 19 Dersom dere hadde tilhørt denne verden, ville
menneskene elske dere, etter som dere da ville vært en av dem. Nå tilhører dere
ikke denne verden, etter som jeg har innbudt dere til å være borgere av en annen
verden. Derfor hater menneskene dere. 20 Husk på det jeg sa til dere: 'En tjener står
ikke over sin herre.' Dersom de har forfulgt meg, kommer de også til å forfølge dere.
Men har de levd i tråd med undervisningen min, kommer de også til å rette seg etter
det dere sier. 21 Menneskene vil forfølge dere fordi dere tilhører meg, og fordi de
ikke kjenner Gud, han som har sendt meg.
22 Dersom jeg aldri hadde kommet og sagt sannheten, ville alle vært uskyldige. Nå
har de ingen unnskyldning for syndene sine. 23 Den som hater meg hater også min
Far i himmelen. 24 Dersom jeg ikke hadde utført større mirakler enn det som andre
har gjort iblant dere, ville alle vært uskyldige. Nå hater de både meg og min Far i
himmelen, og det til tross for at de har sett disse miraklene. 25 Gjennom dette blir det
som står skrevet om meg i loven† til virkelighet: *'De har hatet meg uten grunn.'*‡
26 Jeg vil sende Hjelperen til dere, Guds Ånd, han som gjør sannheten om Gud synlig.
Hjelperen vil komme til dere fra Gud, vår Far i himmelen, og når han kommer, skal
han fortelle dere om meg. 27 Også dere må fortelle andre om meg, for dere har vært
med meg fra begynnelsen.

16

1 Dette har jeg sagt til dere for at dere ikke skal miste troen på meg. 2 Dere kommer
til å bli ekskludert fra Den jødiske menigheten, ja, det skal gå så langt at de som dreper
dere, tror at de tjener Gud ved handlingene sine. 3 Denne tragiske misforståelsen
beror på at de aldri har lært å kjenne min Far i himmelen, og heller ikke meg. 4 Jeg
sier dere dette nå, for at dere den dagen det skjer, skal huske at jeg advarte dere. Jeg
har ikke sagt dette til dere tidligere siden jeg inntil nå har vært hos dere."

---

* **15:16** På gresk: hva dere enn ber ham om i navnet mitt. † **15:25** Jesus siktet her til hele den jødiske Skriften, det vil si. Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **15:25** Se Salmenes bok 35:19 og 69:5.

Jesus underviser om Guds Ånd

5 Jesus fortsatte: "Nå går jeg til ham som har sendt meg, og ingen av dere spør
hvor jeg går. 6 Dere er altfor bedrøvet og fulle av sorg over det jeg har fortalt dere.
7 Sannheten er at det er best for dere at jeg går bort, for ellers kan ikke Hjelperen,
Guds Ånd, komme til dere. Når jeg har gått bort, skal jeg sende ham til dere. 8 Når
Guds Ånd kommer, skal han vise menneskene at de er syndere, at jeg er skyldfri
innfor Gud og at Guds dom vil ramme. 9 Syndere er de fordi de ikke tror på meg.
10 At jeg er skyldfri innfor Gud viser seg ved at Far i himmelen opphøyer meg til å
regjere med ham, slik at dere ikke kan se meg mer. 11 Guds dom rammer hver og
en som gjør synd, det forstår vi når vi ser at Gud har dømt Satan, som er høvding i
denne verden.
12 Det er mye jeg ennå ville si dere, men dere kan ikke forstå det nå. 13 Når Guds
Ånd kommer, skal han vise dere hele sannheten om Gud. Han vil ikke holde fram
sine egne tanker, men fortelle det han hører av meg. Han vil la dere få kjennskap
til det som kommer til å skje i framtiden. 14 Videre vil han opphøye og ære meg, for
alt han lar dere få vite, har han fått fra meg. 15 Alt som min Far i himmelen har, det
tilhører meg. Derfor kan jeg si at alt Guds Ånd lar dere få vite, har han fått fra meg.
16 Snart ser dere meg ikke lenger. Like plutselig skal dere få se meg igjen."

Sorgen skal bli vendt til glede

17-18 Noen av disiplene spurte da hverandre: "Hva mener han egentlig når han sier
at vi snart ikke skal se ham lenger. Og at vi like plutselig skal få se ham igjen? Hva
kan det bety når han sier at han går til sin Far i himmelen? Hvor snart skal dette
skje? Vi fatter ingenting av det han sier."
19 Jesus visste at de ville spørre ham, og sa: "Dere undrer dere på hva jeg mente
da jeg sa at dere ganske snart ikke skulle se meg lenger? Og at dere like snart skal
få se meg igjen. 20 Ja, jeg forsikrer dere at dere kommer å gråte og klage over det
som skal skje med meg, men mange skal bli glade. Dere skal sørge, men sorgen vil
bli vendt til glede når dere ser meg igjen. 21 Det blir som når en kvinne føder sitt
barn. Mens forløsningen står på, har hun det smertefullt. Men når hun har født sitt
barn, glemmer hun smerten og gleder seg bare over at et lite menneske er blitt født
til verden. 22 Dere har det også vanskelig nettopp nå, men jeg skal treffe dere igjen,
og da skal dere bli glade. Ingen kan ta fra dere den gleden. 23 Den dagen trenger
ingen å spørre meg om noe som helst. Jeg forsikrer dere at fra den dagen skal Far i
himmelen gi dere alt dere ber om fordi dere tilhører meg.* 24 Dere har bedt før, men
aldri fordi dere tilhørte meg. Nå skal dere be i mitt navn, og dere skal få. Gleden
deres skal bli full og hel.†
25 Alt dette har jeg fortalt dere i bilder, men det kommer en tid da jeg vil snakke
åpent og klart til dere uten bilder. Da skal dere få vite mer om min Far i himmelen.
26 Den dagen skal dere be til Far i himmelen, og han skal svare dere fordi dere tilhører
meg.‡ Jeg trenger ikke å be for dere. 27 Min Far i himmelen elsker dere, fordi dere
har elsket meg og tror at jeg er kommet fra Gud. 28 Ja, jeg er kommet til verden fra
min Far i himmelen, og jeg skal forlate verden for å vende tilbake til ham."
29 Da sa disiplene: "Endelig snakker du i klare meldinger, og ikke i bilder. 30 Nå
forstår vi at du vet alt før noen har stilt et eneste spørsmål til deg. Derfor tror vi at
du er kommet fra Gud."

---

* **16:23** På gresk: ber Far om i navnet mitt. † **16:24** På gresk: ikke bedt om noe i navnet mitt. Be nå… ‡ **16:26** På gresk: Den dagen skal dere be i navnet mitt…

31 Jesus svarte: ”Nå endelig tror dere. 32 Den dagen kommer, ja, den er allerede
her, da dere vil bli spredd og vende tilbake til hvert sitt og etterlate meg alene. Ikke
en gang da vil jeg være alene, for min Far i himmelen er hos meg. 33 Dette har jeg
fortalt dere for at dere skal ha fred på grunn av fellesskapet med meg. Her på jorden
kommer dere til å møte mange sorger og skuffelser, men vær ikke urolige, jeg har
overvunnet de onde kreftene i verden.”

17

Jesus ber for disiplene

1 Da Jesus hadde sagt dette, så han opp mot himmelen og sa:

”Far i himmelen, den tiden har nå kommet som du har bestemt. La din Sønn vende
tilbake til sin herlighet, slik at du blir opphøyd og æret. 2 Du har jo gitt ham makt
over alle mennesker, slik at han kan gi evig liv til alle dem som du har gitt ham. 3 Evig
liv betyr å lære deg å kjenne, den eneste sanne Gud som er virkelig, og meg, Jesus
Kristus, som du har sendt til jorden. 4 Jeg har opphøyet og æret deg her på jorden
ved å fullføre det oppdraget du har gitt meg. 5 La meg derfor, kjære Far i himmelen,
bli opphøyd og æret ved at jeg får tilbake den herlighet jeg hadde hos deg før verden
ble skapt.

6 Du har gitt meg noen til disipler fra denne verden, og jeg har vist dem hvem du
er. De var dine hele tiden, men du ga dem til meg, og de har levd i tråd med læren
min. 7 Nå vet de at alt som du har gitt til meg, er en gave fra deg. 8 Det budskapet
jeg fikk fra deg, har jeg levert videre, og de har tatt imot det og har forstått at jeg er
kommet ned til jorden fra deg. Ja, de er helt overbevist om at du har sendt meg.

9 Jeg ber ikke for alle verdens mennesker, men for dem som du har gitt meg, etter
som de tilhører deg. 10 Ja, alle som du har gitt meg, tilhører deg. Dersom de tilhører
deg, da tilhører de meg. Ved disse skal min herlighet bli synlig for menneskene. 11 Jeg
forlater nå verden og kommer til deg, men de blir tilbake i verden. Far i himmelen,
du som er hellig, bevar alle disse som du har gitt meg. La dem bli i ditt fellesskap, slik
at de kan leve i fullkommen enhet, på samme måten som du og jeg er ett. 12 Mens
jeg var hos de, bevarte jeg dem i ditt fellesskap. Jeg vernet alle, slik at ingen av dem
gikk fortapt, bortsett fra den ene som var dømt til å gå evig fortapt, slik at det Gud
hadde forutsagt i Skriften*, skulle bli virkelighet.

13 Nå vender jeg tilbake til deg. Dette sier jeg mens jeg ennå er i verden, for at de
skal kjenne min fullkomne glede. 14 Jeg har brakt budskapet ditt videre. Menneskene
i verden har hatet dem, fordi de ikke tilhører denne verden, på samme måten som
heller ikke jeg tilhører den. 15 Jeg ber ikke at du skal ta dem bort fra denne verden,
men at du skal bevare dem fra det onde. 16 De tilhører ikke denne verden, liksom jeg
ikke tilhører den. 17 Hjelp alle til å være lydig mot ditt sanne budskap, slik at de kan
leve fullt og helt for deg. 18 På samme måten som du sendte meg til verden, sender
jeg dem ut i verden. 19 For deres skyld overgir jeg livet mitt som et offer til deg, slik
at de også kan overgi livene sine til deg, gjennom det å følge ditt sanne budskap.

20 Men jeg ber ikke bare for dem, men også for alle som i framtiden begynner å tro
på meg på grunn av budskapet deres. 21 Far i himmelen, jeg ber om at de skal leve
i fullkommen enhet, på samme måten som du og jeg er ett. La dem være i oss, på
samme måten som du er i meg og jeg er i deg, slik at menneskene kan tro at du har
sendt meg.

* **17:12** ”Skriften” for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

22 Den herligheten du ga til meg, har jeg gitt til dem, slik at de kan leve i fullkommen
enhet på samme måte som du og jeg er ett. 23 Jeg skal være i dem og du i meg, slik
at deres enhet blir total. Da skal verden forstå at du har sendt meg og at du elsker
dem like mye som du elsker meg. 24 Far i himmelen, jeg vil at alle dem som du har
gitt meg, skal være sammen med meg, slik at de kan se den herligheten du ga meg,
etter som du elsket meg allerede før verden ble skapt.
25 Far i himmelen, du som alltid handler rett, menneskene i verden kjenner deg
ikke, men jeg kjenner deg, og disiplene mine vet at du har sendt meg. 26 Jeg har
hjulpet dem til å lære deg å kjenne. Jeg skal fortsette med å hjelpe dem, slik at de
kan elske hverandre på samme måten som du har elsket meg, og slik at jeg kan være
ett med dem."

18

Jesus blir forrådt og arrestert

1 Da Jesus hadde avsluttet sin bønn, gikk han ut sammen med disiplene til den
andre siden av Kedrondalen. Der lå det en hage som de gikk inn i. 2 Judas, han som
forrådt Jesus, kjente også til dette stedet, etter som Jesus ofte hadde vært der med
disiplene.
3 Judas tok nå med seg en gruppe romerske soldater og en del av tempelvakten. De
var sendt ut av øversteprestene og fariseerne* og kom med brennende fakler, lykter
og våpen til hagen.
4-5 Jesus visste nøyaktig hva som skulle skje med ham. Derfor gikk han fram til
dem og spurte: "Hvem leter dere etter?" De svarte: "Jesus fra Nasaret." Da varte
Jesus: "Det er jeg."†
Judas, han som forrådt ham, sto der sammen med de andre. 6 Da Jesus sa: "Det er
jeg", rygget alle tilbake og falt til jorden.
7 Han spurte på nytt: "Hvem leter dere etter?" De svarte: "Jesus fra Nasaret." 8 Da
sa Jesus: "Jeg har jo allerede sagt dere at det er jeg. Dersom det er meg dere leter
etter, så la de andre gå." 9 Med disse ordene gikk det i oppfyllelse det som Jesus hadde
sagt: "Jeg har ikke mistet en eneste av dem som du har gitt meg."‡
10 Simon Peter trakk det sverdet han hadde tatt med seg, og hogg høyre øre av
tjeneren til øverstepresten. Navnet på tjeneren var Malkos. 11 Da sa Jesus til Peter:
"Sett sverdet tilbake i sliren. Skulle jeg snike meg unna de lidelsene som min Far i
himmelen har bestemt at jeg må gå i gjennom?"

Peter fornekter at han kjenner Jesus

12 Den romerske offiseren, soldatene og de jødiske tempelvaktene fanget nå Jesus
og bandt ham. 13 Først tok de ham med til Annas§, han var svigerfar til Kaifas, som
var øversteprest dette året. 14 Det var Kaifas som hadde sagt til de religiøse lederne
at det var best om det ene menneske døde for at folket ellers kunne bli reddet.
15 Simon Peter fulgte etter sammen med en av de andre disiplene. Denne
disippelen kjente øverstepresten og fikk på grunn av det tillatelse til å komme inn på
gårdsplassen utenfor huset til øverstepresten. Samtidig førte de Jesus dit. 16 Peter
sto igjen utenfor porten. Den disippelen som kjente øverstepresten, gikk ut og
snakket med en tjenestejente som sto vakt ved porten, slik at Peter også fikk følge
med inn. 17 Jenta i porten spurte da Peter: "Er ikke du også en av disiplene til denne
mannen?" Peter svarte: "Nei, det er jeg ikke."

---

* **18:3** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. † **18:4-5** Jesus bruker samme ord om seg selv som Gud gjorde i Andre Mosebok 3:14. Han er den evige "Jeg er". ‡ **18:9** Se 6:39 og 17:12. § **18:13** Annas hadde vært øversteprest før og ble fortsatt regnet som det.

18 Tjenstefolket og tempelvaktene sto rundt et bål som de hadde tent opp siden det
var kjølig. Peter stilte seg der sammen med de andre og varmet seg.
19 Øverstepresten stilte nå spørsmål til Jesus om disiplene hans og om hva han
lærte. 20 Jesus svarte: "Alle kjenner til undervisningen min, for jeg har hele tiden
snakket åpent i synagogene og i templet. Der samlet alle jødene seg. Jeg har ikke
sagt noe i hemmelighet, alt har skjedd offentlig. 21 Hvorfor spør du meg om dette?
Spør heller dem som har hørt meg undervise. De vet hva jeg har sagt!"
22 En blant tempelvaktene som sto der, ga Jesus en ørefik og sa: "Svarer du
øverstepresten på denne måten?" 23 Men Jesus sa: "Har jeg sagt noe som ikke var
riktig, så si meg hva det var. Eller slår du for at noen sier sannheten?"
24 Hannas sendte Jesus bundet til øverstepresten Kaifas.
25 Peter sto fortsatt ved bålet og varmet seg. Noen spurte ham: "Er ikke du også en
av disiplene?" Peter protesterte og sa: "Nei, det er jeg ikke."
26 Da sa en av tjenerne til øverstepresten, en slektning til den mannen som Peter
hadde hugget øret av: "Jo visst, jeg så deg der ute i hagen sammen med Jesus?"
27 Peter nektet enda en gang. I samme øyeblikket gol hanen.

Jesus blir forhørt av Pilatus

28 Tidlig på morgenen ble Jesus ført fra øverstepresten Kaifas til huset der den
romerske landshøvdingen holdt til. De religiøse lederne som hadde ført ham dit,
gikk ikke selv inn i huset. De ville ikke bli uverdige* i Guds øyne, for da kunne de
ikke være med å spise påskemåltidet†. 29 Pilatus, som var landshøvding, gikk derfor
ut til dem og spurte: "Hva er det dere anklager denne mannen for?"
30 De svarte: "Vi ville aldri ha kommet med ham til deg om han ikke hadde vært
en forbryter."
31 Da sa Pilatus: "Om han er en vanlig forbryter, kan dere dømme ham etter deres
egen lov‡."
Men de religiøse lederne sa: "Vi vil ha ham henrettet, og det har vi ikke fullmakt
til å gjøre på egen hånd." 32 Ved dette ble det som Jesus hadde sagt til virkelighet da
han avslørte på hvilken måte han skulle dø.§
33 Pilatus gikk nå inn i huset igjen og kalte til seg Jesus og spurte: "Er du jødenes
konge?"
34 Jesus svarte: "Er det du selv som vil vite det, eller har andre fortalt dette om meg
til deg?"
35 Pilatus sa: "Jeg er vel ingen jøde! Ditt eget folk og øverstepresterne har ført deg
hit. Hva har du gjort?"
36 Da svarte Jesus: "Jeg regjerer ikke i denne verden. Dersom jeg hadde gjort det,
da hadde disiplene mine kjempet for at jeg ikke skulle bli tatt til fange av de religiøse
lederne. Men nå regjerer jeg over et annet slags rike."
37 Pilatus spurte igjen: "Så du er altså en konge?"
Jesus svarte: "Det er du selv som kaller meg konge. Men jeg har blitt født og har
kommet hit til verden for å fortelle om det som er sant. Alle som elsker sannheten,
hører det jeg sier."

---

* **18:28** I følge de jødiske de skriftlærde sine regler ble en jøde uverdig for Gud om han gikk inn til en som ikke var jøde, etter som den som ikke var jøde, var uverdig. Han må gå gjennom spesielle seremonier for å bli renset.
† **18:28** "Påske" kommer fra hebraisk "pésach" eller "pasách" som betyr "gå forbi" eller "skåne". Jødene sin påske feires til minne om hvordan Gud reddet dem ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27. ‡ **18:31** Pilatus viser til Moseloven, eller den jødiske loven, som finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. § **18:32** Se 12:32-33.

38 Da sa Pilatus: ”Hva er sannhet?” Etterpå gikk han ut til folket igjen og sa: ”Jeg
finner ham ikke skyldig i noe. 39 Men det er tradisjon for at jeg hver påske setter fri
en fange til dere. Om dere vil, kan jeg derfor slippe jødenes konge fri.”
40 Men de ropte tilbake: ”Nei! Ikke ham, men Barabbas!” Barabbas var en forbryter.

19

Pilatus dømmer Jesus til døden

1 Da ga Pilatus befaling til at Jesus skulle bli pisket. 2 Soldatene laget en krone av
tornekratt og satte den på hodet hans og kledde på ham en høyrød* kappe. 3 De gikk
fram til ham og sa: ”Leve jødenes konge”, og så slo de ham i ansiktet.
4 Senere gikk Pilatus igjen ut og sa til folket: ”Nå sender jeg ham ut til dere, slik
at dere skal forstå at jeg ikke finner ham skyldig i noe.” 5 Da Jesus kom ut med
tornekronen og den mørkerøde kappen på seg, sa Pilatus: ”Her er mannen!”
6 Da øversteprestene og tempelvaktene fikk se ha, begynte de å rope: ”La ham
spikres fast på et kors, spikre ham fast på et kors!”
Pilatus sa: ”Dere får selv ta ham og spikre ham fast. Jeg finner han ikke skyldig i
noe.” 7 Men de religiøse lederne svarte: ”I følge vår lov† skal han dø, for han har
gitt seg ut for å være Guds sønn.”
8 Da Pilatus hørte dette, ble han virkelig redd. 9 Han førte Jesus inn i huset på nytt
og spurte ham: ”Hvor kommer du fra?” Men Jesus svarte ham ikke.
10 ”Vil du ikke svare meg?” spurte Pilatus. ”Vet du ikke at jeg har makt både til å
gi deg fri og til å la deg blir spikret fast på et kors?”
11 Jesus svarte: ”Du ville ikke ha noen som helst makt over meg om du ikke hadde
fått den av Gud. Derfor har de som overlot meg til deg, gjort seg skyldige i en større
synd.”
12 Da forsøkte Pilatus å finne en måte å frigi Jesus på, men folket ropte: ”Dersom
du setter han fri, er du ikke keiserens venn. Den som gjør seg til konge, gjør egentlig
opprør mot keiseren.” 13 Da Pilatus hørte det de sa, førte han Jesus ut til dem på
nytt og satte seg på dommersete på det stedet som ble kalt Steingården, og som på
arameisk‡ heter ”Gabbata”. 14 Klokken var nå rundt tolv§ på dagen, og det var fredag,
som kalles forberedelsesdagen før påskehøytiden*. Pilatus sa til jødene: ”Her har
dere kongen deres.”
15 Folket skrek: ”Bort med ham. La ham spikres fast på et kors!”
Da spurte Pilatus: ”Skal jeg virkelig henrette kongen deres på et kors?”
Men øversteprestene svarte: ”Vi har ingen annen konge enn keiseren.”
16 Da resignerte Pilatus og overlot Jesus til soldatene for at de skulle føre ham bort
og la ham spikres fast på et kors.

Jesus blir spikret fast på et kors

Soldatene tok ham med seg. 17 Jesus ble tvunget til selv å bære korset sitt til det
stedet som ble kalt Hodeskallen, som på arameisk heter ”Golgata”.

---

* **19:2** På gresk: rød som purpur. Fargen var et symbol for kongelig makt. † **19:7** De viser til Moseloven, eller den jødiske loven, som finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **19:13** Eller: hebraisk, det vil si hebreerne eller jødenes språk. Men hverdagens språk for Israels folk var arameisk. Se også v.17 og 20. § **19:14** På gresk ”sjette timen”. I Markus sin fortelling om Jesus 15:25 står det at Jesus ble spikret fast på korset ved den ”tredje timen” altså klokken ni på morgenen. Enten er det en skrivefeil i Markus sin fortelling, eller så bruker Johannes seg av romersk tid, noe som skulle bety at klokken var seks på morgenen. * **19:14** ”Påske” kommer fra hebraisk ”pésach” eller ”pasách” som betyr ”gå forbi” eller ”skåne”. Jødene sin påske feires til minne om hvordan Gud reddet dem ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27.

18 Der spikret de ham og to andre menn fast på hvert sitt kors. Jesus hengte de
i midten og de to andre på hver sin side av ham. 19 Pilatus hadde fått skrevet en
plakat som ble satt opp på korset. Der sto det: "Jesus fra Nasaret, jødenes konge".
20 Teksten var skrevet både på arameisk, latin og gresk. Etter som stedet der Jesus
ble henrettet, lå nær byen, var det mange som leste plakaten.
21 Øversteprestene gikk da til Pilatus og forlangte: "Få endret teksten fra dette
med 'Jødenes konge' til 'Han har sagt: Jeg er jødenes konge.' "
22 Men Pilatus svarte: "Det jeg skrev, det skrev jeg! Ikke noe som helst skal bli
endret."
23 Da soldatene hadde spikret Jesus fast på korset, tok de klærne hans og delte i
fire hauger, en for hver av vaktene. Men da de kom til kjortelen, viste det seg at den
var vevd i et sammenhengende stykke uten sømmer. 24 Derfor sa de: "Det er dumt
å skjære den i stykker. Vi kaster heller lodd om hvem som skal få den." Gjennom
dette ble det som Gud hadde forutsagt i Skriften†, til virkelighet: *"De delte mine klær
mellom seg og kastet lodd om min klesdrakt."*‡ Ja, det var nøyaktig det soldatene
gjorde.
25 Nær korset der Jesus hang, sto moren hans. Tanten hans, som var gift med Klopas
og het Maria, var også sammen med Maria Magdalena. 26 Da Jesus så moren sin stå
der ved siden den disippelen som han elsket,§ sa han til henne: "Mor, la ham være
som sønnen din." 27 Så sa han til disippelen: "La henne være som moren din!" Fra
den dagen av lot disippelen henne bo hjemme hos seg.

Jesus dør på korset

28 Jesus visste at oppdraget hans nå var sluttført. For at det som Gud hadde forutsagt
i Skriften* skulle bli virkelighet, sa han: "Jeg er tørst."† 29 Noen dyppet da en svamp
i en krukke fylt med sur vin som sto der. De festet den på en stilk fra isopplanten‡ og
rakte den opp til munnen§ hans. 30 Da Jesus hadde smakt på vinen, sa han: "Det er
fullbrakt." Så bøyde han hodet og sluttet å puste.
31 Jødene ville ikke at de døde kroppene skulle henge på korset til neste dag som
var hviledagen*. Dessuten var det en spesiell merkedag siden det var påske†. Derfor
ba de Pilatus om å gi befaling til at de skulle knuse skjelettene på dem som var
spikret fast på korsene. Da kunne kroppene bli tatt ned.‡ 32 Soldatene kom og knuste
skjelettet på de to mennene som hadde blitt spikret opp på sine kors samtidig som
Jesus. Først den ene mannen sine bein, så den andre. 33 Men da de kom fram til
Jesus, så de at han allerede var død. Derfor knuste de ikke noen ben i kroppen hans.
34 En av soldatene nøyde seg i stedet med å stikke et spyd opp i siden hans. Da rant
det blod og vann ut. 35 Det finnes en som kan stå fram som vitne om dette,§ etter som

---

† **19:24** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **19:24** Se Salmenes bok 22:19. § **19:26** Hvilken disipler Johannes siktet til bli avslørt i 21:20-24. * **19:28** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **19:28** Se Salmenes bok 22:16 og 69:22. ‡ **19:29** I Andre Mosebok 12:22 blir brukt en stilk fra planten isop til å dyppe i blodet fra påskelammet. Det er blitt brukt også i forskjellige seremonier for å bli renset. Jesus er det lammet som renser oss fra synd, kan vi lese i 1:29. § **19:29** Se Salmenes bok 22:16 og 69:22. * **19:31** "Hviledagen". I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Den dagen utfører ikke jødene noe unødvendig arbeid. Hviledagen ble innstiftet av Gud allerede i Første Mosebok 2:3. † **19:31** "Påske" kommer fra hebraisk "pésach" eller "pasách" som betyr "gå forbi" eller "skåne". Jødene sin påske feires til minne om hvordan Gud reddet dem ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27. ‡ **19:31** Når benene ble knust, døde den som var blitt spikret fast på korset, etter som kroppstyngden da presset sammen lungene. I følge den jødiske loven skulle de døde begraves samme dagen. § **19:35** Johannes snakket om seg selv.

han så det med egne øyne. Han vet at det han sier er sant, og han har fortalt dette for at dere skal tro.
36 Dette skjedde for at det som Gud hadde forutsagt i Skriften, skulle bli virkelighet:
*"Ikke et eneste ben i kroppen hans skal bli knust."** 37 På et annet stedet har Gud sagt:
"De skal se opp til han som de har gjennomstukket"†.

Jesus blir begravd

38 Josef fra Arimatea, en som av frykt for de religiøse lederne hadde vært en hemmelig disippel av Jesus, ba Pilatus om å få ta ned kroppen til Jesus. Pilatus lot ham få gjøre det, og Josef gikk da og tok kroppen ned. 39 Nikodemus, den mannen som først hadde kommet til Jesus om natten, var også med. Han hadde med seg en blanding av myrra og aloe som veide omkring 30 kilo. 40 De to mennene svøpte kroppen til Jesus inn i tøy av lin sammen med den aromatisk blandingen. Dette var slik som de brukte å gjøre ved jødiske begravelser. 41 Plassen der Jesus ble spikret fast på korset, lå nær en hage. Der var det en ny grav som aldri hadde vært brukt.
42 Etter som hviledagen‡ snart skulle begynne, og graven lå så nær, la de Jesus i den.

20

Jesus står opp fra de døde

1 Tidlig på søndag morgenen, som er dagen etter hviledagen, mens det ennå var mørkt, kom Maria Magdalena til graven og oppdaget at steinen var rullet bort fra inngangen.
2 Hun sprang da straks fra stedet og begynte å lete etter Simon Peter og den disippelen som Jesus elsket* og sa: "De har flyttet Herren Jesus fra graven, og vi vet ikke hvor de har lagt ham."
3-4 Peter og den andre disippelen sprang av sted til graven for å se etter. Den andre disippelen sprang fortere enn Peter og kom først fram. 5 Han bøyde seg ned og så inn i graven. Der så han lintøyet ligge, men han gikk ikke inn. 6 Litt etter kom Simon Peter, og han gikk inn i graven. Han så også lintøyet som lå der. 7 I tillegg lå også det svøpet som hadde dekket hodet på den døde. Det var rullet sammen og lå for seg selv. 8 Da gikk også den andre disippelen inn, han som hadde kommet først til graven. Han så og trodde. 9 Før dette hadde de ikke skjønt det Gud hadde forutsagt i Skriften† om at Jesus måtte dø og så bli levende igjen.

Jesus viser seg for Maria Magdalena

10 Etterpå gikk de to disiplene hjem. 11 Men Maria sto og gråt utenfor graven. Hun bøyde seg framover og så inn i graven. 12 Da fikk hun se to hvitkledde engler som satt der kroppen til Jesus hadde ligget. En ved hodeplassen og en ved fotenden.
13 Englene spurte henne: "Hvorfor gråter du?"
Hun svarte: "De har tatt bort Herren min. Nå vet jeg ikke hvor de har lagt ham."
14 Da hun hadde sagt dette, så hun seg om og fikk øye på en som sto der, men at det var Jesus skjønte hun ikke.
15 Jesus spurte henne: "Hvorfor gråter du? Hvem leter du etter?" Hun trodde det var gartneren og svarte: "Dersom det er du som har båret ham bort, da si meg hvor du har lagt ham, slik at jeg kan hente ham."

---

* **19:36** Se Andre Mosebok 12:46, Fjerde Mosebok 9:12 og Salmenes bok 34:21. † **19:37** Se Sakarja 12:10. ‡ **19:42** I grunnteksten: etter som det var jødenes forberedelsesdag. Det var dagen før hviledagen, som begynner klokken 18.00 på fredagskvelden og slutter klokken 18.00 på lørdagskvelden. Mellom disse klokkeslettene blir det ikke utført noe unødvendig arbeid. * **20:2** Hvilken disippel Johannes siktet til, blir avslørt i 21:20-24. † **20:9** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

16 Jesus sa til henne: ”Maria.” Straks vendte hun seg mot ham og utbrøt: ”Rabbuni!”
Det er arameisk‡ og betyr mester.
17 Jesus sa: ”Ikke rør meg, for jeg har ennå ikke vendt tilbake til min Far i himmelen.
Men gå til brødrene mine og si at jeg skal vende tilbake til min Far i himmelen og
deres Far i himmelen, til min Gud og deres Gud.”
18 Maria Magdalena gikk da til disiplene og fortalte at hun hadde sett Herren Jesus,
og hun fortalte alt han hadde sagt.

Jesus viser seg for disiplene

19 Dette skjedde på søndagen, som er den første dagen i uken. Samme kvelden
samlet disiplene seg bak låste dører av frykt for de religiøse lederne. Plutselig sto
Jesus midt iblant dem og sa: ”Fred være med dere alle!” 20 Så viste han hendene sine
og siden sin. Gleden gikk ut over alle grenser da disiplene fikk se Herren Jesus.
21 Jesus sa igjen: ”Fred være med dere! På samme måten som min Far i himmelen
har sendt meg, sender jeg nå dere.” 22 Så pustet han på dem og sa: ”Ta imot Guds
Hellige Ånd.§ 23 Jeg gir dere i oppdrag å fortelle alle mennesker at Gud har tilgitt
syndene deres, men også å fortelle med dypt alvor at det går an å stelle seg slik at de
ikke får noen tilgivelse.*”

Jesus viser seg for Tomas

24 En av disiplene, han som het Tomas og ble kalt Tvillingen, hadde ikke vært
sammen med de andre da Jesus kom. 25 Disiplene sa til ham: ”Vi har sett Herren
Jesus.” Men Tomas svarte: ”Dersom jeg ikke får se skaden etter spikrene i hendene
hans og får ta på sårene med fingrene mine, og om jeg ikke får røre ved såret i siden
hans med hendene mine, da kan jeg ikke tro.”
26 Neste søndag† var disiplene igjen samlet. Denne gangen var Tomas sammen med
de andre. Til tross for at dørene var låste, sto Jesus plutselig midt iblant dem og sa:
”Fred være med dere!” 27 Han sa til Tomas: ”Her er hendene mine. Ta på sårene
med fingrene dine. Se, her er siden min. Ta på såret med hendene dine. Ikke tvil
lenger, men tro!”
28 Da utbrøt Tomas: ”Min Herre og min Gud.”
29 Jesus sa til ham: ”Nå tror du fordi du har sett meg. Lykkelige er dem som ikke
har sett meg, men likevel tror.”

Hensikten med denne boken

30 Disiplene fikk se Jesus gjøre mange andre mirakler i tillegg til dem som er skrevet
ned i denne boken. 31 De som står her, er skrevet ned for at dere skal tro at Jesus er
Messias, den lovede kongen og Guds sønn, og for at dere skal få liv i ham ved å tro
på ham.

21

Jesus viser seg for disiplene mens de fisker

1 Senere viste Jesus seg igjen for disiplene ved Genesaretsjøen*. Det skjedde på
denne måten:

---

‡ **20:16** Eller: hebraisk, det vil si hebreerne eller jødenes språk. Men hverdagens språk for Israels folk var arameisk. § **20:22** Ånd, åndedrett og vind er samme ordet på gresk. Jesus sitt åndedrett ble derfor symbol for Guds Ånd. * **20:23** Deres oppdrag var å forkynne for menneskene slik at den som aksepterte frelsen Jesus gir, skulle få tilgivelse for syndene sine, mens de andre ikke ble tilgitt. † **20:26** På gresk: åtte dager senere. I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen noe skjer, som dag nummer en. Jesus hadde stått opp på en søndag, og nå var det søndag igjen. * **21:1** Genesaretsjøen ble også kalt Tiberiassjøen.

2 En gruppe som besto av Simon Peter, Tomas, han som ble kalt Tvillingen, Natanael
fra Kana i Galilea, Jakob og Johannes, som var sønnene til Sebedeus, og to andre
disipler var sammen ved sjøen. 3 Da sa Simon Peter til de andre: "Jeg tar meg en tur
ut og fisker". De andre svarte: "Vi blir også med." De steg ombord i båten og dro ut
på sjøen, men de fikk ikke en eneste fisk hele natten.
4 Da det ble morgen, sto Jesus på stranden, men de forsto ikke at det var ham.
5 Jesus ropte ut over sjøen: "Går det bra, mine venner? Har dere fått noe fisk?"
"Nei", svarte de.
6 Da sa han: "Kast noten ut på høyre side av båten, da vil dere få fisk." De fulgte
rådet hans, og nå fikk de så mye fisk at de ikke maktet å dra inn noten!
7 Den disippelen som Jesus elsket†, sa til Peter: "Det er Herren Jesus." Da Simon
Peter hørte at det var Herren, knyttet han ytterklærne om seg, for han hadde nesten
ikke noe på seg. Han hoppet i vannet og svømte i land. 8 De andre disiplene kom etter
med båten som slepte noten med fiskene i. De var omkring 100 meter fra stranden.
9 Da de kom i land, så de at Jesus hadde gjort opp et bål og holdt på å grille fisk og
steke brød over glørne.
10 Jesus sa: "Hent noen av fiskene som dere nettopp har fått." 11 Da hoppet Simon
Peter ombord i båten og hjalp de andre med å dra noten i land. Det var 153 store
fisker i noten. Til tross for at den var så full, hadde den ikke revnet.
12 Jesus sa til disiplene: "Kom hit og spis." Ingen av dem våget å spørre hvem han
var, men alle skjønte at det måtte være Herren. 13 Jesus gikk fram og serverte dem
av brødet og fisken.
14 Dette var tredje gangen som Jesus viste seg for disiplene etter at han hadde stått
opp fra de døde.

Jesus og Peter

15 Da de hadde spist, sa Jesus til Simon Peter: "Simon, sønn av Johannes, elsker du
meg mer enn de andre gjør?"
"Ja, Herre", svarte Peter, "du vet at jeg elsker deg."
"Gi da mat til mine lam", sa Jesus.
16 Jesus spurte for andre gangen: "Simon, sønn av Johannes, elsker du meg?"
"Ja, Herre", sa Peter, "du vet at jeg elsker deg."
"Vær da gjeter for mine sauer", sa Jesus.
17 For tredje gangen spurte Jesus ham: "Simon, sønn av Johannes, elsker du meg?"
Peter ble lei seg over at Jesus på nytt måtte spørre om han elsket ham, men han
svarte: "Herre, du vet alt. Du vet at jeg elsker deg."
Da sa Jesus: "Gi da mat til sauene mine. 18 Jeg skal si deg som sant er: Da du var
ung, kunne du gjøre deg i stand og dra dit du selv ville. Men når du blir gammel,
skal du strekke ut hendene dine, og andre vil gjøre deg i stand og føre deg dit du ikke
vil.‡" 19 Dette sa Jesus for å vise hva slags død Peter skulle opphøye og ære Gud med.
Jesus sa til han: "Følg meg."
20 Peter vendte seg nå rundt og fikk se at den disippelen som Jesus elsket§, fulgte
etter ham. Det var han som under det siste måltidet med Jesus hadde lent seg inn mot
Jesus og spurt hvem som skulle forråde ham. 21 Da Peter fikk se disippelen, spurte
han Jesus: "Hva kommer til å skje med ham?"
22 Men Jesus svarte: "Dersom jeg vil at han skal leve til jeg kommer igjen, så
påvirker ikke det din situasjon. Se bare til at du følger meg."

† **21:7** Hvilken disippel Johannes siktet til bli avslørt i v.20-24. ‡ **21:18** Jesus forutsier at Peter skulle bli henrettet ved å blir spikret fast på et kors. § **21:20** I v.24 bli avslørt hvem disippelen er.

23 På grunn av dette utsagnet spredde det seg et rykte blant de troende om at denne
disippelen ikke skulle dø. Men Jesus sa aldri til Peter at disippelen ikke skulle dø.
Han sa bare: "Dersom jeg vil at han skal leve til jeg kommer igjen, så påvirker ikke
det din situasjon."

Sluttord

24 Det er denne disippelen som har sett alle tingene som skjedde, og som har skrevet
det ned i denne boken. Vi vet at det han forteller, er sant.
25 Jesus gjorde også mye annet. Om alle de tingene som skjedde skulle bli skrevet
ned, ja, da tror jeg ikke at hele verden ville romme det antall bøker som da måtte bli
skrevet!

Apostlenes gjerninger

Jesus vender tilbake til himmelen

1 Kjære Teofilus!

I min første bok* fortalte jeg for deg om alt som Jesus gjorde og lærte 2-3 helt fram
til den dagen da han ble tatt opp til himmelen. Etter at han hadde lidd, var død og
stått opp fra de døde, viste han seg for de mennene han hadde valgt ut som sine
spesielle utsendinger†. Han beviste på mange måter for dem at han levde. I 40 dager
viste han seg for dem og fortalte om Guds plan for å frelse menneskene og gjøre dem
til sitt eget folk. Gjennom Guds Hellige Ånd ga han en rekke råd og befalinger.

4 Ved en anledning, da han spiste sammen med sine utsendinger, sa han: "Ikke
reis fra Jerusalem før min Far i himmelen har sendt det han har lovet, det som jeg
allerede har snakket med dere om. 5 Døperen Johannes døpte med vann, men om
noen få dager skal dere bli døpt med Guds Hellige Ånd."

6 En annen gang da de var samlet, spurte utsendingene Jesus: "Herre, er det nå du
vil sette fri Israel og la oss bli et mektig land igjen?" 7 Han svarte: "Det tidspunktet
bestemmer min Far i himmelen, det er ikke noe som dere får vite. 8 Men når Guds
Hellige Ånd kommer over dere, skal dere få kraft, og dere skal fortelle for alle om
meg, både i Jerusalem, i Judea, i Samaria og over hele jorden."

9 Straks etter ble han løftet opp mot himmelen. Mens de sto og stirret etter ham
forsvant han i en sky. 10 De forsøkte å få et siste glimt av ham, men plutselig sto
to hvitkledde menn blant dem. 11 De sa: "Dere menn fra Galilea, hvorfor står dere
og ser opp mot himmelen? Jesus har blitt tatt opp fra dere og har vendt tilbake til
himmelen, men en dag vil han komme tilbake på samme måten som han for opp!"

Mattias blir valgt for å erstatte Judas

12 Da alt dette skjedde, oppholdt Jesu utsendinger seg på Oljeberget, som ligger en
snau kilometer fra Jerusalem. Nå vendte de tilbake dem til byen. 13 De gikk opp på
det rommet i andre etasjen der de brukte å treffe hverandre. Det var Peter, Johannes,
Jakob, Andreas, Filip, Tomas, Bartolomeus, Matteus, Jakob, som var sønn til Alfeus,
Simon, som også ble kalt seloten‡, og Judas, som var sønn til Jakob. 14 Alle disse ba
titt og ofte sammen. Flere kvinner, blant andre Maria, moren til Jesus, brukte også å
komme dit, det samme gjorde brødrene til Jesus.

15 Noen dager seinere var omkring 120 troende samlet. Peter reiste seg opp og sa:
16 "Kjære søsken, for lenge siden forutsa Guds Hellige Ånd ved kong David det som
skulle skje med Judas, han som viste veien for dem som arresterte Jesus. Nå har
det som var forutsagt i Skriften§, blitt virkelighet.* 17 Som dere vet var Judas en av
oss. Han var valgt ut til å være en av de nære utsendingene for Jesus akkurat som
oss. 18 Men han ble en forræder. For de pengene han fikk for sviket, kjøpte han en
åker. Det endte med at han falt hodestups, slik at kroppen sprakk og innvollene hans
veltet ut. 19 Nyheten om måten han døde på spredde seg raskt blant alle i Jerusalem.

---

* **1:1** Lukas sin fortelling om Jesus. † **1:2-3** Blir også kalt apostler. ‡ **1:13** Selot betyr "ivreren". Enten var Simon ivrig i sin personlighet, eller så tilhørte han "selotene", et politisk parti som ville gjøre opprør mot romerne. § **1:16** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **1:16** Forutsigelsen er sitert i v.20.

De kalte stedet for Hakeldama på arameisk†, noe som betyr 'Blodåkeren'. 20 David skriver i Salmenes bok:
'La hjemmet hans bli øde,
ingen skal bo der mer',
og:
'La hans oppgave bli overtatt av en annen.'‡
21-22 Derfor må vi nå velge en annen som kan ta plassen i stedet for Judas. En som sammen med oss kan fortelle at Herren Jesus har stått opp fra de døde. La oss velge en person som har vært med oss hele den tiden mens vi var sammen med Herren. En som har vært med helt fra den dagen da Jesus ble døpt av døperen Johannes og fram til dagen da han ble tatt opp til himmelen."
23 De foreslo da to menn: Josef Barsabbas, som også ble kalt Justus, og Mattias. 24 Hele gruppen samlet seg i bønn, og sa: "Herre, du kjenner hjertene hos hvert menneske. Vis oss hvem av disse to du har valgt ut. 25 La ham bli din utsending i stedet for Judas som svek oppdraget sitt, og nå har gått til stedet der han hører hjemme."
26 Så trakk de lodd. Loddet falt på Mattias, som ble valgt til Jesu utsending sammen med de andre elleve.

2

Guds Hellige Ånd kommer

1 Da dagen for pinse* kom, sju uker etter at Jesus var stått opp fra de døde, var alle de troende samlet. 2 Plutselig hørte de et brus fra himmelen, som lyden av en veldig storm. Det fylte hele huset der de var samlet. 3 Noe som så ut som ild, viste seg. Det delte seg og satte seg på hver enkelt av dem. 4 Alle ble fylt av Guds Hellige Ånd og begynte å snakke i andre språk som Ånden ga dem.
5 Mange hengivne jøder fra ulike land bodde i Jerusalem. 6 Da de hørte lyden, kom de løpende for å se hva som sto på. Forskrekket fikk de høre sine egne språk bli snakket! 7 De var helt forundret og sa: "Hvordan kan dette ha seg? Alle disse er jo fra Galilea? 8 Likevel hører vi dem snakke på våre egne språk. 9 Vi er partere, medere og elamitter, vi kommer fra Mesopotamia, Judea, Kappadokia, Pontos, provinsen Asia, 10 Frygia, Pamfylia,† Egypt og fra distriktet rundt Kyréne i Libya. Vi er tilreisende fra Roma, både jøder og slike som har konvertert til jødedommen. 11 Vi er kretere og arabere. Likevel hører vi alle fortelle om Guds mektige mirakler på våre egne språk!" 12 De sto forvirret midt oppe i det hele og visste ikke hva de skulle tro. De spurte hverandre: "Hva kan dette bety?" 13 Andre i folkemassen sa ironisk: "Phø, de er vel bare blitt litt fulle!"

Peter sin pinsepreken

14 Da steg Peter fram sammen med de andre elleve utsendingene og begynte å tale høyt og tydelig til folket. Han sa: "Hør på meg dere som er jøder, og alle som ellers bor i Jerusalem! 15 Noen av dere sier at disse mennene er fulle. Det er ikke sant. Folk drikker seg vel ikke fulle klokka ni på morgenen? 16 Nei, det dere nettopp har fått se, er det som ble forutsagt for lenge siden. Det Gud sa ved profeten Joel:
17 'I den siste tiden for denne verden vil jeg la min Ånd komme over alle mennesker.
Sønnene og døtrene deres skal holde fram budskap fra meg,

† **1:19** Arameisk var hverdagens språk for Israels folk på denne tiden. ‡ **1:20** Se Salmenes bok 69:26 og 109:8.
* **2:1** Pinsen ble feiret sju uker etter påske og var fra begynnelsen en høsttakkefest. Den ble senere feiret til minne om den dagen jødene fikk Moseloven. † **2:10** Kappadokia, Pontos, provinsen Asia, Frygia og Pamfylia var alle romerske provinser i nåværende Tyrkia.

unge menn skal se syner og gamle skal ha drømmer.
18 Ja, min Ånd vil komme over alle tjenerne mine,
både menn og kvinner.
De vil holde fram budskap fra meg.
19 Jeg vil la merkelige tegn vise seg oppe på himmelen og nede på jorden:
Blod og ild og røykskyer.
20 Solen skal bli mørk og månen blodrød før Herrens store og vidunderlige dag kommer.
21 Hver og en som tilber Herren skal bli frelst.'‡

22 Lytt til det jeg sier, alle dere israelitter§! Ved å gi Jesus fra Nasaret kraft til å utføre de mest fantastiske mirakler og tegn viste Gud at det var han som hadde sendt ham til verden. Dette kjenner dere til. 23 På en måte gjennomførte dere selv den planen som Gud hadde lagt, da dere med hjelp fra fremmede som lever uten Moseloven*, spikret Jesus fast på et kors og drepte ham. 24 Gud løste ham fra dødens veer og lot ham bli levende igjen, etter som det var umulig for døden å holde ham i sitt grep.

25 Kong David sa om Jesus:
'Jeg vet at Herren alltid er med meg.
Jeg vakler ikke, for han står ved min side.
26 Derfor er hjertet mitt fylt av gled.
Jeg roper ut hans pris, og kroppen min hviler i trygghet.
27 Du vil ikke forlate meg og la meg havne blant de døde,
eller la din Hellige tjener gå til grunne.
28 Du viser meg veien til livet,
og lar meg få oppleve gleden av å være i din nærhet.'†

29 Kjære venner! Det var ikke om seg selv David sa dette. For dere vet like godt som jeg at David døde og ble begravd, og at graven hans fortsatt er iblant oss. 30 Han var en profet som bar fram Guds budskap. David visste at Gud hadde lovet at en av etterkommerne hans skulle være Messias‡, den lovede kongen, og få sitte på hans trone. 31 David kom med Guds forutsigelse om at Messias skulle stå opp fra de døde da han sa: 'Han vil ikke gå fra meg og la meg bli blant de døde. Han vil ikke la din Hellige tjener gå til grunne.' 32 Forutsigelsen handlet altså om Jesus. Alle vi som står her, har selv sett og kan vitne om at Gud virkelig vakte Jesus opp fra de døde.

33 Gud har opphøyet Jesus og satt ham på sin høyre side for at han skal regjere.§ Han har akkurat som Gud vår Far hadde lovet, fått ta imot Guds Hellige Ånd, den samme Ånd som nå har kommet over oss. Det er dette dere ser og hører i dag.

34 David for aldri opp til himmelen. Derfor snakket han ikke om seg selv da han sa:
'Gud sa til min Herre: Kom og sett deg på min høyre side for å regjere
35 til jeg har lagt dine fiender som en skammel for føttene dine!'*

36 Hele Israel må klart forstå at Gud har gjort Jesus til Herre og konge†, denne Jesus som dere henrettet på et kors."

---

‡ **2:21** Se Joel 2:28-32. § **2:22** Israelitter er et annet navn på jødene. Israelitt betyr etterkommere til Israel. Han hadde en sønn som het Juda, og som har gitt navn til jødene. * **2:23** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. Å leve uten Moseloven er det samme som å ikke være jøde. Her blir det vist til de romerske myndighetene. † **2:28** Se Salmenes bok 16:8-11. ‡ **2:30** "Messias" betyr "den salvede" på hebraisk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Jødene ventet på at denne konge skulle gjenopprette Israel som nasjon. Det gresk ordet "Kristus" betyr også "den salvede". § **2:33** Den som sitter på Guds høyre side, deler hans makt og regjerer sammen med ham. * **2:35** Se Salmenes bok 110:1. † **2:36** I grunnteksten: Messias.

37 Da folket hørte Peter tale på denne måten, gikk det rett til hjertene på dem. De
spurte Peter og de andre utsendingene: "Brødre, hva skal vi gjøre?"
38 Peter svarte: "Vend om fra synden og søk Gud! La dere alle bli døpt til fellesskap
med Jesus Kristus‡, så skal dere få tilgivelse for syndene. Dere skal få Guds Hellige
Ånd som gave. 39 Dette løfte fra Gud gjelder dere og etterkommerne deres. Ja, det
gjelder alle over hele jorden som takker ja til Herren, vår Guds, innbydelse om å
tilhøre ham."
40 Peter fortsatte en lang stund med å tale, og han oppfordret alle: "Pass på at dere
slipper unna den straffen som venter dem som ikke vil tro." 41 De som trodde på det
Peter sa, lot seg kort tid etter døpe. Den dagen økte antallet troende med omkring
tre tusen personer!

De troende samler seg

42 De troende samlet seg regelmessig for å bli undervist av Kristi utsendinger. De
hadde fellesskap med hverandre brøt brødet§ og ba sammen.
43 Folket hadde dyp respekt for de troende, for utsendingene utførte mange
mirakler. 44 Alle de troende var støtt og stadig samlet og hadde alt felles. 45 De
solgte det de eide og delte med hverandre, alt etter som hver enkelt hadde behov.
46 Hver dag møtte de hverandre i templet. I hjemmene kom de sammen for å bryte
brødet og spise i fellesskap. Deres glede og takknemlighet var grenseløs. 47 De hyllet
Gud dag og natt. Hele folket holdt av de troende. Hver dag lot Herren Jesus gruppen
vokse ved at flere og flere ble frelst.

3

En lam mann blir helbredet

1 En ettermiddag gikk Peter og Johannes til templet for å delta i den daglige bønnen
som var klokka tre. 2 Da fikk de se en mann som ble båret dit. Han hadde vært lam
fra fødselen av. Hver dag plasserte de ham ved den tempelporten som gikk under
navnet Fagerporten. Der kunne han tigge av dem som gikk inn i templet. 3 Da Peter
og Johannes var på vei inn, ba han om penger.
4 Peter og Johannes stanset et øyeblikk og møtte blikket hans, og Peter sa bestemt:
"Se på oss!" 5 Da så mannen opp, etter som han trodde han skulle få noe. 6 Men Peter
sa: "Vi har ingen penger, men jeg har noe annet å gi deg! Gjennom kraften fra Jesus
Kristus fra Nasaret, befaler jeg deg å stå opp og gå!"
7 Peter tok den lamme i høyre hånden og reiste ham opp. Da han gjorde det, ble
mannen frisk i føttene og anklene. 8 Han reiste seg med et rykk og begynte å gå fram
og tilbake! Så fulgte han med inn i templet. Der gikk og hoppet han om hverandre
og hyllet Gud.
9 Alle som var i templet, så ham gå omkring og hylle Gud. 10 Da de oppdaget at det
var den lamme tiggeren som brukte å sitte ved Fagerporten, ble de helt forskrekket.

Peter taler til folket i templet

11 Tiggeren holdt seg hele tiden nær Peter og Johannes. Alle i templet stimlet
sammen i Salomos buegang. De tråkket nesten ned hverandre for å se mannen.

‡ **2:38** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Jødene ventet på at denne konge skulle gjenopprette Israel som nasjon. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". § **2:42** De feiret minnet av Jesus død, så som Jesus hadde lært sine tolv nærmeste disipler. Se Lukas sin fortelling om Jesus 22:19.

12 Peter så straks sin sjanse og begynte å tale til folkemassen. Han sa: "Israelitter*,
hvorfor er dere så forskrekket over det som har skjedd? Hvorfor stirrer dere på oss?
Tror dere at vi ved vår egen kraft og godhet har fått denne mannen på beina? 13 Nei,
det er Abrahams, Isaks og Jakobs† Gud, våre forfedres Gud,‡ som har gjort dette for
å opphøye og ære sin tjener Jesus. Det var han dere utleverte til landshøvdingen
Pilatus og svek, og det til tross for at Pilatus gjerne ville ha satt ham fri. 14 Dere svek
ham som var hellig og uten skyld, og forlangte i stedet at en morder skulle bli satt
fri. 15 Dere drepte ham som gir menneskene liv, men Gud har vekket ham opp fra de
døde. Dette har vi selv sett og kan vitne om.

16 Ved tro på den kraften som er i Jesus, har denne mannen nå blitt helbredet. Dere
vet jo alle at han før var helt lam. Troen på Jesus har gjort ham fullstendig frisk, noe
som alle kan se.

17 Kjære venner! Jeg vet godt at både dere og lederne deres utleverte Jesus fordi
dere ikke forsto bedre. 18 Ved det som skjedde, har Gud latt det han forutsa hos
profetene§, bli virkelighet: At Messias, den kongen han lovet oss, måtte lide. 19 Derfor
er det på tide å vende om til Gud, slik at dere får tilgivelse for syndene. 20 Da skal
en fantastisk tid med hvile og lindring komme. Gud skal sende Jesus, kongen deres*,
tilbake til dere. 21 Han må bli i himmelen inntil alt som Gud fra tidenes begynnelse
har snakket om ved sine egne profeter, har blitt virkelighet. 22 Moses sa for eksempel:
'Herren er Gud, han vil la en profet lik meg stå fram blant deres eget folk. Lytt nøye
til ham.† 23 Hver og en som ikke hører på denne profeten, skal bli utryddet av folket.‡'
24 Etter dette har alle profetene, fra Samuel og framover, båret fram Guds budskap
om det som skjer i dag.

25 Dere er etterkommere av disse profetene, og Guds løfter som ble gitt til
forfedrene, gjelder også for dere. Gud inngikk en pakt med stamfaren deres Abraham,
og sa: 'Gjennom dine etterkommere skal alle folk i verden få del i min godhet.§' 26 Gud
lot altså sin Sønn komme til jorden. Han sendte ham først til dere som er israelitter,
etter som Gud ville gi dere alt godt og få dere til å vende om fra ondskapen."

4

Peter og Johannes blir arrestert

1 Mens Peter og Johannes fortsatt talte til folket, kom prestene og offiseren ved
tempelvakten og noen av saddukeerne* bort til dem. 2 De var i sterk affekt over at
de lærte folket og påsto at Jesus var blitt levende igjen, og at menneskene kan stå
opp fra de døde fordi Jesus har stått opp. 3 De grep Peter og Johannes og satte dem i
fengsel over natten, etter som det alt hadde blitt kveld. 4 Mange som hadde lyttet til
utsendingene, begynte å tro på budskapet. Antallet troende hadde nå økt til omkring
5 000 menn. I tillegg kom kvinner og barn.

---

* **3:12** Israelitter er et annet navn på jødene. Israelitt betyr etterkommere til Israel. Han hadde en sønn som het Juda, og som har gitt navn til jødene. † **3:13** Jakob ble kalt også Israel. Se Første Mosebok 32:27-28. ‡ **3:13** Se Andre Mosebok 3:6. § **3:18** Profetene sine budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **3:20** I grunnteksten: Messias. † **3:22** Se Femte Mosebok 18:15. ‡ **3:23** Se Femte Mosebok 18:19 og Tredje Mosebok 23:29. § **3:25** Se Første Mosebok 22:18. * **4:1** Saddukeerne var et religiøst parti blant jødene. De trodde verken på evig liv, engler eller ånder.

5 Dagen etter samlet de øverste myndighetene seg i Jerusalem, sammen med folkets
ledere og de skriftlærde†.‡ 6 Øverstepresten Annas deltok også. Det samme gjorde
Kaifas, Johannes, Aleksander og alle de øvrige fra slektene til øversteprestene. 7 De
hentet Peter og Johannes og spurte:
"Ved hvilken kraft og på hvem sitt oppdrag har dere gjort dette?"
8 Da ble Peter fylt av Guds Hellige Ånd og svarte:
"Ærede myndighet og ledere for folket! 9 Dere vil i dag spørre oss ut om en
god gjerning mot en handikappet mann, og dere vil vite på hvilken måte han ble
helbredet. 10 Derfor vil jeg uten omsvøp forklare, både for dere og alle i Israel, at
det er i kraften fra Jesus Kristus fra Nasaret denne mannen står fullstendig frisk for
øynene på dere. Dere spikret Jesus fast på et kors, men Gud vakte ham opp fra de
døde. 11 Det er han Skriften§ forteller om når det står:
'Den steinen som ikke var brukbar for bygningsmennene,
den har blitt selve hjørnesteinen.*'
12 Frelsen finnes hos ham! Ja, det finnes ingen andre i hele verden som kan frelse
noen av oss."
13 Da lederne så hvor frimodige Peter og Johannes var, og visste at de bare var
vanlig enkle folk uten høyere utdannelse, ble de helt forskrekket. Det eneste lederne
kjente til, var at de hadde vært sammen med Jesus. 14 Etter som mannen sto frisk
ved siden av Peter og Johannes, kunne de ikke si imot. 15 Derfor ble de skysset ut
av retten mens lederne begynte en intern diskusjon med hverandre. 16 De sa: "Hva
skal vi gjøre med disse personene? Vi kan jo ikke nekte for at de har gjort et stort
mirakel. Alle i Jerusalem vet om det allerede. 17 Kanskje kan vi klare å hindre at de
sprer ideene sine. Vi truer dem og sier at dersom de en gang til taler til folket om
Jesus, da vil de virkelig ligge dårlig an."
18 De kalte så Peter og Johannes inn igjen og ga befaling om at de aldri mer skulle
tale eller undervise om Jesus. 19 Peter og Johannes svarte: "Tenk selv i gjennom det
dere kommer med. Tror dere at Gud vil at vi skal lyde dere mer enn ham? 20 Nei, vi
kan ikke la være å fortelle om alt det fantastiske som vi har sett og hørt."
21 Rådet truet da enda en gang, men til slutt var de nødt til å slippe dem. De visste
ikke hvordan de kunne straffe dem uten at det ble uroligheter. Alle hyllet Gud for
det miraklet som hadde skjedd. 22 Mannen som var blitt helbredet, hadde vært lam
i over 40 år!

De troende ber om frimodighet

23 Så snart Peter og Johannes var frie, søkte de opp de andre troende og fortalte
det øverstepresterne og folkets ledere hadde sagt. 24 Da de hørte dette, begynte alle
i fellesskap å rope høyt til Gud, og sa:
"Herre, du som har skapt himmelen, jorden, havet og alt som er til.†
25 Du lot din Hellige Ånd tale ved vår stamfar kong David, din tjener, og sa:
'Hvorfor gjør folkene opprør?
Hvorfor legger de planer som ikke fører fram?
26 Jordens konger gjør seg beredt til strid,
makthaverne har sammensverget seg mot Herren

† **4:5** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **4:5** Det var Det jødiske rådet som var samlet. Rådet hadde omkring 70 medlemmer, og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Det fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. § **4:11** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **4:11** Se Salmenes bok 118:22. † **4:24** Se Salmenes bok 146:6.

og den han har gjort til konge‡.’§
27 Ja, det er virkelig dette som har skjedd i denne byen. Kong Herodes og
landshøvdingen Pontius Pilatus, romerne og hele Israels folk, alle har gått sammen
mot din Hellige tjener Jesus, som du har gjort til konge. 28 De har gjort nøyaktig det
som du i din makt planla for lenge siden. 29 Herre, du hører hvordan de truer oss.
Hjelp nå alle som tror på deg, slik at de uten frykt kan fortsette å fortelle om deg.
30 Vis din makt og helbred de syke, la mirakler og tegn skje ved kraften fra din Hellige
tjener Jesus.”
31 Da de sluttet å be, ristet huset der de var samlet. Alle ble fylt av Guds Hellige
Ånd og fortsatte å spre Guds budskap uten frykt.

De troende deler alt med hverandre

32 Alle de troende elsket hverandre og var enige om alt. Ingen gjorde krav på at
det han eide, var hans eget, men alle delte med hverandre. 33 Apostlene talte med
stor kraft om at Jesus hadde stått opp fra de døde. Gud var god mot de troende.
34 Ingen manglet noe. Alle som eide jord eller hus, solgte det. 35 De overlot pengene
til utsendingene som delte ut til hver og en, alt etter de behov den enkelte hadde.
36-37 En mann som het Josef, solgte en åker han eide, og ga pengene til de som var
utsendinger for Kristus. Han tilhørte Levi stamme og kom fra Kypros. Apostlene
kalte ham for Barnabas, som betyr ”den som oppmuntrer”.

5

Ananias og Saffira sitt bedrageri

1 En annen mann, som het Ananias, solgte en eiendom sammen med kona si Saffira.
2 Men han overlot bare en del av salgsbeløpet til utsendingene. Sammen hadde Saffira
og Ananias blitt enige om å beholde resten av pengene for seg selv.
3 Da sa Peter: ”Ananias, hvorfor har du sluppet Satan inn i hjertet ditt? Hvordan
kunne du finne på å påstå at dette var hele beløpet, når du visste at du hadde stukket
unna en del? Du har løyet for Guds Hellige Ånd! 4 Jordstykket var jo ditt, og du kunne
selge det eller beholde det alt etter som du ville. Når du nå hadde solgt, var det din
sak å bestemme hvor mye du ville gi. Hvordan kunne du gjøre noe slikt? Det var
ikke for oss du løy, men for Gud.”
5 Da Ananias hørte disse ordene, falt han død om på gulvet. Alle som hørte om det
som skjedde, ble lamslått av redsel. 6 Noen yngre menn kom og svøpte ham inn og
bar ham ut og begravde ham.
7 Omkring tre timer seinere kom kona til Ananias dit, uten å vite hva som hadde
skjedd med mannen. 8 Peter spurte henne: ”Disse pengene som dere ga oss, var det
hele beløpet dere fikk for jordstykket?”
”Ja”, svarte hun, ”det var det.”
9 Da sa Peter: ”Hvordan kunne du og mannen din bli enige om å gjøre noe slikt,
tenk å forsøke å lyve for Guds Ånd? De skrittene du nettopp nå hører nærme seg
utenfor døren, det er skrittene til de mennene som har begravd mannen din. Nå skal
de også bære deg ut.”
10 I samme øyeblikk falt hun sammen foran Peter og døde. Da de unge mennene
kom inn og fikk se at hun var død, bar de også henne ut og begravde henne ved siden

‡ **4:26** I grunnteksten: Salvet til konge. Jesus var den lovede kongen, det vil si Messias eller Kristus, hvilken betyr ”den salvede” på gresk og hebraisk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. § **4:26** Se Salmenes bok 2:1-2.

mannen hennes. 11 Hele menigheten, og alle andre som hørte om dette, var rystet og sjokkert.

Mange blir helbredet

12 Utsendingene gjorde mange merkelige mirakler blant folket. De troende møtte hverandre regelmessig på det stedet i templet som ble kalt Salomos buegang. 13 Ingen andre våget å blande seg med dem, men folket hadde stor respekt for de troende. 14 Flere og flere begynte å tro på Herren Jesus, både menn og kvinner. 15 Da de hørte om miraklene som utsendingene gjorde, bar de ut syke på gatene og la dem på liggematter og bårer for at i det minste skyggen fra Peter kunne falle på dem når han gikk forbi. 16 Til og med fra byene og småstedene rundt Jerusalem kom det mange. De tok med seg syke og personer som var besatt av onde ånder, og alle ble helbredet.

Utsendingene blir på nytt arrestert

17 Øverstepresten og tilhengerne hans, som var saddukeere*, ble misunnelige da de så alt utsendingene gjorde. 18 Derfor fikk de arrestert og fengslet dem.

19 Men om natten kom en engel fra Herren og åpnet portene til fengslet og slapp dem ut, og han sa: 20 "Gå og still dere fram i templet og fortell alt om det nye livet for folket."

21 Utsendingene var lydige mot oppfordringen. Tidlig på morgenen gikk de til templet og begynte å undervise.

Imens kalte øverstepresten og hans nærmeste menn sammen Det jødiske rådet, det vil si alle de religiøse og politiske lederne i Israel. De sendte bud til fengslet for å hente utsendingene. 22 Men da tjenerne kom til fengslet, var ikke utsendingene der. Mannen vendte tilbake til rådet og rapporterte: 23 "Portene til fengslet var låste og vaktene sto utenfor, men da vi åpnet, var det ingen der."

24 Da offiseren ved tempelvakten og øversteprestene hørte dette, ble de forskrekket og undret seg over hva som kunne ha skjedd. 25 På samme tid kom noen og fortalte at de mennene som de hadde fengslet, nå sto i templet og underviste folket.

26 Offiseren gikk dit sammen med vaktene og hentet utsendingene, men uten vold, for de var redde for å bli lynsjet av folket.

27 Da utsendingene ble stilt fram for Det jødiske rådet, begynte øverstepresten å forhøre dem og sa: 28 "Vi forbød dere strengt å tale eller undervise om denne mannen. Likevel har dere fylt hele Jerusalem med undervisningen deres. Dere anklager oss for å ha drept ham!" 29 Peter og de andre utsendingene svarte: "Det er viktigere å være lydig mot Gud enn å være lydig mot mennesker. 30 Våre forfedres Gud vakte Jesus opp fra de døde, etter at dere hadde hengt ham på et kors og drept ham. 31 Ja, Gud har opphøyet ham og satt ham på sin høyre side for at han skal regjere.† Han har gjort ham til en høvding som frelste oss ved å ta straffen for våre synder på seg, slik at Israels folk kan vende om til Gud og få tilgivelse. 32 Vi har selv sett dette skje og kan vitne om at det er sant. Det kan også Guds Hellige Ånd bekrefte, den Ånd han gir til alle som lyder ham."

33 Da medlemmene i rådet hørte dette, ble de rasende og ville drepe utsendingene. 34 Da grep en av fariseerne‡ i rådet inn, han het Gamaliel og var en skriftlærd§ som hele folket respekterte. Han reiste seg og ba om at utsendingene skulle bli ført ut av

---

* **5:17** Sadukeerne var et religiøst parti blant jødene. De trodde verken på evig liv, engler eller ånder. † **5:31** Den som sitter på Guds høyre side, deler hans makt og regjerer sammen med ham. ‡ **5:34** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven. § **5:34** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

retten en stund. 35 Så vendte han seg til sine kolleger og sa: "Israelitter*, tenk dere
nøye om før dere gjør noe med disse mennene! 36 Bråkmakere kommer og går. For
et tid siden var det en tvilsom type ved navn Teudas, som ga seg ut for å være noe.
Han hadde rundt regnet 400 mann som sluttet seg til ham. Men da han ble drept,
spredde tilhengerne seg til alle kanter og bevegelsen døde ut. 37 På den tiden da
skatteregistreringen fant sted, dukket Judas fra Galilea opp. Han fikk med seg mange
tilhengere, men også han ble drept, og alle som fulgte ham ble spredd. 38 Derfor
foreslår jeg at dere lar disse mennene være i fred og tillater at de går herfra. Dersom
det de holder på med bare er menneskelige påfunn, da vil det hele snart renne ut
i sanden. 39 Dersom bevegelsen derimot er fra Gud, da kan dere likevel ikke stoppe
den. Vær på vakt at dere ikke kjemper mot selveste Gud!"
40 Medlemmene i rådet aksepterte forslaget hans. De kalte utsendingene inn og
nøyde seg med å la dem bli pisket. Etterpå la de på nytt ned forbud mot at de skulle
undervise om Jesus, og så fikk de gå. 41 Men utsendingene dro fra retten lykkelige
over at Gud hadde vurdert at de var verdige til å bli vanæret på grunn av troen på
Jesus. 42 Hver dag fortsatte de å undervise både i templet og i hjemmene. Til alle
spredde de det glade budskapet om at Jesus er Messias, den lovede kongen.

6

Valg av sju medarbeidere

1 Antallet utsendinger økte raskt på denne tiden. Det oppsto en del misnøye blant
de troende. De gresktalende jødene anklaget de innfødte jødene for å diskriminere
enkene deres ved den daglige utdelingen av mat. 2 Utsendingene kalte derfor alle
inn til et møte og sa: "Vår hovedoppgave er å spre Guds budskap og ikke å skjøtte
utdelingen av mat. 3 La oss derfor, kjære søsken, velge ut sju respekterte menn, som
er fylte av Guds Ånd og som passer for denne oppgaven. Så kan de skjøtte utdelingen
av mat og andre praktiske oppgaver. 4 Vi kan heller disponere tiden vår til bønn og
spre budskapet fra Gud."
5 Alle syntes dette var et fornuftig forslag. De valgte ut følgende personer: Stefanus,
en mann som var fylt av tro og Guds Hellige Ånd, Filip, Prokorus, Nikanor, Timon,
Parmenas og Nikolaus fra Antiokia, en mann som hadde konvertert til jødedommen
og nå trodde på Jesus.
6 Disse sju ble ført fram for utsendingene, som innvieet dem til denne oppgaven
ved å be og legge hendene på dem.
7 Budskapet om Jesus spredde seg nå til flere og flere. Antallet utsendinger i
Jerusalem økte kraftig, og en mengde prester begynte også å tro.

Stefanus blir arrestert

8 Stefanus var fylt av Guds kjærlighet og kraft, og han gjorde merkelige mirakler
og tegn blant folket.
9 En dag begynte noen menn fra den synagogen* som ble kalt "De frigitte", å
diskutere med Stefanus. Dette var jøder fra Kyréne og Alexandria og fra provinsene
Kilikia og Asia.† 10 Ingen av dem kunne hevde seg mot Stefanus som argumenterte
med en visdom som var gitt ham av Guds Ånd. 11 De overtalte derfor noen menn i all

* **5:35** Israelitter er et annet navn på jødene. Israelitt betyr etterkommere til Israel. Han hadde en sønn som het Juda, og som har gitt navn til jødene. * **6:9** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der. † **6:9** Provinsene Kilikia og Asia var to romerske provinser i nåværende Tyrkia.

hemmelighet til å lyve om Stefanus og påstå at de hadde hørt ham snakke nedsettende om Moses og Gud.
12 På det måten klarte de å de hisse opp både folket, lederne og de skriftlærde‡.
De grep Stefanus og stilte ham fram for Det jødiske rådet§. 13 Der fortsatte de falske
vitnene med å si: "Denne mannen snakker hele tiden negativt om templet, og han
angriper Moseloven*. 14 Vi har selv hørt ham si at denne Jesus fra Nasaret skal
ødelegge templet og bryte ned de tradisjonene vi har fått fra Moses." 15 Mens dette
pågikk, så alle i retten skarpt på Stefanus. De merket at ansiktet hans fikk en glans
som hos en engel.

7

Stefanus sin forsvarstale

1 Øverstepresten spurte Stefanus: "Er disse anklagene sanne?"
2 Stefanus svarte: "Kjære brødre og ledere i folket vårt! Hør etter det jeg vil si!
Vår mektige og vidunderlige Gud viste seg for vår stamfar Abraham, da han bodde i
Mesopotamia før han hadde flyttet til Karan.* 3 Gud sa til ham: 'Gå ut fra ditt land
og dine slektninger og gå til det landet som jeg skal lede deg til.'† 4 Derfor flyttet
Abraham fra landet til kaldeerne og bosatte seg i Karan. Der bodde han til faren
hans var død. Siden førte Gud ham videre til det landet der dere nå bor. 5 Gud ga
ham ingen jord, ikke et eneste lite område, men han lovet at hele landet til slutt skulle
tilhøre Abraham og etterkommerne hans. Dette til tross for at Abraham på den tiden
ikke hadde noen barn.
6 Gud sa også til ham at etterkommerne hans skulle bo i et fremmed land og bli
slaver og være undertrykket i 400 år. 7 'Men jeg skal straffe det folket som gjør dem
til slaver', sa Gud, 'og etter dette skal de forlate det fremmede landet og tilbe meg på
dette stedet.'‡
8 Gud ga Abraham instruksjoner om at alle gutter i hver familie skulle bli omskåret.
Det var et tegn på at de aksepterte den pakten Gud hadde inngått med Abraham. Da
Abraham sin sønn som het Isak, var født, ble han omskåret på den åttende dagen.
Isak ble seinere far til Jakob§, og Jakob ble far til de tolv sønnene som bli regnet
som våre stamfedre. 9 Disse stamfedrene, altså sønnene til Jakob, var misunnelige
på broren sin som het Josef. De solgte Josef som slave til Egypt, men Gud var med
ham. 10 Først reddet han Josef ut av alle vanskelighetene og lot ham bli en høyt aktet
og mektig medarbeider hos farao som var konge i Egypt. Deretter ga Gud Josef en
slik visdom at farao utnevnte ham til å styre hele Egypt og ta hånd om den kongelige
forvaltningen.
11 Etter et tid ble det sultekatastrofer og store lidelser i Egypt og Kanaan, der
forfedrene våre bodde. Folket vårt manglet mat. 12 Da fikk Jakob høre at det fortsatt
var såkorn i Egypt. Derfor sendte han sine sønner dit for å kjøpe såkorn, først en
gang og så en gang til. 13 På den andre reisen til Egypt avslørte Josef for dem hvem
han var, og brødrene ble presentert for farao. 14 Noe seinere sendte Josef bud etter
faren sin Jakob og hele slekten hans for at de skulle komme til Egypt. Til sammen

‡ **6:12** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **6:12** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. * **6:13** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. * **7:2** Mesopotamia tilsvarte omtrent Irak i vår tid. Karan var en by som lå i nåværende Syria. † **7:3** Se Første Mosebok 12:1. ‡ **7:7** Se Første Mosebok 12:7 og 15:13-14 og Andre Mosebok 3:12. § **7:8** Jakob ble kalt også Israel. Se Første Mosebok 32:27-28.

var de 75 personer. 15 Så kom Jakob til Egypt og ble der til han døde, både han og
sønnene hans. 16 Kroppene deres ble ført til Sikem og ble begravd i den graven som
Abraham kjøpte av Hemors sønner.
17 Nå nærmet det seg den tiden da Gud skulle innfri løftet sitt til Abraham. Folket
vårt hadde vokst kraftig og blitt et stort folk i Egypt. 18 Men på denne tiden fikk Egypt
en ny konge, en som ikke kjente til Josef.* 19 Denne kongen var grusom mot folket
vårt og forsøkte ved list å kvitte seg med alle gjennom å tvinge forfedrene våre til å
sette ut sine nyfødte barn, slik at de skulle dø.
20 I denne tiden ble Moses født. Han var et uvanlig vakkert barn. Foreldrene hans
skjulte ham hjemme i tre måneder. 21 Til slutt ble han for stor til å gjemme bort. De
ble tvunget til å sette ham ut. Da ble han funnet av datteren til farao. Hun adopterte
gutten som sin egen sønn. 22 Moses fikk den beste utdannelsen noen kunne få i Egypt.
Han var handlekraftig og snakket med stor myndighet.
23 Da Moses var 40 år, begynte han å gruble over sine røtter og ville lete opp sitt
eget folk, israelittene†, for å hjelpe dem. 24 Ved et besøk han gjorde blant sine, fikk
han se en egypter som mishandlet en israelitt. Han skyndte seg og kom israelitten til
hjelp og hevnet seg ved å drepe egypteren. 25 Moses trodde at folket skulle forstå at
Gud hadde sendt ham for å sette alle fri, men det gjorde de ikke.
26 Neste dag fikk han øye på to israelitter som hadde røket opp i slagsmål. Han
forsøkte å mekle mellom dem og sa: 'Dere er jo brødre! Hvorfor vil dere skade
hverandre?' 27 Men de som hadde startet slagsmålet, dyttet Moses unna og spurte:
'Hvem har satt deg til leder og dommer over oss? 28 Tenker du å drepe meg som du
drepte egypteren i går?'‡ 29 Da Moses hørte at det han hadde gjort, var kjent, flyktet
han fra Egypt og levde som fremmed i landet Midjan. Der ble han far til to sønner.
30 Da han 40 år seinere oppholdt seg i ørkenen, nær fjellet Sinai, viste en engel seg
for ham i en brennende tornebusk. 31 Moses ble svært forbauset over det han så,
og da han gikk nærmere for å undersøke hva det var, ropte Herren til ham: 32 'Jeg
er dine forfedres Gud, Abrahams, Isaks og Jakobs Gud.' Da skalv Moses av frykt og
våget ikke å se opp. 33 Herren sa til ham: 'Ta av deg sandalene, for du står på hellig
jord. 34 Jeg har sett lidelsene som mitt folk treller under i Egypt og hørt ropene deres.
Nå har jeg kommet for å sette dem fri, og jeg sender deg tilbake til Egypt.'§
35 Gud sendte altså tilbake den samme mannen, som folket før hadde avvist med
ordene: 'Hvem har satt deg til leder og dommer over oss?'. Gjennom engelen som
viste seg i tornebusken, ble han valgt ut til leder og redningsmann. 36 Moses fikk ved
hjelp av mirakler og tegn lede folket ut av Egypt, gjennom Rødehavet og ørkenen i
40 år.
37 Det var Moses som bar fram Guds budskap til israelittene og sa: 'Gud skal la en
profet lik meg stå opp for dere av deres eget folk.'* 38 Det var også Moses som fikk
snakke med en engel på fjellet Sinai og formidle engelen sitt budskap til folket da de
var i ørkenen. Han fikk ta imot Guds lov, budskapet som gir liv,† og overgi det til oss.
39 Men forfedrene våre satte seg opp mot Moses og ville vende tilbake til Egypt. 40 De
sa til Aron, som var bror til Moses: 'Lag guder til oss som kan lede oss, for denne
Moses som førte oss ut av Egypt, ser ut til å ha forsvunnet.'‡ 41 Så laget de en avgud
i form av en kalv og ofret til den, glade over det de selv hadde skapt i menneskelig

* **7:18** Se Andre Mosebok 1:8. † **7:23** Israelitter er et annet navn på jødene. Israelitt betyr etterkommere til Israel. Han hadde en sønn som het Juda, og som har gitt navn til jødene. ‡ **7:28** Se Andre Mosebok 2:14. § **7:34** Se Andre Mosebok 3:5-10. * **7:37** Se Femte Mosebok 18:15. † **7:38** Han fikk ta imot Moseloven, eller den jødiske loven, som finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **7:40** Se Andre Mosebok 32:1.

klokskap. 42 Da ga Gud opp folket og lot dem tjene solen, månen og stjernene som
sine guder! I profetene sin bok§ sier Gud:
'Var det meg dere ofret til i de 40 årene i ørkenen, dere Israels folk?
43 Nei, dere drasset omkring på avgudene deres,
teltet til Molok og stjernen til Romfa,
bilder som dere selv gjorde for å kunne tilbe.
Derfor skal jeg fordrive dere til et land bortenfor Babylon.'*
44 På reisen gjennom ørkenen hadde forfedrene våre med seg vitnesbyrdets telt†.
Teltet var laget nøyaktig etter det forbilde som Gud hadde vist Moses. 45 Det gikk
siden i arv til forfedrene våre. Da Josva erobret landet fra folkene som Gud drev
bort, tok de med seg teltet inn i det nye landet. Det ble siden brukt helt til kong
Davids tid.
46 Gud hadde i sin godhet valgt ut David til å tjene ham, og David ba om å få bygge
et tempel for Israels Gud, 47 Det ble sønnen hans Salomo som fikk gjøre det. 48 Likevel
bor ikke den Høyeste i bygninger som menneskene har laget. Gud sier jo i profeten
Jesaja:
49 'Himmelen er min trone,
og jorden er min foteskammel.
Kan du bygge et tempel til meg som er bedre enn dette?
sier Herren.
Kan du gi meg et sted der jeg kan bo?
50 Jeg har jo skapt både himmelen og jorden.'‡
51 Dere gjenstridige skapninger, som nekter å høre på det Gud sier. Dere er som
de verste gudsfornektere! Alltid gjør dere motstand mot Guds Hellige Ånd, akkurat
som forfedre deres gjorde. 52 Si meg navnet på en eneste profet som bar fram Guds
budskap og ikke ble forfulgt av forfedrene deres. De drepte til og med dem som
forutsa at den Rettferdige§ skulle komme, han som dere nå har forrådt og myrdet.
53 Dere var med vilje og vitende ulydige mot Moseloven*, til tross for at dere fikk den
overrakt fra englenes hender."

Stefanus bli steinet

54 Da de religiøse lederne hørte dette, ble de så rasende på Stefanus at de freste av
sinne†. 55 Stefanus, som var fylt av Guds Hellige Ånd, så opp mot himmelen og fikk
se Guds herlighet og Jesus som sto ved Guds høyre hånd.‡ 56 Stefanus sa: "Jeg ser
himmelen åpen og Jesus, Menneskesønnen§, stå ved Guds høyre hånd!"
57 Da skrek de høyt og holdt seg for ørene. Så kastet de seg over Stefanus. 58 De
slepte ham ut av byen for å steine ham. De som anklaget ham, vrengte av seg kappene
sine og la dem foran føttene på en ung mann som het Saulus*.

---

§ **7:42** Profetenes bok er en av delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. De to andre delene dere Moseloven og salmene. * **7:43** Se Amos 5:25-27. Stefanus siterer den greske oversettelsen av Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Men den har byttet ut Damaskus mot Babylon. † **7:44** Før Israels folk hadde bygget et virkelig tempel, anvendte de et telt. I det innerste rommet, som ble kalt "Det aller helligste", ble det oppbevart en gullkiste, som ble kalt arken. I kisten lå paktstegnet, det vil si steintavlene med de ti budene. ‡ **7:50** Se Jesaja 66:1-2. § **7:52** Stefanus taler om Jesus. * **7:53** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. † **7:54** På gresk: skar tenner mot ham. ‡ **7:55** Den som står på Guds høyre side, deler hans makt og regjerer sammen med ham. § **7:56** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. * **7:58** Saulus ble senere kjent under sitt latinske navn Paulus.

59 Mens steinene haglet over Stefanus, ba han: "Herre Jesus, ta imot min Ånd."
60 Så falt han på kne og ropte: "Herre, du må ikke anklage dem for denne synden!"
Med disse ordene hengende i luften drepe de ham.

8

1 Også Saulus syntes det var rett at de drepte Stefanus.

Saulus forfølger de troende

Samme dagen brøt det ut en alvorlig forfølgelse av de troende. Den rammet hele
menigheten i Jerusalem. Alle bortsett fra utsendingene ble spredd over hele Judea og
Samaria. 2 Noen troende menn i den dypeste sorg rakk å begrave Stefanus. 3 Saulus
var mer enn grusom i sin forfølgelse av de troende. Han brøt seg inn i hus etter hus,
slepte ut menn og kvinner og satte dem i fengsel.
4 De troende som hadde blitt spredd, reiste omkring og fortalte de glade nyhetene
om Jesus over alt der de kom. 5 Filip*, for eksempel, reiste til hovedstaden i Samaria og
fortalte folket der at Jesus er Kristus, den lovede kongen. 6 Mange lyttet oppmerksomt
på det han hadde å si når de så de store miraklene han gjorde. 7 Mange onde ånder
ble drevet ut og forlot sine offer under høye skrik. Mange som hadde vært lamme,
eller handikappet på andre måter, ble helbredet. 8 Dette utløste stor glede i byen.

Filip og trollmannen Simon

9 I byen var det også en mann som het Simon. Han hadde drevet med trolldom
i mange år og hadde stort innflytelse over folket i Samaria. Han påsto seg å være
noe stort. 10 Alle, både rike og fattige, sa om ham: "Han er en gud, det er Den store
kraften som viser seg i ham." 11 På grunn av trolldommen var alle tilhengere av
ham. 12 Men nå begynte folket i stedet å tro på Filip og budskapet om Jesus Kristus,
at Gud ville gjøre menneskene til sitt eget folk. Mange menn og kvinner lot seg døpe.
13 Også Simon kom til tro og ble døpt. Han fulgte Filip over alt der han gikk, og han
var forbløffet over de tegn og mirakler som Filip gjorde.
14 Ryktet om at folket i Samaria hadde begynt tro på budskapet om Jesus, nådde
også Jerusalem. Apostlene sendte derfor Peter og Johannes dit. 15 Straks begynte de å
be for alle som nylig var kommet til tro, at de måtte få Guds Hellige Ånd. 16 For Guds
Ånd hadde ennå ikke kommet og fylt noen av dem, men de var bare døpt i navnet
til Herren Jesus. 17 Peter og Johannes la nå hendene på hver enkelt, og de fikk Guds
Hellige Ånd.
18 Da Simon så at de fikk Guds Ånd ved at utsendingene la hendene på hodene
deres, tilbød han utsendingene penger og sa: 19 "La meg også få denne makten, slik
at mennesker får Guds Hellige Ånd når jeg legger hendene på dem."
20 Peter svarte: "Både du og pengene dine skal gå til grunne for alltid, dersom du
tror at du kan kjøpe Guds gave for penger! 21 Du har ikke noe med dette å gjøre,
for din innstilling til Gud er helt feil. 22 Vend om fra din ondskap og be til Herren
Jesus, så kanskje han tilgir deg dine lumske planer. 23 Jeg ser at du fortsatt sitter fast
i avgudsdyrkelse og ikke har forlatt din onde måte å tenke på."
24 Da ropte Simon: "Be for meg til Herren, slik at jeg ikke bli rammet av dette
fryktelige!"
25 Etter at Peter og Johannes hadde spredd budskapet om Herren Jesus i
hovedstaden i Samaria, og bekreftet for folket at de selv hadde sett og hørt alt det de

* **8:5** Filip var en av de sju medarbeiderne i menigheten i Jerusalem. Se 6:5.

fortalte, vendte de tilbake til Jerusalem. På veien stanset de i flere av byene i Samaria for å fortelle de glade nyhetene om Jesus også der.

Filip og den etiopiske tjenestemannen

26 En engel fra Herren viste seg nå for Filip og sa til ham: "Gå sørover†, langs
veien i ørkenen som går mellom Jerusalem og Gaza". 27 Filip var lydig og gikk straks
av sted. På veien kom en høy embetsmann, som arbeide ved hoffet hos Kandake,
den etiopiske dronningen. Han hadde ansvaret for skattkamrene hos dronningen, og
hadde reist til Jerusalem for å tilbe i templet. 28 Nå var han på vei tilbake i vognen
sin. Han satt og leste høyt fra profeten Jesaja.
29 Da sa Guds Ånd til Filip: "Gå bort til vognen og hold deg nært den!" 30 Filip
skyndte seg bort, og da han hørte mannen lese det Gud hadde forutsagt ved profeten
Jesaja, spurte han: "Forstår du det du leser?"
31 "Nei", svarte mannen. "Hvordan skulle jeg kunne det, når ingen forklarer det
for meg?" Så ba han Filip stige opp i vognen og sette seg ved siden av ham. 32 Det
stedet i Skriften‡ han nettopp hadde lest, var dette:
"Slik som en sau blir ført bort for å slaktes,
eller som et lam som står stille når det blir klippet,
på samme vis åpnet han ikke sin munn.
33 Han ble sjikanert og dømt urettferdig.
Hvem kan fortelle om etterkommerne hans,
når livet hans blir rykket bort fra jorden?"§
34 Mannen spurte Filip: "Sa profeten Jesaja dette om seg selv eller om noen andre?"
35 Ut fra dette skriftstedet begynte Filip å forklare de glade nyhetene om Jesus. 36 Mens
de reiste langs veien, kom de til et sted med vann. Da sa den etiopiske mannen: "Se,
her finnes vann! Kan jeg bli døpt?"* 38 Så ga han befaling om å stanse vognen.
Sammen steg de ned i vannet, og Filip døpte ham.
39 Da de kom opp av vannet, rykket Guds Ånd plutselig Filip bort, og mannen så
ham ikke mer. Han fortsatte reisen sin glad og lykkelig.
40 Filip hadde blitt forflyttet til byen Asjdod, og han dro fra by til by og fortalte de
glade nyhetene om Jesus på sin vei fram til Cæsarea.

9

Saulus blir omvendt

1 Saulus var fortsatt fylt av hat og mordlyst mot alle som var disiplene til Herren
Jesus. En dag gikk han til øverstepresten i Jerusalem. 2 Der ba han om å få med seg
dokumenter adressert til synagogene* i Damaskus, for at han kunne få fullmakt til å
arrestere alle i Damaskus som fulgte Jesusveien†, både menn og kvinner. Han ville
føre dem som fanger til Jerusalem.
3 Da han reiste av sted og nærmet seg Damaskus, ble han plutselig omsluttet av
en sterk stråleglans fra himmelen. 4 Han falt til jorden og hørte en stemme som sa:
"Saulus! Saulus! Hvorfor forfølger du meg?"
5 Han spurte: "Hvem er du, herre?"

---

† **8:26** Eller: "Gå ut ved middagstiden". ‡ **8:32** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **8:33** Se Jesaja 53:7-8. * **8:36** Noen senere håndskrifter har med et ekstra vers: 37 "Visst kan du få det", svarte Filip, "om du tror av hele hjertet ditt." Og mannen svarte: "Jeg tror at Jesus Kristus er Guds sønn." * **9:2** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der. † **9:2** Troen på Jesus ble ofte kalt "veien", eller "den sanne veien".

Stemmen svarte: ”Jeg er Jesus, han som du forfølger! 6 Reis deg opp og gå inn i
byen og vent der, så vil du får vite hva du skal gjøre.”
7 Mennene som var sammen med Saulus, sto helt tause av overraskelse. De hørte
lyden av stemmen, men så ingen. 8 Da Saulus litt etter litt reiste seg fra jorden, merket
han at han ikke kunne se. De var nødt til å leie ham inn i Damaskus. 9 I tre dager
var han helt blind, og verken spiste eller drakk i denne perioden.
10 I Damaskus bodde en disippel som het Ananias. Nå snakket Herren til ham i et
syn og sa: ”Ananias!”
”Ja, Herre!” svarte han.
11 Da sa Herren: ”Gå bort til den gaten som har navnet: Den rette gaten. Finn huset
til Judas og spør etter en mann som heter Saulus fra Tarsus. Han er i bønn til meg
nettopp nå. 12 I et syn har jeg vist ham at en mann som heter Ananias, skal komme
inn og legge hendene på ham, for at han kan få synet sitt igjen!”
13 ”Men Herre!” utbrøt Ananias. ”Jeg har hørt om alt det onde denne mannen
har gjort mot de troende i Jerusalem. 14 Vi vet at han har dokumenter med seg fra
øverstеprestene, som gir ham fullmakt til å arrestere alle her i Damaskus som tilber
deg!”
15 Herren Jesus sa: ”Gå, og gjør som jeg sier, for jeg har valgt ut Saulus til å være
mitt redskap. Han skal gjøre meg kjent for mange forskjellige folk og makthavere, og
også for Israels folk. 16 Og jeg vil vise ham hvor mye han må lide for meg.”
17 Da gikk Ananias dit og fant Saulus. Han la hendene på ham og sa: ”Saulus, min
bror, Herren selv, Jesus, han som viste seg for deg på veien, har sendt meg for at du
skal få ditt syn tilbake og bli fylt av Guds Hellige Ånd.”
18 I samme øyeblikk var det som om tykke skjell falt fra øynene til Saulus, og han
kunne se igjen! Straks reiste han seg opp og lot seg døpe. 19 Da han hadde spist, fikk
han kreftene tilbake.

Saulus i Damaskus og Jerusalem

Saulus stanset igjen noen dager hos utsendingene i Damaskus. 20 Straks begynte
han å gå rundt i synagogene‡ og undervise om at Jesus virkelig er Guds sønn.
21 Alle som hørte ham ble forskrekket og spurte: ”Var det ikke han som i Jerusalem
forsøkte å drepe alle som tilber Jesus? Ryktet sa at han var på vei hit for å arrestere
de troende og føre dem som fanger til øverstеprestene?”
22 Saulus talte med stadig større kraft, og jødene i Damaskus hadde ingen
argumenter å sette imot når han beviste at Jesus er Messias, den lovede kongen.
23 Etter en tid hadde de religiøse lederne fått nok og forsøkte å gjøre slutt på Saulus.
24 Saulus fikk greie på planene deres. De holdt vakt ved byens porter både dag og
natt for å kunne drepe ham. 25 En natt tok noen av de troende og firte ham ned i en
korg fra en åpning i bymuren.
26 Saulus vendte nå tilbake til Jerusalem, men da han forsøkte å slutte seg til
disiplene der, var de reserverte mot ham. Ingen våget helt å stole på at han virkelig
hadde blitt en disippel. 27 Barnabas tok ham med til utsendingene og fortalte for dem
hvordan Saulus på veien hadde sett Herren Jesus og hvordan han hadde snakket til
ham. Etterpå hadde Saulus med stort mot undervist om Jesus i Damaskus. 28 Etter
dette aksepterte de Saulus, og han gikk ut og inn hos dem i Jerusalem. Han spredde
budskapet om Herren Jesus uten den minste frykt. 29 Han talte også til de gresktalende
jødene og diskuterte med dem. Det drøyde ikke lenge før de gjorde seg opp planer om

‡ **9:20** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der.

å drepe ham. 30 Da de troende fikk greie på dette, tok de med seg Saulus til Cæsarea
og sendte ham videre til hans hjemby som var Tarsus.

Peter i Lod og Joppe

31 Menighetene fikk nå være i fred i hele Judea, Galilea og Samaria. Medlemmene
ble stadig sterkere, og alle levde i lydighet og respekt for Herren. Gjennom Guds
Hellige Ånds styrke og hjelp kom også mange nye mennesker til tro.
32 Peter reiste nå fra sted til sted for å besøke menighetene. På en av reisene sine
kom han også til de troende i byen Lod. 33 Der møtte han en mann som het Æneas,
som var lam og hadde vært nødt til å ligge på en liggematte i åtte år.
34 Peter sa til ham: "Æneas! Jesus Kristus helbreder deg. Reis deg opp og rull
liggematten din sammen!" I samme øyeblikk reiste Æneas seg opp. 35 Alle som bodde
i Lod og på Saronsletten, så ham seinere gå frisk og sunn omkring, og de begynte å
tro på Herren Jesus!
36 I byen Joppe bodde det blant disiplene en kvinne som het Tabita, på gresk blir
navnet Dorkas§. Hun hadde gjort mye godt mot andre mennesker og spesielt mot
de fattige. 37 På denne tiden ble hun syk og døde. Vennene hennes stelte henne for
begravelsen og la henne i et rom som var en trapp opp. 38 Da disiplene hørte at Peter
var i Lod, som lå like i nærheten, sendte de av sted to menn for å be ham komme
til Joppe så fort som mulig. 39 Peter fulgte straks med, og da han kom dit, tok de han
med opp trappen der Tabita lå. Rommet var fylt av gråtende enker. De viste Peter
de skjortene og kappene Tabita hadde sydd mens hun ennå levde. 40 Peter ba alle å
forlate rommet. Så falt han på kne og ba, og etter en stund vendte han seg mot den
døde og sa: "Tabita, reis deg opp!" Da slo hun opp øynene sine, og da hun fikk se
Peter, satte hun seg opp. 41 Peter rakte henne hånden og hjalp henne opp på føttene.
Så ropte han på de troende og enkene og lot dem komme innfor å se henne stå der
lys levende.
42 Nyheten om det som hadde skjedd, spredde seg i hele byen, og mange begynte
å tro på Herren Jesus. 43 Peter stanset derfor et tid i Joppe og bodde hos Simon, en
mann som arbeidet med å garve skinn.*

10

Peter og Kornelius

1 I Cæsarea bodde en romersk offiser som het Kornelius, og han var kaptein for
Den italiske bataljonen. 2 Han, og alle i huset hans, tilba Israels Gud og var nøye med
å være lydige mot ham. Kornelius ga store gaver til de fattige blant jødene og ba
regelmessig til Gud.
3 En ettermiddag da han ba, klokka var omkring tre, fikk han i et syn se en Guds
engel komme mot ham og si: "Kornelius".
4 Skrekkslagen stirret Kornelius på engelen og spurte: "Hva vil du, herre?"
Engelen svarte: "Gud har hørt bønnene og sett gavene dine til de fattige. 5 Send
nå av sted noen menn til Joppe og hent den mannen som heter Simon Peter. 6 Han
bor i et hus nede ved havet hos en mann som arbeider med å garve skinn og heter
Simon."
7 Så snart engelen hadde forsvunnet, kalte Kornelius på to av tjenerne sine og en
soldat, som også trodde på Gud. 8 Han fortalte alt som hadde skjedd og sendte dem
av sted til Joppe.

---

§ **9:36** Tabita er arameisk, Dorkas gresk. Begge navnene betyr "hind". * **9:43** Simon arbeidet med døde dyr og var derfor konstant uren i følge den jødiske loven. At Peter skulle bo hos han var derfor et dristig skritt å ta.

9 Neste dag ved middagstiden nærmet mennene seg Joppe. Samtidig gikk Peter opp
på takterrassen øverst på huset for å be. 10 Etter en stund ble han sulten og ba om
å få noe å spise, men mens maten ble gjort i stand, fikk han se et syn. 11 Han så
himmelen åpen, og noe som lignet en stor duk ble senket ned på jorden. Duken var
festet i sine fire hjørner. 12 Den inneholdt alle slags dyr, både av den typen som flyr
og slike som lever på land. 13 En stemme sa til ham: "Reis deg opp, slakt og spis!"
14 "Nei, aldri, Herre", svarte Peter. "Jeg har aldri spist noe som Gud har forbudt i
Moseloven."*
15 Igjen hørte han stemmen som sa: "Dersom Gud har gjort noe tillatt, må ikke du
behandle det som forbudt."
16 Det samme synet ble gjentatt tre ganger, og så ble duken trukket opp til himmelen.
17 Peter var svært forvirret. Hva kunne synet bety? I samme øyeblikk kom
mennene som Kornelius hadde sendt av sted. De hadde spurt seg fram til huset
og sto nå utenfor porten. 18 De ropte: "Er det her Simon Peter bor?"
19 Peter var fortsatt opptatt med å gruble over synet da Guds Ånd sa til ham: "Tre
menn har kommet hit for å treffe deg. 20 Gå ned og ta imot dem som er kommet og
bli med dem. Vær ikke urolig, for det er jeg som har sendt dem."
21 Da gikk Peter ned og møtte mennene og sa: "Det er jeg som er Simon Peter. Er
det noe spesielt dere vil meg?"
22 Da fortalte de: "Vi er sendt hit av den romerske offiseren Kornelius. Han tilber
Israels Gud og tar på alvor å være lydig mot ham. Han er avholdt av alle jødene. Nå
har en engel fra Gud sagt til ham at han skulle sende bud etter deg, slik at han kan
få greie på det du har å si."
23 Peter bød dem da inn og lot dem bli der natten over. Neste dag tok han med seg
noen troende fra Joppe og fulgte med mennene.
24 Dagen etterpå kom de fram til Cæsarea, der Kornelius ventet på ham. Han hadde
samlet alle slektningene sine og nærmeste venner for at de skulle få treffe Peter. 25 Da
Peter steg inn i huset, falt Kornelius på kne for ham og tilba ham. 26 Peter dro ham
opp og sa: "Reis deg opp! Jeg er et vanlig menneske akkurat som du!" 27 Så snakket
de med hverandre og gikk sammen inn i det rommet der de andre var samlet.
28 Peter sa til alle: "Som dere vet, er det forbudt for meg som jøde å ha omgang
med noen fra et annet folk og besøke hjemmet deres på denne måten. Men Gud har
vist meg at jeg aldri skal nedvurdere et annet menneske og anse det som uverdig i
Guds øyne.† 29 Derfor fulgte jeg med uten til å protestere da dere sendte bud etter
meg. Si meg nå hva det er dere vil."
30 Kornelius svarte: "For tre dager siden, da jeg som vanlig ba her hjemme ved
tretiden på ettermiddagen, sto plutselig en mann kledd i skinnende klær foran meg.
31 Han sa til meg: 'Kornelius, Gud har hørt bønnene og sett gavene dine til de fattige.
32 Send nå noen menn av sted til Joppe og hent hit en mann som heter Simon Peter.
Han bor i et hus nede ved havet, hos en mann som heter Simon og som arbeider med
å garve skinn.' 33 Derfor sendte jeg straks bud etter deg, og jeg er svært takknemlig
for at du ville komme. Nå er vi alle samlet her for Herren Gud og venter med iver
på å høre hva han har gitt deg i oppdrag å si!"

Peter taler i hjemmet til Kornelius

* **10:14** På gresk: Noe eller noen som er uverdige eller uverdige. I følge Moseloven, eller den jødiske loven, blir den som spiser noe som er forbudt, uverdig for Gud og må gå gjennom forskjellige seremonier for å bli renset.
† **10:28** I følge de jødiske de skriftlærde sine regler ble en jøde uverdig for Gud om han gikk inn til en som ikke var jøde, etter som den som ikke var jøde, var uverdig. Han må senere gå gjennom spesielle seremonier for å bli renset.

34 Da svarte Peter: "Jeg ser nå helt klart at Gud behandler alle folk likt. 35 Han
er villig til å ta imot hvert menneske som tilber ham og som lever i tråd med hans
vilje. Det er det samme hvilket folk den enkelte tilhører. 36 Dere har sikkert hørt
om de glade nyhetene som har blitt meddelt Israels folk, at de kan få fred med Gud
ved Jesus Kristus som er Herre for alle. 37 Dere kjenner til det som skjedde etter at
døperen Johannes sto fram og begynte å tale til folket, hvordan det hele startet oppe
i Galilea og så spredde seg over hele Judea. 38 Dere kjenner til at Gud fylte Jesus fra
Nasaret med sin Hellige Ånd og ga ham kraft til den oppgaven han fikk, og at Jesus
gikk omkring og gjorde godt og helbredet alle som var fanget i djevelens makt. Alt
var mulig for Jesus etter som Gud var med ham. 39 Vi som ble valgt ut til å bli Jesus
sine nære disipler, har selv sett alt det han gjorde, både rundt i landet og i Jerusalem.
Vi kan vitne om at dette virkelig har skjedd.

Denne mannen hengte de på et kors og henrettet ham. 40 På den tredje‡ dagen vakte
Gud ham opp fra de døde. Gud lot ham vise seg etter oppstandelsen. 41 Ikke for hele
folket, men bare for oss som Gud på forhånd hadde valgt ut til å spre budskapet om
Jesus. Det var sammen med oss Jesus spiste og drakk etter at han hadde stått opp
fra de døde. 42 Han sendte oss av sted for å fortelle folk alle steder at han er den
som har fått oppdraget fra Gud til å være dommer over alle, både levende og døde.
43 Alle profetene som har båret fram Guds budskap§ om ham, har fortalt at hver og
en som tror på ham skal få syndene sine tilgitt gjennom det han har gjort for oss."

44 Mens Peter enda talte, kom plutselig Guds Hellige Ånd og fylte alle som lyttet til
budskapet hans. 45 De troende jødene som hadde kommet dit sammen med Peter,
ble forskrekket over at Guds Hellige Ånd hadde kommet over alle disse menneskene.
De hadde trodd at Guds Ånd bare var en gave til jødene. 46 Men nå rådde det ikke
lenger noen tvil om saken, for de hørte alle tale fremmede språk og hylle Gud.

47 Da spurte Peter: "Er det noen her som synes det er galt at vi døper, nå når de
har fått Guds Hellige Ånd på samme måte som vi?" 48 Så lot han medarbeiderne sine
døpe alle, etter som de hadde fått fellesskap med Jesus Kristus. Kornelius ba at Peter
måtte stanse hos dem noen dager.

11

Peter rapporterer til menigheten i Jerusalem

1 Snart fikk utsendingene og de andre troende i Judea høre at også andre folk hadde
tatt imot budskapet om Jesus. 2 Da Peter kom tilbake til Jerusalem, begynte de troende
jødene å anklage ham og si: 3 "Hvorfor har du besøkt slike som ikke er jøder? Du
har til og med spist sammen med dem."

4 Da fortalte Peter det som hadde skjedd. Han sa: 5 "En dag, da jeg var i byen Joppe,
kom Guds Ånd over meg mens jeg ba og jeg fikk se et syn. Jeg så noe som lignet en
stor duk bli senket ned fra himmelen. Duken var festet i sine fire hjørner og kom
helt ned til meg. 6 Da jeg undersøkte den nærmere, fikk jeg se at den inneholdt alle
slags ville og tamme dyr, både slike som flyr og slike som lever på land. 7 Jeg hørte
en stemme si: 'Peter, reis deg opp, slakt og spis.'

‡ **10:40** I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen noe skjer, som dag nummer en. Jesus døde på en fredag og sto opp på søndagen. § **10:43** Profetene sine budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

8 Jeg svarte: 'Nei, aldri, Herre. Jeg har aldri spist noe som Gud har forbudt i
Moseloven.'*
9 Men stemmen fra himmelen hørte jeg på nytt, som sa: 'Dersom Gud har gjort noe
tillatt, skal ikke du behandle det som forbudt.'
10 Dette skjedde tre ganger, og så ble alt sammen dratt opp til himmelen igjen. 11 I
samme øyeblikk kom tre menn til huset der vi var. De hadde blitt sendt fra Cæsarea
for å hente meg. 12 Guds Ånd sa til meg at jeg skulle følge med uten å bekymre meg
for at de ikke var jøder. Disse seks mennene fra menigheten i Joppe fulgte også med
meg, og vi kom hjem til den mannen som hadde sendt delegasjonen til Joppe.
13 Mannen fortalte at en engel hadde vist seg for ham hjemme i huset og sagt til
ham: 'Send bud til Joppe og hent Simon Peter. 14 Han har noe å fortelle som kan
frelse både deg og de andre i huset ditt.'
15 Jeg rakk ikke mer enn å begynne å tale, før Guds Hellige Ånd kom og fylte alle,
akkurat som den fylte oss den første tiden. 16 Da husket jeg at Herren Jesus hadde
sagt: 'Johannes døpte dere med vann, men dere skal bli døpt med Guds Hellige Ånd.'
17 Etter som Gud ga alle disse fremmede den samme gaven som han ga til oss jøder
som tror på Herren Jesus Kristus, hva kunne da jeg gjøre med det?"
18 Da de andre hørte dette, var det slutt på innvendingene deres. De begynte å
hylle Gud og sa: "Tenk at Gud også har gitt andre folk sjansen til å vende seg bort fra
synden og få evig liv."

Menigheten i Antiokia

19 De troende fra Jerusalem, som hadde blitt spredd under den forfølgelsen som
startet etter Stefanus sin død, hadde nå kommet helt til Fønikia, Kypros og Antiokia.
De hadde underveis spredd budskapet om Jesus bare til jødene. 20 Noen av de
troende, som var fra Kypros og Kyréne, reiste til Antiokia. De fortalte de glade
nyhetene om Herren Jesus Kristus også til noen som ikke var jøder. 21 Gud ga dem
kraft, slik at et stort antall mennesker kom til tro og begynte å følge Herren.
22 Ryktet om dette nådde etter en tid menigheten i Jerusalem som straks sendte
Barnabas dit. 23 Da han kom fram til Antiokia og fikk se det Gud i sin godhet hadde
gjort i byen, ble han glad og oppfordret de troende til å holde seg til Herren Jesus
av hele sitt hjerte. 24 Barnabas var en god mann, fylt av Guds Hellige Ånd og sterk i
troen. Derfor fikk han være med å vinne enda flere for Herren.
25 Etter dette reiste Barnabas videre til Tarsus for å lete opp Saulus. 26 Da han hadde
funnet ham, tok han Saulus med tilbake til Antiokia. Der stanset de i menigheten et
helt år og underviste et stort antall mennesker. Det var i Antiokia at disiplene for
første gangen fikk navnet kristne†.
27 På denne tiden kom noen personer dit fra Jerusalem. Gud hadde gitt dem evner
til å holde fram budskapet fra ham. 28 En som het Agabus, ble drevet av Guds Ånd
til å reise seg opp i et møte og forutsi at en alvorlig sultekatastrofe ville ramme hele
Romerriket. Den inntrådte i regjeringstiden til keiser Claudius. 29 Disiplene i Antiokia
besluttet derfor å sende hjelp til de troende i Judea. Hver og en skulle gi så mye han
hadde råd til. 30 De samlet sammen gavene og overlot alt til Barnabas og Saulus, som
fikk i oppdrag å overlevere gavene til lederne i menighetene i Jerusalem.

---

* **11:8** På gresk: Noe eller noen som er uverdige eller uverdige. I følge Moseloven, eller den jødiske loven, blir den som spiser noe som er forbudt, uverdig for Gud og må gå gjennom forskjellige seremonier for å bli renset.
† **11:26** "Kristen" betyr "tilhører Kristus".

12

En engel setter Peter fri fra fengslet

1 Omtrent på samme tiden begynte kong Herodes å arrestere og å mishandle flere
av medlemmene i menigheten. 2 Han lot Jakob, som var bror til Johannes, bli
halshugget med sverd. 3 Da han så at de religiøse lederne var tilfreds med dette,
arresterte han også Peter. Dette skjedde samtidig som påskehøytiden* ble feiret.
4 Etter arrestasjonen satte han Peter i fengsel og lot fire vaktskift med fire mann i
hvert skift bevokte ham. Herodes hadde tenkt at når påsken var over, skulle han
føre Peter fram for folket og la de dømme ham. 5 Mens Peter var kastet i fengslet, ba
menigheten intenst om at Gud skulle bevare ham.
6 Natten før han skulle bli stilt for retten, lå Peter og sov, lenket fast mellom to
soldater, og utenfor celledøren var det andre soldater som voktet fengslet. 7 Da ble
cellen plutselig fylt av lys, og en engel fra Herren sto der. Engelen støtte Peter i siden,
vekket ham og sa: "Reis deg opp, kvikt!" I samme øyeblikk falt lenkene fra hendene
til Peter. 8 Engelen fortsatte: "Ta på deg beltet og sandalene". Mens Peter gjorde det,
sa engelen: "Bra, svøp nå kappen om deg og følg meg."
9 Peter fulgte med engelen ut av cellen, men han trodde hele tiden at det var et syn
og ikke noe som skjedde i virkeligheten. 10 De passerte først en vaktpost og så en til,
og var til slutt framme ved jernporten som førte ut til byen. Porten åpnet seg for
dem helt av seg selv, det var bare å gå rett ut! Da de hadde gått nedover gaten et lite
stykke, var plutselig engelen borte!
11 Da Peter hadde roet seg litt, sa han til seg selv: "Dette må likevel være virkelighet!
Herren sendte virkelig sin engel og reddet meg fra Herodes, og fra alt det som jødene
hadde ventet skulle ramme meg." 12 Da han var helt seg selv igjen, gikk han hjem til
Maria, som var mor til Johannes Markus. Der var hele huset fullt av troende som ba
til Gud.
13 Peter dundret på porten, og en jente som het Rode, kom for å låse opp. 14 Da
hun kjente igjen Peter sin stemme, ble hun så glad at hun glemte å åpne. I stedet
sprang hun inn i huset igjen og fortalte til alle at Peter sto utenfor på gaten. 15 "Du
er fullstendig fra sans og samling", ropte de. Men hun ga seg ikke, og de sa: "Det er
kanskje hans engel.†"
16 I mens fortsatte Peter å dundre på døren. Da de endelig åpnet og så at det
virkelig var ham, ble de fra seg av overraskelse. 17 Han ga tegn om at de skulle være
stille og fortalte hvordan Herren hadde ført ham ut av fengslet. Til slutt sa han: "La
Jakob‡ og de andre i menigheten få vite hva som har skjedd", og så gikk han videre
til et annen sted.
18 Da morgenen kom, ble det stor oppstandelse blant soldatene i fengslet. Ingen
kunne fatte hva som hadde skjedd med Peter. 19 Da Herodes sendte bud etter Peter
og ikke fikk tak i ham, satte han i verk forhør av vaktene og dømte samtlige til døden.
Etter dette dro Herodes fra Judea og ned til Cæsarea for å bo der.

Herodes dør

20 Innbyggerne i Tyrus og Sidon§, som var avhengige av å bli supplert med mat
fra Herodes sitt distrikt, hadde gjort Herodes sint. Forholdet hadde lenge vært spent
mellom dem. De sendte derfor en felles delegasjon til Herodes for å be om fred. De

---

* **12:3** I grunnteksten: De usyrede brøds høytid. Jødene spiser i påskeuken bare brød som har blitt bakt uten gjær. † **12:15** De siktet til hans "skytsengel", se Matteus sin fortelling om Jesus 18:10. Mange jøder trodde at denne engelen lignet et menneske og kunne vise seg for andre. ‡ **12:17** Jakob var bror til Jesus og leder for menigheten. § **12:20** Tyrus og Sidon var fønikiske byer ved kysten av Middelhavet, nordvest for Galilea.

lyktes med å få kongens kammerherre Blastus på sin side. 21 De fikk løfte om å treffe
Herodes. På den fastsatte dagen tok Herodes på seg den kongelige kappen, satte seg
på troen og talte til dem. 22 Folket hyllet ham og ropte: "Det er en gud som taler og
ikke noe menneske!" 23 I samme øyeblikk lot Herren en engel gjøre Herodes syk,
etter som Herodes tok imot tilbedelse fra mennesker i stedet for å gi Gud æren. Han
ble spist opp av ormer og døde.

Barnabas og Saulus blir sendt ut fra Antiokia

24 Budskapet om Jesus spredde seg til flere og flere. Mange mennesker kom til tro.
25 Siden Barnabas og Saulus hadde fullført oppdraget sitt i Jerusalem vendte de
tilbake til Antiokia og tok Johannes Markus med seg.

13

1 I menigheten i Antiokia var det profeter som bar fram budskap fra Gud, og andre
som underviste. Det var: Barnabas, Simeon, som også ble kalt "den svarte"*, Lukius
fra Kyréne, Manaen, som var pleiebror til fyrst Herodes, og Saulus. 2 En gang da disse
mennene tilba Herren og fastet, sa Guds Hellige Ånd: "Velg ut Barnabas og Saulus
til en spesiell oppgave som jeg har valgt dem ut for." 3 Da de hadde fastet og bedt
ytterligere en gang, la de hendene på de to og sendte dem ut på oppdraget.

Saulus blir Paulus. Paulus på Kypros

4 Etter at Barnabas og Saulus var blitt sendt ut av Guds Hellige Ånd, reiste de ned
til Seleukia og seilte over til Kypros. 5 Den første byen de kom til, het Salamis. Der
fant de fram til de jødiske synagogene† og talte til folket om Jesus. Johannes Markus
fulgte med som medarbeider.
6 De reiste fra by til by på hele øya og talte. Til slutt kom de til Pafos. Der møtte de
en jødisk trollmann som het Barjesus. Han påsto at han kunne bringe budskap fra
Gud. 7 Han brukte ofte å besøke den romerske landshøvdingen Sergius Paulus, som
var en svært klok og forstandig mann.
Landshøvdingen ba nå Barnabas og Saulus hjem til seg, etter som han ville høre
budskapet om Jesus. 8 Men trollmannen, som også ble kalt Elymas‡, motarbeidet dette
og forsøkte å hindre landshøvdingen fra å tro.
9 Da ble Saulus, som også ble kalt Paulus, fylt av Guds Hellige Ånd. Han satte
øynene i trollmannen og sa: 10 "Du djevelens sønn, full av bedrageri og falskhet, en
fiende til alt som er godt, vil du aldri slutte med å forvrenge budskapet om Herren
Jesus? 11 Men nå har Herren bestemt at du skal bli straffet. Du skal bli totalt blind en
tid."
I samme øyeblikk senket det seg tåke og mørke over trollmannen. Hjelpeløs
begynte han å gå omkring og lete etter noen som kunne holde ham i hånden og
føre ham fram. 12 Da landshøvdingen så det som skjedde, begynte han å tro. Han
var helt forundret over det han hadde fått lære om Herren Jesus.

Paulus taler i Antiokia

13 Paulus og følget hans reiste fra Pafos og seilte til Perge i provinsen Pamfylia§.
Der forlot de Johannes Markus og reiste tilbake til Jerusalem. 14 Barnabas og Paulus
fortsatte til Antiokia, en by i provinsen Pisidia*.

---

* **13:1** På gresk: Niger. † **13:5** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der.
‡ **13:8** Elymas betyr "trollmann" eller "vis mann". § **13:13** Pamfylia var en romersk provins i nåværende
Tyrkia. * **13:14** Pisidia var en romersk provins i nåværende Tyrkia.

Da det ble hviledag†, gikk de til synagogen‡ for å være med på gudstjenesten.
15 Etter den vanlige opplesningen av Moseloven og profetene§, snudde forstanderne
for synagogen seg mot Paulus og Barnabas og sa: "Brødre, om dere har noe å bidra
med som kan være oss til hjelp, så kom fram og si det!"
16 Da reiste Paulus seg, ga tegn til alle om å være stille og sa: "Israelitter*, og alle
andre her som tilber Gud! Hør på meg!
17 Israels Gud valgte seg ut forfedrene våre til å være hans eget folk. Han lot dem bli
et stort folk mens de bodde som fremmede i Egypt. I sin tid førte han folket ut derfra
på en mektig måte og reddet dem fra slaveriet. 18 I 40 år hadde Gud tålmodighet
mens de gikk i ørkenen. 19 Han utryddet sju folk i Kanaan og ga landet deres til
israelittene. 20 Alt dette tok omkring 450 år. Etter det lot han forskjellige dommere
herske over folket, fram til den tiden da profeten Samuel styrte Israel.
21 Folket tigget om å få en konge, og Gud ga dem Saul, som var sønn av Kis, en
mann av Benjamins stamme. Han regjerte i 40 år. 22 Men Gud avsatte ham og lot
David bli konge i stedet. Gud sa om ham: 'Jeg har funnet David, Isais sønn, en mann
som følger min vilje. Han vil gjøre alt det jeg sier til ham.'† 23 Gud lovet kong David
at en av etterkommerne hans skulle bli en frelser for Israels folk. Det er dette som
nå har blitt virkelighet. Jesus er den som frelser oss.
24 Før Jesus trådte fram, forberedte døperen Johannes Israels folk ved å oppfordre
alle til å forlate synden, vende om til Gud og la seg døpe. 25 Da oppgaven til Johannes
nærmet seg slutten, sa han: 'Jeg er ikke den personen som Gud har lovet for å frelse
dere. Han kommer etter meg, og han er så mektig at jeg ikke en gang er verdig til å
knytte opp remmene på sandalene hans.‡'
26 Hør etter det jeg sier, dere som er etterkommere av Abraham, og alle andre som
tilber Gud! Denne frelse gjelder oss alle. 27 Folket i Jerusalem og lederne deres forsto
ikke hvem Jesus var. De skjønte ikke at han var den som Gud talte om ved profetene,
til tross for at de hadde hørt profetene sitt budskap§ bli lest hver uke på hviledagen.
Derfor dømte de ham til døden, og gjennom det som skjedde, ble det til virkelighet
som Gud hadde forutsagt. 28 Ja, til tross for at de ikke kunne finne noen gyldig grunn
til å henrette ham, ba de Pilatus om å drepe ham. 29 Da de hadde sluttført alt som
står i Skriften* når det gjelder Jesu død, tok de ham ned fra korset og la ham i en
grav.
30 Men Gud vakte ham opp fra de døde. 31 Jesus viste seg mange ganger i de
følgende dagene for dem som hadde fulgt ham fra Galilea til Jerusalem. Det er disse
som nå forteller om ham for Israels folk.
32-33 Nå har turen kommet til dere. Vi er her for å fortelle de glade nyhetene om at
Gud, nettopp i våre dager, har innfridd løftet sitt til forfedrene ved å vekke Jesus opp
fra de døde. Det er om ham den andre salmen i Salmenes bok forteller, når den sier:
'Du er min sønn.

---

† **13:14** I grunnteksten: Sabbat. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. ‡ **13:14** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der. § **13:15** Moseloven og profetenes bok er to av delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Den tredje delen er salmene. * **13:16** Israelitter er et annet navn på jødene. Israelitt betyr etterkommere av Israel. Han hadde en sønn som het Juda, og som har gitt navn til jødene. † **13:22** Se Første Samuelsbok 13:14. ‡ **13:25** Dette var en oppgave for slaver. § **13:27** Profetenes budskap er en av delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. De to andre delene er Moseloven og salmene. * **13:29** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

I dag har jeg blitt din Far.’†
34 For Gud hadde lovet at Jesus skulle stå opp fra de døde og aldri mer behøve å dø.
Det forklarte han med ordene:
’Jeg skal innfri mitt Hellige og pålitelige løfte og gi dere alt det gode jeg lovet David.’‡
35 Det løfte han tenkte på, var dette:
’Du skal ikke la din Hellige tjener gå til grunne.’§
36 Dette løfte handler ikke om David, for da David hadde tjent folket i trå med Guds
vilje, døde han, ble begravd, og kroppen hans gikk til grunne. 37 Nei, det handler om
en annen, en som Gud vakte opp fra de døde, der kroppen ikke gikk til grunne.
38 Mine venner, hør etter på det jeg har å si! Det er ved denne mannen, Jesus, som
dere kan få tilgivelse for syndene deres. 39 Alle som tror på ham, blir skyldfri innfor
Gud, noe dere aldri kunne oppnå gjennom det å følge Moseloven*. 40 Derfor må dere
passe nøye på. Ikke la dere bli rammet av det Gud advarer dere mot ved profetene†:
41 ’Pass nøye på, dere som håner sannheten.
Dere vil undre dere og bli til intet.
Jeg vil gjøre noe stort i deres tid,
noe som dere ikke kommer til å tro
den dagen de forteller det for dere.‡’ ”
42 Da gudstjenesten var over og Paulus og Barnabas dro fra synagogen, ba folket
at de måtte komme tilbake neste uke på hviledagen, slik at de kunne få høre mer.
43 Mange jøder, og andre som tilba Israels Gud, passet på å holde seg nær Paulus
og Barnabas som talte til dem og oppfordret: ”Fortsett å leve fast forankret i Guds
godhet og tilgivelse.”

Paulus sprer budskapet om Jesus til andre enn jødene

44 På hviledagen§ en uke seinere, kom nesten hele byen for å høre budskapet om
Herren Jesus. 45 Da de religiøse lederne så alt folket, ble de misunnelse og begynte å
håne Paulus og latterliggjøre alt han sa.
46 Paulus og Barnabas svarte uten å nøle: ”Dere jøder skulle være de første som
fikk sjansen til å høre budskapet om Herren Jesus, men etter som dere avviser tilbudet
og gjør dere selv uverdige til det evige livet, så vender vi oss nå til andre folk. 47 Det
er også det Herren har gitt oss befaling om, for det står i Skriften*:
’Jeg har gjort deg til et lys for alle folk,
for at du skal frelse alle på hele jorden.†’ ”
48 Da de som ikke var jøder, hørte dette, ble de svært glade og hyllet budskapet om
Herren Jesus. Alle som var utsett til evig liv, begynte å tro. 49 De glade nyhetene om
Herren spredde seg i hele området.
50 Men de religiøse lederne hisset opp de høytstående kvinnene som tilba Israels
Gud. De ledende mennene i byen satte i gang en forfølgelse mot Paulus og Barnabas
og drev dem bort fra området. 51 Begge ristet da støvet fra byens gater av føttene

† **13:32-33** Disse ordene er brukt i Midtøsten før i tiden da en konge begynte oppgaven sin, dersom han var lydig mot en annen og større konge. For at vise at den nye kongen representerte den kongen som styrte hele riket, ble de kalt ”far” og ”sønn”. Se Salmenes bok 2:7. ‡ **13:34** Se Jesaja 55:3. § **13:35** Se Salmenes bok 16:10. * **13:39** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. † **13:40** Profetene sine budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **13:41** Se Habakkuk 1:5. § **13:44** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. * **13:47** ”Skriften” for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **13:47** Se Jesaja 49:6.

sine‡ og bekymret seg ikke mer for innbyggerne, men fortsatte til byen Ikonium.
52 Disiplene ble fylt av glede og Guds Hellige Ånd.

14

Paulus og Barnabas i Ikonium

1 I byen Ikonium skjedde det samme. Paulus og Barnabas gikk til synagogen* og
talte til folket med slik kraft at mange, både jøder og de som ikke var jøder, kom til
tro. 2 Men de jødene som ikke ville tro, hisset opp innbyggerne i byen som ikke var
jøder ved å snakke dårlig om Paulus og Barnabas. 3 Til tross for det stanset de en
lenger tid og talte åpent og uten frykt om Herren Jesus, etter som de stolte på at han
ville beskytte dem. Herren Jesus ga dem kraft til å gjøre mirakler og tegn som et bevis
på at budskapet hans om kjærlighet og tilgivelse var sant. 4 Folket i byen delte seg i
to grupper: Noen holdt med de religiøse lederne, andre holdt med utsendingene.
5-6 Etter en tid fikk Paulus og Barnabas greie på at jødene sammen med sine ledere,
også de som ikke var jøder, hadde blitt enige om å mishandle og steine Paulus og
Barnabas. De flyktet derfor til byene Lystra og Derbe i provinsen Lykaonia. Der dro
de omkring i hele området 7 og fortalte de glade nyhetene om Jesus.

Paulus og Barnabas i Lystra og Derbe

8 Mens Paulus og Barnabas var i Lystra, møtte de en mann som hadde vært
handikappet fra fødselen av, og som aldri hadde kunne gå. 9 Mannen satt og lyttet
da Paulus talte, og da Paulus så på ha, forsto han at mannen hadde begynt å tro, og
at han kunne bli helbredet. 10 Derfor ropte Paulus til ham: "Reis deg opp og stå på
beina dine!" Straks hoppet mannen opp og begynte å gå.
11 Da folket så det Paulus hadde gjort, ropte de høyt på sitt eget språk: "Gudene
har blitt mennesker og kommet ned til oss!" 12 De trodde at Barnabas var den greske
guden Zevs, og at Paulus var Hermes, etter som det var han som førte ordet. 13 Presten
i zevstemplet, som lå i utkanten av byen, kom med okser og blomsterkranser, som
han og folket ville ofre til utsendingene foran byens port.
14 Men da det gikk opp for Barnabas og Paulus hva som var i ferd med å skje, rev
de i stykker kappene sine og rutsjet rett inn i folkemassen og ropte: 15 "Kjære venner,
hva er det dere finner på? Vi er vanlige mennesker akkurat som dere! Vi har kommet
til dere for å fortelle de glade nyhetene at dere ikke lenger trenger å vende dere til
disse hjelpeløse gudene. I stedet kan dere nå tilbe den Gud som lever, han som har
skapt himmelen og jorden og havet og alt som finnes i tilværelsen.† 16 Fram til nå
har Gud latt folkene fortsette å be til forskjellige guder. 17 Likevel har Gud gjennom
alt det gode han gjør, jevnt og trutt gitt sine bevis på at han er til. Det er han som har
gitt dere regn og gode avlinger, slik at dere har fått mat og kunne glede dere." 18 Ved
å markere dette klarte Paulus og Barnabas i siste sekund å hindre folket fra å ofre til
dem.
19 Litt seinere kom noen jøder fra Antiokia og Ikonium og klarte å vende folket mot
Paulus og Barnabas. Folket steinet Paulus, slik at de trodde han var død. De slepte
ham ut av byen. 20 Men da disiplene samlet seg rundt ham, reiste han seg opp og gikk
på nytt inn i byen. Neste dag gikk han videre til byen Derbe sammen med Barnabas.

Paulus og Barnabas vender tilbake til Antiokia i Syria

‡ **13:51** Å "riste støvet av føttene" var en måte å vise at innbyggerne selv fikk ta ansvaret for det de gjorde.
* **14:1** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der. † **14:15** Se Salmenes bok 146:6.

21 Også i Derbe fortalte Paulus og Barnabas de glade nyhetene om Jesus, og mange
mennesker begynte å tro. Senere vendte de tilbake til byene Lystra, Ikonium og
Antiokia. 22 Der styrket de disiplene. De oppmuntret dem til å holde fast ved troen
til tross for alle forfølgelsene, og sa: "Vi som er Guds folk, får oppleve mange
vanskeligheter, men en dag skal vi være med ham i hans nye verden." 23 Paulus
og Barnabas så seg ut ledere for menigheten på hvert sted. De fastet og ba til Herren
Jesus at han skulle beskytte dem som nylig hadde begynt å tro på ham.
24 Så reiste Paulus og Barnabas tilbake gjennom provinsene Pisidia og Pamfylia.
25 De kom til byen Perge på reisen. Der talte de til folket om Jesus. Etter det fortsatte
de til havnebyen Attalia. 26 De tok en båt over til Antiokia i Syria. Det var i denne byen
menigheten hadde overlatt Paulus og Barnabas til Gud og hans beskyttelse. Senere
hadde de sendt de to av sted på det oppdraget som nå var avsluttet. 27 Da de hadde
kommet, kalte de sammen hele menigheten og fortalte alt Gud hadde satt dem i stand
til å utrette, og hvordan han også hadde gitt andre enn jødene sjansen til å tro. 28 De
stanset en ganske lang tid hos de troende i Antiokia.

15

Møte i Jerusalem

1 Mens Paulus og Barnabas var i Antiokia, kom noen personer fra Judea. De begynte
å lære de troende at de ikke kunne bli frelst dersom de ikke fulgte den jødiske
tradisjonen med omskjærelse* slik det står i Moseloven†. 2 Men Paulus og Barnabas
motsa det de lærte. Det førte til mange harde diskusjoner og mye strid. Til slutt
bestemte derfor de troende at de skulle la Paulus og Barnabas, og noen i tillegg,
reise opp til Jerusalem for å drøfte spørsmålene med utsendingene og lederne i
menigheten der. 3 De utrustet dem for reisen og lot dem reise av sted. På veien
stanset de i Fønikia og Samaria og fortalte de troende at også mange som ikke var
jøder, hadde vendt seg til Gud. Dette gjorde de troende svært begeistret.
4 Da de kom fram til Jerusalem, ble de hjertelig mottatt av menigheten, utsendin-
gene og lederne. Paulus og Barnabas fortalte om det Gud hadde utrettet gjennom
deres forkynnelse. 5 Da reiste noen menn seg, de hadde vært fariseere‡ før de ble
disipler, og påsto at alle troende menn som ikke var jøder, måtte bli omskåret, og at
de måtte kreve at alle fulgte Moseloven.
6 Disiplene og lederne i menighetene holdt et eget møte om dette spørsmålet. 7 Etter
en lang diskusjon reiste Peter seg og sa: "Brødre, dere vet alle at Gud for lenge siden
så seg ut meg til å fortelle de glade nyhetene om Jesus for andre enn jøder, slik at de
også kunne tro. 8 Gud, som kjenner tankene til menneskene, har vist at han tar imot
alle ved å gi dem sin Hellige Ånd på samme måte som han ga den til oss. 9 Gud har
ikke gjort noen forskjell mellom oss og dem, men har akseptert alle fullt og helt da de
vendte om og begynte å tro. 10 Hvorfor stiller dere spørsmål om det Gud har gjort?
Hvorfor krever dere at disse disiplene skal lyde en lov som både vi og forfedrene
våre har hatt vanskelig for å holde? 11 Nei, vi tror at alle, både vi og de, blir frelst
ved vår Herre Jesu kjærlighet og tilgivelse, den som ingen har gjort seg fortjent til."

---

* **15:1** Omskjærelse, det vil si å skjære bort forhuden på mennene, var en måte å inngå pakter på. Seremonien ble praktisert av mange folk, men jødene inngikk sine pakter med Gud selv. Med denne handlingen la de en frivillig forbannelse over seg selv, med konsekvensen: "Om jeg bryter pakten, har Gud rett til å skjære bort meg og mine avkommere på samme måten." Se Første Mosebok 17:9-14. † **15:1** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **15:5** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter.

12 Etter dette ble det slutt på diskusjonen, alle lyttet til Barnabas og Paulus da de
fortalte om alle miraklene og tegnene som Gud hadde utrettet blant andre folk.
13 Da de hadde snakket ferdig, reiste Jakob§ seg og sa: "Brødre, hør på meg.
14 Peter* har fortalt oss hvordan det skjedde første gangen en gruppe mennesker
som ikke er jøder, takket ja til Guds innbydelse om å tilhøre ham. 15 Andre folk
vender om til Gud, noe som stemmer godt overens med det budskap Gud bar fram
ved profetene†. Det står for eksempel:
16 'Jeg vil vende tilbake og bygge opp Davids falne hus.
Jeg vil reise opp det som ligger i ruiner.
17 Da kan alle mennesker søke Herren,
ja, alle folk som jeg har innbudt for å tilhøre meg.
Det er Herren som sier dette, som gjorde alt
18 kjent for lenge siden.'‡
19 Jeg mener derfor at vi ikke skal sette en masse krav til folkene som vender seg til
Gud. 20 Det rekker med at vi skriver og understreker at de skal la være å spise mat
som er ofret til avgudene, at de skal avholde seg fra seksuell løssluppenhet og ikke
spise kjøtt fra kvalte dyr eller noe annet som fortsatt har blodet i seg.§ 21 I Moseloven
blir alt undervist gjennom alle tider, og hver uke på hviledagen* leser de fra den i de
jødiske synagogene†."

Brevet fra menigheten i Jerusalem

22 Utsendingene og lederne besluttet, sammen med hele menigheten, at de skulle
sende noen representanter til Antiokia sammen med Paulus og Barnabas for å fortelle
resultatet av drøftingene. De personene som ble valgt ut, var to av lederne i
menigheten: Judas, som ble kalt Barsabbas og Silas.
23 Slik lød brevet de fikk med seg:
"Fra utsendingene og lederne i menighetene i Jerusalem,
til de troende som ikke er jøder i Antiokia, Syria og Kilikia.
Vi hilser dere hjertelig!
24 Vi har fått vite at noen fra vår menighet har skapt uro og forvirring blant dere
med sin undervisning. Disse personene var ikke sendt ut av oss. 25 Vi har derfor
enstemmig besluttet å velge to offisielle representanter og sende dem til dere sammen
med våre elskede brødre Barnabas og Paulus. 26 Disse to har våget livene sine for vår
Herre Jesus Kristi skyld. 27 Våre representanter, Judas og Silas, kommer til å fortelle
mer om det vi har besluttet, i dette spørsmålet.
28-29 Guds Hellige Ånd og vi har besluttet ikke å kreve noe annet av dere enn at dere
lar være å spise mat som er ofret til avgudene, at dere ikke spiser kjøtt fra kvalte dyr
eller noe annet som fortsatt har blodet i seg, og at dere avholder dere fra seksuell
løssluppenhet. Dersom dere nøye følger dette, handler dere rett.
Vi ønsker dere alt godt!"
30 De fire mennene reiste straks til Antiokia. Der kalte de sammen alle de troende
til et stort møte og overleverte brevet. 31 Da menighetens ledere hadde lest brevet, ble

§ **15:13** Jakob var bror til Jesus og leder for menigheten. * **15:14** I grunnteksten: Simon. Peter het fra begynnelsen Simon, men Jesus ga ham navnet Peter, som betyr "fjellet". † **15:15** Profetenes budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **15:18** Se Amos 9:11-12 og Jesaja 45:21. § **15:20** Disse reglene skulle forenkle fellesskapet mellom troende jøder og dem som ikke er jøder. Reglene gjaldt alle folk, etter som Gud hadde gitt de allerede til Noah. Moseloven, den jødiske loven, kom mange hunde år senere. Se Første Mosebok 9:1-7. * **15:21** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. † **15:21** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der.

alle svært glade over denne oppmuntrende beskjeden. 32 Judas og Silas, som begge
hadde fått evner av Gud til å holde fram budskapet fra ham, talte lenge til menigheten
og oppmuntret og styrket medlemmene i troen. 33 Da de hadde vært der en tid, reiste
Judas og Silas tilbake til sin menighet. Menigheten i Antiokia ønsket dem fred fra
Gud.‡ 35 Paulus og Barnabas stanset i Antiokia, der de sammen med mange andre
underviste og spredde budskapet om Herren Jesus.

Paulus og Barnabas skiller lag

36 Etter en tid sa Paulus til Barnabas: "Synes ikke du også at vi burde reise tilbake
til alle de stedene der vi har talt budskapet om Herren Jesus, for å se hvordan det går
med de troende?" 37 Barnabas var enig med ham og foreslo at de skulle ta med seg
Johannes Markus. 38 Men Paulus var helt uenig i dette, etter som Johannes Markus
hadde reist fra dem i Pamfylia og ikke blitt med videre i arbeidet deres. 39 De ble
faktisk så ueinge i dette spørsmålet at de skilte lag. Barnabas tok med seg Johannes
Markus og seilte til Kypros. 40 Paulus derimot valgte Silas som medarbeider. Etter
at de troende hadde overlatt dem til Herren Jesus og hans beskyttelse, 41 reiste de
gjennom Syria og Kilikia for å oppmuntre menighetene der.

16

Timoteus blir medarbeider til Paulus og Silas

1 Paulus og Silas kom først til Derbe og så til Lystra. Der møtte de en disippel
som het Timoteus. Han var en ung mann, sønn til en kristen* jødinne som var gift
med en mann som ikke var jøde, og altså far til Timoteus. 2 De troende i Lystra og
Ikonium hadde bare godt å si om Timoteus. 3 Paulus ville derfor at han skulle bli med
på reisen deres. Av hensyn til jødene i området omskar han Timoteus før de reiste
videre, etter som alle visste at far hans ikke var jøde.
4 De reiste fra by til by og fortalte om det utsendingene og lederne i menighetene
i Jerusalem hadde besluttet når det gjaldt troende fra andre folk, og hvilke regler de
skulle følge. 5 Menighetene ble styrket i troen, og for hver dag økte antallet på de
troende.

Paulus blir kalt til Makedonia

6 Paulus og følget hans reiste nå gjennom Frygia og Galatia, etter som Guds Hellige
Ånd hadde sagt at de ikke skulle spre budskapet om Jesus i provinsen Asia denne
gangen. 7 Da de etter en tid kom fram til grensen mot Mysia, tenkte de å gå nordover
mot Bitynia, men Jesu Ånd tillot dem ikke å reise dit.† 8 De fortsatte derfor gjennom
Mysia og kom til byen Troas.
9 Der fikk Paulus se et syn om natten. Han så en mann fra Makedonia‡ stå og rope
på ham: "Kom over til Makedonia og hjelp oss." 10 Derfor bestemte vi oss straks for å
reise over til Makedonia, etter som vi forsto at Gud ville at vi skulle fortelle de glade
nyhetene om Jesus også der.§

Lydia fra Tyatira begynner å tro på Jesus

11 Vi gikk ombord i en båt som lå i Troas og seilte rett over til øya Samotrake og
neste dag videre til Neapolis. 12 Så fortsatte vi til Filippi, som er en romersk koloni
og en av de viktige byene i Makedonia. Der stanset vi i flere dager.

---

‡ **15:33** En del håndskrifter har med et ekstra vers: 34 Men Silas besluttet å stanset igjen. * **16:1** "Kristen" betyr "tilhører Kristus". † **16:7** Frygia, Galatia, Asia, Mysia og Bitynia var romerske provinser i nåværende Tyrkia. ‡ **16:9** Makedonia var en romersk provins i nåværende Hellas. § **16:10** Lukas, forfatteren til boken, hadde nå kommet med i gruppen og skrev derfor i "vi" form.

13 Da det ble hviledag*, gikk vi ut av byen og ned til en elvebredd, der vi trodde de
brukte å samle seg for å be på hviledagen. Vi satte oss ned og snakket med kvinnene
som var kommet dit. 14 En av dem het Lydia. Hun kom fra byen Tyatira og handlet
med purpurstøy†. Hun var ikke jødinne, men tilba Israels Gud. Mens hun nå lyttet til
oss, åpnet Herren Gud hjertet hennes, slik at hun tok imot alt som Paulus sa. 15 Hun
lot seg døpe sammen med alle i huset sitt, og etterpå sa hun: "Nå når dere ser at jeg
virkelig tror på Herren Jesus, da må dere komme og bo hos meg." Hun ga seg ikke
før vi gjorde som hun sa.

Paulus og Silas blir kastet i fengsel

16 Da vi en dag var på vei til stedet der de brukte å be, møtte vi en slavejente som
var besatt av en ond Ånd. Hun kunne spå mennesker og sopte inn mye penger til
eierne sine. 17 Jenten fulgte etter og ropte til Paulus og oss andre: "Disse mennene er
tjenere av den høyeste Guden og har kommet for å vise dere veien til frelse."
18 Dette gjentok seg hver eneste dag, helt til Paulus en dag ble så irritert at han
snudde seg om og sa til den onde ånden i henne: "I kraften fra Jesus Kristus befaler
jeg deg å fare ut av henne." Straks forlot den onde ånden henne.
19 Da eierne hennes så at de ikke lenger kunne tjene penger på jenta, grep de Paulus
og Silas og slepte dem for byretten som holdt til på torget. 20 De førte Paulus og Silas
fram for de romerske dommerne og sa: "Disse jødene snur opp ned på hele byen.
21 De lærer folket å gjøre slikt som er imot den romerske loven."
22 Hele folkemassen begynte å angripe Paulus og Silas. Dommerne ga befaling om
at de skulle kle av dem og slå dem med pisken. 23 De ble slått hardt og etterpå kastet
i fengsel. Fangevokteren fikk befaling om å holde streng vakt over dem. 24 Han tok
derfor ingen sjanser, men plasserte dem i den innerste cellen. Der låste han fast
føttene deres i en solid trestokk.
25 Omkring midnatt satt Paulus og Silas og ba og sang lovsanger til Gud, mens
de andre fangene lyttet. 26 Da kom det plutselig et jordskjelv, som var så kraftig at
fengslet ristet helt ned i grunnmuren. I samme øyeblikk sprang alle dørene opp, og
lenkene falt av fangene. 27 Da våknet fangevokteren. Da han fikk se at alle dørene
til fengslet sto vidt åpne, trodde han at fangene hadde rømt og dro sverdet sitt for å
ta sitt eget liv.
28 Paulus ropte til ham: "Stopp! Ikke gjør deg noe farlig! Alle sammen er her!"
29 Da ba den vettskremte fangevokteren om lys og løp inn og kastet seg på kne foran
Paulus og Silas. 30 Så førte han dem ut av cellen og spurte: "Hva skal jeg gjøre for å
bli frelst?"
31 De svarte: "Tro på Herren Jesus, så skal du bli frelst, både du og din familie."
32 Paulus og Silas fortalte budskapet om Herren Jesus for fangevokteren og hele
familien hans. 33 Fangevokteren tok straks hånd om dem og vasket sårene deres, til
tross for at det var midt på natten. Og før natten var over, hadde hele familien latt
seg døpe! 34 Etterpå tok fangevokteren med seg Paulus og Silas opp til hjemmet sitt
og bød på mat. Både han og familien var overlykkelige over at de hadde kommet til
tro på Gud.
35 Neste morgen sendte dommerne sine medarbeidere til fengslet for å meddele
at mennene skulle slippes fri. 36 Fangevokteren fortalte dette til Paulus og sa:
"Dommerne har besluttet til å gi dere fri, så nå trenger dere ikke å sitte her lenger.
Gå i fred!"

---

* **16:13** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. † **16:14** Et kostbart tøy i mørkerød farge som er blitt brukt av konger og andre rike personer.

37 Paulus svarte: "Å, nei! Så lett kommer de ikke fra det! Uten lov og rett har de
pisket oss offentlig og satt oss i fengsel til tross for at vi er romerske borgere. Og nå
vil de at vi skal forlate fengslet i hemmelighet. Aldri! Be dem komme hit og selv sette
oss fri."
38 Medhjelperne fortalte da dette til dommerne. Da de hørte at Paulus og Silas var
romerske borgere, ble de skremt. 39 Straks kom de til fengslet og begynte å unnskylde
seg. De førte dem ut og bønnfalt dem om å forlate byen. 40 Paulus og Silas gikk først
til huset der Lydia bodde. Der møtte de alle de troende og oppmuntret dem. Deretter
reiste de videre.

17

Paulus i Tessaloniki

1 Paulus og Silas tok nå veien gjennom byene Amfipolis og Apollonia og kom til
Tessaloniki, der jødene hadde en synagoge*. 2 Paulus gikk som vanlig dit, og i tre
uker på rad talte han til folket på hviledagene†. 3 Ved hjelp av Skriften‡ forklarte han
at Messias, den lovede kongen, måtte lide og stå opp fra de døde, og han beviste at
Jesus er denne kongen§. 4 Mange av dem som lyttet ble overbeviste og holdt seg til
Paulus og Silas. Blant dem var en stor gruppe som ikke var jøder, men tilba Israels
Gud. Også et antall betydningsfulle kvinner begynte å tro.
5 Men de religiøse lederne ble misunnelige og samlet en flokk pøbler fra gaten og
dro i gang et oppløp som skapte uroligheter i byen. De marsjerte fram mot huset til
Jason, for å hente Paulus og Silas og dra dem ut til folkemassen.* 6 Da de ikke fant de
to, slepte de i stedet Jason, og noen andre troende ut, og tok disse med til dommerne
i byen og skrek: "Paulus og Silas har snudd opp ned på hele verden, og nå er de her
og steller i stand bråk. 7 Jason har sluppet dem inn i huset sitt. Alle disse er skyldige i
forræderi mot keiseren, for de påstår at det er en annen som er konge, en som heter
Jesus."
8 Både dommerne og folket i byen ble bekymret over disse anklagene. 9 Jason og
de andre ble ikke sluppet fri før de hadde betalt kausjon.

Paulus i Berøa

10 Samme natten passet de troende på at Paulus og Silas ble sendt videre til byen
Berøa. Og så fort de var kommet dit, la de veien til den jødiske synagogen†. 11 Folkene
i Berøa var mer åpne for nye ideer enn de hadde vært i Tessaloniki. De lyttet mer enn
gjerne til budskapet, og studerte hver dag i Skriften‡ for å kontrollere at det Paulus
og Silas sa, virkelig stemte. 12 Resultatet ble at mange begynte å tro. Blant dem var
flere høytstående kvinner og menn som ikke var jøder.
13 Da jødene i Tessaloniki fikk greie på at Paulus spredde budskapet om Jesus også
i Berøa, kom de etter og skapte uro og bråk blant folket også der. 14 Derfor handlet
de troende raskt og sendte Paulus ned til kysten, men både Silas og Timoteus ble
værende igjen.
15 De som førte Paulus ned til kysten, seilte seinere med ham helt til Aten. Etter
det vendte de tilbake til Berøa, og meldte til Silas og Timoteus at Paulus ønsket at de
skulle skynde seg å følge etter ham.

---

* **17:1** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der. † **17:2** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. ‡ **17:3** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **17:3** "Kong". I grunnteksten: Messias. * **17:5** Eller: Bli dømt av folkeforsamlingen. † **17:10** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der. ‡ **17:11** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

Paulus i Aten

16 Mens Paulus ventet på Silas og Timoteus, så han seg omkring i Aten. Han ble dypt
rystet over alle avgudsbildene han oppdaget over alt i byen. 17 Som vanlig besøkte
han synagogen§ og talte til jødene, og de grekerne som tilba Israels Gud. Dessuten
talte han hver dag på torget til alle som tilfeldigvis var der. 18 Han diskuterte også
med noen av filosofene, både epikureere og stoikere.* Men da Paulus fortalte dem
om Jesus og sa at han hadde stått opp fra de døde, sa noen: "Hva er dette for slags
underlige ideer han har snappet opp? Hva mener han?" Andre sa: "Han forsøker å
prakke på oss en fremmed religion."
19 De førte ham med seg opp til Areopagos† og sa: "Kom og fortell mer for oss om
denne nye religionen. 20 Det er jo ganske merkelige ting du har å fortelle. Si oss hva
dette handler om." 21 En slik utspørring var ikke uvanlig, for både atenerne og de
utlendingene som bodde der, brukte all sin tid til å diskutere de siste ideer og trender
i tiden.

Talen Paulus holdt på Areopagos

22 Paulus stilte seg altså opp foran‡ Areopagos og sa: "Atenere, jeg har lagt merke
til at dere er sterkt religiøse. 23 Mens jeg har spasert omkring her, har jeg sett mange
altere. Ett av dem hadde mottoet: 'Til en ukjent gud'. Og det er denne guden jeg vil
fortelle dere om, han som dere har tilbedt uten å vite hvem det er.
24 Den Gud som har skapt verden og alt som finnes i den, han er Herre både
over himmelen og jorden. Han bor ikke i noe tempel som er bygget av mennesker.
25 Menneskene kan ikke tilfredsstille behovene hans, etter som han ikke har noen!
Det er jo han selv som lar oss leve og puste, og som fyller alle våre behov. 26 Han
skapte alle folk og riker fra et eneste menneske og spredde dem ut over hele jordens
overflate. Han bestemte hvor lenge rikene skulle eksistere og staket ut grensene som
skiller dem fra hverandre.
27 Hans hensikt med alt dette var at menneskene skulle lete etter Gud og kanskje
finne veien til ham. Men han er ikke langt borte fra noen av oss. 28 Det er jo i han vi
lever og rører oss og eksisterer slik som noen av deres egne diktere sier: 'Vi kommer
fra ham.' 29 Dersom det altså er sant at vi kommer fra ham, da kan jo ikke Gud være
en gjenstand, noe som menneskene har laget av sølv eller gull eller har hugget ut i
stein. 30 I lang tid har Gud hatt overbærenhet med den uvitenheten menneskene er
begrenset av, men nå krever han at alle skal forlate avgudene og vende om til ham.
31 Gud har nemlig satt fast en dag da han skal dømme verden med rettferdighet
gjennom en mann som han i forveien har bestemt for denne oppgaven. Det har han
bevist for alle mennesker ved å la denne mannen stå opp fra de døde."
32 Da de hørte at Paulus talte om en person som hadde stått opp fra de døde,
begynte noen å le, men andre sa: "Vi vil høre mer om dette en annen gang." 33 Da
diskusjonen var over, gikk Paulus fra dem. 34 Noen atenere slo seg sammen med
ham og begynte å tro. Blant dem var Dionysios, en mann som var medlem av
Areopagosrådet, og en kvinne som het Damaris og noen til.

18

Paulus i Korint

§ **17:17** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der. * **17:18** Epikureerne mente at livets mål var lykke. Stoikerne mente at selvbeherskelse var viktig og at de skulle høre på sin samvittighet. † **17:19** Areopagos, som betyr Arestoppen, var fjellet i Aten der rådet for religiøse og etiske spørsmål var samlet. Rådet som samlet seg der, ble også kalt Areopagos. ‡ **17:22** Eller: "midt på".

1 Senere reiste Paulus fra Aten og kom til Korint. 2 Der ble han kjent med en jøde
som het Akvilas. Han var født i provinsen Pontos, men hadde nylig kommet fra Italia
sammen med kona si Priskilla, etter som keiser Claudius hadde utvist alle jødene fra
Roma. 3 Paulus fant fram til Akvilas og Priskilla og bodde og arbeidet sammen med
dem. De drev håndverk med lærvarer,* akkurat som han selv hadde erfaring fra.
4 Hver uke på hviledagen† gikk Paulus til synagogen‡ og forsøkte å overbevise
både jøder og dem som ikke var jøder. 5 Etter at Silas og Timoteus var kommet
fra Makedonia, konsentrerte Paulus seg helt om å snakke til jødene og vitne om at
Jesus er Messias, den lovede kongen. 6 Da jødene sa imot ham og hånte ham, børstet
Paulus symbolsk støvet av kappen sin og sa: "Dere får selv ta ansvar for handlingene§
deres. Jeg har gjort det jeg kunne. Fra og med nå av tenker jeg å vende meg til andre
folk."
7 Så forlot Paulus synagogen og gikk i stedet til et hus som var eid av en mann
som het Titius Justus. Han var ikke jøde, men tilba Israels Gud. Huset hans lå vegg
i vegg med synagogen. 8 Forstanderen for synagogen het Krispus. Både han og hele
familien hans begynte å tro på Herren Jesus. Mange andre i Korint som hørte Paulus,
begynte også å tro og lot seg døpe.
9 En natt viste Herren Jesus seg for Paulus i et syn og sa: "Vær ikke redd! Fortsett
bare med å fortelle om meg. La dem ikke skremme deg til taushet. 10 Jeg er med
deg. Ingen kommer til å skade deg, for det er mange som tilhører meg i denne byen."
11 Paulus stanset ett og et halvt år i Korint og underviste om Guds budskap.
12 Da Gallio var blitt landshøvding over provinsen Akaia,* gikk jødene til angrep på
Paulus og førte ham til landshøvdingen for å bli dømt. 13 De anklaget Paulus og sa:
"Han lokker menneskene til å dyrka Gud på en måte som er i strid med Moseloven.†"
14 Før Paulus rakk å forsvare seg, vendte Gallio seg mot jødene og sa: "Hør etter, dere
jøder! Dersom tilfellet gjaldt noen forbrytelser eller andre onde ting som de hadde
gjort, da skulle jeg gjerne hørt på dere. 15 Men skal dere bare krangle om noen ord
og personer i deres interne lov, da kan dere sannelig ta hånd om dette selv. Jeg vil
ikke være dommer i slike spørsmål." 16 Så jaget han dem bort fra domstolen.
17 Da kastet folkemassen seg over Sostenes, en av forstanderne for synagogen, og
mishandlet ham rett foran dommersetet. Men Gallio brydde seg ikke om oppstyret.

Paulus i Antiokia og en ny reise

18 Paulus stanset en tid i Korint etter at dette skjedde. Så tok han avskjed med
de troende og seilte tilbake til Syria. Med på reisen hadde han også Priskilla og
Akvilas. Paulus hadde like før dette besøkt Kenkreæ, der han i tråd med jødisk skikk
hadde klippet håret sitt for å innfri et løfte til Gud.‡ 19 Da de var kommet til havn i
byen Efesos, skilte Paulus lag med Priskilla og Akvilas. Han gikk til synagogen§ for
å diskutere med jødene. 20 Folket i synagogen ba ham stanse noen dager, men han
svarte: 21 "Jeg kan dessverre ikke gjøre det. Men om Gud vil, kommer jeg tilbake til
dere en annen gang."* Så gikk han ombord igjen og dro fra Efesos.

---

* **18:3** På gresk: De var teltmakere. Ordet hadde fått en videre betydning. † **18:4** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. ‡ **18:4** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der. § **18:6** På gresk: "Deres blod må komme over deres egne hoder". * **18:12** Gallio var landshøvding i den romerske provinsen Akaia i nåværende Hellas år 51-53. † **18:13** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **18:18** Løftet var sannsynligvis et nasirløfte. Se Fjerde Mosebok 6. § **18:19** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der. * **18:21** I følge en del håndskrifter: "Jeg må absolutt rekke fram i tide til høytiden i Jerusalem. Men om Gud vil…".

22 Da båten kom til byen Cæsarea, gikk Paulus i land og fortsatte opp til Jerusalem
for å hilse på menigheten. Senere reiste han videre til Antiokia. 23 Da han hadde
vært der en tid, vendte han tilbake til provinsene Galatia og Frygia og besøkte alle
disiplene og oppmuntret og styrket dem.

Apollos blir undervist i Efesos

24 I mens hadde en jøde som het Apollos, kommet til Efesos. Han var fra Alexandria
og en svært god taler som kjente godt til Skriften†. 25 Apollos hadde fått høre om
Herren Jesu vei‡, og han talte med stor entusiasme og underviste rett og riktig om
Jesus. Men han kjente bare til den dåpen som døperen Johannes underviste om.
26 Da Priskilla og Akvilas en dag fikk høre ham i synagogen§ der han med stort mot
talte til folket, ble de med ham hjem og forklarte nærmere hva det betyr å følge Guds
vei.
27 Etter en tid ville Apollos seile over til provinsen Akaia, og de troende i Efesos
oppmuntret ham. Han fikk med seg et brev der de ba disiplene i Akaia om å hilse
ham velkommen. Da han kom dit, ble han til stor hjelp for de som Gud i sin godhet
hadde latt komme til tro. 28 Etter som han var så dyktig i å tolke Skriften, kunne
han med stor kraft sette jødene til veggs i diskusjonene og bevise at Jesus virkelig er
Messias, den lovede kongen.

19

Paulus i Efesos

1 Mens Apollos var i Korint i provinsen Akaia, kom Paulus fram til Efesos etter
reisen gjennom innlandet. Der møtte han noen troende og spurte dem: 2 "Fikk dere
Guds Hellige Ånd da dere kom til troen?"

"Nei", svarte de, "vi har aldri hørt snakk om Guds Hellige Ånd."

3 "Men på hvilken måte er dere da døpt?" spurte han.

De svarte: "Vi er døpt med den dåpen som døperen Johannes underviste om."

4 Da forklarte Paulus at Johannes sin dåp var en dåp som viste at de hadde forlatt
synden og vendt om til Gud, men at Johannes også underviste at de skulle tro på
Jesus, han som kom etter ham. 5 Da de hørte dette, lot de seg døpe til fellesskap med
Herren Jesus. 6 Da Paulus la hendene på dem, kom Guds Hellige Ånd over alle. De
begynte å tale i fremmede språk og holde fram budskap fra Gud. 7 Til sammen var
det omkring tolv menn i gruppen.

8-9 I tre måneders tid underviste Paulus regelmessig i synagogen*. Han talte åpent
med stort mot, og forsøkte å overbevise alle om at Gud ville frelse og gjøre dem til sitt
eget folk. Men noen avviste budskapet hans. De ville ikke tro, men hånte Jesu vei† i
påhør av alle i synagogen. Derfor sluttet Paulus å gå til synagogen, og han holdt de
troende borte fra denne møteplassen. De samlet seg i stedet i Tyrannus auditorium,
der Paulus underviste hver dag. 10 Dette pågikk i to års tid, slik at alle i provinsen
Asia‡, både jøder og de som ikke var jøder, fikk høre budskapet om Herren Jesus.
11 Gud ga Paulus kraft til å gjøre uvanlige mirakler. 12 Noen tok til og med tørklær
og klesplagg som hadde vært i berøring med kroppen hans, og la på de syke. Da de
gjorde det, forsvant sykdommene, og de onde åndene forlot dem som var besatt.

---

† **18:24** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **18:25** Troen på Jesus ble ofte kalt "veien", eller "den sanne veien". § **18:26** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der. * **19:8-9** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der. † **19:8-9** Troen på Jesus ble kalt ofte "veien", eller "den sanne veien". ‡ **19:10** Provinsen Asia var en romersk provins i nåværende Tyrkia.

13 En gruppe jøder som var åndemanere og reiste fra by til by og drev ut onde
ånder, fikk det for seg at de skulle uttale Herren Jesu navn over dem som var besatt.
De tenkte ut en formel som lød slik: "Jeg befaler deg å komme ut, ved den Jesus som
Paulus snakker om!" 14 Det var sju menn, alle sønner til den jødiske øverstepresten
Skevas, som forsøkte seg på dette. 15 Men da de uttalte formelen, svarte den onde
ånden dem: "Jeg kjenner Jesus og jeg vet hvem Paulus er, men hvem er så dere?"
16 Så kastet den besatte mannen seg over dem og slo løs slik at de var nødt til å
rømme nakne og forslåtte ut av huset. 17 Ryktet om det som hadde skjedd, spredde
seg i hele Efesos både til jøder og dem som ikke er jøder. Alle i byen ble forskrekket
og hyllet Herren Jesus. 18-19 Mange av de troende, som før hadde praktisert trolldom,
bekjente det de hadde vært med om. De plukket fram sine svartebøker og brente
dem offentlig. Noen regnet ut at bøkene var verd omkring 50 000 daglønninger.
20 Alt som skjedde, påvirket mange så sterkt at budskapet om Herren Jesus spredde
seg vidt og bredt omkring, og flere og flere begynte å tro.

Oppløp i Efesos

21 Etter alt dette bestemte§ Paulus seg for først å seile over havet og deretter foreta
en lang reise gjennom provinsene Makedonia og Akaia og videre til Jerusalem. "Til
sist må jeg også besøke Roma", sa han. 22 Men hans første oppgave var å sende
Timoteus og Erastus, to av sine medarbeidere, i forveien til Makedonia. Imens stanset
han selv en tid i provinsen Asia*.

23 På denne tiden ble det stor uro i Efesos på grunn av budskapet om Jesu vei†.
24 Den som startet bråket, var sølvsmeden Demetrius, en mann som tjente store
penger på å produsere små kopier av templet til gudinnen Artemis‡ i Efesos. Han
hadde for øvrig mange ansatte håndverkere. 25 Demetrius kalte sammen sine ansatte
til et møte med andre som hadde tilsvarende produksjon. Han grep ordet og sa:

"Dere vet at det er takket være denne produksjonen at vi er blitt rike. 26 Nå har
dere alle sett og hørt hvordan denne Paulus har fått mange til å tro at guder som
er laget av menneskelige hender, ikke er noen guder. Det er ikke bare her i Efesos
folk endrer sin innstilling, men i hele provinsen Asia. 27 Naturligvis kommer dette til
å påvirke våre forretninger negativt. Det som bekymrer meg mest, er at templet til
den store gudinnen Artemis kan komme til å miste sin anseelse. Ja, kanskje Artemis
selv kommer til å bli glemt, denne mektige gudinnen som blir dyrket, ikke bare i
provinsen Asia, men i hele verden."

28 Da de hørte dette, ble de rasende og begynte å rope: "Stor er efeserne sin
Artemis!"

29 Det drøyde ikke lenge før folk begynte å samle seg, og snart var hele byen
i opprør. De grep Gaius og Aristark, to makedonier som var reisekamerater med
Paulus, og slepte dem til friluftsteateret i byen. 30 Paulus ville da gå inn på teateret,
men de troende hindret ham. 31 Noen medlemmer av rådet i byen, som var Paulus
sine venner, sendte også bud at han ikke måtte risikere livet ved å gå inn.

32 Inne på teateret ropte og skrek alle om hverandre. Alt var et eneste stort kaos,
og de fleste visste ikke en gang hvorfor de hadde kommet dit!

33 Etter en stund sendte jødene fram en mann som het Aleksander, for å forklare
situasjonen. Noen i folkemassen begynte å skrike gode råd til ham. Han ga tegn
til folket om å være stille og forsøkte å holde en forsvarstale. 34 Da folket forsto at

§ **19:21** Eller: "Paulus kjente seg ledet av Guds Ånd". * **19:22** Provinsen Asia var en romersk provins i nåværende Tyrkia. † **19:23** Troen på Jesus ble kalt ofte "veien", eller "den sanne veien". ‡ **19:24** Gudinnen Artemis er også kjent under navnet Diana.

Aleksander var jøde, begynte alle å rope igjen, og i to timer skrek de i kor: "Stor er efesernes Artemis! Stor er efesernes Artemis!"
35 Til slutt klarte i alle fall sorenskriveren i byen å roe folkemassen ned så pass at
han kunne tale til dem. "Innbyggere i Efesos", sa han, "alle vet at Artemis tempel
finnes her og at Efesos er sentrum for tilbedelsen av den store gudinnen. Dette er
stedet hvor bildet av henne falt ned til oss fra himmelen. 36 Det er aldri noen som
har stilt spørsmål ved dette, så ta det helt med ro. Gjør ikke noe som dere kommer til
angre på. 37 Disse mennene som dere har ført hit, har verken stjålet noe fra templet
eller snakket dårlig om gudinnen. 38 Dersom Demetrius og håndverkerne hans har
noe å anklage dem for, da har vi domstoler som tar hånd om slikt, og landshøvdinger
som kan ta opp saken. La alt gå den lovlige veien. 39 Dersom det finnes klager i andre
spørsmål, så kan de bli tatt opp i den lovlige folkeforsamlingen. 40 Slik vi nå driver
på, er det til og med risiko for at vi blir anklaget for opprør, etter som det ikke var
noen grunn til å sette i gang disse urolighetene. Dersom de romerske myndighetene
krever en forklaring, så har vi ingen god grunn å komme med."
41 Med disse ordene fikk han folkemassen til å løse seg opp og gå hver til sitt.

20

Paulus reiser til Makedonia og Hellas

1 Da alt var blitt rolig i Efesos, kalte Paulus sammen disiplene og oppmuntret dem.
Så tok han avskjed og begynte reisen over til Makedonia. 2 Der dro han fra sted til sted
og oppmuntret de troende. Da han kom fram til Hellas, 3 stanset han i tre måneder.
Han sto klar til å seile videre til Syria da han fikk greie på at noen jøder la planer om å
drepe ham. Han forandret derfor reiseruten og dro tilbake gjennom Makedonia. 4 En
gruppe menn skulle reise med ham til Syria og videre til Jerusalem. Det var Sopatros,
som var sønn av Pyrrus fra Berøa, Aristark og Sekundus fra Tessaloniki, Gaius fra
Derbe, Timoteus samt Tykikus og Trofimus fra provinsen Asia*. 5 Han lot disse seile
i forveien over til Troas og ba dem vente på oss† der. 6 Etter påskehøytiden‡ gikk vi
andre ombord på et skip i Filippi, og fem dager seinere møtte vi dem i Troas, der vi
stanset en uke.

Paulus i Troas. En ung mann vekkes opp fra de døde

7 På søndagen, da vi hadde samlet oss for sammen å bryte brødet, talte Paulus til de
troende. Etter som han skulle reise fra Troas neste dag, holdt han på helt til midnatt.
8 Rommet i øvre etasjen der vi var samlet, var opplyst av mange oljelamper. 9 En
ung mann som het Eutykus, hadde satt seg i vinduet. Da Paulus talte så lenge, gikk
det ikke bedre til enn at han sovnet og falt ned fra tredje etasjen og døde. 10 Paulus
sprang da ned, la seg over ham og tok ham i armene sine og sa: "Ikke vær redd, han
lever!" 11 Så gikk alle opp igjen og brøt brødet og spiste sammen. Etterpå fortsatte
Paulus å tale ytterligere en stund, ja, det rakk faktisk å bli morgen før han til slutt
forlot dem. 12 Den unge mannen som hadde falt ut av vinduet, ble ført hjem i beste
velgående, noe som selvfølgelig var til stor lettelse for alle.

Paulus tar avskjed med lederne i menighetene i Efesos

13 Paulus tok landeveien over til byen Assos, mens vi andre seilte rundt med båt.
14 Da vi etter en tid møtte han i Assos, tok vi ham ombord og seilte ned til Mitylene.

---

* **20:4** Provinsen Asia var en romersk provins i nåværende Tyrkia. † **20:5** Her begynner bokens forfatter å skrive i «vi» form igjen. ‡ **20:6** I grunnteksten: De usyrede brøds høytid. Jødene spiser i påskeuken bare brød som har blitt bakt uten gjær.

15 Videre passerte vi øya Kios neste dag. Dagen etter la vi til ved øya Samos og nådde
en dag seinere fram til byen Milet.
16-17 Paulus hadde bestemt seg for ikke å reise til Efesos denne gangen, til tross for
at byen lå i nærheten. Han ville ikke bli heftet i provinsen Asia§, etter som han ville
rekke fram til Jerusalem for å kunne feire pinsehøytiden der. Da vi kom fram til
Milet, sendte han en beskjed til lederne i menighetene i Efesos og ba dem komme
ned til skipet for å treffe ham.
18 Da de hadde møtt opp, sa han: "Dere vet om alt jeg har gjort helt fra den dagen
da jeg først satte mine føtter i provinsen Asia. 19 Uten å tenke på meg selv har jeg
tjent Herren Jesus. Det har jeg gjort til tross for de sorger og prøvelser som rammet
meg gjennom alt jødene gjorde mot meg. 20 Jeg har aldri nølt med å tale om det
som kunne være til nytte for dere, men jeg har undervist dere både offentlig og i
hjemmene. 21 Jeg har alvorlig formant både jøder og dem som ikke er jøder, til å
vende om til Gud og tro på vår Herre Jesus.
22 Men nå blir jeg drevet av Guds Ånd* til å reise tilbake til Jerusalem. Veien går
dit til tross for at jeg ikke aner hva som venter meg der. 23 Det eneste jeg vet, er
at Guds Hellige Ånd i by etter by har minnet meg om at fengsel og lidelse kan ligge
foran meg. 24 Men for meg er ikke livet noe verdt, dersom jeg ikke får bruke det til
å fullføre den oppgave som Herren Jesus har gitt meg. Helt til livets slutt vil jeg spre
det glade budskapet om Guds kjærlighet og tilgivelse.
25 Nå vet jeg at dere aldri kommer til å få se meg igjen, alle dere som jeg har besøkt
og undervist om hvordan dere kunne bli Guds eget folk. 26 Derfor vil jeg i dag si
dere at jeg ikke er skyldig om noen av dere går evig fortapt. 27 Jeg har jo uten å nøle
meddelt dere hele Guds plan om frelse.
28 Pass nå nøye på hvordan dere selv lever, og ta godt være på de menneskene som
Guds Hellige Ånd har satt dere til ledere for. Vær gjetere for Guds menighet, den
flokken som han har kjøpt med sin egen Sønns blod. 29 Jeg vet at når jeg forlater
dere, vil det komme glupske ulver og trenge seg inn blant dere, og de kommer ikke til
å skåne flokken. 30 Noen av dere kommer selv til å forvrenge sannheten og forsøke
å få egne tilhengere blant disiplene. 31 Vær derfor på vakt! Husk på at jeg i tre
år personlig har undervist hver og en av dere, og at jeg dag og natt med tårer har
formant dere.
32 Jeg ber nå om at Gud skal ta hånd om dere. Ikke glem budskapet hans om
kjærlighet og tilgivelse. La det veilede dere, slik at troen blir sterkere og sterkere, og
dere får del i den arven som venter på dem som tilhører Gud.
33 Dere vet at jeg aldri har krevd å få penger eller klær av dere. 34 Jeg har med
egne hender forsørget både meg selv og mine medarbeidere. 35 Jeg ville gjennom
egne handlinger vise at vi gjennom hardt arbeid skal skaffe mulighet til å hjelpe
de fattige og ikke falle menigheten til byrde. Husk på det Herren Jesus sa: 'Vi blir
lykkeligere av å gi enn å få.' "
36 Da Paulus avsluttet talen, falt han på kne og ba. 37 Mennene begynte å gråte høyt
og omfavnet og kysset ham. 38 Det som bedrøvet dem aller mest, var at han sa at de
aldri mer ville se hverandre her i livet. Til slutt fulgte alle ham ned til skipet.

21

Paulus fortsetter reisen mot Jerusalem

§ **20:16-17** Provinsen Asia var en romersk provins i nåværende Tyrkia. * **20:22** Eller: "en indre drivkraft har fått meg…"

1 Etter at vi skilte lag med lederne for menigheten i Efesos, seilte vi rett ned til øya
Kos. Neste dag nådde vi øya Rhodos og fortsatte derfra til byen Patara. 2 Der fant vi
et skip som skulle til Fønikia i provinsen Syria, og vi gikk ombord og seilte av sted.
3 Etter en tid fikk vi Kypros i sikte og passerte sør for øya med kurs mot Syria. Vi kom
til byen Tyrus, for der skulle skipet losse lasten. 4 Mens dette sto på, gikk vi i land
og fant fram til disiplene og stanset hos dem en uke. De ble ledet av Guds Ånd til å
advare Paulus mot å fortsette til Jerusalem. 5 Da uken hadde gått, vendte vi på tross
av advarslene tilbake til skipet. Alle de troende, også kvinner og barn, fulgte med oss
ut av byen og ned til stranden. Der ba vi sammen og tok avskjed med hverandre. 6 Vi
gikk om bord, og de andre vendte hjem til sitt.
7 Nesten uten opphold kom vi til Ptolemais. Der hilst vi også på de troende, men
stanset bare en dag. 8 Så fortsatte vi til Cæsarea, der vi bodde hos Filip. Han var
stadig opptatt med å spre det glade budskapet om Jesus. Filip var en av de første sju
medarbeiderne til disiplene. 9 Han hadde fire ugifte døtre, som alle hadde fått evner
av Gud til å tale profetisk.
10-11 Under besøket som varte i flere dager, kom en mann fra Judea for å treffe oss.
Han het Agabus. Også han hadde fått evner av Gud til å tale profetisk. Han tok beltet
til Paulus og bandt sine egne føtter og hender med det og sa: "Guds Hellige Ånd sier:
'På denne måten skal eieren av dette belte bli bundet av jødene i Jerusalem og bli
utlevert til romerne.' " 12 Vi som hørte dette, både reisekameratene og de troende på
stedet, forsøkte på alle måter å overtale Paulus til ikke å fortsette til Jerusalem.
13 Men han sa: "Hvorfor gråter dere og gjør det vanskelig for meg? Jeg er beredt,
ikke bare til å bli fengslet i Jerusalem, men også å dø for Herren Jesu skyld." 14 Vi
forsto da at han ikke hadde noen planer om å bøye av. Vi roet oss og sa: "La det bli
som Herren vil."
15 Etter disse dagene hos Filip gjorde vi oss klare og fortsatte mot Jerusalem. 16 Noen
av disiplene i Cæsarea fulgte med oss et stykke og viste oss veien til Mnason sitt hus
der vi fikk bo. Mnason kom fra Kypros, og var en av de første som begynte å tro på
Jesus.

Paulus kommer fram til Jerusalem

17 Da vi kom fram til Jerusalem, ble vi hilst hjertelig velkommen av de troende.
18 Dagen etter at vi hadde kommet, tok Paulus oss med hjem til Jakob*. Der samlet
også de andre lederne i menighetene seg. 19 Etter at vi hadde hilst, fortalte Paulus
smått og stort om arbeidet sitt og om hvordan Gud hadde brukt ham for å nå ut til
andre folk.
20 Da lederne i menighetene hørte dette, hyllet de Gud. Men etter en stund sa de:
"Du vet, kjære bror, at mange tusen jøder har kommet til tro her, og de er alle nøye
med å følge Moseloven†. 21 Nå har et rykte blitt spredd i Jerusalem om at du lærer
de jødene som bor blant andre folk, at de ikke behøver å følge Moseloven. Du skal
også ha sagt at de ikke behøver å omskjære sine sønner eller å følge våre jødiske
tradisjoner. 22 Noe må derfor bli gjort, for de kommer sikkert til å få greie på at du
er her.
23 Vårt forslag går ut på dette: Her er det fire menn som har gitt et løfte til Gud.‡
24 Ta dem med til templet og gå sammen med dem og foreta seremonien for renselse.
Betal etterpå utgiftene slik at de også kan klippe håret, slik det er påbudt i loven. Da
forstår alle at ryktene om deg er falske, og at du selv følger Moseloven.

---

* **21:18** Jakob var bror til Jesus og leder for menigheten. † **21:20** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **21:23** Løftet var sannsynligvis et nasirløfte. Se Fjerde Mosebok 6.

25 Når det gjelder troende fra andre folk, står vi fast ved vår beslutning. Det eneste
vi krever av dem er det vi skrev om i vårt brev: At de ikke skal spise mat som blir
ofret til avguder, at de ikke skal spise kjøtt fra kvalte dyr eller noe annet som fortsatt
har blod i seg, og at de skal avholde seg fra seksuell løssluppenhet.§"

Paulus blir arrestert i templet

26-27 Paulus syntes forslaget hørtes bra ut, og neste dag tok han mennene med seg
og foretok seremonien for renselse sammen med dem. Senere gikk han til templet og
meldte offentlig fra om at renselsestiden skulle være slutt om sju dager og at et offer
da ville bli båret fram for hver og en av de fire mennene.

Like før de sju dagene var slutt, fikk noen jøder fra provinsen Asia* øye på Paulus
i templet og hisset opp folket mot ham. De grep tak i ham og 28 skrek: "Israelitter†!
Hjelp oss! Her er den mannen som over alt i verden, og til alle i vårt folk, lærer
stikk i strid med Moseloven‡ og templet. Nå har han til og med tatt med noen som
ikke er jøder, inn i templet og gjort dette hellige stedet uverdig§." 29 Mannen hadde
tidligere på dagen sett Paulus nede i byen sammen med Trofimus fra Efesos, og de
trodde derfor at Paulus hadde tatt ham med seg til templet.

30 Det drøyde ikke lenge før hele byen var i opprør og kom løpende. De slepte
Paulus ut av templet, og portene ble straks stengt bak ham. 31 Folket tenkte å drepe
ham, men kommandanten ved den romerske garnisonen fikk vite at hele Jerusalem
var i opprør. 32 Derfor rykket han raskt ut med soldatene og offiserene sine. Da
folkemassen fikk se soldatene, sluttet de å mishandle Paulus. 33 Kommandanten gikk
straks fram og arresterte Paulus og ga befaling om at han skulle bli bundet med doble
kjettinger. Han spurte folkemassen hvem Paulus var og hva han hadde gjort. 34 Blant
folket skrek noen det ene, mens andre sa noe helt annet. Kommandanten kunne
ikke i forvirringen få klarhet i hva de mente. Han ga derfor befaling om at Paulus
skulle bli tatt med til den romerske festningsborgen. 35-36 Folket fulgte etter helt fram
og ropte: "Drep ham, drep ham!" Da de kom fram til trappen, ble folkemassen så
voldsom at soldatene måtte løfte Paulus opp på skuldrene for å beskytte ham.

Paulus sin forsvarstale for folket

37 I det Paulus skulle bli ført inn i festningsborgen, sa han til kommandanten: "Får
jeg si noen ord til deg?"

"Kan du gresk?" undret kommandanten forbauset. 38 "Er ikke du den egypteren
som satte i gang et opprør for noen år siden og tok med seg 4 000 bevæpnete rebeller
ut i ørkenen?"

39 "Nei", svarte Paulus, "jeg er en jøde fra Tarsus i Kilikia, borger av en stor og
viktig by. Jeg ber derfor om at du lar meg tale til folket."

40 Kommandanten ga ham da sin fullmakt, og Paulus gjorde tegn til folket fra toppen
trappen at han hadde noe å si. Da alle hadde roet seg, begynte han å tale til dem på
arameisk*.

---

§ **21:25** Disse reglene skulle forenkle fellesskapet mellom troende jøder og troende som ikke er jøder. Reglene gjaldt alle folk, etter som Gud hadde gitt dem allerede til Noah. Moseloven, den jødiske loven, kom mange hundra år senere. Se Første Mosebok 9:1-7. * **21:26-27** Provinsen Asia var en romersk provins i nåværende Tyrkia. † **21:28** Israelitter er et annet navn på jødene. Israelitt betyr etterkommere til Israel. Han hadde en sønn som het Juda, og som har gitt navn til jødene. ‡ **21:28** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. § **21:28** Folk som ikke var jøder, var i følge med den jødiske tradisjonen uverdige til å komme fram for Gud og ville gjøre templet urent om de gikk inn der. * **21:40** Eller: Hebraisk, det vil si hebreerne eller jødenes språk. Men hverdagens språk for Israels folk var arameisk.

22

1 Han sa: "Kjære søsken og dere som er ledere for folket, hør etter på det jeg har
å si til mitt forsvar." 2 Da de hørte at Paulus talte på deres eget språk, ble de enda
mer stille. 3 Han fortsatte: "Jeg er jøde, født i byen Tarsus i Kilikia, men oppvokst
her i Jerusalem. Jeg hadde Gamaliel som lærer og ble undervist om mye rett og riktig
i Moseloven* og alle våre tradisjoner. Min ekstreme fanatisme i livet var å kjempe
for Gud, slik som også dere forsøker å gjøre. 4 Jeg forfulgte og ville drepe alle som
fulgte Jesu vei†. Jeg lot både menn og kvinner bli bundet og satt i fengsel. 5 Dette
kan øverstepresten og alle medlemmene i Det jødiske rådet‡ bevitne. Det var også
de som ga meg brev adressert til synagogene§ i Damaskus, for at jeg skulle fengsle
menneskene der og føre dem til Jerusalem, hvor de kunne bli straffet.
6 Da jeg var på veien til Damaskus, ved middagstiden, og nærmet meg byen, ble
jeg plutselig innhyllet av et sterkt lys fra himmelen. 7 Jeg falt til jorden og hørte en
stemme som sa: 'Saulus, Saulus, hvorfor forfølger du meg?'
8 Jeg spurte da: 'Hvem er du, herre?' og han svarte: 'Jeg er Jesus fra Nasaret, han
som du forfølger.' 9 De som var med meg, så lyset, men forsto ikke stemmen som
snakket til meg. 10 Jeg spurte da: 'Hva skal jeg gjøre, Herre?' Herren svarte: 'Reis
deg opp og gå til Damaskus. Der vil du få vite hvilken oppgave jeg har valgt deg ut
til.' 11 Det sterke lyset hadde gjort meg blind, og derfor måtte jeg bli ledet inn til
Damaskus av mine ledsagere.
12 I Damaskus bodde det en mann som het Ananias. Han var en hengiven jøde
og nøye med å følge Moseloven. Derfor var han også godt ansett blant alle jøder i
Damaskus. 13 Denne mannen kom til meg, stilte seg ved siden meg og sa: 'Saulus,
min bror, du skal få ditt syn tilbake!' Og i samme øyeblikk kunne jeg se.
14 Så sa han til meg: 'Våre forfedres Gud har valgt deg ut til å kjenne hans vilje og til
å se den Rettferdige* og høre stemmen hans. 15 Nå skal du vitne for alle mennesker
og fortelle det du har sett og hørt. 16 Tvil ikke, men tilbe Jesus og la deg straks døpe
slik at du blir vasket ren fra syndene dine.'
17 Senere, da jeg hadde kommet tilbake til Jerusalem og en dag sto og ba i templet,
fikk jeg se et syn. 18 Jeg så Herren Jesus som sa til meg: 'Skynd deg, forlat straks
Jerusalem, for folket her kommer ikke til å tro på det du forteller om meg.'
19 'Men, Herre', innvendte jeg, 'de kjenner meg jo. De vet at jeg i hver eneste
synagoge† har fengslet og pisket dem som trodde på deg. 20 Da Stefanus ble drept,
han som fortalte om deg til alle, sto jeg ved siden av og mente at de handlet rett. Jeg
voktet til og med klærne til dem som steinet ham!'
21 Herren Jesus sa til meg: 'Dra bort fra Jerusalem, for jeg vil sende deg langt av
sted til andre folk!' "

Paulus avslører at han er romersk borger

22 Fram til dette punktet i Paulus sin tale hadde folket lyttet rolig, men nå begynte
de å rope: "Drep ham! Pass på at han forsvinner fra jordens overflate! Han har
ingen rett til å leve!" 23 Folkets rop ble villere og villere. De slet av seg kappene sine

---

* **22:3** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. † **22:4** Troen på Jesus ble kalt ofte "veien", eller "den sanne veien". ‡ **22:5** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer, og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. § **22:5** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der. I samme bygg kunne det også finnes en lokal domstol, som hadde rett til å dømme i enklere tilfeller og dele ut straff ved pisking. * **22:14** Ananias snakker om Jesus. † **22:19** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der. I samme bygg kunne det også finnes en lokal domstol, som hadde rett til å dømme i enklere tilfeller og dele ut straff ved pisking.

og kastet jord opp i luften. 24 Kommandanten tok derfor Paulus inn i festningsborgen
og ga befaling om at de skulle piske ham til han tilsto sine forbrytelser, slik at de fikk
greie på hvorfor folkemassen var så rasende.
25 Da de surret Paulus fast for å piske ham, sa han til en offiser som sto der: "Er
det tillatt å piske en romersk borger som ikke er dømt for noe?" 26 Da offiseren
hørte dette, gikk han til kommandanten og sa: "Hva er det du tenker å gjøre? Denne
mannen er jo romersk borger!" 27 Da gikk kommandanten til Paulus og spurte: "Er
det sant at du er romersk borger?"
"Ja", svarte Paulus, "det er jeg."
28 "Det er jeg også", mumlet kommandanten, "og det kostet meg veldig mange
penger!"
"Jeg ble det i fødselen", svarte Paulus.
29 Soldatene som skulle ha pisket og forhørt ham, trakk seg raskt tilbake da de hørte
at Paulus var romersk borger. Kommandanten selv ble forskrekket, etter som det var
han som hadde gitt befaling om at Paulus skulle bli bundet og pisket.
30 Neste dag satte kommandanten Paulus fri fra fengslet og ga befaling om at
øversteprestene og Det jødiske rådet‡ skulle samle seg. Han førte Paulus ned fra
festningsborgen og stilte han for Det jødiske rådet for å få greie på hva bråket handlet
om.

23

Paulus for Det jødiske rådet

1 Da Paulus kom inn, så han medlemmene i rådet rett i øynene og sa: "Brødre,
jeg har alltid levd livet mitt med god samvittighet for Gud." 2 Da ga øverstepresten
Ananias befaling om at de som sto nærmest Paulus, skulle slå ham over munnen.
3 Paulus sa til han: "Gud skal slå deg, du som har sunket ned i en slik dobbelmoral!
Her sitter du for å dømme meg etter Moseloven*, og så bryter du selv loven ved å
befale at de skal slå meg." 4 De som sto ved siden av Paulus, sa da til ham: "Hvordan
våger du å forulempe Guds øverstepresten?"
5 "Tilgi meg brødre", svarte Paulus, "jeg visste ikke at han var øverstepresten. Det
står i Skriften†: 'Du skal ikke forbanne den som er leder for folket ditt.‡' "
6 Hva Paulus derimot visste, var at noen av medlemmene i rådet var saddukeere,
mens andre var fariseere.§ Derfor ropte han: "Brødre, jeg er fariseer liksom alle
mine forfedre. Og jeg blir stilt for retten her i dag fordi jeg tror at de døde står opp
igjen."
7 Dette delte straks rådet i to grupper som begynte å krangle med hverandre.
8 Saddukeerne tror nemlig ikke at de døde står opp igjen eller at det finnes engler
eller ånder. Fariseerne derimot tror på alt dette.
9 Alle i rådet skrek i munnen på hverandre, og noen av de skriftlærde* fra partiet
til fariseerne stilte seg opp og forsvarte Paulus. "Vi kan ikke se at denne mannen har
gjort noe galt", protesterte de høylytt. "Kanskje en Ånd eller en engel virkelig har
snakket til ham."

---

‡ **22:30** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. * **23:3** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. † **23:5** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **23:5** Se Andre Mosebok 22:28. § **23:6** Fariseer og sadukeere var to religiøse partier blant jødene. * **23:9** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

10 Krangelen ble bare verre og verre, og mennene rykket og slet i Paulus fra alle
kanter. Til slutt fikk kommandanten gitt befaling til soldatene om å ta med Paulus og
føre ham til festningsborgen, etter som han var redd for at de skulle slite ham i filler.
11 Da det seinere var blitt natt, viste Herren Jesus seg for Paulus og sa: "Vær ikke
redd! På samme måten som du har fortalt om meg her i Jerusalem, skal du også
fortelle om meg i Roma."

Planer på å drepe Paulus

12-13 Neste morgen samlet mer enn 40 jødiske menn seg og sverget på at de verken
skulle spise eller drikke før de hadde drept Paulus. 14 De gikk til øversteprestene og
folkets ledere og sa: "Vi har sverget en ed og lovet at vi verken skal spise eller drikke
før vi har drept Paulus. 15 Be derfor kommandanten om at han lar Paulus bli stilt for
rådet igjen. Si til ham at dere vil undersøke tilfellet nærmere, så kan vi drepe ham
når han er på vei hit."
16 Paulus sin søstersønn fikk greie på planene deres og gikk til festningsborgen og
fortalte alt for Paulus. 17 Straks kalte han til seg en offiser og sa: "Ta med denne unge
mannen til kommandanten. Han har noe viktig å fortelle ham."
18 Offiseren gikk da til kommandanten og forklarte: "Fangen Paulus kalte på meg
og ba meg ta med denne unge mannen til deg. Han har visst noe å fortelle deg."
19 Kommandanten tok ham da ved armen og førte ham til siden og spurte: "Hva
er det du har å fortelle?"
20 Søstersønnen til Paulus forklarte straks: "Jødene har blitt enige om å be deg
sende Paulus ned til deres råd i morgen, slik at de kan undersøke tilfellet nærmere.
21 Ikke la dem få det som de vil, for mer enn 40 menn ligger gjemt i et bakhold for å
drepe Paulus. De har sverget at de verken skal spise eller drikke før han er død. De
har allerede gjort seg klare og venter bare på at du skal gi ditt ja."
22 Kommandanten advarte ham og sa: "Ingen må få vite at du har fortalt meg
dette", og så lot han mannen gå.

Paulus blir ført til Cæsarea

23 Kommandanten kalte på to av offiserene sine og sa: "Kall ut 200 soldater som
står klare til å marsjere til Cæsarea klokka ni i kveld sammen med 200 spydkastere
og 70 ryttere. 24 Gi Paulus en hest å ri på og pass på, at han kommer fram til
landshøvdingen Feliks i god behold."
25 Han skrev følgende brev til landshøvdingen:
26 "Fra Claudius Lysias,
til den høyt ærede landshøvdingen Feliks.
Beste hilsen!
27 Denne mannen har blitt arrestert av jødene. De skulle nettopp til å drepe ham
da jeg sendte ut soldater for å redde ham. Etterpå har jeg fått vite at han er romersk
borger. 28 Jeg førte ham ned til Det jødiske rådet† for å få greie på hva de anklaget
ham for. 29 Jeg forsto snart at det bare var noen interne stridsspørsmål som hadde
med deres religiøse lover å gjøre, og ikke noe som bør bli straffet med fengsel eller
døden. 30 Senere fikk jeg ved en anledning greie på at de planla å drepe han, og jeg
besluttet derfor å sende ham til deg. Jeg har også formant motstanderne hans til å
legge fram anklagene sine for deg."

† **23:28** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer, og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål.

31 Samme natten tok soldatene Paulus og førte ham til den romerske militærforlegningen Antipatris‡ slik de hadde fått befaling om. 32 Neste morgen fortsatte de 70 rytterne med ham til Cæsarea, mens de øvrige mennene vendte tilbake til festningsborgen i Jerusalem.
33 Da de kom fram til Cæsarea, overlot de brevet til landshøvdingen Feliks og førte Paulus inn til han. 34 Landshøvdingen leste brevet og spurte Paulus hvilken provins han kom fra. "Fra Kilikia", svarte Paulus.
35 "Bra", sa landshøvdingen, "jeg skal ta opp saken din når de som anklager deg kommer hit." Så ga han befaling om at Paulus skulle bli anbrakt i fengslet som lå i palasset til kong Herodes.

24

Paulus for retten

1 Fem dager seinere kom øverstepresten Ananias og noen av de religiøse lederne sammen med advokaten Tertullus til Cæsarea for å anklage Paulus for landshøvdingen. 2 Da Paulus ble ført inn, begynte Tertullus å legge fram anklagene. Slik lød prosedyren hans:
3 "Høyt ærede Feliks! Det er takket være deg at vi jøder kan leve i fred og trygghet. Du har også sett til at vårt folk på alle måter har fått det bedre. Dette er vi alle uendelig takknemlige for. 4 Jeg vil ikke ta for mye av tiden din, men jeg ber deg være så vennlig å høre etter på meg mens jeg i korthet legger fram våre anklager. 5 Vi har funnet at denne mannen sprer uro og elendighet blant jødene over alt i verden. Han er leder for sekten til nasaréerne*. 6 Han har til og med forsøkt å skjende† templet. Det var derfor vi arresterte ham.‡ 8 Dersom du forhører ham, kan du selv få bekreftet at våre anklager er sanne." 9 De andre jødene samtykket og sa at alt som Tertullus hadde prosedert var riktig.
10 Landshøvdingen gjorde tegn til Paulus at det var hans tur til å forklare seg. Han begynte sin tale:
"Jeg vet at du har vært dommer for dette folket i mange år. Det føler jeg som en fordel og trygghet når jeg nå skal forsvare meg. 11 Du kan lett kontrollere at det ikke er mer enn tolv dager siden jeg kom til Jerusalem for å be i templet. 12 Du kan også få bekreftet at jeg i denne tiden ikke har diskutert med noen eller har stelt til uroligheter, det være seg i templet, i synagogene§ eller ute på gatene. 13 Det finnes heller ikke fnugg av bevis for at jeg skulle ha gjort alt dette som disse mennene anklager meg for.
14 Jeg erkjenner at jeg tilhører den gruppen som følger Jesu vei*, den gruppen som de kaller en sekt. Gjennom dette tjener jeg våre forfedres Gud, og jeg tror på alt som Gud har sagt i Moseloven og det profetene har skrevet.† 15 Jeg tror, akkurat som disse mennene, at Gud en dag skal la alle stå opp fra de døde, noen til evig straff, noen til

---

‡ **23:31** Antipatris lå mitt mellom Jerusalem og Cæsarea. * **24:5** "Nasareernas sekt" var et økenavn på de troende. Jesus ble kalt "nasareern", enten fordi at han kom fra Nasaret, eller fordi han var "neser", "skuddet" fra Isais stamme, se Jesaja 11:1 eller en "nasir", en person som lever innviet for Gud. † **24:6** Paulus var anklaget for å ha tatt med noen som ikke var jøder inn i templet, noe som ville ha gjort templet uverdig i følge den jødiske tradisjonen. ‡ **24:6** En del håndskrifter legger til: Vi ville dømme ham i følge vår lov, 7 men kommandanten Lysias kom og førte ham bort fra oss med makt. 8 Han forlangte at anklagerne skulle innfinne seg hos deg. § **24:12** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der. * **24:14** Troen på Jesus ble kalt ofte "veien", eller "den sanne veien". † **24:14** Moseloven og profetenes bok er to av delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Den tredje delen er salmene.

evig liv. 16 Derfor gjør jeg mitt beste for alltid å ha en ren samvittighet for Gud og mennesker.
17 Etter å ha vært borte fra byen i flere år, vendte jeg tilbake til Jerusalem med
penger for å hjelpe jødene og for å ofre til Gud. 18 Det var i templet de fikk øye
på meg. Jeg holdt nettopp på å avslutte seremonien for renselse. Det var ikke noen
folkemasse rundt meg, og ikke antydning til uro. 19 Noen jøder fra provinsen Asia‡
var der. Det var egentlig de som burde stått her i dag dersom de mente å ha noe å
anklage meg for. 20 Når de ikke er her, må du ta til takke med å høre hva de som er på
plass, har å anklage meg for. De kan fortelle hvilken forbrytelse Det jødiske rådet§
fant meg skyldig til. 21 Jeg tror ikke de har noe annet å anklage meg for enn det som
jeg høyt og tydelig ga uttrykk for da jeg sto foran dem: 'Jeg står her for retten i dag
på grunn av troen min på at døde står opp igjen!' "
22 Feliks, som visste en hel del om Jesu vei, utsatte rettsforhandlingene og sa: "La
oss vente til kommandanten Lysias kommer hit fra Jerusalem. Da skal jeg dømme i
saken."
23 Han sendte Paulus tilbake til fengslet, og sa til vaktene at de skulle behandle ham
mildt. De fikk også befaling om å la vennene til Paulus besøke ham, og at de kunne
gi ham alt han trengte.
24 Noen dager seinere kom Feliks, som var landshøvding, tilbake sammen med sin
kone som het Drusilla, og var jødinne. Han ba om å få Paulus hentet, fordi han ville
at han skulle fortelle mer om troen på Jesus som Messias, den lovede kongen. 25 Da
Paulus begynte å snakke om å leve etter Guds vilje, om å avstå fra enkelte ting, og
om at Gud en dag vil dømme alle mennesker, ble Feliks redd og sa: "Dette holder for
i dag. Nå kan du gå. Når jeg har god tid, skal jeg sende bud etter deg igjen."
26 Feliks sendte virkelig bud på Paulus gang etter gang for å snakke med ham. Det
var nok helst for at han håpet at Paulus skulle bestikke ham. 27 Slik fortsatte det
i to år. Da sluttet Feliks som landshøvding og fikk en etterfølger som het Porkius
Festus. Etter som Feliks ville holde seg godt inne med jødene, lot han Paulus bli igjen
i fengslet da han sluttet som landshøvding.

25

Paulus ber om å bli dømt ved den keiserlige domstolen

1 Tre dager etter at Festus hadde kommet til Cæsarea for å begynne sin tjeneste som
landshøvding, reiste han til Jerusalem. 2 Der ble han oppsøkt av øversteprestene og
noen betydningsfulle jøder som på nytt tok opp anklagene mot Paulus. 3 De ba også
om at Festus skulle vise sin godhet mot jødene ved å la Paulus bli ført tilbake til
Jerusalem. Deres egentlige plan var å overfalle og drepe Paulus på veien.
4 Festus svarte at Paulus satt i fengsel i Cæsarea, og at han snart skulle dit selv.
5 "Derfor", fortsatte han, "må lederne deres heller følge meg dit for å anklage ham,
dersom han nå har gjort noe galt."
6 Vel en uke seinere vendte Festus tilbake til Cæsarea. Følgende dag satte han seg
på dommersetet og ga befaling om at Paulus skulle bli ført inn. 7 Da Paulus kom inn,
ble han omringet av jødene som hadde kommet fra Jerusalem. De nærmest slynget
ut sine mange og sterke anklager mot ham. Likevel kunne de ikke bevise en eneste
en av påstandene. 8 Paulus nektet alt og sa: "Jeg har ikke brutt den jødiske loven*

‡ **24:19** Provinsen Asia var en romersk provins i nåværende Tyrkia. § **24:20** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. * **25:8** Den jødiske loven, eller Moseloven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

eller gjorde noen forbrytelse mot templet eller snakket nedsettende om den romerske keiseren.”
9 Da spurte Festus, som ville holde seg til venns med jødene: ”Er du villig til å reise
til Jerusalem og la deg bli dømt av meg der oppe?”
10 ”Nei!” svarte Paulus. ”Jeg er romersk borger og derfor er det i den romerske
domstolen jeg skal bli dømt. Jeg har ikke gjorde noe galt mot jødene, og det vet du
godt selv. 11 Dersom jeg har gjort noe som fortjener døden, da er jeg beredt til å dø.
Dersom jeg er uskyldig, da har verken du eller noen andre rett til å overgi meg til
disse mennene for at de kan drepe meg. Jeg ber om å bli dømt ved den keiserlige
domstolen i Roma.”
12 Festus diskuterte dette med sine rådgivere og svarte: ”Du har bedt om å få bli
dømt ved den keiserlige domstolen, derfor skal du få reise til Roma.”
13 Noen dager seinere kom kong Agrippa og Berenike† til Cæsarea på et
høflighetbesøk til den nye landshøvdingen. 14 De stanset i flere dager, og Festus
passet på å ta opp saken om Paulus med kongen. Han sa: ”Det finnes en fange her
som heter Paulus, og som Feliks har etterlatt til meg. 15 Da jeg var i Jerusalem, kom
de jødiske øversteprestene og folkets ledere til meg med en anklage mot ham. De
ba om at jeg måtte passe på å få ham dømt. 16 Jeg fortalte da at romerne ikke har for
vane å utlevere noen før han har blitt stilt for retten. Den anklagede skal ha mulighet
til å møte dem som anklager ham, og alle skal ha anledning til å forsvare seg.
17 Da de religiøse lederne kom hit til Cæsarea, tillyste jeg rettsforhandlingene
allerede neste dag og ga befaling om at Paulus skulle bli ført inn. 18 Men anklagene
mot ham var noe helt annet enn det jeg hadde ventet meg. 19 De gjaldt bare noen
stridsspørsmål i deres interne religion og om en mann som het Jesus, som er død,
men som Paulus påstår lever! 20 Jeg ble forvirret og visste ikke hva jeg skulle gjøre
i dette tilfellet. Derfor spurte jeg Paulus om han var villig til å reise til Jerusalem og
stå for domsstolen der. 21 Paulus ba i stedet om å få bli her. Han ville heller vente
og bli dømt ved den keiserlige domstolen. Derfor har jeg gitt befaling om at han skal
sitte i fengslet her til jeg kan sende ham til Roma.”
22 Da sa kong Agrippa: ”Jeg skulle selv ønske å høre denne mannen.” Festus svarte:
”Det skal vi ordne. Du kan få treffe ham allerede i morgen!”
23 Neste dag kom kong Agrippa og Berenike i full uniform til domsstolen sammen
med de høye offiserene og byens ledende menn. Festus ga befaling om at Paulus
skulle bli ført inn. 24 Han sa: ”Kong Agrippa, og alle dere andre som er samlet her
i dag. Dette er den mannen som jødene både her og i Jerusalem vil straffe med
døden. 25 Etter min oppfatning har han ikke gjort noe som fortjener dødsstraff. Han
har bedt om å få bli dømt ved den keiserlige domstolen, og derfor har jeg besluttet å
sende ham til Roma. 26 Rullebladet hans vet jeg ikke mye om, men vil rapportere til
min øverste leder, keiseren. Det finnes rett og slett ikke noen virkelige anklager mot
denne mannen. Jeg har nå stilt ham fram for dere, og spesielt for deg, kong Agrippa,
slik at du kan avhøre ham og etterpå si meg hva jeg skal skrive i rapporten. 27 Det
virker jo ikke særlig logisk å sende en fange til den keiserlige domstolen uten å ha
noe å anklage ham for!”

26

Forsvarstalen til Paulus hos kong Agrippa

1 Kong Agrippa sa til Paulus: ”Hva har du å si til ditt forsvar? Vær så god, ordet er
ditt.”

† **25:13** Berenike var søster til kong Agrippa.

Da løftet Paulus hånden til en hilsen og begynte på sin forsvarstale. Han sa:
2 "Kong Agrippa, jeg er svært glad for at jeg får svare deg på de anklagene jødene
har mot meg. 3 Jeg vet at du er ekspert på jødiske skikker og stridsspørsmål. Derfor
ber jeg deg om å høre på meg med tålmodighet!
4 Som alle jøder godt vet, fikk jeg en grundig jødisk oppdragelse helt fra min tidligste
barndom, først i Tarsus, og seinere i Jerusalem. 5 Jødene kjenner meg fra lang tid
tilbake. Dersom de bare vil erkjenne det, vet de veldig godt om at jeg har levd som en
ekte fariseer* og fulgt den strengeste retningen i vår religion. 6 Jeg står nå anklaget
fordi jeg tror at Gud skal innfri det løfte han ga til forfedrene våre. 7 Dette løfte
håpet Israels tolv stammer å få se oppfylt ved at de dag og natt tjente ham! Det er
altså, kong Agrippa, helt inkonsekvent av jødene å påstå at det er en forbrytelse å
tro på dette løftet. 8 Hvorfor skal det være så vanskelig å tro at Gud kan vekke opp
døde?
9 Tidligere trodde jeg selv at det var min plikt å gå så hardt som mulig fram mot
dem som tror på Jesus fra Nasaret. 10 Jeg arresterte mange av de troende i Jerusalem
ved hjelp av den fullmakten jeg hadde fått av øversteprestene. Jeg stemte for at de
skulle bli dømt til døden. 11 Mange ganger brukte jeg tortur i synagogene† for å få
troende til å forbanne Jesus. Jeg var en så bitter motstander at jeg til og med forfulgte
troende langt borte i fremmede land.
12 En dag var jeg på vei til Damaskus i et slikt ærende, utrustet med fullmakt og
utsendt av øversteprestene. 13 Da fikk jeg ved middagstiden se et lys fra himmelen.
Det var sterkere enn solen, og både jeg og mine ledsagere ble hyllet inn i lysglansen.
14 Vi falt alle til jorden, og jeg hørte en stemme som snakket til meg på arameisk‡ og
sa: 'Saulus, Saulus, hvorfor forfølger du meg? Du skader bare deg selv ved å trasse
min vilje.§'
15 'Hvem er du, herre?' spurte jeg. Herren svarte: 'Jeg er Jesus, han som du
forfølger. 16 Reis deg opp! Jeg har vist meg for deg, for at du skal bli tjeneren min
og fortelle alle om det du har sett i dag og alt jeg vil vise deg i framtiden. 17 Jeg skal
redde deg både fra jødene og andre folk. Ja, jeg skal sende deg til folk som ikke er
jøder. 18 Du skal åpne øynene deres, slik at de vender om fra mørket til lyset, fra
Satans makt til Gud. Ved å tro på meg skal de få tilgivelse for syndene sine og bli
regnet med blant dem som tilhører Gud.'
19 Derfor, kong Agrippa, måtte jeg være lydig mot dette synet fra himmelen. 20 Først
forkynte jeg for dem som bodde i Damaskus og Jerusalem, så fortsatte jeg i hele Judea
og gikk videre til andre folk. Over alt oppfordret jeg alle til å forlate syndens vei,
vende om til Gud og vise sin forvandling gjennom gode gjerninger. 21 Det var derfor
jødene arresterte meg i templet og forsøkte å drepe meg. 22 Men Gud beskyttet meg,
slik at jeg fortsatt lever og kan fortelle om Jesus både for fine mennesker og vanlige
folk. Likevel er det ikke noe nytt jeg kommer med. Det jeg snakker om, hadde Gud
forutsagt ved profetene og Moses* for lenge siden. 23 Gud forutsa at Messias, den
lovede kongen, måtte lide og bli den første som sto opp fra de døde. Han skulle føre
lyset fram både til jøder og andre folk."

---

* **26:5** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. † **26:11** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der. ‡ **26:14** Eller: Hebraisk, det vil si hebreerne eller jødenes språk. Men hverdagens språk for Israels folk var arameisk. § **26:14** På gresk: "ved å kjempe mot okselansen". * **26:22** Moseloven og profetenes bok er to av delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Den tredje delen er salmene.

24 Da Paulus hadde kommet så langt i sin forsvarstale, ble han plutselig avbrutt
av landshøvdingen Festus som ropte: "Paulus, du er helt fra sans og samling! All
lærdommen din har gjort deg fullstendig sinnssyk!" 25 Paulus svarte: "Nei, høyt
ærede Festus, jeg er ikke sinnssyk. Jeg forteller sannheten, rolig og fornuftig. 26 Kong
Agrippa kjenner godt til alle disse spørsmålene. Jeg snakker åpent ut, for jeg er
sikker på at disse begivenhetene er kjente for ham. De foregikk jo ikke i noen avkrok
av verden! 27 Kong Agrippa, tror du på det Gud har forutsagt ved profetene? Ja, jeg
vet at du gjør det."
28 Da sa Agrippa til ham. "Holder du på lenger nå, så kommer du til å gjøre også
meg til en kristen†."
29 Paulus svarte: "Enten det går fort eller tar tid, så ønsker jeg til Gud at ikke bare
du, men alle som hører meg her i dag, vil bli som jeg, bare uten disse lenkene."
30 Kongen, landshøvdingen Berenike og alle de andre reiste seg. 31 Da de gikk ut, sa
de til hverandre: "Denne mannen har ikke gjort noe som fortjener dødsstraff eller
fengsel."
32 Kong Agrippa sa til Festus: "Han kunne blitt satt fri, dersom han ikke hadde bedt
om å bli dømt ved den keiserlige domstolen i Roma."

27

Reisen til Roma

1 Tiden kom da vi skulle* reise til Italia. Paulus og noen andre fanger ble overlevert
til en offiser som het Julius, ved Den keiserlige bataljon. 2 Med på reisen hadde vi
også Aristark fra Tessaloniki i Makedonia. Vi gikk ombord på et skip i Adramyttium
og seilte av sted. Skipet skulle seile innom flere steder langs kysten av provinsen
Asia†.
3 Dagen etter la vi til i byen Sidon. Offiseren Julius var vennlig innstilt mot Paulus
og lot ham gå i land for å besøke venner og nyte godt av gjestfriheten deres. 4 Da vi
dro fra Sidon, fikk vi motvind og seilte derfor i le av Kypros. 5 Etter det var vi ute
på åpent hav og passerte provinsene Kilikia og Pamfylia før vi la til i byen Myra i
provinsen Lykia. 6 Der fant offiseren et egyptisk skip fra Alexandria som skulle til
Italia og som tok oss ombord.
7 I flere dager gikk nå seilturen tungt, etter som vinden sto imot oss. Da vi til slutt
nærmet oss øya Knidos, la kapteinen om kursen og seilte rett sørover til vi rundet
neset ved Salmone og kom inn i le sjø ved øya Kreta. 8 Der klarte vi å kjempe oss fram
langs kysten og kom etter en tid til stedet som blir kalt Godhavn nær byen Lasea. 9 Vi
hadde mistet mye tid, og været holdt på å bli farlig for lange sjøreiser, etter som det
allerede var seint på høsten.‡ Paulus advarte derfor offiseren og mannskapet 10 og
sa: "Mine venner, det kommer til å bli store problemer om vi fortsetter reisen. Både
skipet og lasten vil gå tapt, og vi kommer til å risikere våre egne liv!" 11 Men offiseren
som var ansvarlig for fangene, hørte mer på kapteinen og de som eide skipet, enn
på Paulus. 12 Etter som Godhavn ikke var noen god havn for vinteropplag, syntes
de fleste av mannskapet at de skulle seile videre til Føniks og der ta landligge over
vinteren. Dette var en god havn lenger vest på Kreta, og som var åpen mot nordvest
og sørvest.

Storm utenfor Kreta

† **26:28** "Kristen" betyr "tilhører Kristus". * **27:1** Lukas, forfatteren til boken, fulgte med på reisen til Roma og skrev derfor resten av boken i «vi» form. † **27:2** Provinsen Asia var en romersk provins i nåværende Tyrkia. ‡ **27:9** På gresk: "etter som fastedagen allerede var forbi". Fastedagen ble feiret i slutten av september eller i begynnelsen av oktober.

13 Nå begynte det å blåse svak vind fra sør. De trodde derfor at reisen til Føniks
skulle bli enkel. Altså lettet de anker og begynte å seile tett inn mot kysten av Kreta.
14-15 Det drøyde ikke lenge før været plutselig slo om. En voldsom storm, den blir
kalt nordoststormen, feide ned fra øya og drev skipet med seg ut på åpne havet.
Mannskapet forsøkte å snu inn mot land, men klarte det ikke og ble tvunget til å la
skipet drive for vinden.
16 Til slutt kom vi i le bak en liten øy som het Klauda. Med store problemer kunne vi
da få ombord skipsbåten som vi hadde på slep. 17 Da vi hadde heist den opp, surret
vi skipet med tau for å styrke skroget. Sjømennene var redde for at skipet skulle
drive mot sandbankene ved Syrtebukten§. Derfor firte de ned storseilet og lot skipet
drive.
18 Da stormen neste dag fortsatte å rase, begynte mannskapet å kaste lasten
overbord. 19 Den tredje dagen kastet de også utrustningen på skipet over bord og
alt annet som var løst. 20 I flere døgn så vi verken solen eller stjernene og kunne
ikke navigere. Stormen fortsatte med uforminsket styrke. Til slutt regnet vi med at
alt håp var ute.
21 Over lenger tid hadde ingen spist. Til slutt gikk Paulus til mannskapet og
soldatene og sa: "Dere skulle ha hørt på meg allerede fra begynnelsen av og tatt
landligge på Kreta over vinteren. Da hadde dere sluppet alle disse problemene og det
store tapet. 22 Men ikke gi opp håpet! Ingen av oss kommer til å dø, bare skipet vil
gå tapt. 23 I natt kom nemlig en engel til meg fra den Gud som jeg tilhører og som
jeg tjener. 24 Han sa: 'Vær ikke redd Paulus. Du skal stilles for retten hos keiseren.
For øvrig har Gud lovet å redde livet til alle dem som seiler sammen med deg.' 25 Gi
derfor ikke opp! Jeg stoler på Gud. Alt skal gå akkurat som han har sagt. 26 Vi kommer
til å drive i land på en øy."

Skipsbruddet

27 Da vi hadde drevet omkring på Adriaterhavet i fjorten stormnetter, oppdaget
sjøfolkene midt på natten at vi nærmet oss land. 28 De loddet dybden og oppdaget
at den var mindre enn 40 meter. Etter en liten stund målte de dybden til snaut 30
meter. 29 De var redde for at skipet skulle gå på skjærene og kastet ut fire ankere fra
akterstavnen. Utålmodig ventet de på at det skulle bli morgen.
30 Noen av sjøfolkene forsøkte å rømme skipet. De låret skipsbåten på vannet og
sa at de måtte legge ut ankere også fra baugen. 31 Da advarte Paulus offiseren og
soldatene og sa: "Vi kommer til å dø alle sammen, dersom disse sjøfolkene ikke blir
ombord." 32 Da kappet soldatene tauene og lot skipsbåten drive av sted.
33 Straks før det begynte å lysne, oppfordret Paulus på nytt alle om å spise. "Dere
har ikke rørt mat på to uker", sa han. 34 "Pass på å få i dere litt mat, slik at dere orker
anstrengelsene! Vær ikke redde, ikke et hårstrå på hodene deres kommer til å bli
krummet!"
35 Han tok et brød, takket Gud, brøt av en bit og spiste. 36 Straks kjente alle seg
bedre til motes og begynte å spise de også. 37 Det var 276 personer om bord. 38 Da
alle hadde spist seg mette, kastet mannskapet hvetelasten overbord for å gjøre skipet
lettere.
39 Da det lysnet av dag, kjente de ikke igjen kysten de så, men de merket seg en
bukt med en sandstrand og ville forsøke å sette skipet på grunn der. 40 De kappet
trossene og lot ankrene falle. Så surret de løs roret, heiste framseilet og satte kursen

§ **27:17** Sandbanker utenfor kysten til Libya.

mot stranden. 41 Men skipet støtte på en grunne. Baugen satte seg bom fast, mens
akterstavnen begynte å bli brutt i stykker av de voldsomme brenningene.
42 Soldatene besluttet da å drepe alle fangene for at ingen skulle svømme i land
og rømme. 43 Men offiseren ville redde Paulus og hindret at planen ble gjennoført.
Han ga befaling om at alle som kunne svømme, først skulle hoppe overbord og ta
seg i land. 44 Resten skulle forsøke å buksere seg inn til land ved å flyte på planker
og vrakrester fra det knuste skipet. På denne måten klarte alle å redde seg opp på
stranden.

28

Paulus på Malta

1-2 Da alle hadde kommet velberget i land, fikk vi greie på at øya het Malta.
Befolkning på øya var svært vennlige mot oss og tente et bål på stranden der alle
kunne varme seg. Det hadde begynt å regne og var kaldt. 3 Paulus hjalp til med å
samle kvist. Mens han kastet et fang på ilden, ble han plutselig bitt av en slange. Den
hadde blitt lokket fram av varmen og hogg seg fast i hånden hans. 4 Da innbyggerne
fra øya så slangen henge i hånden, sa de til hverandre: "Han er sikkert en morder!
Det må han være siden han ble reddet fra havet, men nå blir drept av rettferdighetens
gudinne."
5 Paulus ristet bare av seg slangen inn i ilden og var like uskadd. 6 Alle ventet at
hånden skulle hovne opp eller at han plutselig skulle falle død om. Da de hadde
ventet lenge og vel og ikke noe av det skjedde, forandret de oppfatning og sa at han
måtte være en gud.
7 Nær stranden der vi kom i land, var det en stor eiendom som tilhørte Publius,
som var den fremste mannen på øya. Han hilste oss vennlig velkommen og ga oss
mat og husrom i tre dager. 8 Samtidig som vi var der, lå far til Publius syk i feber og
alvorlig dysenteri. Paulus gikk inn og ba for mannen, la hendene på ham og helbredet
ham. 9 Etter dette kom alle syke på øya til Paulus og ble helbredet. 10 De viste sin
takknemlighet ved å overøse oss med gaver. Da det var tid for oss til å seile av sted,
kom folk ombord med alt mulig som vi kunne trenge for reisen.

Paulus kommer til Roma

11 Det drøyde tre måneder etter skipsbruddet før vi seilte fra Malta. Denne
gangen reiste vi med skipet "Tvillinggudene" fra Alexandria. Skipet hadde ligget i
vinteropplag på øya. 12 Først la vi til i Syrakus på Sicilia, der vi stoppet i tre dager.
13 Derfra seilte vi direkte til Reggio. En dag seinere fikk vi sydlig vind, og kom etter
to dager fram til Puteoli. 14 Der fant vi noen troende. De ba oss om å bli hos dem en
uke. Det gjorde vi før vi fortsatte landeveien mot Roma.
15 De troende i Roma hadde hørt at vi var under veis. De første møtte oss allerede
ved Forum Appii*. Flere sluttet seg til følget da vi kom til Tres Tabernæ†. Da Paulus
så de troende, takket han Gud og fikk nytt mot.
16 Til slutt kom vi fram til Roma. Paulus fikk lov til å bo i et privat hus sammen
med den soldaten som voktet ham.

Paulus sin tale til jødene i Roma

17 Tre dager etter ankomsten kalte Paulus til seg lederne blant jødene. Da alle var
samlet, sa han:
"Brødre, jeg ble arrestert i Jerusalem og utlevert til de romerske myndighetene.
Dette til tross for at jeg ikke har gjort noe galt mot vårt folk eller brutt noen av

* **28:15** Forum Appii var en by som lå 7 mil sør for Roma. † **28:15** Tres Tabernæ, eller Tre taverner, var en by som lå omkring 6 mil sør for Roma.

tradisjonene fra forfedrene våre. 18 Romerne stilte meg for domstolen og ville frifinne
meg etter som de ikke fant noen grunn til å dømme meg til døden. 19 Men jødene
protesterte mot beslutningen deres. Derfor ble jeg nødt til å be om å bli dømt ved
den keiserlige domstolen. Hensikten er slett ikke på noen måte å anklage mitt eget
folk. 20 Dette er altså bakgrunnen for at jeg har bedt dere komme hit i dag, slik at vi
kan lære hverandre å kjenne. Jeg vil fortelle dere at jeg er bundet med disse lenkene
fordi jeg tror at Israels håp, Messias, den lovede kongen, allerede er kommet."
21 De svarte: "Vi har ikke fått noen negative rapporter om deg! Det har heller ikke
kommet noe brev fra Judea om deg, og ingen av dem som har kommet fra Jerusalem,
har hatt noe galt å si om deg. 22 Tvert imot, vi vil gjerne vite hva du tror på. Det
eneste vi vet om denne nye retningen, er at den støter på motstand over alt."
23 De ble enige om å treffe hverandre på nytt en annen dag. Da anledningen kom,
samlet enda flere folk seg der Paulus bodde. Han begynte tidlig på morgenen og holdt
på til sene kvelden med å fortelle og undervise om Guds plan for å frelse menneskene
og gjøre alle til sitt eget folk. Ved hjelp av Moseloven og profetene‡ forsøkte han å
overbeviste dem om hvem Jesus var.
24 Noen begynte å tro, mens andre nektet. 25 Etter en heftig diskusjon gikk hver til
sitt. Paulus ga et siste ord med på veien: "Guds Hellige Ånd hadde rett da den ved
profeten Jesaja sa:
26 'Gå og si til dette folket:
Dere skal høre det jeg sier,
men likevel ikke forstå.
Dere skal se hva jeg gjør,
men likevel ikke fatte!
27 Ja, hjertet til dette folket er så hardt
og likegyldig at det ikke kan forstå.
Hørselen deres er svekket, slik at de ikke kan høre.
Øynene deres er lukket, slik at de ikke kan se.
Derfor kan de ikke vende om til meg og bli helbredet!'§
28 Dere må ha det klart for dere at Gud også vil frelse andre folk enn jødene. Og
de kommer til å ta imot frelsen."*
30 Paulus bodde to år i det huset han hadde leid. Han tok imot alle som kom på
besøk. 31 Åpent underviste han om Herren Jesus Kristus og Guds plan for å frelse
menneskene og gjøre alle til sitt eget folk. Ingen forsøkte å hindre ham.

‡ **28:23** Moseloven og profetenes bok er to av delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Den tredje delen er salmene. § **28:27** Se Jesaja 6:9-10. * **28:28** En del håndskrifter har med et ekstra vers: 29 Da han hadde sagt dette, skiltes jødene, dypt uenige.

Paulus' brev til romerne

Hilsen

1-2 Hilsen fra Paulus, som er Jesu Kristi* tjener. Jeg er valgt ut av Gud for å være
hans utsending† og spre det glade budskapet som han for lenge siden lovet oss ved
profetene sine i den Hellige Skriften‡. 3-4 Dette er det glade budskapet om hans Sønn,
Jesus Kristus, vår Herre. Han kom til verden som et menneske og ble født inn i slekten
til kong David. Jesus Kristus var ikke bare menneske. Samtidig var han Guds sønn,
noe som Gud på en mektig måte ga bevis på ved å la sin Hellige Ånd reise ham opp
fra de døde.
5 Jesus Kristus har gitt meg den forretten å få være hans utsending og fortelle alle
folk om det han har gjort, slik at de kan begynne å tro og lyde ham. Gjennom dette
livet kan alle gi Gud ære. 6 Blant dem som har fått innbydelsen for å høre Jesus
Kristus til, er også dere.
7 Til alle dere som bor i Roma, som er elsket av Gud og har takket ja til innbydelsen
hans om å tilhøre ham.
Jeg ber om at Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus, vil vise dere godhet og fylle
dere med fred.

Paulus lengter etter menigheten

8 Først av alt vil jeg si at jeg takker Gud for dere alle på grunn av det Jesus Kristus
har gjort. Jeg takker Gud, etter som de over alt snakker om den troen dere har. 9 Gud
selv vet at jeg stadig ber for dere. Det er ham jeg tjener av hele hjertet mens jeg sprer
det glade budskapet om Guds sønn. 10 En ting jeg alltid ber om, er at jeg en dag må få
muligheten til å reise til dere, om Gud vil. 11 Jeg lengter etter å treffe dere og dele alt
godt med dere som Gud ved sin Ånd vil gi oss, slik at dere blir styrket i troen. 12 Eller
rettere sagt: Slik at jeg kan oppmuntre dere, og dere meg, gjennom den tro vi har
felles.
13 Jeg vil at dere skal vite, kjære søsken§, at jeg flere ganger har tenkt å komme
til dere, for at troen skal få det samme gode resultat hos dere, som den har fått
hos andre folk. Alltid er det blitt noe som hindret meg i å komme. 14 Det inngår i
oppdraget mitt å nå ut til folk, både i vår kultur og i andre kulturer*, både til dem
som er velutdannet og til vanlig enkle mennesker. 15 Derfor vil jeg gjerne komme til
dere i Roma, slik at jeg kan spre det glade budskapet også der.

Kraften i det glade budskapet

16 Jeg skammer meg ikke for det glade budskapet om Jesus. Det handler om Guds
kraft til å frelse hver og en som tror. Jødene var de første som fikk høre budskapet,
men det gjelder for alle folk. 17 Det glade budskapet gjør klart at vi gjennom helhjertet
å tro på Jesus, kan bli skyldfri innfor Gud. Det står i Skriften†: "Den som tror, blir
skyldfri innfor Gud og får leve."‡

---

* **1:1-2** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". † **1:1-2** Kalles også apostel. ‡ **1:1-2** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Profetenes bok er en av delene i Skriften. § **1:13** På gresk: brødre. Samme tolkning blir brukt gjennom hele brevet. * **1:14** På gresk: til både greker og barbarer. Barbarene var et folkeslag som ikke tilhørte den gresk-romerske kulturen. De ble ansett for å være usiviliserte og ulærde. † **1:17** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **1:17** Se Habakkuk 2:4.

Gud hater synden

18 Gud viser fra himmelen sitt sinne mot alle mennesker som lever i synd og
ondskap, og som hindrer andre fra å kjenne til sannheten om ham. 19 De blir straffet
fordi de ikke vil lyde Gud til tross for at de allerede kjenner til det vi kan vite om ham.
Gud har vist hvem han er. 20 Helt siden verden ble skapt har menneskene kunne se
Guds grenseløse makt og forstå at han virkelig er Gud. De kan ikke med sitt blotte
øye oppdage egenskapene hans, men de kan forstå hvem Gud er gjennom å betrakte
alt han har skapt. Derfor finnes det ingen unnskyldning for dem som ikke vil lyde
Gud!
21 Til tross for at menneskene kjente Gud, nektet de å tilbe ham som Gud og takke
ham. I stedet henga de seg til egne fantasier om tilværelsen. Deres forvirrede sinn
ble fylt av et åndelig mørke. 22 De påsto seg å være kloke, men endte i stedet i den
komplette dårskap. 23 I stedet for å tilbe Gud, han som har all makt og aldri kan dø,
tilba de avguder, bilder av vanlige dødelige mennesker og alle slags dyr, både slike
som flyr og slike som lever på land.
24 Gud lot folkene følge sine egne begjær. De utførte motbydelige og skammelige
seksuelle handlinger med hverandre. 25 I stedet for å tro på Gud, han som er
sannheten, valgte de å tro på løgn og bedrag. De tilba og tjente det skapte i stedet for
Skaperen. Han er den som skal bli hyllet for evig. Ja, dette er sant!§
26 Etter som de trodde på løgn og bedrag, lot Gud dem hengi seg til homoseksuelle
aktiviteter. Til og med kvinnene byttet ut sin naturlige seksualitet og tilfredsstilte
sine behov med hverandre. 27 Mennene sluttet å ha naturlige seksuelle forhold til
kvinner og begynte å bli tent av begjær til hverandre, slik at de utførte skammelige
handlinger med andre menn. På denne måten ble de selv årsaken til den rettferdige
straffen de fikk for sin ondskap. 28 Ja, etter som de ikke brydde seg om å kjenne Gud,
lot Gud dem få følge sine egne onde tanker, slik at de gjorde det de ikke skulle ha
gjort. 29 Menneskene ble fylt av all slags ondskap, umoral, egoisme, hat, misunnelse,
mordlyst, aggresjon, svik og ond vilje. 30 Ja, de sladrer og lyver om andre. De håner
Gud. De er storsnutet, arrogante og skrytende. De finner stadig nye måter til å gjøre
det som er ondt, de er ulydige mot foreldrene sine. 31 De tenker aldri på andre, men
bryter stadig løftene sine, etter som de mangler både kjærlighet og medfølelse. 32 De
vet at Gud en dag skal straffe dem med døden for det de gjør, men likevel fortsetter
de. Ikke nok med det: De roser også andre som lever på dette viset.

2

Guds dom over synden

1 Selv om Gud en dag vil straffe menneskene, har du ingen rett til å dømme andre,
hvem du enn er. Om du dømmer en annen for det han gjør, da dømmer du jo
samtidig deg selv, etter som du handler på samme måten som han. Det finnes ingen
unnskyldning for deg som dømmer! 2 Vi vet at Gud har rett når han dømmer dem
som lever på denne måten. 3 Men du som dømmer dine medmennesker, du tror vel
ikke at Gud bare skal dømme de andre, og ha overbærenhet med deg når du handler
på samme måten? 4 Du skal ikke undervurdere Gud, når han på grunn av sin godhet
og sin tålmodighet ikke straffer deg! Innser du ikke at han ved sin godhet vil få deg
til å vende om til ham?
5 Dersom du gjenstridig nekter å vende om til Gud, da gjør du din straff verre på
dommens dag, for på den dagen skal det vise seg at Gud dømmer alle rettferdig. 6 Da
skal hver og en få lønn etter sine gjerninger. 7 Gud skal gi evig liv til dem som uten å

§ **1:25** I grunnteksten: Amen!

bli trette fortsetter å gjøre det gode og søker herlighet, ære og udødelighet sammen
med Gud. 8 Men han skal i sitt sinne straffe dem som bare tenker på seg selv, og
som i stedet for å gjøre det som er rett, lever i ondskap. 9 Nød og angst skal ramme
hvert mennesker som gjør det onde. Dette gjelder jødene, som først fikk høre Guds
budskap, men også alle andre folk. 10 På samme måten skal herlighet, ære og fred bli
gitt til hver og en som gjør det gode. Det skal bli gitt til jødene, som først fikk høre
Guds budskap, men også til alle andre folk. 11 Gud behandler alle likt.

12 Gud skal straffe alle folk for syndene deres, også om de ikke kjenner til
Moseloven* som Gud ga til jødene. Men han skal også straffe jødene for syndene
deres, etter som de har fått loven. 13 Det rekker nemlig ikke å bare kjenne teoretisk
til loven for å bli skyldfri innfor Gud. Vi må også følge den. 14 Bare jødene har fått
Guds lov skriftlig. Men når andre folk, uten å kjenne til loven, likevel lyder det som
står i den, da forstår vi at de vet forskjell på godt og ondt. 15 De viser ved handlingene
sine at loven er skrevet i hjertene deres. Deres samvittighet reagerer alt etter om de
handler rett eller galt. 16 At det er slik, vil vise seg den dagen da Jesus Kristus på
Guds befaling skal dømme oss alle etter våre innerste tanker og motiv. Dette er det
budskapet jeg har fått fra Gud.

Jødene og Moseloven

17 Dere som er jøder, stoler på den loven dere har fått fra Gud. Dere er stolte over
det spesielle forholdet dere har til ham. 18 Dere sier at dere kjenner Guds vilje og vet
hvordan alle bør handle, etter som dere har fått lære dere det som står i Moseloven.
19 Dere sier at dere kan peke ut Guds vei for de blinde og være et lys for dem som
lever i åndelig mørke. 20 Dere vil veilede uforstandige og undervise de umodne.
Deres tro på loven har gitt dere den fullkomne kunnskapen om det som er rett og
galt. 21 Ja, dere underviser andre, men ikke dere selv! Dere sier til andre at de ikke
skal stjele, men dere er selv tyver. 22 Dere sier at det er galt å være utro i ekteskapet,
men dere er selv utro. Dere sier at de ikke skal tilbe avguder, men dere plyndrer
avgudstemplene for å tjene penger.

23 Dere er stolte over å ha Moseloven, men bringer skam over Gud ved å bryte den.
24 Det står i Skriften†: "Andre folk håner Gud på grunn av dere."‡

25 Dere jøder som tror dere holder paktene med Gud ved å omskjære§ sønnene
deres, dere har bare nytte av denne seremonien dersom dere samtidig lyder hele
Moseloven. Dersom dere ikke gjør det, da er dere ikke noe bedre enn andre folk, som
ikke omskjærer sønnene sine. 26 Om noen fra et annet folk lyder loven, skulle ikke
da den personen få det privilegiet å tilhøre Guds eget folk? 27 Jo, og på dommens
dag skal de som ikke er omskåret rent fysisk, men likevel følger loven, anklage dere
jøder, dere som omskjærer sønnene deres og har fått loven, men ikke følger den.

28 Alle som kaller seg jøder, tilhører altså ikke Guds eget folk. Det har ikke noe med
den fysiske omskjærelsen å gjøre. 29 Nei, den som vil tilhøre Guds eget folk, må ha
et rett forhold til Gud. Det virkelige tegnet på dem som tilhører Guds folk, altså den
virkelige omskjærelsen, er ikke det bokstavelige, fysiske inngrepet som Moseloven

---

* **2:12** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. † **2:24** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **2:24** Se Jesaja 52:5. § **2:25** Omskjærelse, det vil si å skjære bort forhuden på mannens penis og var en måte å inngå pakter på som ble praktisert av mange folk. Men jødene inngikk pakter med Gud selv. Med denne handling la de en frivillig forbannelse over seg selv, med konsekvensen: "Om jeg bryter pakten, har Gud rett å skjære bort meg og mine avkom på samme måten." Se Første Mosebok 17:9-14.

beskriver, men det handler om at Guds Ånd får forvandle hjertet. Og den som har gjennomgått en slik forvandling, blir æret av Gud, ikke av mennesker.

3

Gud holder løftet sitt

1 Hvilken fordel er det å være jøde? Finnes det noen verdi i den jødiske seremonien
å omskjære sønner? 2 Ja, å være jøde er en enorm fordel. Den fremste grunnen er
at det var jødene som fikk Guds budskap for å spre det videre til andre. 3 At visse
jøder på et seinere tidspunkt ga opp troen på Gud, det forandrer ingenting. Skulle
Gud bryte løftene sine, bare fordi disse menneskene ikke holdt det de hadde lovet?
4 Selvfølgelig ikke! Selv om hvert eneste menneske lyver, så snakker Gud alltid sant.
Det står i Skriften*:
"De skal se at du har rett i alt du sier,
og at du vinner seier når de anklager deg."†
5 "Men", sier noen, "det må være bra for Gud dersom vi handler galt, for da forstår
alle at han handler rett. Derfor er det også urettferdig at han straffer oss." Ja, slik
tenker noen mennesker. 6 Nei, Gud er ikke urettferdig! Hvordan skulle han da kunne
dømme menneskene? 7 Noen sier kanskje: "Hvorfor skal jeg bli kalt for en synder og
bli dømt? Det er jo bra for Gud om jeg lyver, for da ser alle klart og tydelig at han
snakker sant. Da kommer alle til å ære ham." 8 Men tenker de på denne måten, da
kunne de like gjerne si: "Jo mer vi synder, desto bedre, for da kommer Gud til å bli
æret for sin godhet!" Noen påstår at det er på denne måten jeg underviser, men de
som snakker slik, skal få den straffen de fortjener.

Alle har syndet

9 Hva har vi nå kommet fram til? Er vi jøder bedre enn andre?‡ Nei, slett ikke, for
jeg har allerede forklart at alle mennesker uten unntak er syndere enten det er jøder
eller ikke.
10 Det står i Skriften§:
"Ikke noe menneske er skyldfri innfor Gud, ikke et eneste.
11 Ikke noen er forstandig, ingen søker Gud.
12 Alle har vendt ham ryggen, alle er like fulle av synd.
Ingen gjør det som er rett, ikke en eneste.*
13 Deres prat er motbydelig og råtten, lik stanken fra en åpen grav.
De lyver og bedrar. Deres ord er som giften fra huggormen.†
14 Alt de sier, er fylt av forbannelser og bitterhet.‡
15 De er raske å gripe til vold og død,
16 hvor de enn drar fram etterlater de seg nød og elendighet.
17 De kjenner ikke til den veien som leder til fred.§
18 De kommer ikke på den tanken å vise respekt for Gud.*"
19 Selvfølgelig gjelder Moseloven† for jødene. Hensikten med loven er at ingen skal
ha noen unnskyldninger å komme med, og at alle mennesker skal bli dømt av Gud.
20 Ingen kan noen gang stå skyldfri innfor Gud gjennom det å holde alt som står i
loven. Nei, loven kan bare få oss til å innse at vi er syndere.

---

* **3:4** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **3:4** Se Salmenes bok 51:6. ‡ **3:9** På gresk: Er da vi bedre enn andre? § **3:10** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **3:12** Se Salmenes bok 14:1-3 og 53:1-3. † **3:13** Se Salmenes bok 5:10 og 140:4. ‡ **3:14** Se Salmenes bok 10:7. § **3:17** Se Jesaja 59:7-8. * **3:18** Se Salmenes bok 36:2. † **3:19** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

Jesus Kristus tok straffen vår

21 Men nå har Gud vist oss en annen vei til å bli skyldfri innfor ham enn gjennom
det å holde alt som står i Moseloven. Denne veien har Gud hele tiden vist oss i
Moseloven og profetene‡. 22 Vi kan bli skyldfri for Gud gjennom å tro på Jesus Kristus.
Dette gjelder alle, hvem vi enn er. 23 Alle har syndet og mistet fellesskapet med Gud,
han som kan frelse oss. 24 Men nå har han gitt oss en mulighet som vi ikke fortjener.
Han har vist oss nåde og latt oss bli skyldfri innfor ham gjennom å la Jesus Kristus
kjøpe oss fri fra vårt slaveri under synden. 25-26 Gud lot Jesus ofre sitt blod, og han
tok straffen for syndene våre på seg for at alle som tror, skal få tilgivelse. Gud ville
gjennom dette vise hvor fullkommen god og rettferdig han er. I sin store tålmodighet
lot han straffen vente for de syndene som menneskene gjorde for lenge siden. I vår
egen tid lot han Jesus dø, og han tok straffen vår. Ja, Gud viste sin godhet ved å la
oss bli skyldfrie dersom vi tror på Jesus.
27 Har vi da noe å skryte av når det gjelder vårt forhold til Gud? Nei, slett ikke,
for det er ikke gjennom våre gode gjerninger vi har blitt forsonet med Gud, men
gjennom troen. 28 Vi er nemlig fullt overbevist om at menneskene blir skyldfri innfor
Gud på grunn av troen, og ikke ved at de forsøker å holde alt som står i Moseloven.
29 Ellers ville jo Gud bare være Gud for jødene. Sikkert nok er han Gud for alle folk?
Ja, selvfølgelig er han Gud for alle, 30 etter som det bare finnes en Gud. Han lar alle
mennesker bli skyldfri innfor ham gjennom det at de tror. Det gjelder både jøder og
andre folk. 31 Når vi sier at troen er så viktig, betyr da det at vi kan være likegyldige
til Moseloven? Nei, tvert imot! Gjennom det å tro på Jesus respekterer vi det som
står i loven.

4

Abraham og troen

1 Hvilken erfaring hadde Abraham, som var stamfar for Israels folk, av å bli frelst
gjennom tro? 2 Var det på grunn av gode gjerninger Gud aksepterte han? Ja, i så
tilfelle kunne han virkelig vært stolt over seg selv. Men det var ikke derfor han ble
regnet skyldfri innfor Gud. 3 Hva står det i Skriften? Jo, at "Abraham trodde på Gud,
og derfor ble regnet som skyldfri innfor Gud".*
4 Den som arbeider, får ikke sin lønn som en gave, men som betaling for det han
har utrettet. 5 Den som blir erklært skyldfri innfor Gud på grunn av troen, får det
ikke som betaling for noe han har utrettet. 6 Derfor beskriver også kong David hvor
lykkelig det mennesket er som uten å fortjene det blir regnet som skyldfri innfor Gud.
Han skriver:
7 "Lykkelig er den som har fått tilgivelse for sin ulydighet og fått synden sin strøket
bort!
8 Ja, lykkelig er den som Herren ikke lenger anklager for synd."†
9 Men nå er spørsmålet: Gjelder denne lykken bare for jødene, de som holder
Guds pakt ved å omskjære sine sønner. Gjelder den også andre folk? La oss vende
tilbake til Abraham. Jeg sa før at det var på grunn av troen at Abraham ble regnet
som skyldfri innfor Gud. 10 Når ble han da skyldfri? Var det etter at han hadde blitt
omskåret, eller var det før? Svaret er at Gud aksepterte ham før han ble omskåret.
11 Seremonien med å omskjære alle menn var et tegn på at Abraham ved troen
hadde blitt skyldfri innfor Gud allerede før han ble omskåret. Gjennom dette ble han

‡ **3:21** Moseloven og profetenes bok er to av delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Den tredje delen er salmene. * **4:3** Se Første Mosebok 15:6. † **4:8** Se Salmenes bok 32:1-2.

en åndelig far for alle som tror, også om de ikke omskjærer sine sønner. 12 Abraham
ble også en åndelig far for sitt eget folk som omskjærer sønnene, men han er bare
deres åndelige far dersom de har samme slags tro som han hadde før han ble
omskåret.

Løftet til Abraham gjelder alle som tror

13 Det var altså ikke fordi Abraham var lydig mot loven‡ at han fikk løftet om at
etterkommerne hans skulle arve hele jorden. Nei, han fikk løftet fordi troen hadde
gjort ham skyldfri innfor Gud. Hans etterkommere skulle få løftet oppfylt gjennom å
tro på Gud, akkurat som Abraham. 14 De som forsøker bli skyldfrie ved å være lydig
mot Moseloven, kan ikke være Abrahams etterkommere. Da ville troen være uten
mening, og løftet ville ikke gjelde. 15 Husk på at lovens krav er så høye at alle blir
dømt av den. Å ha en lov betyr også at vi kan overtre den. 16 Derfor er troen det
viktigste!

Guds løfte var en fri gave til alle Abrahams etterkommere, både til dem som har
fått Moseloven og til dem som bare har samme slags tro som Abraham. Han er en
åndelig far for alle som tror. 17 Gud sier i Skriften§: "Jeg har gjort deg til far for
mange folk."* I Guds øyne er han vår far, for han trodde på den Gud som gjør de
døde levende og får ting til å skje som ikke før var mulig.

18 Når Gud lovet Abraham at han skulle bli far til mange folk, da trodde Abraham
på Gud. Dette til tross for at det menneskelig sett ikke var noe håp om at han kunne
bli far. Men Gud hadde sagt: "Dine etterkommere skal bli så mange at det ikke er
mulige å telle dem."† 19 Derfor fortsatte Abraham å tro til tross for at han var omkring
100 år gammel og uten kraft i kroppen, og til tross for at kona Sara ikke kunne få
barn og i tillegg var rent for gammel.

20 Nei, Abraham tvilte aldri på Guds løfte, for troen ga ham styrke, og han æret
Gud. 21 Han var helt overbevist om at Gud kan gjøre hva som helst når han har lovet
det. 22 Derfor ble han regnet som skyldfri innfor Gud.

23 Sannheten om at han "ble regnet som skyldfri innfor Gud", ble ikke skrevet bare
med tanke på Abraham. 24 Den gjelder også for oss. Vi skal også bli regnet som
skyldfrie etter som vi tror på Gud, han som vakte opp vår Herre Jesus fra de døde.
25 Herren Jesus ble utlevert for å dø for syndene våre, og ble vakt opp igjen for at vi
skulle bli skyldfrie innfor Gud.

5

Frelst ved troen på Jesus Kristus

1 Når vi nå har blitt skyldfri innfor Gud ved å tro, har vi fred med Gud gjennom
det vår Herre Jesus Kristus har gjort for oss. 2 På grunn av troen har Gud i sin godhet
tilgitt oss. Ja, vi bygger nå vårt liv på Guds tilgivelse, og kan med stolthet og glede se
fram til den dagen da vi får ta del i Guds herlighet.

3 Vi gleder oss ikke bare over dette, men også over de lidelsene vi må gå gjennom.
Vi vet at lidelsene gjør oss utholdende. 4 Utholdigheten gjør oss faste i troen, slik at
vi konstant klamrer oss til håpet om at vi til slutt blir frelst for evig. 5 Dette håpet
om frelse kommer ikke til å gå over i skuffelse, for vi vet hvor sterkt Gud elsker oss.
Han har gitt oss sin Hellige Ånd som fyller våre hjerter med kjærlighet.

---

‡ **4:13** Hele den jødiske loven ble skrevet ned av Moses, en av Abrahams etterkommere, flere hundra år senere. Se Første til Femte Mosebok. § **4:17** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **4:17** Se Første Mosebok 17:5. † **4:18** Se Første Mosebok 15:5.

6 Mens vi ennå var hjelpeløse og svake, da kom Kristus. Han innfant seg på det
tidspunktet som var i tråd med Guds plan, og døde for alle oss som ikke brydde oss
om Gud. 7 Snaut nok er det vel noen som ville ofre livet sitt selv for et menneske som
lever rett? Muligens ville noen ta på seg å dø for en som var god tvers i gjennom.
8 Men Gud beviste hvor sterkt han elsket oss, ved at Kristus døde for oss, ennå mens
vi, var syndere. 9 Da vi nå har blitt skyldfri innfor Gud ved at Jesus ofret sitt blod for
oss, kan vi være helt trygge på at han også vil frelse oss fra å bli dømt av Gud. 10 Vi
var Guds fiender, men ble forsonet med ham gjennom det at Sønnen tok straffen vår
da han døde. Derfor kan vi, nå når vi er Guds venner, også være trygge på at Sønnen
vil frelse oss fra evig straff, etter som han sto opp fra de døde.
11 Ikke nok med det, vi gleder oss over det fellesskap vi har med Gud allerede nå, et
fellesskap som ble mulig gjennom at vår Herre Jesus forsonet oss med Gud og gjorde
oss til vennene hans.

Adam og Kristus

12 Gjennom det ene mennesket, som var Adam, kom synden inn i hele men-
neskeslekten. Straffen for synden var at Adam måtte dø. Etter den dagen dør alle
mennesker, etter som alle har syndet. 13 Ja, menneskene syndet lenge før jødene
hadde fått Moseloven*. Til tross for at det ikke var noen lov å bryte, 14 døde alle
menneskene som levde i tidsperioden mellom Adam og Moses. De døde selv om de
ikke hadde vært direkte ulydige mot Guds befaling, slik som Adam hadde vært.
Adam hadde en viss likhet med Jesus, han som skulle komme seinere, og likevel
var det en skarp kontrast mellom de to. 15 For det er en enorm forskjell mellom et
menneske som synder, og Gud, som i sin godhet tilgir. Likheten består i at det var et
menneske alene som gjennom sin synd gjorde det slik at alle måtte dø. Og at det var
et menneske alene, Jesus Kristus, som gjorde det slik at Gud ga alle den tilgivelsen vi
ikke fortjener. Denne frie gaven, som Gud i sin godhet ga oss, er uendelig mye større.
16 Det er også stor forskjell mellom konsekvensene av den ene mannen sin synd og
Guds fri gave, tilgivelsen. Synden til den ene mannen førte til at alle menneskene
ble dømt til å dø, mens synden hos alle mennesker førte til at Gud viste oss nåde
og tilga oss. 17 Det er sant at det ene menneske sin synd gjorde at døden fikk makt
over alle mennesker. Men det er like så sant at det ene menneske, Jesus Kristus, har
gjort det slik at livet dominerer i alle som tar imot Guds frie gave. Gud lar oss i sin
grenseløse godhet bli skyldfri innfor ham, dersom vi tar imot tilgivelsen hans. 18 Ja,
den ene syndige handlingen av Adam gjorde det slik at alle mennesker ble dømt til å
dø, mens den ene rette handlingen av Kristus gjorde det slik at alle kan bli tilgitt av
Gud og få leve. 19 Gjennom det at det ene menneske var ulydig mot Gud, ble vi alle
syndere. På samme måten skal vi, ved at det ene menneske var lydig mot Gud, bli
skyldfri innfor ham.
20 Gud ga oss Moseloven for klart å vise at menneskene ikke følger hans vilje. Men
da det sto klart at menneskene stadig bryter Guds lov, viste det seg også at hans godhet
er uendelig stor, etter som han tilgir. 21 Før hersket jo synden over alle mennesker og
førte døden inn i verden. Nå overtar i stedet Guds kjærlighet og tilgivelse makten,
ved at Jesus Kristus, vår Herre, og gjør oss skyldfri innfor Gud og gir oss evig liv.

6

Syndens makt er brutt

* **5:13** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

1 Hva betyr da dette? Skal vi fortsette å synde, slik at Gud kan vise sin godhet og
tilgi oss gang på gang? 2 Nei, selvfølgelig ikke! Synden har jo ikke lenger noen makt
over oss. Hvordan kan vi da fortsette å synde? 3 Vet dere ikke at alle vi som har
blitt døpt inn i fellesskapet med Jesus Kristus, også døde sammen med ham da vi ble
døpt? 4 Ja, gjennom dåpen er vi både døde og begravd sammen med ham. På samme
måten som Kristus ble vakt opp fra de døde ved sin Fars store makt, får også vi nå
leve et nytt liv.
5 Om vi altså har blitt fullt og helt forent med Kristus gjennom det å dø sammen
med ham, da skal vi også bli levende igjen sammen med ham. 6 Vi vet at vårt gamle
ego ble spikret fast på korset sammen med ham, for at synden skulle miste makten
over oss. Derfor er vi ikke lenger slaver under synden. 7 Den som er død, kan jo ikke
bli lokket til å synde. 8 Men om vi døde sammen med Kristus, da skal vi også leve i
fellesskap med ham. Dette tror vi på.
9 Vi vet at Kristus har stått opp fra de døde og aldri mer vil dø. Døden har ikke
lenger noen makt over han. 10 Han døde for å knuse syndens makt, en gang for alle.
Nå lever han for å ære Gud. 11 Gjennom fellesskapet med Jesus Kristus er dere døde
i forhold til synden og kan nå leve for å ære Gud. Det er slik dere skal se på dere
selv.
12 La altså ikke synden få makt over deres dødelige kropper, slik at dere gir etter
for kroppens begjær. 13 Pass på at dere ikke bruker deres kropper i det ondes tjeneste
ved å synde, men la Gud bruke deres kropper i tjeneste for det gode, slik at dere ærer
ham. Dere har jo gått over fra død til liv. 14 Synden skal ikke lenger styre dere, slik
den gjorde da dere i egen kraft forsøkte å leve opp til kravet i Moseloven*. Dere har
blitt løst fra lovens krav gjennom det at Gud i sin godhet har tilgitt dere.

Fri til å være lydig mot Gud

15 Hva betyr da dette? Er vi fri til å synde, etter som Gud har tilgitt oss og i sin
godhet satt oss fri fra kravet i Moseloven? Nei, naturligvis ikke!
16 Innser dere ikke at dere selv kan velge hvem som skal ha makt over dere? Velger
dere å bli slaver under synden, kommer det til å lede til død. Velger dere derimot
å være lydig mot Gud, da blir dere skyldfri innfor ham. 17 Jeg takker Gud for dere!
Dere som en gang var slaver under synden, valgte av et helt hjerte å være lydig mot
den undervisningen om Jesus som dere har fått høre. 18 Nå er dere fri fra synden, og
har blitt Guds slaver i tjeneste for det gode. 19 Jeg bruker bildet av slavene, etter som
dette er lett å forstå. Tidligere lot dere kroppen deres være slave under umoralske
begjær, slik at dere gjorde det som stred mot Guds vilje og ble mer og mer ulydige
mot ham. La nå i stedet kroppen bli Guds slave, slik at dere kan gjøre det som er
godt og leve fullt og helt for ham.
20 Da dere var slaver under synden, ble dere komplett likegyldige i forholdet om
hva som var rett og galt. 21 Hva ble resultatet? Selvfølgelig, at dere gjorde slikt som
dere nå skammer dere over, etter som dere vet at det leder til døden. 22 Nå har dere
blitt fri fra syndens makt og er blitt Guds slaver. Resultatet blir at dere lever helt og
fullt for Gud og til slutt får evig liv. 23 Syndens lønn er døden, men Guds gave er evig
liv sammen med Jesus Kristus, vår Herre.†

7

Fri fra Moseloven

* **6:14** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. † **6:23** På gresk: ved Jesus Kristus, vår Herre. En annen tolkning: ved det som Jesus Kristus, vår Herre, har gjort for oss.

1 Dere vet sikkert, kjære søsken, at lovene i et samfunn bare bestemmer over et
menneske så lenge det lever. Dere kjenner selv til våre jordiske lover.
2 La meg bruke et bilde: Når en kvinne gifter seg, er hun på grunn av loven bundet
til mannen så lenge han lever. Dersom mannen dør, er hun ikke lenger bundet til ham,
men er fri fra loven som regulerer ekteskapet. 3 Dersom hun går til en annen mens
mannen hennes ennå lever, da er hun utro i ekteskapet. Dersom mannen hennes
dør, er hun fri fra loven og kan leve med en annen, uten å være utro mot sin første
mann.
4 På samme måten er det med dere, kjære søsken. Dere er ikke lenger bundet til
Moseloven*. Lovens makt døde dere bort fra da dere døde sammen med Kristus. Nå
tilhører dere en annen, han som Gud vakte opp fra de døde. Resultatet blir at dere
lever for Gud og gjør det som er godt. 5 Så lenge vi levde på vanlig menneskelig vis,
ble vi fristet til å bryte loven, etter som vi var fylt av syndig begjær. Resultatet var
at vi ble lokket til å gjøre det som er ondt og som fører til døden. 6 Nå er vi frie fra
loven, etter som Gud løste oss fra synden da vi døde med Kristus. Vi er ikke lenger
bundet av lovens makt, men kan tjene Gud på en ny måte. Det skjer ikke ved at vi
i egen kraft forsøker å være lydig mot alt som står i loven, men ved at Guds Ånd
hjelper oss.

Moseloven avslører synden

7 Hva betyr dette? Er Moseloven$1† ond? Nei, naturligvis ikke! Loven oppfordrer
ingen til å synde. Det var loven som viste oss hva synd er. Jeg ville ikke ha visst
hva det betyr å begjære, dersom ikke loven hadde befalt: "Du skal ikke begjære."‡
8 Synden utnyttet loven til å friste oss til å gjøre det som var forbudt. Dersom loven
ikke hadde eksistert, ville ikke synden våknet i meg.
9 Det var en periode i livet mitt da jeg ikke visste hva som sto i Moseloven. Da jeg
fikk høre rekken av bud i loven, våknet straks synden til live i meg. 10 Synden fikk
meg til å gjøre det som resulterer i at jeg blir dømt til å dø. Guds bud som skulle lede
til liv for alle, viste seg altså i stedet å føre meg til død. 11 Synden utnyttet budene
i Moseloven til å friste meg. Den satte meg i en situasjon der jeg fortjente døden.
12 Selve loven kommer fra Gud, og budene er Hellige, rettferdige og gode.
13 Var det disse gode budene som førte til at jeg måtte dø? Nei, naturligvis ikke!
Det var synden som utnyttet det gode til å sette meg i den situasjonen at jeg måtte
dø. Gjennom dette forstår vi hvor fryktelig synden egentlig er, etter som den til og
med kan utnytte Guds bud i sine onde hensikter.

Kampen mot synden

14 Vi vet altså at Moseloven§ kommer fra Gud. Derfor er det ikke loven som er selve
problemet, men jeg selv, etter som jeg som menneske er slave under synden.
15 Min egen måte å handle på er en stor gåte for meg: Jeg vil gjøre det som er rett,
men gjør det likevel ikke. Jeg avskyr å gjøre det som er galt, men gjør det likevel
om igjen og om igjen. 16 Jeg erkjenner at loven er god og egentlig vil følge den, men
likevel gjør jeg galt. 17 Derfor er det med andre ord ikke min vilje som styrer meg,
men synden som bor i meg!
18 Jeg vet at i meg selv, det vil si i min syndige natur, finnes ikke noe godt. Jeg vil
gjøre det som er rett, men klarer det ikke. 19 Alt det gode jeg hadde bestemt meg for
å gjøre, det blir fortsatt ugjort. Alt det onde jeg for enhver pris vil unngå, det gjør

---

* **7:4** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. † **7:7** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **7:7** Se Andre Mosebok 20:17. § **7:14** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

jeg likevel. 20 Dersom jeg stadig handler galt, da er det altså ikke min egen vilje som
styrer meg, men synden som bor i meg.
21 Det synes som om det finnes en slags ufravikelig regel som sier at jeg støtt og
stadig må handle galt. Det skjer til tross for at jeg vil gjøre det som er rett. 22 Av
hele mitt hjerte samtykker jeg i alt som står i Guds lov. 23 Det er likevel en annen
lov som styrer kroppen og handlingene mine. Denne syndens lov som finnes i meg,
fører krig mot min egen fornuft og tar meg til fange. 24 Jeg stakkars menneske! Hvem
kan frelse meg så grundig at kroppen og handlingene mine ikke fører meg i døden*?
25 Jeg takker Gud for at det finnes et svar: Det er Jesus Kristus, vår Herre. Han kan
frelse meg. Ellers ville jeg fortsatt med å streve i egen fornuft for å holde fast på Guds
lov, mens jeg i min menneskelige natur var slave under syndens lov.

8

Guds Ånd gir frihet

1 De menneskene som lever i fellesskap med Jesus Kristus, blir ikke dømt av Gud
til å dø. 2 Kraften i Guds Ånd, som gir oss liv i fellesskap med Jesus Kristus, har gjort
oss* fri fra syndens lov som fører meg i døden. 3 Loven Gud ga oss gjennom Moses†,
kunne ikke frelse oss fra synden på grunn av vår menneskelige natur. Gud måtte
selv gripe inn. Han sendte sin egen Sønn og lot ham bli som et syndig menneske.
Det gjorde Gud for at han skulle ofre livet sitt og ta straffen for syndene våre på seg.
Gjennom dette mistet synden makten over vår menneskelige natur. 4 Nå kan vi, på
samme måten som Guds lov krever, være skyldfri innfor Gud. Det skjer dersom vi i
stedet for å bli styrt av vår menneskelige natur, lar Guds Ånd styre oss.
5 De som blir styrt av sin menneskelige natur, tenker på det som tilfredsstiller
den menneskelige naturen. De derimot som blir styrt av Guds Ånd, tenker på det
som tilfredsstiller Gud. 6 Dersom den menneskelige naturen får styre våre tanker,
leder det til døden. Dersom Guds Ånd får styre våre tanker, leder det til liv og fred.
7 Vår menneskelige natur får oss til å bli fiender av Gud, for det er umulig for den
menneskelige naturen å underordne seg Guds lov. 8 Derfor kan de som fortsatt blir
styrt av sin menneskelige natur, aldri tilfredsstille Gud.
9 Dersom Guds Ånd bor i dere, da blir dere ikke styrt av den menneskelige naturen,
men av Ånden. Den som ikke har Ånden som Kristus har gitt oss, tilhører ikke
Kristus. 10 Dersom Kristus bor i dere ved sin Ånd, da kommer Ånden til å gi dere
evig liv. Det skjer etter som dere har blitt skyldfri innfor Gud, selv om kroppen fortsatt
må dø på grunn av synden.‡ 11 Ja, dersom Guds Ånd, han som vakte opp Jesus Kristus
fra de døde, bor i dere, da vil Gud en dag også gjøre deres dødelige kropper levende
igjen, etter som hans Ånd bor i dere.
12 Vi har, kjære søsken, ingen som helst forpliktelse mot vår menneskelige natur, i
den forstand at vi må leve på den måten naturen krever. 13 Nei, den som lever på det
viset, kommer til å dø. Dersom dere i Guds Ånds kraft kveler de syndige impulsene i
kroppen, da får dere leve. 14 Alle som blir styrt av Guds Ånd, er Guds barn. 15 Guds
Ånd lar ikke livet bli et slaveri under Gud, på den måten at dere på nytt skal være
livredde for ham. Nei, Ånden gjør dere til Guds egne barn. Barn som kan rope til

---

* **7:24** På gresk: Hvem kan frelse meg fra denne dødens kropp? * **8:2** En del håndskrifter har: "meg" eller "deg", som er en annet måte å uttrykke samme sak. † **8:3** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **8:10** Alternativ tolkning: Om Kristus bor i dere, har kroppen deres blitt død med ham, for syndens skyld, men deres Ånd er levende, etter som han har gjort dere skyldfri innfor Gud.

Gud: ”Far, min Far.”§ 16 Guds Ånd hvisker mildt og trygt helt inn i hjerteroten at vi
er barna hans. 17 Dersom vi er Guds barn, skal vi også arve alt det gode som finnes
hos ham. Alt han har gitt sin sønn, Jesus Kristus, er nå også vårt. Dersom vi en dag
skal dele herligheten med Kristus, må vi også dele lidelsene hans.

Herligheten som venter Guds barn

18 Jeg sier at de lidelsene vi må gå gjennom her på jorden, ikke betyr noe som helst
sammenlignet med den herligheten som Gud en dag vil gi oss. 19 Ja, hele skaperverket
venter med spenning på å se hvilken herlighet Guds barn skal få. 20-21 Alt det skapte
har havnet på siden av Guds plan, ikke fordi skaperverket selv ville det, men fordi
Gud dømte det skapte til å dø. Han ga oss likevel et håp om at det skapte en dag vil
bli satt fri fra kretsløpet av konstant forgjengelighet. Ja, en dag vil alt det skapte få
del i friheten som Guds barn får nyte godt av.
22 Vi vet at alt det skapte stønner som en kvinne når hun skal føde barnet sitt. 23 Til
og med vi, som har fått Guds Ånd, som er en forsmak på herligheten, stønner i vårt
indre. Vi venter på at Gud for alltid vil gjøre oss til barna sine og sette kroppene våre
i fullkommen frihet.
24 Vi er frelst allerede nå, men har samtidig et håp om den fullkomne friheten.
Dersom vi allerede var fullkomne fri, trengte vi ikke speide framover mot det som
kommer. Det er vel ikke noen som håper på det som allerede har skjedd? 25 Ved å
vente på at dette håpet en dag skal bli oppfylt, lærer vi oss å holde ut.
26 For øvrig hjelper Guds Ånd oss i vår svakhet. Vi vet ikke en gang hva vi skal
be om, men hans Ånd roper en ordløs bønn til Gud fra vårt indre. 27 Gud, han som
kjenner hjertene til alle sine, vet hva Ånden mener. Når Guds Ånd ber for alle som
tilhører Gud, da ber han alltid slik Gud vil bønnen skal være. 28 Vi vet at Gud kan
bruke alt som skjer, til noe godt for dem som elsker ham, de som i trå med hans
plan får tilhøre ham. 29 Det gode Gud vil, er at vi skal bli lik Jesus, hans Sønn. Gud
bestemte allerede fra begynnelsen at de som takket ja til å tilhøre ham, skulle bli lik
Jesus. Gjennom det skulle Sønnen bli den førstefødte i en lang rekke med søsken.
30 De som han i forveien hadde bestemt til det, skulle bli lik Sønnen. Gud innbød alle
disse til å tilhøre ham og bli skyldfri innfor ham. De som har blitt skyldfri innfor
Gud, skal også få dele herligheten hans.

Gud viste sin kjærlighet gjennom Jesus Kristus

31 Hvilken slutning skal vi trekke av dette? Jo, at dersom Gud står på vår side, da
spiller det ingen rolle hvem som er imot oss! 32 Gud sparte til og med ikke sin egen
Sønn, men utleverte ham for å hjelpe oss alle. Skulle han ikke da være beredt til å
skjenke oss alt det andre sammen med ham?
33 Om noen anklager oss som har takket ja til Guds innbydelse for å tilhører ham,
hva spiller vel det for rolle? Gud selv har erklært oss skyldfri innfor ham.
34 Om noen dømmer oss, hva spiller vel det for rolle? Kristus selv er vår
forsvarsadvokat, han som døde og sto opp og nå sitter på Guds høyre side og regjerer
sammen med ham.
35 Skulle noe kunne hindre oss fra å ta imot Kristi kjærlighet? Nei, ikke noe! Det
spiller vel ingen rolle om vi opplever nød eller angst, om vi blir forfulgt, må sulte,
mangler klær eller blir rammet av farer og dødstrussel. 36 At dette vil skje vet vi jo
allerede. Det står i Skriften:
”Det er på grunn av at vi tjener deg, de hele tiden forsøker å drepe oss.

§ **8:15** I grunnteksten: Abba, Far. ”Abba” betyr ”far” på morsmålet til Jesus, arameisk.

Vi er som sauer som venter på å bli slaktet."*
37 Gjennom alt dette vinner vi en uomtvistelig seier ved det Kristus i sin kjærlighet
gjorde for oss. 38-39 Det spiller vel ingen rolle om vi lever eller dør. Jeg er helt
overbevist om at ikke noe kan skille oss fra den kjærligheten Gud viste oss gjennom
Jesus Kristus, vår Herre. Ingen engler eller demoner, ikke noe som finnes nå eller i
framtiden, ingen krefter i himmelen eller i dypet eller noe annet i tilværelsen, kan
hindre kjærligheten hans fra å favne oss.

9

Guds løfte til Israels folk

1 Det jeg nå vil si, understreker jeg sannheten av. Jeg lyver ikke, etter som jeg
har fellesskap med Kristus. Nei, både min egen samvittighet og Guds Hellige Ånd
forsikrer at sannheten er denne: 2 Mitt hjerte er fylt av sorg og vedvarende angst.
3 Jeg føler slik når jeg tenker på mitt eget folk, mine jødiske brødre og søstrer. Ja,
jeg skulle heller ønske at jeg selv gikk evig fortapt og ble skilt fra Kristus, om det
bare kunne frelse de andre. 4 Folket mitt er israelitter*, og Gud så seg ut at de skulle
være barna hans og få del i herligheten. Han inngikk en pakt med jødene og ga
dem Moseloven.† Videre lærte han dem å tilbe på den rette måten og ga løftene om
frelse. 5 De er etterkommere av forfedrene våre, Abraham, Isak og Jakob‡. Kristus
selv tilhørte som menneske dette folket. Kristus er Gud over alle ting og verd å bli
hyllet for evig. Ja, dette er sant!§
6 Har da Gud mislyktes med å innfri løftet sitt til israelittene? Nei, slett ikke. Løftet
om å bli Guds eget folk gjelder nemlig dem som er sanne israelitter, ikke dem som
i fysisk betydning er Israels* etterkommere. 7 På samme måten er ikke alle som i
fysisk betydning er Abrahams etterkommere, blitt de barna som Gud lovet Abraham.
Gud sier i Skriften†: "Det er etterkommerne av Isak som skal bli regnet for det folket
jeg lovet deg,"‡ 8 Dette til tross for at Abraham hadde flere barn. Det er med andre
ord ikke de barna som blir født etter naturens fysiske lover, som får være Guds eget
folk, men bare de som er født som et resultat av Guds løfte. 9 Isak ble jo til som et
resultat av løftet som Gud ga: "Neste år på samme tid kommer jeg tilbake igjen, og
da skal Sara ha en sønn."§
10 Det samme skjedde også med vår stamfar Isak sine to tvillinggutter, som hans
kone Rebekka fikk. 11-13 Før de ble født, ja, før de hadde gjort godt eller ondt, sa Gud
til Rebekka: "Den eldste gutten skal tjene den yngste."* Gud sier også i Skriften: "Jeg
elsket Jakob,† men forkastet Esau."‡ Dette viser at Gud har sin egen plan for å velge
ut mennesker. Han velger ikke ut på grunn av deres gode gjerninger, men gjennom
å innby for å tilhøre ham.
14 Hva betyr dette? Er Gud urettferdig? Nei, naturligvis ikke! 15 Gud sa til Moses:
"Jeg viser nåde mot den jeg vil,
og jeg viser medfølelse mot den jeg vil."§

---

* **8:36** Se Salmenes bok 44:23. * **9:4** Israelitter er et annet navn på jødene. Israelitt betyr etterkommere til Israel. Han hadde en sønn som het Juda, og som har gitt navn til jødene. † **9:4** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **9:5** Jakob ble kalt også Israel. Se Første Mosebok 32:27-28. § **9:5** I grunnteksten: Amen! * **9:6** Jakob ble kalt også Israel. Se Første Mosebok 32:27-28. † **9:7** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **9:7** Se Første Mosebok 21:12. § **9:9** Se Første Mosebok 18:10,14. * **9:11-13** Se Første Mosebok 25:23. † **9:11-13** Jakob ble kalt også Israel. Se Første Mosebok 32:27-28. ‡ **9:11-13** Se Malaki 1:2-3. § **9:15** Se Andre Mosebok 33:19.

16 Dersom Gud altså er god mot noen, er det ikke fordi den personen ville det eller
gjorde noe helt spesielt. Nei, Gud bestemte seg bare for å vise denne personen
medfølelse. Derfor kan vi heller ikke anklage Gud for å ha behandlet oss urettferdig.
17 Det står for eksempel i Skriften at Gud sa til farao: "Jeg har latt deg bli konge for
at jeg skal kunne vise min makt gjennom det jeg gjør med deg, og for at alle folk skal
høre om meg."* 18 Gud er altså god mot hvem han vil, og han gjør hjertet hardt hos
den han måtte ønske.†

Gud er fri til å velge sitt folk

19 Nå vil kanskje noen si: Hvorfor anklager Gud oss når vi gjør galt? Det er jo hans
vilje som styrer oss mennesker.
20 Si meg, hvem tror du at du er? Forsøker du å kritisere Gud? Det som er skapt,
kan vel ikke si til han som har skapt det: "Hvorfor gjorde du meg slik som jeg er?"
21 Når en pottemaker finner fram sin leire, har han ikke da rett til å forme en vakker
krukke som er til pynt, og en annen gjenstand som dere kan bruke til å kaste søppel
i av den samme leirklumpen? 22 På samme måten har Gud rett til å gjøre det han
vil med oss mennesker. Han vil vise sitt sinne og sin makt på onde mennesker ved
til å la dem gå evig fortapt. Han har også rett til å ha tålmodighet med dem til tiden
er ute. 23 Samtidig har han rett til å gi av sin herlige rikdom til dem han i forveien
hadde bestemt skulle få del i alt godt, og motta medfølelsen fra han. 24 De som får
nyte godt av hans rikdom, er vi som har takket ja til innbydelsen om å tilhøre ham,
både blant jøder og andre folk.
25 Gud uttaler seg om de folkene som ikke er jøder, når han sier ved profeten Hosea:
"De som ikke var mitt folk, skal jeg nå kalle for mitt folk,
og de som jeg før ikke elsket, de skal jeg nå elske."‡
26 Og:
"På det stedet der jeg sa til dem:
'Dere er ikke mitt folk',
der skal de nå bli kalt 'barna til den Gud som lever'."§
27 Gjennom profeten Jesaja roper Gud ut til Israels folk:
"Selv om israelittene teller like mange som sandkornene på havets strand,
så skal bare en brøkdel av dem bli frelst.
28 Herren skal dømme alle mennesker,
raskt og en gang for alle."*
29 Jesaja sier også på et annet sted:
"Dersom Herren Gud,
han som har all makt,
ikke hadde reddet noen fra vårt folk,
da hadde vi blitt tilintetgjort akkurat som Sodoma og Gomorra."†

Israels folk nekter å tro

30 Hva skal vi da si til dette? Jo, at mennesker fra andre folk som ikke en gang
forsøkte å bli skyldfri innfor Gud, nå har blitt skyldfri innfor ham ved å tro på Jesus
Kristus. 31 Men Israels folk, som forsøkte å bli skyldfri innfor Gud ved å være lydige
mot hele Moseloven, de ble mislykket i sine anstrengelser. 32 Hvorfor? Jo, fordi de
forsøkte å bli skyldfrie gjennom sine gode gjerninger, og ikke ved å stole på Gud. De
har snublet mot den anstøtssteinen, 33 som Gud omtaler i Skriften‡ når han sier:

---

* **9:17** Se Andre Mosebok 9:16. † **9:18** I følge Andre Mosebok var det Gud som gjorde faraos hjerte hardt, slik at han kunne sende plagene over Egypt. ‡ **9:25** Se Hosea 2:23. § **9:26** Se Hosea 1:10. * **9:28** Se Jesaja 10:22-23. † **9:29** Se Jesaja 1:9. ‡ **9:33** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

”Lytt! Jeg legger i Jerusalem§ en stein som de snubler mot,
en stein som de faller over.
Men den som tror på ham skal ikke bli skuffet.”*

10

1 Kjære søsken, jeg ønsker av hele hjertet, og jeg ber stadig til Gud, om at Israels
folk skal bli frelst. 2 Jeg vet hvordan de med iver kjemper for å tjene Gud, men de
skjønner ikke hva hans vilje for dem er. 3 De forstår ikke at det er Gud selv som vil
gjøre alle skyldfri innfor ham, men de fortsetter i sin egen kraft å streve etter å bli
feilfri. Derfor nekter de å akseptere tilbudet hans. 4 Etter at Kristus kom, er ikke
Moseloven* lenger veien til frelse, etter som hver og en nå kan bli skyldfri innfor
Gud ved å tro på det Kristus har gjort for oss.

Frelsen gjelder alle

5 Når det gjelder våre muligheter til å bli skyldfri innfor Gud gjennom å være lydig
mot Guds lov, lot Gud Moses skrive på denne måten: ”De som holder alle budene,
skal få liv gjennom loven.”† 6 Men når det gjelder å bli skyldfri innfor Gud ved å tro,
har Gud sagt i Skriften‡: ”Du trenger ikke stille deg selv spørsmålet: Hvem skal fare
opp til himmelen?” Det vil si for å hente Kristus ned, for at han kan frelse oss. 7 Eller:
”Hvem skal fare ned i avgrunnen?” Det vil si, for å hente Kristus tilbake fra de døde.
8 Hva har Gud mer sagt om dette? Jo, at: ”Budskapet er nær deg. Det finnes i hjertet
ditt og på leppene dine” Det vil si, dette budskapet om tro på Jesus Kristus som vi
sprer.§ 9 Dersom du altså åpent bekjenner at Jesus er Herren* og av hele hjertet tror
at Gud har vekket ham opp fra de døde, da blir du frelst. 10 Det er vårt hjertes tro
som gjør oss skyldfri innfor Gud, og vår åpne bekjennelse som frelser oss. 11 Gud har
jo sagt i Skriften: ”Ingen som tror på ham, skal bli skuffet.”† 12 Dette gjelder både for
jøder og andre folk, for vi har alle den samme Herre. Han gir sjenerøst av sine goder
til alle som tilber ham. 13 I Skriften står det også: ”Hver og en som tilber Herren, skal
bli frelst”‡.

Ikke alle trodde på budskapet om Kristus

14 Dersom menneskene skal kunne tilbe Kristus, må de først tro på ham. Og om de
skal kunne tro på ham, må de først få høre om ham. Og om de skal få høre om ham,
må noen spre budskapet til den enkelte. 15-16 Og de som sprer budskapet, må være
sendt av noen. Det er dette Gud taler om ved profeten Jesaja når han sier: ”Hvor
herlig det er når noen kommer med gode nyheter!”§ Alle israelittene* trodde ikke
på de gode nyhetene. Jesaja sier også: ”Herre, hvem trodde på budskapet vårt?”†
17 Troen kommer altså av at de hører budskapet, og det vil si, budskapet om Kristus.
18 Da blir spørsmålet mitt: Har Israels folk virkelig hørt budskapet om Kristus? Jo,
visst har de hørt det! Det står i Skriften‡:
”Budskapet til utsendingene har nådd hele jorden,
ordene deres har nådd til verdens ende.”§

---

§ **9:33** I grunnteksten: i Sion. Jerusalem er bygget på fjellet Sion. * **9:33** Se Jesaja 8:14 og 28:16. * **10:4** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. † **10:5** Se Tredje Mosebok 18:5. ‡ **10:6** ”Skriften” for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **10:8** Sitatet er hentet fra Femte Mosebok 30:12-14. * **10:9** Det gresk ordet for Herren dere samme ord som blir brukt om Gud i den gresk oversettelsen av Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **10:11** Se Jesaja 28:16. ‡ **10:13** Se Joel 2:32. § **10:15-16** Se Jesaja 52:7. * **10:15-16** Israelitter er et annet navn på jødene. Israelitt betyr etterkommere til Israel. Han hadde en sønn som het Juda, og som har gitt navn til jødene. † **10:15-16** Se Jesaja 53:1. ‡ **10:18** ”Skriften” for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **10:18** Se Salmenes bok 19:5.

19 Men da spør jeg: De forsto kanskje aldri budskapet? Jo, visst forsto de det. Allerede
for lenge siden advarte Gud Israels folk og sa ved Moses:
"Jeg vil gjøre dere misunnelige ved å vende meg til de som ikke er et folk.
Ja, dere vil bli sinte på folk som mangler forstand."*
20 Gud går så langt at han ved profeten Jesaja sier:
"Jeg ble funnet av dem som ikke søkte meg,
og jeg viste meg for dem som ikke spurte etter meg."†
21 Om Israels folk sier Gud:
"Hele tiden har jeg vært beredt til å bli forsont med dem,
men de har vært ulydige og i opprør mot meg."‡

11

Har Gud forlatt Israels folk?

1 Nå spør jeg derfor: Har Gud helt støtt bort folket sitt, israelittene*? Nei, slett ikke!
Jeg er jo selv israelitt, en etterkommer av Abraham og tilhører Benjamins stamme.
2 Nei, Gud har ikke støtt dem bort, han som en gang valgte dem ut til sitt eget folk.
Husker dere ikke det som står i Skriften† om profeten Elia? Han anklaget Israels folk
for Gud og sa: 3 "Herre, de har drept profetene som bar fram budskapet ditt, og de
har revet ned alterene dine. Jeg er den eneste profeten som er igjen, og nå vil de også
drepe meg."‡ 4 Hva svarte da Gud? Jo, han sa: "Det finnes 7 000 personer som ikke
har tilbedt Baal§, og de har jeg bevart som mine."*
5 På samme måten har Gud i sin godhet innbudt Israels folk til å tilhøre ham. En
liten del har takket ja. 6 Dersom de tilhører Gud på grunn av innbydelsen, da har det
jo ikke noe med deres gode gjerninger å gjøre. Dersom de hadde fortjent dette, ville
det jo ikke vært noe som Gud i sin godhet hadde gjort.
7 Altså, det som Israels folk søkte etter med stor iver, å bli skyldfri innfor Gud, det
oppnådde de aldri. Denne friheten fra skyld ble i stedet gitt til den lille gruppen som
har takket ja til Guds innbydelse om å tilhøre ham. De andre ble døve og blinde for
det Gud ville. 8 Det står i Skriften:
"Gud gjorde personligheten deres avstumpet.
Helt til denne dag har han hindret øynene deres fra å se og ørene deres fra å
høre."†
9 Kong David skriver om dette:
"La festene deres blir en felle,
slik at de faller for fristelsene og blir straffet.
10 La øynene deres bli forblindet, slik at de ikke kan se.
La ryggene deres bli krummet under framtidens byrder."‡
11 Nå spør jeg på nytt: Det at folket som Gud utvalgte, syndet mot ham, betyr det
at de skal gå til grunne for alltid? Nei, slett ikke! Men etter som israelittene syndet
mot Gud, har frelsen også nådd andre folk, og nå er israelittene misunnelige på disse
folkene. 12 Om nå hele verden fikk del i Guds rikdom fordi israelittene syndet, ja, om
deres tragiske tabbe ble til andre folks lykke, hvor mye større rikdom skal ikke da
verden få oppleve når hele Israels folk tar imot Guds frelse.

---

* **10:19** Se Femte Mosebok 32:21. † **10:20** Se Jesaja 65:1. ‡ **10:21** Se Jesaja 65:2. * **11:1** Israelitter er et annet navn på jødene. Israelitt betyr etterkommere til Israel. Han hadde en sønn som het Juda, og som har gitt navn til jødene. † **11:2** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **11:3** Se Første Kongebok 19:10,14. § **11:4** Ba`al var en kanaaneisk fruktbarhetsgud. Se Andre Mosebok 34:13-15. * **11:4** Se Første Kongebok 19:18. † **11:8** Se Femte Mosebok 29:4 og Jesaja 29:10. ‡ **11:10** Se Salmenes bok 69:23-24.

Frelse for folk som ikke er jøder

13 Nå henvender jeg meg til dere som ikke er jøder: Gud har valgt meg ut til å være
en spesiell utsending for folk som ikke er jøder, og jeg er stolt over oppgaven min.
14 Kanske jeg gjennom denne stoltheten kan få mitt eget folk til å lengte etter det som
de egentlig allerede skulle ha, slik at i det minste noen blir frelst. 15 Da Gud støtte bort
Israels folk, innebar det at resten av verden ble forsonet med Gud og framsto som
hans venner. Hvor herlig skal det ikke da bli når Gud for andre gangen aksepterer
Israels folk. Det skal bli som når døde får liv! 16 Jødene tilhører egentlig Gud, etter
som forfedrene deres, Abraham, Isak og Jakob§, gjorde det. Det står i Skriften*, at
dersom den første biten med gjær bli ofret til Gud, da er det et symbol på at hele
deigen tilhører Gud.† Og om røttene til et tre tilhører Gud, da tilhører også grenene
Gud.
17 Israels folk er som et plantet oliventre, der noen av grenene har blitt brukket av.
Du som ikke er jøde, er som grenen fra et vilt oliventre. Du har blitt podet inn på
den ekte stammen i stedet for de grenene som var brukket av. Derfor får du nå også
del i sevjen som stiger opp fra roten av treet. 18 Men for all del, ikke begynn å skryte
over at du har blitt plassert der i stedet for grenene som ble brukket av. Husk på at
du bare er en gren som er podet inn. Det er roten som holder deg oppe og ikke tvert
om.
19 Nå tenker kanskje noen som så: "Men disse grenene ble jo brukket av for å
gi plass til meg." 20 Det er sant. Men glem ikke at de ble brukket av fordi de ikke
trodde på det Gud sa. Du har fått plassen fordi du tror på Guds budskap! Vær ikke
hovmodig, men ta deg i vare! 21 Dersom Gud til og med straffer de ekte grenene, da
vil han også straffe deg.
22 Legg merke til at Gud er både god og streng samtidig. Han er streng mot dem
som synder mot ham, men han er god mot deg så lenge du innser at det er hans
godhet som frelser deg. I motsatt tilfelle vil han skjære bort deg også. 23 Dersom
en jøde begynner tro på Guds budskap om frelse, da kommer Gud til å pode ham
tilbake på treet. Det har han makt til å gjøre. 24 Dersom Gud var villig å ta imot dere,
som er grenene fra et vilt oliventre, og mot naturens orden pode dere inn i et plantet
oliventre, hvor mye lettere er det ikke da for ham å pode inn de ekte grenene igjen.

Gud viser nåde mot alle

25 Kjære søsken, jeg vil at dere skal kjenne til denne sannhet som Gud først nå
har avslørt, slik at dere ikke blir innbilske og tror at dere selv er best i alt. Noen av
jødene nekter å tro, og slik kommer det til å være til alle som ikke er jøder, har fått
mulighet til å komme til Kristus. 26 Senere skal hele Israels folk bli frelst.

Det står i Skriften‡:

"Redningsmannen skal komme fra Jerusalem§.
Han skal ta bort all ondskap fra Israels folk*.
27 Og jeg inngår en pakt der jeg lover å ta bort syndene deres."†

28 Vi kan se på jødene på to forskjellige måter: De er Guds fiender, etter som de
nekter å ta imot Guds budskap om frelse. Takket være dette ble dere frelst. Samtidig
er jødene Guds utvalgte og elskede folk, takket være de løftene forfedrene fikk av
Gud. 29 Dersom Gud gir oss noe godt eller innbyr oss til å være hans, da angrer han

§ **11:16** Jakob ble kalt også Israel. Se Første Mosebok 32:27-28. * **11:16** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **11:16** Se Fjerde Mosebok 15:17-21. ‡ **11:26** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **11:26** I grunnteksten: Sion. Jerusalem er bygget på fjellet Sion. * **11:26** I grunnteksten: Jakob. Jakob ble kalt også Israel. Se Første Mosebok 32:27-28. † **11:27** Se Jesaja 59:20-21.

seg aldri og trekker innbydelsen tilbake. 30 Før var det dere som var opprørske mot
Gud, men da jødene nektet å ta imot den nåde Gud ville vise, ga han den i stedet til
dere. 31 Nå er det jødene som er opprørske mot Gud, men Gud kan vise nåde også
mot dem, etter som han allerede har vist dere sin nåde. 32 Gud lot alle mennesker
bli fanget i sin egen opprørske innstilling for at han kunne vise nåde mot alle.

33 Hvilken fantastisk Gud vi har! Han vet alt, kan alt og eier alt! Hvem kan fatte og
forstå hans beslutning og plan?

34 Som det står i Skriften:
"Hvem kjenner til hvordan Herren tenker?
Hvem vet nok til å gi ham råd?
35 Hvem kan gi noe til Gud,
slik at han blir tvunget til å betale tilbake?‡"
36 Alt kommer jo fra Gud. Alt er skapt av ham og finnes til for å ære ham.
Æren er for evig hans. Ja, dette er sant!§

12

Leve for å tjene Gud

1 Etter som Gud har vist oss så stor nåde, oppfordrer jeg dere nå, kjære søsken,
til å tjene Gud av hele hjertet. Bruk deres kropper på en slikt måte at dere blir et
levende offer til Gud som gleder ham. 2 Følg ikke verdens tenkemåte, men la Gud
forandre deres måte å tenke på, slik at dere blir som nye mennesker. Da skal dere
forstå det Gud vil: Hva som er rett, hva som gleder ham og hva som er fullkomment
godt i hans øyne.

3 Med stor kraft i oppdraget som Gud i sin godhet har gitt meg, vil jeg advare dere
mot å ha for høye tanker om dere selv. Bruk litt sunn selvkritikk når dere vurderte
deres egen verdi. Tenk på at verdien ligger i hvor mye tro dere har, og troen har
dere fått fra Gud. 4 La meg bruke et bilde: Det finnes mange lemmer på kroppen.
De forskjellige kroppsdelene er alle verdifulle, etter som hvert lem har sin spesielle
funksjon. 5 På samme måten er det med oss som lever i Kristus. Sammen utgjør vi
en felles kropp, selv om vi også er mange. De forskjellige lemmene er til for å hjelpe
hverandre.

6 Gud har i sin godhet gitt hver og en av oss sine evner for å utføre definerte
oppgaver. Dersom Gud har gitt deg evner til å holde fram forskjellige budskap fra
ham, da skal du gjøre det når troen overbeviser deg om at du har fått et budskap.
7 Dersom du har fått evner til å hjelpe andre, da skal du hjelpe dem det gjelder, av
hele ditt hjerte. Dersom du har fått evner til å undervise, da skal du undervise slik
Gud vil. 8 Dersom du har fått evner til å oppmuntre andre, da skal du virkelig gjøre
det. Dersom du har fått evner til å gi av dine midler til den som trenger støtte, da skal
du gjøre det med et sjenerøst hjerte. Dersom du har fått evner til å lede andre, da
ta din lederoppgave på største alvor. Dersom du har fått evner til å vise medfølelse
med andre, da gjør dette med glede.

9 Vis hverandre ekte kjærlighet. Avsky alle onde handlinger, og gjør det som er
godt. 10 Ja, elsk hverandre slik som søsken bør og skal gjøre. Gjør alt for å vise hvor
mye dere setter pris på og respekterer hverandre. 11 Vær ikke late og sløve når det
gjelder å tjene Herren Jesus, men arbeid for ham med stor iver.

---

‡ **11:35** Se Jesaja 40:13 og Job 41:11. § **11:36** I grunnteksten: Amen!

12 Vær glade over håpet om at dere til slutt skal bli frelst for evig. Vær utholdende
når dere må lide, og be mye og lenge. 13 Hjelp de kristne som lider nød med alt de
trenger, og hold et gjestfritt og åpent hjem.
14 Dersom dere blir forfulgt, ikke be at Gud skal straffe dem som forfølger dere,
men be om at han må gi alt godt også til dem. 15 Når andre er lykkelige, da gled dere
på deres vegne. Dersom noen er ulykkelige, da ta del i sorgen. 16 Behandle alle likt!
Ikke se på dere selv som så fint folk at dere ikke kan ha omgang med slike som andre
mennesker ser ned på. Tro ikke at dere vet alt!
17 Hevn dere ikke på den som gjør noe ondt mot dere. Forsøk i stedet å gjøre godt
mot alle mennesker. 18 Gjør det dere kan for å leve i fred og fordragelighet med alle.
19 Det er ikke dere som skal måle ut straffen, kjære søsken. Overlat det til Gud, han
som en dag skal dømme alle. Det står i Skriften*: "Hevnen er min, og jeg skal straffe
dem som fortjener det, sier Herren."† 20 Nei, i stedet for å hevne dere, skal dere gjøre
som det står i Skriften:
"Dersom din fiende er sulten, da gi ham noe å spise.
Og om han er tørst, da gi ham noe å drikke.
Ved å gjøre godt, vil din fiende bli skamfull over det han har gjort mot deg."‡
21 La ikke det onde styre livet ditt, men du kan beseire det onde ved å gjøre det som
er godt.

13

Gode borgere

1 Vær lojale mot myndighetene som styrer i landet, for de er innsatt av Gud. All
myndighet har fått sin makt av Gud.* 2 Den som nekter å være lydig mot landets lover,
nekter derfor å være lydige mot Gud og kommer til å bli straffet. 3 Myndighetene er
jo ikke noen trussel mot den som gjør godt, men mot den som gjør ondt. Dersom dere
vil slippe å være redd for myndighetene, skal dere gjøre det som er godt. Kanskje
du da til og med får ros og ære av dem som bestemmer. 4 Myndighetene er innsatt
av Gud for å hjelpe oss. Dersom du gjør det som er ondt, bør du naturligvis være
redd, for da kommer myndighetene til å straffe deg. Det er for å straffe de onde Gud
har bestemt at det skal finnes myndigheter til. 5 Du skal altså være lojal mot landets
myndigheter av to grunner: Dels for at du ikke skal bli straffet, og dels for at du skal
ha en ren samvittighet.
6 Det er derfor dere betaler skatt, for at myndighetene kan utføre det arbeid som
inngår i Guds plan. 7 Betal det dere er skyldige, både skatter og andre avgifter, og vis
respekt for alle.

Det viktigste budet

8 Ja, pass på at dere betaler alt dere er skyldige. Men et punkt blir dere aldri
ferdige med. Det gjelder forpliktelsen til å elske hverandre. Den som elsker sine
medmennesker, oppfyller kravet i Moseloven†. 9 Budene som er skrevet ned er: "Du
skal ikke være utro i ekteskapet. Du skal ikke drepe. Du skal ikke stjele. Du skal
ikke begjære." Alle andre bud kan sammenfattes i dette ene: "Du skal elske dine
medmennesker som deg selv."‡ 10 Den som elsker sine medmennesker, gjør ingen
noe ondt. Det er derfor kjærligheten oppfyller de kravene Gud setter i loven.

---

* **12:19** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **12:19** Se Femte Mosebok 32:35. ‡ **12:20** På gresk: Da samler du glødende kull på hodet hans. Se Salomos Ordspråk 25:21-22.

* **13:1** At de har fått makten sin av Gud, betyr ikke at de alltid følger Guds vilje. † **13:8** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **13:9** Se Andre Mosebok 20:12-16 og Tredje Mosebok 19:18.

11 En annen grunn til å leve slik Gud vil, er at den tiden vi har, er begrenset. Våkn
opp, for vår endelige frelse er nærmere nå enn da vi begynte å tro. 12 Natten er snart
slutt. Dagen da Gud skal frelse oss for evig, nærmer seg. Lev ikke i åndelig mørke,
men kast av dere alle onde handlinger som om de var skitne klær. Ta i stedet på
dere en rustning som består av gode gjerninger som passer for dem som lever i lyset.
13 Pass på at livet tåler dagslyset. Ikke delta i ville fester, drikk dere ikke fulle, lev
ikke i seksuell løssluppenhet og umoral, vær ikke i konflikt med andre mennesker
og vær ikke misunnelige. 14 Nei, ta på dere nye rene klær som passer sammen med
Herren Jesus Kristus. Pass på at dere ikke blir så opptatt med til å tilfredsstille de
menneskelige behovene at dere blir fristet til å gjøre det som er ondt.

14

Omtanke og hensyn

1 Aksepter alle som vil dele fellesskapet med dere, også de som er svake i troen.
Ikke driv å diskutere de minste ting. Tving ikke noen til å gjøre det de anser for å
være galt ut fra sine forutsetninger. 2 Troen er kanskje hos noen så sterk at de mener
det er greit å spise hvilken som helst mat, mens hos andre er troen så svak at de bare
våger å spise grønsaker.* 3 Da skal den som drister seg til å spise alt, ikke dømme
den som ikke våger. Og den som bare spiser utvalgt mat, skal ikke dømme den som
spiser alt. Gud har jo akseptert begge parter! 4 Hvilken rett har du til å dømme dem
som tjener Herren Jesus? De står bare ansvarlige for ham. Da må det være Gud som
underviser i spørsmålet om de handler rett eller galt. Herren skal hjelpe alle til å
gjøre det som er rett.

5 På samme måten sier noen at spesielle dager er mer betydningsfulle enn andre,
mens andre mener at alle dagene er like. Her må hver og en følge sin egen
samvittighet. 6 Den som gjør forskjell på ulike dager, gjør det altså for Herren Jesus
skyld. Og den som spiser hva som helst av mat, gjør det for å ære Herren. Han
takker jo Gud for maten. Den som avstår fra enkelte matretter, gjør det også for å
ære Herren. Han takker jo Gud for maten! 7 Vi lever altså ikke for vår egen skyld, og
når vi dør, angår ikke det bare oss selv. 8 Nei, mens vi lever, vil vi ære Herren Jesus,
og når vi dør, da vil vi også ære Herren Jesus. Enten vi lever eller dør, tilhører vi
Herren. 9 Kristus døde, og ble levende på nytt, nettopp for at han skulle være Herre
over både levende og døde.

10 Hvorfor dømmer du da dine troende søsken og ser ned på dem? Husk på at hver
og en av oss en dag skal stå for Guds domstol. 11 Det står i Skriften†:

”Så sant jeg lever, sier Herren,
skal alle mennesker falle på kne for meg,
og alle skal bekjenne at jeg er Gud.”‡

12 Altså skal hver og en stå til rette for sine egne handlinger ovenfor Gud. 13 Slutt
derfor med å dømme hverandre. Si i stedet til dere selv: ”Vi skal aldri mer gjøre noe
som kan få en troende bror eller søster til å synde.”

14 Selv er jeg helt overbevist om at det jeg spiser, aldri kan gjøre meg uverdig for
Gud, etter som jeg lever i fellesskap med Jesus Kristus. Den som sier at det er forbudt
å spise en viss type mat, han gjør opprør mot Gud dersom han spiser det likevel. Ut
fra det blir det galt for ham å spise. 15 Dersom du altså støter troen hos din bror

* **14:2** Noen spiste bare grønt, etter som de var redde for å spise kjøtt som var ofret til avguder. Se Første brev til Korinterne 8. † **14:11** ”Skriften” for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **14:11** Se Jesaja 45:23.

eller søster ved den maten du spiser, da elsker du ikke lenger dine medmennesker. La ikke det du spiser, bli årsak til at noen som Kristus har gått i døden for, går evig fortapt.

16 Dersom dere gjør det, kommer folk til å snakke nedsettende om det dere er
overbevist om er rett. 17 Å tilhøre Guds eget folk handler jo ikke om hva vi spiser
eller drikker, men om at Guds Hellige Ånd skal fylle oss med sin godhet, slik at vi
kan leve i fred og glede med hverandre. 18 Dersom du tjener Kristus med denne
innstillingen, gleder du Gud og blir satt pris på av andre mennesker. 19 Vi må altså
gjøre flid for å skape fred og hjelpe andre til å få en sterkere tro.

20 Riv ikke ned det som Gud har bygget opp, bare for matens skyld! Det er tillatt å
spise hva som helst, men den som sier at det er galt, vil synde mot Gud dersom han
spiser. 21 Avstå derfor heller fra å spise kjøtt og drikke vin eller gjøre andre ting som
kan få din troene bror eller søster til å synde. 22 Det du selv mener om alt dette, får
være en sak mellom Gud og deg. Lykkelig er den som kan følge sin overbevisning og
spise hva som helst. 23 Men den som tviler på det som er rett og likevel spiser, han
kommer å bli dømt av Gud, etter som han handler mot sin egen tro. Alt det vi gjør
uten å være overbevist om at det er rett, er synd!

15

Tenk på andre

1 Vi som har en sterk tro er skyldige til å hjelpe de svake med problemene, og kan
ikke bare tenke på oss selv. 2 Hver og en av oss må hele tiden gjøre det som er best
for andre. Pass på at troen blir sterkere og sterkere. 3 Kristus tenkte ikke på seg selv,
men på andre. Det står i Skriften*: ”Hån og spott som blir rettet mot deg, har falt på
meg.”†

4 Alle budskap fra Gud som finnes i Skriften, står skrevet for å undervise. De er til
for å oppmuntre oss, slik at vi uten å bli trette kan holde fast ved håpet om at vi til
slutt skal bli frelst for evig. 5 Jeg ber at Gud, som oppmuntrer og gir varig utholdenhet,
skal hjelpe dere til å leve i fullkommen harmoni med hverandre, og at Jesus Kristus
vil bli idealet for dere. 6 Da kan dere alle sammen hylle Gud, han som er Far til vår
Herre Jesus Kristus.

7 Aksepter derfor hverandre på samme måten som Kristus har akseptert dere. Da
blir Gud æret. 8 La meg forklare hvordan vi sammen kan hylle Gud: Kristus kom for
å hjelpe jødene og vise at Gud holder løftene han ga til forfedrene deres. 9 Han kom
også for at alle andre folk skulle kunne hylle Gud for den nåde han også har vist mot
dem. Slik står det i Skriften:

”Derfor skal jeg hylle deg blant folkene,
og synge til din ære.”‡

10 Det står også:

”Gled dere, alle dere jordens folk,
sammen med hans folk.”§

11 På et tredje stedet i Skriften står det:

”Hyll Herren, alle folk!
Syng til hans ære, alle jordens folk!”*

12 Profeten Jesaja skriver også:

---

* **15:3** ”Skriften” for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **15:3** Se Salmenes bok 69:9. ‡ **15:9** Se Salmenes bok 18:50. § **15:10** Se Femte Mosebok 32:43. * **15:11** Se Salmenes bok 117:1.

”Han som arver kong Davids trone†,
skal komme, og han skal herske over alle folk.
Alle skal håpe på ham.”‡
13 Derfor ber jeg at Gud, han som har gitt oss dette håpet, vil fylle dere med glede
og fred i troen på ham. Ja, jeg ber at Guds Hellige Ånds kraft vil gjøre troen og håpet
sterkere og sterkere.

Paulus sitt spesielle oppdrag

14 Selv er jeg overbevist om, kjære søsken, at Gud har fylt dere med godhet mot
andre mennesker. Dere vet allerede så mye om disse tingene at dere nå kan undervise
hverandre. 15-16 Jeg ville likevel skrive til dere for å minne om alt dette. Iblant har
jeg vært ganske rett på sak. Det beror på at Gud ga meg den forretten å tjene ham.
Han gjorde meg til prest for Jesus Kristus, for at jeg skulle spre Guds glade budskap
til folk som ikke er jøder. Etterpå kunne jeg gi disse folkene som offergave til Gud.
Han tar imot alle med glede, etter som hans Hellige Ånd har gjort alle verdige til å
være hans.
17 Takket være mitt fellesskap med Jesus Kristus kan jeg være stolt over oppdraget
Gud har gitt meg. 18 Noe ut over det som Kristus har utført gjennom meg, våger jeg
ikke å snakke om. Det er han som har fått folkene som ikke er jøder, til å bli lydig
mot Gud gjennom mine ord og handlinger. 19 Kraften i de tegnene og miraklene jeg
har fått utføre ved hjelp av Guds Ånd har styrket budskapet. På denne måten har
jeg spredd det glade budskapet om Kristus, først i Jerusalem og seinere over alt, helt
til Illyria.§
20 Hele tiden har min målsetting vært å spre det glade budskapet på steder der de
aldri før har hørt snakk om Kristus. Dette har gått foran det å fortsette arbeidet i
menigheter som andre hadde startet. 21 Jeg har fulgt rådet som står i Skriften:
”De som ikke har fått budskapet om ham, skal se,
og de som ikke har hørt, skal forstå.”*

Paulus sine reiseplaner

22 Det er på grunn av denne prioriteringen jeg har blitt hindret så lenge i å reise
til dere. 23 Nå er jeg endelig ferdig med mitt arbeid i dette området. Etter mange år
med ventetid kan jeg komme til dere. 24 Jeg planlegger nemlig å reise til Spania, og
på veien dit tenker jeg å stanse i Roma. Etter at jeg har fått vært sammen med dere
en kort tid, håper jeg at dere hjelper meg med det jeg trenger for min videre reise?
25 Først må jeg reise til Jerusalem for å hjelpe de troende der. 26 Menighetene i
Makedonia og Akaia† har nemlig gjort en frivillig innsamling til dem som er fattige
blant de troende i Jerusalem. 27 De var glade for å kunne gjøre dette, etter som de
står i takknemlighetsgjeld til jødene. De folkene som ikke er jøder, har jo fått del i de
åndelige godene som Gud har gitt jødene. Derfor er det også bare rett og rimelig at
de folkene som ikke er jøder, deler av sine materielle goder med jødene. 28 Så snart
jeg har avsluttet dette oppdraget og har overlevert gaven, planlegger jeg å reise til
Spania. På veien dit vil jeg hilse på dere. 29 Jeg vet at når jeg kommer til dere, skal
jeg få være med og gi av alt det gode som Kristus har i beredskap for dere.
30 Inntil da vil jeg be dere om en ting, kjære søsken: Hjelp meg i min kamp ved
å be til Gud for meg, slik at vår Herre Jesus Kristus kan bli æret. Jeg vet jo hvilken

† **15:12** I grunnteksten: Han som er av Isais rot. Det vil si: slekten til Isai, som var kong David faren sin. ‡ **15:12** Se Jesaja 11:10. § **15:19** Illyria var en romersk provins nordost om nåværende Italia. * **15:21** Se Jesaja 52:15. † **15:26** Makedonia og Akaia var to romerske provinser i nåværende Hellas.

kjærlighet Guds Ånd har gitt dere. 31 Be at Gud redder meg fra den type personer i
Judea som nekter å tro på Kristus. Be også om at de troende i Jerusalem må bli glade
over den hjelpen jeg har med meg. 32 Da kan jeg, dersom Gud vil, få besøke dere, og
gjennom det bli oppmuntret og samle nye krefter.
33 Jeg ber om at Gud, han som gir fred, vil være med dere alle. Ja, det er min bønn!‡

16

Personlig hilsen

1-2 Vår søster Føbe, som er medarbeider i menigheten i byen Kenkreæ, kommer
snart og hilser på dere. Ta vel imot henne, etter som hun lever i fellesskap med
Herren Jesus. Dere må behandle henne på en måte som troende bør gjøre. Hjelp
henne med alt hun trenger, for hun har vært til støtte for mange, også for meg.
3 Hils til Priska og Akvilas, som sammen med meg sprer budskapet om Jesus Kristus.
4 De har til og med risikert livet for min skyld. Det er ikke bare jeg som er takknemlig
for disse to. Det gjelder også alle menighetene som ikke består av jøder. 5 Hils også
menigheten som møtes i hjemmet deres.

Hils min gode venn Epainetos, som var den første til å tro på Kristus i provinsen
Asia*. 6 Hils også Maria, som har arbeidet så hardt for å hjelpe dere. 7 Hils Andronikos
og Junias, som begge er jøder og har sittet i fengsel sammen med meg. De er disipler†
til Kristus, og er satt stor pris på av alle, og de begynte å tro på Kristus før meg.
8 Hils min kjære venn Ampliatus, som deler mitt fellesskap med Herren Jesus. 9 Hils
Urbanus, som sammen med meg tjener Kristus, og min kjære venn Stakys.
10 Hils Apelles, som har fått gå gjennom så mye for Kristus. Hils også dem som
bor og arbeider i Aristobolus sitt hjem. 11 Hils Herodion, som er jøde, slik som jeg.
Hils alle dem som bor og arbeider i hjemmet til Narkissos og lever i fellesskap med
Herren Jesus. 12 Hils Tryfena og Tryfosa, som arbeider i tjenesten for Herren, og den
kjære Persis, som har stått så hardt på for å tjene Herren. 13 Hils Rufus, som takket
ja til å bli Herrens utvalgte, og mor hans, som er som en mor også for meg. 14 Hils
Asynkritos, Flegon, Hermes, Patrobas, Hermas og de troende søsken som er sammen
med dem. 15 Hils Filologos, Julia, Nerevs og søsteren hans, Olympas og alle de andre
troende som er sammen med dem. 16 Gi hverandre et velkomstkyss som troende.‡
Alle menighetene her hilser til dere.

En siste advarsel

17 Til slutt, kjære søsken, vil jeg oppfordre dere: Pass dere for dem som blir årsak
til splittelse og får mennesker til å forlate troen på Kristus ved å undervise om det som
strider mot troen dere har fått lære å kjenne. Hold dere borte fra disse personene!
18 Denne type mennesker tjener ikke vår Herre Kristus, men er bare interessert i det
de kan mette sin egen mage§ med. Med fine ord og talemåter bedrar de lettlurte
tilhørere.
19 Det er en kjent sak at dere holder fast ved troen på Herren, og det gjør meg glad.
Jeg ønsker at dere skal være oppfinnsomme når det gjelder å gjøre godt, og totalt
uerfarne når det gjelder å gjøre ondt. 20 Jeg ber om at Gud, han som gir fred, snart
skal la dere beseire Satan. Videre ber jeg om at alt godt og at vår Herre Jesu Kristi
kjærlighet, vil være med dere alle.

---

‡ **15:33** I grunnteksten: Amen! * **16:5** Provinsen Asia var en romersk provins i nåværende Tyrkia. † **16:7** Blir også kalt apostler. ‡ **16:16** På gresk: Hilse hverandre med et hellig kyss. Det var et ritual som inngikk i menighetens gudstjenester. De hilste hverandre med et kyss, mennene for seg og kvinnene for seg. § **16:18** De underviste sannsynligvis om at visse typer mat var forbudt.

21 Min medarbeider Timoteus hilser til dere. Det samme gjør også mine jødiske
venner Lukius, Jason og Sosipater. 22 Også jeg, Tertius, som har skrevet ned dette
brevet for Paulus, hilser til dere som deler fellesskapet med Herren Jesus. 23 Gaius
hilser til dere. Det er i hjemmet hans jeg bor. Der møter også hele menigheten
hverandre. Erastus, som er regnskapsfører her i byen, hilser til dere. Det gjør også
Kvartus, som er en av de andre troende* her.

Avsluttende hyllest til Gud

25-27 Hyll Gud, for han er den som kan gjøre troen sterk hos alle! Dette fortalte jeg
dere da jeg kom med det glade budskapet om Jesus Kristus. Budskapet om Kristus
var Guds hemmelige plan, som hadde ligget skjult siden tidenes begynnelse. Men
nøyaktig som Gud, han som er evig, hadde bestemt, har han nå avslørt sin plan. Han
har gjort kjent det han hele tiden har forutsagt ved profetene i Skriften†, for at alle
folk skal kunne tro på Kristus og bli lydige mot ham.

Gud, han som ene og alene har fullkommen innsikt og visdom, er verd å bli hyllet
i all evighet for det som Jesus Kristus har gjort for oss. Ja, dette er sant!‡

* **16:23** En del håndskrifter har med et ekstra vers: 24 Jeg ber om at vår Herre Jesus Kristus skal vise dere sin godhet. Ja, det er sant! † **16:25-27** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **16:25-27** I grunnteksten: Amen!

Paulus' første brev til korinterne

Hilsen

1 Hilsen fra Paulus, som ved Guds vilje er valgt ut for å være utsending* for Jesus
Kristus†. Min medarbeider Sostenes sender også sin hilsen.
2 Til Guds menighet i Korint, til dere som tilhører Gud på grunn av det som Jesus
Kristus har gjort for oss. Til dere som har tatt imot tilbudet om å være Guds folk,
sammen med alle dem utover jorden som tilber vår Herre Jesus Kristus, han som er
både deres og vår Herre.
3 Jeg ber at Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus vil vise dere godhet og fylle dere
med fred.

Paulus takker Gud for den tro menigheten har

4 Jeg takker alltid Gud for at han har gitt dere alt godt på grunn av fellesskapet med
Jesus Kristus. 5 Takket være Kristus har Gud utrustet dere med alt det dere trenger i
menigheten. Dere er dyktige til å tale og kjenner godt budskapet hans. 6 Det viser at
dere har en fast tro på det vi fortalte dere om Kristus. 7 Derfor har Gud gitt dere alle
de forskjellige evner som menigheten trenger mens dere venter på at vår Herre Jesus
Kristus igjen skal vise seg på jorden. 8 Gud vil hjelpe dere til å holde fast på troen
helt til slutten, slik at dere er uten skyld den dagen vår Herre Jesus Kristus kommer
igjen. 9 Gud har innbudt dere til å leve evig sammen med hans Sønn Jesus Kristus,
vår Herre. Han holder alltid sitt ord.

Splittelse i menigheten

10 Nå oppfordrer jeg dere, kjære søsken‡, at dere for vår Herre Jesu Kristi skyld,
lever i harmoni med hverandre, slik at menigheten ikke blir splittet. Vær enige i
måten dere tenker på, og strev mot det samme målet. 11 Dessverre har jeg hørt fra
dem som bor i hjemmet til Kloes, at dere har begynt å krangle og splitte dere opp i
forskjellige grupper, kjære søsken. 12 En del av dere sier: "Jeg følger Paulus". Andre
sier: "Jeg følger Apollos", eller "Jeg følger Peter", eller "Jeg følger Kristus".
13 Hva er dette for dumt prat? Kristus kan vel ikke bli delt opp i smågrupper? Det
var vel ikke jeg, Paulus, som ble spikret fast på et kors for deres skyld? Og dere ble vel
ikke døpt til fellesskap med meg? 14 Nei, når jeg hører slike meldinger som dette, er
jeg takknemlig for at jeg ikke har døpt noen andre enn Krispus og Gaius i menigheten
deres. 15 Eller kanskje noen begynner si at de har blitt døpt til fellesskap med Paulus?
16 Jo, jeg har forresten døpt flere, Stefanas, og familien hans. Noen andre kan jeg ikke
huske at jeg har døpt. 17 Kristus sendte meg ikke i første hånd ut for å døpe, men for
å spre det glade budskapet om ham. Mens jeg gjør dette, forsøker jeg ikke å overtale
noen ved bruk av menneskelig visdom og strategisk uttenkte formuleringer. Nei, det
ville stjele oppmerksomheten fra budskapet om at Kristus døde på korset for vår
skyld.

Guds visdom er rent tøv for den som ikke tror

---

* **1:1** Kalles også apostel. † **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". ‡ **1:10** På gresk: brødre. Samme tolkning blir brukt gjennom hele brevet.

18 Dette budskapet om at Kristus døde på korset for oss, høres ut som rent tøv for
dem som nekter å tro på det, og derfor går evig fortapt. Vi som tror på budskapet,
vet at det er gjennom korset Gud viser sin kraft til frelse. 19 Gud sier i Skriften§:
"Jeg vil gjøre slutt på visdommen hos de vise,
og forstanden hos de forstandige vil ikke føre til noe som helst."*
20 Hva hender med all verdens vise og lærde mennesker? Hva hender med
filosofene og de store tenkerne? Jo, Gud har vist at deres visdom ikke er noe annet
enn rent nonsens. 21 Menneskene så at det var Gud som i sin visdom hadde skapt
den verden de levde i, men de brukte ikke sin visdom til å lære Gud å kjenne, slik
at de kunne bli frelst. Derfor bestemte Gud at menneskene i stedet skulle bli frelst
ved å tro på de uforståelige tesene vi forteller. 22 Problemet er at jødene ikke vil tro
dersom de ikke får se mirakler, og at grekerne bare hører på menneskelig visdom.
23 Men vi sprer budskapet om denne Kristus† som jødene ventet på. Han som døde
på et kors, noe som jødene ikke kan akseptere, og som for grekerne høres ut som
rent nonsens. 24 Men de som takker ja til Guds innbydelse om å tilhøre ham, enten
de er jøder eller ikke, de forstår at Gud viste sin kraft og visdom da han lot Kristus
dø i vårt sted. 25 Det som virker å være uforståelige teser om Gud, er klokere enn
all menneskelig visdom. Det som virker å være svakhet hos Gud, er sterkere enn all
menneskelig styrke.
26 Tenk på hvordan det var da dere selv ble innbudt av Gud for å tilhøre ham,
kjære søsken. Det var ikke mange av dere som ble regnet som vise og lærde, hadde
innflytelse i samfunnet, eller kom fra en fin familie. 27 Nei, de som takker ja for å
tilhøre Gud, er ofte slike som blir ansett for å være ubetydelige her i verden. En dag
skal de vise og lærde stå skamfull for Gud. De som takker ja for å tilhøre Gud, er
ofte slike som mangler innflytelse i samfunnet. Rollene blir byttet, og de mektige skal
stå skamfull for Gud. 28 Ja, nettopp de menneskene som resten av verden ser ned
på, de som har lav status og ikke blir ansett å være verd noe, de takker ja til Guds
innbydelse og får tilhøre ham. På denne måten ville Gud vise dem som trodde de
var noe ekstra, at statusen deres ikke hadde noen verdi for ham. 29 Ingen skal kunne
skryte av seg selv overfor Gud.
30 Heller ikke dere som har takket ja til Guds innbydelse, kan skryte over dere selv,
for det er Gud som har gjort det slik at dere kan leve sammen med Jesus Kristus. Gud
har gjort synlig sin visdom gjennom å la Kristus kjøpe oss fri fra vårt slaveri under
synden, slik at vi nå er skyldfri innfor Gud og kan leve fullt og helt for ham. 31 Derfor
står det i Skriften: "Den som vil skryte, han skal skryte over det som Herren har
gjort."‡

2

Ulikheten mellom Guds og menneskers visdom

1 Da jeg første gangen kom til dere, kjære søsken, forsøkte jeg ikke å overtale dere
ved hjelp av godt uttenkte formuleringer og overbevisende argumentasjon når jeg
fortalte Guds budskap*. 2 Nei, jeg hadde bestemt meg for bare å tale enkelt om Jesus
Kristus, at han døde på korset for å ta straffen for våre synder på seg. 3 Jeg var

§ **1:19** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **1:19** Se Jesaja 29:14. † **1:23** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Jødene ventet på at denne konge skulle gjenopprette Israel som nasjon. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". ‡ **1:31** Se Jeremia 9:24. * **2:1** Andre håndskrifter har: Guds hemmelighet.

svak, redd og nervøs da jeg sto foran dere. 4 Det var slett ikke metodene mine, mine
naturlig talegaver eller mine menneskelige evner til å overtale som overbeviste dere.
Nei, det var Guds Ånds kraft som overbeviste dere om at budskapet var sant. 5 Gud
ville ikke at dere skulle tro på Jesus på grunn av naturlig talegaver, men på grunn av
hans kraft.
6 Likevel når vi er blant mennesker som har en moden tro, da er også vår
undervisning fylt av kunnskap. Denne kunnskapen har ikke noe med verdens
kunnskap å gjøre. Den kommer ikke fra denne verdens onde makthavere, som Gud
en dag vil la gå under. 7-8 Nei, vår lære er fylt av Guds egen kunnskap. Den handler
om Guds hemmelige plan. En plan som har ligget skjult fra tidenes begynnelse. I tråd
med denne planen hadde Gud bestemt at Herren Jesus skulle dø for å frelse oss, slik
at vi får del i Guds herlighet. Denne verdens onde makthavere, forsto ikke Guds plan.
Derfor lot de Jesus bli henrettet på et kors, han som har del i Guds makt og herlighet.
9 Ja, denne herligheten, som i tråd med Guds kunnskap og plan skal bli vår, er det vi
underviser om. Det står i Skriften:
”Det ikke noe øye har sett, ikke noe øre har hørt,
det ingen mennesker kunne forestille seg,
det har Gud forberedt til dem som elsker ham.”†
10 Gud har ved sin Ånd vist oss alt dette som han har forberedt.
Guds Ånd vet alt om Gud og kjenner til alle planene hans. 11 Guds Ånd er den
eneste som virkelig kjenner til Guds innerste tanker, akkurat som bare Ånden hos
mennesket kjenner til menneskets innerste tanker. 12 Vi blir ikke lenger drevet av
den naturlige måten å tenke på, for vi har fått Guds egen Ånd, slik at vi kan kjenne
til det Gud har gitt oss i sin godhet.
13 Når vi forteller om alt som Gud i tråd med sin plan har lovet oss, benytter vi oss
ikke av menneskelige talegaver for å overtale noen. Nei, vi lar Guds Ånd styre oss
når vi taler, etter som vi underviser om Guds tanker og taler til personer som selv
har fått Guds Ånd.‡ 14 De menneskene som ikke tilhører Jesus Kristus og ikke har
fått Guds Ånd, nekter å høre etter på det som Guds Ånd forkynner. Det høres ut som
rent nonsens for disse. De kan ikke forstå undervisningen, etter som det bare er ved
hjelp av Guds Ånd de kan forstå. 15 Den som har Guds Ånd, kan forstå Guds plan.
Andre derimot, forstår ikke det de troende snakker om. 16 Hvordan skulle de kunne
forstå? Det står i Skriften:
”Hvem kjenner til hvordan Herren tenker?
Hvem vet nok til å gi ham råd?”§
Men for oss har Guds Ånd gjort kjent hvordan Jesus Kristus tenker.

3

Paulus ber om enhet i menigheten

1 Da jeg først begynte å undervise dere, kjære søsken, kunne jeg ikke tale til dere
som til troende som virkelig har lært Gud å kjenne og blir drevet av hans Ånd. Nei,
jeg måtte tale til dere som til mennesker som fortsatt blir drevet av sin menneskelige
natur. Dere hadde begynt å tro på Kristus, men var i modenhet som nyfødte barn.
2 Derfor måtte jeg gi maten i form av melk og begynne med en grunnleggende
undervisning. Fast føde klarte dere ikke å ta til dere. Ja, dere klarer ennå ikke å
fordøye den mer grundige undervisningen. 3 Dere blir fortsatt styrt av den gamle

† **2:9** Se Jesaja 64:4. ‡ **2:13** ”etter som vi underviser om Guds tanker og taler til mennesker som selv har fått Guds Ånd” kan også tolkes som: ”slik at Ånden får hjelpe oss til å forklare sannheten om Gud.” § **2:16** Se Jesaja 40:13.

naturen. Dersom dere er misunnelige på hverandre, krangler og splitter dere opp i grupper, da viser dere at dere fortsatt blir drevet av den gamle naturen og lever på samme vis som dem som ikke kjenner Gud? 4 Er det ikke den gamle naturen som får dere til å si: "Jeg tilhører Paulus" eller "Jeg tilhører Apollos"?

5 Hverken Apollos eller jeg er noe særlig. Gud har bare brukt oss for å hjelpe dere til å begynne å tro. Hver og en av oss har utført det oppdraget vi fikk fra Herren Jesus.

6 Jeg plantet Guds budskap i hjertene deres. Så kom Apollos og vannet med sin undervisning. Men det var Gud som fikk troen til å spire. 7 Hverken den som planter eller den som vanner, er avgjørende i denne sammenhengen. Den eneste som er viktig, er Gud, for det er bare han som kan få troen til å spire. 8-9 Både den som planter og den som vanner, er medarbeidere til Gud. De arbeider sammen på Guds åker, som er hans menighet. Hver for seg skal alle få lønn for arbeidet sitt.

Menigheten er Guds bygning

Menigheten kan også bli sammenlignet med et hus som Gud holder på å bygge. 10 Gud ga meg den forrett å bli en erfaren byggmester. Ved å fortelle det glade budskapet om Jesus har jeg lagt selve fundamentet for dere. Senere bygger andre videre med sin undervisning. Hver og en som bygger en menighet, må tenke på hvordan han bygger. 11 Han kan aldri legge et nytt fundament. Grunnvollen for menigheten er og blir Jesus Kristus selv. 12 Derimot kan han undervise på ulike måter om den grunnvollen som allerede er lagt. Billedlig talt bygger vi på denne grunnvollen med gull, sølv og edelsteiner, eller med tre, gress og halm. 13 Når Jesus kommer igjen for å dømme alle, vil det vise seg om byggmesteren brukte rett materiale. Om vi fortsatt bruker vår billedlige tale, vil Jesus la ilden teste om undervisningen hadde varig verdi eller ikke. 14 Den byggmester som bygget med et materiale som består testen gjennom ild, skal få lønn for arbeidet sitt. 15 Dersom han har bygget med materialer som ikke tåler ilden, blir han uten lønn. Selv skal han bli frelst, men hele livsverket hans går opp i røyk.

Ikke ødelegg menigheten på grunn av splittelse

16 Forstår dere ikke at dere til sammen, billedlig talt, utgjør Guds tempel, etter som Guds Ånd bor i dere? 17 Dersom noen ødelegger Guds tempel, skal Gud straffe ham. Guds hus er jo hellig, etter som det tilhører ham. Dere er hans tempel. 18 Ikke bedra dere selv. Den som er vis og klok på denne verdens måter, må endre sin visdom dersom han skal kunne forstå Guds visdom. 19 Denne verdens visdom er jo bare nonsens for Gud. Det står i Skriften*: "Han lar de kloke vikle seg inn i sine egne utspekulerte tanker",† 20 og: "Herren vet hvordan menneskene tenker. Han vet at de mangler forstand."‡ 21-23 Skryt derfor ikke over at dere er sympatisører til spesielle personer. Dere tilhører jo Kristus, og Kristus tilhører Gud. Derfor eier dere alt som tilhører Gud, Paulus, Apollos, Peter og hele verden. Det spiller ingen rolle om dere lever eller dør. Nåtiden og framtiden er deres. Ja, alt er deres, etter som dere tilhører Kristus.

4

Paulus og Apollos er tjenere for Kristus

1 Dere skal altså se på oss som tjenere for Jesus Kristus. Vi er forvaltere som har fått i oppdrag å fortelle om Guds plan, den som til nå har vært hemmelig for menneskene.

---

* **3:19** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **3:19** Se Job 5:13. ‡ **3:20** Se Salmenes bok 94:11.

2 Den viktigste egenskapen hos en forvaltere er at han er ærlig og ikke forspiller sin
herres rikdom. 3 Om jeg har vært trofast i oppdraget mitt eller ikke, kan verken
dere eller noen andre vurdere. Nei, jeg våger ikke en gang å stole på min eget
dømmekraft. 4 Min samvittighet er ren, men det betyr jo ikke at jeg har gjort alt
rett. Den eneste som kan avgjøre hvordan jeg har maktet oppdraget mitt, er Herren
Jesus selv. 5 Dra derfor ingen forhastede konklusjoner om mennesker. Vent til Herren
Jesus kommer igjen for å dømme alle. Han skal trekke alt fram i lyset og vurdere de
innerste tanker hos hvert menneske. På den dagen vil Gud gi hver og en den ros og
ære han fortjener.

6 Bilde om tjenere og forvaltere som jeg har brukt på meg selv og Apollos, viser at
dere ikke skal skryte av enkelte personer, mens dere nedvurderer andre. Nei, følg
oppfordringen: "hold dere til Skriften"* da skal dere forstå. 7 Finnes det noe som
gjør dere bedre enn andre? Alt det gode dere har fått fra Gud, var ikke det en fri
gave? Hvorfor skryter dere da og er overlegne, akkurat som om det kom fra dere
selv?

8 Når dere skryter slik, får jeg følelsen av at dere er mette og forsynt til tross for at
dere er underernært på sunn undervisning. Dere framstiller dere som rike og synes
å ha blitt konge på haugen uten oss. Ja, jeg ønsker at dere allerede var konger, slik
at vi kunne regjere sammen med dere. 9 Men nå virker det i stedet som om Gud
har gitt oss som er utsendingene for Jesus†, den laveste statusen av alle. Vi er som
fanger under dødsdom som blir vist fram for å bli henrettet med hele verden på
tilskuerplass, ja, både for mennesker og engler.

10 Vi er disipler og lever fullt og helt for Kristus. I folks øyne er vi dumme. Dere
derimot er akkurat passe hengivne og forstandige. Vi mangler makt her i verden,
men dere er mektige. Alle tenker godt om dere, men oss ler de av. 11 Vi går til og
med sultne og tørste, mangler klær, blir mishandlet og har ingen fast bostedsadresse.
12 Vi arbeider hardt med våre egne hender for å forsørge oss. Når noen håner oss,
ber vi om at Gud må gi dem som håner oss alt godt. Når vi blir forfulgt, finner vi oss
i det uten å klage. 13 Når de snakker stygt om oss, svarer vi vennlig. Vi blir behandlet
som skrot på verdens skraphaug, søppel som menneskene har kastet fra seg.‡

14 Jeg skriver ikke dette for å få dere til å gå skamfull omkring. Nei, jeg vil bare
at dere skal kjenne til virkeligheten slik den er, etter som dere er mine kjære barn.
15 For selv om dere hadde et stort antall som underviste dere om Kristus, er det bare
jeg som er deres åndelige far. Det var jeg som fikk anledningen til å fortelle det glade
budskapet om Jesus Kristus til dere, slik at dere begynte å tro. 16 Etter som jeg er
deres far, ber jeg dere nå ha meg som ideal. 17 Det er derfor jeg sender min trofaste
medarbeider Timoteus til dere. Han er min elskede sønn, etter som jeg fikk hjelpe
ham til tro på Herren Jesus. Han vil minne dere om grunnsetningene jeg har stilt opp
for dem som tilhører Jesus Kristus, og som jeg underviser om i alle menighetene.

18 Det virker som enkelte av dere har blitt selvsikre, etter som de tror at jeg aldri
mer vil komme tilbake til Korint. 19 Jeg vil komme til dere, og det ganske snart, om
Herren vil. Da skal jeg finne ut om disse selvsikre typene virkelig er fylte av Guds
kraft, eller om ordene deres bare er tomt skryt. 20 Dersom Gud får regjere i oss, blir vi
fylte av hans kraft og snakker ikke i lange tirader med tomme ord. 21 Hva foretrekker
dere selv, mine kjære barn? Skal jeg komme for å vise dere til rette, eller skal jeg
komme for å vise dere ømhet og kjærlighet?

---

* **4:6** "Hold dere til Skriften" var sannsynligvis et kjent utrykk. "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **4:9** Blir også kalt apostler. ‡ **4:13** Se Klagesangene 3:45.

5

Seksuelle utskeielser i menigheten

1 Jeg må ta opp en annen sak med dere. Det blir påstått at det forekommer seksuelle
utskeielser blant dere. Ja, til og med slik umoral som vi ikke en gang hører snakk
om blant dem som ikke kjenner Gud. Dere har en mann i menigheten som har et
forhold til sin fars kone. 2 Enda går dere rundt og er stolte! Dere burde heller sørge
og skamme dere, og se til at denne mannen blir ekskludert fra fellesskapet?
3 Selv har jeg allerede bestemt hvilken straff han må få, og det til tross for at jeg
ikke befinner meg hos dere. Selv om jeg er langt borte, følger jeg alltid med i det som
skjer hos dere. 4 Gå fram på denne måten: Alle som tror på Herren Jesus, må samle
seg. Da vil jeg i tankene mine være hos dere. Så skal dere i kraft av den autoritet som
Herren Jesus har gitt oss, 5 ekskludere mannen fra fellesskapet. La Satan ta hånd om
ham, slik at kroppen brytes ned. Da vil han kanskje vende seg bort fra synden, slik
at Ånden i ham kan bli frelst den dagen vår Herre Jesus kommer igjen.
6 Nei, dere har virkelig ikke noe å skryte av. Forstår dere ikke at dersom denne
personen får lov til å leve i synd, vil synden spre seg i hele menigheten? En liten
klump gjær får hele deigen til å gjære. 7 Rens ut all gammel gjær, slik at dere på nytt
blir en ren deig. Jesus Kristus, vårt påskelam, er slaktet for oss. Vi har blitt et brød
som er bakt uten gjær. 8 La oss derfor feire høytid, renset for all gammel gjær, fra all
ondskap og styggedom. Lev helt og fullt for Gud og hold dere til det sanne budskapet
om Jesus. Ja, pass på at dere på nytt blir ett brød som er bakt uten gjær.
9 I mitt første brev skrev jeg til dere at dere må holde dere borte fra mennesker som
lever i seksuell løssluppenhet. 10 Jeg mente naturligvis ikke at dere skal unngå alle
mennesker her i verden som lever i seksuell umoral, alle som er egoistiske, snyter
andre på penger eller tilber avgudene. Nei, da må dere jo forlate jorden for godt.
11 Det jeg mente i brevet mitt, var at dere ikke skal ha nær omgang med en troende
som begynner å leve i seksuell løssluppenhet, blir egoistisk, tilber avguder, snakker
nedsettende om sine medmennesker, drikker seg full eller snyter andre på penger.
Slike mennesker skal dere ikke en gang spise sammen med.
12-13 De som ikke tilhører menigheten, er det ikke vår sak å dømme. De vil Gud
straffe på dommens dag. Derimot er det deres oppgave å dømme dem som tilhører
menigheten. Dersom et medlem gjør det som er ondt, skal dere ekskludere den
personen fra fellesskapet.

6

Trekk ikke en annen troende for domstolen

1 Jeg har for øvrig hørt at det finnes noen blant dere som trekker andre for
domstolen når de blir uvenner. Hvordan kan dere komme på en slik idé å la personer
som ikke følger Guds vilje, få avgjøre tvistene deres i stedet for å la troende dømme
mellom dere? 2 Vet dere ikke at de som tilhører Gud, en dag skal dømme verden?
Skulle dere ikke da selv kunne oppklare de mindre konfliktene blant dere? 3 Vet
dere ikke at vi en dag skal dømme englene? Da må vi vel kunne ordne opp i de
hverdagslige tvistene. 4 Nå drar dere altså i stedet hverandre for domstolen for
småsaker, og lar utenforstående personer som dere egentlig ikke har tillit til, dømme
mellom dere. 5 Dere burde være skamfull! Finnes det ingen i menigheten som er klok
nok til å dømme mellom sine troende søsken? 6 Hadde dere det, slapp dere å leve i
konflikt med hverandre midt blant de som ikke tror på Gud?

7-8 Ja, at dere drar hverandre for domstolen er et stort nederlag for dere som tror.
Hvorfor er dere i konflikt med troende søsken om materielle ting? Hvorfor vil dere
ta fra andre det som er deres? Burde dere ikke selv i stedet å akseptere å bli dårlig
behandlet, og la de ta fra dere det som er deres?
9-10 Har dere helt glemt at den som ikke følger Guds vilje, heller ikke vil få tilhøre
hans folk? Bedra ikke dere selv. Ingen som lever i seksuell løssluppenhet, tilber
avguder, er utro i ekteskapet eller som lar seg bruke til homoseksualitet, får tilhøre
Gud. Heller ikke tyver, egoistiske mennesker, de som drikker seg fulle, de som snakker
dårlig om sine medmennesker eller de som snyter andre på penger, får tilhøre Gud.
11 Enkelte av dere levde tidligere på denne måten, men nå er dere døpt og har blitt
vasket rene fra syndene. Dere tilhører Gud og har blitt skyldfri innfor ham på grunn
av det som Herren Jesus Kristus og vår Guds Ånd har gjort for dere.

Tenk på at Guds Ånd bor i kroppen deres

12 En del av dere sier: "Jeg er fri og kan gjøre som jeg vil." Tenk på at ikke alt er bra
for oss mennesker. Den som hevder at han er fri og kan gjøre som han vil, han tar
en stor risiko for å bli slave under sine egne begjær. 13 Jeg kan være enige med disse
menneskene når de sier: "maten er til for magen og magen for maten". Men husk
på at Gud en dag skal gjøre slutt på både mat og mage. Derimot tar de fullstendig
feil når de sier at det er tillatt å leve i seksuell løssluppenhet. Kroppen er ikke skapt
for slikt. Den er til for å ære og tjene Herren Jesus, etter som han er Herre også over
kroppene våre. 14 Kroppene våre skal ved Guds kraft bli vekket opp fra de døde en
dag, akkurat som Herren Jesus ble vekket opp. 15 Dessuten er de troende kroppen til
Kristus. Det betyr at den enkelte av oss utgjør de ulike lemmene i kroppen hans. Skal
jeg da ta et lem av Kristus og forene det med en prostituert? Aldri i livet! 16 Dere
vet vel at den som ligger med en prostituert, blir smeltet sammen med henne i en
kroppslig enhet? Det står i Skriften: "Når en mann blir forent med en kvinne, da blir
de to til ett." 17 Den som blir forent med Herren Jesus, smelter sammen til en åndelig
enhet med ham.
18 Hold dere derfor borte fra all seksuell løssluppenhet. Andre synder skjer utenfor
kroppen, men den som lar seg bruke til seksuell løssluppenhet, synder mot sin egen
kropp. 19 Vet dere ikke at kroppen deres er et tempel for Guds Hellige Ånd som bor
i dere, og som dere har fått av Gud? Kroppen tilhører altså ikke dere selv, men
Gud. 20 Han har jo kjøpt dere fri fra slaveriet under synden, og har allerede betalt
løsepengene for dere. Se derfor til å ære Gud med kroppen.

7

Spørsmål om ekteskapet

1 Jeg vil nå forsøke å svare på de spørsmålene dere stilte angående sex og ekteskap.
Ja, det er best for en troende ikke å gifte seg. 2 Men etter som så mange kjenner lysten
til å leve seksuelt aktivt, bør hver og en som ønsker å gifte seg, gjøre det. 3 Gifte par
bør ha et regelmessig sexliv. Det er både mannen og kvinnen sin rett som gifte.
4 En gift kvinne tilhører mannen, og ikke seg selv. På samme måte tilhører en gift
mann sin kone, og ikke seg selv. 5 Gjør ikke noen kunstige avbrudd i de seksuelle
relasjonene bortsett fra korte perioder, og da bare dersom begge er enige. Dette kan
være naturlig dersom en eller begge vil konsentrere seg om å leve i bønn. Etterpå
må dere igjen leve normalt, ellers kan Satan friste dere fordi lengselen etter sex blir
for sterk. 6 Jeg befaler dere slett ikke å gjøre slike avbrudd i samlivet, men sier bare
at dere godt kan gjøre det dersom dere virkelig vil. 7 Helst skulle jeg ønske at alle

levde som ugifte, slik jeg gjør. Men vi er ikke alle like. Gud har gitt oss forskjellige gaver. Noen har fått evnen til å leve som ugift, andre ikke.
8 Til dere som er enslige eller enker vil jeg si at det er bedre at dere fortsetter som
ugifte, akkurat som jeg. 9 Dersom dere ikke kan leve uten en seksuell relasjon, skal
dere gifte dere. Det er bedre å gifte seg enn å brenne av begjær.
10 Til dere som nå er gifte, har jeg derimot en befaling, etter som denne kommer
fra Herren Jesus selv: Kvinnen må ikke skille seg fra sin mann. 11 Mannen må heller
ikke skille seg fra sin kvinne. Dersom dere likevel skulle skille dere, må dere fortsette
som ugifte eller forsone dere med hverandre.
12 Her skulle jeg gjerne komme med mitt eget tillegg, som ikke er en direkte befaling
fra Herren: Dersom en troende mann har en kone som ikke deler hans tro, men
likevel vil leve i fellesskap med ham, skal han ikke skille seg fra henne. 13 Det samme
gjelder en troende kvinne som har en mann som ikke deler hennes tro, men likevel
vil leve sammen med henne. Da skal hun ikke skille seg fra ham. 14 Den mannen
som ikke tror, opplever Guds atmosfære gjennom det at han er gift med sin troende
kone. Den kvinnen som ikke tror, opplever Guds atmosfære gjennom det at hun er
gift med sin troende mann. Ellers ville jo ikke barna deres høre til Guds folk, men nå
tilhører de Gud. 15 Dersom de som ikke tror heller vil skille seg, så la dem gjøre det.
Da er den troende mannen eller kvinnen ikke lenger bundet. Gud vil at alle skal leve
i fred med den de er gift med. 16 Det finnes ingen garanti for at den troende parten i
ekteskapet kan få den andre til å tro gjennom det å fortsette å leve sammen.

Bli i den situasjonen som var før dere begynte å tro

17 En generell regel er at hver og en bør fortsette å leve i den situasjonen han var i,
da Gud innbød ham til å bli en troende. Det er slik jeg underviser i alle menighetene.
18 Den som var jøde da han ble innbudt for å tilhøre Gud, han kan fortsette å være
jøde. Den som ikke var jøde, kan fortsette å ikke være det. Mennene som ikke er
jøder, behøver ikke å gå gjennom den jødiske seremonien med omskjærelse. 19 Det
spiller ingen rolle for Gud om en mann er omskåret eller ikke. Det viktige er at vi
lever slik Gud vil.
20 Dere skal altså fortsette i den situasjonen dere befant dere i da Gud innbød dere
for å tilhøre ham. 21 Var du slave da du fikk Guds innbydelse for å tilhøre ham, skal
du ikke bekymre deg over det. Naturligvis skal du gripe sjansen til å bli fri dersom
du får et slikt tilbud. 22 Den slaven som gjennom sin tro tilhører Herren Jesus, kan
glede seg over at Herren har kjøpt ham fri fra slaveriet under synden. Den som er
fri og tilhører Herren Jesus, må huske på at han er blitt slaven til Jesus Kristus. 23 Ja,
Gud har kjøpt dere alle fri fra slaveriet under synden, og har allerede betalt skylden
for dere. Se derfor til at dere ikke blir slaver under de regler som menneskene setter
opp. 24 Fortsett, kjære søsken, å tjene Gud i den situasjonen dere befant dere i da
dere takket ja til Guds innbydelse om å tilhøre ham.

Råd til den som er ugift

25 Når det gjelder dem som aldri har vært gift, har jeg ingen ekstra befaling fra
Herren Jesus. Herren har i sin godhet gitt meg oppdraget til å undervise, og derfor
kan dere stole på de råd jeg gir dere. 26 Jeg sier altså at det er best å være ugift med
tanke på de forfølgelsene de troende blir utsatt for. 27 Den som allerede er gift, skal
naturligvis ikke skille seg. Men om du ikke er gift, skal du ikke forsøke å finne noen
å gifte deg med. 28 De menn og kvinner som likevel bestemmer seg for å gifte seg,
bryter ikke Guds vilje. Men de kommer til å bli rammet av mange vanskeligheter,
noe jeg ønsker at de kunne slippe å gå gjennom.

29-31 La meg si en ting, kjære søsken. Den nåværende verden kommer snart til
å gå under. Det er ikke lange tiden igjen. Derfor må den mannen som er gift, ikke
bare leve for sitt ekteskap. Uansett om noen er trist til mote eller jublende glad, skal
de ikke bare være opptatt av følelsene sine. Den som handler, skal ikke bare være
opptatt med det økonomiske. Den som holder på med materielle ting, skal ikke bli
så opptatt med dette at tingene betyr alt for ham.
32 Jeg vil spare dere for mange ekstra bekymringer. En ugift mann har tid å tjene
Herren Jesus og gjøre det som gleder Herren. 33 Men en gift mann må tenke på
hjem, familie og gjøre det som gleder kona hans. 34 Han blir splittet i sine interesser.
På samme måten har en ugift kvinne eller jente tid å tjene Herren, etter som både
hennes kropp og sjel tilhører Gud. Men en gift kvinne må tenke på hjem og familie
og gjøre det som gleder mannen hennes.
35 Jeg har ikke gitt dere disse reglene for å begrense friheten for dere, men for å
hjelpe dere. Det eneste jeg vil, er at dere skal kunne tjene Herren Jesus og leve fullt
og helt for ham uten å bli opptatt med en masse andre ting.
36 Dersom et par er trolovet og har bestemt seg for ikke å gifte seg, men mannen
mener at han handler galt mot sin forlovede, eller om han ikke kan avstå fra sex,
og derfor mener at de bør gifte seg, da skal de gifte seg. De bryter ikke Guds vilje.
37 Dersom et trolovet par derimot klarer å holde fast ved sine beslutninger om å ikke
gifte seg, og ikke er tvunget til det av noen andre, da handler de rett om de fortsatt
blir ugifte. 38 De som gifter seg, handler altså rett, og de som ikke gifter seg, handler
enda bedre.
39 En gift kvinne er bundet til mannen sin så lenge han lever. Dersom hennes mann
dør, kan hun gifte om seg med hvem hun vil, bare det er med en troende. 40 Etter
min mening er det bedre for henne å leve som ugift. Og jeg tror at det er Guds Ånd
som uttrykker seg gjennom meg når jeg sier dette.

8

Offer til avguder

1 La oss nå gå over til spørsmålet om kjøtt som har blir ofret til avgudene. Dere
skriver at dere kjenner det rette svaret. Husk på at den som innbiller seg at han
vet alt, lett kan bli hovmodig. Dersom dere virkelig elsker hverandre, vil dere hjelpe
hverandre til å få en sterkere tro. 2 Den som sier at han vet alt, kjenner ikke til så
veldig mye. 3 Den som elsker Gud, er kjent av ham.
4 Når det gjelder spørsmålet om dere skal spise kjøtt som har blitt ofret til avgudene,
vet vi at en avgud ikke er noen gud, og at det bare finnes en virkelig Gud. 5 Mange
tilber såkalte guder, både i himmelen og på jorden, og det finnes et stort antall av
disse gudene og herrene. 6 Likevel vet vi at det bare finnes en Gud, Far i himmelen,
som har skapt alt og vil at vi skal leve for ham. Vi vet at det bare finnes en Herre,
Jesus Kristus, som fikk i oppdrag av Gud å skape alt, og som gjør det mulig for oss å
leve for Gud.
7 En del troende har ikke forstått at disse gudene ikke er ekte guder. De tilba
avgudene før de begynte å tro på Jesus, og når de nå ser kjøtt som har blitt ofret
til avgudene, ser de på dette som et fortsatt offer. Når de spiser av kjøttet, går de
mot sine egne samvittigheter, for de har fortsatt ikke lært seg hvordan de skal tenke.
8 Det er sant at maten ikke har noe med vårt forhold til Gud å gjøre. Derfor er det
fullstendig uvesentlig om vi spiser av kjøttet eller ikke. 9 Men dere må passe på at
den friheten dere påstår dere har, ikke får en vaklende troende til å miste troen på
Jesus. 10 Om nye troende, som ennå ikke vet hvordan de skal tenke, ser deg som har

"det rette svaret" spise kjøtt i et avgudstempel, kommer de ikke da til å trekke den slutningen at de også kan spise? For disse kan dette innebære at de faller tilbake til sin gamle avgudsdyrkelse. 11 Ved at du kjenner til "det rette svaret" får du altså en svak troende til å gå evig fortapt, en som er din egen bror eller søster som Kristus døde for! 12 Husk på at den som gjør urett mot sine troende søsken og lurer dem til å gå mot sin egen samvittighet, han synder mot Kristus. 13 Mitt svar er altså: Dersom maten du spiser får en troende bror eller søster til å synde, da skal du heller konsekvent avstå fra å spise kjøtt. Risiker ikke at et annet menneske forlater troen på Jesus og går til grunne for evig på grunn av deg.

9

Paulus nekter å ta imot lønn

1 Noen påstår at jeg ikke har de samme rettighetene som de andre utsendingene, og at jeg ikke er en sann utsending av Jesus. Jeg har virkelig med egne øyne sett vår Herre Jesus, og dere er selv resultatet av det arbeidet jeg har utført for ham. 2 Ja, dersom jeg ikke har vært en utsending for Jesus til andre, så har jeg i det minste vært det for dere. At dere tilhører Herren Jesus er jo beviset på at han har sendt meg for å spre budskapet om ham. 3 Derfor vil jeg stille noen spørsmål til dem som kritiserer meg:

4 Har ikke Barnabas og jeg den samme retten som de andre utsendingene til å bo hos dere og spise av maten deres? 5 Har ikke vi den samme retten til å ta med oss en troende kone på reisene våre som de andre utsendingene og Herren Jesu egne brødre og Peter? 6 Er det bare vi som må arbeide for å forsørge oss selv? 7 Dersom noen blir soldat, har han ikke da rett til lønn? Dersom noen planter og bygger en vingård, vil han ikke da spise av druene? Dersom noen vokter en saueflokk, vil han ikke da drikke av melken?

8-9 Eller dere sier kanskje at dette bare er en menneskelig måte å forsvare seg på? Da glemmer dere at disse reglene faktisk kommer fra Gud. I loven han ga til Moses, står det: "Du skal ikke binde munnen på den oksen som tresker." Dere tror vel ikke at det bare var oksene Gud tenkte på? 10 Nei, han tenkte naturligvis på oss som arbeider for ham. Reglene om at den som pløyer og den som tresker skal få sin del av avlingen, står fast for å vise at vi som arbeider på Guds åker, skal ha lønn for det vi gjør.

11 Vi har sådd et åndelig budskap i hjertene deres. Er det da for mye forlangt at vi får høste litt av de materielle godene dere rår over? 12 Dere gir jo andre det de trenger når de kommer for å undervise dere. Har ikke vi som først lot dere høre Guds budskap, en enda større rett til det samme? Vi har aldri utnyttet denne retten, men forsøkt å klare oss selv så godt vi kan. Vi ville vise dere at vi har rene motiv, slik at ikke noe skulle hindre dere fra å ta imot det glade budskapet om Jesus Kristus.

13 Dere vet at prestene i Guds tempel får spise av den maten som blir brakt dit som offergave, og at de får spise en viss del av kjøttet fra dyrene de ofret på alteret? 14 På samme måten har Herren Jesus bestemt at de som sprer det glade budskapet om ham, skal bli forsørget av arbeidet sitt. 15 Som sagt har jeg aldri benyttet meg av denne fordelen. Jeg skriver ikke dette for å kreve noe av dere nå heller. Nei, jeg ville heller sulte i hjel enn å ta imot noe fra dere, for jeg er ganske stolt over å spre budskapet uten betaling. 16 At jeg sprer budskapet, er derimot ikke noe jeg vil skryte av. Det er noe jeg ganske enkelt er nødt til å gjøre. Gud ville straffe meg om jeg ikke spredde det glade budskapet om Jesus!

17 Dersom jeg selv hadde bestemt meg for å spre budskapet, da kunne jeg kreve
å få lønn av dere. Nå er det et oppdrag fra Gud, og derfor er det min plikt å spre
budskapet. 18 Skal jeg slett ikke få noen lønn? Jo, min lønn er å få spre det glade
budskapet om Jesus uten kostnad for noen og uten å kreve det jeg egentlig har rett
til.

Paulus ønsker å vinne så mange som mulig

19 Jeg er altså fri og uavhengig av alle mennesker. Jeg har likevel gjort meg til slave
for alle, for at jeg skal kunne vinne så mange som mulig for Jesus Kristus. 20 Når jeg
er sammen med jødene, er jeg som en av dem, for at de skal begynne tro på Kristus.
Til tross for at jeg selv ikke lenger er nødt til å følge den jødiske loven, respekterer
jeg alle bud i loven når jeg er sammen med jødene, etter som jeg vil vinne dem for
Kristus. 21 Når jeg er sammen med folk som ikke er jøder, lever jeg som dem for
å vinne dem for Kristus. Dette betyr ikke at jeg ikke følger noen lov fra Gud, for
jeg lyder den kjærlighetens lov som Kristus har gitt oss. 22 Når jeg er sammen med
dem som ennå har svak tro på Kristus, unngår jeg å utnytte min frihet til å gjøre
noe som kan lokke dem til å forlate troen. Jeg gjør alt for å identifisere meg med de
menneskene jeg møter, slik at jeg i det minste kan frelse noen. 23 Alt dette gjør jeg
for at det glade budskapet om Jesus skal bli spredd til så mange som mulig, og for at
jeg selv en dag skal oppnå alt det gode som Gud har lovet dem som tror på Jesus.
24 Tenk på løperne i en stor idrettskonkurranse. Alle kjemper hardt for å vinne
gullmedaljen som venter på vinneren, men bare en får førsteplassen. Gjør som
disse løperne. Kjemp slik at dere en dag vinner den utmerkelsen som venter den som
holder fast ved troen på Jesus. 25 Vær beredt til å avstå fra alt annet. Idrettsutøveren
kjemper for å vinne en seierskrans som snart visner og dør. Vi kjemper for å få det
evige livets seierskrans. 26 Selv løper jeg ikke hit og dit uten mål, og jeg er ikke lik
en bokser som slår i løse luften. 27 Nei, for å vinne seiersprisen tvinger jeg min egen
kropp til å bli en slave under Guds vilje. Jeg vil jo ikke spre Guds budskap til andre,
og så etterpå selv miste det evige livet.

10

Advarsel mot avgudsdyrkelse

1 Når det gjelder avgudsdyrkelse må jeg minne dere, kjære søsken, om det som
skjedde med Israels folk da de var i ørkenen. Gud staket ut veien ved å sende en sky
som fulgte dem og han lot alle gå gjennom Rødehavet. 2 Alle ble knyttet til Moses
gjennom sin erfaring med skyen og havet. Billedlig talt ble de alle døpt til fellesskap
med Moses gjennom skyen og havet. 3 Alle spiste av den maten som kom ned fra
himmelen, 4 Alle drakk av det vannet som på en overnaturlig måte kom ut av fjellet.
Dette skjedde flere ganger, akkurat som om fjellet gikk sammen med dem. Dette fjellet
er et symbol for Kristus, som går sammen med dere. 5 Gud var misfornøyd med de
fleste av Israels folk, og derfor lot han dem dø i ørkenen.

6 Ja, alt det som skjedde Israels folk, er eksempler som advarer oss mot å bli lokket
av det onde, slik som de ble lokket i uføret. 7 Ikke delta i avgudsdyrkelse slik som
mange av dem gjorde. Det står i Skriften: "Folket slo seg ned for å spise av offerkjøttet
og drikke. Etterpå reiste de seg for å danse for avguden." 8 Vi må heller ikke hengi oss
til seksuell løssluppenhet som mange gjorde, noe som førte til at Gud drepte 23 000
personer på en eneste dag. 9 Vi må heller ikke sette Herren på prøve som mange av
de gjorde, noe som førte til at de ble drept av slangebitt. 10 Vi må heller ikke klage

og gjøre opprør mot Gud som mange av dem gjorde, noe som førte til at de ble drept
av den ødeleggende engelen.
11 Alt det som skjedde med Israels folk, er som sagt advarende eksempler. De
ble skrevet ned for å hjelpe oss som lever i denne tiden da verden går mot slutten.
12 Innbill deg ikke at nettopp du aldri kommer til å falle for en fristelse, men pass på
at du ikke synder. 13 Til dere som allerede kjenner dere fristet, vil jeg si at dere ikke
er utsatt for verre fristelser enn andre mennesker. Gud skal hjelpe dere slik at dere
klarer å stå imot fristelsene. Det har han lovet. Hver gang dere kjenner dere fristet,
vil Gud vise en utvei slik at dere ikke behøver å falle.
14 Hold dere altså borte fra avgudsdyrkelse, kjære venner. 15 Dere er jo forstandige
mennesker. Avgjør selv om det jeg nå vil si, er sant. 16 Når vi feirer minnet om at
Kristus døde for oss, og takker Gud for begeret med vin, har vi ikke da fellesskap
med Kristus, han som ofret sitt blod for oss? Når vi bryter brødet, har vi ikke da
fellesskap med Kristus, han som lot kroppen sin bli brutt i stykker for oss? 17 Det
at vi alle spiser fra ett og samme brød som har blitt brukket i biter, er et symbol for
fellesskapet mellom de troende som utgjør kroppen til Kristus. 18 Tenk også på Israels
folk. Når de spiser av det som blir ofret på alteret, får de ikke da fellesskap med Gud
og hverandre?
19-20 Hva vil jeg nå si med dette? At de som ofrer til avguder får fellesskap med
avgudene? Nei, slett ikke! En avgud er bare et dødt avgudsbilde. Kjøtt som er ofret
til avguder, er bare vanlig kjøtt. Når disse personene ofrer, ofrer de til onde ånder og
får fellesskap med dem. Jeg vil at dere skal holde dere til Gud, og ikke ha fellesskap
med onde ånder. 21 Dere kan ikke i det ene øyeblikket delta i et måltid der dere
feirer minnet om den døden som Herren Jesus led, for så i neste øyeblikk å delta i et
måltid der dere hyller onde ånder. Dere må velge hvem dere vil ha fellesskap med!
22 Eller våger dere å utfordre Herren Gud slik som Israels folk gjorde? Tror dere at
vi mennesker er større en ham?

La ikke din frihet gå ut over andre

23 Noen av dere sier altså: "Den som er fri, kan gjøre som han vil." Tenk heller på
at alt ikke er bra for oss mennesker. Den som hevder at han er fri og kan gjøre som
han vil, løper en stor risiko for å ødelegge troen hos andre. 24 Slutt derfor å bare
tenke på dere selv, og forsøk heller å gjøre det som er best for andre.
25 Når det gjelder kjøtt, skal dere holde dere til følgende regel: Dere kan spise alt
som blir solgt i kjøttbutikken. Dere behøver ikke å bekymre dere for om det er ofret
til noen avgud. 26 Det står i Skriften: "Hele jorden og alt som finnes på den, tilhører
Herren." 27 Blir dere bedt hjem til noen som ikke tror på Kristus, behøver dere ikke å
bekymre dere for å svare ja. Dere kan spise alt som blir servert for dere uten å spørre
om det har blir ofret til noen avgud. 28 Dersom noen advarer dere og sier: "Dette er
offerkjøtt", da skal dere ikke spise. Dersom dere spiser, kan den personen tro at dere
mener det er tillatt å hylle en avgud. 29 Det er ikke for deres egen samvittighets skyld
dere skal la være, men for den andres. Kanskje du protesterer og sier: "Hvorfor
skal jeg gi opp min frihet bare fordi en person sier at den troende ikke kan spise
offerkjøtt? 30 Det rekker vel med at jeg takker Gud for maten og viser at den kommer
fra ham. Da kan vel ingen klage?" 31 Mitt svar er: Hva dere enn gjør, skal dere gjøre
det til Guds ære. Det gjelder også når dere spiser eller drikker. 32 Lokk derfor aldri
en person til å gjøre det som er ondt, det være seg om det er jøde, greker eller en
som tilhører Guds menighet. 33 Selv forsøker jeg på alle måter å ta hensyn til alle.
Jeg gjør ikke det som er best for meg selv, men tenker på andre slik at de også kan

begynne å tro på Kristus og bli frelst. Følg derfor mitt eksempel, på samme måte som jeg følger Kristus sitt eksempel.

11

Råd for møter og gudstjenester

1-2 Jeg må likevel berømme dere, kjære søsken, for at dere følger mitt eksempel og holder fast ved den undervisningen jeg ga videre til dere. 3 Når det gjelder møtene og gudstjenestene deres*, er det likevel en ting jeg vil dere skal vite. Kristus er leder og hode for hver mann, og mannen er leder og hode for sin kone, mens Gud er leder og hode for Kristus. 4 Derfor skjemmer mannen ut Kristus, han som er hans hode, dersom han har noe på hodet sitt når han ber eller bringer fram et budskap fra Gud. 5 En kvinne derimot, skjemmer ut mannen sin, han som er hennes hode, dersom hun ikke har noe på hodet sitt når hun ber eller bringer fram et budskap fra Gud. 6 Dersom hun nekter å ha noe på hodet sitt, kan hun like gjerne barbere av seg hele håret. Etter som det er en skam for en kvinne å få håret sitt klippet av eller barbert bort, må hun ha noe på hodet. 7 Mannen behøver ikke å ha noe på hodet når han ber eller bringer fram et budskap fra Gud, for han ble skapt i Guds bilde og avspeiler herligheten hans. Kvinnen derimot avspeiler mannens herlighet. 8 Den første mannen ble jo ikke født av en kvinne, men kvinnen kom fra mannen. 9 Mannen ble heller ikke skapt for kvinnens skyld, men kvinnen ble skapt for mannens skyld.† 10 Derfor må kvinnen ha noe på hodet sitt når dere er samlet. Det er et tegn for englene på den plassen hun har fått.‡

11 Husk på at for dem som lever i fellesskap med Herren Jesus, er mennene like avhengige av kvinnene som kvinnene er avhengige av mennene. 12 For selv om den første kvinnen kom fra mannen, så har hver eneste mann etter det blitt født av en kvinne. Både menn og kvinner er skapt av Gud.

13 Hva sier dere selv om dette? Er det rett at en kvinne ber høyt til Gud for andre, uten å ha noe på hodet? 14-15 Nei, jeg tror dere mener det er ganske naturlig for kvinnene å dekke sitt hode når dere er samlet. Dere sier jo at det er en ære for en kvinne å ha langt hår, og at hun har fått håret som et slags slør. Dersom en mann opptrer med langt hår, da mener dere at han skjemmer seg ut. 16 Kanskje noen vil begynne å krangle om dette, da skal dere vite at både vi og alle Guds menigheter holder på denne regelen.

Mangel på fellesskap i menigheten

17 Når det gjelder neste spørsmål, kan jeg derimot ikke rose og ære dere. Det virker som om møtene og gudstjenestene deres gjør mer skade enn nytte for fellesskapet. 18 Først og fremst har jeg hørt at dere splitter dere opp i grupper når dere har møter i menigheten. Jeg frykter for at ryktet er sant. 19 Iblant må det til og med finnes forskjellige grupper i menigheten, for at det skal bli klart hvem som virkelig holder fast ved troen. 20 Jeg har også hørt at dere i møtene og gudstjenestene ikke kan holde et felles måltid for å feire minnet om Jesu død. 21 Ingen deler med de andre, men hver og en setter straks i gang med å spise av sin egen mat. Derfor må de fattige sitte sultne, mens de rike metter seg og drikker til de blir ruset. 22 Hva er dette for en oppførsel? Har dere ikke egne hjem der dere kan spise og drikke? Har dere så

---

* **11:3** De hadde både store og små møter og gudstjenester, ofte i forskjellige hjem. † **11:9** Se Første Mosebok 1:27 og 2:18-23. ‡ **11:10** På gresk: Derfor skal kvinnen ha en "makt" på hodet for englenes skyld. Denne "makten" kan sikte til den retten Gud gir kvinnen å be og holde fram budskap fra ham. En annen tolkning er at kvinnen skal bære slør når hun ber, slik at hun ikke da avspeiler mannens herlighet, men er fri til å be og holde fram budskap fra Gud til hans ære.

lite respekt for medlemmene i Guds menighet at dere lar de fattige sitte der og føle skam fordi de ikke har noe å spise? Nei, når det gjelder dette, kan jeg virkelig ikke rose og ære dere!

23 La meg få minne dere om det som Herren Jesus selv underviste meg om, og som
jeg seinere førte videre til dere: Den natten da Herren Jesus ble forrådt, tok han et
brød. 24 Han takket Gud for maten, brøt brødet i biter og sa: "Dette er kroppen min
som blir ofret for dere. Dette måltidet skal dere feire til minne om min lidelse og
død." 25 Etter måltidet tok han også begeret med vin og sa: "Dette beger er den nye
pakten mellom Gud og menneskene, en pakt som blir inngått ved at blodet mitt blir
ofret for dere. Hver gang dere drikker av det, skal dere gjøre det til minne om min
lidelse og død."
26 Derfor, hver gang dere spiser dette brødet og drikker fra dette begeret, forteller
dere verden at Herren led og døde for oss. Det skal vi fortsette med helt til han
kommer igjen. 27 Det er altså ikke hvilket som helst brød, eller hvilken som helst vin.
Den som spiser Herrens brød og drikker fra begeret på en uverdig måte, han synder
mot Herren, som ofret kroppen og blodet for oss. 28 Før dere spiser av brødet og
drikker av begeret, skal dere derfor teste dere selv. 29 For om dere spiser og drikker
uten å tenke på at dette handler om Herrens kropp§, da blir dere straffet av Gud.
30 Det er derfor det finnes så mange svake og syke iblant dere, noen til og med er
døde. 31 Dersom vi bare først tester oss selv, slipper vi å bli straffet på denne måten.
32 Husk også på at når Herren straffer oss som er troende, er det for å vise oss til
rette. Han vil få oss til å slutte å synde, slik at vi slipper å bli straffet for evig sammen
med dem som nekter å tro på ham.
33 Når dere spiser sammen for å feire minnet om Jesu død, skal dere altså vente på
hverandre, kjære søsken. 34 Dersom noen er sulten, skal han spise hjemme først, slik
at dere kan spise sammen på en verdig måte og ikke bli straffet av Herren. Resten
skal jeg undervise dere om når jeg kommer.

12

Gud gir oss forskjellige slags evner

1 Og nå, kjære søsken, vil jeg ta opp spørsmålet om hvordan Guds Ånd virker, og
om de forskjellige evner Gud har gitt oss. Det er viktig at dere kjenner til dette. 2 Dere
vet jo, at før dere begynte å tro på Kristus, ble dere drevet av onde ånder og tilba
døde avguder.* 3 Derfor vil jeg at dere nå skal lære Guds Ånd å kjenne. Grunnregelen
er at den som er fylt av Guds Ånd, aldri kan forbanne Jesus, mens den som bekjenner
at Jesus er Herre†, alltid er fylt av Guds Ånd.
4 Guds Ånd virker på forskjellige måter, men husk på at det bare finnes en Gud.
Selv om vi har fått mange forskjellige evner, så kommer alle fra den samme Ånd.
5 Selv om vi hjelper hverandre på forskjellige måter, er det den samme Herren Jesus
vi tjener. 6 Selv om vi utfører forskjellige slags oppgaver gjennom Åndens kraft, er
det den samme Gud som virker i oss, uavhengig av oppgavenes art.
7 Den evnen som Guds Ånd har gitt hver og en, er til for at vi skal hjelpe andre.
8 En av oss får evner ved Guds Ånd til å tale visdomsord fra Gud, en annen får evner
ved den samme Ånd til å bringe fram kunnskap fra Gud. 9 En får sterk tro ved Guds

§ **11:29** "Herrens kropp" viser til Jesu kropp som ble ofret for oss, eller på menigheten, som er kroppen hans på jorden. * **12:2** Se 10:19,20. † **12:3** Det gresk ordet for Herren er det samme ordet som blir brukt om Gud i den greske oversettelsen av Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

Ånd, en annen får ved den samme Ånd evner til å helbrede syke. 10 En får kraft til å
gjøre mirakler. En får evner til å holde fram forskjellige budskap fra Gud, en annen
får evner til å skille mellom ånder. En får evner til å snakke fremmede språk, og
en annen får evner til å tyde det budskapet som Gud vil ha fram i fremmede språk.
11 Alle disse evnene kommer altså fra en og samme Ånd, og han gir evnene til hver
og en slik han selv vil.

Mange lemmer, men bare en kropp

12 Den menneskelige kroppen består av mange forskjellige lemmer. Til tross for
sine ulike funksjoner utgjør de bare en kropp. På samme måten er det med kroppen
til Kristus, der de troende utgjør de ulike lemmene. 13 Vi har alle blitt døpt med en og
samme Ånd, for at vi skal tilhøre den samme kroppen. Det spiller ingen rolle om vi
er jøder eller andre folk, slaver eller frie, for vi har alle blitt fylte med en og samme
Ånd.
14 Ja, verken den menneskelige kroppen eller kroppen til Kristus består av bare
et lem, men av mange. 15 Billedlig talt kan derfor ikke foten si: "Jeg tilhører ikke
kroppen, etter som jeg ikke er en hånd". Foten er jo likevel et lem på kroppen. 16 På
samme måten kan ikke øret si: "Jeg tilhører ikke kroppen, etter som jeg ikke er øye".
Øret er jo likevel et lem på kroppen. 17 Dersom hele kroppen var øye, hvordan ville
vi da kunne høre? Dersom hele kroppen var øre, hvordan ville vi da kunne kjenne
noen lukt? 18 Nå har Gud skapt kroppen vår med mange forskjellige lemmer, og hvert
lem sitter nøyaktig der det skal. 19 Dersom kroppen besto av bare et eneste lem, ville
det jo ikke være noen kropp. 20 Nå har Gud føyd sammen mange lemmer, og lar de
sammen danne en kropp.
21 Øyet kan ikke si til hånden: "Jeg trenger deg ikke." Hodet kan ikke si til føttene:
"Jeg trenger dere ikke." 22 Tvert imot, noen av de lemmene som ser ut til å være
de svakeste og minst viktige, de er de mest nødvendige. 23 Visse lemmer på den
menneskelige kroppen mener vi er mindre fine, men nettopp de tar vi best vare på.
Visse lemmer vil vi ikke vise fram, og de klær vi ekstra nøye. 24 De lemmene som vi
ikke skjuler, får være som de er. På samme måten vil Gud at vi som sammen utgjør
kroppen til Kristus, skal vise ekstra respekt for de lemmene på kroppen som synes å
være mindre viktige. 25 Gud vil ikke at det skal bli splittelse mellom de forskjellige
lemmene i kroppen, men at alle skal vise omsorg for hverandre. 26 Dersom en del av
kroppen må lide, vil dere alle kjenne smerte. Dersom en del av kroppen blir satt pris
på, vil dere alle være glade.
27 Dere som tilhører Gud utgjør altså sammen kroppen til Kristus, og hver for seg
er dere viktige og nødvendige lemmer på denne kroppen. 28 Her er noen av de
lemmene som Gud plasserer i sin menighet: Han har gjort noen til disipler som
skal grunnlegge menigheter på nye steder. Andre til profeter som skal holde fram
budskap fra ham. Noen har fått oppgaven til å undervise andre.‡ Så har også noen
fått evner til å gjøre mirakler, helbrede syke, til å hjelpe mennesker i nød, organisere
arbeidet i menigheten eller å snakke i fremmede språk. 29 Kan alle være disipler?
Kan alle holde fram budskapet fra Gud? Kan alle undervise? Kan alle gjøre mirakler?
30 Kan alle helbrede syke? Kan alle snakke i fremmede språk, eller kan alle tyde disse
språkene? 31 Nei, hvert lem i kroppen har sin oppgave. Be Gud å gi dere de evnene
som er til størst nytte i menigheten.
Nå skal jeg vise dere en egenskap vi alle må ha dersom de evnene Gud har gitt oss
skal bli til nytte for andre.

‡ **12:28** På gresk: har Gud gjort noen til apostler, andre til profeter eller lærere.

13

Størst av alt er kjærligheten

1 Dersom jeg har fått evner til å snakke fremmede språk, både jordiske og
himmelske, men ikke viser kjærlighet, da ligner jeg en gongong eller cymbal som
bare lager støyende, tom lyd. 2 Dersom jeg har fått evner til å bringe fram budskap
fra Gud, kjenner til alle Guds hemmeligheter og har kunnskap fra Gud, om jeg har
tro som er så sterk at jeg kan flytte fjell, men ikke viser kjærlighet, da er mine evner
verdiløse. 3 Dersom jeg gir alt jeg eier, til de fattige, til og med er villig til å dø for
troen, men ikke viser kjærlighet, da har jeg likevel ikke gjort noe av verdi.
4 Den som elsker andre, viser tålmodighet og omsorg. Han er ikke misunnelig
eller skrytende eller hovmodig. 5 Han er ikke støtende eller egoistisk. Han blir ikke
ergerlig for bagateller, og er ikke langsint. 6 Den som elsker andre, blir ikke glad når
de gjør noe dumt, men blir glad når de holder seg til det sanne budskapet. 7 Den som
elsker, gir ikke opp. Han tror på andre, håper i det lengste og er tålmodig til å holde
ut gjennom alt.
8 Kjærliheten vil alltid eksistere. Det å holde fram budskap fra Gud, snakke i
fremmede språk eller fortelle kunnskap fra Gud, er derimot evner som det ikke alltid
vil være bruk for. 9 Den kunnskapen vi får fra Gud, og de budskapene han gir oss å
bringe fram, gir oss bare et glimt av Gud. 10 Når Jesus kommer igjen, da trenger vi
ikke lenger disse evnene som er begrenset til vår verden.
11 La meg forklare dette med et bilde: Da jeg var barn, snakket, tenkte og resonnerte
jeg som et barn. Etter at jeg ble voksen, tenker jeg ikke lenger som et barn. 12 På
samme måten er det med vår kunnskap om Gud. Vi er fortsatt som barn, vi ser bare
i et uklart speilbilde. Når Jesus kommer igjen, skal vi møte Gud ansikt til ansikt. Da
skal vi lære Gud å kjenne like pressist som han kjenner oss.
13 Tre ting kommer alltid til å være viktige: Å tro på Jesus, å holde fast ved håpet
om vår endelige frelse og å vise kjærlighet til våre medmennesker. Det aller viktigste
er at vi viser kjærlighet.

14

Budskapet fra Gud er viktigere enn å snakke i fremmede språk

1 Be altså at Gud må hjelpe dere til å elske andre mennesker. Be også om at han gir
dere de evnene som trengs i menigheten, helst evnene til å bringe fram budskap fra
ham.
2 Den som snakker i et ukjent språk, snakker ikke til menneskene, men til Gud.
Ingen mennesker forstår det han sier, etter som Guds Ånd lar ham snakke i gåter.*
3 Den som bringer fram budskap fra Gud, snakker til menneskene, ordene hans
styrker troen til andre gjennom advarsel eller oppmuntring. 4 Den som snakker et
ukjent språk, blir selv styrket i troen på Jesus, men den som bringer budskap fra Gud,
hjelper hele menigheten til å få en sterkere tro.
5 Jeg vil at dere alle skal snakke fremmede språk, men jeg vil enda mer at dere
bringer forskjellige budskap fra Gud. Det å kunne holde fram et budskap fra Gud med
hjelp av Guds Ånd, er nemlig viktigere enn å kunne snakke fremmede språk, dersom
de ikke har fått evnen til å tyde det fremmede språket slik at troen i menigheten blir
styrket.
6 Kjære søsken, tenk om jeg kom til dere og bare snakket et ukjent språk. Ville det
hjelpe dere? Må jeg ikke heller fortelle om det Gud har vist meg eller om kunnskapen

* **14:2** En annen tolkning: han taler hemmeligheter i sin Ånd.

han har betrodd meg? Må jeg ikke heller gi dere budskap fra ham eller undervise dere? 7 La meg forklare dette med et nytt bilde: Dersom et instrument, en fløyte eller
en harpe, gir fra seg uklare toner som ikke kan skilles fra hverandre, hvordan skal
de da kunne høre hvilken melodi som blir spilt? 8 Dersom et signal fra trompeten
er utydelig, hvordan skal da soldatene kunne gjøre seg klare til strid? 9 På samme
måten er det med dere når dere snakker. Dersom tungen former uforståelige ord,
hvordan skal da noen kunne forstå hva dere mener? Det blir jo bare nonsens.
10 Verden er full av språk. Alle inneholder lyder som det går an å forstå for dem
som snakker språket. 11 Dersom en person snakker til meg på et språk med lyder som
jeg ikke kan tyde, da står vi der som fremmede for hverandre. 12 På samme måten
er det med dere når dere snakker i fremmede språk i menigheten. Når dere med
iver ber om at Gud må gi dere forskjellige evner, skal dere be om slike evner som de
andre i menigheten kan forstå, slik at troen kan bli styrket. 13 Den som allerede har
fått evnene til å snakke i fremmede språk, skal be om at Gud gir ham evnene til å
tyde det han sier. 14 Når vi snakker i et ukjent språk, forstår vi ikke selv det vi sier,
etter som det er vår Ånd som ber og fornuften ikke tar del i det.
15 Hva skal vi da gjøre? Jo, vi skal be på to måter. Vi skal be med vår Ånd, men
også med ord som alle forstår. Vi skal synge med vår Ånd, men også med tekster
som alle forstår. 16 Dersom du takker Gud bare med din Ånd, hvordan vil personene
rundt deg da kunne ta del i din takk til Gud? De forstår ikke det du sier. 17 Det er
bra at du takker Gud, men det hjelper ikke de andre til å få en sterkere tro. 18 Selv
er jeg takknemlig for at Gud har gitt meg evner til å snakke i fremmede språk, og
jeg bruker evnene mine oftere enn noen av dere. 19 Når jeg derimot møter andre
troende, vil jeg heller snakke fem ord som alle forstår og kan lære av, enn ti tusen
ord i et ukjent språk.
20 Kjære søsken, vær ikke så barnslig begeistret over evnene dere har fått, at dere
ikke er i stand til å bruke dem på en voksen måte. Det eneste området dere skal
være barnslige og uskyldige på, er når det gjelder å gjøre det som er ondt. 21-22 Dere
må innse at evnen til å bringe fram budskap fra Gud er viktigere enn å kunne snakke
fremmede språk. Å snakke i et ukjent språk er nemlig ikke et tegn fra Gud som fører
til at menneskene tror. Det står i Skriften:
” ’Jeg skal snakke til dette folket i fremmede språk
og med hjelp av fremmede folks lepper.
Likevel vil de nekte å høre på meg’,
sier Herren.”
Bringer de derimot fram et budskap fra Gud, er det et tegn som styrker troen
hos mennesker som hører. 23 Tenk dere at alle er samlet og alle samtidig snakker
i fremmede språk. Dersom det da kommer inn personer som ikke forstår det dere
holder på med, eller noen som slett ikke tror på Jesus, da mener de selvfølgelig at dere
er fullstendig fra sans og samling. 24 Dersom alle derimot har forskjellige budskap å
bringe fram fra Gud, og det da kommer inn noen som ikke tror på Jesus, eller noen
som ikke forstår de åndelige sannhetene, da får tilhørerne dårlig samvittighet av
det de hører, og innser at de lever i synd. 25 Deres innerste tanker kommer til å bli
avslørt, de kaster seg ned og tilber Gud og roper: ”Hos dere er virkelig Gud til stede.”

Regler for møter og gudstjenester hos de troende

26 Hvordan skal møtene og gudstjenestene foregå, kjære søsken? Jo, når dere
kommer sammen, skal hver og en bidra med sine ulike evner: En synger, en
underviser, en forteller noe som Gud har vist ham, en snakker fremmede språk,

og en annen tolker det Gud vil si gjennom det fremmede språket. Målet med alt dere gjør, skal være at menigheten får en enda sterkere tro på Jesus. 27 Når dere snakker i fremmede språk i gudstjenestene skal bare to eller tre si noe hver gang, og alltid en om gangen. Dessuten må noen tyde det som blir sagt. 28 Dersom ingen av dem som er til stede, har fått evnen til å tyde, da må den som snakker fremmede språk, tie i gudstjenesten og bare snakke til Gud.

29 På samme måten må bare to eller tre holde fram budskapet fra Gud i en og samme gudstjeneste. De andre skal teste om budskapet virkelig er fra Gud. 30-31 Dere må snakke en om gangen. Dersom Gud åpenbarer noe for en annen i møtet, da skal den første slutte å snakke. På denne måten kan flere få anledning til å holde fram det budskapet de har fått fra Gud, og hele menigheten kan lære og bli oppmuntret. 32 Den som har fått evnen til å holde fram budskap fra Gud, har også fått evnen til å ha herredømme over det han skal si. 33-34 Gud liker ikke at det er uorden og rot, for han er den som skaper fred. Derfor skal heller ikke kvinnene sitte og diskutere høyt i møtene og gudstjenestene. Denne regelen følger alle menighetene der de troende kommer sammen. Kvinnene skal gjøre slik det står i Skriften†, og la mennene lede møtene. 35 Dersom de begynner å lure på noe, kan de spørre mennene sine når de kommer hjem, ettersom det ikke er akseptert at en kvinne snakker under gudstjenestens gang.‡

36 Hva kommer det av at noen av dere ikke vil følge de reglene som blir praktisert i andre menigheter? Har dere rett til selv å bestemme hvordan Guds budskap skal tolkes? Hvor var det budskapet kom fra i begynnelsen? 37 Alle dere som tror at Guds Ånd har gitt dere evnene til å holde fram forskjellige budskap fra Gud, eller at dere har fått andre evner av ham, dere burde være de første til å innse at det jeg skriver til dere, er en befaling fra Herren Jesus selv. 38 Dersom noen ikke vil akseptere det som er fra Herren, skal heller ikke dere godkjenne de personene.

39 Som en konklusjon på alt dette vil jeg si, kjære søsken: Be Gud om evnene til å holde fram budskap fra ham og ikke hindre noen fra å snakke i fremmede språk. 40 Se bare til at alt skjer verdig og med orden.

15

Kristus har stått opp fra de døde

1 Kjære søsken, la meg få minne dere om det glade budskapet om Jesus. Dette budskapet som jeg fortalte, og som dere tok imot og bygger troen på. 2 Budskapet vil en dag frelse dere for evig, dersom dere holder fast på det. Dersom dere ikke holder fast på det, da er troen uten mening.

3 Kjernen i budskapet som jeg ga videre til dere, og som jeg selv hadde fått høre og ta imot, var følgende: Kristus døde for å ta straffen for syndene våre på seg. Det skjedde akkurat slik Gud hadde forutsagt i Skriften*. 4 Han ble begravd, men på den tredje† dagen sto han opp fra de døde. Igjen skjedde det akkurat som Gud hadde forutsagt i Skriften. 5 Han viste seg for Peter og seinere for de øvrige disiplene‡. 6 Etter dette viste han seg for mer enn 500 troende ved en og samme anledning. De

† **14:33-34** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Paulus siktet til Første Mosebok 3:16. ‡ **14:35** Kvinnene hadde rett å be høyt ved møtene og å bruke de åndelige evnene Gud hadde gitt dem, men samfunnet aksepterte ikke at en kvinne underviste mennene. * **15:3** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **15:4** I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen noe skjer, som dag nummer en. Jesus døde på en fredag og sto opp på søndagen. ‡ **15:5** I grunnteksten: de tolv.

fleste av disse lever fortsatt, men noen er døde. 7 Litt seinere viste han seg for Jakob§,
og deretter for alle disiplene. 8 Aller sist viste han seg også for meg, jeg som ikke er
noe annet enn et uverdig lite menneskekryp. 9 Ja, jeg er den minst betydningsfulle
av alle utsendingene, og burde egentlig ikke få lov til å kalle meg utsending i det hele
tatt, etter som jeg har forfulgt Guds menighet.*
10 På grunn av Guds kjærlighet og tilgivelse er jeg nå en utsending av Jesus Kristus.
Den nåde Gud viste meg var ikke bortkastet. Nei, jeg har arbeidet hardere enn
noe andre utsendinger, noe jeg naturligvis ikke selv skal ta æren for. Det er Gud
som i sin godhet har arbeidet gjennom meg. 11 Hvem av de andre utsendingene de
lytter til, spiller ingen rolle, etter som både jeg og de andre forteller nøyaktig samme
budskapet om Kristus, nemlig det som jeg nå har minnet dere om, og som dere bygger
troen på.

Vi skal stå opp fra de døde

12 Dersom alle utsendingene forteller at Kristus har stått opp fra de døde, hvordan
kan da visse personer hos dere påstå at døde ikke står opp igjen? 13 Dersom ingen
kan stå opp fra de døde, da har jo heller ikke Kristus blitt levende igjen. 14 Dersom
Kristus ikke ble levende igjen, da er alt det som vi har fortalt dere, bare tomt prat, og
dere grunnlegger troen på rene fantasier. 15 Ja, vi som er utsendinger, har i så fall til
og med løyet om Gud. Vi har jo bevitnet at Gud vakte Kristus opp fra de døde. Har
vi påstått det til tross for at han ikke gjorde det? Altså har ikke Kristus blitt vakt opp
fra de døde, dersom døde ikke kan stå opp. 16 Kristus kan jo ikke ha blitt levende
igjen dersom døde ikke kan stå opp. 17-18 Dersom Kristus aldri sto opp fra de døde,
da er troen uten mening. Det betyr at dere ikke har fått tilgivelse for syndene deres
og at det ikke finnes noe evig liv å se fram til. Da må også de som trodde på Kristus
når de døde, ha gått evig fortapt. 19 Nei, mine kjære venner, dersom håpet om frelse
som Kristus har gitt oss, bare gjelder livet her på jorden, da er det virkelig synd på
oss.
20 Nå er det faktisk slik at Kristus har stått opp fra de døde. Han er den første blant
alle døde som en dag skal stå opp. 21 Døden kom inn i menneskeslekten gjennom et
menneske. Derfor ble også oppstandelsen til gjennom et menneske. 22 Alle dør på
grunn av sitt slektskap med Adam. På samme måte står de opp til et nytt liv de som
lever i fellesskap med Kristus. 23 De døde står opp etter en fast rekkefølge. Først sto
Kristus opp, og når han kommer tilbake, skal alle de som tilhører ham, stå opp. 24 Så
kommer dommens dag da Kristus skal overgi all makt til Gud, Far i himmelen, etter
at han har tilintetgjort alle makter og krefter. 25 Kristus må nemlig regjere til han
har lagt alle fiender under sine føtter.† 26 Den siste fienden som blir tilintetgjort, er
døden. 27 Det står i Skriften‡ om Kristus: "Gud har gitt ham makt over alle ting."§
Uttrykket "makt over alle ting" betyr naturligvis ikke at Kristus har makt over Gud,
etter som det er Gud som har gitt makten til sin sønn. 28 Når Sønnen har fått makt
over alle ting, skal han overlate all makt til Gud, slik at Gud blir Herre over alt og
alle.
29 Noen av dere lar seg døpe for de døde. Dersom de døde ikke skal stå opp igjen,
hvorfor behøver dere da å døpe dere for dem?* 30 Hvorfor skulle da jeg og mine

§ **15:7** Sannsynligvis Jesus sin egen bror, som var leder for menigheten i Jerusalem. * **15:9** Se Apostlenes gjerninger, historien om de første troende 9:1-5. † **15:25** Se Salmenes bok 110:1. ‡ **15:27** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **15:27** Se Salmenes bok 8:7. Ordrett står det: Gud har lagt alt under føttene hans. * **15:29** Det er uklart hva det innebar å døpe seg for de døde. Og Paulus sa bare at de var inkonsekvente om de gjorde det til tross for at de ikke trodde på at de døde skulle stå opp igjen.

medarbeidere, dag ut, og dag inn, risikere livet for å spre et budskap som ikke er sant? 31 Ja, kjære søsken, dere som er min stolthet på grunn av fellesskapet med vår Herre Jesus Kristus, jeg har gang på gang vært nær ved å miste livet. 32 Dere vet for eksempel hvordan jeg kjempet mot villdyrene† i Efesos. Hvilken mening skulle det være i å risikere livet på den måten, dersom jeg som andre hadde tenkt at det ikke er noe etter døden? Nei, mine kjære venner, dersom de døde ikke kan stå opp, da kan vi like gjerne følge oppfordringen:

”La oss spise og drikke,
for i morgen skal vi dø.”‡

33 Ikke la dere bli lurt av dem som sier at døde ikke skal stå opp. Dere kjenner alle til ordtaket: ”Av dårlig selskap kommer dårlige vaner.”§ 34 Begynn derfor å tenke klart igjen. Slutt med å leve i synd. Hos noen av dere virker det som om dere fullstendig har glemt det dere har lært om Gud. Dere burde skamme dere!

Vi skal få en ny kropp

35 Nå vil kanskje noen protestere med å si: ”Hvordan kan et menneske stå opp fra de døde? Hva slags kropp vil det få?” 36-37 Forsøk å tenke etter! Forstår du ikke at det er som når de sår et frø? Frøet må først dø om livet skal spire fram. Den planten som vokser opp, er slett ikke lik det frøet de la i jorden, enten det nå var et hvetekorn eller noe annet frø. 38 Gud har bestemt hvordan hver vekst skal se ut. Forskjellige frø gir forskjellige vekster. På samme måten har han bestemt hvordan våre nye kropper skal se ut. 39 Allerede her på jorden finnes det forskjellige slags kropper. Menneskene har en type kropp, og dyrene har en annen type kropp. De dyrene som lever på land, har en type kropp, og de som flyr under himmelen eller svømmer i vannet, har en annen. 40 Det finnes også himmelske legemer, og de har en annen skjønnhet enn de jordiske. 41 Solen har sin lysstyrke, og månen har sin. Ja, også stjernene lyser med ulik styrke seg imellom.

42 Altså behøver du bare å se deg rundt i naturen for å forstå hvordan det skal bli når vi står opp fra de døde. Det som blir lagt ned i jorden, er en forgjengelig kropp, men den skal stå opp til evig liv. 43 Det som blir lagt ned i jorden, er en kropp uten herlighet, men den skal stå opp for å få del i Guds herlighet. Det som blir lagt ned i jorden, er en kropp som er svak, men den skal stå opp fylt av guddommelig kraft. 44 Den fysiske kroppen blir begravd, men det står altså opp en kropp som får liv gjennom Guds Ånd. På samme måten som det finnes fysiske kropper, så finnes det kropper som får liv gjennom Guds Ånd.

45 Det står i Skriften*: ”Det første mennesket, Adam, ble en skikkelse som fikk liv.”† Den andre Adam‡, det vil si Jesus Kristus, ble en Ånd som gir liv. 46 Gud gir oss altså først en fysisk kropp, og deretter får vi en kropp som får liv gjennom Guds Ånd. 47 Det første mennesket, Adam, kom fra jorden og ble skapt av jord. Det andre mennesket, Kristus, kom fra himmelen. 48 Så lenge vi er på jorden, har vi derfor samme type kropp som Adam. Når vi kommer til himmelen, får vi samme type kropp som Kristus. 49 Først ble vi lik Adam, han som kom fra jorden. Deretter blir vi lik Kristus, han som kom fra himmelen.

50 Hva jeg mener med dette, kjære søsken, er altså: Den kroppen som vi har nå, er ikke den vi skal ha i den nye verden der Gud regjerer. En forgjengelig kropp kan ikke vare for evig. 51 La meg nå fortelle en hemmelighet som Gud har vist oss: Noen

† **15:32** Villdyrene var sannsynligvis et bilde på Paulus sine fiender. ‡ **15:32** Se Jesaja 22:13. § **15:33** Sitatet er hentet fra et gresk teaterstykke. * **15:45** ”Skriften” for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **15:45** Se Første Mosebok 2:7. ‡ **15:45** Adam betyr menneske.

av oss kommer ikke til å dø. Men vi skal alle få nye kropper. 52 Det kommer til å
skje raskt som et lyn, på et øyeblikk, når Guds trompet lyder på den siste dagen. Når
trompeten lyder, skal alle troende som er døde, stå opp til evig liv, og vi som fortsatt
lever, skal i samme øyeblikk få nye kropper. 53-54 Våre jordiske kropper blir forandret
til himmelske kropper, slik at vi som en gang var dødelige, kan leve i evighet. Når
vi har fått disse udødelige kroppene, da har det som Gud forutsa i Skriften gått i
oppfyllelse: "Døden er overvunnet og finnes ikke mer.
55 Død, hvor er din seier?
Død, hvor er din makt?"§
56 Dødens makt kommer av at vi synder, og synden får sin inspirasjon fra loven som
Gud ga Moses*. 57 Vi takker Gud for at vår Herre Jesus Kristus har gitt oss seier over
døden, etter som han tok straffen for syndene våre på seg ved å dø og etterpå stå
opp igjen.
58 Hold derfor fast ved troen på Herren Jesus, kjære søsken. Gi ikke opp, men
arbeid helhjertet for ham. Dere vet jo at det dere gjør for Herren, ikke er bortkastet.

16

Innsamlingen til de troende i Jerusalem

1 Når det gjelder innsamlingen til de troende i Jerusalem, skal dere følge de
instrukser jeg ga til menighetene i Galatia*. 2 Hver søndag skal hver og en ta sin
del av ukens lønn og legge pengene til side hjemme hos seg selv. Legg til side så mye
dere har råd til. Vent ikke med å samle pengene sammen til jeg kommer. 3 Velg ut
noen personer som er skikket og kan reise til Jerusalem med gaven. Når jeg kommer,
skal jeg skrive et brev som de kan ta med seg til lederne i menighetene i Jerusalem.
4 Dersom det er bedre at jeg også reiser dit, så kan vi gjøre selskap.

Reiseplanene for Paulus og medarbeiderne hans

5 Jeg planlegger å reise gjennom Makedonia†. Når jeg har gjort det, tenker jeg å
komme til dere. 6 Sannsynligvis stanser jeg hos dere en tid, kanskje hele vinteren.
Etter det kan dere hjelpe meg med det jeg behøver for min videre reise, hvor enn
det måtte bli. 7 Denne gangen vil jeg ikke bare gjøre et kort besøk og så reise videre,
men jeg håper å kunne stanse en god stund om Herren tillater det. 8 Jeg stanser her
i Efesos til pinse. 9 Det er store muligheter for oss til å arbeide nettopp nå, selv om
vi også har fått mange fiender.
10 Dersom Timoteus kommer til dere, pass da på at han får ta det litt rolig hos dere.
Han arbeider for Herren Jesus slik jeg gjør. 11 Derfor må dere behandle ham med
respekt. Hjelp ham med det han trenger når han skal reise videre, og send gode
ønsker om fred med ham på reisen, slik at han kan komme tilbake til meg. Jeg ser
fram til å treffe både ham og de andre som reiser sammen med ham. 12 Når det
gjelder vår bror Apollos, så ba jeg ham om å reise til dere sammen med de andre,
men han mente at det ikke var den rette tiden akkurat nå. Han kommer til dere
seinere når han får anledning.

Avsluttende advarsler og hilsen

13 Våk over dere selv, og pass på at dere holder fast ved troen. Vær modige og
sterke. 14 Husk på alltid å behandle hverandre med kjærlighet.

---

§ **15:55** Se Jesaja 25:8 og Hosea 13:14. * **15:56** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. * **16:1** Galatia var en romersk provins i nåværende Tyrkia. † **16:5** Makedonia var en romersk provins i nåværende Hellas. Den lå nord om den provins der Korint lå.

15 Jeg vil be dere om en ting, kjære søsken. Dere vet jo at Stefanas og familien
hans var de første i provinsen Akaia‡ som begynte å tro på Kristus. De bruker nå
hele livet sitt til å hjelpe de troende. 16 Pass på at dere virkelig viser disse personene
anerkjennelse. Det samme med alle som jobbar hardt sammen med dem. 17 Jeg er
glad for at Stefanas, Fortunatus og Akaikus har kommet til meg. 18 Nå behøver jeg
ikke savne dere like mye. De har oppmuntret meg på alle måter, og jeg vet at de har
oppmuntret også dere. Slike menn skal vi virkelig sette pris på.
19 Menighetene i provinsen Asia§ hilser til dere. Akvilas og Priska og hele den
menighet som samles i hjemmet deres, hilser hjertelig til alle dere som lever i
fellesskap med Herren Jesus. 20 Alle de troende her hilser til dere. Gi hverandre
et velkomstkyss som tegn på at dere tilhører Herren.*
21 Her skriver jeg, Paulus, min hilsen, med egen hånd. 22 Om noen ikke elsker
Herren Jesus, da skal Gud dømme ham til evig straff. Kom, Herre Jesus!†
23 Med ønsker om at alt godt og kjærligheten fra Herren Jesus skal være med dere
alle. 24 Min kjærlighet er med dere som lever i fellesskap med Jesus Kristus.

‡ **16:15** Akaia var en romersk provins i nåværende Hellas. § **16:19** Provinsen Asia var en romersk provins i nåværende Tyrkia. * **16:20** På gresk: Hilse hverandre med en hellig kyss. Det var en ritual som inngikk i menighetens gudstjenester. De hilste hverandre med en kyss, mennene for seg og kvinnene for seg. † **16:22** I grunnteksten: Marana ta, "Vår Herre kom" på arameisk, morsmålet til Jesus.

Paulus' andre brev til korinterne

Hilsen

1 Hilsen fra Paulus, som ved Guds vilje er utsending* for Jesus Kristus†. Min
medarbeider Timoteus er med og sender sin hilsen.
Til Guds menighet i Korint, og til alle de troende rundt om i provinsen Akaia. 2 Jeg
ber at Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus vil vise dere godhet og fylle dere med
fred.

Gud trøster og oppmuntrer

3 La oss hylle Gud, han som er Far til vår Herre Jesus Kristus. All trøst og
oppmuntring har jo sitt utspring i Gud. 4 Han trøster og oppmuntrer oss i alle våre
vanskeligheter, slik at vi selv kan gi trøst og oppmuntring videre til andre som har
det vanskelig. 5 Jo mer vi må lide for Kristi skyld, desto mer trøst og oppmuntring
får vi gjennom vårt fellesskapet med Kristus. 6 Når jeg og mine medarbeidere møter
vanskeligheter, er det altså til det beste, slik at dere skal bli frelst for evig. Gjennom
den trøst og oppmuntring vi selv får når vi har det vanskelig, kan vi styrke og
oppmuntre dere, slik at dere ikke forlater troen når dere må gå gjennom de samme
lidelsene. 7 Vi er sikre på at dere virkelig vil holde fast ved troen, etter som Gud
trøster og oppmuntrer dere når dere må lide, akkurat som han gjør med oss.
8 Jeg vil at dere skal vite, kjære søsken‡, hvilke enorme vanskeligheter jeg måtte gå
gjennom i provinsen Asia§. Jeg var så ille ute at jeg ikke hadde noen krefter igjen og
faktisk trodde at min siste time var kommet. 9 Ja, det kjentes ut som om jeg allerede
hadde fått min dødsdom. Men gjennom dette skulle jeg lære å ikke stole på min egen
kraft, men bare på Gud, han som kan vekke opp døde. 10 Gud reddet meg virkelig
fra den visse død, og han vil gjøre det igjen etter som jeg stoler på ham. 11 Husk på
å hjelpe meg ved at dere ber for meg, slik at vi alle kan takke Gud for at han svarte
på bønnene våre og reddet meg.

Paulus forandrer reiseplanene

12 Jeg er stolt over ærlig å kunne si at jeg alltid har handlet rett mot dere, akkurat
som jeg med Guds hjelp forsøker å handle rett mot alle mennesker. Jeg har ikke blitt
styrt av menneskelig visdom og har ikke skjult noe, men har alltid vært ærlig og
fulgt Guds vilje. 13-14 Mine brev har vært åpne og rett på sak. Det finnes ingen skjulte
motiv, men alt er skrevet slik at dere enkelt og greit skal kunne forstå det jeg mener.
Jeg håper også at dere snart fullt og helt skal forstå det som dere inntil nå bare har
forstått enkelte deler av. Når vår Herre Jesus kommer igjen, kan dere være like stolte
over meg som jeg er over dere.
15-16 Etter som jeg er sikker på at dere virkelig har tillit til meg, hadde jeg tenkt å
glede dere, ikke bare med ett, men med to besøk. Jeg hadde tenkt å besøke dere først
på veien til Makedonia, og så på returen hjem igjen. Da ville dere sikkert kommet
meg til hjelp med det jeg trengte for min reise til Judea.

---

* **1:1** Kalles også apostel. † **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". ‡ **1:8** På gresk: brødre. Samme tolkning blir brukt gjennom hele brevet. § **1:8** Provinsen Asia var en romersk provins i nåværende Tyrkia.

17 Men nå ble det altså ikke slik, og dere mener kanskje at jeg forandret planene
mine litt vel lettvint. At jeg kanskje sier en ting og gjør noe annet? Nesten som om
et ja fra meg kan bety et nei? 18 Absolut ikke! Gud, som selv holder løftene sine,
kan vitne om at jeg alltid står for det jeg sier. 19 Jesus Kristus, Guds sønn, som jeg,
Silvanus og Timoteus har undervist dere om, sa heller aldri ja til noe uten at han
holdt sitt ord. Gjennom Jesus har Gud sagt sitt ja til menneskene. 20 Alt det som Gud
har lovet, vil bli oppfylt gjennom Jesus. Derfor har vi som nå tilhører Gud, sagt vårt
ja til ham og lever for å ære ham. 21 Det er han som har utrustet oss med sin Ånd,
og som hjelper både dere og meg til å holde fast ved troen på Kristus. 22 Ånden som
bor i vårt indre, er et tegn på at vi tilhører Gud, og garantien for at han en dag skal
innfri løftet sitt og frelse oss for evig. 23 Gud selv kan vitne om at det jeg nå sier, er
sant: Den eneste grunnen til at jeg ikke besøkte dere slik jeg først hadde tenkt, var at
jeg ikke ville komme for å irettesette dere. 24 Ikke se på meg og mine medarbeidere
som autoriteter som vil bestemme over hva dere skal tro. Nei, vi vil bare hjelpe dere
til å være glade for troen på Jesus som dere allerede har. Det er den som gjør dere
sterke.

2

1 Jeg bestemte meg altså for å ikke reise til dere, så lenge det var en risiko for at
besøket mitt skulle ende med at dere ble lei dere. 2 Jeg ville så gjerne selv bli glad
over å treffe dere igjen. Dersom jeg først hadde gjort dere lei dere, hvordan kunne
dere da gjøre meg glad? 3 Derfor skrev jeg brevet i stedet, slik at jeg seinere kunne
komme uten å bli skuffet. Dere er min store glede, og jeg er sikker på at dere vil gjøre
meg glad. 4 Jeg var sterkt nedtrykt og bedrøvet da jeg skrev til dere, og tårene rant.
Jeg ville jo ikke gjøre dere lei dere, men jeg ville bare vise hvor mye jeg elsker dere.

Tilgi den som har syndet

5 Den mannen jeg skrev om, har ikke rent personlig skuffet meg. Nei, det er alle
dere i menigheten som han har skuffet ved den måten dere handlet på. Det er det vel
ingen overdrivelse å si? 6 Mannen har nå blitt straffet nok, etter som nesten alle hos
dere var enige i dommen mot ham. 7 Nå er det i stedet tid for å tilgi og oppmuntre,
slik at han ikke blir fullstendig knust. 8 Se derfor til at dere møter han med all den
kjærlighet dere kan.
9 I mitt forrige brev skrev jeg at dere skulle straffe mannen. Det skrev jeg for å
se om dere tenkte å følge rådene mine. 10 Nå vil jeg at dere slutter å straffe ham.
Dersom dere tilgir ham, så gjør jeg det også, om jeg nå har noe å tilgi ham for. Kristus
har jo gitt befaling om å tilgi og vil at vi skal leve i harmoni med hverandre. 11 Gjør
vi ikke det, kan Satan overliste oss. Vi vet hva han er ute etter.

Paulus besøker i Troas og Makedonia

12 Da jeg kom til byen Troas for å spre det glade budskapet om Herren Jesus Kristus,
ga Herren meg mange muligheter til å tale til folket. 13 Jeg kjente meg hele tiden urolig,
etter som min medarbeider Titus fortsatt ikke hadde kommet med noen rapport fra
dere.* Derfor tok jeg avskjed med de troende og reiste videre hit til Makedonia.

Oppdraget til Paulus

14-16 Jeg takker Gud, han som har vunnet seier gjennom det Kristus gjorde, og som
har gjort meg til sin slave. Nå må jeg marsjere med i hans triumftog over verden,
for å spre det glade budskapet om Kristus til alle mennesker. Mitt arbeid er som

* **2:13** Paulus beskriver lenger framme, i 7:5-16, at Titus kom til ham i Makedonia.

aromatisk røkelse som blir ofret til Gud. Til hans ære sprer jeg duften om Kristus til alle mennesker. For dem som tror på budskapet og blir frelst, er dette en duft som feirer livet. De derimot som ikke tror på budskapet og derfor går evig fortapt, opplever det som duften av Guds påminnelse om dagen med straff og døden.†

Hvem er da verdige til å utføre et slikt arbeid? 17 Jo, bare den som har fellesskap med Kristus, som er sendt av Gud og ansvarlig for ham. Dere vet at jeg tilhører denne kategorien. Jeg er ikke som visse andre, som sprer budskapet for å tjene penger.

3

1 Begynner jeg nå skryte av meg selv igjen? Er jeg kanskje lik visse mennesker som må ha anbefalingsbrev med seg til dere eller ber om å få attester fra dere? 2 Nei, det eneste anbefalingsbrevet jeg behøver, er at dere har fått et forandret liv. Det brevet er skrevet i hjertene, og kan åpent bli lest av alle. 3 Hver og en kan tydelig se at hjertene er forandret. Det blir et anbefalingsbrev fra Kristus selv, men skrevet ut av meg. Det er ikke skrevet med blekk, men med Guds levende Ånd. Heller ikke er det skrevet på steintavler som Moseloven*. Det er skrevet på levende materiale, på deres egne hjerter.

Den gamle og nye pakten mellom Gud og mennesker

4 At jeg våger å snakke om meg selv på denne måten, kommer av jeg stoler på at Gud har forandret dere på grunn av det Kristus gjorde. 5 Det er ikke jeg selv som har fått til noe, for jeg har ingen kraft i meg selv. Nei, alle mine evner kommer fra Gud. 6 Han har gitt meg evner til å spre budskapet om den nye pakten mellom Gud og mennesker. Den pakten som ikke bygger på at de er lydige mot en lov av bokstaver, men på at Guds Ånd forvandler hjertene. De som forsøker å tilfredsstille Gud ved å følge hele Moseloven, vil bli straffet med døden. De som lar Guds Ånd forvandle hjertene, får evig liv.

7-8 Den gamle pakten mellom Gud og Israels folk, bygget på en lov som var hogget inn i steintavler. Den pakten førte til døden. Likevel strålte ansiktet til Moses så sterkt av Guds herlighet da han kom ned fra fjellet med steintavlene, at folket ikke våget å se på ham.† Etter en tid bleknet stråleglansen. Dersom den gamle pakten allerede var så fylt av Guds herlighet, hvor mye mer av Guds herlighet skal da ikke finnes i den nye pakten, der Guds Ånd gir evig liv? 9 Dersom allerede den pakten som leder til Guds dom, var fylt av herlighet, hvor mye mer herlighet skal da ikke finnes i den nye pakten, som kan gjøre oss skyldfri innfor Gud? 10 Ja, sammenligner vi herligheten i den nye pakten med herligheten i den gamle, da blir det som om den gamle ikke hadde noen herlighet i det hele tatt. 11 Dersom den gamle pakten, den som dere satte til side, var fylt av Guds herlighet, da er det ingenting sammenlignet med herligheten i den pakten som varer for evig.

12 Etter som denne nye pakten gir oss håp om, en evig herlighet hos Gud, sprer jeg budskapet om Kristus uten å gå skamfull. 13 Jeg gjør ikke som Moses, som hengte et slør foran ansiktet, for at Israels folk ikke skulle se hvordan herligheten bleknet og forsvant. 14 På grunn av det sløret, innså heller ikke Israels folk at herligheten i den gamle pakten forsvant. Sløret hindrer dem til denne dagen i å forstå den virkelige meningen når bøkene fra den gamle pakten blir lest opp.‡ Sløret forsvinner ikke

† **2:14-16** Bildet er hentet fra et romersk triumftog, der seiersherren viser fram sine krigsfanger. De som nå er hans slaver, må ofre røkelse til hans ære. Andre fanger skal bli henrettet. * **3:3** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. † **3:7-8** Se Andre Mosebok 34:29-30. ‡ **3:14** "Det gamle paktens skrifter" er den jødiske Skriften, Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. De leser høyt av Skriften hver lørdag i synagogen.

før de tror på Kristus.§ 15 Ja, til denne dagen henger det et slør over hjertene når
de leser Moseloven. 16 Så fort noen begynner å følge Herren Jesus Kristus, bli sløret
tatt bort. 17 Den som tar imot Herren, tar imot hans Ånd. Herrens Ånd setter oss fri
fra den skyld som skiller oss fra Gud. 18 Alle vi som har fått sløret tatt bort, kan nå
se Herrens herlighet. Herligheten hans forvandler oss, slik at vi blir mer og mer lik
ham. Ja, for hver dag som Herrens Ånd virker i oss, avspeiler vi mer og mer hans
herlighet.

4

Paulus må lide, men kjemper videre

1 Etter som Gud i sin godhet har valgt meg ut til å spre budskapet om denne nye
pakten, fortsetter jeg altså å kjempe uansett hva som enn hender. 2 Jeg tar ikke i bruk
simple metoder eller falske triks for å gjøre det lett for meg selv. Jeg forvrenger ikke
sannheten og skjuler ingenting, men forteller Guds budskap nøyaktig slik det er. Jeg
står ansvarlig for Gud for det jeg gjør. Jeg overlater til hver og en å vurdere om jeg
snakker sant eller ikke.
3 Dersom det budskapet jeg forteller er skjult bak et slør, da beror ikke dette på
meg. Det er bare skjult for dem som er på vei til å gå evig fortapt. 4 Djevelen som er
denne onde verdens gud, han har forblindet dem som ikke tror. De kan ikke se lyset
fra det glade budskapet om Kristus, han som avspeiler Guds egen herlighet og er det
synlige bildet på Gud selv. 5 Jeg går heller ikke rundt og snakker om meg selv for å
bli populær. Nei, budskapet mitt er at Jesus Kristus er Herren*, jeg er tjener for hans
skyld. 6 Gud sa ved skapelsen: "Lys skal skinne i mørke", og han har tent lyset i midt
indre, slik at jeg kan spre kunnskapens lys videre om at Jesus Kristus stråler av Guds
herlighet.
7 Gud ga meg forretten til å spre budskapet om Kristus. Jeg er bare et svakt
menneske. Billedlig talt er jeg en skrøpelig leirkrukke som inneholder en skjult skatt.
Derfor forstår alle at den voldsomme kraften som virker i meg, kommer fra Gud, og
ikke er fra meg selv. 8 Jeg er omgitt av vanskeligheter, men ikke knust. Jeg ser ingen
utvei, men gir aldri opp. 9 Jeg er forfulgt, men ikke forlatt av Gud. Jeg blir slått
til jorden, men reiser meg igjen. 10 Jeg har fått lide og vært nær døden for Jesus
skyld, men gjennom dette har jeg også fått oppleve hans livgivende kraft. 11 Ja, jeg
lever stadig i livsfare for Jesu skyld, for at hans livgivende kraft skal bli synlig i min
dødelige kropp. 12 Det oppdraget som betyr døden for meg, betyr altså evig liv for
dere.
13 Denne troen på evig liv får meg til å fortsette å forkynne evangeliet. Guds Ånd
har fylt meg med samme slags tro som det står om i Skriften†, som sier: "Jeg tror,
derfor snakker jeg."‡ 14 Jeg vet at Gud, han som vakte opp Herren Jesus fra de døde,
en dag skal vekke opp både meg og dere på grunn av vårt fellesskap med Jesus, og
la oss få audiens hos ham.
15 Alt det jeg må gå gjennom, er altså for deres skyld. Jo flere som blir nådd av
budskapet om Guds kjærlighet og tilgivelse, desto flere kan ære ham ved å takke for
alt han har gjort.
16 Derfor fortsetter jeg å kjempe uansett hva som enn skjer. Jeg vet at om kroppen
min blir brutt ned av lidelse, så blir mitt indre fornyet dag for dag. 17 De små og

§ **3:14** Se Andre Mosebok 34:34, der Moses tar bort sløret hvert gang han samtaler med Gud. * **4:5** Det greske ordet for Herren er det samme ordet som blir brukt om Gud i den gresk oversettelsen av Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **4:13** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **4:13** Se Salmenes bok 116:10.

kortvarige problemene jeg møter nå, er en lav pris for en gang å få del i den evige og vidunderlige herligheten som Gud har forberedt for oss som tror. 18 Vi er ikke opptatt
av det som hører til den synlige verden, men heller det som hører til den usynlige.
For det synlige skal snart forsvinne, mens det usynlige varer for evig.

5

Vi skal få nye kropper

1 Vi vet at når vi dør og forlater kroppen, da blir det som å forlate et gammelt fillete
telt. Gud har forberedt en evig kropp for oss i himmelen, et nytt og vakkert hus, som
ikke er gjort av noen menneskehånd. 2 Så lenge vi er her i vår jordiske kropp, sukker
og lengter vi etter å få kle på oss vår himmelske kropp. 3 For når vi har kledd på
oss vår himmelske kropp, da er vi ikke lenger ånder som mangler kropp. 4 Mens vi
lever her nede, sukker vi og har det vanskelig. Vi vil jo ikke dø og miste våre jordiske
kropper. Nei, vi vil raskest mulig bli påkledd den nye kroppen, slik at vår dødelige
kropp blir tatt opp i det evige livet. 5 Det er det livet Gud har skapt oss for. Som en
garanti for at han skal oppfylle håpet vårt, har han gitt oss sin Ånd.
6 Derfor er vi fulle av håp, også om vi vet at vi så lenge vi er i vår jordiske kropp,
ikke bor sammen med Herren Jesus. 7 Vår tro gjør oss overbeviste om det evige livet,
selv om vi ikke kan se det ennå. 8 Ja, vi ser fram imot det evige livet og ville heller
forlate kroppen og få bo hos Herren Jesus. 9 Det viktige er at vi alltid gleder Herren,
det gjelder enten vi lever eller dør. 10 Vi skal alle en dag stå for hans domstol og bli
belønnet eller straffet for det vi har gjort her nede på jorden.

Gud tilbyr alle vennskap

11 Jeg vet altså at jeg en dag skal stå til ansvar for Herren for alt det jeg har gjort.
Derfor gjør jeg alt for å få så mange som mulig til å tro på ham. Allerede nå vet Gud
alt om meg, men jeg håper at også dere vil vurdere meg på en rettferdig måte.
12 Er dette et nytt forsøk fra min side på å fortelle hvor dyktig jeg er? Nei, jeg vil
bare få dere til å forstå at dere kan være stolte over meg. Da har dere noe å svare
andre såkalte utsendinger som skryter over sine egne evner og høye status. Dette gjør
de i stedet for å vise fram at de har rene motiv for det de gjør. 13 Når jeg snakker som
om jeg var fra sans og samling, er det et utslag av min iver etter å tjene Gud. Når jeg
snakker fornuftig, er det for å hjelpe dere. 14 Hva jeg enn gjør, så er det kjærligheten
fra Jesus Kristus som driver meg. Jeg vet jo at Kristus døde for alle mennesker, og at
alle som tror på ham, har vært død sammen med ham. 15 Ja, Kristus har vært død for
alle, for at de som lever i fellesskap med ham, ikke lenger skal leve for seg selv, men
for ham som har vært død og var stått opp. 16 Derfor vurderte jeg ikke lenger den
som tilhører Kristus på vanlig menneskelig vis. Nei, etter at jeg forsto hvem Kristus
er, vurderer jeg verken dem eller andre på den måten. 17 Den som lever i fellesskap
med Kristus, er forandret til et nytt menneske. Det gamle livet er borte, og noe nytt
har begynt.
18 Dette nye livet kommer fra Gud, han som forsonet oss med seg selv og gjorde
oss til sine venner gjennom det Kristus gjorde. Han ga meg oppdraget å fortelle om
denne forsoningen. 19 Ja, ved det som Kristus gjorde, tilga Gud menneskene deres
synder og forsonet hele menneskeheten med seg selv. Dette budskapet om forsoning
har han gitt meg i oppdrag å spre til andre. 20 Jeg er altså en ambassadør for Kristus,
og Gud appellerer til menneskene gjennom meg. Som en høytaler for Kristus roper
jeg til alle: ”Aksepter Guds tilbud og bli venner med han.” 21 Gud la alle sin skyld

og synd på Kristus, han som aldri hadde gjort noe galt. Ved at Kristus døde for å ta straffen vår, kan vi bli skyldfri innfor Gud.

6

1 Som Guds medarbeider oppfordrer jeg dere til ikke å sløse bort tilgivelsen som
Gud i sin godhet har gitt dere. La den få konsekvenser i livet. 2 Gud sier i Skriften*:
"Jeg svarte på bønnen i rette tid,
og jeg var deg til hjelp da du trengte å bli frelst."†
Lytt derfor til Gud. Han vil hjelpe dere i dag. Nå er frelsens tid.

Prøvelsene for Paulus

3 Jeg gjør alt for ikke å støte noen bort. Ingen skal kunne klage på meg som Jesu
utsending. 4 Jeg vil at alle handlingene skal vise at det er Gud jeg tjener. Derfor har jeg
uten å klage holdt ut med mange lidelser og vanskeligheter. 5 Jeg har blitt mishandlet,
kastet i fengsel og har møtt aggressive folkemasser. Jeg har arbeidet og slitt, våket
natten i gjennom og ofte gått uten mat. 6 I alt dette har jeg levd fullt og helt for
Gud, opptrådt på en reflektert måte og vist tålmodighet. Jeg har vært vennlig, fylt
av Guds Hellige Ånd og vist ekte kjærlighet. 7 Jeg har spredd det sanne budskapet
om Jesus og gjort mirakler ved Guds kraft. Jeg følger Guds vilje i ett og alt, det er
mitt eneste våpen, både i angrep og forsvar. 8 Iblant blir jeg æret og iblant blir jeg
hånet. Gode rykter blir spredd om meg, men også onde. Jeg blir anklaget for å spre
falsk lære, men byr fram det ekte budskapet hvor jeg enn ferdes. 9 Menneskene bryr
seg ikke om meg, men Gud kjennes ved meg. Jeg er nær døden, men lever i beste
velgående. Jeg har blitt slått, men er ikke slått til døde. 10 Jeg møter mange sorger,
men er likevel glad. Jeg er fattig, men sprer om meg med åndelige rikdommer til
andre. Jeg eier ikke noe, men har alt jeg behøver.
11 Kjære venner i Korint! Jeg har nå snakket ærlig og oppriktig til dere. Dere har
en stor plass i hjertet mitt. 12 Jeg elsker dere, men dere er reservert i kjærligheten
mot meg. 13 Kan dere ikke forsøke å gi litt tilbake av den kjærligheten jeg gir dere?
Dere har blitt mine barn ved at jeg førte dere til tro, så gi meg plass i hjertene.

Advarsel mot å kompromisse med synden

14 Gjør dere ikke til ett med dem som ikke tror på Kristus. Kan dere på en og samme
tid både lyde og trasse Gud? Kan dere på en og samme tid både være lys og mørke?
15 Kan Kristus og djevelen‡ trekke i samme retning? Kan dere på en og samme tid
både tilhøre Kristus og fornekte ham? 16 Hva har Guds tempel med avguder å gjøre?
Vet dere ikke at vi er et tempel for den Gud som lever, og at Gud selv bor i oss? Han
har jo sagt i Skriften§:
"Jeg vil bo og ferdes iblant dere.
Jeg vil være deres Gud,
og dere skal være mitt folk."*
17 Derfor har han også sagt:
"Hold dere unna og skill dere fra dem.
Rør ikke det som er uverdig for Gud.
Da vil jeg ta imot dere.†
18 Jeg vil være en Far for dere,

---

* **6:2** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **6:2** Se Jesaja 49:8. ‡ **6:15** I grunnteksten: Beliar, et hebraisk navn på djevelen. § **6:16** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **6:16** Se Tredje Mosebok 26:12 og Esekiel 37:27. † **6:17** Se Jesaja 52:11 og Esekiel 20:34.

og dere skal være mine sønner og døtre,
sier Herren, han som har all makt.”‡

7

1 Kjære venner, Gud har lovet at vi skal få være hans eget folk. La oss derfor holde
oss borte fra all synd, det være seg slikt som gjelder handlinger eller tanker. La oss
vise respekt for det Gud har sagt og leve fullt og helt for ham.

Paulus gleder seg over at menigheten angrer

2 Jeg ber enda en gang om at dere gir meg plass i hjertene. Jeg har ikke handlet
urett, lurt eller utnyttet noen. 3 Dette sier jeg ikke for at dere skal føle dere skyldige.
Nei, jeg har allerede sagt at jeg elsker dere uansett hva som skjer. 4 Jeg stoler fullt
og helt på dere og er svært stolt over dere. Nå har dere virkelig oppmuntret meg og
gjort meg jublende glad midt i alle vanskelighetene mine.
5 Da jeg kom fram til Makedonia, fikk jeg ikke ro over meg. Rundt meg var det
stridigheter, og innvendig var jeg fylt av frykt og uro. 6 Men Gud, som oppmuntrer
den som er nedtrykt, han møtte meg gjennom det at Titus kom. 7 Det var ikke bare
det at han kom som gjorde meg glad. Nei, det som virkelig gledet meg, var at han selv
hadde blitt oppmuntret hos dere. Nå kunne han fortelle at dere lengtet etter besøket
mitt, at dere var lei dere over det som hadde skjedd og at dere fortsatt ville meg alt
godt.
8 Jeg angrer ikke lenger på at jeg sendte mitt første brev til dere, selv om jeg en
tid var bekymret for hvordan dere ville reagere på det jeg skrev. Jeg innså at deres
fortvilelse snart ville gå over. 9 Nå er jeg i stedet glad, ikke for at dere ble lei dere,
men fordi deres fortvilelse fikk dere til å vende om til Gud. Deres fortvilelse kom
jo av at dere innså at dere hadde handlet galt mot Gud, og derfor skadet jeg ingen
ved brevet mitt. 10 Den fortvilelsen Gud lar oss kjenne, virker slik at vi vender om
til ham og får evig liv. Denne type fortvilelse vil ingen behøve å angre på. Vanlig
menneskelig fortvilelse derimot, den driver oss mot døden. 11 Husk på så mye godt
det har kommet ut av den fortvilelsen Gud lot dere føle. Dere stilte dere straks på
min side. Dere ble opprørt over den synden som mannen i menigheten hadde begått.
Dere ble urolige for konsekvensene det kunne få. Dere har lengtet etter meg og ville
følge rådene mine og straffe den skyldige. Ja, dere gjorde alt for å handle rett. 12 Jeg
skrev ikke brevet bare med tanke på den mannen som hadde syndet, eller på dere
som måtte lide for det han gjorde. Jeg ville også at dere med Guds hjelp skulle innse
hvor helhjertet dere egentlig støtter meg.
13 Den iveren dere nå viser, har virkelig oppmuntret meg. Dessuten ble jeg veldig
glad for Titus sin skyld. Han var så lykkelig og lettet etter å ha truffet dere. 14 Jeg
hadde allerede før snakket med Titus hvor stolt jeg er over dere, og jeg trengte virkelig
ikke å skjemmes over dere. Alt jeg hadde sagt til Titus om dere, viste seg å være sant,
akkurat som alt det andre er sant som jeg har sagt. 15 Han elsker dere nå mer enn
noen gang, etter som han husker med hvilken respekt dere lyttet til ham og var villige
til å følge rådene hans. 16 Ja, jeg er virkelig glad for at jeg så fullt og helt kan stole
på dere.

8

Innsamlingen til troende i Jerusalem

1 Nå vil jeg fortelle dere, kjære søsken, hva Gud i sin godhet har gjort for
menighetene i Makedonia. 2 Til tross for at de har gått gjennom mange fryktelige

‡ **6:18** Se Andre Samuelsbok 7:14.

prøvelser og lever i den ytterste fattigdom, så har de vært glade for å kunne gi til andre. 3 Ja, jeg kan vitne om at de har gitt alt de hadde råd til, og på toppen av det litt mer. Helt frivillig 4 kom de til meg og tigget og ba om å få være med og hjelpe de troende i Jerusalem. 5 De ga ikke bare en sum penger, slik som jeg hadde ventet meg. Nei, de var også klare til å være lydige først og fremst mot Herren Jesus, men også mot meg, etter som de ville følge Guds vilje.

6 Da jeg så hvor villige menighetene i Makedonia var til å hjelpe til, da ba jeg Titus om å reise tilbake til dere, slik at dere kunne samle inn resten av denne kjærlighetsgaven til de troende. Det var Titus som begynte innsamlingen hos dere. 7 Dere korinter har fått mange evner fra Gud. Dere har en sterk tro, dere er dyktige til å tale, dere kjenner godt til Guds Ord, dere er hengivne og fulle av kjærlighet til oss*. Se nå til at dere også gir bevis på at dere makter å støtte andre. 8 Dette er ikke noe påbud jeg gir dere. Jeg vil bare fortelle om hvor ivrige andre er til å gi, slik at dere kan bevise at kjærligheten hos dere er like stor. 9 La dere bli inspirert av den godhet og kjærlighet vår Herre Jesus Kristus viste. Han forlot Guds rikdom og ble fattig for deres skyld. Ved hans fattigdom får dere del Guds rikdom.

10-11 Jeg foreslår derfor at dere fullfører innsamlingen som dere selv også tok initiativet til for et år siden. Dere var de første som begynte å samle inn pengene. Se nå til at dere er like ivrige til å gi i sluttfasen som dere var i begynnelsen. Gi så mye dere har råd til. 12 Har dere bare ærlig vilje til å gi, spiller det mindre rolle hvor stor gaven er. Gud krever ikke at noen skal gi mer enn de har råd til.

13 Det er ikke meningen at andre plutselig skal leve i overflod, mens dere får det vanskelig. Nei, dette handler om å fordele våre ressurser rettferdig. 14 Akkurat nå er det dere som lever i overflod og kan hjelpe andre. En annen gang er det tvert om. På den måten får alle det de trenger. 15 Det blir som det står i Skriften†: "Den som samlet mye, hadde ikke overflod, og den som samlet lite, manglet ingenting."‡

Titus og reisevennene hans

16 Jeg takker Gud for at han har gjort Titus like ivrig til å hjelpe dere som jeg selv er. 17 Han svarte ikke bare ja da jeg spurte om han ville reise til dere. Han var mer enn villig til straks å dra av sted. 18 Jeg lot også en annen troende mann reise med ham. Det er en som alle menighetene her setter stor pris på etter som han har gjort mye for å spre budskapet om Jesus. 19 Den samme mannen har også blitt valgt av menighetene til å reise med meg til Jerusalem når gaven skal bli overlevert. Den reisen gjør jeg for å ære Herren Jesus og for å vise iver til å hjelpe. 20 Ved å ta med meg en annen troende, unngår jeg å bli anklaget for å ha underslått noe av den store gaven. 21 Gud vet at jeg er ærlig, men jeg vil også at andre skal stole på det.

22 Sammen med Titus sendte jeg også en tredje person til dere, en mann som på mange måter har vist hvor hengiven han er. Han var nå ivrigere enn noen gang, etter som han stolte på at dere ville bidra med en stor gave til de troende.

23 Dersom noen lurer på disse tre, så er altså Titus min medarbeider og har kommet for å hjelpe dere. De andre to er sendt ut fra menighetene her, og ærer Kristus med sine liv.

24 Når disse tre kommer til dere, omsett da kjærligheten til praktisk handling, slik at de andre menighetene ser hvor rett jeg hadde når jeg skrøt av dere.

---

* **8:7** Alternativ oversettelse: og har fått så mye kjærlighet fra oss. † **8:15** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **8:15** Se Andre Mosebok 16:18.

9

Gi sjenerøst og av kjærlighet

1 Egentlig behøver jeg ikke å skrive til dere om innsamlingen til de troende i
Jerusalem. 2 Jeg vet hvor villige dere er til å gi, og jeg har allerede skrytt av dere
til menighetene her i Makedonia. Jeg sa: "De troende i provinsen Akaia* var klare til
å sende hjelp allerede for et år siden." Deres entusiasme har smittet over på de fleste
her. 3 Jeg sender likevel Titus og de to andre for å være sikker på at dere virkelig
har forberedt dere slik som jeg sa. Jeg vil jo ikke skryte uten grunn over iveren til
å hjelpe. 4 Tenk som både dere og jeg skulle skjemmes dersom jeg dukket opp med
noen troende fra Makedonia for å hente gaven og dere ikke hadde samlet inn noe!
5 Det var derfor jeg ba disse tre om å reise i forveien, slik at den store gaven dere
fortalte om, kan være innsamlet og klar når jeg kommer. Det må jo ikke se ut som
om dere i siste liten rasker sammen litt bare for at dere er tvunget til det.

6 Husk at på dette området gjelder samme lov som i jordbruket: Den som sår
gnieraktig med frø, får mager høst. Den som sår flust med frø, får rikelig avling.
7 Hver og en skal bestemme seg for hvor mye han vil gi. Det må ikke skje motvillig
eller av tvang, for Gud elsker den som gir med glede. 8 Gud har makt til å gi dere alt
det dere trenger og enda noe til, slik at dere alltid med glede kan gi store gaver til
alle som trenger hjelp. 9 Det står i Skriften† om den som er sjenerøs:
"Han gir rikelig til de fattige,
og de vil for alltid huske hans gode gjerninger."‡
10 Gud som gir bonden såkorn til å så og brød til å spise, han vil gi dere flust med
"såkorn" slik at dere kan strø rikelig ut til de fattige. Gjennom det sanker dere en
stor innhøsting av gode gjerninger.

11 Ja, Gud skal gi dere en slik overflod på alt, så at dere kan gi generøse gaver til
andre. Når vi overrekker gaven til de troende i Jerusalem, kommer de til å takke
Gud for dere. 12 Innsamlingen kommer altså til å gi dobbelt resultat: For det første
får de troende i Jerusalem alt det de trenger. For det andre blir Gud takket om igjen
og om igjen. 13 Når de ser gaven, kommer de til å hylle Gud for at dere omsetter det
glade budskapet om Kristus til praktisk handling og sjenerøst deler med andre av de
ressursene dere har. 14 Ja, de kommer å elske dere og be for dere, etter som Gud i sin
uendelige godhet lot dere høre budskapet og omsette det til praktisk handling. 15 Selv
takker jeg Gud for at han ga oss Kristus, som er den store, ubeskrivelige gaven.

10

Paulus forsvarer oppdraget som utsending

1 Noen av dere beskylder meg for å opptre som en feiging når jeg er hos dere.
Modig er jeg bare når jeg er langt unna. Jeg har nå i brevet appellert til dere med
den samme mildhet og godhet som vi finner hos Kristus. 2 Nå håpet jeg virkelig at
jeg skulle slippe å bruke mitt mot og min autoritet når jeg kommer til dere. Det er
jeg nemlig beredt til å gjøre dersom jeg må gå imot dem som påstår at jeg blir drevet
av egoistiske motiv. 3 Visst nok lever jeg her i verden, men jeg kjemper ikke med
jordiske metoder. 4 Nei, de våpen jeg bruker i min åndelige kamp, er Guds mektige
kraft. De som kan bryte ned alle sterke festningsverk som vi i tankene våre bygger
opp. 5 Jeg bryter ned alle stolte argumenter, alt som går imot det vi vet om Gud. Hver
tanke tar jeg til fange og tvinger den til å være lydig mot Kristus. 6 Jeg er beredt til å

---

* **9:2** Korint lå i Akaia, en romersk provins i nåværende Hellas. † **9:9** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **9:9** Se Salmenes bok 112:9.

straffe alle dem som fortsatt nekter å være lydige mot Kristus, etter at resten av dere har begynt å være lydig mot ham.

7 Problemet med dere er at dere vurderte menneskene på en overfladisk måte.
Dere må forstå at jeg og mine medarbeidere tilhører Jesus Kristus like mye som disse
som så stolt sier: "Vi tilhører Kristus".* 8 Ja, som utsending for Herren Jesus kunne
jeg skryte enda mer med den autoritet jeg har fått av ham, en autoritet som er til for
å styrke troen deres, ikke for å straffe dere. Jeg ville likevel ikke bli anklaget for noen
overdrivelse. 9 Jeg vil ikke at det skal virke som om det bare er i brevs form jeg kan
opptre med myndighet. 10 Noen hos dere sier: "Brevene hans er fulle av autoritet og
kraft, men når han dukker opp i egen person, er han feig, svak og ikke mye å høre
på." 11 De som snakker på denne måten, må skjønne at jeg er innstilt på å handle ut
fra autoriteten jeg har når jeg er fjernt unna. Den samme autoritet som jeg bruker i
brevene mine.

12 Jeg kan ikke tenke meg å sammenligne eller likestille meg med de personene
som bare framhever seg selv hos dere. De mangler nødvendig selvkritikk og lar ikke
andre vurdere det de har utrettet. Så dumt! 13 Nei, jeg vil bare rose og ære meg over
å ha utført oppdraget som Gud har gitt meg. Han har gjort meg til sin utsending. I det
oppdraget inngikk kallet til å nå fram helt til dere. 14 Dersom jeg bruker autoriteten
min til å advare dere, går jeg likevel ikke ut over oppdraget jeg har fått. Jeg og mine
medarbeidere var de første som kom til Korint med det glade budskapet om Kristus.
15 For det arbeidet vil jeg ikke innkassere æren som andre troende har utrettet blant
dere. Men etter som troen vokser seg sterkere hos dere, håper jeg å kunne arbeide
enda mer blant dere. 16 Etterpå kan jeg gå videre og spre budskapet om Kristus til
nye steder som ligger enda lengre borte en Korint. Da trenger jeg ikke å skryte over
det andre har utført som oppdrag fra Gud. 17 Det står i Skriften†: "Den som vil skryte,
han skal skryte over det som Herren har gjort."‡ 18 Det hjelper ikke å fremheve seg
selv. Alle må få sin anerkjennelse av Herren.

11

Paulus og de falske utsendingene

1 Jeg håper dere holder ut med at jeg snakker som en gal litt til. Ja, det gjør dere
sikkert!

2 Det var jeg som var vitne til at dere billedlig talt ble trolovet med Jesus Kristus.
På oppdrag av Gud våker jeg nå lik en sjalu mann over dere, slik at jeg en dag kan
gi dere til Kristus som en brud som har vært trofast mot ham hele tiden. 3 Jeg er
redd for at dere skal bli forført og overtalt til å forlate den ekte trofastheten mot
Kristus, akkurat som Eva ble lurt av slangens evne til å overtale.* 4 Når det dukker
opp en annen og forteller dere noe nytt om Jesus, i tillegg til det jeg har fortalt dere,
aksepterer dere dette uten å blunke. Og når noen vil lokke dere til å ta imot en annen
Ånd enn den dere en gang fikk, eller kommer med et nytt budskap om frelse, da er
dere straks med på notene. 5 Jeg sier meg ikke på noen måte underlegen for disse
oppskrytte utsendingene som opptrer med sine falske budskap. 6 Jeg er kanskje ikke
trent i talekunst som de er, men jeg kjenner personlig til innholdet i det jeg har å si.
Dette har jeg allerede bevist for dere, gang på gang, og på mange ulike måter.

---

* **10:7** Paulus siktet sannsynligvis til den gruppen i menigheten som blir nevnt i Første brev til Korinterne 1:10-12, og til de personene som spredde falsk undervisning. † **10:17** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **10:17** Se Jeremia 9:24. * **11:3** Se Første Mosebok 3:1-13.

7 Dere ville kanskje ha vurdert meg høyere dersom jeg hadde krevd betaling av
dere, på samme måten som disse utsendingene gjør? Nå respekterte jeg i stedet dere
og fortalte dere Guds glade budskap uten lønn. 8 Jeg belastet andre menigheter og
lot dem underholde meg, for at jeg ville hjelpe dere. 9 Da jeg var hos dere og ikke
hadde noe å leve av, ba jeg ikke om at dere skulle forsørge meg. I stedet kom noen
troende menn fra Makedonia og ga meg det jeg trengte. Nei, jeg har aldri krevd dere
for betaling, og kommer heller aldri til å gjøre det. 10 Den stoltheten skal ingen i hele
provinsen Akaia† ta fra meg, det lover jeg for Kristus, han som lever i meg. 11 Hvorfor
nekter jeg å ta imot betaling? Er det fordi jeg ikke elsker dere? Det vet Gud at jeg gjør.
12 Saken er at jeg ikke vil at disse falske utseningene skal få anledning til å skryte av
at de er like dyktige som jeg. 13 Gud har aldri sendt disse mennene. De er bedragere,
som har lurt dere til å tro at de er disipler av Kristus. 14 Det er ikke noe å bli forbauset
over. Satan selv klær seg jo ut som en lysets engel. 15 Derfor er det ikke unaturlig om
tjenerne hans også later som om de gjør Guds vilje. En dag vil de få den straffen som
deres onde gjerninger fortjener.

Prøvelsene for en utsending

16 Jeg ber dere på nytt å ikke tro at jeg helt har mistet forstanden. Dersom dere tar
meg for en gal mann, så hør likevel etter, slik at jeg får skryte på samme måten som
de falske utsendingene gjør. 17 Å skryte er slett ikke noe Herren Jesus har bedt meg
om å gjøre. Nei, det er rene galskapen. 18 Men etter som disse falske utsendingene
skryter over hvem de er og hva de gjør, så må også jeg ta meg den friheten. 19 Til
tross for at dere sier at dere skal være så kloke, så hører dere jo mer enn gjerne på
galskapen deres. 20 Dere aksepterer at de gjør dere til sine slaver, at de spiser dere ut
av huset, at de tar autoritet over dere, kuer og krenker dere. 21 Ja, jeg skammer meg
over å måtte innrømme at jeg ikke har vært like kraftfull som dem. Når det gjelder
å skryte over hvem de er, og hva de gjør, da har jeg like mye å komme med som disse
falske utsendingene. Tilgi om jeg nå igjen ordlegger meg som en gal manns tale.
22 De skryter over hvem de er, og sier: De er jøder, det er jeg også. De hører til
Israels folk, det gjør jeg også. De er etterkommere av Abraham, det er jeg også. 23 De
skryter over alt de gjør for Kristus, nå snakker jeg som om jeg fullstendig har mistet
forstanden, men jeg har gjort mer for Kristus enn de fleste. Jeg har arbeidet hardere
enn andre, sittet i fengsel oftere enn andre, blitt slått utallige ganger og har ofte vært
nær ved å dø. 24 Fem ganger har jeg fått 39 piskeslag av jødene.‡ 25 Tre ganger har
jeg blitt slått av romerne med pisk. En gang har jeg blitt steinet. Tre ganger har jeg
lidd forlis på havet. Ett helt døgn har jeg drevet omkring på åpent hav. 26 Jeg har ofte
vært ute på reiser der jeg har møtt farer på elver og blitt utsatt for ransmenn. Jeg
har blitt forfulgt både av mitt eget folk og av andre folk. Jeg har vært utsatt for farer
i ulike byer, i ørkenstrøk, på havet og blant falske utsendinger.§ 27 Jeg har arbeidet
og slitt og ofte våket hele natten. Jeg har vært sulten og tørst og har måtte lide nød.
Jeg har frosset og gått omkring i utslitte klær.
28 På toppen av alt dette har jeg hver dag hatt bekymringer for hvordan det skal
gå for alle menighetene. 29 Dersom noen har en svak tro, da blir jeg minnet om hvor
svak og avhengig jeg selv er av Gud. Og dersom noen forlater troen på Jesus, da blir
jeg plaget som av ild.

---

† **11:10** Korint lå i Akaia, en romersk provins i nåværende Hellas. ‡ **11:24** I følge den jødiske loven var strengeste straff 40 slag. De stanset ved 39 for å være på den sikre siden. Se Femte Mosebok 25:2-3. § **11:26** De fleste av disse tingene som skjer, finnes skrevet ned i Apostlenes gjerninger, historien om de første troende 13–27.

30 Ja, om jeg nå må skryte, da vil jeg skryte av alt det som skjer og som viser min
egen svakhet. 31 Gud selv, han som er Far til vår Herre Jesus og som skal bli hyllet i
evighet, han kan vitne om at jeg ikke har løyet om noe. 32 Her er et siste eksempel på
det jeg har fått være med om: Da jeg var i Damaskus, lot kong Aretas landshøvdingen
sette ut vakter ved byportene for å arrestere meg. 33 Men de troende firte meg ned i
en korg fra en åpning i bymuren, slik at jeg ble reddet bort fra landshøvdingen.

12

Kristus virker i den som er avhengig av Gud

1 Å skryte på denne måten føles helt galt. Likevel må jeg fortsette. Nå kommer jeg
til det som har med syner å gjøre og som Herren Jesus har vist meg. Det føles som
sagt helt galt å skryte over dette, 2 men la meg i alle fall fortelle så mye som at for
14 år siden ble en viss person*, en som lever i fellesskap med Jesus Kristus, ført helt
opp til Gud i himmelen. 3-4 Om det skjedde i eller utenfor kroppen, vet jeg ikke. Gud
alene vet det. Jeg vet i alle fall at mannen, der oppe i paradis, fikk høre ord som ikke
noe menneske kan eller skal uttale. 5 Denne mannen kunne jeg skryte av, men jeg
avstår. Det eneste jeg vil være stolt av, er min egen svakhet og min avhengighet av
Gud. 6 Selv om jeg begynte å skryte over dette, så ville jeg ikke være fra forstanden,
for dette har virkelig skjedd. Men til tross for det foretrekker jeg å la være, for ingen
skal den dagen de får se og høre meg, tro at jeg er noe spesielt.
7 Men for at jeg ikke skal bli hovmodig over alt det fantastiske Gud har avslørt for
meg, så har jeg fått en torn i kroppen som stikker meg. Den er en utsending fra Satan
som stadig rammer meg med sine smerter, for at jeg ikke skal bli hovmodig.† 8 Tre
ganger har jeg bedt Herren Jesus at denne tornen må bli tatt fra meg. 9 Men Herren
har svart meg: "Min hjelp er alt du behøver. Jo svakere du er, desto mer kan min
kraft virke i deg." Derfor vil jeg heller skryte av min svakhet, for på grunn av den
kan kraften fra Kristus virke i meg. 10 Jeg er glad for å være svak og avhengig av Gud.
Jeg er glad for å lide, for å bli forulempet, forfulgt og for å gå gjennom vanskeligheter
for Kristi skyld. For når jeg er svak, da er jeg sterk.

Paulus har omsorg for korinterne

11 Dere har tvunget meg til å skryte og handle som en gal. Egentlig burde dere
selv ha forsvart meg. Dere vet godt at jeg ikke på noe vis er underlegen for disse
oppskrytte utsendingene som kommer med falske budskap, selv om jeg i egen person
ikke er noe som helst. 12 Da jeg var hos dere, beviste jeg på alle måter at jeg er en
ekte utsending gjennom igjen og igjen å utføre de mest fantastiske mirakler og tegn i
Guds kraft. 13 Det eneste jeg ikke gjorde hos dere, og som jeg bruker å gjøre i andre
menigheter, var å la dere forsørge meg. Jeg håper at dere kan tilgi meg det!
14 Nå kommer jeg snart til dere for tredje gangen. Heller ikke da vil jeg ha noen
betaling. Det er kjærligheten deres jeg vil ha, ikke eiendelene. Dere er jo barna
mine, etter som jeg førte dere til tro. Det er ikke barna som skal spare og samle til
foreldrene sine, men det er foreldrene som skal forsørge barna sine. 15 Jeg er bare
glad over å kunne gi meg selv og mine eiendeler til dere for å kunne hjelpe dere. Jeg
håper at dere ikke elsker meg mindre fordi jeg elsker dere så høyt.

---

* **12:2** Paulus snakket om seg selv som en annen person, en vanlig måte i gresk fortellerstil for å gjøre seg selv liten, men de mente egentlig det motsatte. † **12:7** Bildet om tornen er hentet fra Fjerde Mosebok 33:55, der fiendene til Israels folk bli sammenlignet med torner og brodder. Utsendingene fra Satan kan være en av de falske disiplene som Paulus snakket om i 11:14-15.

16 Dere vet selv at dere ikke trengte å forsørge meg da jeg var hos dere. Visse
personer mener at jeg er så slu, at jeg kanskje har lurt dere på andre måter? 17 Har
jeg kanskje latt dere forsørge noen av de medarbeiderne jeg sendte til dere, slik at
dere likevel ble utnyttet? 18 Jeg ba Titus om å reise til dere og sendte en annen troende
mann med ham. Har Titus kanskje utnyttet dere? Nei, det er umulig, for han og jeg
tenker og handler på nøyaktig samme måten.
19 Nå har dere kanskje hele tiden tenkt at jeg har skrytt på denne måten for å
forsvare meg for dere. Men Gud kan vitne om at jeg som tjener for Kristus, har gjort
dette for at troen deres skal bli sterkere, kjære venner. 20 Jeg er nemlig redd for at jeg
skal finne menigheten i en helt annen tilstand enn jeg ønsker. Da vil jeg også fortelle
dere noe helt annet enn det dere ønsker å høre. Jeg er redd at jeg skal finne at dere
er i konflikt med hverandre, og at dere er fylt av misunnelse og sinne, at dere lar
dere bruke til intriger, baktalelser og sladder, og at dere er hovmodige og ikke holder
orden. 21 Ja, jeg er redd for at jeg skal måtte skjemmes over dere for Gud. At jeg
blir tvunget til å sørge over alle som fortsatt lar seg bruke til seksuell løssluppenhet,
umoral og grenseløse orgier, til tross for at de nå tror på Kristus.

13

Avsluttende advarsler

1 Dette blir som sagt tredje gangen jeg kommer til dere. Det står i Skriften*:
"Det blir krevd to eller tre vitner for at saken skal stå fast."†. 2 Ved mitt andre besøk advarte
jeg dem som hadde syndet, og nå advarer jeg på nytt mens jeg er fraværende. Ja,
jeg advarer også dere andre: Når jeg kommer til dere, vil jeg ikke vise noen mildhet,
men passe på at de skyldige får sin straff.
3 Dere vil støtt og stadig ha bevis for at det er Kristus som taler gjennom meg. Det
skal dere sannelig få. Dere kommer til å merke at Kristus ikke er veik, men han
viser sin kraft hos dere. 4 Det er sant at Kristus var veik da han døde på korset, men
han ble levende igjen ved Guds kraft. Gjennom fellesskapet med ham har også jeg
vært veik og død, men jeg skal leve i fellesskap med ham gjennom Guds kraft. Det
er denne kraften dere skal få oppleve når jeg kommer.
5 Test dere selv for å se om troen virkelig er ekte. Ransak dere selv. Dersom dere
ikke kan merke at Jesus Kristus lever i dere med sin kraft, da er troen ikke ekte. 6 Jeg
håper at dere i alle fall vil innse at kraften fra Kristus finnes i meg når jeg kommer
til dere.
7 Jeg ber om at dere tar avstand fra alt som er ondt. Ikke for at det skal vise seg at jeg
holder mål, men for at dere frivillig ønsker å gjøre det som er godt. Det spiller ingen
rolle om jeg på grunn av dette kan bli oppfattet som kraftløs. 8 Jeg vil selvfølgelig
ikke sette meg imot at dere følger det sanne budskapet om Jesus. Gjør dere det, kan
jeg bare oppmuntre dere. 9 Ingen ting gjør meg mer glad enn at dere har en sterk
tro. Jeg får heller bli oppfattet som svak. Det er jo det som er bønnen min, at dere
skal få en tro som modnes mer og mer.
10 Det er derfor jeg skriver til dere allerede nå. Da kan jeg slippe å være streng
mot dere når jeg kommer. Dersom jeg unngår å refse dere, kan jeg i stedet bruke den
autoriteten Herren Jesus har gitt meg, til å styrke troen enda mer.

Et siste ønske

* **13:1** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **13:1** Se Femte Mosebok 19:15.

11 Til sist, kjære søsken: Vær glade! Rett dere etter advarslene mine, slik at troen
blir mer og mer moden. Vær enige og lev i fred med hverandre. Gud, han som gir
kjærlighet og fred, vil da være med dere.
12 Gi hverandre et velkomstkyss som tegn på at dere tilhører Herren.‡ Alle de
troende her hilser til dere.
13 Med ønske om at alt godt fra Herren Jesus Kristus vil følge dere, at Gud vil gi
dere sin kjærlighet og at hans Hellige Ånd vil styrke fellesskapet med hverandre.

‡ **13:12** På gresk: Hils hverandre med et hellig kyss. Det var et ritual som inngikk i menigheten sine gudstjenester. De hilste hverandre med et kyss, mennene for seg og kvinnene for seg.

Paulus' brev til galaterne

Hilsen

1 Hilsen fra Paulus, en utsending* som ikke har fått oppdraget sitt av noe menneske,
eller gjennom menneskelige ordninger. Nei, jeg har blitt sendt ut av Jesus Kristus†
selv og av Gud, vår Far som reiste ham opp fra de døde.
2 Jeg og alle troende på dette stedet hilser til menighetene i provinsen Galatia.
3 Jeg ber at Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus vil vise dere godhet og fylle dere
med fred. 4 Kristus døde for å ta straffen for syndene våre og frelse oss fra denne
onde verden, akkurat som Gud vår Far hadde planlagt. 5 Æren tilhører Gud i all
evighet. Ja, det er sant!‡

Galaterne har gått bort fra det sanne budskapet

6 Jeg er forbauset over at dere så snart vender dere bort fra Gud, han som i sin
godhet har innbudt dere til å få evig liv gjennom det Kristus gjorde. Dere har begynt
å tro på et annet budskap om frelse. 7 Det til tross for at det slett ikke finnes noe
annet budskap som kan frelse dere. Nei, det er bare noen som vil skape forvirring
blant dere ved å forvrenge sannheten om Kristus.
8 Dersom noen forsøker få dere til å tro på et annet budskap enn det vi har fortalt
dere, da ber jeg om at han må bli rammet av Guds dom. Det mener jeg selv om det
skulle ramme meg selv eller til og med en engel fra himmelen som kom med det nye
budskapet. 9 Ja, jeg gjentar det jeg også før har sagt: Dersom noen forsøker få dere til
å tro på et annet budskap enn det dere allerede har tatt imot, da vil han bli rammet
av Guds dom.
10 Som dere forstår, jeg sier ikke dette for å holde meg inne med mennesker, men for
å bli anerkjent av Gud. Jeg bryr meg ikke om hva menneskene tenker, for dersom jeg
fortsatt forsøkte å holde meg inne med mennesker, ville jeg ikke kunne tjene Kristus.

Paulus sitt budskap kommer fra Jesus

11 Kjære søsken§, jeg forsikrer dere at det glade budskapet om Jesus som jeg sprer,
ikke er en lære som menneskene har tenkt ut. 12 Jeg har heller ikke fått budskapet
gjennom noen menneskelige ordninger, men det er Jesus Kristus selv som åpenbarte
det for meg. Ingen andre har undervist meg.
13 Dere vet jo hvordan jeg var før, da jeg var en overbevist tilhengere av den jødiske
religionen. Jeg forfulgte alle som tilhørte Guds menighet og gjorde alt for å utrydde
de som trodde. 14 Jeg var en av de mest fanatiske jødene på min egen alder og var
ekstremt nøye med å følge alle de tradisjonene vi arvet fra forfedrene.
15 Men noe skjedde! Allerede før jeg ble født, hadde Gud bestemt at jeg skulle tjene
ham, og han ga meg den forretten å bli hans utsending da tiden kom. 16 En dag lot han
sin sønn Jesus vise seg for meg, for at jeg skulle spre budskapet om ham til folk som
ikke er jøder. Da dette skjedde, oppsøkte jeg ikke noe menneske for å spørre meg
til råds. 17 Jeg reiste ikke til Jerusalem for å lete opp dem som før hadde blitt utsett
til å være utsending for Jesus*. Nei, jeg ga meg av sted til Arabia† og vendte seinere

---

* **1:1** Kalles også apostel. † **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". ‡ **1:5** I grunnteksten: Amen! § **1:11** På gresk: brødre. Samme tolkning blir brukt gjennom hele brevet. * **1:17** Blir også kalt apostler. † **1:17** Nabateernes land sør om Damaskus og øst om elven Jordan.

tilbake til byen Damaskus.‡ 18 Det drøyde hele tre år før jeg reiste til Jerusalem for
å besøke Peter§. Da stanset jeg to uker hos ham. 19 Den eneste av utsendingene jeg
møtte, i tillegg til Peter, var Jakob, som var Herren Jesus sin egen bror. 20 Det jeg
skriver her er sant. Gud selv kan vitne om at jeg ikke lyver for dere. 21 Etter besøket
i Jerusalem fortsatte jeg nordover til provinsene Syria og Kilikia. 22 Jeg møtte aldri
de andre troende i Judea. 23 Det eneste de hadde hørt, var et rykte som sa: "han som
før forfulgte oss, sprer nå selv budskapet om Jesus og overbeviser andre om den tro
han ville utrydde." 24 De hyllet Gud for min skyld.

2

Paulus møter lederne i menighetene i Jerusalem

1 Etter 14 år kom jeg tilbake til Jerusalem sammen med Barnabas. Titus var også
med oss. 2 Den gangen reiste jeg dit fordi Gud hadde vist meg at jeg skulle gjøre det.
Ved en spesiell anledning møtte jeg lederne i menigheten og fortalte om innholdet i
det glade budskap jeg sprer til folk som ikke er jøder. Jeg ville at de skulle anerkjenne
undervisningen min, slik at jeg ikke hadde arbeidet, eller fortsatte å arbeide forgjeves
blant andre folk. 3 De aksepterte undervisningen min. De krevde ikke en gang at min
reisekamerat Titus, som ikke er jøde, skulle bli omskåret.
4 Spørsmålet om omskjærelse av personer som ikke er jøder, var en av de sakene
vi diskuterte. Noen falske troende hadde nemlig lurt seg inn blant oss for å spionere
på den friheten vi har i Jesus Kristus. Disse personene ville gjøre oss til slaver under
jødiske regler og lover. 5 Ikke et øyeblikk ga vi etter og bøyde oss for kravene deres.
For vi ville at alle som ikke er jøder, også i framtiden skulle få høre et uforandret
budskap om Jesus.
6 Lederne for menigheten i Jerusalem aksepterte altså undervisningen min. At disse
lederne før hadde vært Jesu nærmeste disipler, teller ikke i denne sammenhengen,
for i Guds øyne er alle like. Disse mennene, som nå har så høy anseelse blant de
troende, ville altså ikke legge noe til i undervisningen min. 7 Tvert imot innså de at
jeg hadde fått oppdraget med å spre det glade budskapet om Jesus til folk som ikke
er jøder, mens Peter hadde fått oppdraget å arbeide blant jødene. 8 Den samme Gud
som hadde gitt Peter kraft til å være utsending blant jødene, hadde gitt meg kraft til å
arbeide blant folk som ikke er jøder. 9 Når da de fremste lederne i menigheten, Jakob,
Peter og Johannes, forsto hvilket oppdrag Gud i sin godhet hadde gitt meg, rakte de
meg og Barnabas hånden som et tegn på vårt samarbeid. Vi skulle fortsette å arbeide
blant folk som ikke er jøder, mens de selv skulle arbeide blant jødene. 10 Det eneste
de ba oss om, var at vi skulle hjelpe de fattige blant de troende i Jerusalem, og det
har jeg virkelig forsøkt å gjøre.

Paulus og Peter blir uenige

11 Da Peter kom til Antiokia, ble jeg nødt til åpent å anklage ham, etter som han
handlet helt galt. 12 Før han kom til oss, brukte han å spise sammen med de troende
som ikke var jøder, men etter at andre troende kom hit fra Jakob og menigheten i
Jerusalem, våget han ikke lenger å spise sammen med dem som ikke var jøder. Han
var redd for å bli uvenn med de representantene som forlangte at alle troende menn
som ikke var jøder, måtte bli omskåret. 13 De andre troende jødene oppførte seg på
samme feige måten. Til og med Barnabas ble dratt med i dette.

‡ **1:17** Paulus gikk kanskje ut i ødemarken for å meditere, og vendte siden tilbake til byen der han hadde begynt å tro på Kristus. § **1:18** I grunnteksten: Kefas. Det er arameisk og betyr "fjellet". Peter er gresk og betyr samme sak. Vi bruker Peter gjennom hele brevet.

14 Da jeg så at de handlet stikk i strid med det sanne budskapet om Jesus, sa jeg til
Peter mens alle de troende hørte på: "Du er født jøde, men har nå lenge fulgt skikker
som ikke er jødiske i stedet for de jødiske tradisjonene. Hvorfor vil du plutselig nå
tvinge dem som ikke er jøder, til å følge jødiske tradisjoner igjen?
15 Du og jeg ble født som jøder. Vi er ikke noen 'syndere' som ikke kjenner til
Moseloven*. 16 Men vi innså at alle blir skyldfri innfor Gud ved å tro på Jesus Kristus,
og ikke gjennom det å være lydige mot loven. Derfor begynte vi selv å tro på Kristus,
slik at vi kunne bli skyldfri innfor Gud ved troen på Kristus og ikke på grunn av at
vi var lydige mot loven. Ingen kan noen gang bli skyldfri innfor Gud gjennom det å
være lydige mot loven.
17 Vi som ville bli skyldfri innfor Gud gjennom troen på Kristus, ble altså i jødene
sine øyne lik disse 'synderne' som ikke kjenner til Moseloven. Men betyr det at
Kristus har fått oss til å synde? Nei, naturligvis ikke! 18 Om jeg derimot bygger opp
det jeg har revet ned, og enda en gang forsøker å bli skyldfri gjennom å være lydig
mot loven, da blir jeg en virkelig synder. 19 Det er jo loven som får meg til å synde, og
derfor har jeg forlatt loven, etter som den likevel ikke kunne frelse meg. Ja, jeg døde
bort fra loven for å leve for Gud, da jeg lot mitt gamle ego bli spikret fast på korset
sammen med Kristus. 20 Nå lever jeg selv om mitt gamle ego er avgått ved døden, for
Kristus lever i meg. Så lenge jeg lever her på jorden, lever jeg altså gjennom troen på
Guds sønn, han som elsket meg og ga livet sitt for å ta straffen for syndene mine på
seg. 21 Jeg tilhører ikke dem som sier at den nåden Gud viste oss, var uten mening.
Om vi kunne lykkes med å være lydige mot hele Moseloven, og gjennom det blitt
skyldfri innfor Gud, da trengte ikke Kristus ha gått i døden for oss."

3

Skyldfri gjennom troen

1 Hvor dumme går det an å bli, dere galatere! Hvem er det som har forhekset dere
på denne måten? Jeg har nøye undervist dere om hvorfor Jesus Kristus måtte dø på
korset. 2 La meg stille et enkelt spørsmål til dere: Var det fordi dere hadde lykkes med
å holde hele Moseloven* at dere fikk ta imot Guds Ånd, eller var det fordi dere trodde
på budskapet dere hørte? 3 Har dere helt mistet forstanden? Guds Ånd ga dere det
nye livet som en gave, hvorfor vil dere da forsøke å vinne det gjennom menneskelige
anstrengelser? 4 Dere som har måtte lide så mye for troen. Det har vel ikke vært til
ingen nytte? Vil dere virkelig kaste vrak på alt sammen? 5 Jeg spør igjen: Når Gud gir
dere sin Ånd og utfører mirakler hos dere, er det på grunn av at dere har lykkes med
å holde hele Moseloven eller er det fordi dere tror budskapet dere har fått høre?
6 Tenk på hvordan det var med Abraham: "Han trodde på Gud, og derfor ble han
regnet som skyldfri innfor ham."† 7 Dere må forstå, at det er de som tror som er ekte
barn av Abraham. 8 Gud har hele tiden forutsagt i Skriften‡ at han en dag ville gjøre
alle folk skyldfri innfor ham gjennom troen. Han lot Abraham få innsikt i disse glade
nyhetene allerede i forveien. Han sa: "Gjennom deg skal alle verdens folk få del i
mine goder."§ 9 Derfor får alle som tror på Kristus, del i Guds godhet, akkurat som
Abraham fikk del i hans godhet da han trodde.

---

* **2:15** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. * **3:2** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. † **3:6** Se Første Mosebok 15:6. ‡ **3:8** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **3:8** Se Første Mosebok 12:3.

10 De som stoler på at de blir skyldfri innfor Gud gjennom å forsøke å holde hele
Moseloven, de vil bli rammet av Guds dom. Det står i Skriften: "Den som ikke holder
alle budene som er skrevet i Guds lov, vil bli rammet av Guds dom."* 11 At ingen
mennesker kan bli skyldfri innfor Gud gjennom å holde loven er helt innlysende
etter som det står i Skriften: "Den som tror, han blir skyldfri for Gud og får leve."†
12 Loven bygger ikke på tro, men på at alle budene blir holdt. Det står i Skriften:
"Hver den som holder alle budene, skal få liv gjennom loven."‡ 13 Kristus har kjøpt
oss fri fra den dommen som rammer alle som ikke holder hele loven. Det gjorde
han ved selv å ta straffen vår på seg. Da han døde på korset, ble han rammet av
Guds dom. Det står i Skriften: "Den som er hengt opp på et kors, er rammet av Guds
dom."§ 14 Gjennom det som Jesus Kristus gjorde for oss, vil alle folk få del i det gode
som Gud har lovet Abraham. Når vi derfor tror på Kristus, får vi del i Guds Ånd,
akkurat som Gud lovet for lenge siden.

Guds løfte er viktigere enn Moseloven

15 Kjære søsken, la meg forsøke å forklare med et bilde fra dagliglivet: Dersom et
menneske skriver sitt testamente, da kan ingen etterpå endre det eller legge noe til
etter at testamentet er gyldig.

16 På samme måten er det med det løfte Gud ga Abraham og hans avkom.* Legg
merke til at det ikke står flertall, "hans etterkommere", som det ville ha gjort dersom
det gjaldt mange. Nei, det står entall, "hans avkom", som siktet til en enkelt† person,
og det var Kristus. 17 Det jeg vil si, er dette: Guds testamente, det løfte han ga
Abraham, kan ikke bli endret eller erklært ugyldig av Moseloven‡ som han ga til
Israels folk 430 år seinere. 18 Dersom de kunne få del i den arven Gud lovet Abraham
gjennom å være lydig mot hele Moseloven, da ville det jo ikke lenger være på grunn
av det løftet de fikk i arven. Men nå har Gud bestemt at arven fra Abraham skulle
være en fri gave, som de får på grunn av Guds løfte.

19-20 Hvilken nytte har vi av Moseloven? Jo, den var et tillegg som skulle vise
menneskene at de ikke følger Guds vilje. Loven skulle gjelde til Kristus kom, han
som var "avkom" og hadde fått Guds løfte. Det var også en annen forskjell mellom
loven og løftet. Moseloven var en pakt som ble inngått mellom Gud og hele Israels
folk. Derfor trengtes det en mellommann. Moses fikk ta imot loven fra engler og ga
den videre til folket. Da Gud ga løftet sitt til Abraham, gjorde han det direkte.

21-22 Finnes det da en konflikt mellom Guds lov og Guds løfter? Nei, naturligvis
ikke! Dersom vi kunne ha fått evig liv gjennom det å følge Moseloven, da hadde den
virkelig vært veien til å bli skyldfri innfor Gud. Men Gud har erklært i Skriften at
vi mennesker er fanger under synden. Derfor finnes det bare en måte å få del i den
arven som Gud har lovet oss, og det er ved å tro på Jesus Kristus.

23 Inntil vi fikk muligheten til å tro, disiplinerte Moseloven oss og holdt oss i et
autoritært grep. Ja, den styrte oss helt til den dagen vi begynte å tro på Kristus.
24 Eller for å si det på en annen måte: Moseloven tok hånd om oss og veiledet oss
inntil Kristus kom, og vi da kunne bli skyldfri innfor Gud ved troen på ham. 25 Da vi
nå har fått muligheten til å tro på Kristus, behøver vi ikke lenger loven som holder
sitt grep om oss.

---

* **3:10** Se Femte Mosebok 27:26. † **3:11** Se Habakkuk 2:4. ‡ **3:12** Se Tredje Mosebok 18:5. § **3:13** Se Femte Mosebok 21:23 * **3:16** Se Første Mosebok 12:7. † **3:16** På hebraisk dere ordet "avkom" singularis, akkurat som på norsk. Paulus utnyttet ordets grammatiske form for å bevise at Guds løfte gjaldt Kristus. ‡ **3:17** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

26 Alle dere som tror på Jesus Kristus og lever i fellesskap med ham, er Guds barn.
27 Dersom dere er døpt til fellesskap med Kristus, har dere blitt lik Kristus. 28 Derfor
spiller det ikke lenger noen rolle om dere er jøder eller ikke er jøder, om dere er
slaver eller frie, om dere er menn eller kvinner. Alle som lever i fellesskap med
Jesus Kristus, er likeverdige for ham. 29 Dersom dere tilhører Kristus, er dere også
etterkommere av Abraham og får arve alt det gode som Gud lovet ham.

4

Guds barn ved troen

1 La meg gjennom et nytt bilde forklare dette: Dersom sønnen skal arve sin fars
formue den dagen han blir myndig, da er det ingen forskjell mellom ham og en slave
fram til dagen da sønnen er myndig. Slik er det til tross for at han egentlig eier alt.
2 Sønnen må rette seg etter sin formynder og forvalter, helt til han har oppnådd den
alderen faren hans hadde bestemt.
3 Slik var det også for oss før Kristus kom. Vi var slaver under denne verdens onde
makter. 4 Men da tiden kom som Gud hadde bestemt, sendte han sin sønn. Han ble
født av en kvinne og var selv nødt til å være lydig mot Moseloven*. 5 Sønnen kom for
å kjøpe oss fri fra vårt slaveri under Moseloven, slik at vi kunne bli Guds egne barn.
6 Etter som vi som tror er Guds barn, har han gitt oss sin sønns Ånd, som roper i oss
til Gud: "Far†, min Far i himmelen". 7 Den som har Guds Ånd, er altså ikke lenger
slave, men Guds barn. Som Guds barn skal vi også få arve alt det gode som finnes
hos ham.

Vend ikke tilbake til slaveriet

8 Før dere galatere kjente Gud, var dere slaver under makter som dere trodde var
guder. 9 Hvordan kan dere da, etter at dere har lært Gud å kjenne, eller rettere sagt,
etter at Gud har lært dere å kjenne, på nytt vende tilbake og bli slaver under denne
verdens svake og ynkelige makter? 10 Dere forsøker å tilfredsstille Gud gjennom det
å følge en mengde regler om forskjellige dager, måneder, høytider og år. 11 Jeg er
urolig for dere. Har mitt arbeid blant dere vært bortkastet? 12 Jeg henstiller til dere,
kjære søsken, å leve i samme frihet som jeg gjør. Jeg har jo blitt som dere som ikke
er jøder, fri fra Moseloven‡.
Husk på hvordan det var da jeg først kom til dere. Da behandlet dere meg aldri
dårlig. 13 Dere vet at det var på grunn av sykdom jeg første gangen kom til byen
deres og fikk fortelle det glade budskapet om Jesus. 14 Til tross for at min fysiske
svakhet kunne ha fristet dere til å se ned på meg, hånte dere meg ikke eller støtte
meg bort. Nei, dere hilste meg velkommen som om jeg hadde vært en engel fra Gud,
eller til og med Jesus Kristus selv. 15 Dere var så lykkelige og glade. Hvor er gleden
deres nå? Jeg vet at dere på den tiden ville ha gjort hva som helst for meg. Dere ville
ha revet ut øynene deres og gitt meg om det hadde vært mulig. 16 Men nå virker det
som om jeg har blitt en fiende, etter som jeg sier dere sannheten!
17 Disse personene som sprer falske budskap, gjør det ikke for at dere skal ha det
godt. De forsøker bare å få dere bort fra meg, slik at dere skal bli deres tilhengere i
stedet. 18 Visst nok er hengivenhet vel og bra, bare den gjelder en god sak, slik som
å være hengivne til det gode budskapet også når jeg ikke er hos dere. 19 Hør, mine
kjære barn, det ser ut som om jeg enda en gang må gå gjennom den smertefulle
prosessen med å føde dere fram til et liv sammen med Kristus. 20 Jeg skulle ønske

* **4:4** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. † **4:6** Grunnteksten har ordet "abba", som betyr "far" på morsmålet til Jesus, arameisk. ‡ **4:12** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

at jeg var hos dere nå, slik at jeg kunne tale på en måte som nådde inn i hjertene deres. Jeg vet virkelig ikke hva jeg skal gjøre med dere.

Abrahams to barn

21 Lytt til meg, dere som vil være lydige mot Moseloven$1§. Vet dere egentlig
hva Moses har skrevet? 22 Det står at Abraham hadde to sønner, den ene fikk han
med sin slavekvinne Hagar og den andre med kona si Sara, som var en fri kvinne.*
23 Slavekvinnen sin første sønn ble født i tråd med naturens lover, men den frie
kvinnen sin første sønn ble født som et resultat av Guds løfte.
24 Fortellingen om disse to kvinnene har en dypere mening. De representerer to
forskjellige pakter som Gud har inngått med menneskene. Den første pakten er den
som ble inngått på fjellet Sinai, der Gud ga Israels folk loven. Den er representert
ved slavekvinnen Hagar. Alle som blir født i den pakten, blir slaver. 25 Dette fjellet,
Sinai i Arabia, er et symbol for det nåværende Jerusalem, sentrum og hovedstad
for alle jøder som lever i slaveri under Moseloven. 26 Men Sara, den frie kvinnen,
representerer den andre pakten. Hun er et symbol for det nye Jerusalem, det som
finnes i himmelen. Alle vi som tilhører Kristus, lever i frihet og har Sara til mor, hun
som før ikke kunne få barn. 27 Det er derfor det står i Skriften†:
"Vær glad, du kvinne som ikke kan få barn.
Juble av glede, du som aldri har kjent noen veer og født fram noe barn.
Den ensomme kvinnen får mange barn, flere enn den kvinnen som har mann."‡
28 Dere, kjære søsken, er altså de barna som Gud lovet Abraham, akkurat slik Isak
var det. 29 Derfor blir vi forfulgt i dag, på samme måten som Isak ble: Han var født
på en overnaturlig måte og ble forfulgt av slavekvinnens første sønn. Vi er født av
Guds Ånd og blir forfulgt av dem som er slaver under Moseloven. 30 Finnes det da
noen løsning i Skriften på dette problemet? Jo, det står: "Driv bort slavekvinnen
og sønnen hennes, for slavekvinnen sin første sønn skal ikke få dele arven sammen
med den frie kvinnens første sønn."§ 31 Altså, mine kjære søsken, vi er ikke født til
å leve i slaveri, men til å leve i frihet.

5

Mist ikke den frihet Kristus har gitt dere

1 Kristus har satt oss fri fra vårt slaveri, slik at vi for all framtid kan leve i friheten.
Hold derfor fast ved troen, og la ingen tvinge dere til å bli slaver under Moseloven*.
2 Lytt på meg, Paulus, for jeg vet hva jeg snakker om: Dersom dere troende menn
lar dere omskjære for å bli skyldfri innfor Gud, da har dere ingen nytte av at Kristus
døde for å ta straffen deres på seg. 3 Ja, jeg sier det en gang til: Den av dere som
forsøker å bli skyldfri innfor Gud ved å la seg omskjære og bli som jødene, han må
også være lydig mot alle de andre budene i Moseloven. 4 Men om dere vil bli skyldfri
innfor Gud ved å være lydig mot Moseloven, da har dere ikke lenger noe fellesskap
med Kristus. Dere har takket nei til det tilbudet om tilgivelse som Gud i sin godhet
ga dere. 5 Hans Ånd har jo gitt oss det sikre håpet at vi en dag skal stå skyldfri innfor
Gud ved troen på Kristus. 6 Når vi lever i fellesskap med Kristus, spiller det derfor
ingen rolle for en mann om han er omskåret eller ikke. Det eneste som betyr noe, er
troen på Kristus som får oss til å elske våre medmennesker.

---

§ **4:21** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. * **4:22** Se Første Mosebok 16:1-4 og 21:1-3. † **4:27** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **4:27** Se Jesaja 54:1. § **4:30** Se Første Mosebok 21:10. * **5:1** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

7 Dere begynte med å følge det sanne budskapet om Jesus Kristus og løp i god fart
mot målet. Hvem er det nå som har stilt seg i veien slik at dere ikke lenger følger
det sanne budskapet? 8 Det er i alle fall ikke Gud, han som innbød dere til å tilhøre
ham. 9 Pass dere for denne falske undervisningen, for den sprer seg som gjæren i en
deig. 10 Jeg stoler på at Herren Jesus skal få dere til å tenke på samme måten som jeg
gjør når det gjelder disse tingene. Den som forsøker å bedra dere og føre dere bort
fra det sanne budskapet, skal bli rammet av Guds dom, hvem det en skulle være.
11 Noen personer påstår, kjære søsken, at jeg oppfordrer alle troende menn til å la
seg omskjære og bli som jødene. Men dersom jeg fortsatt holdt fast ved denne jødiske
skikken, hvorfor blir jeg da hele tiden forfulgt? Da trengte jo ikke jødene forarge seg
på budskapet om at Kristus døde på korset for vår skyld. 12 Nei, jeg ønsker at de som
skaper uro blant dere, skal skjære av seg så mye at de blir kastrert.

La Guds Ånd lede dere

13 Kjære søsken, dere er innbudt til å leve i frihet og slipper å følge Moseloven$1†.
Men utnytt på ingen måte friheten til å følge deres gamle menneskelige natur,
men hjelp hverandre og vis hverandre kjærlighet. 14 Dere må følge det budet som
sammenfatter hele loven: "Du skal elske dine medmennesker som deg selv."‡ 15 Om
dere i stedet sårer og gjør hverandre ondt, da er risikoen stor for at dere skader
hverandres tro.
16 Jeg oppfordrer dere derfor til å la Guds Ånd lede dere, slik at dere ikke gir etter
for de begjær som finnes i den menneskelige naturen. 17 Deres menneskelige natur
vil få dere til å gjøre det som er ondt, mens Guds Ånd vil få dere til å gjøre det som er
godt. Det er en strid som stadig pågår i dere, og som hindrer dere i å gjøre det dere
vil. 18 Men dersom Guds Ånd får lede dere, er dere ikke lenger slaver under syndens
lov som finnes i deres gamle natur.
19 Hvilket resultat det blir om dere lar den menneskelige naturen styre, det
vet vi alle: Seksuell løssluppenhet, umoral og grenseløse orgier. 20 Videre ser
vi avgudsdyrkelse, magi, okkultisme, hat, fiendskap, misunnelse, raseriutbrudd,
egoisme, strid, intriger og falsk lære. 21 Det blir maktkamp, fylleri, ville fester og
mye annet. La meg advare dere enda en gang: Den som lever i dette uføret, får ikke
tilhøre Guds eget folk.
22 Når Guds Ånd får lede oss, blir følgene at vi elsker våre medmennesker, vi fylles
av glede, fred og tålmodighet. Vi blir vennlige, gode mot hverandre og pålitelige.
23 Vi behandler andre med mildhet og viser selvbeherskelse. Det er nettopp dette som
er summen i Moseloven.
24 De som tilhører Jesus Kristus, har spikret sitt gamle ego, med alle sine begjær
og onde lyster, til Kristi kors. 25 Dersom Guds Ånd har gitt oss livet, skal vi også la
Guds Ånd lede oss. 26 Pass på at dere aldri er arrogante, går med misunnelse eller
provoserer hverandre.

6

Som du sår, skal du høste

1 Kjære søsken, om likevel noen synder mot Gud, da skal dere som blir styrt av Guds
Ånd, hjelpe den personen til å få et godt forhold til Gud. Gjør det uten å fremheve
dere selv, og pass på at dere ikke selv faller for samme fristelse. 2 Støtt andre på de
områdene der de er svake, for da lyder dere den kjærlighetens lov som Kristus har

† **5:13** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **5:14** Se Tredje Mosebok 19:18.

gitt oss.* 3 Den som innbiller seg at han er bedre enn andre, til tross for at han selv
har en masse svakheter, han lurer bare seg selv. 4 Hver og en må tenke gjennom sine
egne handlinger, og ikke sammenligne seg med andre. Vær ikke stolte over dere selv,
bare fordi andre kanskje er et hakk verre. 5 Hver og en er ansvarlig for sine egne
handlinger for Gud. 6 Den som blir undervist om Guds budskap, har ansvaret for å
dele med den som underviser. 7 Ikke bedra dere selv! Det er ikke mulig å bedra Gud.
Det et menneske sår, får det også høste. 8 Dersom vi lar den menneskelige naturen
styre handlingene våre, får vi til slutt høste evig ødeleggelse. Men dersom vi lar
Guds Ånd styre handlingene våre, skal Ånden en dag la oss få høste evig liv. 9 La oss
ikke bli trette av å gjøre det som er godt. Bare dersom vi ikke gir opp, vil vi nyte godt
av det evige livet når den tiden kommer som Gud har bestemt. 10 Ta derfor vare på
hver anledning til å gjøre godt mot andre mennesker, og spesielt mot dem som tror
på Kristus.

Avsluttende advarsel

11 For riktig å understreke det jeg vil ha sagt, skriver jeg med egne hender og store
bokstaver: 12 De personene som forsøker å tvinge troende menn til å la seg omskjære,
gjør det bare for å holde seg til venns med jødene. De vil unngå å bli forfulgt for
sin tro på at Kristus døde på korset. 13 Disse som påstår at alle troende menn må bli
omskåret, er ikke selv lydige mot hele Moseloven†. De vil bare at dere skal la dere
omskjære, slik at de kan rose seg over å ha gjort dere til jøder.

14 Men det eneste jeg vil rose meg over, er at vår Herre Jesus Kristus døde på korset
for vår skyld. På grunn av hans død har denne onde verden ikke lenger noen makt
over meg, etter som mitt gamle ego ble spikret fast på korset sammen med ham. 15 Om
en troende mann er omskåret eller ikke spiller ingen rolle. Det handler i stedet om
at Kristus må forvandle hele mennesket og gjøre det til en ny skikkelse.

Et siste ønske

16 Jeg ber om at Gud skal ha omsorg for dere som vil leve etter dette prinsippet og
fylle dere med sin fred. Dere er Guds eget folk, det virkelige Israel. 17 Gi meg nå ikke
flere bekymringer når det gjelder dette spørsmålet, for det er jeg som har måtte lide
for Jesus, og det er jeg som tilhører ham, ikke disse personene som vil forvirre dere.

18 Med ønsker om at vår Herre Jesus Kristus i sin godhet og kjærlighet skal beskytte
dere, kjære søsken. Ja, det er min bønn!‡

---

* **6:2** Se Johannes sin fortelling om Jesus 13:34-35, der Jesus sier: "Så nå befaler jeg dere noe nytt: elske hverandre…" † **6:13** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **6:18** I grunnteksten: Amen!

Paulus’ brev til efeserne

Hilsen

1 Hilsen fra Paulus, som ved Guds vilje er utsending* for Jesus Kristus†.
Til alle i Efesos som tilhører Gud og trofast lever i fellesskap med Kristus.
2 Jeg ber at Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus vil vise dere godhet og fylle dere med fred.

Innledende hyllest til Gud

3 La oss hylle Gud, han som er Far til vår Herre Jesus Kristus. Gud har ved sin Ånd gitt oss all godhet på grunn av vårt fellesskap med Kristus.
4 Allerede før verden ble skapt, hadde Gud i sin kjærlighet bestemt at den som lever i fellesskap med hans Sønn, skal få tilhøre ham og en dag stige fram for Gud uten skyld. 5 Hele tiden var planen at vi skulle bli hans barn gjennom det Jesus Kristus gjorde for oss. Ja, dette var hans vilje, og han gledet seg til dagen det skulle skje!
6 Så la oss hylle Gud for den fantastiske nåden han har vist oss ved at vi tilhører hans elskede Sønn. 7 Ja, han viste oss en uendelig nåde da han lot Sønnen ofre sitt blod. Gjennom dette har vi blitt kjøpt fri fra vårt slaveri og har fått tilgivelse for syndene våre.
8 I sin overstrømmende godhet ga Gud oss visdom og forstand. 9 Han avslørte nemlig sin hemmelige‡ plan for oss, den planen som han hadde gjort klar allerede i tidenes begynnelse. 10 Den gikk ut på at Gud, da den rette tiden var kommet, ville la Kristus bli høvding over hele skaperverket, over alle ting som finnes både i himmelen og på jorden. 11 Etter som vi nå lever i fellesskap med Kristus, skal vi også få arve alt det gode som finnes hos Gud. Dette er i tråd med den planen som han utformet. Alt det Gud tenker ut, blir som han vil. 12 Hans hensikt med alt dette var at vi jøder, som var de første til å håpe på Kristus, skulle hylle og ære Gud. 13 Men nå har også dere som ikke er jøder, fått høre budskapet om Jesus, det sanne budskapet som kan frelse dere. Og etter som dere tror på Kristus og lever i fellesskap med ham, har Gud også gitt dere sin Hellige Ånd som et tegn på at dere tilhører ham. Dette er helt i trå med det han lovet for lenge siden. 14 Guds Ånd er garantien for at Gud virkelig skal la oss arve alt det gode som finnes hos ham, den dagen han setter oss fri, vi som er hans eget folk. Dette er enda en grunn til å hylle og ære Gud.

Paulus takker for menigheten og ber om åndelig visdom

15 Helt siden jeg fikk høre om troen deres på Herren Jesus og om den kjærlighet dere viser alle de troende, 16 har jeg stadig takket Gud når jeg ber for dere. 17 Jeg ber at Gud, vår Herre Jesu Kristi mektige og vidunderlige Far i himmelen, skal la sin Ånd gi dere visdom og forstand, slik at dere dag for dag lærer Gud bedre å kjenne. 18 Jeg ber også at dere skal innse hvilken fantastisk framtid Gud har tilbydd oss. Han har nemlig bestemt at vi som tilhører ham, skal få arve alle de store og herlige rikdommene som finnes hos ham. 19 Jeg ber om at dere må forstå hvor utrolig sterk den kraften er som han lar virke i oss. Det er den samme mektige kraften 20 som

* **1:1** Kalles også apostel. † **1:1** ”Kristus” betyr ”den salvede” på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet ”Messias” betyr også ”den salvede”. ‡ **1:9** Paulus bruker ordet ”hemmelig” for at gå imot den religionsblanding som forekom i området, og som innbyggerne der oppfattet som et viktig ord.

han lot virke i Kristus, da han vakte ham opp fra de døde og satte ham på sin høyre
side i himmelen for at han skulle regjere med ham.§ 21 Kristus regjerer nå over alle
myndigheter, makter, krefter og kraftfulle engler.* Ja, han står over alle ting som
finnes både i denne verden og i den kommende. 22 Gud har gitt Kristus *makt over
alle ting*.† Han som har fått makten over hele universet, har også blitt leder og hode
for menigheten. 23 Menigheten er kroppen hans, og gjennom den er Kristus fullt og
helt til stede hos menneskene, han som fyller alt i alle i himmelen og på jorden.‡

2

Nytt liv i fellesskapet med Kristus

1 Det var en tid da dere var åndelig døde* på grunn av deres ulydighet og synder.
2 Dere levde på samme vis som alle andre her i verden. Dere syndet og fulgte Satan,
høvdingen over de onde åndene.† Han er den åndemakt som nå hersker i dem som
nekter å være lydige mot Gud. 3 På den måten levde vi alle tidligere. Vi fulgte våre
menneskelige impulser og lot begjæret i kroppen og våre egne tanker styre oss. Ja, på
grunn av vår menneskelige natur var vi på vei til å bli rammet av Guds dom akkurat
som alle andre.
4-5 Men vår kjærlige Gud viste sin store medfølelse med oss. Til tross for at vi
var åndelig døde på grunn av vår ulydighet, elsket han oss så høyt, at han gjorde
oss levende med Kristus. Ja, det er bare på grunn av at Gud viste oss nåde at vi er
frelst. 6 Han har vakt oss opp fra de døde sammen med Kristus og har gitt oss plass
i himmelen, etter som vi lever i fellesskap med Jesus Kristus. 7 På grunn av dette
fellesskapet vil Gud i all evighet vise oss sin uendelig store kjærlighet og godhet.
8 Dere er altså frelst fordi Gud i sin godhet tilga dere på grunn av troen på Kristus.
Frelsen er en gave fra Gud og har ikke noe å gjøre med dere selv. 9 Den er ikke en
belønning for gode gjerninger, og derfor kan heller ingen skryte over sin frelse. 10 Det
er Gud selv som har gjort oss til det vi er. Gjennom vårt fellesskap med Jesus Kristus
har han forandret oss til nye personer, som er beredt til å gjøre gode gjerninger som
Gud fra begynnelsen planla at vi som tilhører ham skulle være opptatt av.

Alle er ett i Kristus

11-12 Husk derfor på hvilken håpløs situasjon dere befant dere i, før dere lærte
Kristus å kjenne. Etter som dere tilhører folkeslag som ikke regnes som jøder, kalte
jødene dere for "dem som ikke er omskåret". Jødene var stolte over sin seremoni
med å omskjære alle gutter, selv om denne seremonien aldri kunne forvandle
hjertene på noen. På den tiden tilhørte dere ikke Guds eget folk. Den pakten Gud
hadde inngått med Israels folk, gjaldt ikke dere, og dere hadde ingen del i de løftene
han hadde gitt. Nei, dere hadde ikke noe håp om frelse, og dere levde uten Gud her
i verden. 13 Men nå får dere, som en gang var langt borte fra Gud, tilhøre hans eget
folk takket være fellesskapet med Jesus Kristus, han som ofret sitt blod for dere.
14 Kristus har nemlig stiftet fred mellom jødene, og dere som ikke er jøder, ved å
gjøre oss til ett folk. Gjennom det å dø for oss, rev han ned den muren av fiendskap
som reiste seg mellom oss. 15-16 Ja, han døde på korset for oss og tok straffen vår på
seg. Ved dette ble Moseloven‡ med alle sine bud og forskrifter ikke lenger veien til

§ **1:20** Se Salmenes bok 110:1. Den som sitter, på Guds høyre side deler hans makt og regjerer sammen med ham. * **1:21** Området der Efesos lå, var kjent for sin dyrkelse av engler, og Paulus ville derfor vise at englene står under Jesus i status. † **1:22** Se Salmenes bok 8:7 ‡ **1:23** Se Jeremia 23:24. * **2:1** Åndelig død er å være skilt fra Gud. † **2:2** På gresk: herskeren over luftens rike. ‡ **2:15-16** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

frelse. Hans mål var å stifte fred mellom jøder, og de som ikke er jøder, gjennom det å forene dem med seg selv og skape et nytt menneske, en ny kropp, som er menigheten. Når vi nå er lemmer på den samme kroppen, har fiendskapet mellom oss forsvunnet, etter som vi alle er forsonet med Gud og er vennene hans. 17 Kristus kom med det glade budskapet om fred for dere som var langt borte fra Gud, og fred for oss som er jøder og kjente Gud. 18 Nå kan vi alle, både jøder og de som ikke er jøder, komme fram for Gud, vår Far, ved hjelp av en og samme Ånd, på grunn av det som Kristus har gjort for oss.

19 Altså er dere ikke lenger gjester og fremmede. Nei, dere får være Guds eget folk sammen med alle som tilhører Gud. Dere er medlemmer i Guds store familie.

20 Sammen er vi, billedlig talt, et hus som er bygget på ett og samme fundament. Denne grunnvollen er undervisningen som Jesu§ utsendinger har formidlet, og budskapet som profetene* bar fram fra Gud. Huset blir holdt oppe† av Jesus Kristus selv. 21 Det er Kristus som sammenføyer hele huset, slik at det reiser seg som et hellig tempel for Herren Gud. Mursteinene er alle vi som lever i fellesskap med Herren. 22 Ja, gjennom det som Jesus gjorde, kan også dere bli en del av denne bygningen der Guds Ånd bor.

3

Gud gjør kjent sin hemmelige plan

1 Derfor ber jeg stadig for dere, jeg, Paulus, som tjener Kristus og sitter i fengsel på grunn av oppdraget mitt for dere som ikke er jøder. 2 Dere har sikkert allerede hørt hvordan Gud ga meg dette oppdraget med å fortelle om kjærligheten han vil vise alle folk. 3 Gud avslørte denne hemmeligheten* for meg gjennom det å vise planen som jeg nevnte før.† 4 Dersom dere leser det jeg har skrevet, kommer dere til å forstå at jeg kjenner til Guds hemmelige plan, den som Kristus nå har gjennomført. 5 Gud avslørte ikke planen sin for tidligere generasjoner, men nå har han ved sin Ånd vist den for sine hellige utsendinger og profeter, disse som forkynner budskapet hans.

6 Dette er hemmeligheten: De folkeslagene som ikke er jøder, har den samme rett som jødene til en dag å arve alt det gode som finnes hos Gud. Alle som tror på det glade budskapet om Jesus og lever i fellesskap med ham, tilhører den samme kroppen, det vil si menigheten. De har del i løftene som Gud ga til jødene. 7 Det var dette glade budskapet Gud i sin godhet ga meg i oppdrag å spre i verden da han på en drastisk måte forandret livet mitt.

8 Ja, tenk at Gud ville bruke meg, jeg som var den største synderen av alle dem som nå tilhører Gud.‡ Han ga meg forretten å oppsøke folk som ikke er jøder og spre det glade budskapet om den ufattelige rikdommen som finnes hos Kristus. 9 Jeg skulle avsløre Guds hemmelige plan for alle folk, den planen som har vært skjult hos Gud helt siden han skapte verden. 10 Hensikten med dette var at maktene og myndighetene§ i universet, når de nå ser menigheten, skulle forstå Guds visdom

§ **2:20** Kalles også apostler. * **2:20** Dette viser sannsynligvis til de profeter som virket i menighetene. Se 3:5. De budskap som gamle tiders profeter bar fram finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **2:20** På gresk: som har Jesus Kristus til hjørnestein. * **3:3** Området der Efesos lå, var kjent for sin dyrkelse av engler, og Paulus ville derfor vise at englene står under Jesus i status. † **3:3** Paulus viser til sannsynligvis på 1:9-10, der han beskriver hvordan Kristus i følge med Guds plan nå er høvding over hele universet. ‡ **3:8** Paulus hadde før sin omvendelse forfulgt og latt drepe de som trodde på Jesus. Se Apostlenes gjerninger, historien om de første troende 7–9. § **3:10** Området der Efesos lå, var kjent for sin dyrkelse av engler, og Paulus ville derfor vise at englene står under Jesus i status.

uttrykt på ulike måter. 11 Ja, dette har vært Guds plan helt fra tidenes begynnelse, og
den blir til virkelighet gjennom det som Jesus Kristus, vår Herre, gjorde for oss.
12 Den som tror på Kristus og lever i fellesskap med ham kan uten frykt komme til
Gud og være sikker på å bli tatt imot. 13 Vær ikke lei dere for det jeg må gå i gjennom
for deres skyld, for mine lidelser fører til at dere en dag får del i Guds herlighet.

Paulus ber for menigheten

14 Når jeg tenker på denne fantastiske planen, faller jeg på kne og tilber Gud, vår
Far. 15 Gud som er Far og Skaper til alt i himmelen og på jorden. 16 Jeg ber at Gud,
han som er så rik på herlighet, skal la sin Ånd gi dere kraft og indre styrke. 17 Ja, jeg
ber at dere skal tro på Kristus av hele hjertet. Hold fast ved den kjærligheten han
har vist dere, og hent kraft fra den. 18 Da skal dere sammen med alle som tilhører
Gud, forstå den uendelige kjærligheten som finnes hos Kristus: Hvor lang og bred,
høy og dyp denne kjærligheten er. 19 Ja, dere skal lære å kjenne kjærligheten hans,
som er større enn vi noen gang kan fatte. Gjennom dette skal dere bli mer og mer
lik Gud.*
20 La oss derfor ære Gud, som virker i oss med sin kraft og kan gjøre langt mer enn
vi noen gang kan be om eller forestille oss. 21 Ja, han skal bli æret av menigheten, i
alle generasjoner og i all evighet, på grunn av det Jesus Kristus gjorde for oss.

4

Enhet ved Guds Ånd

1 Derfor vil jeg som ble kastet i fengsel fordi jeg spredde budskapet om Herren
Jesus, oppfordre dere til å leve på en måte som er verdig dem som er innbudt til å
være Guds barn. 2 Innse at dere trenger hverandre, og møt hverandre med mildhet
og tålmodighet. Elsk hverandre og ha overbærenhet med hverandre sine feil. 3 Pass
på at dere lever i fred med hverandre, slik at dere kan beholde den enheten som
Guds Ånd har gitt dere. 4 Vi er alle lemmer på den samme kroppen, og vi har fått
den samme Ånden. Alle har vi blitt tilbudt det samme håpet om til slutt å bli frelst
for evig. 5 Det finnes bare en Herre, en tro og en dåp. 6 Det finnes bare en Gud, som
er Far til oss alle, står over oss alle, virker gjennom oss alle og bor i oss alle.
7 Kristus har i sin godhet også gitt hver og en av oss evner til å utføre definerte
oppgaver. 8 Derfor står det i Skriften*:
"Han steg opp i det høye,
han tok fanger,
og han ga menneskene gaver."†
9 Legg merke til at det står "han steg opp". Det må bety at han først hadde kommet
ned til jorden.‡ 10 Og han som kom ned, er også den som steg opp til Gud i himmelen
for å fylle hele universet med sin nærhet.
11 Dette er de evnene og gavene han ga oss: Noen ble utsendinger som skulle
grunnlegge menigheter på nye steder. Andre ble profeter som fikk evner til å holde
fram budskapet fra Gud. Noen skulle spre de glade nyhetene om Jesus. Andre igjen
skulle bli ledere for menighetene og undervise.§

---

* **3:19** På gresk: bli fylt opp av Guds fylde. Paulus bruker ordet "fylde" for å gå imot gnostisismen, en falsk lære som sa at "den guddommelige fylden" styrer menneskene sine skjebner. I følge gnostisismen var "fylden" summen av mange mindre åndsmakter. * **4:8** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **4:8** Se Salmenes bok 68:19. ‡ **4:9** Eller: til underverdenen. Det vil si de dødes verden. § **4:11** På gresk: apostler, profeter, evangelister, gjetere og lærere.

12 Alle disse har et ansvar for å utruste de troende, slik at de i sin tur kan tjene
Kristus og bygge opp kroppen hans som er menigheten. 13 Målet er at vi alle skal
være samstemte i vår tro og kunnskap om Guds sønn, slik at vi blir fullt voksne og
lik Kristus i vår tillit til Gud.
14 Da vil vi ikke lenger være barnslige og umodne med en stadig vaklende og usikker
tro. Ingen vil lenger kunne bedra oss med falsk lære og fantasifulle løgner som blir
presentert som sannhet. 15 Nei, da vil vi holde fast ved det sanne budskapet om Jesus
Kristus, og bli fylt av kjærlighet. Ja, for hver dag som går, vil vi bli mer og mer like
Kristus, han som er leder og hode for kroppen sin, det vil si menigheten. 16 Det er
han som føyer hele kroppen sammen til en enhet og holder den samlet ved hjelp av
lederne den har valgt. Gjennom det at hvert lem i kroppen bidrar med den oppgaven
Gud har gitt den, vokser hele kroppen og blir bygget opp til en enhet der alle elsker
hverandre.

Regler for det nye livet

17 På oppdrag fra Herren Jesus vil jeg oppfordre dere: Lev ikke lenger som de som
ikke kjenner Gud. Tankene deres er forvirret. 18 Sinnet deres er fylte av et åndelig
mørke. De har ingen del i det livet som Gud gir, for de vet ikke noe om Gud, og vil
heller ikke vite noe. 19 Uten skam kaster de seg ut i et vilt og umoralsk liv, og kan
ikke få nok av all slags skammelige handlinger.
20 Dere som har lært Jesus Kristus å kjenne, har fått et annet livssyn og en annen
atferd. 21 Dere har fått høre budskapet om ham, og har gjennom det fått greie på
hva fellesskapet med Kristus betyr for dere. 22 Derfor må dere slutte å leve som dere
gjorde før. Dere må kaste fra dere det gamle ego som om det skulle være skitne klær.
Deres gamle ego var dømt til evig undergang og fylt av begjær som lokket dere til
å synde. 23 Dere må tenke på en nye måte. Et nytt forhold til Gud. 24 Dere skal ta
på dere nye, rene klær, en ny fysisk natur, som er skapt for å ligne Gud. Da vil dere
gjøre det som er rett og leve fullt og helt for Gud, slik som det sanne budskapet lærer
dere.
25 Lyv ikke lenger, *men vær ærlige mot hverandre.** Vi hører jo sammen, som
lemmer i den samme kroppen. 26 *Dersom dere blir sinte på hverandre, ta dere da i
vare så dere ikke synder.*† Pass på å forsone dere med hverandre og bli venner før
dagens slutt. 27 La ikke djevelen få sjanse til å friste dere til å synde.
28 Den som er tyv, må slutte å stjele. I stedet må han begynne å arbeide og gjøre
rett og skjel for seg. Da kan han også dele med dem som lider nød. 29 Ikke snakk på
en slik måte at dere sårer og gjør andre lei seg. Forsøk heller å oppmuntre andre og
styrke troen deres når det trengs, slik at de som hører får nytte av det dere sier.
30 Gjør ikke Guds Hellige Ånd sorg ved den måten dere handler på. Husk på at
Ånden er tegnet på at dere tilhører Gud og en dag vil bli satt fri for evig.
31 Slutt med all bitterhet, sinne og raserianfall. Dere skal ikke forulempe og såre
hverandre med harde ord. Vær ikke ondskapsfulle. 32 Pass på at dere er gode og
kjærlige mot hverandre. Tilgi hverandre, akkurat som Gud har tilgitt dere på grunn
av det Kristus har gjort for oss.

5

Ett liv i kjærlighet

1 Altså skal dere handle på samme måten som Gud og tilgi hverandre, etter som
dere er hans elskede barn. 2 Elsk hverandre og la Kristus være ideal for dere. Han

* **4:25** Se Sakarja 8:16. † **4:26** Se Salmenes bok 4:5.

elsket oss så høyt at han ga sitt eget liv for å sette oss fri fra synden. Denne gaven var et offer som gledet Gud.

3 Blant dere må det aldri forekomme seksuell løssluppenhet og annen umoral
eller griskhet. Tenk på at dere tilhører Gud! 4 Pornografiske historier, dumt prat
og ondskapsfull spøk passer ikke blant dere. Takk i stedet Gud når dere er sammen.
5 En ting må dere ha klart for dere: Ingen som lar seg bruke til seksuell løssluppenhet
og annen umoral eller griskhet, får del i Kristus og plass blant Guds eget folk. Den
slags er å tilbe avguder. 6 La dere ikke bli lurt av de som sier at disse handlingene
ikke er synd, for Gud kommer til å dømme alle som ikke lyder ham. 7 Delta aldri i
det som disse personene hengir seg til.

8 Før levde dere i åndelig mørke, men nå lever dere i lyset, i fellesskap med Herren
Jesus. La derfor livet deres vise at dere tilhører lyset. 9 Dersom lyset får forvandle
dere, da kommer dere til å gjøre det som er godt. Dere vil holde dere til sannheten
i tråd med Guds vilje. 10 Spør alltid om hva Gud vil at dere skal gjøre. 11 De som
lever i åndelig mørke, gjør det som er ondt. Ha derfor ikke noe med deres onde
og meningsløse gjerninger å gjøre, men avslør heller ondskapen. 12 Det som disse
personene har for seg i det skjulte, er så skammelig at vi ikke en gang vil snakke høyt
om det. 13 Når lyset faller på synden, vil den bli avslørt. 14 Lyset avdekker alt. Derfor
bruker vi å appellere, og si:

”Våkn opp du som sover,
stå opp fra de døde,
så skal Kristus inspirere deg til å leve i lyset.”*

15 Vær nøye med hvordan dere lever. Lev ikke som dumme fjols, men som kloke
og ansvarlige. 16 Ta være på mulighetene dere får til å gjøre godt. Tiden vi lever i er
ond. 17 Gjør ikke noe tankeløst, men forsøk å forstå hva Herren Jesus vil. 18 Drikk
dere ikke fulle på alkohol, for det leder til et vilt og umoralsk liv. La dere i stedet
bli fylt av Guds Ånd. 19 Oppmuntre hverandre gjennom å synge lovsanger til Herren
Jesus. Ja, syng både nye og gamle sanger til hans ære.† Syng og spill av hele hjertet!
20 Takk alltid Gud, vår Far, for alt som Herren Jesus Kristus har gjort for oss.

Råd til ektefolk

21 Begge parter i et ekteskap må sette den andre over seg selv. På denne måten ærer
dere Jesus Kristus. 22 Dere kvinner som er gift, må sette mannen deres over dere selv
på samme måten som dere setter Herren Jesus først i livet. 23 Mannen skal være
en leder for sin kone, på samme måten som Kristus er leder og hode for kroppen
sin, som er menigheten. Husk på at Kristus ble leder gjennom det å frelse alle som
tilhører hans kropp. 24 På samme måten som menigheten setter Kristus først, må en
gift kvinne sette mannen sin over seg selv.

25 Dere menn som er gift, må på den andre siden vise kona like mye kjærlighet og
omsorg som Kristus viste menigheten. Kristus ga til og med sitt liv for menigheten.
26 Det gjorde han for at den ved budskapet om ham kunne bli vasket ren og tilhøre
Gud. 27 Han ville la menigheten stå fram for Gud full av herlighet, og uten den minste
flekk eller rynke, helt uten synd og feil. 28 På samme måten må en mann elske sin
kone som om hun skulle være hans egen kropp. Den som elsker sin kone, elsker
med andre ord seg selv. 29-30 Ingen hater sin egen kropp, men tar hånd om den og

* **5:14** Sitatet er sannsynligvis tatt fra en sang. † **5:19** I de første menighetene sang de både salmer av Salmenes bok og andre nyere komponerte sanger. Sitatet i v.14 er sannsynligvis fra en slik ny sang.

gir den det den trenger. På samme måten tar Kristus hånd om kroppen sin, som er menigheten. På den kroppen er vi alle forskjellige lemmer.
31 Det står i Skriften‡: *"Derfor skal en mann forlate foreldrene sine og holde seg til kona si, slik at de to blir ett.*§" 32 Det ligger en stor hemmelighet i dette sitatet fra Skriften. Helt i tråd med min mening er dette et bilde på forholdet mellom Kristus og menigheten. 33 Men det handler også om dere som er gift. Derfor skal mannen elske sin kone som seg selv, og kona skal vise respekt for mannen sin.

6

Råd til foreldre og barn

1 Dere som er barn, skal være lydige mot foreldrene deres, for det ønsker Herren Jesus at dere er. 2 Det står i Skriften*: *"Vis respekt for foreldrene dine."* Dette er det første av de ti budene som blir fulgt opp av et løfte: 3 *"så skal du få et langt og lykkelig liv på jorden."*†
4 Dere som er fedre skal ikke misbruke makten og gjøre barna bitre, men oppdra og undervise dem slik som Herren Jesus vil.

Råd til slaver

5 Dere som er slaver skal være lydige mot deres jordiske herrer. Vis ærlig og oppriktig respekt, på samme måten som dere ærer og er lydige mot Kristus. 6 Pass på at dere alltid gjør jobben dere skal, også når ingen ser dere. Vær tjenere for Kristus, slik at dere gjør Guds vilje av et helt hjerte. 7 Arbeid hardt og med godt humør, som om dere gjorde det for Herren Jesus og ikke for mennesker. 8 Husk på at Herren en dag vil gi oss lønn for alt godt vi har gjort. Det gjelder enten vi er slaver eller frie.
9 Dere som er slaveeiere, må vise respekt for slavene deres og behandle dem godt. Snakk vennlig og uten trussel. Husk på at både dere og slavene har den samme Herre i himmelen. Han gjør ingen forskjell på mennesker.

Ta på dere Guds rustning

10 Til slutt: La troen bli sterk gjennom fellesskapet med Herren Jesus og den enorme kraften som finnes hos ham. 11 Ta på dere Guds komplette rustning, slik at dere kan stå imot de lumske angrepene fra djevelen. 12 Det er ikke mennesker vi kjemper mot, men mot ondskapens åndemakter i den åndelige verden, mot herskere, makter og krefter som styrer vår desorienterte verden.
13 Ta derfor på dere Guds komplette rustning, slik at dere kan stå imot når dere blir angrepet av ondskapen. Hold stillingen til kampene er over.
14 Ja, hold stillingen! Spenn fast troskapen mot Jesus som et belte rundt livet og lojalitet til ham som et skjold for brystet. 15 Skoene på føttene skal være iveren for å spre budskapet om at Gud har sluttet fred med alle mennesker. 16 I hver trefning må dere holde troens skjold foran dere, for med det kan dere slokke alle de brennende pilene som kommer fra den onde. 17 Ta imot Guds frelse, for den er hjelmen som beskytter hodene. Ta imot Guds budskap, for det er selve sverdet som Guds Ånd utruster dere med. 18 Mens dere står i kampen, skal dere stadig be til Gud og appellere om hans hjelp. Be alltid i den kraft Guds Ånd gir dere. Tap ikke konsentrasjonen, men be for alle de troende uten å bli trette.
19 Be også for meg, at Gud skal gi meg de rette ordene, slik at jeg uten frykt kan fortelle det glade budskapet om Jesus, som Gud nå vil gjøre kjent for alle mennesker.

---

‡ **5:31** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **5:31** Se Første Mosebok 2:24. * **6:2** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **6:3** Se Andre Mosebok 20:12 og Femte Mosebok 5:16.

20 Ja, jeg er en Guds representant her i mitt fangenskap.‡ Be at jeg kan spre budskapet
uten frykt, på den måten som jeg har fått i oppdrag å gjøre.

Et siste ønske

21 Min kjære bror Tykikus, han som trofast sprer budskapet om Herren Jesus
sammen med meg, vil komme for å fortelle dere hvordan jeg har det og hvordan
situasjonen er. 22 Jeg har sendt ham til dere, for at dere skal få vite hvordan det står
til med oss, og for at han skal oppmuntre dere.

23 Mine kjære søsken§, jeg ber at Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus vil la dere
leve i fred og kjærlighet med hverandre, etter som dere tror på Kristus.

24 Med ønske om at Guds godhet og kjærlighet må være med dere alle, dere som
elsker vår Herre Jesus Kristus med den kjærligheten som aldri dør.

‡ **6:20** Paulus satt sannsynligvis i husarrest i Roma, der han hadde full frihet å fortelle budskapet om Jesus. Se Apostlenes gjerninger – historien om de første troende 28:16,30-31. § **6:23** På gresk: brødre.

Paulus' brev til filipperne

Hilsen

1 Hilsen fra Paulus og Timoteus, som sammen tjener Jesus Kristus*.
Til alle i Filippi som tilhører Gud gjennom fellesskapet med Jesus Kristus, og til
lederne og medarbeiderne i menigheten.
2 Jeg ber at Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus må vise dere godhet og fylle dere
med fred.

Paulus ber for menigheten

3 Jeg takker min Gud hver gang jeg tenker på dere. 4 Jeg er alltid ekstra glad når
jeg ber for dere alle. 5 Helt siden jeg første gangen kom til dere, har dere støttet
meg i mitt arbeid med å spre det glade budskapet om Jesus. 6 Jeg er sikker på at Gud
vil fullføre den gode gjerningen han har begynt i dere. Det betyr at dere fortsatt vil
holde fast ved troen når Jesus Kristus kommer igjen.
7 At jeg takker Gud for dere, og er glad i dere, er bare naturlig siden dere har en
stor plass i hjertet mitt. Dere har jo alle hjulpet meg i oppdraget, både nå som jeg
sitter i fengsel og når jeg før reiste omkring for å spre og bevise sannheten i det glade
budskapet om Jesus.
8 Gud selv vet at jeg lengter etter dere med en slik ømhet som bare Jesus Kristus kan
gi. 9 Jeg ber om at kjærligheten til Gud og mennesker vil vokse, og at dere vil lære
å kjenne Gud og klart forstå 10 hvordan dere skal handle. Da kan dere stå for Gud
uten synd og skyld den dagen Kristus kommer igjen. 11 Ja, jeg ber om at livet deres
skal være fylt av gode gjerninger som blir et resultat av at dere lever i fellesskap med
Jesus Kristus. Da skjer også det at andre på grunn av dere, ærer og hyller Gud.

Beredt til å dø for Kristus

12 Kjære søsken†, jeg vil at dere skal vite at fangeoppholdet mitt faktisk hjelper
meg i å spre det glade budskapet. 13 Alle her, inklusive soldatene fra den keiserlige
garden, vet at jeg sitter i fengsel fordi jeg har spredd budskapet om Jesus Kristus.‡
14 De fleste troende har også gjennom fangenskapet mitt fått en mye sterkere tro på
Herren Jesus. Nå sprer de budskapet fra Gud uten den minste frykt.
15 Noen av dem forteller riktig nok om Kristus fordi de er misunnelse på meg og
vil konkurrere med meg. Andre har rene motiv. 16 De vil i sin kjærlighet hjelpe meg
etter som de vet at jeg har fått i oppdrag å forsvare sannheten i det glade budskapet.
17 Den første gruppen forteller om Kristus ut fra et uverdig motiv. De vil fremheve
seg selv og tror at framgangen deres skal plage meg mens jeg sitter i fengsel. 18 Hva
spiller det for rolle? Hvilket motiv de nå enn har, rene eller uverdige, så bli i alle fall
budskapet om Kristus spredd. Det gleder meg.
Ja, jeg tenker fortsette å glede meg. 19 Jeg vet at på grunn av bønnene deres og
Jesu Kristi Ånd skal jeg bli satt fri. 20 Jeg håpet av hele mitt hjerte at jeg aldri skulle
behøve å skamme meg for Gud. Jeg vil være like uredd som jeg alltid har vært, og

---

* **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". † **1:12** På gresk: brødre. Samme tolkning blir brukt gjennom hele brevet. ‡ **1:13** Paulus satt sannsynligvis i husarrest i Roma, og var voktet av forskjellige personer fra en garde med flere tusen soldater. Se Apostlenes gjerninger, historien om de første troende 28:16,30-31.

gjennom mine handlinger ære Kristus, enten jeg får leve eller blir dømt til døden.
21 Å leve videre er for meg å tjene Kristus, og min død ville hjelpe til å spre budskapet
om ham. 22 Men dersom et fortsatt liv her på jorden gir meg flere muligheter til å
arbeide med godt resultat, da vet jeg ikke hva jeg vil foretrekke. 23 Jeg blir dratt i
to retninger: I det ene øyeblikket lengter jeg etter å forlate dette livet og være hos
Kristus, noe som ville vært bedre for meg. 24-25 I neste øyeblikk innser jeg at det er
bedre for dere om jeg lever videre her på jorden. Derfor vet jeg at jeg skal leve og
komme til dere, slik at troen kan spire og gi dere enda mer glede. 26 Når jeg kommer
tilbake til dere, har dere enda større grunn til å være stolte over Jesus Kristus, på
grunn av det han har gjort for meg.
27 Dere må passe på å leve på en måte som er verdig det glade budskapet om Kristus.
Enten jeg er på besøk hos dere, eller er på et annet sted, så vil jeg høre at dere står
fast og er enige. Side om side må dere kjempe for å spre troen på det glade budskapet
om Kristus. 28 Vær aldri redd for motstanderne. Det mot dere har, kommer til å vise
at mange er på vei til å gå evig fortapt, mens dere vil bli frelst av Gud. 29 Dere har
jo fått forretten til ikke bare å tro på Kristus, men også til å lide for ham. 30 Dere og
jeg kjemper den samme kampen. Dere så hvordan jeg måtte lide for Kristus da jeg
første gangen kom til dere,§ og som dere vet, sitter jeg nå igjen i fengsel.

2

Lev slik som Kristus gjorde

1 Å leve i fellesskap med Kristus betyr ikke det at vi får trøst og oppmuntring
gjennom den kjærligheten han viste oss? Betyr ikke det at hans Ånd gir oss fellesskap
med hverandre? At vi blir fylt av godhet og medfølelse? 2 Dersom dere er enige i
dette, da gjør meg virkelig glad ved å leve i harmoni med hverandre. Elsk hverandre,
vær enige i sjel og sinn, strev mot de samme målene.
3 Vær ikke egoistiske og forsøk ikke å imponere hverandre. Vær heller ydmyke og
sett andre høyere enn dere selv. 4 Ikke tenk bare på det som er godt for dere selv,
men tenk også på andre sine behov.
5 Ha den samme innstillingen som Jesus Kristus hadde.
6 Han var i sin natur som Gud,
men unngikk at hans likhet med Gud skulle bli et privilegium han kjempet for.
7 Nei, han avsto fra sin makt og herlighet og kom til jorden for å tjene oss som et
menneske.
Han levde som en av oss.
8 Han gjorde seg ydmyk og var lydig mot Gud.
Han var villig å dø, ja, dø på korset.
9 Derfor har Gud opphøyet ham til å bli hersker over hele universet.
Han har på nytt gjort ham til Gud.
10 Alle skal tilbe ham, både i himmelen og på jorden og under jorden.
11 Alle skal åpent bekjenne at Jesus Kristus er Herren*. Gjennom dette vil Gud,
vår Far i himmelen, bli æret.†

Vær lys i verden

12 Etter som vi har vårt ideal i Jesus, må dere, kjære venner, passe på å leve sammen
på en måte som viser at dere virkelig er frelst. Dere var alltid nøye med å følge

§ **1:30** Paulus fikk sitte i fengsel i Filippi. Se Apostlenes gjerninger, historien om de første troende 16:19-40.
* **2:11** Det gresk ordet for Herren er samme ord som blir brukt om Gud i den gresk oversettelsen av Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **2:11** Dette var sannsynligvis en sang.

undervisningen min da jeg var hos dere. Nå når jeg er borte, må dere være minst like nøye med ydmykt å lyde og respektere Gud. 13 Det er han som påvirker viljen deres og gir dere kraft til å gjøre det han vil.

14 Gjør alt dette uten å klage og diskutere. 15-16 Ikke slik at dere blir anklaget for noe, men er lydige barn av Gud og fri fra skyld. Når dere tilbyr budskapet som gir liv til andre, skinner dere som stjernene på himmelen for verdens mennesker, dem som lever i ondskap og åndelig mørke. Og når Kristus kommer igjen, da kan jeg med stolthet vise at mitt arbeid og slit blant dere ikke har vært bortkastet. 17 Ja, om jeg så må dø under tjenesten min og blodet blir ofret, er jeg likevel glad. Jeg gleder meg sammen med dere når jeg ser troen spire og livet blir et offer som tilfredsstiller Gud. 18 La oss sammen glede oss over det vi kan gjøre for Gud.

Timoteus kommer til Filippi

19 Jeg håper at Herren Jesus snart skal la meg sende Timoteus til dere. Da kan jeg bli oppmuntret av ferske rapporter fra dere. 20 Det finnes ingen som kjenner ansvaret og har så stor interesse for dere som Timoteus. 21 Alle andre er mest opptatt av sine egne gjøremål og bryr seg ikke om å tjene Jesus Kristus. 22 Men Timoteus har vist hvor pålitelig han er, det vet dere. På samme måten som en sønn arbeider for sin far, slik har han stått på for å spre det glade budskapet om Jesus. 23 Så snart jeg vet hvordan det går med meg her i fengslet, håper jeg å kunne sende ham til dere. 24 Ja, jeg stoler faktisk på at Herren Jesus snart vil la meg komme til dere.

Paulus sender Epafroditus

25 Jeg tror at jeg må sende tilbake vår bror Epafroditus til dere. Dere sendte ham til meg for å hjelpe meg med det jeg trengte. Siden det har han arbeidet og kjempet sammen med meg. 26 Nå lengter han etter dere og er urolig over at dere har fått greie på at han var syk. 27 Han var virkelig alvorlig syk, faktisk holdt han på å dø. Gud hadde medfølelse med ham og med meg, slik at jeg slapp bli rammet av en ny sorg i tillegg til alle mine andre bekymringer. 28 Derfor sender jeg ham mer enn gjerne tilbake til dere. Jeg vet hvor takknemlige dere vil å bli over å treffe ham igjen. Dessuten kommer jeg til å ha en bekymring mindre. 29 Ta godt imot ham. På samme måte som dere lever han i fellesskap med Herren Jesus. Ja, gled dere over ham og vis ham anerkjennelse. 30 Det var på grunn av arbeidet hans for Kristus han holdt på å dø. Han var villig til å risikere livet for å hjelpe meg med det dere ikke kunne gjøre, siden dere var så langt unna.

3

Skyldfri gjennom troen på Kristus

1 Nå vil jeg, kjære søsken, oppfordre dere til å glede dere over fellesskapet med Herren Jesus. Jeg vil minne dere om noe dere allerede har hørt tidligere. Det er ikke noe ekstra bry for meg, og det er en trygghet for dere at sannheten står fast.

2 Pass dere for bikkjene*. Med det mener jeg disse onde menneskene som skjærer kroppen i stykker. De som sier at ingen kan bli frelst uten at de holder fast på seremonien med å omskjære guttene. 3 Den ekte omskjærelsen handler ikke om en ytre forandring. Det handler om at vi er stolte over vårt fellesskap med Jesus Kristus. I vårt indre tilber og tjener vi Gud og er ledet av hans Ånd.

* **3:2** Jødene mente at hunden var et urent dyr, og den som ble kalt for hund var å bli anklaget for å ikke være lydig mot Gud.

4 Selv om det skulle vært nok å sette sin lit til hvem vi er, og til hva vi gjør, så ville jeg
selv ligge godt an. Dersom noen kunne skryte av slikt, da måtte det være jeg. 5 Jeg ble
omskåret da jeg var åtte dager gammel og tilhører Israels folk og Benjamins stamme.
Jeg er en ekte jøde, født av jødiske foreldre, og gjorde alt for å følge Moseloven† som
en ekte fariseer‡. 6 Ja, jeg gikk så langt i min fanatisme at jeg forfulgte alle troende.
Når det gjaldt å holde alle budene i loven, var jeg feilfri i folks øyne.
7 Alt dette, som jeg en gang syntes var så viktig, anser jeg nå å være fullstendig
verdiløst på grunn av det som Kristus har gjort for oss. 8 Ja, alt annet er verdiløst, når
vi sammenligner det med den grenseløse rikdommen det er å kjenne Jesus Kristus,
min Herre. For hans skyld har jeg kastet fra meg alt som verdiløst skrot, for at jeg
skal få oppleve verdien av å tilhøre Kristus 9 og leve i fellesskap med ham. Jeg strever
ikke lenger for å bli skyldfri innfor Gud ved å følge Moseloven til punkt og prikke.
Nå stoler jeg på at troen på Kristus frelser meg, etter som Gud lar den som tror, stå
skyldfri innfor ham.
10 Det eneste jeg nå vil, er å lære Kristus å kjenne og få oppleve den mektige kraften
som vakte han opp fra de døde. Ja, jeg er villig til å lide for hans skyld. Til og med
dø på samme måten som ham. 11 Jeg håper at jeg en dag skal få stå opp fra de døde
til evig liv.

Kjemp for å nå målet

12 Jeg vil slett ikke påstå at jeg har nådd målet og er perfekt. Jeg arbeider videre
på å lære Jesus Kristus å kjenne. Jeg vil leve fullt og helt for ham, etter som han har
frelst meg og lar meg tilhøre ham. 13 Nei, kjære søsken, jeg innbiller meg ikke at jeg
er perfekt. En sak er likevel sikker: Jeg forsøker å glemme det som ligger bak meg
og strever mot det som ligger foran. 14 Jeg spurter mot målet for å kunne ta imot
hyllesten, det evige livet som Gud lovet oss gjennom det som Jesus Kristus gjorde.
15 Jeg håper at alle dere som har en moden tro, har den samme innstillingen.
Dersom dere har en annen oppfatning på noe punkt, da vil Gud vise dere hva han
ønsker på det området. 16 Se bare til at dere praktiserer de sannhetene som dere
allerede har forstått.
17 Kjære søsken, ta meg som ideal. Lær av dem som følger det eksempel som jeg og
mine medarbeidere har gitt dere. 18 Jeg har ofte sagt til dere og nå sier jeg det på nytt
med stor sorg, at det finnes mange som er motstandere av budskapet om at Kristus
døde på korset for vår skyld. 19 Disse personene er på vei til å gå evig fortapt, for de
tenker bare på å tilfredsstille sine fysiske begjær. De skryter av forhold som de burde
skamme seg over. De er kronisk opptatt av livet her på jorden. 20 Vårt hjemland er
hos Gud i himmelen, og fra ham skal Herren Jesus Kristus komme tilbake for å frelse
oss for evig. 21 Han vil gjennom sin kraft forvandle våre dødelige kropper, slik at vi
blir lik den kroppen han fikk da han ble vakt opp fra de døde. Han er Herre over alt
og alle.

4

Gode råd

1 Derfor, mine kjære søsken, skal dere holde fast ved troen på Herren Jesus, dere
som jeg elsker og lengter etter, dere som er min glede og stolthet.

---

† **3:5** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **3:5** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter.

2 Jeg vil be Evodia og Syntyke om å forsøke å inngå forlik, etter som begge lever i
fellesskap med Herren Jesus. 3 Jeg ber deg, min trofaste medarbeider*, om å hjelpe
disse kvinnene etter som de har spredd det glade budskapet om Jesus sammen med
meg. De har arbeidet sammen med Klemens og mine øvrige medarbeidere som har
sine navn skrevet i livets bok†.
4 Kjenn glede over fellesskapet med Herren Jesus! Ja, jeg sier det en gang til: Kjenn
glede i fellesskapet med Herren Jesus! 5 La alle se hvor vennlige og omtenksomme
dere er mot andre. Tenk på at Herren kommer snart! 6 Ikke vær bekymret for noe
som helst, men be til Gud og spør om hjelp. Be til ham om det dere trenger og takk
jevnt og trutt. 7 Da vil Gud gi dere av sin fred, den som går dypere enn vi noen gang
kan forstå. Hans fred skal beskytte hjertene og tankene deres, etter som dere lever i
fellesskap med Jesus Kristus.
8 Og nå, mine søsken, vil jeg oppfordre dere til å fylle sinnet med det som er sant,
det som er verdt respekt og det som er rett. La tankene være opptatt med slikt som er
bra i Guds øyne, slikt som er verdt å elske og snakke godt om, ja, alt som er prisverdig
og verdt ros og ære. 9 Fortsett å leve i tråd med den undervisningen dere har fått
av meg, muntlig eller i brevs form. Praktiser troen på samme måten som dere så jeg
gjorde mens jeg var hos dere. Da skal Gud, han som gir fred, støtte og hjelpe dere.

Paulus takker for gaven

10 Jeg er så glad og takker Herren Jesus, for at dere nå endelig igjen har fått
anledning til å vise at dere vil hjelpe meg. 11 Det betyr ikke at jeg før led noen
nød, for jeg har lært meg å være fornøyd med det jeg har. 12 Jeg kan mestre både
fattigdom og overflod siden jeg har erfaring med begge deler. Jeg vet hvordan det er
å føle seg mett, og jeg vet hvordan det er å gå sulten. Iblant har jeg hatt for mye og
iblant har jeg hatt for lite. 13 Alt mestrer jeg, etter som Herren Jesus gir meg styrke.
14 Men jeg er likevel veldig takknemlig for at dere ville hjelpe meg i min vanskelige
situasjon.
15 Dere i Filippi vet selv hvordan det var rett etter at dere hadde tatt imot det glade
budskapet om Jesus. Dere var den eneste menigheten som ga meg økonomisk hjelp
da jeg dro fra Makedonia for å spre budskapet på andre steder. 16 Ja, til og med før
jeg hadde reist fra Makedonia og var alene i Tessaloniki, sendte dere meg hjelp mer
enn en gang. 17 Selv om jeg er takknemlig over gavene deres, så gleder jeg meg mest
over at dere en dag vil få lønn for gavmildheten deres.
18 Nå har jeg fått alt jeg trenger, og mer enn som så. Jeg mangler ikke noe etter at
jeg fikk gaven dere sendte med Epafroditus. Dere kan være sikre på at gaven er et
offer som gleder og tilfredsstiller Gud.
19 Den Gud jeg tjener, er over alle grenser rik. Gjennom Jesus Kristus vil han også
gi dere alt det dere trenger, etter som dere lever i fellesskap med Kristus. 20 Æren
tilhører vår Gud og Far i himmelen i all evighet. Ja, det er sant!‡

Hilsen til slutt

21 Hils alle de som tilhører Gud gjennom fellesskapet med Jesus Kristus. De troende
brødre som er hos meg, hilser til dere. 22 Alle de troende her hilser til dere, spesielt
de som arbeider ved hoffet til Keiseren.
23 Med ønske om at godheten og kjærligheten i Herren Jesus Kristus skal beskytte
dere.

---

* **4:3** Eller: Syzygos. Navnet betyr "medarbeider", og Paulus gjorde kanskje en ordlek av hans navn. † **4:3** Et register over alle som får evig liv. Se Andre Mosebok 32:32 og Salmenes bok 69:29. ‡ **4:20** I grunnteksten: Amen!

Paulus' brev til kolosserne

Hilsen

1 Hilsen fra Paulus, som ved Guds vilje er utsending* av Jesus Kristus†. Min
medarbeider Timoteus sender også sin hilsen.
2 Til våre søsken‡ i Kolossæ som tilhører Gud og tror på Kristus.
Vi ber at Gud, vår Far, vil vise dere godhet og fylle dere med fred.

Paulus takker Gud for menighetens tro

3 Vi takker alltid Gud, vår Herre Jesu Kristi Far, når vi ber for dere. 4 Vi har hørt
om den tro dere har på Jesus Kristus og om den kjærlighet dere viser alle de troende.
5 Dere lever i håpet om at Gud til slutt vil frelse dere for evig. Det håpet har dere hatt
helt siden dere fikk høre det sanne budskapet om Jesus. 6 Dette budskapet nådde dere
og blir nå spredd over hele verden. Over alt forvandler det menneskene, på samme
måten som dere ble forandret den dagen dere fikk høre det og forsto at Gud i sin
godhet virkelig tilgir syndene våre.
7 Det var vår kjære medarbeider Epafras, som fortalte disse gode nyhetene til dere.
Trofast tjener han Kristus for at dere skal bli frelst§. 8 Det var han som fortalte oss
om hvilken kjærlighet til andre mennesker Guds Ånd har gitt dere.

Paulus ber for menigheten

9 Helt siden vi først hørte snakk om dere, har vi bedt for dere. Vi ber at Gud vil
hjelpe dere til å forstå hva hans vilje er, og at hans Ånd vil gi dere visdom og forstand.
10 Da kan dere klare å leve på en måte som er verdig for Herren Gud. Vi ber at dere
vil glede Herren gjennom alle slags gode gjerninger, og at dere for hver dag som går
vil lære ham bedre og bedre å kjenne.
11 Ja, Herren vil styrke dere gjennom sin herlige kraft, slik at dere kan være glade,
utholdende og tålmodige uansett hva som måtte møte dere. 12 Takk alltid Gud, vår
Far, han som har gjort det mulig for dere å få del i den arven som venter alle som
tilhører ham og lever i lyset. 13 Han har fridd oss ut av mørkets makt og lar oss nå
få tilhøre hans elskede Sønn. 14 Gjennom det at Sønnen betalte straffen for syndene
våre, har vi blitt kjøpt fri fra slaveriet under synden og fått tilgivelse.

Jesus Kristus er Herre over alle ting

15 Jesus Kristus er det synlige bildet av Gud, han som er usynlig. Kristus står over
alt det skapte.* 16 Gud lot ham skape alt som finnes i himmelen og på jorden, både det
vi kan se og det vi ikke kan se, alle høye og mektige engler, makter og myndigheter.†
Alt er skapt av Kristus og finnes til for å ære ham. 17 Han er‡ til før alt annet, og
kraften fra ham holder sammen hele skaperverket.
18 Kristus er hodet for kroppen, det vil si menigheten. Han er alle tings begynnelse.
Den første som sto opp fra de døde. Derfor er han den fremste av alle. 19 Gud

---

* **1:1** Kalles også apostel. † **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". ‡ **1:2** På gresk: brødre. § **1:7** Andre håndskrifter har: for å hjelpe oss. * **1:15** På gresk: han er den førstefødte i hele skapelsen. Den sønn som ble født først, arvet mer enn sine brødre og sto over dem. Jesus er likestilt med Gud og Herre over skapelsen. † **1:16** Området der Kolossæ lå, var kjent for sin dyrkelse av englene, og Paulus ville vise at englene står under Kristus i status. ‡ **1:17** Paulus bruker presensform, for å vise at Jesus er Gud og evig. Se Andre Mosebok 3:13-14, der Gud kalte seg "Jeg er".

lot nemlig sin fylde§, alle hans egenskaper og hele hans kraft, finnes hos Sønnen.
20 Gjennom det at Sønnen ofret sitt blod på korset og tok straffen vår på seg, har Gud
sluttet fred med menneskene. Ja, hele skaperverket er forsonet med Gud, både det
som finnes på jorden og det som finnes i himmelen.
21 Dette gjelder også dere, dere som hadde vendt ryggen til Gud. Dere var hans
fiender, etter som både tankene og handlingene var onde. 22 Nå er dere blitt forsonet
med Gud og er vennene hans gjennom at Kristus ble menneske og døde for å ta
straffen på seg. Ja, nå tilhører dere Gud og kan stå for ham uten synd og skyld.
23 Dette er virkelighet bare dere holder fast ved troen på Kristus. Troen er den sikre
grunnen for livet. La ikke noe rokke ved troen, og ta fra dere håpet om fullkommen
frelse som dere har hørt gjennom det glade budskapet om Jesus. Dette budskapet blir
nå spredd over hele verden, og jeg, Paulus, tjener Gud ved å bringe det videre.

Paulus sitt arbeid for menigheten

24 Nå er jeg glad over å måtte lide for deres skyld. Enda står det igjen noen av
de lidelsene som Kristus har vist at jeg må gå i gjennom for menigheten, som er
hans kropp.* 25 Gud har nemlig gitt meg i oppdrag å arbeide for menigheten ved å
spre budskapet hans til dere som ikke er jøder. 26 Dette budskapet som er fra Gud,
er hans hemmelige† plan som har ligget skjult gjennom mange generasjoner siden
tidenes begynnelse. Men nå har Gud vist den for alle dem som tilhører ham. 27 Han
har latt folkene få innsikt i Guds rike og herlige hemmelighet: At alle jordens folk kan
oppnå fellesskap med Kristus. At de kan ha det samme håpet om en evig herlighet
felles med Gud.
28 Derfor sprer vi budskapet om Kristus over alt der vi kommer. Vi gir råd til alle
mennesker og underviser på en så klok måte som det er mulig. Gjennom det vil
vi føre alle fram til Gud med en sterk og moden tro, takket være fellesskapet med
Kristus. 29 Det er dette målet jeg arbeider og kjemper for, gjennom den mektige
kraften som Kristus lar virke i meg.

2

1 Jeg vil at dere skal kjenne til hvor hardt jeg har kjempet for dere og menigheten i
Laodikea*, og for alle andre som jeg ikke har truffet personlig. 2 Mitt mål er at dere
skal bli modige, at dere skal bli knyttet sammen gjennom kjærligheten til hverandre,
at dere skal få kunnskap om Guds hemmelige† plan, som er Kristus selv, slik at dere
blir helt trygge. 3 Kristus er den som gjør Guds visdom og kunnskap‡ kjent, den
skatten som før var skjult. 4 Dette sier jeg for at ingen skal bedra dere med lokkende
argumenter. 5 Ja, selv om jeg er langt borte fra dere, så er hjertet mitt hos dere. Jeg
gleder meg over at dere på samme måte som gode soldater står fast og disiplinert i
troen på Kristus.

Nytt liv sammen med Kristus

---

§ **1:19** Paulus bruker ordet "fylde" for at gå imot gnostisismen, en falsk lære som sa at "den guddommelige fylden" styrer menneskene sine skjebner. I følge gnostisismen var "fylden" summen av mange mindre åndsmakter. * **1:24** Se Apostlenes gjerninger – historien om de første troende 9:16. † **1:26** Paulus bruker ordet "hemmelig" for å gå imot den religionsblanding som forekom i området, og der innbyggerne oppfattet uttrykket som et viktig ord. * **2:1** Laodikea, nåværende Pamukkale i Tyrkia, lå snaut 2 mil fra Kolossæ. Brevet skulle bli lest også i den menigheten. † **2:2** Paulus bruker ordet "hemmelig" for å gå imot den religionsblanding som forekom i området, og der innbyggerne oppfattet uttrykket som et viktig ord. ‡ **2:3** Paulus bruker ordet "kunnskap" for å gå imot gnostisismen, en falsk lære som sa at "den hemmelige kunnskapen", skulle frelse menneskene.

6 Dere har tatt imot Jesus Kristus som Herre i livet deres. Lev da i fellesskap med
ham. 7 La Kristus gi dere kraft og næring, slik at den troen dere har fått undervisning
i, kan bli sterkere og sterkere. Og takk stadig for alt han har gjort.
8 La ingen bedra dere og ødelegge troen med tomt tankegods§. Den slags bygger på
menneskelige tradisjoner og kommer ikke fra Kristus, men fra onde makter i denne
verden. 9 Den hele og fulle guddommen*, alle egenskapene hos Gud og hele hans
kraft, bor nemlig i Kristus. Alt var i ham da han levde på jorden som menneske.
10 Kristus er Herre over alle herskere og makter i universet.† Når dere lever i
fellesskap med ham, mangler dere ingenting. 11 Gjennom fellesskapet med Kristus
har dere også blitt omskåret‡. Kristus omskjærer ikke på den fysiske måten som
mennesker gjør. De skjærer bort forhuden på guttene, men han har skåret bort
deres gamle ego, som blir styrt av synden. 12 Da dere ble døpt inn i fellesskap med
Kristus, begravde dere det gamle ego sammen med ham. Ved dåpen har dere fått
ett nytt liv sammen med ham, etter som dere trodde at Gud ved sin kraft vakte opp
Kristus fra de døde.
13 Dere var åndelig døde§ på grunn av synden og fordi deres gamle ego ennå
ikke var blitt skåret bort. Gud lot dere bli levende sammen med Kristus og tilga
oss alle syndene våre. 14 Han slo en strek over alt det som anklaget oss. Listen over
skylden som vi selv burde ha betalt for, ble spikret fast sammen med Kristus på korset.
15 Gjennom det Kristus gjorde for oss, slo Gud alle våpen ut av hendene på herskerne
og myndighetene i denne onde verden. Han har latterliggjort dem for hele verden,
da han triumferte over dem på korset.
16 La ingen dømme dere for det dere spiser eller drikker. La heller ingen tvinge
dere til å feire forskjellige høytider og dager som er knyttet til månefasene eller til å
holde en spesiell hviledag*. 17 Alle disse reglene ga oss bare en foreløpig uskarp skisse
av det som skulle komme, om Kristus, han som virkelig eksisterer.† 18 La ingen ta fra
dere den seieren som Kristus har vunnet for dere! Bry dere ikke om disse personene
som lar seg bruke til falsk ydmykhet og tilber engler og aldri slutter med å analysere
synene sine. De tenker på en menneskelig måte, noe som gjør at de blir hovmodige.
De har slett ikke noe å være stolte over. 19 De har mistet kontakten med Kristus, med
han som er leder og hode for kroppen sin som er menigheten. Gjennom kontakt med
Kristus får kroppen sin styrke. Han holder kroppen sammen med knokler og sener,
slik at den utvikler seg som Gud vil.
20 Dere døde sammen med Kristus da dere begynte å tro på han. Dere er satt fri
fra de onde maktene i denne verden. Hvorfor velger dere da en oppførsel som om
dere fortsatt tilhørte denne verden? Hvorfor bøyer dere av for personer som sier:
21 "Ha ikke noe med dette eller hint å gjøre! Smak ikke på dette! Rør ikke dette!"
22 Nei, denne type regler og spissfindig lære er bare menneskelige påfunn om ting
til forbruk og som etterpå forsvinner. 23 Det ser kanskje ut som visdom, etter som
påbudene handler om strenge religiøse øvelser, om falsk ydmykhet og om å være
likegyldig til kroppens behov. Disse øvelsene kan aldri hindre et menneske fra å bli
styrt av sine onde tanker og begjær.

---

§ **2:8** Paulus advarte mot den religionsblanding av jødedom og avgudsdyrkelse som var dette i området. * **2:9** Paulus bruker ordet "fylde" for å gå imot gnostisismen, en falsk lære som sa at "den guddommelige fylden" styrer menneskene sine skjebner. I følge gnostisismen var "fylden" summen av mange mindre åndsmakter. † **2:10** Området der Kolossæ lå var kjent for sin dyrkelse av englene, og Paulus ville vise at englene står under Jesus i status. ‡ **2:11** Paulus gikk imot dem som forlangte at menn som ikke var jøder måtte bli omskåret når de begynte å tro på Kristus. § **2:13** Åndelig død er å være skilt fra Gud. * **2:16** I grunnteksten: Sabbaten. † **2:17** For Paulus var både jødiske og ikke jødiske religiøse skikker et slaveri under regler som ikke kunne frelse noen.

3

Råd i forhold til det nye livet

1 Dere fikk altså liv da dere begynte å tro på Kristus og ble reist opp sammen med
ham. Søk da det som Gud har forberedt til dere i himmelen, der Kristus sitter på
Guds høyre side* og regjerer. 2 La tankene være opptatt med det som finnes hos Gud,
og ikke det som finnes her på jorden. 3 Dere har vært død med Kristus og lever nå
i fellesskap med Gud. Deres virkelige liv vil ikke bli avdekket før Kristus blir synlig
igjen. 4 Når Kristus kommer igjen og blir synlig for alle, han som er vårt† virkelige
liv, da skal også dere være sammen med ham. Dere skal ta del i hans herlighet.
5 Drep derfor det syndige begjæret som forsøker å kontrollere deres jordiske
kropper. Hold dere borte fra seksuell løssluppenhet, umoral, onde lyster og skittent
begjær. Vær heller ikke gjerrige, for det er å tilbe en avgud. 6 Gud kommer til å
straffe alle som driver med disse tingene. 7 Også dere henga dere til slikt mens dere
hørte denne verden til. 8 Nå må dere dessuten legge av sinne, dårlig humør, ondskap,
uvaner med å forulempe andre og rått snakk.
9 Lyv ikke for hverandre! Dere har jo kvittet dere med det gamle ego og de dårlige
vanene som om det var skitne klær. 10 I stedet har dere tatt på dere nytt rent tøy,
en ny natur, som jevnt og trutt blir fornyet mens dere lærer Gud bedre å kjenne
og blir enda mer lik Skaperen. 11 Når dere nå har fått en ny natur, spiller det ikke
lenger noen rolle om dere er jøder eller folk som ikke er jøder‡, om de praktiserer
omskjærelse av gutter eller ikke, om de tilhører den ene eller den andre kulturen§
eller om dere er slaver eller frie. Nei, Jesus Kristus er det eneste som betyr noe. Han
lever i oss alle.
12 Dere har takket ja til Guds innbydelse om å tilhøre ham. Dere er hans, og
han elsker dere. Derfor må dere ta på dere en ny fysisk natur: Vis medfølelse og
vær vennlige mot hverandre, dere skal erkjenne behovene for hverandre, og møt
hverandre med mildhet og tålmodighet. 13 Bær over med manglene hos hverandre.
Tilgi den som har gjort dere noe ondt. Herren Jesus har jo tilgitt dere. Da må også dere
tilgi hverandre. 14 Det viktigste av alt er at dere elsker hverandre, for kjærligheten
er det bånd som binder sammen Kristi kropp som er menigheten. Da kan dere leve
med hverandre i fullkommen enhet. 15 La tankene deres bli styrt av den freden som
Kristus gir. Gud har innbudt dere til å leve i fred med de andre lemmene i kroppen,
det vil si menigheten. Vær alltid takknemlige!
16 La alt det fantastiske som Kristus underviste om, stadig få påvirke dere. Veiled
hverandre på en klok måte. Oppmuntre hverandre ved å synge lovsanger til Gud
av et helt hjerte. Ja, syng både nye og gamle sanger for å vise deres takknemlighet.*
17 Hva dere enn sier eller gjør, så skal dere hele tiden tenke på at dere tilhører Herren
Jesus. Takk alltid Gud, vår Far, for det som Herren Jesus har gjort for oss.

Råd i forhold til familie og slaver

18 Dere gifte kvinner skal sette deres menn foran dere selv. Slik skal det være blant
dem som tilhører Herren Jesus. 19 Dere gifte menn skal vise deres koner kjærlighet
og omsorg. Ingen får lov til å være streng og uvennlig mot sin kone.

---

* **3:1** Den som sitter på Guds høyre side, deler hans makt og regjerer sammen med ham. Se Salmenes bok 110:1.
† **3:4** Eller: deres. ‡ **3:11** På gresk: greker. § **3:11** På gresk: er barbar eller skyt. Disse folkeslag tilhørte ikke den gresk-romerske kulturen, og skyterna ble ansett for å være de mest siviliserte av alle. * **3:16** I de første menighetene sang de både salmer fra Salmenes bok og andre nyere komponerte sanger. Lovsangen til Jesus i 1:15-20 er sannsynligvis en slik ny sang.

20 Dere som er barn skal alltid være lydige mot foreldrene. Da gleder Herren seg.
21 Dere foreldre skal ikke støtt og stadig kritisere barna deres. Da blir de bare sinte
og lei seg og gir opp alt.
22 Dere som er slaver skal alltid være lydige mot deres jordiske herrer. Pass på at
dere gjør det dere skal, også når de ikke ser dere. Vær ærlige og lydige ut fra den
dype respekten dere har for Herren Jesus. 23 Arbeid hardt og med godt humør samme
hva dere enn holder på med. Gjør alt som om dere gjorde det for Herren og ikke for
mennesker. 24 Husk på at det er Herren selv som en dag skal lønne dere og la dere
få arve alt det gode som finnes hos Gud. Det er Kristus som er deres virkelige Herre
og som dere arbeider for. 25 Den som gjør det som er ondt, vil bli straffet for sine
handlinger på dommens dag. Gud gjør ingen forskjell på folk.

4

Oppfordring til bønn

1 Dere som er slaveeiere, må gi slavene deres alt det de trenger og har rett på. Husk
på at dere også har en Herre, i himmelen. 2 Be regelmessig til Gud uten å gi opp. Takk
ham alltid. 3 Når dere gjør dette, må dere ikke glemme å be om at Gud gir oss en
mulighet til å spre budskapet hans. At jeg kan fortelle om Guds hemmelige* plan,
som er Kristus. Det er på grunn av denne hemmeligheten jeg sitter i fengsel. 4 Be om
at jeg på en rett måte kan avsløre hemmeligheten for alle, og at de forstår den.
5 Opptre fornuftig i møte med mennesker som ikke tror. Ta vare på de mulighetene
dere får til å spre budskapet om Jesus til alle. 6 Snakk med dem du omgås på en
vennlig måte, men la ordene være til ettertanke. Pass på at dere vet hvordan dere
skal svare på spørsmålene deres.

Personlig hilsen

7 Vår kjære bror Tykikus, som trofast sprer budskapet om Herren Jesus sammen
med meg, vil komme og fortelle dere hvordan jeg har det. 8 Jeg vil sende han til dere
for at dere skal få vite hvordan det står til med oss, og for at han skal oppmuntre
dere. 9 Sammen med ham kommer også Onesimus†, en trofast og avholdt bror som
tilhører menigheten deres. Han og Tykikus kommer til å gi dere en fersk rapport om
det som skjer her.
10 Aristark, som sitter i fengslet sammen med meg, hilser til dere. Det gjør også
Markus‡, som er fetter av Barnabas. Som jeg allerede har meddelt dere tidligere: Ta
vel imot Markus dersom han skulle komme til dere. 11 Jesus, som også blir kalt Justus,
hilser til dere. Disse er de eneste troende jødene som arbeider sammen med meg for
å spre budskapet om at Gud vil frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk. De
har vært til stor oppmuntring for meg.
12 Epafras, som også tilhører menigheten deres, hilser til dere. Han tjener Jesus
Kristus og kjemper for dere ved å be til Gud for dere. Han ber at dere må holde fast
på troen, og at troen vil modnes, slik at dere forstår Guds vilje. 13 Jeg kan bekrefte
hvor hardt han kjemper for dere og for de troende i Laodikea og Hierapolis.§
14 Vår kjære Lukas*, legen, hilser til dere. Det gjør også Demas. 15 Hils til alle de
troende i Laodikea og til Nymfa og til menigheten som samles i hjemmet hans†.

---

* **4:3** Paulus bruker ordet "hemmelig" for å gå imot den religionsblanding som forekom i området, og der innbyggerne oppfattet dette utrykket som et viktig ord. † **4:9** Onesimus var den slave som Paulus skrev om i brevet til Filemon. ‡ **4:10** Dette er den Markus som skrev Markussin fortelling om Jesus. § **4:13** Både Laodikea og Hierapolis lå ca 2 mil fra Kolossæ. * **4:14** Dette er den Lukas som skrev Lukassin fortelling om Jesus. † **4:15** Eller: hennes.

16 Når dette brevet har blitt lest opp i menigheten, send det da videre til Laodikea,
slik at også de får lese det. Se til at dere selv får lese det brevet som kommer fra
Laodikea.‡ 17 Og si til Arkippus: "Pass på at du fullfører den oppgaven som Herren
Jesus har gitt deg."
18 Her skriver jeg, Paulus, min hilsen med egen hånd.§ Husk på å be for meg mens
jeg sitter i fengsel.
Med ønske om at Guds godhet og kjærlighet vil være med dere alle.

‡ **4:16** Brevet som kom fra Laodikea, var sannsynligvis et brev som var på vei rundt til forskjellige menigheter, etter som Paulus brev var undervisningsbrev som skulle bli lest av alle. Det kan ha vært brevet til Efesos, en by som lå i nærheten. § **4:18** Paulus dikterte brevet for en annen, men skrev hilsningen selv, så at mottagerne skulle vite at brevet kom fra ham.

Paulus' første brev til tessalonikerne

Hilsen

1 Hilsen fra Paulus, Silvanus* og Timoteus.
Til menigheten i Tessaloniki som lever i fellesskap med Gud, vår Far og Herren
Jesus Kristus†. Vi ber at Gud vil vise godhet og fylle dere med fred.

Paulus takker Gud for menighetens tro

2 Vi takker alltid Gud for dere alle og ber stadig for dere. 3 Vi tenker på alt det dere
gjør. Deres tro har blitt omsatt til praktisk handling, deres kjærlighet har vist seg i
hardt arbeid, og dere holder fast ved håpet om at vår Herre Jesus Kristus skal frelse
dere for evig. Derfor må vi takke vår Gud og Far i himmelen for dere.
4 Kjære søsken‡, Gud elsker dere, og vi vet at dere har takket ja til innbydelsen
hans om å tilhøre ham. 5-6 Da vi kom til dere med det glade budskapet om Jesus, tok
dere imot det. Vi kom ikke bare med ord til dere. Guds Hellige Ånd ga oss kraft til
å gjøre mirakler, slik at dere så at vi virkelig selv trodde på budskapet. Dere vet alt
vi gjorde blant dere for å frelse dere. Dette overbeviste dere, slik at dere tok imot
budskapet om Jesus med den glede som Guds Hellige Ånd gir. Det gjorde dere til tross
for de forfølgelsene dere ble utsatt for. Dere fulgte vårt eksempel, og dermed også
eksemplet til Herren Jesus, ved at dere var villige til å lide. 7 På den måten ble dere
selv et ideal for alle de troende i Makedonia og Akaia§. 8 Dere har ført budskapet
om Herren Jesus videre til andre, ikke bare i Makedonia og Akaia, men langt utenfor
grensene til disse provinsene. Hvor vi enn kommer, har folkene hørt snakk om deres
tro på Gud. Vi trenger ikke si noe som helst. 9 Alle forteller selv om hvordan dere tok
imot oss og budskapet vårt. Hvordan dere vendte dere bort fra avgudene for å tjene
den eneste Guden som lever og er virkelig. 10 De forteller at dere venter på at Guds
sønn skal komme tilbake fra Gud i himmelen, Jesus, som Gud vakte opp fra de døde,
og som er den som frelser oss når Gud straffer resten av verden.

2

Paulus husker besøket i Tessaloniki

1 Kjære søsken, dere kjenner selv til at besøket vårt hos dere ikke ble uten
resultater. 2 Vi hadde, som dere vet, blitt mishandlet og forulempet i Filippi like
før vi kom til dere. Gud ga oss mot til å fortelle det glade budskapet om Jesus for
dere, til tross for tøff motstand. 3 Det beviser vel mer enn ord at budskapet vårt ikke
er falskt, og at vi ikke har uverdige motiv eller noen bedragerske hensikter. 4 Nei,
Gud har testet oss og funnet oss verdige til å holde fram det glade budskapet. Derfor
taler vi som vi gjør. Vi forandrer ikke budskapet for å tilfredsstille menneskene. Den
vi vil tilfredsstille, er Gud, som kjenner våre ekte motiv. 5 Vi har aldri forsøkt å vinne
dere ved smiger, det vet dere, og har heller aldri forsøkt å utnytte dere. Det kan
Gud bekrefte. 6 Vi har ikke strevet etter å bli æret av dere eller noen andre. 7 Som
utsendinger* for Kristus kunne vi kreve en viss respekt. Nei, i stedet behandlet vi

---

* **1:1** Samme person ble kalt Silas i Apostlenes gjerninger, historien om de første troende. † **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". ‡ **1:4** På gresk: Brødre. Samme tolkning blir brukt gjennom hele brevet. § **1:7** Makedonia og Akaia var to romerske provinser i nåværende Hellas. * **2:7** Blir også kalt apostler.

dere med den kjærlighet en mor viser når hun steller barna sine. 8 Vi elsker dere så
høyt at vi ikke bare ga dere det glade budskapet fra Gud, men også var villige til å
risikere livet for dere. Vi hjalp dere på alle måter. 9 Dere kan sikkert huske, kjære
søsken, hvordan vi kjempet og slet da vi var hos dere. Dag og natt arbeidet vi, slik at
dere ikke skulle behøve å forsørge oss mens vi fortalte Guds glade budskap for dere.
10 Både dere og Gud kan vitne om at vi fulgte hans vilje da vi var hos dere troende.
Vi handlet ikke galt mot noen, og det finnes ikke noe å anklage oss for. 11-12 Dere
vet også at vi ga råd og oppmuntret hver og en av dere personlig, som en far som
snakker med sine barn. Vi bønnfalt dere om å leve slik at livet deres ærer Gud som
har innbudt dere til å tilhøre hans folk og dele hans herlighet.
13 Derfor takker vi ofte Gud for at dere ikke bare tok imot budskapet som om det
var noe fra oss selv, men som et budskap fra Gud. Det er virkelig et budskap fra
Gud, og det fortsetter å påvirke alle som tror. 14 Kjære søsken, dere har fått lide på
samme måten som Guds menigheter i Judea, som lever i fellesskap med Jesus Kristus.
Dere har blitt forfulgt av egne landsmenn på samme måten som de i Judea har blitt
plaget av sine landsmenn, som er jødene. 15 Noen av jødene drepte Herren Jesus,
akkurat som forfedrene deres drepte profetene som bar fram Guds budskap†. Andre
av jødene forfølger også oss. De spør ikke etter Guds vilje, men er fiender av alle.
16 De forsøker å hindre oss fra å snakke til andre folk for at de kan bli frelst. Nå
er imidlertid målet i ferd med å renne over for Gud. De vil en dag bli straffet for
syndene sine.
17 Kjære søsken, vi har nå en tid vært skilt fra dere, selv om dere stadig er i våre
tanker. Derfor har vi gjort alt for å treffe dere igjen, etter som vi så sterkt lengter
etter dere. 18 Vi har forsøkt å reise til dere. Jeg, Paulus, har forsøkt mer enn en gang,
men Satan har hindret oss. 19 Dere er vårt håp og vår glede. Den seierskransen kan
vi med stolthet vise fram, når vår Herre Jesus kommer igjen. 20 Ja, dere er vår stolthet
og vår glede.

3

Paulus lengter etter å treffe menigheten

1 Da vi ikke kunne holde ut lenger, besluttet vi å bli igjen i Aten. 2 Vi ville heller
sende vår bror Timoteus, Guds medarbeider, som sprer det glade budskapet om Jesus.
Han skulle styrke og oppmuntre dere i troen. 3 Mist ikke motet i alle vanskelighetene
som møter dere. Dere vet alt nå at lidelser inngår i Guds plan for oss. 4 Mens vi enda
var igjen hos dere, fortalte vi at alle kan bli nødt til å lide. Som dere vet, gikk det
også slik.
5 Jeg orket ikke lenger å holde ut med uvissheten, og sendte derfor Timoteus for å
finne ut om troen deres hadde tålt påkjenningene. Jeg var redd at fristeren hadde
fått dere til å falle og vårt arbeid hadde vært uten resultat.

Timoteus sin gledelige rapport

6 Nå har Timoteus nettopp kommet tilbake med de gode nyhetene om at troen og
kjærligheten fortsatt er like sterk hos dere. Han fortalte at dere husker besøket vårt
med glede. Det gleder oss å høre at dere lengter like mye etter oss som vi lengter
etter dere. 7 Kjære søsken, dere har gjennom den troen dere viser, trøstet oss i våre
vanskeligheter og lidelser. 8 Nå kjenner vi at livet igjen er herlig! Vi vet at dere holder
fast ved troen på Herren Jesus.

† **2:15** Profetenes budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

9 Vi kan ikke takke Gud nok for den glede dere har gitt oss! 10 Dag og natt ber vi
med iver til Gud om at vi må få treffe dere igjen. Da kan vi hjelpe dere med det som
fortsatt mangler i troen. 11 Vi ber at vår Gud og Far i himmelen, og vår Herre Jesus,
vil la det bli mulig for oss å reise til dere. 12 Vi ber også at Herren Jesus vil la deres
kjærlighet til hverandre og til alle mennesker bli sterk og overstrømmende, slik som
vår kjærlighet er til dere. 13 Ja, vi ber at Herren Jesus vil styrke dere og sette dere
fri fra synd og at dere er verdige å stå for vår Gud og Far i himmelen, den dagen vår
Herre Jesus kommer med alle som tilhører ham*.

4

Lev til ære for Gud

1 Kjære søsken, la meg legge til dette: Dere vet hvordan vi lever til Guds ære. Dere
har hørt vår undervisning og lever allerede på det måten vi lærer. Vi henstiller til
dere for Herren Jesu skyld, at dere mer og mer lever til Guds ære. 2 De reglene vi ga
dere, kommer fra Herren Jesus selv, det vet dere. 3 Dette er Guds vilje: At dere skal
leve fullt og helt for ham. Dere skal holde dere borte fra all seksuell løssluppenhet.
4 Hver og en må lære seg å beherske sin egen kropp og respektere og ære den.* 5 Ikke
lev i begjær og lidelser på samme måten som dem som ikke kjenner Gud.

6 Pass på at dere ikke bedrar eller utnytter andre troende på det seksuelle området.
Herren Jesus straffer slike overgrep. Det har vi allerede klart og tydelig snakket med
dere om. 7 Gud har ikke innbudt oss til å leve i seksuell umoral, men til å leve fullt
og helt for ham. 8 Den som nekter å leve i tråd med disse reglene, er ikke bare ulydig
mot mennesker, men mot Gud som gir dere sin Hellige Ånd.

9 Når det gjelder å elske hverandre som medlemmer av Guds folk, trenger jeg ikke
å skrive til dere. Gud selv har lært dere å elske hverandre. 10 Deres kjærlighet til
alle de troende i hele Makedonia har allerede vokst seg sterk. Til tross for det, kjære
søsken, ber vi dere å elske dem enda mer. 11 Sett deres ære i å leve et stillferdig liv,
forsørge dere selv og skjøtt arbeidet deres, slik vi tidligere har undervist dere. 12 Da
vil dere bli respektert av folk utenfor menigheten og blir ikke avhengige av noen.

Vi skal stå opp fra de døde

13 Kjære søsken, vi vil også at dere skal vite hvordan det går med dem som dør.
Innsikten i dette gjør at dere ikke skal bli lammet av den samme sorgen som rammer
dem som ikke har noe håp. 14 Vi tror at Jesus har vært død og stått opp igjen. Derfor
kan vi være sikre på at Gud også vil føre alle troende som har vært døde, til seg. De
vil bli ført til Gud sammen med Jesus når han kommer igjen.

15 Vi vil fortelle dere det som Herren Jesus selv har lært oss: Vi som fortsatt lever
når Herren kommer igjen, skal ikke møte ham før de døde. 16 Nei, Herren selv skal
komme igjen fra Gud i himmelen. Fanfaren skal gjalle, stemmen til overengelen og
lyden fra Guds trompet skal bli hørt over jorden. Da skal alle de som døde mens de
trofast fulgte Kristus, først stå opp fra døden. 17 Etter det skal vi, som fortsatt lever
og finnes igjen på jorden, bli ført bort i skyene sammen med dem for å møte Herren
i luften. For alltid skal vi da være med ham. 18 Trøst og oppmuntre hverandre med
disse ordene.

---

* **3:13** "Alle som tilhører ham" viser enten til troende eller engler, eller begge deler. * **4:4** På gresk: vite hvordan han skal behandle sitt eget kar. En annen tolkning: Hver og en skal skaffa sin egen kone og respektere og ære henne.

5

Vær beredt når Jesus kommer igjen

1 Når skal alt dette skje? Ja, om det trenger vi ikke å skrive til dere, kjære søsken.
2 Dere vet godt at Herren Jesus kommer igjen like uventet som en tyv om natten.
3 Mens folk sier: "Alt er trygt og sikkert", blir de rammet av undergangen. Det
kommer like plutselig som når veene setter inn hos en kvinne som skal føde barn.
Ingen vil slippe unna.
4 Men dere, kjære søsken, lever ikke i åndelig mørke når det gjelder disse
spørsmålene. Derfor skal ikke denne dagen overraske dere som en innbruddstyv.
5 Dere lever alle i lyset. Vi som tror, tilhører ikke mørket eller natten. 6 Derfor må
vi ikke sove som andre, men holde oss våkne og edru. 7 Det er om natten vi sover,
og om natten folk drikker seg beruset. 8 Vi som lever i lyset, må være edru og tenke
klart. Vi må beskytte våre hjerter med skjold av tro og kjærlighet og bruke håpet
om frelse som en hjelm på våre hoder.
9 Gud har ikke bestemt at vi en dag skal bli rammet av dommen, men at vi skal bli
frelst ved vår Herre Jesus Kristus. 10 Han døde for oss, for at vi for alltid skal leve
med ham, enten vi lever eller er døde når han kommer tilbake. 11 Derfor skal dere
oppmuntre og styrke troen hos hverandre, slik som dere allerede gjør.

Råd og påminnelser

12 Vi henstiller til dere, kjære søsken, å sette pris på forstanderne hos dere. De som
arbeider hardt iblant dere med å undervise og gi råd. 13 Tenk godt om dem og vis
mye kjærlighet. På grunn av det arbeid de gjør, skal de settes høyt. Pass på å leve i
fred med hverandre.
14 Kjære søsken, vis til rette dem som er late og ikke skikker seg vel. Oppmuntre
dem som har sjenert og tilbakeholdne. Ta hånd om de svake, og ha tålmodighet med
alle. 15 Pass på at ingen hevner seg mot noen, men forsøk alltid å gjøre godt mot
hverandre, ja, mot alle mennesker. 16 Vær alltid glade. 17 Be regelmessig. 18 Takk
Gud uansett hva som skjer, for det vil Gud at dere som tror på Jesus Kristus, skal
gjøre. 19 La Guds Ånd få virke fritt iblant dere. 20-21 Overse ikke noe budskap som
blir framført, men test ut om det kommer fra Gud eller ikke. Ta imot det som er godt
og ekte. 22 Hold dere borte fra alt som er ondt og falskt.

Et siste ønske

23 Vi ber at Gud, han som gir fred, skal hjelpe dere til å leve fullt og helt for ham.
At han skal bevare dere slik at dere til Ånd, sjel og kropp er uten skyld den dagen
vår Herre Jesus Kristus kommer igjen. 24 Gud, som har innbudt dere å tilhøre ham,
holder sitt ord. Derfor vil han også gjøre alt dette.
25 Kjære søsken, be for oss. 26 Gi alle de troende et velkomstkyss.* 27 Lov meg
innfor Herren Jesus å lese opp dette brevet for alle de troende.
28 Med ønske om at vår Herre Jesu Kristi godhet og kjærlighet skal være med dere
alle.

---

* **5:26** På gresk: Hils brødrene med en hellig kyss. Det var et ritual som inngikk i menighetens gudstjenester. De hilste hverandre med et kyss, mennene for seg og kvinnene for seg.

Paulus' andre brev til tessalonikerne

Hilsen

1 Hilsen fra Paulus, Silvanus* og Timoteus.
Til menigheten i Tessaloniki som lever i fellesskap med Gud, vår Far, og Herren
Jesus Kristus†.
2 Vi ber at Gud, vår Far og Herren Jesus Kristus vil vise dere godhet og fylle dere
med fred.

Oppmuntring i forfølgelse

3 Kjære søsken‡, vi må alltid takke Gud for dere. Det finnes gode grunner for
det. Troen deres fortsetter å spire, og deres kjærlighet til hverandre blir hele tiden
sterkere og sterkere. 4 Derfor forteller vi med stolthet om dere i Guds menigheter. Vi
tenker på deres langvarige utholdenhet og tro i alle de forfølgelsene og lidelsene som
har rammet dere. 5-6 Gud kommer til å bruke disse lidelsene for å vise sin rettferdige
dom. De som plager dere, skal få sin straff, mens dere som lider på grunn av troen,
vil få tilhøre Guds eget folk for evig. 7 Ja, dere som lider nå, skal få hvile ut da. Gud
skal sette fri både dere og oss fra lidelsene den dagen Herren Jesus kommer igjen fra
Guds himmel og viser seg med alle sine mektige engler. 8 Han kommer i flammende
ild for å dømme dem som ikke vil vite noe av Gud og som nekter å ta imot det glade
budskapet om frelse ved vår Herre Jesus. 9 Disse personene vil bli straffet ved å gå
evig fortapt og bli skilt fra Herrens makt og herlighet. 10 Alle som tror på Herren og
tilhører ham, skal ære og hylle ham når han kommer igjen. Dere tilhører Herren,
etter som dere har trodd på budskapet vårt.
11 Derfor ber vi alltid til vår Gud at han skal hjelpe dere til å leve på en måte som
er verdig dem som er innbudt til å tilhøre ham. Ja, vi ber at han skal gi dere kraft til
å gjennomføre alt det gode dere vil gjøre på grunn av troen. 12 Gjennom dette blir
Herren Jesus æret, og dere blir så i sin tur æret av ham. Alt skjer takket være den
kjærlighet og tilgivelse vi har fått fra vår Gud og Herre Jesus Kristus.

2

Tegn før Jesus kommer igjen

1 Kjære søsken, dere vet at vår Herre Jesus Kristus skal komme igjen, og at vi skal
samle oss hos ham. La ingen få bedra dere angående tidspunktet. 2 La dere ikke
skremme og bli ikke urolige om dere får høre rykter om at Herren Jesus allerede har
kommet igjen. Det kan være at noen påstår at Guds Ånd har vist det, eller vi skulle
ha sagt det eller skrevet om det i ett eller annet brev. 3 Ikke tro på det. La dere ikke
bli bedratt, uansett hva de enn sier.
Før den dagen kommer, må nemlig to ting skje. For det første skal det bli en tid
med voldsomt opprør mot Gud. For det andre må Den lovløse* stige fram, han som
Gud skal dømme til å gå evig fortapt. 4 Han er Den lovløse, som skal trasse alt som

---

* **1:1** Samme person ble kalt Silas i Apostlenes gjerninger, historien om de første troende. † **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". ‡ **1:3** På gresk: Brødre. Samme oversettelse blir brukt gjennom hele brevet. * **2:3** Mennesker preget av Den lovløse er "Motstanderen av Kristus", på gresk Antikrist. Se Johannes første brev 2:18,22.

er hellig og har med Gud å gjøre. Han skal ta plass i Guds tempel og påstå at han
selv er Gud. 5 Husker dere ikke at jeg fortalte dette da jeg var hos dere? 6 Dere vet
hva det er som hindrer Den lovløse, slik at han ikke kan stige fram før det er tid for
ham å komme. 7 Den lovløse virker allerede i det skjulte. Det eneste som mangler
for at Den lovløse skal bli avslørt, er at han som hindrer det, ryddes av veien. 8 Når
hinderet er borte, skal Den lovløse vise seg, han som Herren Jesus bare trenger å
puste på for å drepe og tilintetgjøre når han vender tilbake i sin herlighet.
9 Den lovløse kommer for å gjøre Satans verk. Han vil med ondskapens makt utføre
mange tegn og mirakler. 10 Gjennom sine falske kunster vil han bedra dem som går
evig fortapt. Disse personene er motstandere av det sanne budskapet om Herren
Jesus som kunne ha frelst dem. 11 Derfor vil Gud gjøre dem mottakelige for bedraget
og la dem tro på løgnen. 12 Sammen skal de alle en dag bli dømt for at de ikke trodde
det sanne budskapet, men nøt og moret seg i sine onde gjerninger.

Hold fast ved sannheten

13 Vi må alltid takke Gud for dere, våre søsken som Herren Jesus elsker. Gud
bestemte allerede fra tidenes begynnelse† at alle dem som trodde på det sanne
budskapet om Jesus, skulle bli frelst. Det blir dem ved at Guds Ånd gjør alle verdige til
å tilhøre Gud. 14 Det var dette Gud innbød dere til, da vi fortalte det glade budskapet
for dere, slik at dere skulle få dele herligheten sammen med Herren Jesus Kristus.
15 Hold fast ved troen, kjære søsken, og følg den undervisningen dere har fått i
våre brev og alt dere fikk lære da vi var hos dere.
16 Vi ber at vår Herre Jesus Kristus, og Gud, vår Far i himmelen, han som elsker oss
og i sin godhet har frelst oss for evig og gitt oss et sikkert håp, 17 vil oppmuntre dere
og gi dere kraft til alltid å si og gjøre det som er godt.

3

Paulus ber om forbønn

1 En ting til, kjære søsken: Be for oss, slik at budskapet om Herren Jesus raskt når
ut og menneskene kan vurdere det like høyt som dere gjorde. 2 Be også til Gud at han
må frelse oss fra onde og fiendtlige personer som nekter å ta imot budskapet. Det er
ikke alle som tror på det vi sier. 3 Herren Jesus er trofast mot det han har sagt! Han
skal gjøre dere sterke og beskytte dere fra den onde*. 4 Vi stoler på at Herren skal
hjelpe dere både nå og i framtiden til å praktisere alt som dere lærer gjennom vår
undervisning. 5 Vi ber at Herren Jesus Kristus skal fylle dere med den kjærligheten
som finnes hos Gud og den utholdenheten som han selv viste.

Advarsel mot dem som lever et uryddig liv

6 På oppdrag fra Herren Jesus Kristus oppfordrer vi dere, kjære søsken, å
holde dere borte fra de troende som lever et uryddig liv og ikke vil å følge den
undervisningen vi har gitt dere. 7 Dere vet selv, at dere bør leve på samme måten
som vi gjorde. Vi levde ikke noe uryddig liv da vi var hos dere. 8 Vi forlangte aldri
å få mat av noen, men betalte alle ting selv. Vi kjempet, slet og arbeidet dag og natt
for at dere ikke skulle behøve å forsørge oss. 9 Det hadde ikke vært galt av oss å be
dere om hjelp, men vi ville gjennom handlingene våre gi dere et eksempel å følge.
10 Da vi var hos dere, ga vi dere følgende leveregel: "Den som ikke vil arbeide, skal
heller ikke spise." 11 Nå har vi hørt at det finnes slike blant dere som lever et uryddig
liv. De arbeider ikke, men driver med helt andre saker. 12 På oppdrag av Herren Jesus

† **2:13** En del håndskrifter har: Gud lot dere bli de første som trodde på budskapet2026 * **3:3** Eller: det onde.

Kristus gir vi derfor streng beskjed til disse personene om å slå seg til ro og begynne
å arbeide, slik at de kan forsørge seg selv. 13 Dere andre, kjære søsken, bli ikke trett
av å gjøre det som er godt.
14 Dersom noen nekter å være lydig mot det vi sier i dette brevet, opplys da alle om
hvem det gjelder. Hold dere borte fra de personene, slik at de skammer seg. 15 Dere
skal likevel ikke behandle noen som en fiende, men som en troende bror som trenger
å bli vist til rette.

Et siste ønske

16 Vi ber at Herren Jesus, han som gir fred, skal fylle dere med sin fred uansett hva
som enn skjer. Ja, Herren skal være med dere alle.
17 Her skriver jeg, Paulus, min hilsen, med egen hånd. Det gjør jeg i slutten av alle
brevene mine, for å bevise at de virkelig kommer fra meg. Dette er min signatur.
18 Med ønske om at vår Herre Jesu Kristi godhet og kjærlighet må være med dere
alle.

Paulus' første brev til Timoteus

Hilsen

1 Hilsen fra Paulus, som er utsending* for Jesus Kristus† på oppdrag fra Gud. Gud
er den som har frelst oss og gitt oss håp om evig liv, gjennom det som Jesus Kristus
gjorde.
2 Til Timoteus, som har blitt min ekte sønn ved troen på Jesus. Jeg ber at Gud, vår
Far i himmelen og Jesus Kristus, vår Herre, vil vise deg godhet og omsorg og fylle deg
med fred.

Advarsel mot falsk lære

3 Jeg vil at du stanser i Efesos, slik jeg ba deg om før jeg reiste til Makedonia. Visse
personer i Efesos har nemlig begynt å spre falsk lære. Jeg vil at du gir råd til dem
som gjør slikt at de må slutte med dette. 4 De skal ikke fortsette med å forske i myter
og endeløse slektstavler. Den slags leder bare til uenighet og hjelper ikke noen til å
forstå at det bare er Guds plan som kan redde dem gjennom troen på Jesus. 5 Målet
for dine advarsler må være at de troende blir fylt av kjærlighet, mens de av et helt
hjerte søker Gud og har rene motiv og en ærlig tro.
6 Noen av dem som underviser, har helt forlatt det sanne budskapet og lar seg hele
tiden bruke til å snakke om meningsløse dumheter. 7 De vil bli oppfattet og kjent for
å være lærere i Moseloven‡. Til tross for sin selvsikkerhet har de ingen anelse om
hva de snakker om. 8 Vi vet at loven er nyttig for oss, dersom den bare blir brukt
slik Gud hadde tenkt. 9 Loven ble ikke skrevet i første hånd for dem som følger
Guds vilje, men for de som ikke bryr seg om loven og bryter den. Loven er til for
gudløse og syndige mennesker, for dem som håner Gud og ikke vil tro på ham, for
slike som dreper foreldrene sine eller andre. 10 Loven er til for dem som lever i
seksuell løssluppenhet og homoseksualitet, for de som handler med mennesker, for
dem som lyver eller vitner falskt, og for alle andre som gjør slikt som strider mot den
sunne læren. 11 Det vil si læren om det glade budskapet som vår vidunderlige Gud
har gitt meg i oppdrag å spre. Han er den som er verd å bli hyllet.

Paulus takker Jesus for kjærlighet og tilgivelse

12 Jeg takker Jesus Kristus, vår Herre, for at han har gitt meg kraft, og for at han
syntes jeg var verd å bli hans utsending. 13 Dette til tross for at jeg tidligere hånte ham
og på voldsom måte forfulgte alle som trodde på ham. Likevel hadde Herren Jesus
kjærlighet til meg, etter som jeg ikke forsto hvem han var og derfor ikke kunne tro.
14 Han var god mot meg og tilga meg alt ondt jeg hadde gjort, til tross for at jeg ikke
fortjente det. Jeg begynte å tro på Jesus Kristus og fikk oppleve den kjærligheten
som finnes hos ham. 15 Jeg som var den verste av alle syndere, jeg forsto at Jesus
Kristus hadde kommet hit til verden for å frelse syndere. Dette budskapet om frelse
er sant, og alle burde tro på det. 16 Ja, Herren hadde kjærlighet til meg og tilga meg,
og gjennom dette ville han vise hvilken uendelig tålmodighet han også har med den
som har begått fryktelige synder. På denne måten vil andre forstå at også de kan
få evig liv ved å tro på ham. 17 Æren og herligheten tilhører Gud for alltid. Han er

* **1:1** Kalles også apostel. † **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". ‡ **1:7** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

konge i all evighet. Han er den usynlige som aldri dør, og den som alene er Gud! Ja, det er sant!§

Oppdraget til Timoteus

18 Timotheos, min sønn, jeg gir deg oppdraget med å gi de troende råd om å holde
seg til Gud og ikke å høre på falsk undervisning. Åndelige personer har også tidligere
holdt fram budskap fra Gud om at han har gitt nettopp deg evner til å gi råd til andre.
La derfor disse budskapene gi deg mot til å fortsette kampen for Jesus. 19 Hold fast
ved troen når du kjemper, og ha rene motiv for alt du gjør. Noen har med vilje og
vitende ikke brydd seg om sin gode samvittighet. Derfor har de til slutt helt forlatt
troen på Jesus. 20 Blant dem er Hymeneus og Aleksander, som jeg har ekskludert av
menigheten,* for at de skal lære å ikke spotte† Gud.

2

Råd om livet i menigheten

1 Framfor alt oppfordrer jeg deg og de andre troende til å be. Be om Guds hjelp og
takk ham for alt han har gjort. 2 Be for alle mennesker, og spesielt for dem med makt
og myndighet, slik at vi får fred og stabilitet og kan leve for Gud på en verdig måte.
3 Dette er rett og gjør Gud glad, han som har frelst oss. 4 Han vil at alle skal bli frelst
og ta imot det sanne budskapet om Jesus. 5 For det finnes bare en Gud, og det finnes
bare en som er mellommann mellom Gud og mennesker, og det er mennesket Jesus
Kristus. 6 Han tok straffen for hvert enkelt menneske ved å gi livet sitt og kjøpe oss
fri fra slaveriet under synden. Dette er budskapet som Gud ga til verden da den tiden
var kommet som han hadde bestemt for det. 7 Jeg har blitt valgt ut, det er sant, jeg
lyver ikke, valgt ut til å være utsending og spre dette sanne budskapet til folk som
ikke er jøder og til å undervise alle, slik at de også kan begynne å tro på Jesus.
8 Jeg vil altså at mennene over alt skal be. I det de løfter hendene sine for å be,
skal de av hele hjertet være opptatt av Gud. Ikke noe sinne og ikke strid skal fylle
tankene deres. 9 Jeg vil også at kvinnene skal opptre på en måte som ikke trekker
oppmerksomheten mot det ytre, og at de skal kle seg verdig, slik som det passer seg
i en menighet. Det skal ikke være kunstferdig frisyrer, smykker eller kostbare klær
folk først og fremst legger merke til. 10 Nei, de kvinnene som vil leve for Gud, skal
gjøre seg vakre gjennom det å være god mot andre.
11 Kvinnene skal høre etter på undervisningen uten å bryte inn med spørsmål og
overlate til mennene å lede møtet. 12 Jeg tillater ikke at en kvinne skal undervise
menn, eller bestemme over dem. Derfor skal kvinnene høre etter uten å stille
spørsmål.* 13 Gud skapte jo Adam først og så Eva. 14 Det var kvinnen, ikke Adam,
som ble fristet av Satan, slik at mennesket gjorde opprør mot Gud. 15 Gud skal frelse
kvinnen gjennom at hun føder barna sine,† dersom hun ydmykt holder fast ved troen,
elsker sine medmennesker og lever fullt og helt for Gud.

3

1 Dette budskap om frelse er sant.

Ledere i menigheten

§ **1:17** I grunnteksten: Amen! * **1:20** I den gresk grunnteksten: overlatt til Satan. † **1:20** Å spotte er å håne og snakke dårlig om noe hellig. * **2:12** Kvinnene hadde rett til å be høyt i møtene og å bruke de åndelige evner Gud hadde gitt dem, men samfunnet aksepterte ikke at en kvinne underviste mennene. † **2:15** Kvinnen hadde fått som straff å føde barn under smerte, men en troende kvinne beskyttes av Gud. Alternativ tolkning: om hun aksepterer sin morsrolle. Eller: ved Barnets fødsel, det vil si Jesus fødsel.

Den som vil bli leder i en menighet, påtar seg en viktig oppgave. 2 Derfor må det
ikke finnes noe å sette fingeren på hos den som er leder. Han skal være trofast i
ekteskapet, sunn, beherske seg selv og være korrekt i sin opptreden. Han skal være
gjestfri og kunne undervise. 3 Han må ikke misbruke alkohol eller være voldelig, men
være mild og vennlig og ikke stelle i stand bråk. Han må heller ikke elske penger.
4 Han må kunne styre sin egen familie og oppdra barna sine slik at de er lydige og
viser respekt. 5 Dersom han ikke kan styre sin egen familie, hvordan skal han da
kunne styre Guds menighet? 6 Velg ikke en som nylig er blitt frelst, for da kan han
bli hovmodig over å bli leder så fort, og han kan få samme dommen som djevelen
en gang fikk.* 7 Han skal ha et godt rykte blant folk utenfor menigheten, slik at han
ikke blir hånet, og djevelen utnytter anledningen til å få ham til å synde.
8 På samme måten skal medarbeiderne i menigheten være ærlige og fortjene
respekt. De må ikke drikke mye alkohol og ikke elske penger. 9 De må holde fast
ved de sannhetene som Gud har vist oss om troen. Videre må de ha rene motiv for
alt de gjør. 10 Før de får begynne som medarbeidere, skal de bli vurdert. Dersom
ingen har noe å kritisere dem for, da kan de begynne tjenesten sin.
11 På samme måten skal de kvinnelige medarbeiderne† ha respekt. De må ikke
snakke dårlig om andre, men være sunne og pålitelige i alt de gjør.
12 En medarbeider må være trofast i ekteskapet og kunne styre barna og hjemmet
sitt på en god måte. 13 De som skjøtter tjenestene sin godt som medarbeidere, vil bli
respektert av andre og kan uten skam fortelle om sin tro på Jesus Kristus.

Sannheten om troen

14-15 Jeg håper snart å kunne reise til deg, Timoteus. Om jeg likevel må vente,
har jeg nå gitt deg noen retningslinjer for hvordan tingene skal være ordnet i Guds
husholdning, menigheten, den som tilhører den levende Gud. Menigheten er den
grunnpilar og sikre fundament som holder sannheten om Jesus oppe.
16 Alle må erkjenne at troen gjør en fantastisk hemmelighet kjent:
Gud kom til jorden som menneske.
Guds Ånd viste at han var uten synd,
han ble sett av engler.
Budskapet om ham spredde seg til jordens folk,
menneskene trodde på ham.
Han vendte tilbake til himmelen igjen.

4

Advarsel mot falsk undervisning

1 Guds Ånd viser oss helt klart at det i den siste tiden før Jesus kommer igjen, vil
være noen i menighetene som faller fra troen på Jesus. I stedet begynner de å tro på
falsk lære som kommer fra onde ånder.
2 De som sprer denne læren, gir inntrykk av å være lydige mot Gud, men er løgnere
og har for lenge siden kvalt* sin samvittighet. 3 De forbyr folk å gifte seg og krever
at de må avstå fra enkelte typer mat. Dette gjør de til tross for at det er Gud som har
skapt maten, slik at vi som tror på Jesus og har lært det sanne budskapet å kjenne,
skal kunne spise og være takknemlige. 4 Alt som Gud har skapt, er godt. Ikke noe er
forbudt dersom vi bare tar imot det med takknemlighet. 5 Når vi leser Guds Ord og
takker Gud for maten, da blir den tillatt for oss.

---

* **3:6** Eller: og da får djevelen han til å falle. † **3:11** Eller: medhjelpernes koner. * **4:2** På gresk: deres samvittighet er brennemerket.

Råd til Timoteus

6 Dersom du forklarer dette for de troende, tjener du Jesus Kristus på en rett måte.
Du henter kraft fra budskapet om ham og i den sunne læren som du følger.
7 Hold deg borte fra de dumme og gudløse mytene. Pass i stedet på at du holder deg
i god åndelig form. 8 Fysisk trening er bra på sin måte, men å trene seg i å være lydig
mot Gud, er nyttig på alle måter. Den som er lydig mot Gud, har fått løfte om et liv
både i denne verden og i den kommende. 9 Dette budskapet om frelse er sant, og alle
burde tro på det. 10 Derfor arbeider vi og kjemper, slik at alle skal tro på budskapet.
Vi vet at Gud som lever, og som vil at alle skal bli frelst, en dag vil innfri håpet vårt
og gi evig liv til alle som tror på Jesus.
11 Advar og undervis de troende om denne sannheten. 12 Bry deg ikke om at du er
ung, men pass på at du vinner deres respekt ved å være et forbilde for de troende i
alt du sier og gjør. Elsk dine medmennesker, vær sterk i troen og lev et rent liv fullt
og helt for Gud. 13 Les høyt av Skriften† for de troende og advar og undervis alle til
jeg kommer.
14 Glem ikke bort å bruke den evnen som Guds Ånd ga deg da lederne i menigheten
la hendene på deg for å innvie deg til oppgaven din. Gjennom de budskap som noen
da fikk fra Gud, ble du valgt ut for å undervise og advare. 15 Husk på å bruke disse
evnene og lev fullt og helt for tjenesten din, slik at alle kan se de framstegene du gjør
i livet som troende. 16 Tenk nøye på hvordan du lever og underviser. Hold fast ved
det som er rett. Da vil du frelse både deg selv og dem som hører på deg.

5

1 Snakk aldri strengt til en eldre mann, men appeller til ham som til en far. Du skal
behandle unge menn som brødre. 2 Eldre kvinner skal du behandle som mødre og
unge kvinner som søstrer i et rent vennskap.

Råd i forhold til enker

3 Menigheten skal bare ta hånd om de enkene som ikke har noen familie som kan
hjelpe dem. 4 Dersom en enke har voksne barn eller barnebarn, skal disse først og
fremst lære seg å vise troen i praktisk handling i egen familie. På den måten gir de
noe tilbake til de gamle av det de selv har fått fra dem. Det er nettopp slik Gud vil
ha det.
5 Den enken som ikke har noen familie som kan hjelpe henne, setter sitt håp til
Gud. Dag og natt ber hun til Gud og leter etter hjelp. 6 Den enken som bare er ute
etter å få det godt, hun er åndelig død*. 7 Undervis menigheten om dette, slik at de
enkene som får underhold, ikke blir anklaget for noe.
8 Den som ikke tar hånd om sine egne slektninger, og spesielt sin egen nære familie,
de har forlatt troen på Jesus og er verre enn den som aldri har kommet til tro.
9 For å få underhold av menigheten må en enke være minst 60 år og skal ha vært
trofast mot mannen. 10 Hun må være kjent for å være god mot andre. Hun skal
ha tatt hånd om barna sine, ha tatt imot gjester i hjemmet sitt, ha hjulpet de andre
troende† og ha støttet mennesker som var i nød. Kort sagt, hun skal ha vært fullt og
helt innstilt på å gjøre godt mot andre.
11 Yngre enker skal ikke få underhold av menigheten. Det er gjerne slik at når
deres seksuelle behov blir tent, mister de iveren etter å tjene Jesus og vil gifte seg på

† **4:13** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Men nå hadde de troende begynt, bruke også deler av Det nye testamente. * **5:6** Åndelig død er å være skilt fra Gud. † **5:10** På gresk: ha vasket føttene til de hellige. Se Johannes sin fortelling om Jesus 13:14.

nytt. 12 Gjennom dette drar de på seg Guds dom, etter som de da bryter sitt eget løfte
til menigheten om fortsatt å være ugift.‡ 13 Dersom de lærer seg til å få underhold,
kan de bli late og bare gå omkring fra hjem til hjem. Ja, de blir ikke bare late, men
de begynner å sladre, er nysgjerrige og blander seg bort i forhold som de ikke har
noe med. 14 Derfor vil jeg at unge enker skal gifte seg på nytt og få barn og skjøtte
sine egne hjem. Da får motstanderne våre ingen mulighet til å snakke dårlig om
kvinnene. 15 Dessverre har noen av disse unge enkene forlatt sannheten om Jesus og
slått følge med Satan.
16 Dersom en troende kvinne har enker i slekten, skal hun ta hånd om dem og ikke
kreve at menigheten betaler for dem. Menigheten må heller ta hånd om de enkene
som ikke har noen familie som kan hjelpe.

Råd for ledere i menigheten

17 Ledere i menigheten som er gode til å styre, er verd både respekt og betaling i
penger. Dette gjelder spesielt dem som arbeider hardt med å spre budskapet om Jesus
og undervise i menigheten. 18 Gud har sagt i Skriften§: "Du skal ikke binde munnen
på den oksen som tresker"*, og: "Arbeideren er verd lønnen sin."†
19 Lytt ikke til anklager mot en leder dersom det ikke finnes to eller tre vitner som
kan bekrefte anklagene.‡ 20 Dersom han virkelig har gjort galt, skal han bli vist til
rette foran hele menigheten. Da blir de andre også advarte mot å handle galt.
21 Jeg befaler deg innfor Gud, Jesus Kristus og Guds engler, alltid å følge denne
regelen uten å ta parti for eller imot noe menneske, og uten å favorisere noen.
22 Tenk grundig etter før du legger hendene på noe menneske for å innvie det til
ulike tjenester. Ellers kan du bli medskyldig i det onde som de kommer til å gjøre.
Pass på at du holder deg selv borte fra all synd.
23 Se også til å stelle og verne om kroppen din. Drikk ikke lenger bare vann, men
også litt vin, etter som du har problemer med magen og ofte er syk.
24 Noen mennesker synder helt åpent, og alle vet at Gud en dag vil straffe dem.
Andre lykkes i å skjule syndene sine slik at de ikke bli avslørt før langt seinere. 25 På
samme måten er noen mennesker helt åpne i det gode de gjør mot andre. Det gode
som andre har gjort i det skjulte, vil komme fram og ikke for alltid bli en usynlig
hemmelighet.

6

Råd om slaver

1 Troende slaver skal vise sine eiere sine ekte respekt. Da får ingen grunn til å håne
Gud og læren om Jesus. 2 Dersom slaveeieren også er en troende, skal ikke slaven
vise mindre respekt på grunn av at de to er brødre og har samme status for Gud.
Tvert imot bør slaven arbeide enda hardere, etter som han på den måten hjelper en
troende bror som han elsker.

Falsk undervisning og sann rikdom

Undervis om disse levereglene, Timoteus! Gi råd til alle om å leve etter det vi
sier. 3 Levereglene stemmer med det sunne budskapet vi har fått fra vår Herre Jesus
Kristus og den lære som leder oss til å følge Gud. De som underviser på en annen
måte og ikke holder seg til den sunne læren, 4 er forblindet og uten innsikt. De har et
sykelig behov for å diskutere og krangle om ulike sider ved læren, noe som leder til

‡ **5:12** På gresk: brutt sitt første troskapsløfte. § **5:18** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **5:18** Se Femte Mosebok 25:4. † **5:18** Se Lukas sin fortelling om Jesus 10:7. ‡ **5:19** Se Femte Mosebok 19:15.

misunnelse, trette, beskyldninger, ondskapsfulle mistanker 5 og stadig bråk mellom
mennesker. Deres sinn er totalt i mørke og de har forlatt det sanne budskapet om
Jesus. For dem er religion bare en måte å bli rik på.
6 Sann rikdom er å tro på Gud og samtidig være fornøyd med det vi har. 7 Vi hadde
ikke noe med oss da vi ble født, og vi kan ikke ta noe med oss når vi dør. 8 Om vi derfor
har det aller mest nødvendige som mat og klær, skal vi være fornøyd. 9 De som vil
bli rike, kommer ut for mange fristelser og faller som offer for tåpelige og skadelige
begjær som leder menneskene mot den visse og evige undergang. 10 Kjærlighet til
penger er roten til alt ondt. På grunn av at de er pengekjære har mange forlatt troen
på Jesus og voldt seg selv mange lidelser.

Avsluttende råd

11 Men du Timoteus, som tilhører Gud, du skal holde deg borte fra falsk
undervisning og trangen etter å bli rik. Pass på at du følger Guds vilje og lever
fullt og helt for ham. Tro på Jesus av hele ditt hjerte, elsk dine medmennesker og vis
tålmodighet og mildhet. 12 Fortsett med å forsvare og spre troen. Hold fast ved det
evige livet, som Gud innbød deg til da du uten frykt bekjente troen på han offentlig
for mange mennesker.
13 Jeg oppfordrer deg overfor Gud, han som gir liv til alt, og overfor Jesus Kristus,
han som bekjente hvem han var for den romerske landshøvdingen Pontius Pilatus:
14 Følg disse rådene, slik at ingen har noe å anklage deg for, og lev fullt og helt for
Gud til den dagen vår Herre Jesus Kristus kommer igjen. 15 Når den tiden kommer
som Gud har bestemt, skal Gud, han som er verd å bli hyllet, vår eneste hersker, alle
kongers konge og alle herrers Herre, vise oss Jesus. 16 Gud er den eneste som aldri
kan dø, og han bor i et lys som er så sterkt at ikke noe menneske kan nærme seg.
Ingen har noen gang sett ham eller kan se ham. Han skal ha æren og makten i all
evighet. Ja, det er sant!*
17 Advar dem som er rike i denne verden, slik at de ikke skryter og ikke setter sitt
håp til noe så usikkert som rikdom. Oppfordre i stedet alle til å stole på Gud, han
som gir oss alt vi trenger for å kunne nyte godt av livet. 18 Be alle å gjøre godt mot
andre mennesker, slik at de i stedet blir rike på gode gjerninger. Oppfordre alle til å
være sjenerøse og dele av det de har med andre. 19 Da samler de seg en skatt hos
Gud, et godt grunnlag for framtiden, og de vinner det evige livet.
20 Kjære Timoteus, bevar kunnskapen som Gud har gitt deg, og spre den til andre.
Hold deg borte fra all gudløs lære og spekulative ideer som visse folk kaller kunnskap,
men som slett ikke er det. 21 Noen har begynt å tro på denne type kunnskap og har
derfor forlatt troen på Jesus.
Med ønske om at Guds godhet og kjærlighet skal være med dere alle.

* **6:16** I grunnteksten: Amen!

Paulus’ andre brev til Timoteus

Hilsen

1 Hilsen fra Paulus, som i tråd med Guds vilje er valgt ut som utsending* for Jesus
Kristus† og har fått oppdraget med å fortelle om det evige liv som Gud har lovet alle
som tror på Jesus Kristus.
2 Til Timoteus, min kjære sønn‡.
Jeg ber om at Gud, vår Far i himmelen og Jesus Kristus, vår Herre, vil vise deg
godhet, omsorg og fylle deg med fred.

Vær trofast i oppgaven din

3 Jeg takker Gud for deg, Timoteus. Dag og natt minner jeg ham om å ta vare på
deg når jeg ber. Han er den Gud som jeg tjener med rene motiv, akkurat som mine
forfedre gjorde.
4 Jeg husker tårene dine ved avskjeden, og jeg lengter etter deg. Tenk hvor hyggelig
det skulle vært å treffe hverandre igjen! 5 Jeg husker også den oppriktige troen du
har på Jesus. Den samme troen som vi fant hos din mormor Lois og din mor Eunike.
Jeg forstår at den samme sterke troen også finnes i deg.
6 Jeg vil minne deg om å blåse liv i den nådegaven Gud ga deg gjennom sin Ånd,
da jeg la hendene på deg og innviet deg til oppgaven du har. 7 Den Ånd Gud har
gitt oss, gjør oss ikke redde og forsiktige, men fyller oss med kraft, kjærlighet og
selvbeherskelse. 8 Derfor trenger du ikke gå skamfull rundt når du forteller andre
om vår Herre Jesus. Heller ikke behøver du være skamfull over meg som sitter i
fengsel for hans skyld. Vær også du beredt til å lide for det glade budskapet om Jesus.
Gud skal gi deg kraft.
9 Gud har frelst og innbudt oss til å tilhøre ham. Det var ikke på grunn av våre
gode gjerninger han gjorde det, men fordi han i sin egen godhet allerede ved tidenes
begynnelse hadde bestemt at vi skulle få tilgivelse gjennom Jesus Kristus. 10 Denne
kjærligheten og tilgivelsen fra Gud, som vi ikke har gjort oss fortjent til, ble gjort
kjent for oss da Jesus Kristus kom til jorden for å frelse oss. Jesus har brutt dødens
makt og gjennom troen på ham får vi evig liv. Dette er det glade budskapet. 11 Jeg har
blitt utvalgt til å være utsending for dette budskapet, slik at jeg kan spre sannheten
og undervise andre. 12 Det er derfor jeg må lide. Jeg skammer meg ikke for mine
lidelser, for jeg vet på hvem jeg tror, og jeg er sikker på at han som har gitt meg
oppgaven med å spre budskapet, også vil bevare det helt til dommens dag.
13 Det du har hørt av meg, skal du bruke som en modell for sunn undervisning.
Hold fast ved troen på Jesus Kristus og den kjærligheten vi får oppleve i fellesskap
med ham. 14 La Guds Hellige Ånd som bor i oss, hjelpe deg til å bevare det gode
budskapet som Gud har gitt deg å spre.
15 Som du vet har alle de troende i provinsen Asia§ sveket meg, også Fygelus og
Hermogenes. 16 Jeg ber at Herren Jesus vil være god mot Onesiforos og alle i hjemmet
hans, for han har ikke skammet seg over å besøke meg i fengslet, men har ofte

---

* **1:1** Kalles også apostel. † **1:1** ”Kristus” betyr ”den salvede” på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet ”Messias” betyr også ”den salvede”. ‡ **1:2** Paulus kalte Timoteus sønnen sin, etter som han hadde ført ham til tro på Jesus. Se Første brevet til Timoteus 1:2. § **1:15** Provinsen Asia var en romersk provins i nåværende Tyrkia. Hodestaden het Efesos.

oppmuntret meg. 17 Da han kom til Roma, begynte han å lete etter meg over alt helt
til han fant meg. 18 Dessuten var han til enorm hjelp i Efesos. Dette vet du bedre enn
noen andre. Ja, jeg ber at Herren Jesus vil vise nåde mot ham på dommens dag.

2

Arbeid og kjemp for Jesus

1 Timoteus, min sønn, jeg ber deg hente styrke fra den kjærlighet og tilgivelse som
finnes i Jesus Kristus. 2 Den undervisningen du og mange andre har hørt av meg,
skal du føre videre til pålitelige personer, som i sin tur kan undervise andre.
3 Vær beredt til å lide sammen med meg for Jesus Kristus, som en god soldat.
4 Høyeste prioritet for en soldat er å være lydig mot kommandanten. Derfor lar
han seg ikke hindre av de små trivielle tingene som hører dagliglivet til. 5 Vær som
en idrettsmann. Pass på at du vinner seierskransen ved å følge reglene som gjelder.
6 Vær som en hardt arbeidende bonde. Da skal du bli den første som får del i avlingen.
7 Tenk på det jeg har sagt. Herren Jesus vil hjelpe deg til å forstå alt.
8 Glem aldri at Jesus Kristus, etterkommeren til kong David, har stått opp fra de
døde. Dette er innholdet i mitt glade budskap. 9 Det er på grunn av dette budskapet
jeg må lide og til og med har blitt lenket fast som en forbryter. Men Guds budskap
har ikke blitt lenket fast. 10 Derfor er jeg villig å holde ut hva som helst for deres
skyld som har takket ja til Guds innbydelse om å tilhøre ham. Mitt ønske er jo at de
til slutt må bli frelst for evig gjennom det som Jesus Kristus har gjort, slik at de får
oppleve Guds herlighet.
11 Dette budskapet om frelse er sant:
Dersom vi er døde med ham,
skal vi også leve med ham.
12 Dersom vi lider for ham,
skal vi også regjere med ham.
Men om vi fornekter ham,
skal han også fornekte oss.
13 Dersom vi sviker ham,
står han likevel fast ved sitt ord,
for han kan ikke fornekte seg selv.*

Arbeideren som ikke trenger å gå skamfull

14 Minn alle om disse sannhetene og advar alle innfor Gud mot å holde på med
krangel og diskusjon om forskjellig troslære. Slike diskusjoner er uten mening og
leder til katastrofe for dem som hører på. 15 Undervis heller i det sanne budskapet
om Jesus på en rett måte. Da blir du en arbeider som ikke trenger å gå skamfull, en
som Gud vil være fornøyd med. 16 Ha ikke noe å gjøre med disse gudløse lærene.
Deres tilhengere vil dras lengre og lengre bort fra Gud. 17 Læren vil spre seg som
kreft i kroppen. To av disse typene som sprer falsk lære, er Hymeneus og Filetus.
18 De har forlatt det sanne budskapet og påstår at de døde allerede har stått opp.† De
ødelegger troen på Jesus hos mange. 19 Guds sanne budskap er et fast fundament
som ingen kan rokke. På dette fundamentet står det skrevet: "Herren kjenner sine"‡
og "Den som tilber Herren, skal ikke gjøre det som er urett".§

---

* **2:13** Dette kan ha vært en sang fra denne tiden. † **2:18** Paulus gikk imot den gnostiske læren, som påsto at den åndelige og den materielle verden er skilt fra hverandre. I følge den læren skulle de døde bare stå opp åndelig og ikke få en ny kropp. ‡ **2:19** Se Fjerde Mosebok 16:5. § **2:19** Se Fjerde Mosebok 16:26.

20 I et rikt hjem finnes det skåler og krus av gull og sølv, men også av tre og leire.
De kostbare gjenstandene blir brukt ved fine anledninger, og de andre blir brukt til
hverdags. 21 På samme måten er det hos Gud. Den troende som holder seg borte fra
den falske læren jeg snakket om og i stedet holder seg til det sanne budskapet, han
blir som skåler og krus av gull eller sølv. Han lever fullt og helt for Gud og vil bli
brukt til noe fint, til å gjøre Guds vilje.
22 Flykt bort fra fristelsene og begjæret som særlig unge blir utsatt for. Strev i stedet
etter å gjøre Guds vilje og etter å få en sterkere tro. Elsk dine medmennesker og lev
i fred med alle som tilber Herren Jesus og søker ham av hele hjertet.
23 Enda en gang sier jeg: Unngå å bli dratt inn i dumme og umodne diskusjoner. Du
vet at det bare leder til bråk. 24 Den som tjener Gud, skal ikke krangle. Han må være
vennlig mot alle og i stand til å undervise med tålmodighet. 25 På en mild måte skal
han vise dem til rette som motsier ham. Kanskje da Gud gir disse personene en ny
mulighet til å vende om og forstå det sanne budskapet om Jesus. 26 Ja, kanskje tar
de til fornuften og bryter ut av den fellen som Satan hadde fanget dem i, for å lokke
dem til å følge hans vilje.

3

Ondskapen i den siste tid

1 Du bør også vite, Timoteus, at det i denne verdens siste tid skal det bli svært
vanskelig. 2 Da vil menneskene bare tenke på seg selv og pengene sine. De vil
skryte og se ned på andre, være storsnutet og ikke lyde foreldrene sine. De vil være
utakknemlige og savne respekt for Gud. 3 De vil være iskalde og nekte å tilgi andre.
De vil snakke stygt om andre og savne selvbeherskelse. De vil være rå, grusomme og
hate alt godt. 4 De vil forråde vennene sine, miste alle sperrer og være hovmodige.
De vil elske nytelsene mer enn Gud. 5 De vil gi inntrykk av å tro på Gud, men vil ikke
vedstå seg Guds kraft som kan forandre alt. Hold deg borte fra slike personer.
6 Til denne gruppen hører også dem som lurer seg inn i hjemmet og skaffer seg
innflytelse over kvinner som lett lar seg lede. Disse kvinnene blir plaget av syndene
sine og blir drevet av alle mulige impulser. 7 Slike kvinner er alltid villige til å følge
en ny lære, men de lykkes aldri i å forstå sannheten i budskapet om Jesus. 8 De som
sprer falsk lære, er motstandere av Jesus, akkurat som de egyptiske trollmennene
Jannes og Jambres var motstanderne til Moses.* Deres tanker er onde, og troen deres
er ingenting verd.
9 Framgangen de har, skal snart ta slutt. En dag skal deres dumhet bli avslørt for
alle, på samme måten som motstanderne til Moses ble avslørt.

Advarsler til Timoteus

10 Men du, Timoteus, du kjenner min undervisning. Du vet hvordan jeg lever og
hvilke mål jeg har i livet. Du kjenner til troen min på Jesus, min tålmodighet med
mennesker, min kjærlighet og min langvarige utholdenhet. 11 Du vet at jeg har blitt
forfulgt og måtte lide. Du vet hva som skjedde i Antiokia, Ikonium og Lystra, hvordan
folk der gikk til voldsomme angrep på meg.† Men Herren reddet meg fra alt!
12 Alle som vil leve fullt og helt for Gud og Jesus Kristus, kommer til å bli forfulgt på
samme måten. 13 Onde personer og bedragere vil gå lengre og lengre i sin ondskap.
De bedrar andre, men er samtidig selv bedratt.

---

* **3:8** Se Andre Mosebok 7:11. Navnene finnes ikke i bibelteksten. † **3:11** Se Apostlenes gjerninger, historien om de første troende 13, 14 og 16.

14 Du må holde fast ved det du har lært. Du vet jo at det er sant og du vet at du kan
stole på dem som har undervist deg. 15 Helt siden du var liten kjente du til det som
står i den Hellige Skriften‡. Der kan vi finne all den visdom vi trenger for å bli frelst
gjennom troen på Jesus Kristus. 16 Hele Skriften er inspirert av Gud og kan bli brukt
til undervisning om det som er sant, og avsløre det som er falskt. Den korrigerer og
hjelper oss til å leve slik Gud ønsker. 17 Den som tilhører ham, blir godt utrustet for
oppgaven med å gjøre godt mot andre.

4

1 Innfor Gud og Jesus Kristi ansikt, han som skal dømme levende og døde og komme
igjen for å regjere på jorden, pålegger jeg deg: 2 Spre budskapet om Jesus. Vær beredt
til å uttale deg når som helst, både når det passer mennesker og når det ikke passer.
Undervis alle med stor tålmodighet, overbevis, advar og oppmuntre dem som hører
deg.
3 Det kommer en tid folk ikke lenger vil akseptere den sunne læren. I stedet vil de
samle tilhengere rundt seg som bare underviser i det de vil høre. 4 De vil nekte å høre
på det sanne budskapet om Jesus og vende seg til myter uten historisk bakgrunn.
5 Vær rolig og nøktern i alle situasjoner, var beredt til å lide og spre det glade
budskapet om Jesus. Gjør alt det du har fått i oppdrag å gjøre!
6 Selv kommer jeg nok ikke til å være så lenge til her på jorden. Livet mitt blir
allerede ofret for Gud. 7 Jeg har kjempet godt, jeg har løpt til veis ende, og jeg har
bevart troen på Jesus. 8 Nå venter prisutdelingen. Herren Jesus, den rettferdige
dommeren, skal på dommens dag gi meg seierskransen som et bevis på at jeg har
fulgt hans vilje. Den samme seierskransen venter alle som lengter etter at Jesus skal
komme igjen.

Personlig råd

9 Forsøk å komme hit så fort du kan. 10 Demas har begynt å elske denne verden
og har forlatt meg og reist til Tessaloniki. Kreskens har reist til Galatia og Titus til
Dalmatia. 11 Det er bare Lukas som alene er hos meg. Ta med deg Markus, for han
er til stor hjelp i arbeidet mitt. 12 Tykikus har jeg sendt til Efesos. 13 Pass på at du tar
med deg kappen som jeg dro fra hos Karpus i Troas. Ta også med deg bøkene, først
og fremst skriftrullene av pergament.
14 Smeden Aleksander har vært årsak til mye ondt, men Herren Jesus vil straffe
ham for det han har gjort. 15 Pass deg for ham, for han har gått til hardt angrep mot
budskapet. 16 Da jeg sto for domstolen første gangen, var det ingen som våget å vitne
til min fordel, men alle forlot meg. Jeg håper at de ikke vil bli straffet for det. 17 Men
Herren Jesus var med meg og ga meg kraft, for at det glade budskapet gjennom meg
skulle nå ut til alle folk. Og han reddet meg fra en sikker død.* 18 Ja, Herren skal
redde meg fra alt ondt og føre meg inn i himmelen, der han regjerer. Hans er æren
i all evighet. Ja, det er sant!†

Hilsen til slutt

19 Hils Priska og Akvilas og alle som tilhører Onesiforos sitt hjem. 20 Erastus stanset
i Korint, og Trofimus reiste jeg fra i Milet, etter som han var syk.
21 Forsøk å komme hit før vinteren. Eubulus, Pudens, Linus, Klaudia og alle de
troende hilser til deg.
22 Jeg ber at Herren Jesus vil beskytte deg.

---

‡ **3:15** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **4:17** På gresk:
Og jeg ble reddet av løvens gap. † **4:18** I grunnteksten: Amen!

Med ønske om at Guds godhet og kjærlighet må være med dere alle.

Paulus' brev til Titus

Hilsen

1 Hilsen fra Paulus, som er Guds tjener og utsending* for Jesus Kristus†. Mitt
oppdrag er å innby alle for å tilhøre Gud, føre alle til tro på Jesus og undervise alle
om det sanne budskapet, slik at de kan følge Guds vilje. 2 Gud, som aldri lyver, lovet
for lenge siden å gi oss evig liv. Vi har fått dette håpet gjennom budskapet om Jesus.
3 Et budskap som kan frelse oss, og som Gud gjorde kjent da det rette tidspunktet var
kommet. Dette budskapet har jeg fått i oppgave å spre videre til alle mennesker.
4 Til Titus, som har blitt min ekte sønn gjennom vår felles tro på Jesus. Jeg ber at
Gud, vår Far i himmelen og Jesus Kristus, vår Frelser, vil vise deg godhet og fylle deg
med fred.

Oppdrag på Kreta

5 Jeg reiste fra deg alene på Kreta for at du skulle avslutte det som ennå ikke var
ferdig i de forskjellige menighetene. Oppgaven din er å velge ut ledere i hver by etter
de retningslinjene jeg ga. 6 Du skal velge ut menn som det ikke finnes noe å sette
fingren på. De skal være trofaste i ekteskapet, og barna deres skal tro på Jesus og
ikke leve et vilt og ulydig liv mot foreldrene sine.
7 Den som er forstander, har ansvaret for Guds menighet. Det skal derfor ikke
finnes noe å sette fingren på hos ham. Han må ikke virke overlegen, ikke ha heftig
temperament, ikke misbruke alkohol, ikke være voldsom eller ha begjær etter penger.
8 Han skal være gjestfri, elske å gjøre godt mot andre, kunne beherske seg selv, være
rettferdig, leve fullt og helt for Gud og være disiplinert. 9 Han må holde seg til det
troverdige budskapet og den læren han har fått undervisning i. Gjennom den sunne
undervisningen kan han oppmuntre andre og vise til rette motstanderne.
10 Det finnes nemlig mange, spesielt blant de troende jødene, som ikke vil at noen
skal bestemme over dem. De kommer med tomt prat og forsøker å bedra andre
mennesker. 11 Dette må bli stoppet. De har ødelagt troen på Jesus hos hele familier
ved å spre falsk lære. Det eneste de er ute etter, er å tjene penger. 12 En mann av
deres eget folk, en profet fra Kreta som bar fram ulike budskap, har sagt: "Folket på
Kreta lyver støtt og stadig. De oppfører seg som udyr og elsker å stappe i seg mat
mens de dovner seg."‡ 13 Dette utsagnet er helt sant. Derfor må du gå sterkt imot all
falsk undervisning, slik at alle i menigheten holder fast ved en sunn tro. 14 De må
slutte å høre på jødiske myter og følge kravene fra dem som har vendt seg bort fra
det sanne budskapet om Jesus.
15 Gud stiller ingen ekstra krav til oss som tror. Alt er renset og tillatt for den som
i troen har begynt å leve et rent liv fullt og helt for Gud.§ Den derimot som nekter
å tro, er ikke verdig til å komme innfor Gud. Han blir alt smittet av ondskapen.
Disse menneskene som sprer falsk lære og forsøker å legge en masse ekstra krav på
dere, går med onde tanker og uverdige motiv. 16 De påstår at de kjenner Gud, men

---

* **1:1** Kalles også apostel. † **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". ‡ **1:12** Sitatet er tatt fra en kjent poet på Kreta som levde på 600 tallet f.Kr. Det ble påstått at han hadde forutsagt ting som ville skje, og som gikk i oppfyllelse, og ble derfor kalt profet. § **1:15** Den jødiske loven har blant annet mange regler om hva de får og ikke får spise. Men Jesus forklarte all mat for tillatt. Se Markus sin fortelling om Jesus 7:19.

handlingene viser at det ikke er sant. De er motbydelige, ulydige og noe godt vil aldri ikke komme fra dem.

2

Regler for livet i menigheten

1 Men du, Titus, du skal undervise i de reglene som er en del av troen og den sunne
læren. 2 Eldre menn skal du lære å vise selvbeherskelse. Lær dem å opptre på en
klok måte, slik at de fortjener respekt. De må ha en sunn tro på Jesus og være fylt
av kjærlighet og tålmodighet.
3 Lær også eldre kvinner å opptre på en måte som er verdig for alle som tilhører
Gud. De skal ikke snakke stygt om noen og ikke drikke for mye vin, men være gode
idealer for andre på den måten de lever. 4 De skal lære yngre kvinner å elske sin
mann og sine barn. 5 De skal ha selvbeherskelse, leve et rent liv fullt og helt for Gud,
skjøtte sitt hjem, gjøre godt mot andre og sette sin mann foran seg selv. På den måten
kan ingen håne Guds budskap på grunn av måten de lever på.
6 På samme måten skal du oppfordre unge menn til alltid å vise selvbeherskelse.
7 Selv må du også være et ideal ved å gjøre godt mot andre. Bevis gjennom dine egne
handlinger at din undervisning er ekte og seriøs. 8 Hold deg til den sunne læren når
du underviser i troen, slik at du ikke kan bli kritisert for noe. Da må motstanderen
din gå skamfull, etter som han ikke finner noe ondt å si om oss som tror.
9 Du skal oppmuntre slavene til å sette sine eiere foran seg selv, slik at de er lydige
i alt uten å si imot. 10 De skal ikke stjele, men alltid være gode og pålitelige. Da gjør
de budskapet fra Gud, vår Frelser, attraktivt for andre mennesker.
11 Gud har vist oss sin kjærlighet og tilgivelse. Gjennom hans tilgivelse kan alle bli
frelst. 12 Den får oss til å si nei til et liv uten tro, og til de begjær i verden som lokker
og drar. Den får oss til å vise selvbeherskelse, slik at vi kan følge Guds vilje. Ja, Guds
kjærlighet og tilgivelse får oss til å leve fullt og helt for ham i denne verden. 13 I
mens venter vi på den fantastiske dagen da vår store Gud, Jesus Kristus, skal komme
i herlighet for å frelse oss for evig. 14 Det var Jesus som kjøpte oss fri fra syndene
våre ved å betale straffen da han ofret sitt liv. Han gjorde oss verdige til å komme
innfor Gud. Han lot oss bli hans eget folk, et folk som med iver gjør godt mot andre.
15 På denne måten skal du undervise, oppmuntre og advare menigheten med stor
autoritet. Pass på at du vinner respekt hos alle.

3

Å gjøre det rette

1 Du skal minne de troende om at de skal finne sin plass og være lydige mot
makthavere og myndighetene. De må alltid være beredt til å gjøre godt mot andre.
2 De må ikke forulempe noen og stelle til bråk, men være vennlige og vise hensyn
mot alle.
3 En gang manglet vi alle forstand, var ulydige og hadde gått oss vill. Vi var slaver
under forskjellige begjær og impulser. Vi var fylt av ondskap og misunnelse. Ja, vi var
motbydelige og hatet hverandre. 4-5 Midt i alt dette viste Gud sin godhet og kjærlighet
og frelste oss.
Det var ikke fordi vi handlet rett eller fulgte hans vilje at han frelste oss, men fordi
han hadde medfølelse med oss. Gjennom sin Hellige Ånds kraft lot han oss bli født
på ny, han vasket bort syndene våre og ga oss en ny start i livet. 6 Ja, etter som Jesus
Kristus allerede hadde frelst oss ved å ta straffen for syndene våre, lot Gud sin Hellige

Ånd flomme over oss og vaske oss rene. 7 Han viste oss nåde og erklærte oss skyldfri.
Nå får vi arve det evige livet som er vårt håp. 8 Dette budskapet om frelse er sant.

Jeg vil at du skal gi råd og undervise de troende om denne sannheten, slik at de alltid anstrenger seg for å gjøre godt mot andre. Denne undervisningen er god og nyttig for alle.

Unngå diskusjoner

9 Unngå å bli dratt inn i dumme diskusjoner om slektstavler og strid og trette om den jødiske loven. Disse diskusjonene er skadelige og leder ingen steds hen. 10 Den som splitter menigheten med falsk undervisning, skal bli advart først en gang, eller to om det trengs. Dersom han ikke hører etter, skal du nekte å ha noe med ham å gjøre. 11 Du vet da at han har forlatt sannheten om Jesus, og er en synder som allerede har dømt seg selv.

Sluttord og hilsen

12 Jeg planlegger å send enten Artemas eller Tykikus til deg. Så snart en av dem har kommet, vil jeg at du forsøker å møte meg i Nikopolis, for jeg har tenkt å stanse over vinteren der. 13 Pass på at den lovkyndige Zenas og Apollos får alt de trenger for reisen sin. De må ikke mangle noe i utrustningen for sin reise. 14 De troende må jevnt og trutt lære seg å gjøre godt mot andre når de ser at det er behov for det. Dersom troen ikke blitt omsatt til praktisk handling, er den verdiløs.

15 Alle som er her hos meg, hilser til dere.

Hils alle våre troende venner fra oss.

Med ønske om at Guds godhet og kjærlighet må være med dere alle.

Paulus' brev til Filemon

Hilsen

1 Hilsen fra Paulus, som er kastet i fengsel for å ha spredd budskapet om Jesus Kristus*. Min medarbeider Timoteus sender også sin hilsen.

Til vår kjære venn og medarbeider Filemon. 2 Til menigheten som har sin møteplass i hjemmet hans. Til vår søster Appia, og vår stridskamerat Arkippus.

3 Vi ber at Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus vil vise dere godhet og fylle dere med fred.

Paulus takker Gud

4 Jeg takker alltid Gud når jeg ber for deg, kjære Filemon. 5 Jeg hører ofte om din tro på Herren Jesus og kjærligheten du viser alle troende. 6 Jeg ber om at den styrken du har gitt andre gjennom din tro, også vil få alle til å innse hvor mye godt de kan utrette for Kristus. 7 Jeg ble selv svært glad og oppmuntret da jeg hørte hvordan du, min bror, gjennom gode gjerninger, har gitt nytt mot til de troende.

Paulus ber for slaven Onesimus

8-9 Takket være vårt lange vennskap, vil jeg nå be deg om en ting. Jeg Paulus, er nå en gammel mann og fange for Jesus Kristi skyld.† Jeg kunne nok kreve denne tjenesten av deg i kraft av at oppdraget mitt kommer fra Kristus, men det vil jeg ikke.

10 Det jeg ber deg om, er at du må være god mot Onesimus. Han har blitt som en sønn for meg, etter som han kom til tro ved mitt arbeid her i fengslet. 11 Du hadde ikke spesielt stor nytte av Onesimus‡ før, men nå har han blitt til virkelig nytte for både deg og meg. 12 Når jeg nå sender ham tilbake til deg, er det som om jeg sendte en del av meg selv.

13 Jeg hadde helst ønsket å ha ham igjen her. Da kunne han hjelpe meg i ditt sted siden jeg nå sitter i fengsel for å ha spredd det glade budskapet om Jesus. 14 Jeg ville ikke beholde ham uten først å ha fått din fullmakt. Dersom vi gjør noe godt, skal det jo ikke være av tvang, men av fri vilje. 15 Kanskje kan vi se det på denne måten: Onesimus ble borte fra deg en kort periode, for at du skulle få ham tilbake for alltid! 16 Nå er han ikke bare slaven din, men noe mye mer. Nå er han din elskede bror. Selv elsker jeg ham høyt, men for deg må han bety enda mer. Det gjelder både som slave og som en troende bror som hører Herren Jesus til.

17 Dersom du ser på meg som vennen din, må du ta imot Onesimus på samme måten som du ville ha tatt imot meg. 18 Har han gjort deg urett på noen måte eller er skyldig deg noe, da kan du sette det på min regning. 19 Jeg, Paulus, signerer her med egen hånd§: Jeg skal betale tilbake. At du har en større gjeld til meg, etter som du kom til tro på grunn av meg, er en annen sak. 20 Ja, min kjære bror, la meg nå få nytte av at du lever i fellesskap med Herren Jesus. Gjør meg lettet og glad for Jesu Kristi skyld.

21 Dette skriver jeg, fullt overbevist om at du kommer til å gjøre det jeg ber deg om, ja mer enn som så.

---

* **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". † **1:8-9** Alternativ oversettelse: Paulus, en representant for Jesus Kristus som nå også sitter i fengsel for hans skyld. ‡ **1:11** Navnet Onesimus betyr "nyttig". § **1:19** Paulus dikterte brevet for en annen, men skrev dette selv, for at Filemon skulle vite at det var Paulus som lovet å betale tilbake.

Hilsen til slutt

22 En ting til ber jeg deg om: Ha et rom klart til meg. Jeg håper at Gud skal svare
på bønnene deres og snart la meg få komme til dere.
23 Epafras, som også sitter i fengsel her for å ha spredd budskapet om Jesus Kristus,
hilser til deg. 24 Det gjør også mine medarbeidere Markus, Aristark, Demas og Lukas.
25 Med ønske om at vår Herre Jesus Kristus i sin godhet og kjærlighet vil beskytte
dere.

Brevet til hebreerne

Jesus er Guds sønn

1 For lenge siden talte Gud, mange ganger og på ulike måter, til forfedrene våre
ved å la profetene holde fram budskap fra ham.*
2 Nå ved denne tidenes slutt har han talt til oss gjennom sin sønn. Gud lot Sønnen
skape hele universet, og han har bestemt at alt til slutt skal tilhøre ham. 3 Sønnen
er en kraftfull utstråling av Guds egen herlighet. Han er det synlige bilde på Gud og
bærer oppe hele universet med sitt mektige ord. Han døde for at menneskene skulle
få tilgivelse for syndene og sitter på Guds høyre side i himmelen og regjerer.†

Guds sønn er større enn englene

4 Guds sønn rangerer langt høyere enn englene. Gud tiltaler ham på en måte som
viser at han er mye større enn englene. 5 Gud har jo aldri sagt til en engel:
”Du er min Sønn.
I dag har jeg blitt din Far.”
Eller:
”Jeg skal være hans Far,
og han skal være min Sønn.”‡
6 Og når Gud lar Sønnen, han som er den fremste,§ komme til jorden, sier Gud:
”Alle Guds engler skal tilbe ham.”*
7 Når Gud taler om englene, sier han:
”Jeg gjør mine engler til vind
og tjenerne mine til ild.”†
8 Men til Sønnen sier han:
”Gud, tronen din skal stå fast i all evighet.
Du regjerer over folket ditt med rettferdighet.
9 Du elsker det som er rett og hater det onde.
Derfor har jeg, din Gud, gjort deg til konge og gitt deg mer ære og glede enn noen
annen.”‡
10 Og:
”Herre, i tidenes begynnelse la du jordens grunnvoll og formet himmelen med dine
hender.
11 Alt dette skal en dag forsvinne og bli til ingenting,
men du kommer til å finnes i evighet.
Ja, himmelen og jorden skal slites ut som klær.
12 Du skal rulle sammen disse utslitte plaggene og bytte dem ut mot en ny kledning.
Selv skal du aldri bli forandret, og aldri dø.”§
13 Gud har ikke sagt til noen engel, det han sier til Sønnen:
”Kom og sett deg på min høyre side for å regjere,

---

* **1:1** Profetenes budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **1:3** Se Salmenes bok 110:1. Den som sitter på Guds høyre side, deler hans makt og regjerer sammen med ham. ‡ **1:5** Disse ord er før i tiden blitt brukt i Midtøsten når konge begynte oppgaven sin, dersom han var underlagt en annen, og mektigere konge. For å vise at den nye kongen representerte den kongen som styrte hele riket, ble de kalt ”far” og ”sønn”. Se Salmenes bok 2:7 og Andre Samuelsbok 7:14. § **1:6** På gresk: den førstefødte. Den sønnen som ble født først arvet mer enn sine brødre og sto over dem. Jesus er likestilt med Gud og Herre over skapelsen. * **1:6** Se Femte Mosebok 32:42,43. † **1:7** Se Salmenes bok 104:4. ‡ **1:9** Se Salmenes bok 45:7-8. § **1:12** Se Salmenes bok 102:26-28.

til jeg har lagt dine fiender som en skammel under føttene dine.”*
14 Nei, englene er bare tjenere. De er ånder som Gud har sendt ut for å hjelpe dem
som blir frelst og få evig liv.

2

Advarsel mot å forlate budskapet om frelse

1 Etter som vi nå vet hvilken makt Jesus har, må vi være nøye med å holde oss til
budskapet vi har hørt og ikke gli bort fra det. 2 Allerede den jødiske loven som Moses
tok imot fra englene, gjaldt som et budskap fra Gud. Hver og en som syndet og brøt
loven, fikk sin rettferdige straff. 3 Hvordan skal da vi unngå å bli straffet dersom vi
ikke bryr oss om den vidunderlige frelsen som Gud har tilbydd oss. Det var Herren
Jesus selv som først underviste om denne frelsen. Senere har vi fått undervisningen
bekreftet av dem som lyttet til ham. 4 Dessuten har Gud selv bekreftet budskapet ved
å gi de troende kraft til å utføre mange fantastiske mirakler og tegn. Gud har gitt oss
forskjellige nådegaver ved sin Hellige Ånd, alt i tråd med Guds plan.

Jesus ble menneske

5 Den kommende verden som vi snakker om, vil ikke bli styrt av engler. 6 Dette er
klart beskrevet i Skriften* der det står et sted:
”Hva er da et menneske, at du tenker på det,
en menneskesønn, at du tar hånd om ham?
7 Du lot mennesket stå lavere i rang enn englene for en kort tid,
men ga det kongelig herlighet og ære.
8 Du satte mennesket til å herske over alt du hadde skapt,
du ga det makt over alle ting.”†
Da Gud satte mennesket til å herske over alle ting, mente han virkelig alle ting. Han
gjorde ikke noe unntak. Ennå har vi ikke sett alt dette skje. 9 Det vi til nå har sett, er
at Menneskesønnen‡, Jesus, som for en kort tid var lavere i rang enn englene, nå har
fått kongelig herlighet og ære, fordi han var villig til å lide og dø. Ja, i sin uendelige
godhet lot Gud ham dø for alle.
10 Gud har skapt alt, og alt finnes til for å ære ham. Derfor ville han også gjøre
mange mennesker til sine barn og gi dem del i herligheten. Gud lot Jesus lide og dø i
vårt sted, for at Jesus skulle bli den fullkomne herskeren som kan frelse oss for evig.
11 Jesus døde for at vi skulle bli satt fri fra skyld og bli verdige til å stå innfor Gud.
Vi som har blitt satt fri, har nå den samme Far som Jesus. Derfor skammer ikke Jesus
seg for å kalle oss søsken§. 12 Det står i Skriften at han sier til Gud:
”Jeg skal fortelle om din storhet for mine søsken,
og lovsynge deg midt i menigheten.”*
13 På et annet stedet sier han:
”Jeg vil stole på ham”,
og:
”Her er jeg og de barna som Gud har gitt meg.”†
14 De barna det er snakk om, var mennesker av kjøtt og blod. Derfor måtte også
Jesus bli et menneske av kjøtt og blod, slik at han kunne dø. Bare ved å dø i vårt

---

* **1:13** Se Salmenes bok 110:1. Den som sitter på Guds høyre side, deler hans makt og regjerer sammen med ham. * **2:6** ”Skriften” for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **2:8** Se Salmenes bok 8:5-7. I det hebraiske språket kan ”lavere… for en tid” kan også tolkes som ”litt lavere”. ‡ **2:9** ”Menneskesønnen” er et hebraisk ord for å si ”av mennesker”. Det var en tittel på Kristus, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. § **2:11** På gresk: brødre. Samme tolkning blir brukt gjennom hele brevet. * **2:12** Se Salmenes bok 22:23. † **2:13** Se Jesaja 8:17-18.

sted, kunne han som var herre over døden, bryte djevelens makt. 15 Gjennom dette
satte Jesus alle fri som hele livet hadde vært slaver under dødens frykt.
16 Det var ikke englene Jesus kom for å hjelpe. Nei, han kom for å hjelpe
etterkommerne til Abraham. 17 Derfor var han nødt til å bli lik oss på alle vis som
sine søsken. På den måten kunne han få medfølelse med oss og trofast tjene som
vår øversteprest for Gud. Ja, han ble vår øversteprest og forsonet oss med Gud
gjennom å ta straffen for syndene våre på seg. 18 Siden han nå selv har lidd og blitt
fristet, kan han også hjelpe oss når vi blir fristet til å gjøre det som er galt.

3

Jesus er større enn Moses

1 Kjære søsken, dere tilhører Gud og har blitt innbudt til å leve i evig fellesskap
med ham. Tenk på Jesus som vi bekjenner som vår øversteprest. Det var ham Gud
sendte til jorden.
2 Tenk på hvordan Gud valgte ut Jesus til øversteprest, og hvor trofast Jesus var
mot Gud. På samme måten var Moses trofast mot Gud i oppgaven med å lede Guds
folk*. 3 Likevel var oppdraget Jesus har fått, mer ære verdt enn Moses sitt. Det er på
samme måten som at en byggmester må bli mer æret enn det huset han har bygget.
4 Ja, hvert hus har en byggmester, og Gud er byggmesteren som står bak alt.
5 Visst nok var Moses trofast i å tjene alt Guds folk, men han ble likevel bare en
tjener. Hans tjeneste var et forbilde på sannhetene Gud seinere ville avsløre. 6 Jesus
Kristus† derimot er Guds sønn. Han er trofast i oppgaven med å regjere over Guds
folk. Dette folket er vi en del av dersom vi uten frykt holder fast ved håpet om å bli
frelst for evig.

Advarsel mot de troløse

7 Etter som Jesus Kristus nå er Herre over alle ting, sier Guds Hellige Ånd til oss:
"Om dere i dag hører stemmen hans, da må dere lytte.
8 Vær ikke harde og kalde som Israels folk var da de gjorde opprør
og satte meg på prøve i ørkenen.
9 Der testet de min tålmodighet og utfordret meg.
Det til tross for at i 40 års tid hadde de sett meg gjøre utallige mirakler.
10 Derfor ble jeg sint på den generasjonen som da levde, og sa:
'De handler alltid imot min vilje.
De nekter å følge den loven jeg har gitt.'
11 I mitt sinne sverget jeg derfor en ed og sa:
'De skal ikke få komme til hvileplassen der de kan få ro sammen med meg.' "‡
12 Pass derfor på, kjære søsken, at dere ikke blir fylt av onde tanker. Dere må ikke
være troløse og slutter å holde dere til Gud, han som gir liv. 13 I dag lyder kallet
fra Kristus: Hold ut dag etter dag med å oppmuntre hverandre mens dere ennå har
muligheten, slik at ingen blir fristet til å synde og bli harde og kalde. 14 Dersom vi
helt til siste øyeblikk holder fast på den overbevisningen vi hadde da vi begynte å
tro på Kristus, skal vi få del i alt godt sammen med ham.
15 Glem ikke advarselen:

---

* **3:2** På gresk: Guds hus. Guds hus er Guds folk, det vil si alle som tilhører hans husholdning. Se Fjerde Mosebok 12:7. Ordet "hus" kommer tilbake i det greske språk i v.3 6. † **3:6** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". ‡ **3:11** Se Salmenes bok 95:7-11.

”Dersom dere hører hans stemme i dag,
da må dere lytte til ham.
Vær ikke harde og kalde som Israels folk var da de gjorde opprør.”
16 Hvem var det som hørte Guds stemme og likevel gjorde opprør mot ham? Jo, det
var de som sammen med Moses ble ledet ut av Egypt. 17 Og hvem var det som Gud
seinere ble sint på i 40 år? Jo, det var de samme menneskene. De syndet mot Gud og
måtte derfor dø i ørkenen. 18 Og hvem tenkte Gud på da han til slutt sverget eden
sin og sa: ”De skal ikke få komme inn til hvileplassen der de kan få ro sammen med
meg.” Jo, det var de samme menneskene. De nektet å tro på Gud. 19 Vi ser altså at det
var på grunn av sin troløshet disse menneskene ikke fikk komme inn til hvileplassen
Gud hadde forberedt for dem.

4

Guds folk får hvile sammen med Gud

1 Guds løfte om at vi skal få hvile sammen med ham, gjelder fortsatt. La oss derfor
ta nøye vare på hverandre, slik at vi oppdager dersom noen sakker akterut på veien.
2 Vi har fått høre det samme glade budskapet som dem som gikk sammen med Moses,
om at vi skal få hvile ut ved reisens slutt hos Gud. De som hørte budskapet den
gangen, hadde ingen nytte av det, etter som de ikke trodde på det Gud sa. 3 Vi som
derimot tror på løftet, skal få oppleve den hvilen Gud gjorde kjent da han sa:
”I mitt sinne sverget jeg derfor en ed og sa:
’De skal ikke få komme inn i landet der de kan hvile sammen med meg.’ ”*
Denne hvilen har ligget og ventet på menneskene helt siden Gud skapte verden.
4 At det er på den måten forstår vi når vi leser i Skriften† om den sjuende dagen
i uken. Det står: ”Og når det sjuende døgnet kom, hvilte Gud, etter som han var
ferdig med alt sitt arbeid.”‡ 5 På det stedet vi allerede snakket om, sier Gud: ”De skal
ikke få komme inn til stedet der de kan hvile sammen med meg.” 6 Guds løfte om at
mennesket skal få hvile sammen med ham, står altså igjen. De som først fikk høre
dette glade budskapet, kunne ikke få hvile sammen med Gud, etter som de ikke var
lydige mot ham. 7 Gud bestemte derfor en ny tid da mennesket skulle få sjansen til å
hvile sammen med ham. I dag lever vi i denne tiden. At det var en ny tid, forstår vi
etter som Gud først mange år seinere lot kong David si:
”Dersom dere hører hans stemme i dag,
da må dere lytte til ham.
Vær ikke harde og kalde.”§
8 Josva førte Israels folk inn i Kanaans land. Det var ikke der de fikk hvile sammen
med Gud. Hvorfor ellers skulle Gud snakke om en ny dag som mennesket kunne få
oppleve hvilen hos ham? 9 Den som begynner å tro på Jesus Kristus, får tilhøre Guds
folk og oppleve en evig hviledag* sammen med Gud. 10 De som når fram til hvilen,
har utført det arbeidet de fikk av Gud. Disse kan hvile, akkurat som Gud hvilte da
han var ferdig med å skape.
11 La oss derfor gjøre alt for å holde fast ved troen, slik at vi får hvile sammen med
Gud. Da blir vi ikke som Israels folk, de som var ulydige mot Gud og ga ham opp
mens de var underveis.
12 Ja, pass på at dere ikke er ulydige, for Guds budskap er fullt av liv og kraft. Det er
skarpere enn et dobbeltegget sverd, og trenger dypt inn til vårt innerste. Det avslører

---

* **4:3** Se Salmenes bok 95:11. † **4:4** ”Skriften” for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **4:4** Se Første Mosebok 2:2. § **4:7** Se Salmenes bok 95:7-8. * **4:9** I grunnteksten: Sabbaten.

alle tankene og motivene våre, og avdekker om vi handler rett eller galt. 13 Ingen kan
skjule noe for Gud. Han vet alt om alle. For ham skal vi alle en gang stå til rette for
det vi har gjort.
14 La oss derfor holde fast ved troen på Jesus, Guds sønn. Han er vår store
øverstеprest som har steget opp til Gud i himmelen. 15 Vi har en øverstеprest som
forstår våre svakheter, etter som han selv har blitt fristet på alle måter akkurat som
oss, men uten å synde. 16 Derfor kan vi uten den minste frykt komme til Gud når vi
er i vanskeligheter. Vi kan stole på at han i sin godhet tilgir oss og bistår oss med den
hjelpen vi trenger.

5

Jesus er vår øverstеprest

1 En vanlig øverstеprest er et menneske som har fått i oppdrag å representere
andre mennesker for Gud. Han bærer fram gaver og offer til Gud, for at menneskene
skal få tilgivelse for syndene sine. 2 Han har de samme svakhetene som dem han
representerer. Derfor kan han ha medfølelse med dem når de handler galt og ikke
forstår det Gud vil. 3 Etter som han er svak, må han selv få tilgivelse for syndene
sine. Derfor bærer han fram offer til Gud både for folket og seg selv.
4 Det å være øverstеprest er en stor ære. Det er ikke noe de selv tar på seg. De må
bli valgt ut av Gud, akkurat som Aron ble.* 5 Derfor tok heller ikke Jesus Kristus selv
på seg æren å være øverstеprest. Nei, han fikk oppgaven av Gud, som sa til ham:
"Du er min Sønn.
I dag har jeg blitt din Far."†
6 Og på et annet sted i Skriften‡ sier Gud:
"Du er prest for evig,
akkurat som Melkisedek."§
7 Mens Jesus ennå var her på jorden, ropte og ba han til Gud under tårer om at han
måtte få slippe å dø. Likevel var Jesus ydmyk og fulgte Guds vilje. På grunn av sin
lydighet ble han seinere vekket opp fra de døde. 8 Jesus måtte altså lære seg å være
lydig gjennom den lidelsen han fikk, og det til tross for at han var Guds sønn. 9 På
samme måten ble han en fullkommen øverstеprest. For evig og alltid kan han frelse
alle som er lydige mot ham. 10 Gud så seg ut Jesus til å bli øverstеprest, akkurat som
Melkisedek.
11 Det finnes mye, mye mer vi kunne si om dette. Det virker imidlertid ikke som
dere hører etter. Derfor er det vanskelig å få dere til å forstå. 12-13 Dere har vært
troende ganske lenge nå og burde kunne undervise andre, men i stedet trenger dere
på nytt å bli fulgt opp i de grunnleggende sannhetene i Guds ord. Dere er som nyfødte
barn, som bare kan drikke melk. Fast føde klarer dere ikke å ta til dere. Den som
fortsatt lever på melk, kan ikke forstå en undervisning om å følge Guds vilje. 14 Den
faste føden derimot er mat for voksne, for alle som gjennom lang trening har lært
seg å skille mellom rett og galt.

6

En moden tro

---

* **5:4** Se Andre Mosebok 28:1. † **5:5** Disse ordene er blitt brukt i Midtøsten før i tiden når en konge begynte oppgaven sin, dersom han var underlagt en annen, og mektigere konge. For å vise at den nye kongen representerte den konge som styrte hele riket, ble de kalt "far" og "sønn". Se Salmenes bok 2:7. ‡ **5:6** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **5:6** Se Salmenes bok 110:4. Melkisedek blir nevnt første gangen i Første Mosebok 14:18-20.

1 La oss derfor slippe å gjenta det første vi måtte lære om Jesus Kristus. Det er
tid til å gå videre til den undervisningen som passer for de mer modne. Vi vil ikke
på nytt begynne fra begynnelsen med å undervise om elementære grunnsetninger
som: At de skal forlate sine onde handlinger og tro på Gud. 2 At de skal la seg døpe
til fellesskap med Kristus. At de troende skal be og legge hendene på den døpte.* At
dere er kjent med at de døde skal stå opp igjen. At alle som ikke tror på Gud, skal få
evig straff. 3 La oss nå gå videre i vår undervisning, dersom Gud tillater det.

Advarsel mot å forlate Jesus Kristus

4-6 De personene som har forlatt troen på Jesus Kristus, kan vi ikke få til å vende
tilbake. Nei, dersom de en gang har tatt imot det sanne budskapet, fått del i Guds
gave og Ånd, fattet hvor godt Guds budskap er og opplevd kreftene i den kommende
verden, men likevel forlater Kristus, da kan vi ikke få dem til å vende tilbake. Ved
det de gjør, spikrer de på nytt Guds sønn til korset og vil latterliggjøre hans vei til
korset.
7 Et troende menneske er som en åker. Dersom åkeren suger til seg regnet som
faller og gir bonden god avling, da vil Gud være god mot den. 8 Men dersom åkeren
bare gir tistler og tornekratt, da er den verdiløs, og risken er stor for at Gud en dag
forkaster åkeren og svir den av.
9 Nå tror vi ikke, kjære venner, at det er så dårlig stelt med dere, selv om vi snakker
på denne måten. Tvert imot er vi sikre på at dere er på vei til å bli frelst for evig.
10 Gud er ikke urettferdig, men husker hvor hardt dere har arbeidet for ham. Han
ser hvor mye dere elsker ham, etter som dere stadig hjelper dem som tilhører Gud.
11 Fortsett derfor å gjøre alt dette med den samme iver, slik at Gud en dag kan oppfylle
håpet deres og frelse dere for evig. 12 Vær ikke late og likegyldige, men ta som ideal
dem som gjennom tro og tålmodighet får del i alt det gode Gud har lovet.

Gud holder løftene sine

13 En av de som fikk et slikt løfte fra Gud, var Abraham. Gud sverget ved seg selv,
etter som det ikke var noen høyere å sverge ved. 14 Han sa: "Jeg vil gi deg av alt
det gode som er mitt og la dine etterkommere bli så mange at ingen kan telle dem."†
15 Abraham ventet med stor tålmodighet og fikk til slutt en sønn, slik Gud hadde
lovet.
16 Også menneskene kan sverge sine eder. De tar Gud til vitne på at det de sier er
sant, slik at det blir slutt på alle diskusjoner. 17 Da Gud ga løftet sitt, sverget han en ed.
Med det ville han vise dem som fikk løftet, at det var et løfte han aldri kunne tenkte
seg å ta tilbake. 18 Gud har gitt oss både løftet og eden sin. Disse to bekreftelsene
står fast, etter som Gud aldri kan lyve. De er en sterk oppmuntring til oss som håper
på Gud og stoler på at han en dag vil innfri løftet og frelse oss for evig.
19 Dette håpet om at sjelene til slutt skal bli frelst for evig, er som et solid anker
som sitter urokkelig fast hos Gud selv, innenfor forhenget til Det aller helligste‡ i
himmelen. 20 Forhenget ble spjæret i to deler da Jesus døde på korset.§ Gjennom det

---

* **6:2** På gresk: læren om dåp og håndspålegging. Ordet dåp står i flertall. Undervisningen handlet altså om forskjellen mellom forskjellige jødiske seremonier for å bli renset og dåpen sammen med Jesus Kristus. Handspåleggingen handlet om at de troende la hendene på de døpte for at de skulle få Guds Ånd. Se Apostlenes gjerninger – historien om de første troende 19:5,6. Men de la også hendene på folk da de ba for syke, eller da noen skulle innvies til en oppgave i menigheten. † **6:14** Se Første Mosebok 22:17. ‡ **6:19** "Det aller helligste" var et rom lengst inn i templet, stedet for Guds nærvær. Framfor det rommet hang et forheng, og den eneste som fikk gå inn dit, var øverstepresten, da han en gang om året ofret blod for at folket skulle få syndene sine tilgitt. For en nærmere beskrivning, se 9:2-5. § **6:20** Se Matteus sin fortelling om Jesus 27:50-51, der det blir omtalt hvordan forhenget i templet i Jerusalem brast i to deler da Jesus døde.

åpnet han veien til Gud for oss, og ble øverstеprest for evig, akkurat som Melkisedek.

7

Melkisedek var prest for Gud

1 Denne Melkisedek var konge i byen Salem* og prest for den Høyeste Gud. Det
var han som møtte Abraham, den gangen Abraham kom tilbake etter å ha vunnet et
stort slag mot flere konger. Melkisedek ba til Gud om at han skulle gi Abraham alt
godt. 2 Abraham på sin side tok en tiendedel av alt han hadde vunnet i krigen, og
ga til Melkisedek. Navnet Melkisedek betyr "kongen som gjør Guds vilje". Han var
også "fredens konge", etter som Salem betyr fred. 3 Det står ikke noe i Skriften† om
Melkisedek sin far eller mor eller forfedre. Livet hans blir omtalt som om det ikke
hadde noen begynnelsen eller slutt. Derfor er han prest for evig, akkurat som Guds
sønn.
4 At Melkisedek fikk stor ære, kan vi forstå, etter som Abraham selv, stammefaren
til oss jøder, ga Melkisedek en tiendedel av det beste krigsbyttet. 5 Langt seinere fikk
Abraham sine etterkommere ta imot Moseloven‡ som sier at de skal gi en tiendedel
av alt til prestene, som alltid blir valgt fra Levis§ stamme. 6 Men Melkisedek hørte
ikke til denne presteslekten. Likevel fikk han ta imot en tiendedel av Abraham sitt
bytte. Melkisedek måtte også be om at Gud skulle gi Abraham alt godt, det til tross
for at det var Abraham som hadde fått Guds løfter. 7 Alle vet jo at det er en større
ære å få be Gud om å gi et annen menneske alt godt, enn det er å være det menneske
som selv får ta imot gaven.
8 De jødiske prestene, som langt seinere fikk ta imot en tiendedel av alt, var vanlige,
dødelige mennesker. Med Melkisedek var det annerledes. Det er som om Gud ville
vise oss at han fortsatt lever, etter som det ikke står noe i Skriften om hans død. 9 Vi
kan til og med si at Levi, stammefaren til alle jødiske prester som får ta imot en
tiendedel av alt, også ga en tiendedel av alt til Melkisedek gjennom Abraham. 10 Selv
om ikke Levi var født da Abraham møtte Melkisedek, fantes likevel bakgrunnen for
hans røtter hos Abraham.
11 Jødene har for lenge siden hatt en lov som bygger på at prestene fra Levis stamme
gjør tjeneste for Gud. Dersom tjenesten deres kunne gjøre oss feilfrie, behøvde ikke
Gud å sende en annen prest, en som var lik Melkisedek, og ikke lik Aron, den første
presten fra Levis stamme. 12 Når Gud forandret hele dette regelverket for hvordan
prestene skulle bli valgt, og lot en annen prest gjøre tjeneste for ham, da må også
Moseloven erstattes med noe nytt. 13 Den presten vi snakker om her, tilhører ikke
Levis stamme, men en annen stamme som aldri har tjent Gud og ofret på hans alter.
14 Vår Herre kom fra Juda stamme, som dere alle vet, og det står ingenting i Moseloven
om noen prester fra denne stammen.

Jesus er øverstеprest som Melkisedek

15 At noe helt nytt har kommet og erstattet den gamle ordningen med at prester
skal blir valgt ut fra Levis stamme, er helt klart, etter som denne nye presten er lik
Melkisedek, og ikke de andre prestene. 16 Jesus ble ikke valgt ut til prest fordi han

---

* **7:1** Sannsynligvis det nåværende Jerusalem. Melkisedek blir nevnt første gangen i Første Mosebok 14:18-20.
† **7:3** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **7:5** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. § **7:5** Levi var barnbarns barn til Abraham, og Levis etterkommere ble valgt ut til å bli prester mange hundre år senere.

tilhørte Levis stamme, slik som Moseloven* krever, men fordi livet hans aldri tar slutt. 17 Det står i Skriften† om ham:
"Du er prest til evig tid,
på samme måte som Melkisedek."‡
18 Moseloven har altså blitt erstattet med noe bedre, etter som loven ikke kunne hjelpe oss til å følge Guds vilje og komme nær ham. 19 Ingen mennesker har noen gang blitt fullkomne ved å være lydig mot loven. Men nå har Jesus ført oss nær til Gud og gitt oss et sikkert håp om at vi en dag skal bli frelst for evig.
20-21 Gud har sverget en ed på at Jesus for alltid skal være presten vår. Noe slikt har han aldri gjort med de andre prestene. Det er bare Jesus som har fått høre Gud si:
"Herren har sverget en ed som han ikke vil bryte:
'Du er prest for evig.' "§
22 Denne eden er garantien for at den nye og bedre pakten som Jesus har opprettet mellom Gud og menneskene skal stå fast.
23 En annen forskjell er at de i den gamle ordningen med prester fra Levis stamme hele tiden måtte tilsette nye prester, etter som døden satte en stopper for tjenesten deres. 24 Jesus derimot fortsetter å tjene som prest, etter som han lever for evig. 25 Derfor kan han også i all framtid frelse de som kommer til Gud på grunn av det han gjorde. Han lever for alltid og kan appellere til Gud for hvert menneske.
26 Jesus er en slik øverstеprest som vi virkelig trengte. En som er hellig og uten skyld og aldri har gjort noe galt. Derfor er han også skilt fra verdens onde mennesker og har blitt tatt opp til Gud i himmelen. 27 Han ligner ikke de andre øverstеprestene som hver dag må ofre til Gud. Først for å få tilgivelse for sine egne synder, så for at folket skal få tilgivelse for sine. Nei, Jesus ofret seg selv på korset en gang for alle, for at vi skal få tilgivelse for syndene. 28 De øverstеprestene som har blitt tilsatt i tråd med Moseloven er vanlige syndige mennesker. Nå har altså Gud, ved å sverge en ed, satt Moseloven til side og innført en ny ordning. Han har innsatt sin sønn som fullkommen øverstеprest til evig tid.

8

Jesus er øverstеprest for en ny pakt

1 Hovedsaken i det vi vil si, er altså at Jesus er vår øverstеprest. Han sitter på Guds høyre side i himmelen og regjerer.* 2 Han tjener som prest for Gud i himmelen, i en helligdom som ikke er laget av mennesker, men av Gud selv.
3 Oppgaven for øverstеpresten er å bære fram gaver og offer til Gud, og derfor var også Jesus nødt til å bære fram et offer. 4 Dersom han fortsatt levde her på jorden, ville han likevel ikke vært prest, for her finnes det allerede prester som bærer fram de offer som Moseloven† krever. 5 Disse prestene tjener i en jordisk helligdom som bare gir oss et uklart bilde av det som finnes i himmelen. Da Moses skulle reise det teltet som Israels folk brukte til sine gudstjenester i ørkenen, sa Gud til ham: "Pass på at du gjør alt etter det forbilde jeg viste deg på fjellet Sinai."‡ 6 Jesus Kristus derimot er prest for en mye viktigere oppgave, for han er mellommann i en ny og bedre pakt mellom Gud og menneskene, en pakt som hviler på bedre løfter.

* **7:16** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. † **7:17** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **7:17** Se Salmenes bok 110:4. § **7:20-21** Se Salmenes bok 110:4. * **8:1** Se Salmenes bok 110:1. Den som sitter på Guds høyre, side deler hans makt og regjerer sammen med ham. † **8:4** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **8:5** Se Andre Mosebok 25:40.

7 Dersom den første pakten mellom Gud og hans folk kunne ha hjulpet oss til å
følge Guds vilje, da hadde ikke Gud behøvd å erstatte den med en annen. 8 Men Gud
anklaget Israels folk for ikke å følge hans vilje, og sa:
"Det skal komme en dag da jeg inngår en ny pakt med det folk som bor i Israel og
Juda.§
9 Den vil ikke ligne den pakten jeg inngikk med forfedrene deres da jeg tok dem
ved hånden og førte dem ut av Egypt.
De holdt ikke fast ved min pakt,
og derfor brydde jeg meg ikke om dem lenger.
10 Men dette er den nye pakten jeg en dag vil inngå med Israels folk,
sier Herren: Jeg vil la dem forstå min vilje og mine lover,
og jeg vil gjøre det slik at de av hele hjertet er lydige mot meg.
Jeg vil være deres Gud, og de skal være mitt folk.
11 Da skal ingen lenger behøve å undervise hverandre og si:
'Pass på at du lærer Herren å kjenne',
for da skal alle kjenne meg, både store og små.
12 Jeg vil tilgi deres ondskap,
og jeg vil aldri mer huske på syndene deres."*
13 Gud taler altså om en ny pakt, og det betyr at den første pakten er gått ut på
dato og snart skal forsvinne.

9

Prestens oppgave i den første pakten

1 I det første pakten mellom Gud og hans folk var det en lang liste med regler for
hvordan prestene skulle tjene Gud i teltet* i ørkenen som de brukte til helligdom
her på jorden. 2 Teltet besto av to rom. Det første inneholdt en lysestake og et bord
med tolv brød som representerte Israels tolv stammer. Dette rommet ble kalt Det
hellige. 3 Helt bak i dette rommet var det et forheng. Bak forhenget var det et nytt
rom som ble kalt Det aller helligste. 4 Der inne sto et alter av gull for røkelse og en
kiste kledd av gull som ble kalt Paktens ark. I arken oppbevarte de tre forskjellige
gjenstander: En krukke av gull fylt med manna†, Aron sin stav, som en gang hadde
skutt friske skudd,‡ og steintavlene med de ti budene. 5 Oppe på arken sto to modeller
av kjeruber§, et symbol på Guds nærhet. Vingene brettet seg ut over lokket på arken
og ble kalt "plassen der Gud tilgir". Men vi har ikke tid til å gå inn på hver detalj i
disse tingene.
6 Etter at alt dette var gjort klart, gikk prestene regelmessig inn i Det hellige rommet
i teltet for å utføre sin tjeneste for Gud. 7 Men i Det aller helligste rommet innerst i
teltet, måtte bare øverstepresten gå inn. Det gjorde han en gang i året. Da hadde
han alltid med blod for å ofre til Gud for at både han og folket skulle få tilgivelse for
syndene de hadde begått i sin tankeløshet.
8 Gjennom denne symbolske handlingen viser Guds Hellige Ånd at veien til Gud
og Det aller helligste rommet var stengt for menneskene så lenge det første rommet
og regelverket for prestene ennå sto ved lag. 9 Bilde viser også til vår egen tid, for
menneskene bærer fortsatt fram gaver og offer som ikke kan gjøre dem fullkomne

§ **8:8** Israels folk ble etter kong Salomo uenige. De valgte to forskjellige konger og bodde i to oppdelte landområder. * **8:12** Se Jeremia 31:31-34. * **9:1** Teltet ble reist under ledelse av Moses og finnes beskrevet i Andre Mosebok 25–31. † **9:4** Manna var det brød Israels folk spiste i ørkenen. Se Andre Mosebok 16:32-33. ‡ **9:4** Se Fjerde Mosebok 17:8-10. § **9:5** Kjerubene var en slags engler.

eller gi dem en ren samvittighet. 10 Menneskene følger en lang liste med regler for
det de har lov til å spise, drikke og ulike seremonier av renselse for å bli verdige å
komme innfor Gud. Alt dette er bare ytre regler for å tjene Gud, og skulle bare gjelde
inntil den nye pakten kom med en ny og bedre ordning.

Jesus Kristus ofret sitt blod

11 Nå har altså Jesus Kristus kommet som øversteprest for den nye pakten, med
alle fordelene dette fører med seg. Han har gått inn i den store og fullkomne
helligdommen, som ikke er bygd av mennesker og derfor heller ikke tilhører denne
verden. 12 En gang for alle gikk han inn med blod i Det aller helligste* i himmelen.
Men det var ikke med blod fra geiter og kalver.† Nei, han ofret sitt eget blod, og
gjennom det har vi fått tilgivelse for syndene våre og blitt frelst for evig.
13 Dersom menneskene i den første pakten hadde gjort noe som ut fra Moseloven‡
var forbudt, kunne blodet fra geiter og okser, og vann blandet med asken fra en
kvige,§ på en symbolsk måte sette dem fri fra skyld og gjøre dem verdige å komme
innfor Gud. 14 Hvor mye mer vil ikke da blodet fra Kristus sette oss fri fra skyld, slik
at vi blir verdige til å tjene Gud, han som gir liv. Kristus bar fram seg selv som et
feilfritt offer til Gud gjennom kraften i Guds evige Ånd.
15 Kristus er altså mellommann i en ny og bedre pakt mellom Gud og menneskene.
Han døde for å ta straffen for de syndene menneskene hadde begått i den første
pakten, ja, han kjøpte oss fri fra vårt slaveri under synden. Gjennom dette kan alle
som takker ja til Guds tilbud, få del i Guds arv, det evige liv han har lovet oss. 16-17 En
pakt fungerer nemlig som et testamente*. Ingen kan arve noe før det er bevist at
personen som skrev testamentet er død. Da først trår det i kraft. 18 Derfor var blodet
bevis for at døden hadde funnet sted og nødvendig for at den første pakten skulle
tre i kraft. 19 Da Moses hadde lest opp alle budene i loven for hele folket, tok han blod
fra kalver og geiter som var slaktet, og blandet det med vann. Etterpå dyppet han
stilkene fra isopplanten og rød ull i blodet og stenket det over lovboken og alt folket.
20 Så sa han: "Dette blodet bekrefter den pakten som Gud har fastsatt at dere skal
holde." 21 På samme måten stenket han blod på helligdommen og alle gjenstandene
som ble brukt.† 22 Ja, Moseloven krever at nesten alt og alle som skal komme innfor
Gud, må gå gjennom denne seremonien for renselse og bli stenket med blod. Uten
blod og død finnes det ingen tilgivelse.
23 Helligdommen og alt som var i den, det vil si de symbolske bildene av det som
finnes i himmelen, må altså bli renset gjennom denne seremonien før de kan bli brukt
i gudstjenesten. Men forbildene i himmelen, den virkelige helligdommen, forlangte
et mye bedre offer. 24 Kristus har ikke gått inn i noen vanlig helligdom, som er bygd
av mennesker og bare er et bilde på den virkelige. Nei, han gikk inn i selv himmelen
med sitt blod og trådte fram for Gud på grunn av vår skyld. 25 Offeret hans var ikke
et offer som må bli gjentatt gang etter gang, slik som offer med blod fra dyrene som
øverstеprestene hvert år bærer inn i helligdommen. 26 Nei, da hadde Kristus måtte
lide og dø gang på gang helt fra verdens skapelse. Nå kom han til jorden ved tidenes
slutt for en gang for alle å ofre seg på korset, for at vi skulle få tilgivelse for syndene
våre.

---

* **9:12** "Det aller helligste" var et rom lengst inn i templet, stedet for Guds nærvær. Den eneste som fikk gå inn dit, var øverstepresten, da han en gang om året ofret blod for at folket skulle få syndene sine tilgitt. For en nærmere beskriving, se 9:2-5. † **9:12** Se Tredje Mosebok 16:14-15. ‡ **9:13** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. § **9:13** Se Fjerde Mosebok 19. * **9:16-17** Gresken har samme ord for pakter og testamente. † **9:21** Se Andre Mosebok 24:3-8.

27 Gud har bestemt at vi mennesker skal dø en gang, og at vi etterpå skal bli dømt
av ham. 28 Derfor døde også Kristus bare en gang for å ta straffen for alle syndene
på seg. Kristus skal likevel komme til jorden for andre gang, men ikke for å ofre seg
selv for syndene våre. Nei, denne gangen kommer han for å frelse for evig alle de
som venter på han.

10

Jesus Kristus ofret seg en gang for alle

1 Reglene i Moseloven* om forskjellige slags offer gir bare en uskarp skisse av alle
de godene som skulle komme da Jesus Kristus ofret livet sitt. Øversteprestene som
år etter år bærer fram offer, kan jo ikke gjøre seg selv eller noen andre fullkomne
for evig. 2 I så tilfelle ville de ha sluttet å ofre, etter som både øversteprestene og
folket ville ha blitt fullkomne en gang for alle og ikke lenger hatt dårlig samvittighet
for syndene. 3 Nå fortsetter i stedet disse årlige ofrene med å minne menneskene
gang på gang om syndene de har begått. 4 Blodet fra okser og geiter kan aldri ta bort
syndene.
5 Derfor sa Kristus da han kom til verden:
”Offer og gaver vil du ikke ha,
men en kropp har du gjort til meg,
slik at jeg kan være lydig mot deg.
6 Du gleder deg ikke over syndoffer og brennoffer,
at de slakter dyr som de brenner på alteret.
7 Da sa jeg: ’Se, her er jeg. Jeg har kommet for å gjøre din vilje,
Gud, slik det var skrevet om meg i skriftrullen.’ ”†
8 For det første sier altså Kristus at Gud ikke vil ha offer og gaver. Han gleder seg
ikke over at prestene brenner dyr eller bærer fram andre offer for syndene til folket.
Likevel står det i Moseloven at de skulle gjøre alt dette. 9 For det andre sier Kristus
at han har kommet for å gjøre Guds vilje. Gud setter altså Moseloven til siden og
erstatter alle offer med Kristi offer. 10 Jesus Kristus fulgte Guds vilje og ofret kroppen
sin en gang for alle, for at vi skulle bli satt fri fra vår skyld og bli verdige å komme
innfor Gud.
11 De prestene som tjener i den første pakten, bærer dag etter dag fram offer som
aldri kan ta bort noen synd. 12 Jesus bar fram det ene offer for synden. Det gir
oss tilgivelse i all framtid. Han satte seg på Guds høyre side for å regjere. 13 Der
venter han nå på at hans fiender skal bli lagt som en skammel under føttene hans.‡
14 Gjennom det ene offer har han for all framtid gjort oss fullkomne i Guds øyne, slik
at vi er verdige til å komme innfor Gud.
15 Guds Hellige Ånd vitner også for oss at dette er sant. Han sier først:
16 ”Dette er den nye pakten jeg en dag vil inngå med dem, sier Herren:
Jeg vil la dem skjønne min vilje og mine lover.
Jeg vil gjøre det slik at de er lydige mot meg av hele sitt hjerte.”
17 Senere legger han til:
”Jeg vil aldri mer huske på syndene og ondskapen deres.”§
18 Når syndene nå en gang for alle er blitt tilgitt, da trengs det ikke flere offer.

Advarsel mot å gå bort fra troen på Jesus

---

* **10:1** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. † **10:7** Se Salmenes bok 40:7-9. ‡ **10:13** Se Salmenes bok 110:1. Den som sitter på Guds høyre side, deler hans makt og regjerer sammen med ham. § **10:17** Se Jeremia 31:33-34.

19 Jesus ofret altså sitt blod for oss da han døde. Takket være det kan vi nå, kjære
søsken, uten frykt gå rett inn i Det aller helligste* der Gud finnes. 20 Jesus er den nye
veien til Gud. Han er den som gir oss liv. Han tok bort det forhenget som skilte oss
fra Gud. Forhenget til Det aller helligste revnet i to deler da han døde på korset.†
21 Siden vi nå har en så stor øversteprest som regjerer over Guds folk, 22 da la
oss gå rett inn til Gud selv, med hele hjertet fylt av tro på at han vil ta imot oss.
Jesus har ved sitt blod gjort oss verdige til å komme innfor Gud, etter som syndene
er tilgitt og kroppene våre er blitt vasket i rent vann‡. 23 La oss tillitsfullt holde fast
ved håpet om til slutt å bli frelst for evig. Gud kommer til å innfri de løftene han
har gitt oss. 24 La oss på alle måter oppmuntre hverandre til å vise kjærlighet og
være hjelpsomme. 25 La oss ikke være likegyldige til møter og gudstjenester, slik som
visse personer bruker å gjøre. La oss i stedet bruke disse anledningene til å styrke og
oppmuntre hverandre, spesielt etter som dere ser at dagen nærmer seg da Gud skal
dømme verden.
26 Dersom vi med vitende og vilje fortsetter å synde mot Gud, og det til tross for
at vi har tatt imot det sanne budskapet om Jesus, da finnes det ikke lenger noe offer
som kan gi oss tilgivelse for syndene våre. 27 Nei, da venter bare Guds fryktelige
straff og en fortærende ild som skal utslette alle Guds fiender. 28 Allerede den som
nektet å være lydig mot Moseloven§, ble uten skånsel drept, dersom to eller tre vitner
kunne bevise hans skyld. 29 Hvor mye verre skal da ikke straffen bli for den som går
bort fra Guds sønn. En slik person sier nei til den frihet fra skyld som han selv har
fått oppleve ved at Jesus ofret blodet sitt og opprettet en ny pakt mellom Gud og
menneskene. Han håner Guds Ånd som formidler denne kjærligheten og tilgivelsen
fra Gud. 30 Vi vet hvem som har sagt: "Hevnen er min, og jeg skal straffe dem som
fortjener det," og: "Herren skal dømme sitt folk."* 31 Ja, det er fryktelig å bli straffet
av den levende Gud.
32 Tenk tilbake på hvordan det var i den første tiden, da dere nettopp hadde tatt
imot budskapet om Jesus. Da holdt dere fast ved troen midt i fryktelige lidelser.
33 Iblant ble dere selv hånet og mishandlet av mennesker, og iblant stilte dere
solidarisk opp for å hjelpe andre som ble utsatt for det samme. 34 Dere led med
dem som ble kastet i fengsel, og når de tok eiendelene, var dere likevel glade, etter
som dere visste at dere eide noe bedre i himmelen, noe som hadde evig verdi.
35 Fortsett å være like uredde. Tenk på den store belønningen som venter! 36 Det
blir krevd langvarig utholdenhet dersom dere vil gjøre Guds vilje og få det han har
lovet. Gud sier i Skriften†:
37 "Om en kort tid kommer han som skal komme.
Det skal ikke trekke ut for lenge.
38 Den som tror,
blir skyldfri innfor meg og får leve.
Om han derimot vender seg bort fra meg,
har jeg ingen glede av ham."‡

---

* **10:19** "Det aller helligste" var et rom lengst inn i templet, stedet for Guds nærvær. Framfor det rommet hhang et forheng, og den eneste som fikk gå inn dit var øverstepresten, da han en gang om året ofret blod for at folket skulle få syndene sine tilgitt. For en nærmere beskriving, se 9:2-5. † **10:20** Se Matteus sin fortelling om Jesus 27:50-51, der det blir omtalt hvordan forhenget i templet i Jerusalem brast i to deler da Jesus døde. ‡ **10:22** Det rene vannet viser til den rituelle vasken de jødiske prestene måtte gå gjennom før de skulle tjene Gud. § **10:28** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. * **10:30** Se Femte Mosebok 32:36. † **10:36** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **10:38** Se Habakkuk 2:3-4. Teksten følger i stort sett den greske oversettelsen av Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

39 Vi tilhører ikke dem som vender seg bort fra Gud og gjennom det går fortapt. Nei,
vi tilhører dem som tror på ham og blir frelst for evig.

11

Eksempel på mennesker med tro

1 Å tro på Gud betyr at vi stoler på at han en dag vil innfri håpet vårt og frelse
oss for evig. Vår tro gjør oss overbevist om en virkelighet som vi ennå ikke kan se.
2 Mange av forfedrene våre hadde en slik tro og fikk høre av Gud at de var akseptert
av ham.
3 I tro på Gud forstår vi at hele universet ble skapt på hans befaling. Det som er
synlig for våre øyne, ble formet av den usynlige verden.
4 I tro på Gud kunne Abel bære fram et bedre offer enn Kain. Gud aksepterte offeret
til Abel. Han erklærte Abel for å være skyldfri innfor ham, etter som Abel trodde på
Gud. Derfor er troen hos Abel en oppmuntring for oss i dag, til tross for at han for
lenge siden er død.*
5 I tro på Gud ble Enok rykket direkte opp til Gud uten å dø. De kunne ikke finne
ham lenger, for Gud tok ham til seg.† Før dette hadde Enok fått høre av Gud at han
gledet seg over ham. 6 Som dere forstår, det er umulig å glede Gud dersom vi ikke
tror og stoler på ham. Den som vil finne ham, må tro at det er en Gud til, og at han
belønner dem som virkelig leter etter ham.
7 I tro på Gud bygget Noah en båt for å redde sin familie. Gud hadde avslørt for ham
at det skulle bli en oversvømmelse, selv om ingen tegn akkurat da tydet på noe slikt.
Noah var likevel lydig mot Gud. Som en følge av dette ble resten av menneskene på
jorden dømt, mens Noah gjennom troen ble skyldfri innfor Gud.‡
8 I tro på Gud var Abraham lydig da Gud sa at han skulle forlate hjemmet og dra
til det landet som Gud ville gi ham og etterkommerne hans. Abraham ga seg av sted,
uten å vite hvor han ville havne.§ 9 Etter som han trodde på Gud, bodde han som
en fremmed i det landet Gud hadde lovet ham. Han bodde i telt, det samme gjorde
sønnen Isak, og sønnesønnen Jakob, som begge hadde fått det samme løfte av Gud.
10 Abraham så nemlig fram til å få bo i byen som er bygd på et evig fundament, den
byen som Gud selv er arkitekt og byggmester for.
11 I tro på Gud fikk Abraham kraft til å bli far, til tross for at han var å regne som en
olding. Hans kone Sara hadde aldri vært i stand til å få barn og var nå blitt rent for
gammel. Han stolte på at Gud som hadde gitt løftet, også ville holde det han hadde
lovet.* 12 Derfor ble Abraham stamfar til et helt folk. Denne ene mannen, som var
så godt som død, fikk så mange etterkommere at det var like umulig å telle dem som
det er med stjernene på himmelen og sandkornene på havets strand.†
13 All disse personene som trodde på Gud, døde uten å ha opplevd det som Gud
hadde lovet. De hadde bare sett hvordan alt lå og ventet i framtiden. De var
takknemlige over Guds løfter. Her på jorden kalte de seg gjester og fremmede. 14 Den
som ordlegger seg slik, viser at han leter etter et hjemland. 15 Dersom deres hjemland
hadde vært det landet de kom fra, da kunne de jo vende tilbake dit. 16 Men de har
lengtet til et bedre land, det landet som finnes i himmelen. Derfor skammer ikke Gud

---

* **11:4** Se Første Mosebok 4:3-10. † **11:5** Se Første Mosebok 5:21-24. ‡ **11:7** Se Første Mosebok 6:13-22.
§ **11:8** Se Første Mosebok 12:1-5. * **11:11** En annen tolkning: Gjennom troen på Gud fikk Sara kraft å bli mor, til tross for at hun aldri hadde kunne få barn og nå var helt for gammel. Hun stolte på at Gud, som hadde gitt henne løftet… Se Første Mosebok 17:15-19. † **11:12** Se Første Mosebok 22:17.

seg for å bli kalt deres Gud. Han har bygd en by som venter i himmelen for alle som tror.
17 I tro på Gud kunne Abraham stole på Gud da han ble satt på prøve. Derfor var
han beredt til å ofre Isak på alteret, til tross for at Isak var hans eneste‡ sønn. 18 Gud
hadde jo sagt: "Det er etterkommerne av Isak som skal bli regnet som det folket jeg
lovet deg"§ 19 Abraham visste at Gud til og med kunne vekke opp døde. Billedlig talt
fikk Abraham Isak tilbake fra de døde.
20 I tro på Gud kunne Isak be for sine sønner Jakob og Esau, slik at de fikk del i alle
Guds goder i framtiden.
21 I tro på Gud kunne Jakob be for begge sønnene til Josef like før han døde, slik at
de også fikk del av Guds goder. Lutende mot sin støttestav tilba han Gud.
22 I tro på Gud så Josef for seg hvordan Israels folk en dag kunne forlate Egypt.
Derfor kunne han på dødsleiet gi sine befalingen om at en gang i framtiden skulle
etterkommerne frakte med seg de jordiske levningene av kroppen hans ut av Egypt.
23 I tro på Gud klarte foreldrene til Moses å gjemme sitt nyfødte barn i tre måneder.
De så at det var et vakkert barn, og var ikke redde til tross for at farao hadde gitt
befaling om at alle nyfødte gutter blant Israels folk skulle drepes.
24 I tro på Gud nektet Moses seinere som voksen å holde fast på sin status som sønn
til datteren av farao. 25 Han valgte å lide sammen med Guds folk i stedet for en kort
tid å nyte godt av et liv borte fra Guds vilje. 26 Han syntes det var mer verdt å lide,
på samme måten som Jesus Kristus måtte lide, enn å eie alle skattene i Egypt. Han
visste hvilken belønning som ventet ham.
27 I tro på Gud dro Moses seinere ut av Egypt. Han var ikke redd for hevnen fra
farao, men fortsatte å gå, etter som han i tro opplevde Gud, den usynlige, nær seg.*
28 I tro på Gud fikk Moses lære Israels folk å feire påske og stryke blod på
dørkarmene, slik at dødsengelen ikke skulle drepe den eldste sønnen i hver familie.†
29 I tro på Gud kunne Israels folk gå som på tørre landet rett gjennom Rødehavet.
Da egypterne fulgte etter, druknet alle sammen.‡
30 I tro på Gud fikk Israels folk murene i Jeriko til å rase sammen, etter at de i sju
dager hadde marsjert rundt dem.§
31 I tro på Gud reddet den prostituerte Rahab seg. Hun slapp å bli drept sammen
med de andre i Jeriko som nektet å tro på Gud, etter som hun hadde tatt imot de
israelske spionene som venner.*
32 Må jeg gjøre listen lenger? Det ville ta altfor lang tid å fortelle om Gideon, Barak,
Samson og Jefta, om David, og om Samuel og de andre profetene som bar fram Guds
budskap.† 33 I tro på Gud kunne alle disse beseire andre riker, skape rettferdighet i
landet, og få del i det Gud hadde lovet. De kunne stoppe kjeften på løvene. 34 De
kunne slokke rasende ild og unngå å bli drept av sverd. Til tross sine svakheter ble
de sterke i tro. De fikk kraft til å stride mot fienden og drive hele armeer på flukt.
35 I tro kunne de vekke opp døde, slik at kvinner fikk tilbake sine pårørende.
Andre ble torturert til døde, men holdt fast ved troen på Gud. De ville heller dø
enn å vende seg bort fra Gud for å bli sluppet fri. De visste at en gang ville de
stå opp til et bedre liv. 36 Noen ble hånet og pisket, andre ble lenket fast og måtte
sitte i fengsel. 37 Noen ble steinet til døde, andre ble saget i stykker eller drept med

‡ **11:17** Abraham hadde en annen sønn sammen med sin slavekvinne. Men Isak ble regnet som hans eneste sønn, etter som han var født som et resultat av Guds løfte til Abraham. § **11:18** Se Første Mosebok 21:12. * **11:27** Se Andre Mosebok 2–3. † **11:28** Se Andre Mosebok 12:1-30. ‡ **11:29** Se Andre Mosebok 14:21-30. § **11:30** Se Josva 6:1-20. * **11:31** Se Josva 2:1-16 og 6:22-25. † **11:32** Profetenes budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

sverd. De gikk omkring kledd i skinn fra sauer og geiter. De var sultne, forfulgt og mishandlet. 38 Derfor holdt de til i ødemarken, i fjellene, eller gjemte seg i grotter og huler. Egentlig var de for gode for å leve i denne verden.

39 Ingen av disse som jeg nå har regnet opp, fikk se Guds løfte oppfylt. Det til tross for at alle i tro hadde fått høre fra Gud at de var akseptert av ham. 40 Gud hadde nemlig en større plan som inkluderer alle som tror. Han ville vente på oss, slik at vi alle en dag kunne bli fullkomne i Guds øyne for alltid.

12

Vær utholdende

1 Når vi nå har hørt om denne lange rekken av personer som holdt fast ved troen på Gud, da la oss i fantasien se alle dem som står rundt oss og heier oss fram på troens løpebane. La oss gjøre som de gjorde og kaste av oss alt som bremser oss, all synd som vil fange oss og få oss til å snuble. La oss holde ut mot målet i det løpet som er lagt opp for oss. 2 Jesus står og venter på oss. Fest blikket på ham som først fikk oss å tro, og i tillegg vil hjelpe oss til å nå målet. Jesus så også fram imot den gleden som ventet ham. Derfor kunne han holde ut både døden på korset og den skam det innebar å bli henrettet. Nå sitter han på Guds høyre side og regjerer.* 3 Ja, tenk på Jesus som selv måtte holde ut med så mye hat og fiendskap fra syndige mennesker. Da må dere ikke bli trette og gi opp. 4 Ennå har dere ikke behøvd å ofre livet deres i kampen mot synden, slik som han måtte gjøre.

Gud oppdrar barna sine

5 Kan dere ikke huske de trøstende ordene Gud ga dere som er hans barn? Det står i Skriften†:

”Mitt barn, vær takknemlig når Herren oppdrar deg.
Tap ikke motet, når han snakker deg til rette.
6 Herren oppdrar alle dem han elsker.
Han straffer alle dem han har akseptert som sine barn.”‡

7 Hold ut og lær av den lidelsen dere må gå gjennom. Det er bare Guds måte for å oppdra dere. Han behandler dere som sine barn. Hvem har noen ganger hørt om et barn som aldri blir snakket til rette? 8 Ja, dersom dere aldri blir irettesatt, som alle andre, da er dere ikke Guds ekte barn. Da må dere være barn til noen andre.

9 Våre fedre her på jorden irettesatte oss, og vi var lydige og respekterte dem. Har vi da ikke mye større grunn til å akseptere at vår Far i himmelen oppdrar oss, slik at vi får leve evig? 10 Våre fedre her på jorden oppdro oss i noen korte år, og de gjorde så godt de kunne. Når Gud oppdrar oss, er det alltid til vårt beste. Hans oppdragelse leder til at vi blir lik Gud, han som er hellig. 11 All tilrettevisning kjennes smertefull og ubehagelig i øyeblikket. Dersom de tar lærdom av å bli vist til rette, leder det til at de følger Guds vilje og lever i fred både med ham og mennesker. 12 La derfor Gud fylle dere som er svake med ny kraft. 13 Pass på at dere lever etter Guds vilje, slik at ingen av dere vakler i troen og går under, men blir sterke på nytt.§

Advarsel mot å avvise Gud

14 Ja, strev etter å leve i fred med alle mennesker, og lev fullt og helt for Gud. Bare den som gir seg helt til Gud, vil en dag få se Herren. 15 Ta hånd om hverandre slik at

---

* **12:2** Se Salmenes bok 110:1. Den som sitter på Guds høyre side, deler hans makt og regjerer sammen med ham. † **12:5** ”Skriften” for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **12:6** Se Salomos Ordspråk 3:11-12. § **12:13** Samme tankegangen finnes utryk i Jesaja 35:3 og Salomos Ordspråk 4:26, skjønt da i poetiske bilder.

ingen går glipp av Guds kjærlighet og tilgivelse. La dere ikke bli grepet av bitterhet
mot Gud og mot hverandre. Det kan ødelegge livet for mange. 16 Pass på at ingen av
dere lever i seksuell løssluppenhet, og pass på at ingen kaster bort det dere har fått
av Gud. Vær ikke som Esau, som solgte sin arverett for et eneste måltid mat. 17 Som
dere vet, ville han seinere svært gjerne få ut arven sin, men da var det for seint å
angre seg. Far hans nektet å gi ham arven, det til tross for at Esau med tårer ba og
tigget.*
18 Gud har talt til dere, men ikke slik som han talte til Israels folk. Dere står ikke
ved noe fjell her på jorden, et fjell dekket av ild, svarte skyer, stummende mørke og
voldsomt uvær. 19 Dere har ikke hørt trompetstøt og en stemme som taler slik at dere
ikke ønsker å høre mer. Den gangen ba Israels folk at Gud måtte slutte å tale til dem.
20 De holdt ikke ut med å høre befalingen hans: "Til og med det dyret som kom borti
fjellet, måtte bli steinet til døde."† 21 Ja, synet av Guds hellighet var så fryktelig at
Moses selv sa: "Jeg skjelver av skrekk."‡
22 Nei, dere er blitt innbudt til å komme til Sions fjell§, til det nye Jerusalem, byen
som finnes i himmelen hos Gud, han som gir liv. Dere får stå for tusener av engler
23 som er samlet til fest. Dere har blitt Guds barn og får arve alt det gode som Gud har
lovet, etter som deres navn er skrevet i det himmelske folkeregister.* Dere har tatt
tilflukt til Gud, han som en dag vil dømme alle mennesker. Ja, dere er innbudt til fest
hos Gud sammen med alle forfedrene som fulgte Guds vilje og nå står skyldfri innfor
Gud på grunn av troen. 24 Dere har kommet til Jesus, han som ble mellommann til
en ny pakt mellom Gud og menneskene da han ofret sitt blod på korset. Hans blod
roper ikke på hevn slik som Abels blod gjorde.† Nei, det roper til Gud om tilgivelse.
25 Se derfor til at dere ikke avviser Gud når han taler til dere. Dersom Israels barn
ble straffet da de nektet å være lydig mot Gud når han talte til dem her på jorden,
hvor mye hardere skal da ikke vi bli straffet dersom vi avviser Gud når han taler
til oss fra himmelen. 26 Da Gud talte fra Sinaifjellet, fikk stemmen hans jorden til å
riste. I Skriften‡ har Gud lovet: "En siste gang vil jeg riste ikke bare jorden, men også
himmelen."§ 27 Dette betyr at alt det skapte vil bli tilintetgjort og forsvinne. Det som
dere har bygget på en evig grunn vil derimot bestå.
28 Vi tilhører Guds eget folk og har bygd våre liv på det evige fundamentet som
aldri skal forsvinne. La oss derfor være takknemlige og tjene Gud slik som han vil.
Vi frykter Gud og gir ham æren. 29 Vår Gud er som en fortærende ild når han straffer
dem som er utro mot ham.*

13

Avsluttende advarsler

1 Fortsett å elske hverandre slik som søsken bør gjøre. 2 Husk på å holde et åpent
og gjestfritt hjem. Ved det har noen fått engler på besøk uten å vite om det! 3 Tenk
på dem som sitter i fengsel, som om dere selv satt fengslet sammen med dem. Del
smerten med dem som blir mishandlet, som om det var deres egen kropp som fikk
unngjelde.

---

* **12:17** Se Første Mosebok 25:33-34 og 27:30-40. † **12:20** Se Andre Mosebok 19:12-13,16-22 og Femte Mosebok 4:11 og 5:22. ‡ **12:21** Se Femte Mosebok 9:19. § **12:22** Jerusalem er bygd på fjellet Sion. * **12:23** Se Andre Mosebok 32:32 og Salmenes bok 69:29, der det snakk om "livets bok", et register over alle som får evig liv. † **12:24** Se Første Mosebok 4:3-10. ‡ **12:26** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **12:26** Se Haggaj 2:7. * **12:29** Se Femte Mosebok 4:24 og 9:3.

4 Pass på å respektere ekteskapet. Vær trofast mot den du er gift med. Gud vil straffe dem som lever i seksuell løssluppenhet og alle som er utro i sine ekteskap.
5 Lev ikke for pengene, men nøy dere med det dere har! Gud har sagt:
"Jeg vil aldri forlate eller fornekte deg."*
6 Derfor kan vi også med sikkerhet si:
"Herren er min hjelper, jeg trenger aldri å være redd.
Hva kan et menneske gjøre meg."†
7 Husk på deres ledere, dem som først underviste dere Guds budskap. Husk på hvordan de holdt fast ved troen helt til livets slutt. Ta dem som et ideal for dere selv.
8 Jesus Kristus er den samme i går, i dag og i evighet. 9 La derfor ikke noen lokke dere med ny og fremmed lære som vil føre dere vill. Det indre livet blir ikke styrket av at dere spiser en spesiell type mat. Nei, det indre livet blir styrket av gaven fra Gud. Regler om mat har aldri hjulpet noen.
10 Vi har fått noe som er bedre enn reglene i Moseloven‡. Vi har fått en øverstеprest som har ofret seg selv på korset for å gi oss tilgivelse for syndene våre. Vi kan alle få del i hans offer. Da de jødiske øverstеprestene slaktet sine dyr på alteret, fikk de aldri spise av offeret som skulle utslette folkets synder.§ 11 De bar inn blodet av dyrene som var slaktet til Det aller helligste*. Kroppene til dyrene ble brent utenfor leiren.† 12 På samme måten led og døde Jesus utenfor byens port. Hans blod skulle sette oss fri fra skyld og gjøre oss verdige til å komme innfor Gud.
13 Så la oss gå ut til Jesus utenfor leiren og være villige til å bli hånet sammen med ham. 14 Denne verden er ikke vårt hjem for all framtid. Nei, vi ser fram imot at vi en dag skal få bo for evig hos Gud.
15-16 La oss stadig hylle Gud for det som Jesus har gjort for oss. La oss takke Gud og åpent bekjenne troen på Jesus. Glem heller ikke å gjøre godt mot andre. Del med andre av det dere har. Dette gleder Gud, og er en type offer han gjerne vil ha fra oss.
17 Lytt til lederne i menigheten og gjør som de sier. De har fått oppgaven med å ta hånd om dere, og skal en dag stå til rette for Gud for hvordan de har skjøttet tjenesten sin. La alle merke at oppgavene blir løst med glede, og ikke utført som en tung byrde. Det vinner dere alle på.

Sluttord

18 Fortsett å be for oss. Vi vet at vi har rene motiv og gjerne vil handle rett i alt vi gjør. 19 Særlig vil jeg at dere skal be om at jeg snart får komme til dere.
20-21 Selv ber jeg om at Gud, han som gir fred, på alle måter vil støtte og å hjelpe dere, slik at dere alltid kan gjøre hans vilje. Ja, jeg ber om at han gjennom den kraft som Jesus Kristus gir, vil hjelpe dere til alltid å gjøre det som gleder ham. Gud vakte opp vår Herre Jesus fra de døde. På grunn av at Jesus hadde ofret sitt blod og innstiftet en evig pakt mellom Gud og menneskene, ble Jesus Kristus den store gjeteren for alle sauene i flokken. Hans er æren i all evighet. Ja, det er sant!‡
22 Til sist ber jeg dere, kjære søsken, ta nøye vare på de advarslene som jeg har skrevet i mitt korte brev. 23 Jeg kan fortelle dere at vår bror Timoteus har sluppet ut av fengslet. Dersom han snart kommer hit, vil jeg besøke dere sammen med ham.

---

* **13:5** Se Femte Mosebok 31:6. † **13:6** Se Salmenes bok 118:6. ‡ **13:10** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. § **13:10** Det var det andre offer som prestene hadde rett å spise av. * **13:11** "Det aller helligste" var et rom lengst inn i templet, stedet for Guds nærvær. Den eneste som fikk gå inn dit, var øverstepresten, da han en gang om året ofret blod for at folket skulle få syndene sine tilgitt. For en nærmere beskriving, se 9:2-5. † **13:11** Se Tredje Mosebok 16:27. ‡ **13:20-21** På gresk: Amen!

24-25 Hils alle lederne hos dere og alle de troende. De troende her som kommer fra Italia, hilser til dere.

Med ønske om at Guds godhet og kjærlighet vil være med dere alle.

Jakobs brev

Hilsen

1 Hilsen fra Jakob, han som er tjener for Gud og Herren Jesus Kristus*.
Til alle de jødiske troende som er spredd rundt om i mange land. Hilsen til dere alle!

Tro og utholdenhet

2 Vær glade, kjære søsken†, når dere må gå gjennom ulike slags vanskeligheter og prøvelser. 3 Dere vet at dersom dere holder fast ved troen på Herren Jesus midt i alle prøvelsene, da lærer dere å bli utholdende. 4 Dersom dere fortsetter å holde ut, får dere til slutt en sterk og moden tro som gjør at dere kan møte hva som helst.
5 Dersom noen ikke forstår hvordan han skal klare dette, må han be til Gud. Gud skal da gi ham forstand. Gud er villig til å gi visdom til alle. Han blir ikke sint om vi spør om hjelp. 6 Den som ber til Gud, må stole på at han svarer. Tvil ikke, for den som tviler på Gud, er som en løpsk bølge på havet som blir kastet hit og dit av vinden.
7 Dersom du ikke stoler på Herren Gud, vil han heller ikke gi deg det du trenger. 8 Den som tviler på Gud, vil aldri bestemme seg for om han skal be til ham eller ikke. Han blir usikker i alle sine beslutninger.
9 Den troende som ikke har noen høy status her i verden, skal være stolt over sin høye status hos Gud. 10-11 Den troende som er rik og har innflytelse her i verden, skal være stolt over at Gud har vist ham hvor lite dette er verdt. Den rike visner bort som en blomst på marken. Når solen går opp, svir den av gresset, og blomstene visner og mister skjønnheten.‡ På samme måten vil den rike dø midt i alt sitt stress og prangende luksus.
12 Lykkelig er det menneske som holder ut når det blir satt på prøve. Den som holder fast ved troen på Herren Jesus til tross for alle prøvelsene, vil få evig liv som seierskrans. Det har Gud lovet alle som elsker ham. 13 Dersom dere blir fristet til å gjøre det som er ondt, må dere huske på å ikke skylde på Gud. Gud blir aldri fristet til å gjøre det som er ondt, og selv vil han aldri friste noen. 14 Nei, når et menneske blir fristet til å gjøre det som er ondt, er det naturens onde begjær som lokker og drar. 15 Det onde begjæret er som et foster i oss som stadig vokser. Når det er ferdig utviklet, blir synden født. Synden vokser så i sin tur og føder død. 16 La dere ikke bedra, mine kjære søsken. 17 Gud gir oss bare gode gaver. Han har skapt alle himmelens lys og selv veksler han aldri mellom lys og mørke. Derfor gir han oss bare det som er fullkomment godt. 18 Han fødte oss til et nytt liv da vi tok imot det sanne budskapet om Jesus, helt i tråd med hans egen vilje. Vi ble høstet inn som de første troende blant alle generasjoner han har skapt.

Omsett budskapet til praktisk handling

19 Glem aldri, mine kjære søsken, at dere bør være snare til å lytte, men sene til å prate og sene til å bli sinte. 20 Et menneske som er sint, har vanskelig for å følge Guds vilje. 21 Gjør dere derfor fri fra umoralen og ondskapen som finnes hos dere.

---

* **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". † **1:2** På gresk: brødre. Samme tolkning blir brukt gjennom hele brevet. ‡ **1:10-11** Se Salmenes bok 103:15-16 og Jesaja 40:6-8.

Vær glade og takknemlige over det budskapet som Gud har sådd i hjertene. Det har kraft i seg til å frelse dere for evig.

22 Husk på å omsette budskapet til praktisk handling. Dersom noen tror at det holder bare med å kjenne budskapet teoretisk, tar han skammelig feil. 23 Den som kjenner til budskapet, men ikke følger det i praksis, ligner en mann som får øye på sitt ansikt i et speil. 24 Han tar en rask titt og går etterpå bort og glemmer hvordan han så ut. 25 Den som speiler seg selv i frihetens lov, i det budskapet som gjør oss helt fri fra synden, og ikke glemmer det han fikk se, han vil bli lykkelig når han omsetter budskapet til praktisk handling.

26 Den som påstår å være troende, men ikke kan kontrollere tungen og ordene sine, bedrar seg selv. Troen hans kommer ikke til å frelse ham. 27 Den som derimot har en sann tro, viser omsorg mot foreldreløse barn, enker og andre som har det vanskelig. Han lar seg ikke påvirke av ondskapen i denne verden. En slik tro blir satt pris på av Gud, vår Far i himmelen. Han vil ikke sette fingeren på noe hos dem som har en slik tro.

2

Alle skal bli behandlet likt

1 Kjære søsken, dere tror på Herren Jesus Kristus, han som har del i Guds makt og herlighet. Bli derfor ikke imponert av den status enkelte mennesker har, men gjør likt mot alle.

2 La meg bruke et eksempel: Tenk dere at dere er samlet til gudstjeneste. Plutselig kommer det inn to personer. Den ene har vakre, kostbare klær og en ring av gull på fingeren. Den andre er en fattig person i skitne klær. 3 Straks tar dere hånd om den rike mannen og fører ham til den beste plassen i rommet. Til den fattige sier dere: "Du kan stå der borte", eller "Sett deg her på gulvet ved siden av stolen min." 4 Har dere ikke da en feil innstilling når dere på denne måten vurderer personer etter ytre status?

5 Lytt til det jeg sier, mine kjære søsken! Har ikke Gud innbudt dem som er fattige i verdens øyne til å være hans og få del i et rikt liv når de tror på Herren Jesus? De skal være Guds eget folk, på samme måte som Gud har lovet alle som elsker ham. 6 Hvorfor behandler dere da de fattige så dårlig? Er det ikke de rike som undertrykker dere og trekker dere for domstolene? 7 Er det ikke de som håner Jesus, ham som dere tilhører?

8 Gud vil at dere skal følge det viktigste budet i hele Moseloven,* det som i Skriften† sier: "Du skal elske dine medmennesker som deg selv."‡ 9 Dersom dere behandler menneskene forskjellig, da synder dere mot Gud. Dere er skyldige i å ha brutt loven. 10 I følge loven er de enten skyldige eller skyldfrie. Den som har forbrutt seg mot et eneste bud, er like skyldig som den som har forbrutt seg mot alle. 11 Den Gud som sa: "Du skal ikke være utro i ekteskapet" har også sagt: "Du skal ikke drepe."§ Dersom du dreper noen, er du skyldig ut fra lovens definisjon. Det gjelder like fullt om du ikke har vært utro i ekteskapet.

12 Hver gang dere sier eller gjør noe, skal dere handle som dem som en dag skal få evig liv på grunn av frihetens lov, det budskapet som gjør oss fri fra synden.

---

* **2:8** På gresk: kongebudet. I Matteus sin fortelling om Jesus 7:12 og 22:39-40 kaller Jesus dette bud for det viktigste av alle. Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. † **2:8** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **2:8** Se Tredje Mosebok 19:18. § **2:11** Se Andre Mosebok 20:13-14 og Femte Mosebok 5:17-18.

13 Den som ikke viser medfølelse med andre, vil på dommens dag heller ikke få
noe medfølelse av Gud. Den som derimot viser medfølelse, vil selv få medfølelse.

Tro uten handlinger er bare tomme ord

14 Kjære søsken, hva nytte er det i å si at vi tror på Gud, dersom vi ikke omsetter
troen til praktisk handling? Kan en slik tro frelse noen? 15 La meg bruke et eksempel:
Dersom dere har noen fattige medlemmer i menigheten som verken har mat eller
klær. 16 Rekker det da med å si til dem: "Gud vil ta hånd om dere. Kle dere varmt
og spis skikkelig mat?" Vil ordene fra dere hjelpe disse som er i nød? Må dere ikke
også gi dem det de trenger?
17 Slik er det altså med troen. Dersom den ikke er blitt omsatt til praktisk handling,
er den død, bare en masse tomme ord.
18 Nå vil kanskje noen protestere og si: "Tro er en ting, og gode gjerninger noe helt
annet. Disse to forhold har ikke noe med hverandre å gjøre." Da svarer jeg: "Hvordan
kan du bevise at du tror, dersom du ikke omsetter troen til praktisk handling? Det er
handlingene som viser hvilken substans troen har." 19 Innbiller du deg at det rekker
med å tro at det bare finnes den ene Gud? Dette vet til og med de onde åndene og
skjelver av skrekk for ham. 20 Nei, vær ikke så dum. Du må innse at troen er uten
mening i tilfelle du ikke omsetter den til praktisk handling.
21 Tenk på vår stamfar Abraham, som var villig til å ofre sønnen sin Isak på alteret.*
Abraham var lydig mot Gud, og det var denne handlingen som gjorde at han ble
akseptert av Gud. 22 Troen fikk Abraham til å handle i tråd med Guds vilje. Han
beviste troen ved å omsette den til praktisk handling. 23 Gjennom dette ble det som
står i Skriften† oppfylt: "Abraham trodde på Gud. Derfor ble han regnet som skyldfri
innfor ham."‡ Ja, Abraham ble til og med kalt Guds venn§. 24 Dere ser altså at
menneskene blir skyldfri innfor Gud på grunn av handlingene sine. Det rekker ikke
bare med å tro.
25 Rahab, den prostituerte kvinnen i Jeriko, er et annet eksempel på dette. Hun tok
imot de israelske utsendingene i huset sitt og slapp dem ut en annen vei. På grunn
av denne handlingen ble hun akseptert av Gud. 26 En tro som ikke blitt omsatt til
praktisk handling, er altså død og tom, akkurat som en kropp er død dersom det ikke
finnes noen pust i den.

3

Vær nøye med det dere sier

1 Kjære søsken, ikke alle av dere skal undervise i menigheten. Gud gransker ordene
ekstra nøye til dem som underviser. 2 Alle gjør vi feil på ulike måter, men det som
er vanskeligst, er å kontrollere sin egen tunge og ordene vi sier. Den som lykkes med
det, er et feilfritt menneske som også har kontroll over handlingene sine. 3 La meg
bruke to bilder: Ved å legge et bissel i munnen på hesten, kan vi få den å lystre og
gå dit vi vil. 4 Og med et lite ror kan styrmannen få et stort skip til å seile akkurat dit
han vil, ja, selv om det blåser kraftig. 5 På samme måten er det med tungen. Den er
en liten del av kroppen vår, men den kan skryte av å få oss akkurat dit den vil.
Et annet bilde er en liten gnist som kan tenne fyr på en hel skog. 6 På samme
måten er det med tungen. Denne lille delen på kroppen er som en gnist fra selveste
helvete. Den flammer opp av ondskapen i denne verden, og kan forvandle våre liv
til et inferno av ild som ødelegger hele vår tilværelse.

---

* **2:21** Se Første Mosebok 22:1-19. † **2:23** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den vi kaller Det gamle testamente. ‡ **2:23** Se Første Mosebok 15:6. § **2:23** Se Jesaja 41:8.

7 Menneskene har gjennom alle tider lyktes med å temme og dressere alle slags
dyr, både slike som flyr i luften, lever på land og svømmer i vannet. 8 Sin egen
tunge derimot kan ikke mennesket temme. Den lever sitt eget liv, full av ondskap
og dødelig gift. 9 Det ene øyeblikket bruker vi den for å hylle vår Gud og Far, og i
neste øyeblikk bruker vi den til å forbanne menneskene, som Gud har skapt i sitt
eget bilde.* 10 Av samme munnen kommer både lovsang og forbannelser. Kjære
søsken, dere forstår selv at dette ikke er rett! 11-12 Samme kilden kan vel ikke gi både
ferskvann og saltvann? Det er like umulig som at oliven skulle vokse på fikentre eller
fiken på vinranker.

Tegn på sann visdom

13 Om noen blant dere påstår å ha fått åndelig innsikt og visdom fra Gud, må han
gå foran med et godt eksempel og vise dette i praktisk handling, uten å fremheve seg
selv. 14 Dersom noen er fylt av misunnelse og egoisme, avslører han at alt pratet om
åndelig innsikt bare er løgn og tomt skryt. 15 En slik visdom kommer ikke fra Gud.
Den er jordisk, fysisk og inspirert av djevelen. 16 Misunnelse og egoistiske ambisjoner
leder til kriminalitet og all slags ondskap.
17 Nei, den visdommen som kommer fra Gud, inspirerer oss til å gjøre det som er rett
i Guds øyne. Den blir ikke årsak til konflikter, men gjør oss vennlige og hensynsfulle
mot hverandre. Den hjelper oss til å vise medfølelse, slik at vi kan gjøre godt mot
andre. Den lærer oss å behandle alle likt og til å være åpne og ærlige. 18 Dersom vi
deltar i å løse konflikter, sår vi fred blant våre medmennesker. Resultatet blir at de
følger Guds vilje.

4

Lev nær Gud

1 Hva er det som er årsaken til trette og strid blant dere? Er det ikke det egoistiske
begjæret som vil ta makten over kroppen og handlingene? 2 Dere vil ha det som
andre har, men føler at dere får så lite. Dere er misunnelige og ødelegger livene til
hverandre for å få det som dere selv vil. Ja, dere krangler og ypper strid, men blir
ikke tilfredsstilt etter som dere ikke ber Gud om å fylle behovene. 3 Når dere ber, får
dere likevel ikke det dere ber om etter som dere har feil motiv. Dere er bare ute etter
å tilfredsstille egne begjær.
4 Hvorfor går dere bort fra Gud? Forstår dere ikke at dersom dere elsker denne
verden, blir dere Guds fiender? Dere kan ikke være venn med Gud dersom målet
er å nyte godt av denne verden. 5 Tror dere ikke at Gud sier sannheten når det står
i Skriften*: "Vårt eget ego som Gud har latt bo i oss, er alltid misunnelig"?† 6 Gud
vil i sin godhet hjelpe oss til å stå imot dette egoistiske begjæret. Derfor heter det i
Skriften:
"Gud misliker dem som er stolte,
men er god mot dem som erkjenner sitt behov av ham."‡
7 Erkjenn altså behovene av Gud. Bekjemp djevelen, så vil han rømme fra dere.
8 Hold dere nær Gud, så vil han holde seg nær til dere. Be Gud om tilgivelse for
syndene. Tvil ikke mer, men tro på Gud av et fullt og helt hjerte. 9 Gråt over det onde
dere har gjort. Vis en ekte anger. Slutt å flire og la heller tårene strømme. La deres

* **3:9** Se Første Mosebok 1:26-27. * **4:5** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **4:5** En annen tolkning: Den Ånd som Gud har gitt oss, våker sjalu over oss, slik at vi holder oss til ham. Eller: Gud våker sjalu over vår egen Ånd, som han har latt bo i oss. Se Andre Mosebok 34:14. ‡ **4:6** Se Salomos Ordspråk 3:34.

overfladiske glede bli vendt til sorg. 10 Ja, erkjenn behovene av Herren Gud, så skal
han opphøye dere.

Advarsel mot å dømme andre

11 Snakk ikke stygt om hverandre, kjære søsken, for den som snakker stygt om
andre og dømmer andre, han snakker nedsettende om Moseloven§ og dømmer den.*
Dere har ingen rett til å snakke nedsettende om loven og gjøre dere til dommere over
den. Oppgaven er å følge loven. 12 Det finnes bare en som har rett til å dømme, og
det er Gud. Det var han som ga oss loven og som alene har makt til å redde eller
tilintetgjøre oss. Hvilken rett har du som er menneske, til å dømme andre?

Advarsel mot falsk trygghet

13 Nå kommer en advarsel til dere som sier: "I dag eller i morgen skal vi reise til
den eller den byen, stanse der et år og gjøre gode forretninger." 14 Hvordan kan dere
vite hva som skal skje i morgen? Hvordan livet deres skal bli? Menneskene er som
morgenduggen, det ene øyeblikket syns den, og i neste sekund er den dunstet bort.†
15 Dere burde i stedet si: "Dersom Herren Gud vil, da kan vi leve og gjøre det ene
eller det andre." 16 Nå skryter dere over egne planer. En slik selvsikkerhet er ond.
17 Husk på at dere synder mot Gud, når dere vet hvordan dere bør handle, men
ikke gjør det.

5

Advarsel til de rike

1 Jeg vil også advare alle som er rike: Gråt og jamre dere over den ulykken som
vil ramme dere. 2 Rikdommen vil miste sin verdi, og de fine klærne vil bli forandret
til filler. 3 Ja, gullet og sølvet vil bli ødelagt som av rust. De blir et forvarsel om det
som vil ramme dere selv. Dere vil bli brent opp som av ild, etter som dere samlet på
rikdom i denne verdens siste tid. 4 Dere lot andre arbeide for dere, slik at dere kunne
bli rike, men ga dem ingen lønn. Nå har ropene deres om rettferdighet nådd Herren
Gud, han som har all makt.* 5 Dere har levd i luksus og overflod her på jorden. Dere
er klare for Guds straff, akkurat som dyr som har spist seg feite før de skal bli slaktet.†
6 Dere har dømt og drept uskyldige mennesker som ikke gjorde motstand mot dere.

Herren Jesus kommer snart igjen

7 Kjære søsken, vent tålmodig på at Herren Jesus skal komme igjen. Vær lik bonden
som tålmodig venter på regn om høsten og våren. Han vet at jorden etterpå vil bære
en rik avling. 8 Ja, vis tålmodighet og hold fast ved troen. Herren Jesus kommer snart
igjen.
9 Klag ikke på hverandre, kjære søsken, for at ikke Gud en dag skal anklage dere.
Herren Jesus, den øverste dommeren, kommer snart.
10 Tenk på alle profetene som bar fram budskap fra Herren Gud.‡ La dem være et
ideal for dere når det gjelder å lide og vise tålmodighet. 11 Tenk også på Job og den
langvarige utholdenheten han viste. Lykkelige er de som på samme måten som han
holder fast ved troen når de må lide. Gud lot også Jobs liv slutte lykkelig, etter som
Gud er full av kjærlighet og medfølelse.§
12 Framfor alt, kjære søsken, dere skal ikke forsterke løftene dere gir med å sverge
eder. Dere skal ikke sverge ved himmelen eller ved jorden eller ved noe annet, for

§ **4:11** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. * **4:11** Se Tredje Mosebok 19:16. † **4:14** Se Salmenes bok 144:4. * **5:4** Se Femte Mosebok 24:14-15. † **5:5** Se Jeremia 25:34. ‡ **5:10** Profetenes budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **5:11** Se Job 42.

alt tilhører Gud. Si bare et enkelt ja eller nei. Da bryter dere ikke noe løfte dere har sverget for Gud og blir heller ikke straffet av ham.*

Bønnens kraft

13 Dersom noen av dere lider, skal han be Gud om hjelp. Dersom noen er glad, skal
han synge lovsanger til Gud. 14 Dersom noen er syk, skal han kalle til seg lederne i
menigheten. De skal be for ham og salve ham med olje, slik at kraften fra Herren
Jesus kan helbrede den syke.† 15 Dersom lederne i menigheten stoler på at Herren vil
svare på bønnene deres, skal Herren redde den syke og gjøre han frisk. Dersom den
syke har syndet, skal han bli tilgitt.
16 Bekjenn syndene for hverandre og be for hverandre, slik at dere kan bli
helbredet.‡ Den som har fått syndene sin tilgitt, formidler Guds kraft når han ber.
En slik person kan derfor utrette mye. 17 Tenk på Elia. Han var et menneske akkurat
som vi. Da han med iver ba til Gud om at det ikke skulle regne i Israels land, ja, så
regnet det ikke på tre og et halvt år. 18 Da han igjen ba om at det skulle regne, kom
regnet. Alt begynte å spire som før.§

Frels den som har kommet bort fra Jesus

19-20 Kjære søsken, dersom noen av dere har kommet bort fra det sanne budskapet
om Jesus, må dere forsøke å hjelpe den personen tilbake. Dere skal vite at den som
lykkes i å føre noen tilbake til Jesus, redder denne personen fra en evig død, og gjør
at alle syndene hans blir tilgitt.

---

* **5:12** Se hva Jesus sier i Matteus sin fortelling om Jesus 5:33-37. † **5:14** Olivenolje var en kjent medisin på denne tiden. Men her er oljen sannsynligvis blitt brukt som et symbol på at kraften fra Herren Jesus skulle helbrede den syke. ‡ **5:16** Forutsetningen for at Gud skal helbrede oss, er at vi tror på ham og ber om tilgivelse for det onde vi har gjort. Det betyr ikke at sykdommen er en straff fra Gud. Se hva Jesus sier i Johannes sin fortelling om Jesus 9:2-3. § **5:18** Se Første Kongebok 17:1 og 18:41-45.

Peters første brev

Hilsen

1 Hilsen fra Peter, som er utsending* for Jesus Kristus†.
Til dere som tilhører Gud og er fremmede i denne verden. Dere som bor spredt
rundt i provinsene Pontos, Galatia, Kappadokia, Asia og Bitynia.
2 Dere takket ja til innbydelsen om å tilhøre Gud, vår Far i himmelen. Nå har dere
fått tilgivelse for syndene, etter som Jesus døde for å ta straffen vår slik som Gud for
lenge siden hadde planlagt. Ved kraften i Guds Ånd kan dere nå være lydig mot Jesus
Kristus og leve fullt og helt for ham.
Jeg ber at Gud vil vise dere godhet, og at dere mer og mer vil bli fylt av den freden
han gir.

Håpet om evig liv

3 La oss hylle Gud, han som er Far til vår Herre Jesus Kristus. I sin uendelige godhet
lot han oss bli født på nytt. Han fødte oss til åndelig liv‡, etter som vi tror at Jesus
Kristus har stått opp fra de døde. Ved at Jesus sto opp, har vi fått et sikkert håp.
4 En dag skal vi få arve alt det gode som venter hos Gud. Ja, vi skal få det evige livet
som aldri kan bli ødelagt eller miste sin herlighet. 5 Denne evige frelse, som Gud skal
avsløre ved tidenes slutt, ligger allerede og venter på dere. Etter som dere stoler på
ham, vil han ved sin kraft ta vare på dere, slik at dere virkelig får del i frelsen.
6 Vær derfor glade. Juble over deres frelse, selv om dere nå for en kort tid må gå
gjennom forskjellige slags prøvelser. 7 Gjennom disse prøvelsene blir troen foredlet,
slik at bare det som er ekte, står igjen. Det er på samme måten som med gull som
blir foredlet når det blir varmet opp i ilden. Denne ekte troen er uendelig mye mer
verd enn gullet, som til slutt bare vil forsvinne. Når Jesus Kristus kommer igjen, vil
dere få del i herligheten og bli hyllet og æret på grunn av troen.
8 Dere elsker Jesus til tross for at dere ikke kan se ham. Ja, til tross for at dere
ennå ikke har sett ham, tror dere på ham og jubler. Dere blir fylt av en herlig og
ubeskrivelig glede, 9 etter som dere vet at Gud snart vil lønne troen og frelse dere for
evig.
10 Det var denne frelsen profetene§ med iver har lengtet etter å forstå. De bar fram
Guds budskap om kjærligheten og tilgivelsen som dere skulle oppleve, men de visste
ikke selv hva det handlet om. 11 Kristi Ånd som bodde i dem forutsa at Kristus først
måtte lide, og at han etterpå skulle vende tilbake til herligheten hos Gud. De undret
seg over når dette skulle skje, og lurte på hvordan det skulle gå til. 12 Gud viste dem
at budskapet ikke gjaldt i deres egen tid, men for dem som skulle leve mye seinere.
Nå har dette budskapet om frelse nådd dere. Guds Hellige Ånd, som Gud har sendt,
har gitt utsendingene kraft til å komme til dere med det glade budskapet om Jesus.
Det budskapet er så fantastisk at til og med englene lengter etter å få vite mer om
det.
13 Hold derfor hodet kaldt og vær beredt. Pass på å holde fast ved håpet om at
Jesus Kristus i sin godhet frelser dere for evig når han kommer tilbake.

---

* **1:1** Kalles også apostel. † **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". ‡ **1:3** Åndelig liv er å ha fellesskap med Gud. § **1:10** Profetenes budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

Hold dere rene fra synden

14 Vær lydige mot Gud, etter som dere er hans barn. La dere ikke lenger bli drevet
av det onde begjæret som styrte dere før dere lærte Jesus å kjenne. 15 Lev fullt og
helt for Gud og hold dere rene fra synd. Han som innbød dere for å tilhøre ham, er
ren og hellig. 16 Han har selv sagt i Skriften*: "Dere skal holde dere rene fra synd,
fordi jeg er ren og hellig."† 17 Husk på når dere ber, at han som dere kaller Far i
himmelen, en dag vil dømme alle mennesker. Han gjør ingen forskjell på personer.
Alle skal bli dømt etter det de har gjort. Vis derfor respekt for Gud og vær lydig mot
ham i den korte tiden dere lever her på jorden.
18 Dere vet selv hvor mye det kostet Gud å kjøpe dere fri fra det meningsløse livet
både dere og forfedrene deres levde. Løsepengene besto ikke av sølv eller gull, som
bare er materielle verdier som snart vil forsvinne. 19 Nei, dere ble kjøpt fri gjennom
Jesu Kristi kostbare blod. Kristus, som aldri hadde syndet, var Guds feilfrie lam som
ble ofret for å ta straffen for syndene. 20 Han var valgt ut av Gud for denne oppgaven
allerede før verden ble skapt. Det var først nå ved tidenes slutt at han kom til jorden
for å frelse dere. 21 Takket være Kristus har dere nå begynt å tro på Gud. Gud vakte
Kristus opp fra de døde og lot ham etterpå vende tilbake til herligheten hos Gud.
Derfor tror dere på Gud og har et sikkert håp om at han skal innfri sine løfter.
22 Dere har fått tilgivelse for syndene gjennom å tro på det sanne budskapet om
Jesus. Nå kan dere vise hverandre en ekte kjærlighet. Se til at dere elsker hverandre
av hele hjertet. 23 Dere har blitt født på nytt, ikke ved en fysisk, men ved en
overnaturlig fødsel. Gud sådde sitt evige og levende budskap i hjertene deres. 24 Det
står i Skriften‡:
"Menneskene er som gresset,
og all dets herlighet er som skjønnheten i markblomstene.
Gresset visner og blomstene drysser av.
25 Men Herrens budskap består i all evighet."§
Det er dette budskapet dere nå har fått høre.

2

1 Dere har tatt imot Guds evige budskap. Kvitt dere derfor med all ondskap og
falskhet. Slutt med å spille perfekte, og legg bort misunnelse og stygt snakk om
hverandre. 2-3 "Dere har jo fått smake Herrens godhet."* Vær derfor som nyfødte
barn, som lengter etter å få suge i dere mer av den åndelige melken. Ja, sug i dere
av Guds budskap, så skal dere vokse opp og forstå mer og mer av den frelse han har
gitt dere.

Levende steiner i Guds tempel

4 Dere har kommet til den levende Jesus Kristus. Han er den steinen som ikke var
brukbar i menneskers øyne, men som er valgt ut og verdifull for Gud. 5 Selv er dere
nå levende byggesteiner, som Gud vil bruke for å reise sin menighet, sitt åndelige
tempel. Dere har blitt prester for Gud, og ved Guds Ånd kan dere tjene ham. Denne
tjenesten blir et offer som han tar imot med glede på grunn av det som Jesus Kristus
har gjort. 6 Gud sier i Skriften:
"Lytt! Jeg legger i Jerusalem† en utvalgt og verdifull hjørnestein.

---

* **1:16** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **1:16** På gresk: Dere skal være Hellige, for jeg er hellig. Se Tredje Mosebok 11:44-45; 19:2 og 20:7. ‡ **1:24** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **1:25** Se Jesaja 40:6-8. * **2:2-3** Se Salmenes bok 34:9. † **2:6** I grunnteksten: i Sion. Jerusalem er bygd på fjellet Sion.

Den som tror på ham,
vil ikke bli skuffet.”‡
7 Ja, Kristus er verdifull for dere som tror på han. For de derimot som ikke tror, har
”den steinen som ikke var brukbar for bygningsarbeiderne,
blitt selveste hjørnesteinen,
8 ja,
en brysom stein som de dunker borti,
en stein som de snubler over.”§
De snubler fordi de ikke tar imot Guds budskap og er lydige mot det. Slik var det
bestemt allerede fra begynnelsen av for disse menneskene.
9 Dere som derimot tror på budskapet, har ”blitt innbudt av Gud til å være hans
folk og til å være prester som tjener ham.”* Ja, ”dere tilhører Gud fullt og helt. Dere
er hans eget folk som skal fortelle andre om hans fantastiske gjerninger.”† Dere har
blitt ført ut av det åndelige mørke og kommet til hans vidunderlige lys. 10 Dere som
ikke før var et folk, får nå være Guds eget folk. Nå har han vist medfølelse med dere
som han tidligere ikke viste medfølelse.‡

Vær gode ideal

11 Kjære venner, dere lever som fremmede i denne verden. Derfor vil jeg oppfordre
dere til ikke å gi etter for de egoistiske begjær som vil ta makten over dere og skade
dere. 12 Tenk på hvordan dere opptrer blant dem som ikke tror. La dem få se at
dere gjør det som er godt. Da vil de som før anklaget dere, hylle Gud den dagen han
besøker dem.§
13-14 Etter som dere tilhører Herren Jesus, skal dere underordne dere den regjering
og de myndigheter som finnes i landet. Regjeringen har jo etablert ordensmakten for
å straffe dem som gjør ondt og lønne dem som gjør godt.
15 Gud vil at dere ved å gjøre det som er godt, skal stoppe munnen på dem som
kommer med dumme anklager mot dere. 16 Jesus Kristus har kjøpt dere fri fra
synden, men utnytt ikke denne friheten til å gjøre det som er ondt. Husk på at dere
har fått friheten for å kunne tjene Gud. 17 Dere skal behandle alle mennesker med
respekt. Elsk deres troende søsken*. Vis ære mot Gud, og ha respekt for regjering og
myndigheter.

Råd til slaver

18 Dere som er slaver, må sette eierne foran dere selv. Vær lydige og respekter
eierne, ikke bare når de er vennlige og behandler dere godt, men også når de er
harde og urimelige. 19 I Guds øyne gjør dere noe stort når dere er villige til å lide
urettferdig, for å være lydige mot Gud. 20 Dersom dere handler galt og på grunn
av det må tåle å bli slått og straffet, hva er det å være stolte av? Om dere derimot
handler rett og likevel må lide for det, da er det stort i Guds øyne.

Følg eksemplet til Jesus Kristus

21 Den som har takket ja til Guds innbydelse om å tilhøre ham, må være villig å
lide. Kristus selv måtte lide for alles skyld og har gitt dere et eksempel for å følge
etter.
22 Kristus syndet aldri,
og han sa alltid sannheten.

---

‡ **2:6** Se Jesaja 28:16. § **2:8** Se Salmenes bok 118:22 og Jesaja 8:14. * **2:9** Se Andre Mosebok 19:5-6. † **2:9** Se Jesaja 43:20-21. ‡ **2:10** Se Hosea 1:6,9 og 2:23. § **2:12** Det finnes to mulige tolkninger: ”den dag han kommer for å frelse dem” eller ”den dagen han kommer for å dømme dem”. * **2:17** På gresk: brødre. Samme tolkning blir brukt gjennom hele brevet.

23 Når han ble hånet, svarte han ikke med å håne tilbake, og når han måtte lide,
truet han ikke fiendene. Nei, han overlot straffen til Gud, som en dag vil dømme
alle rettferdig. 24 Han bar syndene våre på sin egen kropp da han døde på korset.
Gjennom dette er vi satt fri fra syndens makt og kan følge Guds vilje. Ja, ved hans
sår har dere blitt legt. 25 Dere var som sauer på villstrå, dere var borte fra Gud, men
nå har dere vendt tilbake til ham som er deres gjeter og beskytter.†

3

Råd til gifte par

1 Dere gifte kvinner må sette mennene deres foran dere selv. Det gjelder også de
kvinnene som er gifte med menn som ikke tror på budskapet om Jesus. For dersom
mannen ser at dere handler uselvisk og lever et rent liv for Gud, 2 kan dere påvirke
ham til å tro uten å si et eneste ord.
3 Strev ikke etter å fange oppmerksomheten på det ytre, som kostbare smykker,
vakre klær og kunstferdig frisyre. 4 Nei, prioriter heller de indre verdiene og ha et
mykt og behagelig vesen. Det er en skjønnhet som aldri forsvinner, og noe som er
kostbart i Guds øyne. 5 Den skjønnheten preget de kvinnene som levde for lenge
siden og tilhørte Gud. De stolte på Gud og satte mannen over seg selv. 6 Sara for
eksempel, var lydig mot Abraham som var mannen hennes, og kalte ham herre. Ta
henne til et ideal og gjør det som er godt uten å være redd for noe som helst.
7 Dere gifte menn, dere har ansvaret for å leve sammen med konene deres på en
måte som stemmer med den undervisningen dere har fått. Vis omsorg for henne,
etter som hun er svakere og mer utsatt. Husk på at også hun en dag vil få del i gaven
som er det evige livet. Vis henne respekt. Ja, dere må behandle konene deres slik
som Gud vil, ellers kommer han ikke til å svare på bønnene dere ber.

Råd til alle troende

8 Og nå ett ord til dere alle: Forsøk å leve i fullkommen harmoni med hverandre.
Tenk alltid på det som er best for andre. Elsk hverandre som søsken bør gjøre. Vis
hverandre medfølelse og erkjenn hverandre sine behov. 9 Pass på at ingen tar hevn
over noen, og at ingen svarer med hån selv om han blir hånet. Nei, be i stedet om at
Gud må gi alt godt til fiendene dere måtte ha. En slik innstilling vil Gud at dere skal
ha, etter som dere selv har blitt innbudt til en dag å få del i alle godene hans.
10 Det står i Skriften:
”Dersom du elsker livet og vil nyte godt av det,
forsøk da å kontrollere tungen din.
Tenk på hvert minste ord som kommer over leppene.
Si ikke noe ondt og lyv aldri!
11 Slutt å gjøre det som er ondt,
gjør heller det som er godt.
Strev etter å leve i fred med alle.
12 Herrens øyne våker over dem som er lydige mot ham,
og ørene hans hører bønnene deres.
Men han står imot dem som gjør det onde.”*

Vær beredt til å lide

13 Hvem vil gjøre dere noe ondt dersom dere er ivrige til å gjøre godt? 14 Dersom
noen gjør dere ondt fordi dere følger Guds vilje, da skal dere se på dette som et
privilegium. Vær ikke redd for noen og la dere ikke skremme. 15 Dere skal ære

† **2:25** Se Jesaja 53:4-9. * **3:12** Se Salmenes bok 34:13-17.

og opphøye Jesus Kristus, han som er Herre i livet deres. Dersom noen spør dere
om troen, skal dere være beredt til å gjøre greie for håpet dere har om evig liv.
16 Dere skal svare med respekt, og uten å virke overlegne. Pass på at dere alltid har
god samvittighet. Da må de som anklager dere, gå skamfull bort. De har snakket
nedsettende om alt det gode dere gjør fordi dere tilhører Kristus. 17 Iblant kan det
være Guds vilje at vi må lide på grunn av at vi har gjort noe godt. Det er i alle fall
bedre å ha det slik, enn å lide for å ha gjort noe ondt.
18 Kristus selv måtte lide. Han døde for å ta straffen for syndene våre på seg,
en gang for alle. Ja, han som aldri hadde gjort noe ondt, døde for at vi som var
onde mennesker, skulle få tilgivelse og komme til Gud. Kroppen hans ble drept, men
Guds Ånd gjorde ham levende igjen.† 19 Gjennom Guds Ånds kraft kunne han seinere
oppsøke og befale åndene som Gud holder fanget.‡ 20 Det var disse åndene som på
Noah sin tid nektet å være lydig mot Gud, til tross for at han tålmodig ventet mens
Noah bygde sin båt. Bare åtte personer ble reddet da vannet oversvømte jorden.
21 Dette vannet er et bilde på dåpen, som nå redder dere på grunn av at Jesus
Kristus har stått opp fra de døde. Dåpen handler ikke om at kroppen bli vasket ren
fra smuss, men om at vi vender oss til Gud og ber om å få syndene renset bort. 22 Ja,
Jesus Kristus sto opp fra de døde og vendte tilbake til himmelen. Der sitter han nå på
Guds høyre side og regjerer, etter at alle englene, maktene og kreftene har blitt lagt
under ham.§

4

1 Etter som Jesus Kristus måtte lide i kroppen, må også dere være beredt til å gjøre
det. Den som er villig til å lide for å følge Kristus, vil også velge å slutte å synde. 2 Han
vil ikke resten av livet bli styrt av de onde begjær som finnes i den menneskelige
naturen, men heller streve etter å gjøre Guds vilje. 3 Dere har allerede syndet nok,
ved at dere før levde i seksuell løssluppenhet og tok del i grenseløse orgier. Dere
drakk dere fulle og var med på ville fester og organiserte fyll sammen med andre
som ikke kjente Gud. Ja, dere henga dere til all slags skammelig avgudsdyrkelse.
4 De gamle vennene deres er forskrekket over at dere ikke lenger vil velte dere i
denne gjørmen av sex og rus sammen med dem. Derfor begynner de å håne dere.
5 Husk da på at alle en dag må stå til ansvar overfor Gud for sine handlinger. Han
er klar til å dømme både dem som lever nå og dem som har rukket å dø. 6 Ja, alle
mennesker skal en gang stå for Gud. Derfor ble det glade budskapet om Jesus fortalt
også for de troende som nå er døde. De er døde, akkurat som alle mennesker må
oppleve, men de skal leve evig lik Gud, etter som de tok imot budskapet.

Støtt og hjelp hverandre

7 Tidenes slutt kommer snart. Vis derfor selvbeherskelse og tenk klart så dere kan
be. 8 Det viktigste av alt, er at dere av hele hjertet elsker hverandre. Den som elsker,
tilgir sine medmennesker uansett hvor mye ondt de har gjort ham. 9 Ta imot gjester
i hjemmet deres, uten å klage over det ekstra bryet det medfører.
10 Gud har i sin godhet gitt hver og en av oss evner til å utføre enkelte oppgaver.
Hjelp derfor hverandre på forskjellige måter, slik at alle får nytte av de evnene Gud
har gitt dere. 11 Har du fått evnen til å tale, så se til at du taler i tråd med Guds
budskap. Har du fått evnen til å hjelpe andre, så se til å hjelpe dem i den kraft Gud

† **3:18** Eller: hans Ånd ble levende igjen, 19så at han kunne… ‡ **3:19** Disse fengslede ånder er enten døde menneskene, eller noen slags åndelige vesener. § **3:22** Se Salmenes bok 110:1. Den som sitter på Guds høyre side, deler hans makt og regjerer sammen med ham.

gir deg. Da skal Gud bli opphøyd og æret på grunn av det som Jesus Kristus gjør gjennom dere. Æren og makten tilhører Gud i all evighet. Ja, det er sant!*

12 Kjære venner, bli ikke forskrekket over de mange prøvelsene dere må gå gjennom. Det er bare det en troende må vente seg. 13 Vær heller glade når dere må lide for Kristi skyld. Dersom dere deler lidelsene hans nå, vil dere også få juble i glede den dag han kommer tilbake med makt og herlighet. 14 Ja, dere er lykkelige når noen håner dere for Kristi skyld, for slik motstand er gjerne et bevis på at Guds mektige Ånd bor i dere.

15 Selvfølgelig må det aldri skje at noen av dere påfører dere lidelser ved å ha myrdet, stjålet, stelt i stand annet ondt eller lagt seg bort i andre sine affærer. Det ville være en stor skam. 16 Den derimot som må lide fordi han tilhører Kristus, behøver ikke gå skamfull, men kan hylle Gud for privilegiet det er å få tilhøre Kristus.

17 Den lidelse dere må gå gjennom, er en slags dom som rammer Guds eget folk. Dersom til og med vi som tilhører Gud, må gå gjennom lidelse, hvor mye verre vil det da ikke bli på dommens dag for dem som nekter å tro på det glade budskapet fra Gud? 18 Det står i Skriften:

”Dersom den som følger Guds vilje må gå gjennom så mye lidelse før han blir frelst,
hvordan vil det ikke da gå for den som er ond og ikke bryr seg om Guds frelse?”†

19 Fortsett å gjøre det som er godt, også dersom Gud lar dere lide. Stol på ham som skapte dere, for han kommer aldri til å slippe taket i dere.

5

Råd til forstandere og ungdommer

1 Nå en advarsel til dere som er ledere i menigheten. Jeg er jo selv forstander og har med egne øyne sett all den lidelsen Jesus Kristus måtte gå gjennom. Jeg skal også sammen med dere få dele herligheten i Kristus når han kommer igjen.

2 Jeg vil at dere skal være som en gjeter for menigheten, den flokken Gud har satt dere til å lede. Ta godt vare på alle, ikke fordi dere blir tvunget til det, men fordi dere selv ønsker det. Det er slik Gud vil ha det. Ta ikke vare på menigheten for å tjene penger eller ha andre fordeler, men fordi dere vil tjene Gud av et helt hjerte. 3 Ikke opptre som en hersker over flokken, men led menigheten ved å gå foran med et godt eksempel. 4 Da vil Jesus selv, den øverste gjeteren, lønne dere den dagen han kommer igjen. Dere skal for evig få del i herligheten hos ham.

5 Dere som er unge, må tilpasse dere etter dem som er eldre og har fått i oppdrag å lede menigheten. Men for alle gjelder det at ingen må være stolte, uten å erkjenne sitt behov av andre. Det heter i Skriften:

”Gud misliker dem som er stolte,
men han er god mot dem som erkjenner sitt behov av ham.”*

6 Erkjenn derfor behovene dere har av Gud og hans kraft, så vil han en dag opphøye dere. 7 Overlat alle bekymringer til ham, for han tar hånd om dere.

Vær på vakt

8 Vær på vakt og tenk klart. Ta dere i vare for djevelen som er en fiende. Han raser omkring som en brølende løve blant dere og leter etter hvem han kan sluke. 9 Stå imot angrepene hans og hold fast ved troen på Jesus. Gi ikke opp når dere må lide. Husk på at alle troende i hele verden må gå gjennom de samme prøvelsene.

---

* **4:11** På gresk: Amen! † **4:18** Se Salomos Ordspråk 11:31. * **5:5** Se Salomos Ordspråk 3:34.

10 Gud har i sin godhet innbudt oss til evig herlighet. Dette får vi på grunn av det
Jesus Kristus har gjort for oss. Det er bare en kort tid dere må å lide. Gud vil støtte
dere og gi dere kraft så dere kan holde fast ved troen. 11 Hans er makten i all evighet.
Ja, det er sant![†]

Sluttord

12 Jeg har skrevet dette brevet til dere med hjelp av Silvanus. Han er en troende
bror som jeg stoler fullt og helt på. Jeg ville med disse korte linjene oppmuntre dere
og minne dere om Guds godhet og kjærlighet, slik at dere alltid vil holde fast ved
troen på ham.
13 Menigheten her i Babylon[‡], som på samme måte som dere har takket ja til Guds
innbydelse om å tilhøre ham, hilser til dere. Markus, min unge medarbeider[§], hilser
også til dere. 14 Hils hverandre med et kyss for å vise den kjærlighet dere har.[*]
Med ønske om at Guds fred skal fylle alle dere som lever i fellesskap med Kristus.

[†] **5:11** På gresk: Amen! [‡] **5:13** Babylon var sannsynligvis et kodenavn for Roma. Se Johannes' åpenbaring Johannes syn 14–18. [§] **5:13** På gresk: sønnen min. [*] **5:14** På gresk: Hils hverandre med et kjærlighetens kyss. Det var et ritual som inngikk i menighetens gudstjenester. De kysste hverandre, mennene for seg og kvinnene for seg.

Peters andre brev

Hilsen

1 Hilsen fra Simon Peter, som er tjener og utsending* for Jesus Kristus†.
Til alle dere som har fått den samme verdifulle tro som vi, takket være alt godt i
Jesus Kristus, vår Gud, som frelste oss.
2 Jeg ber om at Gud vil vise dere godhet, og at dere for hver dag mer og mer blir
fylt av hans fred ved at dere lærer å kjenne Gud og vår Herre Jesus.

Troen må bli fulgt av praktisk handling

3 Da vi lærte Gud å kjenne, ham som har innbudt oss for å få del i sin herlighet
og makt, fikk vi også del i den kraften vi trenger, for å kunne leve etter hans vilje.
4 Ved disse store og fantastiske løftene blir dere lik Gud. Dere slipper unna det onde
begjæret i denne verden som ødelegger livet for menneskene.
5 Derfor skal dere satse alt på å omsette troen til praktisk handling. Lær Gud å
kjenne. 6 Da vil dere utvikle selvbeherskelse og utholdenhet og kan være lydige mot
ham. 7 Dere må også ta hånd om hverandre i kjærlighet, slik som søsken bør gjøre.
8 Jo mer dere er lydige mot Gud og elsker hverandre, desto mer kan dere tjene vår
Herre Jesus Kristus. Da har dere ikke blitt kjent med ham forgjeves. 9 Den som ikke
bryr seg verken om Gud eller sine troende søsken, forstår ikke særlig mye. Han har
allerede glemt at Gud har tilgitt syndene hans og gitt ham et nytt liv.
10 Kjære søsken‡, Gud har innbudt dere til å tilhøre ham, og dere har takket ja til
innbydelsen hans. Gjør derfor alt for å leve etter hans vilje, slik at dere beviser at
dere virkelig er hans. Da kommer dere ikke til å falle tilbake til synden igjen og går
fortapt. 11 Gud vil en dag hilse dere velkommen i sin nye verden. Der regjerer vår
Herre Jesus Kristus for evig, han som har frelst dere.
12 For at dere helt sikkert den dagen, skal bli hilst velkommen av Gud, vil jeg
fortsette å minne dere om å leve etter hans vilje. Dette sier jeg selv om dere allerede
kjenner til alt dette og holder fast ved det sanne budskapet om Jesus. 13 Jeg ser det
som min plikt å fortsette å minne dere om sannheten så lenge jeg lever. 14 Vår Herre
Jesus Kristus har nemlig vist meg at mine dager her på jorden er begrenset, og at jeg
snart skal dø. 15 Derfor vil jeg gjøre alt for at dere skal huske undervisningen min
lenge etter at jeg er borte.

Budskapet om Jesus er sant

16 Det var ikke noen snedig uttenkte sagn vi fortalte dere, da vi sa at vår Herre Jesus
Kristus var kommet til oss i makt og ære. Nei, med egne øyne fikk vi se ham med
egne øyne i hans kongelige glans. 17-18 Vi var med ham opp på det hellige fjellet. Der
fikk vi se ham stråle av den herlighet Gud, hans Far i himmelen, ga ham. Vi hørte
selv at Gud talte fra himmelen og æret ham idet han sa: "Dette er min elskede Sønn,
han er min glede."§

---

* **1:1** Kalles også apostel. † **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraiske ordet "Messias" betyr også "den salvede". ‡ **1:10** På gresk: brødre. Samme tolkning blir brukt gjennom hele brevet. § **1:17-18** Se Matteus sin fortelling om Jesus 17:1-5, Markus sin fortelling om Jesus 9:2-7 og Lukas sin fortelling om Jesus 9:28-35.

19 Denne begivenheten viste oss at det budskapet Gud lot profetene* holde fram
om Kristus, er sant. Hold dere til dette budskapet. Det er som skinnende lys i denne
verdens åndelige mørke. Det skal lyse for oss helt til Jesus Kristus, den strålende
morgenstjerne†, kommer igjen for alltid å lyse opp vårt indre.
20 Framfor alt må dere tenke på at ingen kan tyde budskap fra Gud som finnes
i Skriften‡, uten hjelp av hans Ånd. 21 Ingen av disse budskap har blitt til på
menneskelig vis. Det er Guds Ånd, som har drevet personene til å skrive ned Guds
egne budskap.

2

Vær på vakt mot falsk undervisning

1 Det var også profeter som spredde falske budskap blant Israels folk, akkurat som
det finnes personer som sprer falsk undervisning blant dere. De vil lure inn løgn om
Gud som kan ødelegge troen hos dere. Ja, de vil til og med fornekte Herren Jesus,
han som har kjøpt alle fri fra slaveriet under synden. Ved dette vil de selv gå evig
fortapt. 2 Mange kommer til å følge og delta i deres ville og umoralske liv. På grunn
av dem vil Jesu sanne vei* få et dårlig rykte.† 3 I sitt begjær etter makt og penger, vil
de lure dere med oppdiktede historier. Gud har for lenge siden lovet å straffe dem.
De er på vei til å gå evig fortapt.
4 Gud sparte ikke en gang englene som gjorde opprør mot ham, men kastet dem ned
i den mørke avgrunnen. Der blir de nå holdt fanget mens de venter på straffen fra
Gud.‡ 5 Han sparte heller ikke de personene som levde på Noahs tid, og som nektet å
høre på når Noah fortalte om den rettferdige dommen som ville ramme hans samtid.
Den gangen reddet Gud bare Noah og sju andre da han lot den store oversvømmelsen
utslette alle onde mennesker.§ 6 Gud straffet også byene Sodoma og Gomorra og
forandret dem til askehauger. Han ville vise hvilken straff som venter dem som ikke
er lydige mot Gud. 7-8 Han reddet likevel en person som bodde i Sodoma, og det var
Lot. Lot levde nemlig etter Guds vilje. Han ble sterkt plaget dag etter dag av å bli
tvunget til å se på og høre om onde menneskers ville og umoralske liv.*
9 Gud har altså makt til å redde dem som er lydige mot ham, når de kommer ut
i vanskeligheter. Han har også makt til å straffe dem som er ulydige mot ham, helt
fram til dommens dag når han skal dømme for evig. 10 Han straffer spesielt dem
som blir drevet av sine skitne seksuelle begjær og nekter å la Gud styre livene deres.
På samme måte straffer han mennesker som sprer falske budskap, som jeg nettopp
snakket om. Disse personene er storsnutet og selvsikre. De unndrar seg ikke for å
håne maktene i engleverdenen. 11 Dette gjør de, til tross for at Guds engler, som er
mye sterkere og større enn oss mennesker, ikke våger å komme til Gud med noen
anklager mot maktene i engleverdenen.
12 Ja, de som sprer falsk undervisning, håner det som de ikke kjenner. De er som
uforstandige dyr, som bare følger instinktene og er født for å bli fanget og drept.
Akkurat som dyrene går under, vil også de gå under for evig. 13 De vil selv måtte lide
for all den lidelsen de har blitt årsak til. Disse personene elsker å feste mitt på lyse

---

* **1:19** Profetenes budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **1:19** Morgenstjernen var et symbol for seier og makt. Se Johannes' åpenbaring Johannes syn 22:16. ‡ **1:20** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **2:2** Troen på Jesus ble ofte kalt "veien", eller "den sanne veien". † **2:2** Peter gikk imot den gnostiske læren, som påsto at den åndelige og den materielle virkeligheten var skilt fra hverandre, og at de derfor kunne leve umoralsk uten at det påvirket det åndelige livet. ‡ **2:4** Se Jesaja 24:21-22. § **2:5** Se Første Mosebok 7:23. * **2:7-8** Se Første Mosebok 19:1-25.

dagen. De er en skam og vanære der de tar plass og spiser i møtene og gudstjenestene deres, samtidig som de lar seg bruke til sine syndige nytelser. 14 De kan ikke se på en kvinne uten å tenke på sex, og de får aldri nok av synden. De lurer mennesker som er usikre på hva de tror, og får dem til å synde. De er smarte til å leve på andre sine penger. Gud vil straffe dem for alt det onde de gjør. 15 De har forlatt den rette veien og har gått vill, akkurat som Bileam, Beors sønn. Han elsket å tjene penger på å gjøre det som var ondt. 16 Gud stoppet profeten Bileam da han hadde tenkt å bringe fram et falskt budskap i Guds navn. Gud lot et esel snakke til ham med en stemme som et menneske.†

17 De som sprer falsk undervisning, er som brønner som har tørket ut, som tåkedotter som blir drevet av vinden. De lover den tørste vann, men har ingenting å gi.‡ Derfor venter helvetes mørke på dem. 18 De snakker så fint, men løftene drønner av tomhet. Gjennom å lokke med et vilt og umoralsk liv, der menneskene får følge sine onde begjær, lurer de nyfrelste og umodne troende som nylig har forlatt et liv i synd til seg. 19 De lover menneskene frihet, men de er selv slaver i synden, som gjør at de går evig fortapt. Et menneske er slave under det som tar makten hos det. 20 Dersom de som har flyktet fra umoralen i denne verden, gjennom å lære Herren Jesus Kristus, vår Frelser, å kjenne, på nytt blir fanget inn og gjort til slave under synden, da er deres situasjon blitt verre enn før. 21 Ja, det hadde vært bedre at de aldri fikk innsikt i den rette måten å leve på, framfor først å lære Guds vilje å kjenne, og så etterpå vende ryggen til alt han befalte. 22 Det har gått med disse, akkurat som det står i det gamle ordspråket: "Hunden snur seg om mot sitt eget spy"§, og "Ikke før er grisen vasket ren, før den på nytt velter seg i sølen."

3

Jesus skal komme igjen

1 Dette er mitt andre brev til dere, kjære venner. I to av dem har jeg ønsket å minne dere om å helhjertet holde dere til det sanne budskapet om Jesus. 2 Jeg ønsket å minne dere, både om det som Gud har forutsagt ved sine egne profeter*, og om den undervisningen fra Herren Jesus, vår Frelser, som dere har hørt fra de utsendingene† som kom til dere.

3 Først av alt må dere vite at i verdens siste tid kommer det til å finnes mennesker som spotter sannheten og følger sine onde begjær. 4 De vil si: "Var det ikke dere som sa at Jesus lovet å komme igjen? Hvorfor kommer han ikke? Generasjon etter generasjon dør jo, alt er som før, helt fra verden ble til."

5 Når de sier slikt, glemmer de at Gud for lenge siden skapte himmelen og jorden ved sitt ord. Han skilte jorden fra vannmassene og det tørre landet kom fram.‡ 6 Senere lot han hele den daværende verden gå under ved å oversvømme den i vann.§ 7 Den himmel og jord som nå eksisterer, har Gud lovet å brenne opp i ild. Himmelen og jorden skal bli spart til dommens dag når alle som ikke er lydige mot Gud, skal gå evig fortapt.

8 Ikke glem, kjære venner, at for Gud er en dag som 1 000 år, og 1 000 år som en dag.* 9 Det er ikke slik som mange tror, at han er forsinket med å innfri løftet om at Herren Jesus skal komme igjen. Nei, sannheten er at han venter for deres skyld, etter som han vil at alle mennesker skal få tid til å vende om til ham så ingen går evig

† **2:16** Se Fjerde Mosebok 22–24. ‡ **2:17** Se Salomos Ordspråk 25:14. § **2:22** Se Salomos Ordspråk 26:11.
* **3:2** Profetenes budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **3:2** Blir også kalt apostler. ‡ **3:5** Første Mosebok 1:2,6,9. § **3:6** Første Mosebok 7:17-21. * **3:8** Salmenes bok 90:4.

fortapt. 10 Herren Jesus kommer igjen for å dømme alle. Han kommer like uventet
som en tyv, som dukker opp om natten. Ja, på dommens dag skal himmelen forsvinne
i fryktelig larm, solen, månen og stjernene skal bli oppløst i ild, jorden og alt som er
på den, skal bli brent opp†.‡
11 Jorden vi bor på, skal altså bli totalt tilintetgjort. Se derfor til at dere lever helt
og fullt for Gud og følger hans vilje, 12 mens dere venter på dagen Gud skal dømme
verden. Gjør alt for at den snart skal komme. På den dagen skal Gud ikke bare la
himmelen bli oppløst i ild og solen, månen og stjernene smelte av hete. 13 Da skal
han også innfri løftet sitt, om at vi skal få en ny himmel og en ny jord, der Guds vilje
skal bestemme for evig.§

Avsluttende advarsler

14 Når dere nå venter på at Herren Jesus skal komme igjen, kjære venner, må dere
gjøre alt for å leve i fred med Gud for at dere en dag kan stå for ham uten synd og
skyld.
15-16 At vår Herre ikke kommer igjen nå straks, skal dere se på som noe positivt,
etter som det betyr at flere kan bli frelst. Det har også vår kjære bror Paulus skrevet
til dere om, med den visdom han har fått fra Gud. Ja, hver gang han skriver noe i sine
brev om at Herren Jesus skal komme tilbake, da nevner han akkurat dette. Noe av
det Paulus underviser, er vanskelig å forstå, og det finnes uerfarne mennesker med
en usikker tro, som forvrenger det han skriver. Akkurat på samme måten forvrenger
de også andre ting som står i Skriften*. På grunn av dette vil de gå evig fortapt.
17 Nå har jeg på forhånd advart dere, kjære venner, for at dere kan være på vakt
når disse onde personene kommer med sin falske undervisning. La dere ikke bli
bedratt og miste troen på Jesus. 18 Hold i stedet fast ved den kjærlighet og tilgivelse
dere har fått oppleve. Pass på at dere for hver dag mer og mer lærer vår Herre Jesus
Kristus å kjenne, han som har frelst oss. Hans er æren, både nå og i evighet. Ja, det
er sant!†

† **3:10** Andre håndskrifter har: …skal bli dømt av Gud. Eller: …skal forsvinne. ‡ **3:10** Se Salmenes bok 102:26-27 og Jesaja 51:5. § **3:13** Se Jesaja 65:17 og 66:22. * **3:15-16** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Men nå hadde de troende også begynt bruke deler av Det nye testamente. † **3:18** På gresk: Amen!

Johannes' første brev

Innledning

1 Vi skriver til dere om Ordet som gir liv*. Han var til allerede i tidenes begynnelse.
Vi har hørt ham, vi har sett ham med våre egne øyne og tatt på ham med våre egne
hender.
2 Han som gir liv har vist seg, og vi har sett ham. Det er dette vi er vitner om. Vi
forteller dere om ham som er det evige livet, ham som var hos Far i himmelen og
viste seg for oss. 3 Ja, det vi har sett og hørt forteller vi dere for at også dere kan dele
vårt fellesskap, som er et fellesskap med Far i himmelen, og med hans Sønn, Jesus
Kristus†. 4 Dette skriver vi for at vår glede skal bli fullkommen.

La Guds lys skinne i livet

5 Det budskapet vi har hørt av Jesus, og som vi nå forteller dere, er at Gud er lys.
Det finnes ikke fnugg av mørke i han. 6 Dersom vi sier at vi har fellesskap med Gud,
men fortsetter å leve i åndelig mørke, lyver vi. Da holder vi oss ikke til han som er
sannheten. 7 Dersom vi lever i Guds lys, på samme måten som Jesus hele tiden er i
Guds lys, har vi fellesskap med hverandre og får tilgivelse for syndene våre ved at
Jesus, Guds sønn, ofret livet og ga sitt blod for oss.
8 Dersom vi sier at vi er uten synd lurer vi oss bare selv. Da har vi ikke sluppet
inn Gud, han som er sannheten. 9 Dersom vi bekjenner syndene våre for Gud, holder
han løftet sitt og er god mot oss og tilgir oss syndene og vasker oss rene fra alt ondt
vi har gjort. 10 Dersom vi påstår at vi ikke har syndet, sier vi samtidig at Gud er en
løgner og viser at vi ikke har tatt imot budskapet hans i våre liv.

2

1 Mine barn, jeg skriver dette til dere for at dere skal holde dere borte fra synden.
Dersom dere synder, finnes det en som forsvarer dere for Far i himmelen. Det er
Jesus Kristus, han som behandler alle rettferdig. 2 Han betalte straffen for syndene
våre ved å ofre livet sitt. Derfor kan alle få tilgivelse for syndene sine.
3 Beviset på at vi virkelig har lært Jesus å kjenne, er at vi er lydige mot det han har
gitt befaling om. 4 Den personen som sier: "Jeg kjenner Jesus", men ikke er lydig mot
det Jesus har gitt befaling om lyver. Han har ikke sluppet til Gud, som er sannheten.
5 Den som lever i tråd med Jesu undervisning beviser at han virkelig elsker Gud. Det
er gjennom dette vi kan vite om vi lever i fellesskap med ham eller ikke. 6 Den som
sier at han lever i fellesskap med Gud, må leve på samme måten som Jesus gjorde.

Ett nytt bud: Elsk hverandre

7 Kjære venner, jeg vil nå gi dere en befaling. Det er på sett og vis ikke noen ny
befaling jeg skriver til dere, men noe som dere har hørt helt fra begynnelsen. Det er
det samme budskapet og samme befalingen som dere har hørt tidligere: Dere skal
elske hverandre. 8 Likevel er det en ny befaling, for Jesus har gjennom sitt liv vist
hva virkelig kjærlighet innebærer. Som følge av dette har livet deres blitt fylt av
kjærlighet. Mørket forsvinner, lyset fra Jesus bryter fram og skinner over hele livet.

* **1:1** I grunnteksten: Livets Ord. "Ordet" kunne for grekerne bety "tanken, det prinsipp som styr universet". For jødene betydde det "Gud". † **1:3** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede".

9 Den som sier: "Jeg lever i Guds lys", men samtidig hater noen av sine troende
brødre eller søstrer sitter fortsatt tilbake i mørket. 10 Den som elsker sine troende
søsken fortsetter å leve i Guds lys, og ikke noe får han til å snuble og falle i synd.
11 Den som hater en annen troende, sitter fortsatt tilbake i mørket. Han lever sitt liv
i åndelig mørke, og ser ikke hvor han går, etter som mørket har forblindet ham.
12 Jeg skriver til dere, dere som nylig har begynt å tro:
Syndene deres har blitt tilgitt ved at Jesus ofret livet sitt.
13 Jeg skriver til dere, dere som har en moden tro:
Dere har lært Jesus Kristus å kjenne,
ham som er og blir helt fra tidenes begynnelse.
Jeg skriver til dere, dere som har vært troende en tid:
Dere har overvunnet den onde.
14 Ja, jeg skrev til dere, dere som nylig har begynt å tro:
Dere har lært Far i himmelen å kjenne.
Jeg skrev til dere, som har en moden tro:
Dere har lært Jesus Kristus å kjenne, ham som er og blir helt fra tidenes
begynnelse.
Og jeg skrev til dere, dere som har vært troende en tid:
Dere er sterke og holder fast på Guds budskap, og har overvunnet den onde.
15 Ikke elsk denne onde verden og alt den lokker med. Den som elsker verden, og
ondskap i den, har ikke sluppet inn Fat i himmelen sin kjærlighet i livet sitt. 16 Verden
lokker stadig med at vi skal tilfredsstille våre fysiske begjær, at vi skal kreve å få alt
vi peker på, og at vi skal skryte av oss selv og det vi har. Denne atferden kommer
ikke fra Far i himmelen, men fra verden. 17 Denne verden skal gå under med alle
sine fristelser, men den som gjør Guds vilje skal leve for evig og alltid.

Fiender av Kristus

18 Mine barn, den siste timen har snart slått. Dere har hørt at "Motstanderen til
Kristus"* skal komme, og allerede har mange motstandere vist seg. Av dette forstår
vi at tidenes slutt er nær. 19 Disse motstanderne dukket opp i våre menigheter, men
de forsvant fra oss etter som de egentlig aldri hørte til hos oss. Dersom de hadde
hørt til hos oss hadde de blitt værende. Nå ble det avslørt at de aldri hørte til hos
oss.
20 Dere er ikke slik, for dere har fått Guds Hellige Ånd.† Dere kjenner til det sanne
budskapet om Jesus. 21 Jeg skriver altså ikke til dere fordi dere ikke kjenner til det
som er sant. Heller tvert imot fordi dere vet at det aldri kommer noe falskt fra Gud,
han som er sannheten.
22 Hvem er en løgner? Er det ikke den som sier at Jesus ikke er Kristus, kongen som
Gud lovet å sende? Jo, den personen er "Motstanderen til Kristus". Han fornekter
både Far i himmelen og Sønnen. 23 Den som fornekter Sønnen har heller ikke
fellesskap med Far i himmelen. Den som erkjenner Sønnen har også fellesskap med
Far i himmelen.
24 Fortsett derfor å tro på det dere har blitt undervist i fra begynnelsen. Dersom
dere holder fast ved det dere har hørt fra begynnelsen, kommer dere fortsatt til å
leve i permanent fellesskap med både Sønnen og Far i himmelen. 25 Da har Jesus
lovet at vi skal få evig liv.
26 Jeg har skrevet dette til dere for å advare dere mot dem som forsøker å lede dere
vill. 27 Dere har fått Guds Ånd‡. Så lenge Ånden finnes i dere, trenger ingen å lære
dere om hva som er sant eller falskt. Han underviser dere om alt, og han lærer alltid

* **2:18** På gresk: Antikrist. Se Andre Thessalonikerbrevet 2:3 og Johannes' åpenbaring Johannes syn 13:1-10.
† **2:20** På gresk: dere har blitt salvede av den Hellige. ‡ **2:27** På gresk: salvelsen.

sannhet. Han kan ikke lyve. Fortsett derfor å leve i fellesskap med Jesus, akkurat
som Guds Ånd sier til dere.
28 Ja, barna mine, fortsett å leve i fellesskap med Jesus, slik at vi ikke trenger å gå
skamfull når han kommer igjen, men kan glade og forventningsfulle se ham i øynene.
29 Dersom vi følger Guds vilje og lever rett, vet vi at vi er hans barn, etter som Gud
selv alltid handler rett.

3

Vi er Guds barn

1 Tenk så stor kjærlighet Far i himmelen har vist oss når vi får kalle oss hans barn.
Tenk at vi virkelig er det! De som tilhører denne onde verden, kjenner ikke Gud.
Derfor kan de ikke forstå at vi er hans barn. 2 Kjære venner, nå er vi allerede Guds
barn, og hva vi skal bli i framtiden, har vi ennå ikke klart å forestille oss. Ett er
likevel sikkert, og det er at når Jesus kommer igjen skal vi bli like han. Da får vi se
ham akkurat som han er. 3 Den som tror at Jesus skal vende tilbake til jorden holder
seg ren fra synden på samme måten som Jesus er fullstendig ren.
4 Hver og en som synder bryter Guds lov. Synd er å gå imot Guds vilje. 5 Dere vet at
Jesus kom for å ta bort syndene våre, og at det ikke finnes noen synd i ham. 6 Dersom
vi lever i fellesskap med ham fortsetter vi ikke å synde. Den som fortsetter å synde
har aldri forstått hvem Jesus er, og kjenner ham ikke.
7 Mine barn, la ingen bedra dere når det gjelder dette: Den som følger Guds vilje
og handler rett er et godt menneske, akkurat som Jesus er god. 8 Den derimot som
fortsetter å synde, tilhører djevelen. Djevelen har syndet helt fra tidenes begynnelse.
Guds sønn kom for å gjøre slutt på det onde som djevelen har stelt i stand. 9 Den som
har blitt Guds barn fortsetter ikke å synde, for Guds livskraft virker i ham. Han kan
ikke fortsette å synde etter som han er Guds barn.
10 Av dette kan vi altså vite hvem som er Guds barn, og hvem som tilhører djevelen.
Den som handler galt og går imot Guds vilje, er ikke Guds barn. Den som ikke elsker
sine troende søsken er heller ikke Guds barn.

Elsk hverandre

11 Det budskapet som vi har hørt fra begynnelsen, er at vi skal elske hverandre.
12 Vi skal ikke være som Kain, som tilhørte den onde og drepte sin bror.* Hvorfor
drepte Kain ham? Jo, fordi han handlet galt, mens broren fulgte Guds vilje og handlet
rett. 13 Vær derfor ikke forskrekket, mine søsken, om menneskene hater dere.
14 Dersom vi elsker våre troende søsken er det et bevis på at vi har gått over fra
døden til livet. Den som ikke elsker sine søsken, er fortsatt åndelig død†. 15 Den som
hater en annen troende, kan bli sammenlignet med en morder. Dere vet at ingen
mordere har evig liv i seg. 16 Jesus ofret livet sitt for oss, og ved det kjenner vi til
hva virkelig kjærlighet er. Derfor er også vi skyldige til å gi vårt liv for våre troende
søsken.
17 Dersom noen, som har alt det han trenger og ser en annen troende som lever i
fattigdom, likevel ikke kjenner medfølelse med sin troende bror eller søster, hvordan
kan da Guds kjærlighet være i ham?
18 Mine barn, dere kan ikke elske bare med vakre ord. Sann kjærlighet viser vi
gjennom praktisk handling. 19 Det er gjennom våre handlinger vi kan vite om vi
lever i tråd med Guds vilje, han som er sannheten. Gjør vi det, kan vi kjenne oss
trygge for ham, 20 selv om vår samvittighet anklager oss. For Gud er større enn vår
egen samvittighet, og vet alt om oss.

* **3:12** Se Første Mosebok 4:3-8. † **3:14** Åndelig død er å være skilt fra Gud.

21 Kjære venner, dersom vi har ren samvittighet, kan vi uten frykt vende oss til
Gud. 22 Uansett hva vi ber om, skal vi få, etter som vi er lydige mot det han har gitt
oss befaling om, og gjør det som gleder ham. 23 Det han gir oss befaling om, er at vi
skal tro på hans Sønn, Jesus Kristus, og elske hverandre som han vil. 24 Den som er
lydig mot Guds befalinger fortsetter å leve i fellesskap med Gud, og Gud med han. Vi
vet at Gud bor i oss, etter som han har gitt oss sin Ånd.

4

Lær å avsløre falske budskap

1 Kjære venner, tro ikke på alle som sier at de har Guds Ånd. Prøv budskapet først
og se om det virkelig kommer fra Gud. Mange personer har gått ut i verden med
falske budskap om Gud. 2 På denne måten kan dere avgjøre om budskapet er fra
Guds Ånd: Den som erkjenner at Jesus Kristus var et ekte menneske, han har Guds
Ånd.* 3 Den derimot, som ikke erkjenner Jesus som et ekte menneske, kommer ikke
fra Gud. Han får sin kraft fra "Motstanderen til Kristus"†, den Ånd som dere vet skal
komme, og som allerede finnes i verden.
4 Mine barn, dere tilhører Gud og har seiret over dem som sprer falske budskap
om ham. Guds Ånd, som finnes i dere, er sterkere enn den Ånd som finnes i verden.
5 Disse personene tilhører denne onde verden og lærer på verdens vis. Derfor hører
verdens mennesker på dem. 6 Vi tilhører Gud. Den som tilhører Gud hører på oss,
mens den som ikke tilhører Gud, ikke hører på oss. Gjennom dette kan vi avgjøre
hvem som har Guds Ånd og hvem som har en falsk Ånd. Den som har Guds Ånd vil
høre på sannhetens ord om Gud.

Kjærligheten kommer fra Gud

7 Kjære venner, la oss fortsette å elske hverandre, for kjærligheten kommer fra
Gud. Den som elsker er Guds barn, og kjenner Gud. 8 Den som ikke elsker, har ikke
lært Gud å kjenne, for Gud er kjærlighet.
9 Gud viste sin enorme kjærlighet til oss ved å sende sin eneste Sønn til verden for at
vi skulle få evig liv gjennom det han gjorde for oss. 10 Dette er den ekte kjærligheten,
at Gud elsket oss. Det var ikke vi som elsket ham, men at han elsket oss først og sendte
sin sønn for å ta straffen for syndene våre, slik at vi kunne få tilgivelse.
11 Kjære venner, etter som Gud elsket oss så intenst, da må også vi elske hverandre.
12 Ingen har noen ganger sett Gud. Dersom vi elsker hverandre, fortsetter Gud å bo
i oss, og da viser kjærligheten hans seg gjennom oss, etter som vi er oppfylt av den.
13 Gud har gitt oss sin Ånd. Derfor vet vi at vi fortsetter å leve i fellesskap med Gud
og at han bor i oss. 14 Vi har selv sett og kan vitne om at Far i himmelen sendte sin
sønn for å frelse menneskene. 15 Dersom noen bekjenner at Jesus er Guds sønn, da
blir Gud i ham, og han lever i fellesskap med Gud.
16 Vi vet hvor mye Gud elsker oss, og vi stoler på hans kjærlighet. Gud er
kjærlighet, og den som lever i denne kjærligheten fortsetter å leve i fellesskap med
Gud, og Gud bor i han. 17 Når vi lever i fellesskap med Gud, blir vi fylt av hans
kjærlighet. Derfor trenger vi ikke være redde for å møte ham på dommens dag, for
vi lever på samme måten som Jesus levde her i verden.

---

* **4:2** Johannes gikk imot den gnostiske læren, som påsto at den åndelige og den materielle verden er skilt fra hverandre. I følge den døde ikke Jesus Ånd på korset, etter som kroppen og ånden var skilt fra hverandre. † **4:3** På gresk: Antikrist. Se Andre Thessalonikerbrevet 2:3 og Johannes åpenbaring Johannes syn 13:1-10.

18 Kjærlighet og redsel hører ikke sammen. Den virkelige kjærligheten driver all
redsel bort. Redselen hører sammen med tanken på straff. Den som fortsatt er redd
er ikke oppfylt med Guds kjærlighet. 19 Vi elsker fordi han elsket oss. 20 Dersom
noen sier: "Jeg elsker Gud", men hater sin troende bror eller søster, da lyver han.
For dersom han ikke elsker sine troende søsken, som han har sett, hvordan kan han
da elske Gud, som han aldri har sett? 21 Gud har gitt befaling om at den som elsker
ham, også må elske sine troende søsken.

5

Troen på Guds sønn

1 Hver og en som tror at Jesus er Kristus, kongen som Gud lovet å sende, de er Guds
barn. Den som elsker Far i himmelen elsker også hans barn. 2 Vi vet at vi elsker Guds
barn dersom vi elsker Gud og er lydige mot det han har gitt oss befaling om. 3 Å elske
Gud, er å være lydige mot befalingene hans, og befalingene er ikke vanskelige. 4 Alle
som er Guds barn vinner over verden. Det er ved troen vi kan seire over denne onde
verden. 5 Ja, bare den som tror at Jesus er Guds sønn, kan seire over verden.
6 Jesus Kristus beviste å være Guds sønn, da han ble døpt i vann, og ofret sitt blod
på korset.* Det var ikke bare vannet som bevitnet hvem Jesus er, men både vannet
og blodet. Også Guds Ånd vitner om hvem Jesus er, og det Guds Ånd sier er alltid
sant. 7 Vi har altså tre vitner: 8 Guds Ånd, vannet og blodet. Alle tre er samstemt.
9 Vi tror på de personene som vitner i våre domstoler. Skulle vi ikke da tro på Gud,
når han vitner om sin egen Sønn? 10 Alle som tror på Guds sønn holder fast ved det
som Gud har bevitnet er sannhet. Den som ikke tror på det Gud vitner om sin egen
Sønn, påstår at Gud lyver.
11 Dette er det Gud har bevitnet: At han har gitt oss evig liv, og at dette livet finnes
i hans Sønn. 12 Den som lever i et nært fellesskap med Guds sønn eier livet, men den
som ikke lever i fellesskap med Sønnen har ikke livet.

Avslutning

13 Dette har jeg skrevet til dere som tror på Guds sønn, for at dere skal vite at dere
har evig liv. 14 Vi kan være sikre på at Gud hører oss, når vi ber ham om noe som
er i pakt med hans vilje. 15 Dersom vi vet at han hører oss, uansett hva det måtte
gjelde, da vet vi også at vi får det vi har bedt ham om.
16 Dersom dere ser en annen troende som synder på en slik måte at det ikke fører
til noen evig død, da bør dere be for den det gjelder. Gud vil da la den troende fortsatt
få evig liv. Men det finnes synd som leder til døden, og jeg sier ikke at dere skal be
for dem som begår slike synder.† 17 Hver uriktig handling er synd, men alle synder
leder ikke til evig død.
18 Vi vet at dem som har blitt Guds barn ikke fortsetter å synde, for Guds sønn
beskytter dem, og den onde kan ikke røre dem. 19 Vi vet at vi tilhører Gud, og at
verden rundt oss er i den ondes makt og innflytelse. 20 Vi vet også at Guds sønn har
kommet for å hjelpe oss til å lære den sanne Guden å kjenne, han som er evig liv. Nå
lever vi i fellesskap med den sanne Guden, etter som vi lever i fellesskap med hans
Sønn, Jesus Kristus.
21 Mine barn, hold dere borte fra alle falske guder.

---

* **5:6** Han er den som kom ved vann blod. † **5:16** "Synd som leder til døden" viser sannsynligvis til synd som de nekter å kalle synd og derfor ikke angrer eller forlater.

Johannes' andre brev

Hilsen

1 Hilsen fra lederen Johannes, til dere som har takket ja til Guds innbydelse om
å tilhøre ham. Til Guds menighet og medlemmene* som jeg elsker med oppriktig
kjærlighet. Ja, alle som har lært den sanne Guden å kjenne, elsker dere, 2 for han
bor i våre hjerter og vil være med oss for evig og alltid. 3 Jeg ber at Gud, vår Far i
himmelen, og hans Sønn Jesus Kristus†, vil vise oss godhet, omsorg og fylle oss med
fred, vi som følger det sanne budskapet om Jesus, og elsker hverandre.

Kjærlighet og sannhet

4 Jeg ble svært glad da jeg forsto at noen av dere følger det sanne budskapet om
Jesus, akkurat slik Far i himmelen har gitt oss befaling om.
5 Nå ber jeg dere, kjære venner, at dere vil elske hverandre. Dette er ingen ny
befaling som jeg skriver om til dere, men noe som vi har hørt helt fra begynnelsen.
6 Kjærlighet er å gjøre det som Far i himmelen har gitt oss befaling om. Det han
har gitt oss befaling om, er at vi skal elske hverandre, akkurat slik dere har hørt fra
begynnelsen.
7 Mange bedragere har gått ut i verden. De erkjenner ikke at Jesus Kristus var et
ekte menneske.‡ Den som ikke erkjenner dette, er en bedrager, en "Motstander til
Kristus"§. 8 Pass dere for disse bedragerne, slik at dere ikke mister den lønnen dere*
har arbeidet så hardt for. Vær trofaste, så skal Gud gi dere full lønn. 9 Den som
ikke holder seg til Kristus og hans undervisning, mister fellesskapet med Gud. Den
som trofast følger undervisningen hans, har fellesskap med både Far i himmelen og
Sønnen.
10 Dersom noen kommer til dere og vil undervise om noe som ikke stemmer med
det Kristus lærte oss, skal dere ikke be ham hjem og hilse ham velkommen. 11 Den
som tar imot bedrageren, blir hans medarbeider.

Avslutning

12 Jeg har mye mer å si til dere, men jeg vil ikke gjøre det i brevs form. Jeg håper i
stedet snart å hilse på dere, slik at vi kan snakke med hverandre og få oppleve ekte
glede.
13 Medlemmene i deres søstermenighet på dette stedet, hilser dere.†

---

* **1:1** I den greske grunnteksten: Fra den gamle, til den utvalgte konen og hennes barn. † **1:3** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraiske ordet "Messias", betyr også "den salvede". ‡ **1:7** Johannes gikk imot den gnostiske læren, som påsto at den åndelige og den materielle verden er skilt fra hverandre. I følge den døde ikke Jesus Ånd på korset, etter som kroppen og ånden var skilt fra hverandre. § **1:7** På gresk: Antikrist. Se Andre Thessalonikerbrevet 2:3 og Johannes åpenbaring Johannes syn 13:1-10. * **1:8** En del håndskrifter har: vi. † **1:13** I den greske grunnteksten: Din utvalgte søsters barn hilser deg.

Johannes' tredje brev

Hilsen

1 Hilsen fra lederen Johannes, til min kjære venn Gaius, som jeg elsker med ekte
kjærlighet.
2 Kjære venn, jeg håper at alt står godt til med deg, og at kroppen er like frisk som
sjelen din. At sjelen din er frisk, vet jeg. 3 Jeg ble svært glad da jeg hørte fra noen
menighetsmedlemmer som hadde hilst på deg, at du trofast holder fast ved det sanne
budskapet om Jesus, og lever etter det. 4 Ikke noe gjør meg mer glad enn å høre at
barna mine følger det sanne budskapet.

Ros og råd

5 Kjære venn, du viser deg trofast når du tar hånd om de troende brødre som er på
gjennomreise, også de som du ikke kjenner fra før. 6 De har fortalt om din kjærlighet
til alle i menigheten her. Du har også vist at du er verd å bli kalt Guds tjener, etter
som du har gitt alle det de trengte for den videre reisen. 7 Det er for å spre budskapet
om Jesus de har gitt seg av sted.* De tar ikke imot noen støtte fra folk de kommer
til.† 8 Derfor bør vi støtte dem og på den måten hjelpe til å spre det sanne budskapet
om Jesus.
9 Jeg sendte et brev til menigheten deres om dette, men Diotrefes, som gjerne vil
overta ledelsen der, nekter å ha noe med oss å gjøre. 10 Når jeg kommer, vil jeg derfor
ta opp med dere at han sprer falske rykter om oss. Han nøyer seg ikke bare med det,
han nekter også å ta imot de omreisende troende. Dersom andre ønsker å ta imot
dem, hindrer han dem i dette og ekskluderer dem fra menigheten.
11 Kjære venn, la deg ikke påvirke av det onde, men fortsett bare å gjøre det som
er godt. Den som gjør det gode, tilhører Gud, men den som gjør det onde, har aldri
forstått hvem Gud er.
12 Alle roser og ærer Demetrius, og det er helt rett, etter som han handler i tråd med
det sanne budskapet om Jesus. Også vi roser og ærer ham, og du vet at vi snakker
sant.

Avslutning

13 Jeg har mye å si deg, men jeg vil ikke gjøre det i brevs form. 14 Jeg håpet snart å
treffe deg, slik at vi kan snakke personlig.
15 Jeg ønsker deg fred fra Gud! De andre i menigheten hilser til deg. Gi en personlig
hilsen fra meg til hver og en av våre venner.

* **1:7** I den gresk grunnteksten: for navnets skyld. † **1:7** I den gresk grunnteksten: hedningene. Jødene kalte alle som ikke er jøder, for hedninger.

Judas' brev

Hilsen

1 Hilsen fra Judas, tjeneren til Jesus Kristus* og bror til Jakob.
Til alle dere som har takket ja til Gud, vår Far i himmelen sin innbydelse om å tilhøre ham. Han elsker dere og vil bevare dere til den dagen Jesus Kristus kommer igjen.
2 Jeg ber om at Gud vil vise dere omsorg, og at dere for hver dag vil bli fylt av hans fred og kjærlighet.

Gud vil straffe dem som sprer falsk lære

3-4 Kjære venner, jeg har lenge tenkt å skrive til dere om hvordan Gud frelste oss, men nå kjenner jeg at brevet mitt i stedet må handle om noe annet. Jeg har nemlig hørt at noen onde personer har trengt seg inn blant dere for å spre falsk lære. Derfor må jeg oppfordre dere til å stå imot disse falske lærerne, og dere må holde fast ved den troen på Jesus som Gud en gang for alle har gitt oss som tilhører ham.
Disse personene påstår at siden Gud i sin godhet har tilgitt oss, kan vi leve et vilt og umoralsk liv. De fornekter vår eneste sanne hersker og Herre, Jesus Kristus.† Gud har for lenge siden bestemt at ugudelige skal bli rammet av dommen.
5 At Herren Gud straffer den som er ond, det kjenner dere allerede til. Jeg vil likevel minne dere om noen eksempler: Til tross for at Herren‡ hadde reddet Israels folk ut av landet Egypt, drepte han seinere dem som gjorde opprør mot ham.§ 6 De englene som gjorde opprør mot Gud, og ga opp sitt rette hjem i himmelen, sitter for evig fengslet i mørke mens de venter på at Gud skal straffe dem på dommens dag.* 7 Tenk også på innbyggerne i Sodoma og Gomorra og byene i nærheten. De brøt Guds vilje og levde i seksuell umoral og henga seg til homoseksualitet. Derfor ble byene ødelagt av ild. Dette er en høyst aktuell påminnelse om den evige ilden som kan bli straffen for de onde.†
8 Til tross for Guds advarsler holder disse drømmerne fast på sin falske lære, og oppfører seg på samme måten som innbyggerne i Sodoma og Gomorra gjorde. De krenker sine egne kropper og nekter å la Gud styre livet deres. De håner kreftene i englenes verden. 9 Det gjør de til tross for at ikke Mikael, som var en av Guds mektigste engler, våget å anklage djevelen eller håne ham da han kjempet med ham om kroppen til Moses. Han sa bare: "Herren skal straffe deg."‡ 10 Ja, disse falske lærerne håner det de ikke kjenner til. Mer tvilsomme forhold har de derimot nærkontakt med, og det bruker de til å ødelegge seg selv. De er som uforstandige dyr, som bare følger instinktene sine.
11 Ja, ulykken vil ramme disse falske lærerne! De følger Kains eksempel, han som myrdet sin bror.§ På samme måten som Bileam tjener de penger på å spre falske budskap.* De kommer til å gå under akkurat som Korah, etter som de gjør opprør

---

* **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraiske ordet "Messias", betyr også "den salvede". † **1:3-4** Judas gikk imot den gnostiske læren, som påsto at den åndelige og den materielle virkeligheten var skilt fra hverandre, og at de derfor kunne leve umoralsk uten at det påvirkede det åndelige livet. ‡ **1:5** En del håndskrifter har: Jesus. § **1:5** Fjerde Mosebok 14:27-29. * **1:6** Jesaja 24:21-22. † **1:7** Første Mosebok 19:1-25. ‡ **1:9** Femte Mosebok 34:5-6, som handler om Moses sin død. Men det som skjedde med engelen Mikael, er ikke omtalt i Bibelen. § **1:11** Se Første Mosebok 4:3-8. * **1:11** Se Fjerde Mosebok 22–24.

mot Gud.†
12 Disse falske lærerne er en skam der de sitter og spiser i gudstjenestene deres.
Det eneste de tenker på, er å tilfredsstille seg selv. De er som en sky som blir drevet
bort av vinden. De lover den tørste regn, men de har ikke noe vann å gi.‡ De er som
visne trær som ikke bærer frukt når høsten kommer. Ja, de er dobbelt døde, etter
som de har forlatt det sanne budskapet og er rykket opp med røttene. 13 De er som
havets ville bølger som skyller smuss og søppel opp på strendene. Alt de etterlater
seg, er rot og møkk.§ De er som stjerner som har kommet ut av sin baner og stuper
ut i et evig og kompakt mørke.
14 Enok, han som levde i den sjuende generasjonen etter Adam, bar fram Guds
budskap om hva som skal skje med denne slags personer. Han sa: "Se, Herren
kommer sammen med titusener som tilhører ham. 15 Han kommer for å dømme
alle menneskene på jorden. Han skal avsløre hver ond handling og hvert ondt ord
som menneskene har uttalt mot ham, Ja, alle som har syndet mot ham, skal få sin
straff."*
16 Disse falske lærerne går uavbrutt omkring og klager. De er aldri fornøyd, til
tross for at de tilfredsstiller hvert begjær de har. De skryter vidt og bredt om seg selv,
samtidig som de smisker med de menneskene de selv kan ha nytte av.

Hold fast ved troen på Jesus

17 Men dere, kjære venner, dere må å huske på det utsendingene til vår Herre Jesus
Kristus sa om framtiden. 18 De advarte dere og sa: "Ved tidenes slutt skal menneskene
spotte Gud og bli drevet av sine onde begjær." 19 De personene det ble siktet til, var
nettopp disse falske lærerne som er blitt årsak til splittelse i menigheten. De blir
drevet av sine menneskelige instinkter, etter som de ikke har Guds Ånd.
20 Men dere, kjære venner, dere skal oppmuntre og styrke hverandre, slik at dere
kan holde fast ved troen på Gud. Be til ham, og la hans Ånd lede dere. 21 Hold fast
ved Gud, så skal han fortsette å vise dere kjærlighet. Da kan dere også med glede se
fram til den dagen Jesus i sin godhet vil frelse dere for evig. 22 Noen av de troende
har ærlig tvil. De skal dere vise medfølelse og forsøke å hjelpe. 23 Andre holder på å
miste troen helt. De må dere redde, slik at de ikke går under for evig. Selv om noen
lever i helt åpen synd og umoral, skal dere forsøke å redde disse, men ta dere i vare
så dere ikke dras med i syndene deres. Ta avstand fra alt det onde de gjør!

Avsluttende hyllest til Gud

24-25 Hyll Gud, for han er den som kan bevare dere slik at dere holder fast ved troen.
Han kan også hjelpe dere slik at dere en dag kan stå jublende og uten skyld innfor
ham i herlighet. Han, som er den ene sanne Gud, frelste oss gjennom det som vår
Herre Jesus Kristus gjorde. Ja, hyll Gud, for han er mektig, sterk og regjerer over alt,
fra tidenes begynnelse, nå og i all evighet. Ja, det er sant!†

† **1:11** Se Fjerde Mosebok 16:1-35. ‡ **1:12** Se Salomos Ordspråk 25:14. § **1:13** Se Jesaja 57:20. * **1:15** Sitatet er tatt fra en kilde utenfor Bibelen som heter "Enoks bok". Enok er omtalt i Første Mosebok 5:21-24. † **1:24-25** På gresk: Amen!

Johannes' åpenbaring

Innledning

1 Dette er åpenbaringen som Gud ga Jesus Kristus* om begivenheter som snart
skal skje. Jesus viste innholdet for dem som tjener ham, ved å sende en engel til sin
tjener Johannes. 2 Johannes skrev helt nøyaktig ned Guds budskap og alt det som
Jesus Kristus lot ham få vite.
3 Lykkelig er den som leser opp dette budskapet fra Gud, og lykkelige er de som
hører det og tar vare på det som står skrevet i budskapet. For den tiden er ikke langt
borte da alt dette vil gå i oppfyllelse.

Hilsen til de sju menighetene

4 Fra Johannes, til de sju menighetene i provinsen Asia†.
Kjære venner!
Jeg ber at dere må få leve i fred og få del i alt godt fra ham som er til, alltid har
vært til og alltid kommer å være til. Ja, også fra de sju Åndene foran troen hans,‡
5 og fra Jesus Kristus, han som alltid sier sannheten og lar oss få kjenne sannheten
om Gud. Jesus var den første som sto opp fra de døde til et nytt liv. Han er hersker
over alle jordens makthavere.
Han elsker oss og har fridd oss ut av synden ved å ofre sitt liv og blod for oss. 6 Han
har gjort oss til sitt eget folk, til prester som tjener Gud, hans Far i himmelen. Hans
er æren for evig, for han skal herske i all framtid! Ja, det er sant!§
7 Hør på meg! Jesus kommer snart i himmelens skyer. Alle skal se ham, ja, også
de som har spiddet ham med sitt spyd. Alle folk skal gråte over hans skyld. Ja, slik
vil det virkelig bli. 8 "Jeg er alfa og omega,* begynnelsen og slutten på alle ting", sier
Herren Gud, han som er til, alltid har vært til og alltid kommer å være til, han er den
som har all makt.

Johannes får se Jesus i et syn

9 Jeg, Johannes, deres bror, som tålmodig lider for Jesu skyld sammen med dere
som blir regnet som Guds eget folk. Jeg satt i fengsel på øya Patmos†. Der var jeg
landsforvist fordi jeg hadde spredd Guds budskap om Jesus. 10 Da kom plutselig, det
var på en søndag‡, Guds Ånd over meg. Jeg fikk se et syn og hørte en sterk stemme
bak meg som lød som et trompetstøt. 11 Stemmen sa til meg: "Skriv ned i en bok alt
det du ser og send den til de sju menighetene i Efesos, Smyrna, Pergamon, Tyatira,
Sardes, Filadelfia og Laodikea."
12 Da jeg vendte meg om for å se hvem det var som snakket til meg, så jeg sju
lysestaker av gull bak meg. 13 Midt mellom dem sto en skikkelse som lignet på en

---

* **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". † **1:4** Provinsen Asia var en romersk provins i nåværende Tyrkia. ‡ **1:4** Sju var det fullkomne tallet. De sju menighetene kan altså sikte til alle menigheter, og Guds sjufoldige Ånd, på gresk: Guds sju ånder kan være en måte å beskrive Guds fullkomne Ånd, eller de mange forskjellige måtene som Guds Ånd virker på. § **1:6** I grunnteksten: Amen! * **1:8** Alfa og omega er første og siste bokstaven i det gresk alfabete. † **1:9** Patmos er en liten øy i øst i Middelhavet som er blitt brukt som straffekoloni av romerne. ‡ **1:10** På gresk: "Herrens dag" det vil si: den dagen da Jesus sto opp fra de døde.

menneskesønn§. Han var kledd i en kappe som gikk helt ned til gulvet, og han hadde et belte av gull om brystet. 14 Hodet og håret hans var hvitt som hvit ull eller som snø. Øynene hans var som flammende ild. 15 Føttene hans lignet skinnende bronse som var glødet i smelteovnen. Stemmen hans hørtes ut som lyden av store vannmasser. 16 Han holdt sju stjerner i sin høyre hånd, og fra munnen hans kom det ut et skarpt, dobbeltegget sverd. Ansiktet hans lyste som solen når den er på sitt høyeste.

17 Da jeg så ham, falt jeg ned som død ved føttene hans. Men han la sin høyre hånd på meg og sa: "Vær ikke redd, jeg er den første og den siste, 18 den som gir liv. Jeg var død, men jeg lever i all evighet, og jeg har nøklene som gir meg makt til å åpne de dødes verden og gjøre de døde levende igjen. 19 Skriv ned det du har sett, det som er nå og det som kommer til å skje i framtiden. 20 Dette er hemmeligheten med de sju stjernene som du så i hånden min, og de sju lysestakene av gull: De sju stjernene er de sju englene* som våker over menighetene, og de sju lysestakene er de sju menighetene†.

2

Brevet til menigheten i Efesos

1 Skriv til engelen* for menigheten i Efesos:

'Dette er budskapet fra ham som holder de sju stjernene i sin høyre hånd og går omkring blant de sju lysestakene av gull. Han sier til menigheten:

2 Jeg kjenner til alt i livet deres. Jeg har sett hvordan dere har kjempet tålmodig for å følge meg. Jeg vet at dere ikke kan tåle de onde menneskene, og at dere nøye har testet ut dem som kaller seg mine† utsendinger, men ikke er det. Dere har avslørt at de lyver. 3 Dere har tålmodig lidd på grunn av troen på meg, og dere har ikke gitt opp.

4 En ting må jeg kritisere dere for: Kjærligheten deres er ikke like sterk nå som den var da dere først begynte å tro på meg. 5 Tenk på den store forskjellen, og vend om og lev som dere gjorde før. For dersom dere ikke vender om, skal jeg komme til dere og flytte lysestaken fra ditt sted.

6 Jeg vil likevel rose og ære dere: Dere hater nikolaittenes‡ gjerninger, akkurat som jeg selv gjør.

7 Lytt nøye og forsøk å forstå det Guds Ånd sier til menighetene! Den som vinner seier over ondskapen, vil jeg gi rett til å spise av livets tre i Guds paradis.'

Brevet til menigheten i Smyrna

8 Skriv til engelen§ for menigheten i Smyrna:

'Dette er et budskap fra ham som er den første og den siste, han som var død men nå lever. Han sier til menigheten:

9 Jeg vet hvor mye dere må lide for min skyld, og jeg vet hvor fattige dere er. Men dere er rike, for dere tilhører Gud! Jeg vet at dere blir hånet av dem som kaller seg jøder og Guds folk, men ikke er det. Deres synagoge* står i Satans tjeneste. 10 Vær

§ **1:13** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Kristus, den lovede kongen, som Jesus pleide å bruke om seg selv. Bildet er hentet fra Daniel 7:13-14. * **1:20** Ordet "engel" kan også bety "budbærer". † **1:20** Sju var det fullkomne tallet. De sju menighetene kan altså sikte til alle menighetene. * **2:1** Engelen ses som en representant for menigheten. Brevet er altså rettet til menigheten. † **2:2** Blir også kalt apostler. En ekte disippel av Jesus var utsendt av Jesus selv for å spre budskapet om ham. ‡ **2:6** Nikolaittene var gnostikere. De trodde at den åndelige og materielle virkeligheten var skilt fra hverandre, og at de derfor kunne leve umoralsk uten at det påvirkede det åndelige livet. § **2:8** Engelen ses som en representant for menigheten. Brevet er altså rettet til menigheten. * **2:9** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der.

ikke redde for den lidelse som venter dere. Jeg sier dere: Djevelen kommer å kaste
noen av dere i fengsel for å teste dere. Dere skal bli forfulgt i ti dager. Stå fast ved
troen i alt, også når dere møter døden. Da skal jeg gi dere det evige livet som en
seierskrans. 11 Lytt nøye og forsøk å forstå det Guds Ånd sier til menighetene! Den
som vinner seier over ondskapen, skal ikke blir skadet av den annen død.†'

Brevet til menigheten i Pergamon

12 Skriv til engelen‡ for menigheten i Pergamon:
'Dette er budskapet fra ham som har det skarpe, dobbeldeggede sverdet. Han sier
til menigheten:
13 Jeg vet hvor dere bor. Dere bor i den byen der Satan har sitt maktsentrum§. Til
tross for det holder dere fast ved meg. Dere har avstått fra å fornekte troen. Til og
med da Antipas ble drept i byen der Satan bor nølte dere ikke med å bekjenne dere
til meg.
14 En ting må jeg likevel kritisere dere for: Dere aksepterer at noen av medlemmene
i menigheten er tilhengere av Bileams lære. Det var han som viste Balak hvordan
de kunne lokke Israels folk til fall ved å få dem til å spise det som var ofret til
avgudene og lede dem inn i seksuell løssluppenhet.* 15 Denne læren er den samme
som nikolaittenes† lære. Dere har medlemmer som følger den og lar seg bruke til
disse syndene.
16 Vend om! Ellers skal jeg brått komme til dere og kjempe mot tilhengerne av
denne læren med sverdet som kommer ut fra min munn.
17 Lytt nøye og forsøk å forstå det Guds Ånd sier til menighetene! Den som vinner
seier over ondskapen, skal få spise av det brødet som finnes skjult i himmelen.‡ Jeg
skal gi ham en hvit stein, og på den skal det stå et nytt navn, som bare den som får
det, kjenner til.§'

Brevet til menigheten i Tyatira

18 Skriv til engelen* for menigheten i Tyatira:
'Dette er budskapet fra Guds sønn, han som har øyne som gnistrende ild og føtter
som ligner skinnende bronse. Han sier til menigheten:
19 Jeg kjenner til alt i livet deres. Jeg vet at dere elsker hverandre og holder fast
ved troen på meg. Jeg har sett hvordan dere hjelper hverandre og tålmodig holder
ut i lidelsene. Jeg vet at dere gjør mer i dag enn dere gjorde i den første tiden.
20 En ting må jeg likevel kritisere dere for. Dere tillater kvinnen Jesabel, hun som
sier seg å være en profet, å fortsette å holde fram sine budskap og føre vill mine
tjenere til seksuell løssluppenhet. I tillegg spiser de også mat som blir ofret til
avgudene. 21 Jeg ga henne tid til å angre og vende om, men hun ville ikke slutte
med sine seksuelle utsvevelser. 22 Derfor vil jeg la henne bli syk og sengeliggende.
Alle som har sex med henne, skal bli rammet av fryktelige lidelser, dersom de ikke
angrer sitt syndige liv og slutter å være sammen med henne. 23 Hennes disipler vil
bli rammet av døden. Gjennom dette skal alle menighetene forstå at jeg er den som

---

† **2:11** "Den annen død". Forklaringen finnes i 20:14-15 og 21:8. ‡ **2:12** Engelen ses som en representant for menigheten. Brevet er altså rettet til menigheten. § **2:13** Pergamon var sentrum i provinsen Asia for tilbedelse av den romerske keiseren. * **2:14** Se Fjerde Mosebok 22–24. † **2:15** Nikolaitterne var gnostikere. De trodde at den åndelige og materielle virkeligheten var skilt fra hverandre, og at de derfor kunne leve umoralsk uten at det påvirkede det åndelige livet. ‡ **2:17** Et bilde på åndelig "mat". Se Salmenes bok 78:24 og Johannes sin fortelling om Jesus 6:30-33, der Jesus sier at han er brødet fra himmelen. § **2:17** Steiner kan ha vært brukt som inngangsbillett til fester. Navnet kan være enten den troende sitt nye navn eller identitet, eller Jesu navn. Se Jesaja 62:2. * **2:18** Engelen ses som en representant for menigheten. Brevet dere altså rettet til menigheten.

kjenner de innerste tankene og begjær hos hvert menneske, og at jeg gir hver og en den lønnen han fortjener.
24 Når det gjelder dere andre i menigheten i Tyatira, dere som ikke har fulgt denne
falske læren, disse "Satans dype hemmeligheter" som de kaller det, så tenker jeg ikke
å kreve noe mer av dere. 25 Hold bare fast ved troen til jeg kommer.
26 Den som vinner seier over ondskapen og fortsetter å gjøre viljen min helt til veis
ende, han vil jeg gi makt over folkene. 27 Han skal herske over dem med et spir av
jern, og knuse alle som leirkrukker.† 28 Han skal få samme makten som jeg har fått
av min Far i himmelen, og jeg skal gi han morgenstjernen.‡ 29 Lytt nøye og forsøk å
forstå det Guds Ånd sier til menighetene!'

3

Brevet til menigheten i Sardes

1 Skriv til engelen* for menigheten i Sardes:
'Dette er budskapet fra ham som har Guds sju ånder og de sju stjernene.† Han sier
til menigheten:
Jeg kjenner til alt i livet deres. Jeg vet at dere er kjent som en levende menighet,
men dere er døde! 2 Våkn opp og gjør sterk den resten av liv som finnes igjen. Alt
holder på å dø! Jeg har sett at gjerningene hos dere ikke stemmer med Guds vilje.
3 Tenk på hvordan det var i begynnelsen da dere fikk høre Guds budskap og trodde
på det. Hold uavbrutt fast ved budskapet og vend om til meg igjen, for dersom dere
ikke våkner, vil jeg komme over dere like brått og uventet som en tyv om natten og
straffe dere.
4 Til tross for alt finnes det noen hos dere i Sardes menighet som ikke har flekket
til klærne sine med verdens synd og smuss. De skal gå med meg i hvite klær‡, for de
har fortjent det. 5 Ja, den som vinner seier over ondskapen, skal få sine hvite klær, og
jeg skal ikke viske ut hans navn av livets bok§, men forklare for min Far og englene
at denne personen tilhører meg. 6 Lytt nøye og forsøk å forstå det Guds Ånd sier til
menighetene!'

Brevet til menigheten i Filadelfia

7 Skriv til engelen* for menigheten i Filadelfia:
'Dette er budskapet fra ham som er hellig, sann og har kong Davids† nøkler. Når
han åpner, kan ingen stenge, og når han stenger, kan ingen åpne. Han sier til
menigheten:
8 Jeg kjenner til alt i livet deres. Nå har jeg åpnet en dør for dere, som ingen kan
stenge. Dere er ikke sterke, men har holdt fast ved budskapet om meg og har ikke
fornektet troen.
9 Lytt! Jeg skal la noen komme til dere fra Satans synagoge‡, disse som påstår at de
er jøder og Guds folk, men lyver og ikke er det. De skal bli tvunget til å falle ned for
dere og erkjenne at jeg elsker dere.

† **2:27** Se Salmenes bok 2:9. ‡ **2:28** Morgenstjernen var et symbol for seier og makt. Jesus ble kalt for morgenstjernen i 22:16. * **3:1** Engelen ses som en representant for menigheten. Brevet er altså rettet til menigheten. † **3:1** Sju var det fullkomne tallet. Guds sju Ånder, på gresk: Guds sju ånder kan være en måte å beskrive Guds fullkomne Ånd, eller de mange forskjellige måtene som Guds Ånd virker på. De sju stjernene/menighetene kan sikte til alle menighetene. ‡ **3:4** Hvite klær er et bilde på å være uten skyld for Gud. § **3:5** Et register over alle som får evig liv. Se Andre Mosebok 32:32 og Salmenes bok 69:29. * **3:7** Engelen ses som en representant for menigheten. Brevet er altså rettet til menigheten. † **3:7** Jesus har fått kong David sin makt og myndighet. ‡ **3:9** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der.

10 Dere har fulgt mitt bud om å holde ut. Derfor skal jeg frelse dere fra den perioden
med store plager som skal komme over verden for å sette alle menneskene på prøve.
11 Jeg kommer snart! Hold fast ved troen, så ingen tar fra dere den seierskransen
som er det evige livet.
12 Den som vinner seier over ondskapen, skal jeg gjøre til en bærebjelke i Guds
tempel, og han trenger aldri mer forlate det. Jeg skal skrive min Guds navn og mitt
nye navn på ham og gjøre ham til borger i min Guds by, det nye Jerusalem, som snart
kommer ned fra himmelen fra min Gud. 13 Lytt nøye og forsøk å forstå det Guds Ånd
sier til menighetene.'

Brevet til menigheten i Laodikea

14 Skriv til engelen§ for menigheten i Laodikea:
'Dette er budskapet fra ham som dere kan stole på*. Han som trofast forteller
sannheten, herskeren over Guds skaperverk.† Han sier til menigheten:
15 Jeg kjenner til alt i livet deres. Dere verken elsker meg eller hater meg! Jeg
ønsker at dere gjorde det ene eller det andre. 16 Etter som dere bare er likegyldig
uinteressert og verken er for meg eller imot meg, vil jeg støte dere bort!
17 Dere sier: "Vi er rike! Vi har det materielt godt og har ikke behov av noe mer!"
Dere innser ikke at dere, åndelig sett, er elendige, ynkelige, fattige, blinde og nakne.
18 Derfor vil jeg gi dere et råd: Kom og kjøp av mitt gull, det som er renset i ild, slik
at dere blir virkelig rike. Kjøp rene, hvite klær av meg, slik at dere ikke trenger gå
naken og skamfull. Kom og kjøp salve hos meg, slik at dere kan salve øynene deres
og få synet tilbake.‡ 19 Jeg viser til rette og oppdrar alle som jeg elsker. Vend derfor
om og lev på nytt helhjertet for meg!
20 Jeg står ved døren og banker. Dersom noen hører stemmen min og åpner døren,
vil jeg gå inn til ham, og vi skal spise sammen som venner. 21 Den som vinner seier
over ondskapen, skal få sitte ved siden av meg på min trone, på samme måten som
jeg sitter ved siden av min Far i himmelen på hans trone, etter som jeg har vunnet
seier. 22 Lytt nøye og forsøk å forstå det Guds Ånd sier til menighetene!' "

4

Tilbedelse foran Guds trone i himmelen

1 Da jeg så opp, så jeg en dør som sto åpen til himmelen. Stemmen som jeg først
hadde hørt, den som lød som et kraftig trompetstøt, snakket til meg og sa: "Kom hit
opp, så vil jeg vise deg hva som skal skje i framtiden!"
2 I samme øyeblikk kom Guds Ånd over meg og jeg så en trone i himmelen og noen
som satt på den. 3 Han som satt på tronen gnistret som en edelstein, likt jaspis og
karneol. Omkring tronen var en regnbue som lyste lik smaragd. 4 I en ring rundt
tronen sto 24 andre troner. På dem satt 24 himmelske ledere. Alle var kledd i hvite
klær og hadde kranser av gull på hodene sine. 5 Fra tronen kom det lyn og drønnende
torden. Helt framme ved tronen brann det sju fakler. De representerer Guds sju*
Ånder. 6 Foran tronen lå noe som lignet et hav av glass, klart som krystall. Fire
levende skikkelser som var dekket med øyne foran og bak, sto midt foran, bak og på
begge sidene rundt tronen. 7 Den første av disse skikkelsene så ut som en løve. Den

§ **3:14** Engelen ses som en representant for menigheten. Brevet er altså rettet til menigheten. * **3:14** På gresk: Som er Amen. † **3:14** Eller: Opphavet til. ‡ **3:18** Laodikea var provinsens rikeste by, rost og æret for sine banker, sin tekstilproduksjon og sine medisiner. * **4:5** Sju var det fullkomne tallet. Guds sjufoldige Ånd, på gresk: Guds sju ånder kan være en måte å beskrive Guds fullkomne Ånd, eller de mange forskjellige måtene som Guds Ånd virker på.

andre lignet en ung okse. Den tredje hadde ansikt som et menneske. Og den fjerde
var som en svevende ørn. 8 Hver skikkelse hadde seks vinger og var helt dekket med
øyne, til og med på innsiden av vingene.
Dag og natt roper de uten å tie:
"Hellig, hellig, hellig er Herren Gud, han som har all makt,
han som er, alltid har vært og alltid kommer til å bli."
9 Hver gang de fire skikkelsene ærer, hyller og takker ham som sitter på tronen, han
som lever i evighet, 10 faller de 24 lederne i himmelen ned og tilber ham som sitter
på tronen, han som lever i evighet. De 24 lederne i himmelen kaster sine kranser av
gull for tronen og sier:
11 "Vi hyller deg, vår Herre og Gud, for du er verd å bli æret.
Du er mektig, du har skapt alt.
Ja, på grunn av din vilje ble alt skapt av det som finnes til."

5

Lammet og skriftrullen med sju segl

1 Videre så jeg at han som satt på tronen, hadde en skriftrull i den høyre hånden.
Teksten sto på begge sidene og rullen var forseglet med sju segl. 2 En betydningsfull
engel spurte med kraftig stemme: "Hvem er verdig til å bryte seglet og åpne
skriftrullen?" 3 Ingen i hele himmelen, på jorden eller under jorden hadde fullmakt
til åpne skriftrullen og lese den. 4 Jeg gråt av skuffelse, etter som det ikke var en
eneste som var verdig til åpne skriftrullen og lese den.
5 Da sa en av de 24 lederne i himmelen til meg: "Gråt ikke, for løven av Juda
stamme, arvingen til kong Davids trone,* har vunnet seier. Han kan bryte de sju
seglene og åpne skriftrullen."
6 Da så jeg opp og fikk se et lam†. Det sto for tronen midt blant de fire levende
skikkelsene og de 24 lederne i himmelen. Det så ut som om det hadde blitt slaktet.
Det hadde sju horn og sju øyne. Disse er symboler for Guds sju‡ Ånder, som har
blitt sendt ut over hele jorden. 7 Lammet steg fram til ham som satt på tronen og tok
imot skriftrullen fra hans høyre hånd. 8 Da Lammet tok imot skriftrullen, falt de fire
skikkelsene og de 24 lederne i himmelen ned for Lammet og hyllet det. Alle hadde
hver sin harpe og holdt en skål av gull som var fylt med røkelse. Dette er et symbol
på de bønnene og den tilbedelsen som er blitt sendt opp fra dem som tilhører Gud.
9 De sang en ny sang med denne teksten:
"Du er verdig til å ta skriftrullen og bryte seglene på den,
du har blitt slaktet,
med din død og ditt blod har du kjøpt menneskene fri til Gud
fra alle stammer, språk, folk og land.
10 Du har gjort alle til et nytt folk som tilhører Gud,
slik at de kan tjene ham som prester og regjere på jorden."
11 Så hørte jeg et stort kor av engler. Jeg fikk se at de sto rundt tronen og de fire
skikkelsene og de 24 lederne i himmelen. De var så mange at det var umulig å telle
alle. 12 De sang med en enorm kraft:
"Verdig er Lammet som ble slaktet.

---

* **5:5** Løven av Juda og arvingen til Davids trone er titler på Messias, den lovede kongen. Det handler altså om Jesus. † **5:6** Lammet er et bilde på Jesus. Se Jesaja 53:7 og Johannes sin fortelling om Jesus 1:29. ‡ **5:6** Sju var det fullkomne tallet. Guds sjufoldige Ånd, på gresk: Guds sju ånder kan være en måte å beskrive Guds fullkomne Ånd, eller de mange forskjellige måtene som Guds Ånd virker på.

Vi hyller og ærer ham for hans makt, rikdom, visdom og styrke.
Han vil vi lovsynge."
13 Så hørte jeg at alt det skapte i himmelen, på jorden, under jorden og i havet rope:
"Lovsangen, æren, herligheten og makten
tilhører ham som sitter på tronen og Lammet i all evighet."
14 De fire skikkelsene sa: "Ja, det er sant!"§ Og de 24 lederne i himmelen falt ned og tilba.

6

Seks av seglene blir brutt

1 Mens jeg så på, brøt Lammet det første seglet. Med en stemme som lignet på
torden sa en av de fire skikkelsene: "Kom!" 2 Da fikk jeg se at det sto en hvit hest
foran meg. Rytteren som satt på den, hadde en pil og bue. De satte en seierskrans på
hodet hans. Som en seierherre red han ut over jorden for å vinne seier på nytt.
3 Da Lammet brøt det andre seglet, hørte jeg neste skikkelse si: "Kom!" 4 Da kom
det fram en ildrød hest. Rytteren på hesten fikk makt til å forstyrre freden på jorden,
slik at folkene ville drepe hverandre, og han ble utstyrt med et langt sverd.
5 Da Lammet brøt det tredje seglet, hørte jeg den tredje av de fire skikkelsene si:
"Kom!" Jeg fikk se en svart hest. Rytteren på hesten holdt en vekt i hånden. 6 Jeg
hørte noe som lød som en stemme blant de fire skikkelsene si: "Ett kilo hvete for en
hel daglønn. Tre kilo korn for samme lønn. Men oljen og vinen må du ikke skade."
7 Da Lammet brøt det fjerde seglet, hørte jeg den fjerde skikkelsen si: "Kom!"
8 Nå fikk jeg se en blek gul hest. Rytteren på hesten het Døden. Etter den fulgte en
representant fra de dødes verden. De fikk makt over en fjerdedel av jorden, slik at
de kunne drepe folkene i krig, med sultekatastrofe, sykdommer og ville dyr.
9 Da Lammet brøt det femte seglet, fikk jeg se alteret i templet*. Under alteret så
jeg sjelene til alle dem som var drept fordi de hadde spredd Guds budskap om Jesus.
10 De ropte med kraftig stemme: "Herre, du som er hellig og sann, hvor lenge vil det
dra ut før du dømmer folkene på jorden og straffer fordi de drepte oss?" 11 Da fikk
hver enkelt på seg hvite klær. De ble bedt om å være i ro enda en kort stund til
antallet av Jesu tjenere, deres troende søsken, var fullt av dem som måtte dø for sin
tro.
12 Videre så jeg Lammet bryte det sjette seglet. Da kom det et stor jordskjelv. Solen
ble svart som en sørgedrakt, hele månen ble rød som blod. 13 Stjernene på himmelen
falt til jorden som umoden frukt når fikentreet blir rystet av kraftige stormkast. 14 Ja,
himmelen forsvant for mine øyne, som om den ble rullet sammen som en skriftrull.
Alle fjell og øyer ble flyttet fra sine steder. 15 Makthaverne på jorden, ledere, høye
militærsjefer, de rike og mektige, ja, alle folk, både slaver og frie gjemte seg i grotter
og mellom fjellknauser. 16 De ropte til fjellene og steinene: "Fall over oss. Gjem oss
for sinnet til ham som sitter på tronen og Lammet. 17 For nå har den fryktelige dagen
kommet da Gud og Lammet vil dømme alle. Hvem kan da overleve?"

7

Guds folk skal bli frelst

1 Så fikk jeg se fire engler stå ved jordens fire hjørner. De hindret de fire vindene
i å blåse over jorden. Løvet rørte seg ikke på trærne og havet lå blankt som et speil.
2 Jeg fikk se en engel komme opp i øst. Han hadde med seg et segl fra den Gud som
lever, og ropte til de fire englene, de som hadde fått makt til å skade jorden og havet:

§ **5:14** I grunnteksten: Amen! * **6:9** Templet i Jerusalem.

3 "Vent! Ikke skad jorden, havet eller trærne før vi har fått satt et merke på vår Guds
tjenere, et segl i pannen."
4-8 Jeg fikk høre hvor mange som hadde blitt merket med Guds segl. Det var
144 000.* De kom fra alle Israels stammer: 12 000 fra Juda stamme var merket
med segl.
12 000 fra Rubens stamme.
12 000 fra Gads stamme.
12 000 fra Asjers stamme.
12 000 fra Naftali stamme.
12 000 fra Manasse† stamme.
12 000 fra Simons stamme.
12 000 fra Levi stamme.
12 000 fra Isaskars stamme.
12 000 fra Sebulons stamme.
12 000 fra Josefs stamme
og 12 000 fra Benjamins stamme.

Den store forsamlingen hyller Gud og Lammet

9 Videre fikk jeg se en enorm forsamling mennesker som ingen kunne telle. De var
fra alle folk, stammer, land og språk. De sto for tronen og Lammet, kledd i hvite klær
og med palmegrener i hendene. 10 De ropte med kraft: "Det er vår Gud, han som
sitter på tronen, og Lammet som har frelst oss."
11 Alle englene sto rundt tronen, de 24 lederne i himmelen og de fire skikkelsene. De
falt ned på sine ansikter for tronen og tilba Gud. 12 De sa:
"Vi synger lovsanger og ærer vår Gud for hans visdom.
Ja, vi synger lovsanger for ham!‡
Vi takker og hyller ham i evighet for hans makt og styrke.
Ja, vi takker ham!$1§"
13 En av de 24 lederne i himmelen spurte meg: "Vet du hvem disse er som er kledd
i hvite klær, og hvor de kommer fra?"
14 "Nei, min herre", svarte jeg, "du er den som har det svaret."
Da sa han til meg: "Det er de som er kommet ut av de store lidelsene. De har vasket
klærne sine, gjort seg rene og hvite i Lammets blod.*
15 Det er derfor de står her for Guds trone og tjener ham dag og natt i hans tempel.
Han som sitter på tronen skal bo blant dem og beskytte alle.
16 De skal aldri mer gå sultne og tørste.
Verken solen eller annen brennende hete skal skade dem.
17 For Lammet, som står for tronen,
skal være gjeteren deres og lede dem til kildene med livets vann†.
Gud skal tørke bort tårene fra deres øyne."

8

Det sjuende seglet blir brutt. De sju trompetene

---

* **7:4-8** De 144 000 er et symbolsk uttrykk, 12×12×1 000. Det står enten for alle troende, eller for alle jøder som har begynt å tro på Jesus som Messias, den lovede kongen. Se også noten til 21:16. † **7:4-8** Manasse hørte egentlig til Josefs stamme, etter som han var Josefs sønn. Men Manasse måtte erstatte Dans stamme, etter som de hadde blitt avgudsdyrkere i følge Dommerboken 18:30. ‡ **7:12** I grunnteksten: Amen! § **7:12** I grunnteksten: Amen! * **7:14** De har blitt skyldfri innfor Gud ved troen på at Jesus tok straffen for menneskenes synder da han døde og ofret sitt blod. † **7:17** "Livets vann" er et bilde på det evige livet. Se Salmenes bok 36:10.

1 Da Lammet brøt det sjuende seglet, ble det helt stille i himmelen. Stillheten varte
i omkring en halv time. 2 Så fikk jeg øye på de sju englene som står for Gud. De fikk
hver sin trompet.
3-4 En annen engel kom og stilte seg ved alteret med en gullskål for røkelse. Han ble
gitt rikelig med røkelse. Den skulle han ofre på alteret av gull foran tronen, sammen
med de bønnene og den tilbedelsen som er blitt sendt opp fra dem som tilhører Gud.
Lukten av røkelsen, den som ble ofret sammen med bønnene og tilbedelsen, steg
opp til Gud fra skålen i hånden til engelen.*
5 Engelen fylte så skålen med ild fra alteret og kastet ned den på jorden. Straks
begynte det å lyne, drønne av torden, og jorden bevet i jordskjelv.

Seks engler blåser i trompetene

6 De sju englene gjorde seg beredt til å blåse i sine sju trompeter.
7 Den første engelen blåste i sin trompet. Da kom det hagl og ild blandet med blod
som falt ned over jorden. Ilden brente opp en tredjedel av jorden. Alle trær og grønn
vegetasjon ble brent opp på den tredjedelen.
8-9 Så blåste den andre engelen i sin trompet. Da ble det kastet noe som så ut som
et stort brennende fjell ned i havet. Fjellet forandret en tredjedel av havet til blod.
Det drepte alt levende og utslettet alle skip på den tredjedelen av havet.
10 Den tredje engelen blåste nå i sin trompet. Da kom en stor flammende stjerne
fra himmelen og falt ned på en tredjedel av elvene og vannkildene. 11 Stjernen ble
kalt "Bitterhet", for den forurenset en tredjedel av alt vannet på jorden. Mange
mennesker døde på grunn av at de hadde drukket forurenset vann.
12 Etter dette blåste den fjerde engelen i sin trompet. Da ble solen, månen og
stjernene skadet. De lyste ikke i en tredjedel av tiden. Da var det ikke noe sollys på
en tredjedel av dagen. I en tredjedel av natten lyste verken månen eller stjernene.
13 Nå så jeg en ensom ørn fly tvers over himmelen, og jeg hørte den rope med kraftig
stemme: "Ulykken, ulykken, ulykken vil ramme alle som bor på jorden, når de tre
siste englene vil blåse i trompetene."

9

1 Den femte engelen blåste i trompeten. Da så jeg en stjerne som hadde falt ned
på jorden fra himmelen. Stjernen fikk nøkkelen til den bunnløse avgrunnen. 2 Da
den åpnet avgrunnen, veltet det fram røk som fra en enorm ovn. Solen og luften ble
formørket av røken.
3 Så dukket det fram gresshopper i røken og slo seg ned på jorden. De fikk makt
til å stikke på samme måten som skorpioner. 4 De ble likevel nektet å skade gresset,
vegetasjonen og trærne, men bare de menneskene som ikke var merket med Guds segl
på pannene sine. 5 De fikk ikke drepe noen, men skulle pine folkene i fem måneder.
Smertene som de ble årsak til, kjentes som stikk fra en skorpion. 6 Når dette skjer, vil
menneskene ta sine liv, men de skal ikke gjennomføre det. De vil lengte etter å dø,
men døden skal rømme bort!
7 Gresshoppenne så ut som hester som var utrustet til kamp. Disse hadde noe
som så ut som kranser av gull på hodene sine. Hestehodet lignet på ansiktet hos et
menneske. 8 Håret var langt som håret hos en kvinne. Tennene var som løvetenner.
9 De hadde brystskjold av noe som lignet jern. Lyden av vingene deres lød som når en
armé av hester og vogner stormer av sted til kamp. 10 De hadde haler og brodder som
skorpioner. Det var med giftbroddene de kunne pine menneskene i fem måneder.

* **8:3-4** Røkelsen fra engelen gjorde at Gud aksepterte menneskene sine bønner og tilbedelse.

11 Kongen deres var avgrunnens engel. På hebraisk blir han kalt Abaddon og på gresk
Apollyon, som betyr "Ødeleggeren".
12 Den første katastrofen er over med dette, men det skal komme to til.
13 Den sjette engelen blåste i trompeten. Da hørte jeg en stemme som talte fra de
fire hornene på alteret av gull foran Guds trone. 14 Stemmen sa til den sjette engelen:
"Slipp løs de fire englene som er bundet nær den store elven Eufrat." 15 De hadde blitt
holdt i beredskap nettopp for denne timen, denne dagen, denne måneden og dette
året. Nå ble de sluppet løs for å drepe en tredjedel av menneskene. 16 De disponerte
en armé med 200 millioner ryttere; jeg fikk greie på hvor mange de var.
17 I synet mitt så jeg hestene og rytterne. De så ut på denne måten: Rytterne bar
brystskjold som var ildrøde, mørkeblå og gule som svovel. Hodet til hestenes lignet
på hodet til en løve. Ut av munnen deres kom det røk, ild og svovel. 18 En tredjedel
av alle menneskene ble drept av disse tre plagene, ilden, røken, og svovel som kom
ut fra munnen til hestene. 19 De hadde dødelig kraft i sin munn og hale. Halene deres
var som slanger med hode som kunne skade.
20 De menneskene som overlevde disse plagene, nektet fortsatt å vende om til Gud!
De fortsatte å tilbe demoner og avgudsbilder, som de selv hadde laget av gull, sølv,
bronse, stein og tre. Figurene kunne verken se, høre eller gå. 21 De sluttet ikke med
mordene sine, sin magi, okkultisme, seksuelle løssluppenhet og sine tyverier.

10

Engelen med den lille skriftrullen

1 Nå så jeg en annen enorm engel som kom ned fra himmelen. Han var innhyllet
i en sky og med en regnbue over sitt hode. Ansiktet hans lyste som solen og føttene
hans var som søyler av ild. 2 I hånden holdt han en liten skriftrull som var åpnet.
Han satte den høyre foten på havet og den venstre på jorden. 3 Med kraftig stemme,
lik en løve som brøler, ropte han. Da han hadde sluttet å rope, drønnet sju tordenbrak
til svar. 4 Jeg ville skrive ned det de sju tordenbrakene ga til svar. Da hørte jeg en
stemme fra himmelen si: "Bevar ordene som lød i tordenen for deg selv, ikke skriv
dem ned!"
5 Engelen, som jeg hadde sett stå på havet og på jorden, løftet sin høyre hånd mot
himmelen. 6 Han sverget ved ham som lever i all evighet, han som skapte himmelen
og alt som finnes i den, jorden og alt som finnes på den, havet og alt som finnes i
det. Han sa: "Tiden er ute. 7 Når den sjuende engelen blåser i trompeten, da har
Guds hemmelige plan blitt sluttført, helt i tråd med det glade budskap han bar fram
gjennom sine tjenere og profeter."
8 Så hørte jeg stemmen fra himmelen på nytt, som sa: "Gå til engelen som står på
havet og på jorden. Ta den åpne skriftrullen ut av hånden hans." 9 Da gikk jeg bort
til engelen og ba ham om å gi meg den lille skriftrullen. Han sa til meg: "Ja, ta den
og spis den. Den skal svi i magen din, men så lenge du har den i munnen, vil den
smake søt som honning."
10 Da tok jeg skriftrullen ut av hånden hans og spiste den opp. Akkurat som han
hadde sagt smakte den søtt i munnen, men da jeg hadde svelgd den, svidde den i
magen.
11 Han sa til meg: "Enda en gang må du holde fram Guds budskap om det han
planlegger å gjøre med land, folk, språk og makthavere."

11

Representantene fra Gud

1 Nå ga de meg en målestokk, den var en stav, og de sa til meg: "Gå og mål Guds
tempel og alteret, og tell alle som tilber der.* 2 Templets ytre gård skal du ikke måle,
for den har Gud overlatt til dem som ikke kjenner ham. De vil beseire Guds by,
Jerusalem og ha kontrollen over byen i 42 måneder†. 3 I disse 1 260 dagene vil jeg
gi mine to representanter i oppdrag å holde fram mitt budskap mens de er kledd i
sørgeklær."
4 Disse representantene er de to oliventrærne og de to lysestakene som står foran
jordens Herre.‡ 5 Dersom noen forsøker å skade dem kommer flammer av ild til å
sprute ut av munnen deres. Hver fiende som vil skade dem, vil bli drept av ilden.
6 De har makt til å stenge himmelen, slik at det ikke kommer regn i den tiden som de
bringer Guds budskap. Videre har de makt til å forvandle alle elver til blod og sende
alle slags plager over jorden, så ofte de vil.
7 Når de har sluttført oppdraget sitt med å bære fram budskapet som Guds
representanter, vil udyret§ som stiger opp fra den bunnløse avgrunnen, angripe,
beseire og drepe de to. 8 Likene deres vil ligge på gaten i den store byen som symbolsk
blir kalt "Sodoma" og "Egypt", der deres Herre også ble henrettet ved å bli spikret fast
på et kors. 9 Mennesker fra alle land, stammer, språk og folk vil i tre og en halv dag
se kroppene deres ligge der. De vil ikke tillate at kroppene blir begravd. 10 Jordens
innbyggere vil glede seg over at Guds representanter endelig er døde. De vil juble og
utveksle gaver til hverandre for å feire at de er kvitt disse to profetene som bar fram
Guds budskap og var til så mye bry.
11 Etter tre og en halv dag vil livets Ånd fra Gud komme inn i de to døde. De vil
sette seg opp, og alle som ser dette, vil bli vettskremt. 12 Så vil en kraftig stemme fra
himmelen rope: "Kom hit opp!" Jeg var vitne til at de for opp til himmelen i en sky,
rett foran øynene på deres fiender. 13 I samme øyeblikk ble det et kraftig jordskjelv,
som fikk en tiendedel av byen til å styrte sammen. 7 000 mennesker ble drept, og de
som overlevde, skalv av skrekk og begynte å hyllet, himmelens Gud.
14 Den andre katastrofen er med dette over, men den tredje er like om hjørnet.

Den sjuende engelen blåser i trompeten

15 Akkurat da blåste den sjuende engelen i trompeten. Sterke stemmer ble hørt fra
himmelen. De sa:
"Vår Gud og Kristus,
kongen han lovet oss,
har nå tatt makten over hele verden.
Han skal regjere i all evighet."
16 De 24 lederne i himmelen, som satt på sine troner for Gud, falt ned på ansiktene,
tilba, og sa:
17 "Vi takker deg, Herre Gud,
du som har alt makt, du som er og alltid har vært,
for at du har begynt å utøve din store makt for å regjere.
18 Folkene raste i sinne, men nå er det din tur å være sint.
Det er tid for at de døde skal bli dømt.
Du vil lønne profetene som tjente deg ved å holde fram budskapet,
og alle folk som tilhører deg.
Ja, du vil lønne alle som er lydige og tilber deg.

---

* **11:1** Johannes fikk i oppdrag at måle og telle det som skulle beskyttes av Gud. † **11:2** 42 måneder, eller 1 260 dager, er det samme som 3½ år, hvilken er halvdelen av 7, det fullkomne tallet. Det kan altså ses som et symbolsk uttrykk for en begrenset tid. Samme symbolet forekommer i v.9 og 11. ‡ **11:4** Se Sakarja 4:1-14. § **11:7** Udyret finnes beskrevet i 13:1-10.

Det gjelder både fine mennesker og vanlige folk.
Du vil utslette dem som ødelegger verden."
19 Så ble Guds tempel i himmelen åpnet. Der inne ble Paktens ark* synlig. Det
lynte, drønnet av torden, ble jordskjelv og store hagl falt ned.

12

Kvinnen og dragen

1 Jeg fikk se et symbolsk drama i himmelen.
Jeg så en kvinne, som var svøpt inn i solen, hadde månen under sine føtter og en
krans av tolv stjerner på hodet. 2 Hun var gravid og skulle straks føde, for hun skrek
mens veene begynte å komme.
3 Videre så jeg en annen symbolsk handling i himmelen: En svær rød drake dukket
opp. Den hadde sju hoder med ti horn og sju kroner på hodene. 4 Halen på dragen
dro med seg en tredjedel av stjernene og kastet dem ned på jorden. Han sto foran
kvinnen som skulle føde, slik at han kunne sluke barnet i samme øyeblikk det var
født. 5 Kvinnen fødte en gutt som en gang skal herske over alle folk med uinnskrenket
makt*. Barnet ble rykket bort og ført opp til tronen hos Gud. 6 Kvinnen flyktet ut i
ørkenen, der Gud hadde gjort i stand et sted for henne. Der vil hun bli tatt hånd om
i 1 260 dager†.
7 Så brøt en krig ut i himmelen. Mikael og de englene som var under hans
kommando, gikk til krig mot dragen og englene hans. 8 Dragen tapte slaget, og han og
englene ble presset ut av himmelen. 9 Han, den store dragen, den gamle slangen, som
ble kalt djevelen eller Satan,‡ og som bedrar hele verden, ble kastet ned på jorden
sammen med alle englene sine.
10 Jeg hørte en kraftig stemme som ropte i himmelen:
"Vår Gud har endelig frelst oss for evig!
Han har vist sin styrke og er begynt å regjere.
Kristus, kongen som han lovet oss, har fått all makt.
Anklageren, han som dag og natt anklaget våre troende søsken for vår Gud,
han har blitt kastet ned fra himmelen på jorden.
11 De troende beseiret den som anklaget,
etter som Lammet døde og ofret sitt blod for å ta straffen for syndene.
Ja, de beseiret Anklageren fordi de troende til
og med var villige til å miste sitt liv for å spre budskapet om det som Lammet hadde
gjort.
12 Juble derfor, du himmel og alle dere himmelens innbyggere.
Ulykken vil ramme jorden og havet,
for djevelen har kommet ned til dere og hans sinne er uten kontroll,
etter som han vet at han bare har en kort tid igjen."
13 Da dragen merket at han hadde blitt kastet ned på jorden, forfulgte han kvinnen
som hadde født gutten. 14 Hun fikk vinger som på en stor ørn, slik at hun kunne fly
ut i ørkenen, til det stedet der hun skulle bli tatt hånd om og bli beskyttet for dragen
i tre og en halvt år§.

---

* **11:19** Pakten Ark var en kiste kledd med gull, der Israels folk oppbevarte steintavlene med Paktens avtale, det vil si de ti budene. Se Andre Mosebok 25:10-22. * **12:5** På gresk: Med et spir av jern. Se Salmenes bok 2:9. † **12:6** 1 260 dager er det samme som 3½ år, hvilket er halvdelen av 7, det fullkomne tallet. Det kan altså ses som et symbolsk uttrykk for en begrenset tid. Samme symbol finnes i v.14. ‡ **12:9** "Djevelen" er gresk, "Satan" er hebraisk. Begge ordene betyr "de som anklager deg". § **12:14** På gresk: En tid, to tider og en halv tid. Se kommentar til 12:6.

15 Dragen forsøkte å drukne kvinnen i voldsomme vannmengder som fosset ut
av hans munn. 16 Jorden åpnet sin munn og reddet kvinnen ved å absorbere
vannmengdene som dragen sprutet ut. 17 Da ble dragen rasende på kvinnen og startet
en krig mot resten av barna hennes, mot alle de som er lydige mot Gud og sprer
budskapet om Jesus. Dragen stilte seg på stranden ved havet.

13

Udyret fra havet

1 I synet mitt så jeg et udyr stige opp av havet. Det hadde ti horn og sju hoder.
Hvert horn var prydet med en krone. På alle hodene sto et navn som spottet* Gud.
2 Udyret så ut som en leopard, men hadde føtter som en bjørn og kjeft som en løve.†
Dragen overførte sin kraft, trone og enorme makt til udyret.
3 Jeg så at et av hodene på udyret var hardt skadet, men at det dødelige såret
hadde blitt leget. Hele verden ble grepet av beundring for udyret og begynte å følge
det. 4 De tilba dragen for at han hadde gitt udyret slik makt, og de tilba udyret og sa:
"Ingen er større enn udyret! Hvem kan kjempe mot det?"
5 Så ble udyret utstyrt med en munn som skrøt og hånte alt og alle som var hellig og
hadde med Gud å gjøre. Det fikk makt til å holde på i 42 måneder‡. 6 Det spottet Gud
og hans rett til å bestemme, og det spottet Guds bolig der han er og alle som finnes i
himmelen. 7 Det fikk også makt å kjempe mot alle som tilhører Gud, og beseire dem.
Videre fikk det makt til å regjere over alle stammer, land, språk og folk. 8 En stor del
av innbyggerne på jorden vil tilbe udyret. De eneste som ikke vil delta i tilbedelsen,
er de som har takket ja til Guds innbydelse om å tilhøre ham. Derfor har de navnene
sine skrevet i livets bok§ som finnes hos Lammet som er slaktet. Gud hadde bestemt
navnene i boken allerede før verden ble skapt.
9 Lytt nøye og forsøk å forstå!
10 På grunn av denne motstanden mot udyret vil enkelte bli ført bort i fangenskap,
og andre vil bli drept med sverd.
Her gjelder det for dem som tilhører Gud å holde hardnakket fast ved troen.

Udyret fra jorden

11 Jeg så også et annet udyr. Det kom opp av jorden og hadde to horn som lignet
på hornene hos en ung saubukk, men det hadde stemmen til en drake. 12 Det har
samme makten som det første udyret og representerer udyret. Det krever at alle
innbyggerne på jorden må tilbe det første udyret som hadde de dødelige sårene
som ble leget. 13 Det utfører store mirakler og kan til og med få ild til å falle ned fra
himmelen mens alle ser på. 14 Gjennom alle miraklene som det utfører på oppdrag av
det første udyret, bedrar det innbyggerne på jorden. Udyret ber menneskene å lage
et stort bilde av det udyret som hadde blitt hugget med sverdet, men blitt levende
igjen. 15 Det får også makt til å gi liv til dette bilde, slik at bildet til og med kan snakke
og gi befaling om at den som ikke tilber det, skal bli drept.
16 Det andre udyret krever at alle, både fine mennesker og vanlige folk, rike og
fattige, frie og slaver, skal ha et merke på høyre hånden eller i pannen. 17 Ingen
kan kjøpe eller selge noe som helst dersom de ikke har udyrets merke. Merket er
enten udyrets navn, eller de tallene som står i stedet for navnet. 18 Her blir det

---

* **13:1** Å spotte er å håne og snakke stygt om noe hellig. † **13:2** Se Daniel 7:2-7. ‡ **13:5** 42 måneder er det samme som 3½ år, hvilket er halvdelen av 7, det fullkomne tallet. Det kan altså ses som et symbolsk uttrykk for en begrenset tid. § **13:8** Et register over alle som får evig liv. Se Andre Mosebok 32:32 og Salmenes bok 69:29.

krevd visdom, og bare den som har forstand, kan regne ut udyrets tall. Det er et menneskетall, og tallet er 666*.

14

Lammet og de 144 000

1 Nå så jeg Lammet stå på Sions fjell*. Sammen med Lammet sto de 144 000†,
som hadde Lammets navn og hans Fars navn skrevet i sine panner. 2 Jeg fikk høre
stemmer fra himmelen. Stemmene lød som lyden av store vannmasser, og som drønn
av torden, som et helt orkester av harper.
3 Disse tusener av mennesker som sto for Guds trone, for de fire skikkelsene, de 24
lederne i himmelen, og de sang en ny sang. Ingen kunne lære seg denne sangen uten
de 144 000 som hadde blitt kjøpt fri fra jorden. 4 Det er de som har holdt seg borte
fra avgudsdyrkelse og har bevart sin åndelige renhet.‡ De følger Lammet hvor det
enn går. De har blitt kjøpt fri fra jordens alle mennesker, som en første innhøsting
til Gud og Lammet. 5 De har aldri løyet for noen, de er skyldfri.

De tre englene

6 Etter dette fikk jeg se en annen engel. Den fløy tvers over himmelen og hadde
et evig gledesbudskap å fortelle for dem som bor på jorden, for alle land, stammer,
språk og folk.
7 Den ropte med kraftig stemme: "Ha respekt for Gud og gi ham æren. Tiden er
kommet da han skal dømme. Tilbe ham som skapte himmelen, jorden, havet og alle
vannkildene."
8 En annen engel fulgte etter ham og ropte: "Den store byen Babylon har falt. Denne
byen som dro med seg verdens folk i sine seksuelle utskeielser og ble årsak til at de
nå må drikke Guds vredes vin."§
9 Så fulgte en tredje engel som ropte med kraftig stemme: "Alle som tilber udyret*,
bildet av udyret og bærer udyret sitt merke i sin panne eller på hånden, 10 de vil
også måtte drikke av Guds vredes vin. Ublandet har den blitt fylt opp i Guds vredes
beger. De vil bli plaget med ild og svovel foran Guds engler og Lammet.† 11 Røken fra
deres plager vil stige opp i all evighet. De vil ikke få noen lindring verken dag eller
natt. Dette rammer alle disse som tilber udyret og bildet av det og som tar på seg
merket med udyrets navn‡. 12 Her gjelder det at de som tilhører Gud, har langvarig
utholdenhet og holder fast ved Guds befalinger og troen på Jesus."
13 Jeg hørte en stemme fra himmelen som sa: "Skriv dette ned: Lykkelige er de som
fra og med nå dør mens de trofast følger Herren Jesus! Ja, sier Guds Ånd, de skal få
hvile fra sitt strev og deres gode gjerninger følger med dem!"

Høsttid over jorden

---

* **13:18** Det kan være et symbol, enten for et menneske navn, eller for tredobbel ondskap og ufullkommenhet, tallet 6 når ikke opp til det fullkomne tallet 7. * **14:1** Sions berg er det stedet der Jerusalem ligger. Her handler det om det himmelske Jerusalem som blir omtalt i kap.21. † **14:1** De 144 000 er et symbolsk tall, 12×12×1 000. Det står enten for alle troende, eller for alle jøder som har begynt å tro på Jesus som Messias, den lovede kongen. Se også noten til 21:16. ‡ **14:4** På gresk: De har ikke skitnet seg til med kvinner, men er rene som uskyldige. Dette bilde på seksuell renhet viser sannsynligvis til at de har holdt seg borte fra den prostituerte kvinnen, det vil si denne verdens onde system, som blir omtalt i v.8 og i kap.17. § **14:8** Se Jeremia 25:12-15. * **14:9** Udyret finnes beskrevet i 13:1-10. † **14:10** "Ild og svovel". Se Salmenes bok 11:6. ‡ **14:11** Merket med udyrets navn finnes beskrevet i 13:16-18.

14 Jeg fikk se en hvit sky. På den satt noe som lignet en menneskesønn§. Han hadde
en krans av gull på hodet og en skarp sigd i hånden.
15 En engel kom nå ut fra templet og ropte med kraftig stemme til ham som satt på
skyen: "Det er tid til å høste! La din sigd svinge over jorden, for avlingen er moden."
16 Han som satt på skyen, svingte sigden over jorden, og avlingen på jorden ble samlet
inn. 17 Enda en engel kom ut fra templet i himmelen. Han hadde også en skarp sigd.
18 Så kom en engel ut fra alteret i templet. Han hadde makt over ilden og ropte
med kraftig stemme til engelen som hadde den skarpe sigden: "Ta sigden og skjær av
drueklasen fra jordens vinstokk, for druene er modne." 19 Da svingte engelen sigden
over jorden og skar av drueklasen og kastet druene i Guds vredes store vinpresse.
20 Druene ble trampet til mos i vinpressen utenfor byen.* Fra pressen fløt en strøm
av blod som var så dyp at den ville nådd opp til bislet på en hest, og strømmen var
1 600 stadier† lang.

15

Den nye sangen i himmelen

1 Nå fikk jeg se et annet symbolsk og fantastisk drama i himmelen.
Jeg så sju engler. De var valgt ut for å spre de sju siste katastrofene på jorden. Disse
katastrofene er de siste, for når de er over, kommer Guds sinne til å være slutt.
2 Jeg så noe som lignet et hav av glass blandet med ild. På det sto alle dem som hadde
lykkes med å komme fri fra udyret*, bildet av udyret og tallet som representerer
navnet på udyret. Alle holdt de Guds harper i hendene sine. 3 De sang Guds tjener
Moses sine sanger og Lammets sang:†
"Store og vidunderlige er dine gjerninger, Herre Gud, du som har all makt.
Du er rettferdig og sann i alt det du gjør, du høvding over alle land.‡
4 Hvem ville ikke frykte for deg, Herre, og hylle deg? Du alene er hellig.
Alle folk vil komme og tilbe deg, for dine rettferdige dommer er blitt synlige."
5-6 Videre så jeg i synet mitt hvordan templet i himmelen, vitnesbyrdets telt§, ble
åpnet. Fra Det aller helligste kom de sju englene som var valgt ut til å spre de sju
katastrofene. De var kledd i skinnende hvitt tøy av lin og hadde gullbelter over
brystet. 7 En av de fire skikkelsene rakte hver av de sju englene skålen sin av gull.
Hver skål var fylt av Guds sinne, sinne fra ham som lever i all evighet. 8 Det aller
helligste ble fylt av røk fra hans herlighet og makt, og ingen kunne gå inn der før de
sju katastrofene fra de sju englene var over.

16

Sju engler med sju plager

1 Jeg hørte en kraftig stemme fra Det aller helligste i templet si til de sju englene:
"Gå og tøm de sju skålene med Guds sinne ut over jorden."

---

§ **14:14** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Kristus, den lovede kongen, som Jesus brukte om seg selv. Bildet er hentet fra Daniel 7:13-14. * **14:20** Et bilde på Guds dom hentet fra Jesaja 63:1-6. † **14:20** 1 600 stadier er 30 mil. Men tallet kan være symbolsk, 4×4×100, der 4 står for de fire verdensretningene. Tallet 1 600 skulle da representere hele verden. * **15:2** Udyret finnes beskrevet i 13:1-10. † **15:3** "Moses sang", se Andre Mosebok 15:1-18. "Lammets sang", se 14:3. ‡ **15:3** Mange håndskrifter har i stedet: Evighetens høvding. § **15:5-6** Før Israels folk hadde bygd et virkelig tempel, brukte de et telt. I det innerste rommet, som ble kalt "Det aller helligste", ble det oppbevart en gullkiste, arken, med paktstegnet, det vil si steintavlene med de ti budene.

2 Da gikk den første engelen bort og tømte skålen sin over jorden. Fryktelige og
plagsomme byller slo ut på dem som bar udyrets* merke og tilba bildet av udyret.
3 Den andre engelen tømte skålen sin over havet. Vannet ble som blodet fra et dødt
menneske, og alt som levde i sjøen, døde.
4 Den tredje engelen tømte skålen sin over elvene og vannkildene. De ble også
forandret til blod.
5 Så hørte jeg at engelen som hadde makten over vannet sa:
"Rettferdig er du som er til og alltid har vært,
du Hellige som har felt denne dommen.
6 Innbyggerne på jorden har drept profetene som bar fram budskapet ditt,
og de menneskene som tilhører deg.
De har latt blodet deres renne på jorden.
Derfor har du gitt dem blod å drikke.
Dette er straffen de har fortjent."
7 Jeg hørte en stemme fra alteret i templet si:
"Ja, Herre Gud, du som har all makt,
dine dommer er sanne og rettferdige."
8 Den fjerde engelen tømte skålen sin over solen. Solen fikk tillatelse til å svi
menneskene med sin ild. 9 Da menneskene ble brent av den voldsomme heten fra
solen, forbannet de Gud som hadde makt til å sende slike plager. Ingen angret synden
sin, vendte om til Gud og ga ham æren.
10 Så tømte den femte engelen skålen sin over udyrets maktsentrum. Da ble hans
rike dekket av mørke. Menneskene bet tungene sine i biter av smerte. 11 De forbannet
Gud i himmelen for sine plager og byller, men de angret ikke sine onde handlinger
og vendte om til Gud.
12 Den sjette engelen tømte skålen sin over den store elven Eufrat. Den tørket ut,
slik at veien lå åpen for makthaverne fra Østen. 13 Jeg så tre onde ånder som så ut
som padder. De kom fram fra draken sin munn, av udyret sin munn og av den falske
profeten sin† munn. 14 Disse demoniske åndene som kan utføre mirakler, gikk ut til
alle verdens makthavere og overtalte dem til å samle seg til kamp mot Herren Jesus
på den store dagen, da Gud, som har all makt, skal dømme verden.
15 "Lytt", sier Jesus: "Jeg kommer uventet som en tyv om natten! Lykkelig er den
som holder seg våken og har klærne sine parat, slik at han ikke behøver gå naken
og skamfull når de han møter, ser ham."‡
16 De onde åndene samlet alle verdens makthavere på det stedet som på hebraisk
blir kalt Harmageddon§.
17 Til slutt tømte den sjuende engelen skålen sin over luften. Da hørte jeg en kraftig
stemme fra tronen i Det aller helligste i templet, og den sa: "Det er skjedd!" 18 Det
lynte, drønnet av torden og ble et stort jordskjelv som var så kraftig at ingen noen
gang sett noe tilsvarende. 19 Den store byen ble kløvd i tre deler. Mange byer rundt
om i verden styrtet sammen. Gud glemte ikke den store byen Babylon og syndene
som florerte, og lot byen tømme begeret med hans glødende vredes vin. 20 Alle
øyene forsvant, og fjellene var borte. 21 Det falt enorme hagl på omkring 40 kilo
fra himmelen ned over jorden. Menneskene forbannet Gud for haglene, etter som
katastrofen var en så fryktelig pine.

* **16:2** Udyret finnes beskrevet i 13:1-10. † **16:13** "Den falske profeten" er et annet navn på "det andre udyret", som finnes beskrevet i 13:11-18. ‡ **16:15** Se Matteus sin fortelling om Jesus 24:42-43. § **16:16** Harmageddon er sannsynligvis fjellet Megiddo i Israel, et sted der kamper har blitt utkjempet i tusener av år.

17

Den prostituerte kvinnen

1 En av de sju englene som hadde tømt ut plagene, kom nå fram og snakket til meg.
Han sa: "Kom, jeg vil vise deg dommen som skal ramme den prostituerte kvinnen,
den store byen som ligger ved de mange vann. 2 Makthaverne i alle land har ligget
med henne. Innbyggerne på jorden har ruset seg som av vin med hennes seksuelle
løssluppenhet.*"
3 I synet som Guds Ånd lot meg se, ble jeg av engelen ført ut i ørkenen.† Der fikk
jeg se en kvinne som satt på et lysende rødt udyr‡. Udyret var tatovert med navn
som spottet Gud. Det hadde sju hoder og ti horn. 4 Kvinnen bar klær av mørkerøde
og lysende rødt§ tøy, og hun hadde vakre smykker av gull, edelsteiner og perler. I
hånden holdt hun et beger av gull som var fylt av snuskete og skitten styggedom fra
hennes seksuelle løssluppenhet. 5 På pannen hennes sto det skrevet et navn som
hadde en hemmelig formel:

"Babylon den store,
alle prostituerte
og styggedommens mor i verden."

6 Jeg så at kvinnen også var ruset. Hun hadde drukket seg full på blodet fra dem
som tilhører Gud, fra dem som er blitt martyrer fordi de hadde spredd budskapet
om Jesus. Jeg stirret på henne med vantro forskrekkelse.
7 "Hvorfor er du så forskrekket?" spurte engelen. "Jeg vil fortelle deg hvem hun
er og hvem udyret som hun rir på er, det som har sju hoder og ti horn. 8 Udyret
som du fikk se, har eksistert, men er ikke mer, det skal på nytt komme opp av den
bunnløse avgrunnen for så å gå under. En stor del av innbyggerne på jorden vil bli
dypt sjokkert når de ser at udyret, det som har eksistert men ikke er mer, og som på
nytt kommer tilbake. De eneste som ikke blir forskrekket, er de som har takket ja til
Guds innbydelse om å tilhøre ham, og derfor har sine navn skrevet i livets bok*, slik
som Gud hadde bestemt allerede før verden ble skapt.
9 I dette blir det krevd både visdom og forstand. De sju hodene representerer
sju høyder som kvinnen sitter på. Samtidig er de sju makthavere. 10 Fem av disse
makthaverne har allerede falt, den sjette regjerer nå og den sjuende skal komme.
Hans regjeringstid skal bli kort. 11 Udyret som har eksistert, men ikke er mer, det er
den åttende makthaver. Han er også en av de sju og skal gå under.
12 De ti hornene du så på udyret, er ti makthavere som ennå ikke har begynt å
regjere. De skal en kort periode regjere sammen med udyret. 13 Alle ti vil bli enige om
å overdra makten og myndigheten til udyret. 14 Sammen med udyret vil de kjempe
mot Lammet. Lammet, og alle som har takket ja til Guds innbydelse om å tilhøre
Lammet og trofast holde seg til ham, de skal beseire alle disse makthaverne. Lammet
er alle herrenes Herre og alle kongenes konge."
15 Så sa engelen til meg: "De vassdragene som du så, der den prostituerte bor, er et
bilde på land, individer, folk og språk. 16 Udyret og de ti hornene som du så, skal hate
den prostituerte, ta eiendelene og klærne, spise kjøttet hennes og brenne henne opp
i ilden. 17 Dette er helt i tråd med Guds plan, for det er han som får de ti kongene til å
overdra makten til udyret, helt til Guds forutsigelse har gått i oppfyllelse. 18 Kvinnen

---

* **17:2** Se Jeremia 51:7. † **17:3** På gresk: Engelen førte meg i ånden ut i ørkenen. ‡ **17:3** Udyret finnes beskrevet i 13:1-10. § **17:4** På gresk: purpur og skarlagensrødt. Fargene var symboler for makt og luksus. * **17:8** Et register over alle som får evig liv. Se Andre Mosebok 32:32 og Salmenes bok 69:29.

som du så i synet, hun er den store byen som regjerer over makthaverne i alle land på jorden."

18

Babylons fall

1 Etter alt dette så jeg en engel komme ned fra himmelen. Han hadde stor makt, og
hans herlighet skinte som lyset fra lyskastere over jorden. 2 Han ropte med kraftig
stemme:
"Den store byen Babylon har falt.
Den har blitt et sted der demonene bor,
et oppholdssted for alle onde ånder,
en plass der motbydelige rovfugler samler seg.
3 Dommen har falt over den prostituerte,
over byen som trakk med seg verdens folk i sine seksuelle utskeielser
og ble årsak til at de nå må drikke Guds vredes vin.
Makthaverne i alle verdens land har ligget med henne.
Forretningsfolk i hele verden har blitt rike på hennes ufattelige luksus og overflod."
4 Så hørte jeg en annen stemme fra himmelen si:
"Dra bort fra henne, mitt folk,
slik at dere ikke synder sammen med henne
og må gjennomgå den samme straffen som hun får.
5 Syndene hennes har blitt stablet opp på hverandre
og rekker helt til himmelen.
Gud har ikke glemt det onde hun har gjort.
6 Dere skal behandle henne slik hun behandlet dere.
Gi henne dobbelt igjen for alt hun har gjort.
Hun ga andre av sin drikke,
så gi henne drikke som er dobbelt så bitter.
7 Hun omga seg med luksus og overflod,
så la henne få smake sin del av smerte og sorg.
Hun sier til seg selv: 'Her sitter jeg som dronning,
er ingen enke og kommer aldri til å oppleve sorg.'
8 På en og samme dag skjer forandringen,
og plagene rammer henne.
Hun vil få oppleve død, sorg, hunger,
og hun vil bli brent opp av ilden.
Mektig er Herren Gud som dømmer henne.
9 Makthaverne i verden, som tok del i hennes seksuelle utskeielser og nøt hennes
luksus, skal gråte og jamre seg når de ser røken stige opp fra de forkullede restene
av henne. 10 Av frykt kommer de til å stå langt unna for ikke å bli rammet av den
samme straffen. De vil rope:
'Ulykken, ulykken har rammet deg Babylon,
du kraftfulle by!
På et øyeblikk har dommen kommet over deg.'
11 Forretningsfolkene på jorden vil sørge og gråte over deg. Det finnes ingen som
vil kjøpe varene deres. 12 Ikke noe marked for gullet og sølvet deres, edelsteinene,
perlene, stoff av lin og silke, mørkerødt og lysende rødt tøy*, aromatiske tresorter,
varer av elfenben, kostbare treslag, kopper, jern og marmor. 13 Heller ikke krydder,

* **18:12** På gresk: Purpur og skarlagensraudt. Fargene var symboler på makt og luksus.

parfyme, salve, røkelse, vin, olivenolje, fint mel, hvete, buskap, sauer og hester,
vogner, slaver og krigsfanger. 14 'Alt det vakre du har lengtet etter, har gått tapt',
roper de. 'All luksusen og prakten som du satte så høyt, vil aldri mer tilhøre deg. Alt
er borte for alltid.' 15 Ja, forretningsfolkene som ble rike ved å selge dette til henne,
vil stå lang unna av frykt for å bli rammet av den samme straffen. De vil gråte og
jamre seg og si:
16 'Ulykken, ulykken har rammet deg, du kraftfulle by!
Du som bar klær av fineste lin,
mørkerøde og lysende røde tøy,
du som hadde smykker av gull,
edelsteiner og perler.
17 På et øyeblikk forsvant all din rikdom!'
Alle handelsfartøyene, kapteinene, besetningene, ja, alle som lever av å seile på
havet, vil stå langt unna. 18 Når de ser røken stige opp fra de forkullete restene av
henne vil de rope: 'Aldri har det eksistert en by som denne!' 19 De vil strø jord på
hodet for å vise sorgen sin, og de vil sørge og rope:
'Ulykken, ulykken har rammet deg Babylon, du kraftfulle by!
Du som gjorde alle skipsrederne rike i sin lengsel etter luksus.
På et øyeblikk har alt gått tapt.'
20 Gled dere over hennes skjebne,
du himmel og alle dere som tilhører Gud.
Dere disipler av Jesus† og profeter som bar fram budskapet hans, gled dere.
Endelig har Gud dømt henne for det hun gjorde mot dere!"
21 En stor engel løftet opp en stein, stor som en kvernstein, kastet den i havet og
sa:
"Med den samme kraften skal Babylon, den store byen,
bli styrtet i dypet og forsvinne for alltid.
22 Aldri mer skal lyden av musikk fra harper,
fløyter og trompeter bli hørt i deg.
Aldri mer skal håndverkere av noe slag finnes i deg.
Aldri mer skal noen male korn i deg.
23 Aldri mer skal lampene lyse i deg.
Aldri mer skal glade røster fra brud og brudgom bli hørt i deg.
Dine kjøpmenn styrte handelen i hele verden,
og du bedro alle med din magi og okkultisme.
24 På dine gater rant blodet fra profetene som bar fram budskapet ditt.
Ja, du passet på at de som tilhører Gud, ble myrdet over hele verden."

19

Seiersjubel i himmelen

1 Etter dette hørte jeg noe som lød som kraftige stemmer fra en stor skare
mennesker i himmelen. De ropte:
"Hyll Gud!* Vår Gud har frelst oss!
Han har vist sin ære og makt
2 ved å dømme sant og rettferdig.
Han har dømt den prostituerte kvinnen,
den kraftfulle byen som ødela verden med sin seksuelle utskeielser.
Han har hevnet seg på henne for drapene på sine tjenerne."

† **18:20** Blir også kalt apostler. * **19:1** Grunnteksten har det hebraisk ordet: Halleluja. Samme ord forekommer i v.3, 4 og 6.

3 Så ropte de enda en gang:
"Hyll Gud!
Røken fra henne stiger opp i all evighet!"
4 De 24 lederne i himmelen og de fire skikkelsene falt ned og tilba Gud som sitter
på tronen, og sa:
"Ja, det er sant![†] Hyll Gud!"
5 Fra tronen kom det en stemme som sa:
"Hyll vår Gud, alle dere som er tjenerne hans,
alle dere som lyder og tilber ham,
både fine mennesker og vanlige folk."
6 Enda en gang hørte jeg noe som lød som stemmen fra en stor skare mennesker.
Stemmene lød som lyden av store vannmasser, som drønnende torden. De ropte:
"Hyll Gud! Herren, vår Gud, han som har all makt,
han er den som regjerer.
7 La oss være glade og juble og gi ham æren.
Det er tid for Lammets bryllupsfest.
Hans brud har gjort seg i stand.
8 Gud har gitt henne rett til å kle seg i skinnende hvitt, fint tøy av lin.
Det fine tøyet av lin er et bilde på at bruden,
alle som tilhører Gud, har fulgt hans vilje."
9 Engelen sa til meg: "Skriv: Lykkelige er de som er innbudt til Lammets
bryllupsfest." Han fortsatte: "Dette er et sant budskap, og det kommer fra Gud."
10 Da falt jeg ned ved føttene av engelen for å hylle ham, men han sa: "Nei, ikke
gjør det! Jeg er bare Guds tjener, akkurat som du og de andre troende som sprer
budskapet om Jesus. Det er Gud du skal tilbe, for sannheten om Jesus inspirerer
menneskene til å holde fram Guds budskap."

Rytteren på den hvite hesten

11 Jeg så himmelen åpen, og jeg fikk se en hvit hest. Rytteren som satt på den heter
"Troverdig og Sann". Han er rettferdig både når han dømmer og når han kjemper.
12 Øynene hans er som ild, og han har mange kroner på hodet sitt. Ett navn står
skrevet på ham, men ingen vet hva det navnet betyr uten han selv. 13 Han er kledd
i en kappe som har blitt dyppet i blod. Navnet hans er "Ordet fra Gud"[‡]. 14 Jeg så
himmelens armeer, kledd i skinnende hvitt, fint tøy av lin, som fulgte etter ham på
hvite hester. 15 Fra munnen hans kommer det ut et skarpt sverd som han skal beseire
folkene med, og han skal herske over alle med total makt[§]. Han skal trampe druene
i Guds vinpresse til mos, og Gud, han som har all makt, skal la folkene få drikke sin
glødende vredes vin.[*] 16 På kappen hans, over lårene, står det skrevet et navn:
"KONGENES KONGE OG HERRENES HERRE."
17 Jeg så også en engel som sto inne i solen. Han ropte med kraftig stemme til alle
fugler som fløy over himmelen: "Kom hit og samle dere til Guds store måltid. 18 Dere
skal få spise kjøtt av makthavere, høye militære og ledere, fra hester og ryttere, ja,
fra alle folk, frie og slaver, fine mennesker og vanlige folk."
19 Jeg så at udyret[†], alle makthaverne i verden og armeene deres hadde samlet seg
for å kjempe mot ham som satt på hesten og mot armeen hans. 20 Udyret ble tatt til
fange, sammen med den falske profeten[‡], han som hadde utført mirakler på udyrets

[†] **19:4** I grunnteksten: Amen! [‡] **19:13** "Ordet fra Gud" er Jesus Kristus. Se Johannes sin fortelling om Jesus 1:1 og Johannes første brev 1:1. [§] **19:15** På gresk: Med et spir av jern. Se Salmenes bok 2:9. [*] **19:15** Et bilde på Guds dom hentet fra Jesaja 63:1-6 og Jeremia 25:12-15. [†] **19:19** Udyret finnes beskrevet i 13:1-10. [‡] **19:20** "Den falske profeten" er et annet navn på "det andre udyret", som finnes beskrevet i 13:11-18.

oppdrag og bedratt alle som hadde tatt imot udyrets merke og tilbedt bildet av udyret. Både udyret og den falske profeten ble levende kastet i sjøen av ild som brenner som svovel.§ 21 Hele armeen deres ble drept av sverdet som gikk ut av munnen til rytteren. Alle fuglene spiste seg mette på kjøttet deres.

20

Dragen blir bundet i 1 000 år

1 Etter dette fikk jeg se en engel komme ned fra himmelen. Han hadde nøkkelen til den bunnløse avgrunnen og en tung kjetting i hånden. 2 Han grep dragen, den gamle slangen, som er djevelen eller Satan,* og bandt ham for 1 000 år. 3 Så kastet engelen ham ned i den bunnløse avgrunnen og låste og forseglet den med et segl, slik at han ikke kunne bedra folkene før de 1 000 årene hadde gått. Etter det må han bli sluppet ut igjen for en kort periode.

4 Jeg så også troner. På dem satte noen seg som hadde fått retten til å dømme. Disse som jeg så, var sjelene til de menneskene som hadde blitt halshugget fordi de spredde Guds budskap om Jesus. De hadde ikke tilbedt udyret†, bildet av udyret eller tatt imot merke av udyret i sine panner eller på hendene. Disse menneskene fikk liv igjen og regjerte med Kristus, den lovede kongen, i 1 000 år. 5 Resten av de døde ble ikke levende igjen før de 1 000 årene var ute. Dette er den første oppstandelsen. 6 Lykkelige er de som tilhører Gud og får være med i den første oppstandelsen. Den andre døden‡ kan ikke skade dem, men de skal være prester som tjener Gud og Kristus, den lovede kongen, og skal regjere med ham i 1 000 år.

Satan får sin straff

7 Når de 1 000 årene er ute, skal Satan bli sluppet løs av sitt fengsel. 8 Han skal gå ut og bedra folk fra alle jordens hjørner, de som blir kalt Gog og Magog,§ og samle dem til kamp. De skal være tallrike som sanden i havet. 9 Jeg så hvordan de dro fram over hele jorden og omringet den byen som Gud elsker, det stedet der menneskene som tilhører Gud, hadde samlet seg. Ild fra himmelen falt ned og utslettet dem. 10 Djevelen som fortsatte sitt bedrag, ble kastet ned i den samme sjøen av ild og svovel som udyret og den falske profeten* hadde blitt. Der skal de bli plaget dag og natt i all evighet.

Guds dom

11 Jeg så en stor hvit trone og ham som sitter på den. Da han sto fram, forsvant jorden og himmelen, de var ikke mer. 12 Jeg så også de døde, både fine mennesker og vanlige folk. De sto for Gud, og bøker ble åpnet. Også en annen bok ble åpnet. Det var livets bok†. De døde ble dømt etter det som sto i de første bøkene, for der var alle gjerningene deres skrevet ned. 13 Havet ga tilbake de døde som var i det. Dødens rike‡ ga tilbake de døde som var i det. Hver og en ble dømt etter sine gjerninger. 14 Så ble selve døden og dødens rike kastet i den brennende sjøen. Dette er den andre død, den brennende sjøen. 15 Hver og en som ikke hadde sitt navn skrevet i livets bok, ble kastet i den brennende sjøen.

---

§ **19:20** Sjøen av ild er et bilde på helvete. Se Matteus sin fortelling om Jesus 25:41. * **20:2** "Djevelen" er gresk, "Satan" er hebraisk. Begge ordene betyr "de som anklager deg". † **20:4** Udyret finnes beskrevet i 13:1-10. ‡ **20:6** Forklaringen finnes i v.14. § **20:8** Sannsynligvis et symbolsk bilde på alle fiender av Guds folk. Se Esekiel 38–39. * **20:10** Udyret og den falske profeten finnes beskrevne i kap.13, der den falske profeten ble kalt "det andre udyret". † **20:12** Et register over alle som får evig liv. Se Andre Mosebok 32:32 og Salmenes bok 69:29. ‡ **20:13** På gresk: Hades.

21

En ny himmel og en ny jord

1 Jeg så en ny himmel og en ny jord. Den første himmelen og den første jorden
var borte, og havet var ikke mer. 2 Jeg så Guds by, det nye Jerusalem, komme ned fra
himmelen, fra Gud. Den var pyntet som en brud som er klar til å møte sin brudgom.
3 Jeg hørte en kraftig stemme fra tronen si: "Se, nå har Gud tatt bolig blant
menneskene! Han skal bo sammen med dem, og de skal være hans folk, ja, Gud
selv skal være hos dem.* 4 Han skal tørke hver tåre av øynene deres, og døden skal
ikke eksistere mer. Det skal ikke lenger forekomme noen sorg eller gråt eller pine.
Alt det som før var, er nå borte."
5 Han som sitter på tronen sa: "Se, jeg gjør alle ting nye!" Så sa han til meg: "Skriv
dette ned, for det jeg sier er pålitelig og sant. 6 Det har skjedd! Jeg er alfa og omega,†
begynnelsen og slutten på alle ting. Jeg vil la den som er tørst, få drikke av kilden
med livets vann helt gratis.‡
7 Den som vinner seier over det onde, skal få alt dette som gave. Jeg vil være
hans Gud, og han skal være min sønn. 8 De feige, de som fornekter meg, de onde
og korrupte, mordere, de som lar seg bruke i seksuell løssluppenhet, de som driver
med magi og okkultisme, avgudsdyrkere og alle løgnere, stedet for alle disse blir i
sjøen som brenner av ild og svovel. Det er den andre død."

Det nye Jerusalem

9 Så kom en av de sju englene som hadde tømt skålene med de sju siste plagene og
sa til meg: "Kom bli med meg, jeg vil vise deg bruden, Lammets elskede.§"
10 I synet som Guds Ånd lot meg se, ble jeg av engelen ført til en høy fjelltopp.*
Fra toppen viste han meg Guds by, Jerusalem, som kom ned fra himmelen, fra Gud.
11 Byen strålte av Guds herlighet, og den gnistret som en kostbar edelstein, som
krystallklar jaspis. 12 Den hadde en stor og høy mur med tolv porter, som ble voktet
av tolv engler. Navnene på Israels tolv stammer sto skrevet på portene. 13 Tre av
portene lå mot nord, tre mot sør, tre mot øst og tre mot vest. 14 Bymuren hadde tolv
grunnsteiner. På dem sto navnene på Lammets tolv disipler†.
15 Engelen som snakket til meg, holdt en målestokk av gull i hånden for å måle
byen, portene og muren. 16 Da han målte byen, fant han at den var bygget som en
kube. Den var like bred som den var lang, og høyden var nøyaktig den samme. Alle
målene var 12 000 stadier‡. 17 Så målte engelen muren og fant at tykkelsen var 144
alen§ som tilsvarer de menneskelige målene, som også engelen brukte.
18 Muren var bygget av edelstein, av jaspis. Byen var av rent gull, som lignet
gjennomsiktig glass. 19 Grunnsteinene i bymuren var av alle slags vakre edelsteiner.
Den første var en jaspis, den andre en safir, den tredje en kalsedon, den fjerde en
smaragd, den femte en sardonyks, 20 den sjette en karneol, den sjuende en krysolitt,
den åttende en beryll, den niende en topas, den tiende en krysopras, den ellevte en

---

* **21:3** En del håndskrifter har: Skal være hos de som deres Gud. † **21:6** Alfa og omega er første og siste bokstaven i det greske alfabetet. ‡ **21:6** "Livets vann" er et bilde på det evige livet. Se Salmenes bok 36:10. § **21:9** "Bruden" er et bilde på alle som tilhører Gud. * **21:10** Eller: Engelen førte meg i ånden til en høy bergtopp. † **21:14** Blir også kalt apostler. ‡ **21:16** 12 000 stadier er 220 mil. Men målet er sannsynligvis symbolsk. Byen var bygget som en kube, akkurat som Det aller helligste i templet i Jerusalem. Alt i byen har med det Hellige tallet 12 å gjøre. Murens lengde er 12×1 000, murens tykkelse er 12×12, og det finnes 12 grunnsteiner og 12 porter. Dette skal sannsynligvis symbolisere forbindelsen mellom Israels folk, med sine 12 stammer, og Guds menighet, med sine 12 disipler, også kalte apostler. Se også Esekiel 48:30-35. § **21:17** 144 alen er 65 m, men målet er sannsynligvis symbolsk, 12×12. Se noten til 21:16.

hyasint og den tolvte en ametyst. 21 De tolv portene var laget av tolv perler, og hver
port besto av en massiv, udelt perle. Den store gaten i byen var av rent gull som
lignet gjennomsiktig glass.
22 Jeg så ikke noe tempel i byen. Herren Gud, han som har all makt, er selv tempel
i byen, han og Lammet. 23 Byen trenger verken sol eller måne, for Guds herlighet
stråler over den, og Lammet er deres lys. 24 Folkene på jorden skal bli ledet av dette
lyset, og verdens makthavere skal komme til byen med sine rikdommer. 25 Portene
i byen skal aldri bli stengt, for dagen tar ikke slutt, og det finnes ingen natt. 26 Alt
kostbart og herlig som folkene eier, skal bli ført inn dit. 27 Ikke noe uverdig skal bli
tillatt å komme inn, det blir ingen som gjør noe ondskapsfullt eller uhederlig, bare
de som har navnene sine skrevet i livets bok*, og som tilhører Lammet, får plass.

22

Elven med livets vann

1 Han viste meg en elv med livets vann, glitrende som krystall. Den kom fra Guds
og Lammets trone. 2 Midt i den store gaten fløt den fram. På begge sider av elven
vokste livets tre, som bærer frukt tolv ganger om året og gir avling hver måned.
Bladene fra trærne er medisin for alle folk.*
3 Ingen som Gud har dømt til å gå under, eksisterer lenger. Guds og Lammets trone
skal stå i byen, og tjenerne hans vil tilbe ham. 4 De skal se ham ansikt til ansikt, og
navnet hans vil stå skrevet på pannene deres. 5 Det skal aldri mer bli mørkt, og ingen
skal lenger behøve lampe eller solens lys, for Herren Gud skal lyse over alle. De skal
regjere i all evighet.
6 Etter dette sa engelen til meg: "Mitt budskap er troverdig og sant. Herren Gud,
som gir budskapet til profetene, han har sendt sin engel for å vise tjenerne sine det
som snart vil skje."

Jesus kommer snart

7 "Se", sier Jesus, "jeg kommer snart! Lykkelig er den som tar være på budskapet
fra Gud som er skrevet ned i denne boken."
8 Det var jeg, Johannes, som fikk høre og se alt dette. Da jeg hadde hørt og sett alt,
falt jeg ned for å hylle engelen som hadde vist det for meg. 9 Han sa: "Nei, gjør ikke
det! Jeg er bare Guds tjener, akkurat som du og de andre profetene som bar fram
Guds budskap på samme måten som alle dem som tar være på det som står i denne
boken. Det er Gud du skal tilbe." 10 Han sa til meg: "Ikke hold budskapet fra Gud
hemmelig, det som du har skrevet ned i denne boken. Det drøyer ikke lenge før alt
dette går i oppfyllelse.
11 En kort periode til får den onde fortsette å være ond, og den som synder, får
fortsette å synde litt til. Den som er god, fortsetter å være god, og den som lever fullt
og helt for Gud, fortsetter å leve fullt og helt for Gud."
12 "Se", sier Jesus, "jeg kommer snart. Jeg har med meg lønnen som skal bli delt
ut til hver og en etter gjerningene hans. 13 Jeg er alfa og omega,† den første og den
siste, begynnelsen og slutten på alle ting."
14 Lykkelige er de som vasker klærne sine rene.‡ De skal få rett til å spise av frukten
fra livets tre og gå inn gjennom portene i byen. 15 Utenfor står de som har vendt Gud
ryggen, de som har drevet med magi og okkultisme, de som har hengitt seg til seksuell

* **21:27** Et register over alle som får evig liv. Se Andre Mosebok 32:32 og Salmenes bok 69:29. * **22:2** Se Første Mosebok 2:9 og Esekiel 47:12. † **22:13** Alfa og omega er første og siste bokstaven i det gresk alfabetet. ‡ **22:14** Å vaske klærne sine er å bli uten skyld for Gud ved troen på at Jesus tok straffen for menneskene sine synder da han døde og ofret sitt blod. Se 7:14.

løssluppenhet, morderne, avgudsdyrkerne og alle som har elsket løgnen og levd livet sitt i falskhet.
16 "Jeg, Jesus, har sendt min engel til dere for å fortelle om dette til menighetene.
Jeg er etterkommer av kong David og arving til hans trone. Jeg er den strålende
morgenstjernen.§"
17 Guds Ånd og bruden* sier: "Kom!" Når du hører dette, skal du svare: "Kom!"
Du som er tørst, kom, for den som vil, kan få drikke av livets vann† helt gratis.
18 Jeg advarer alle som hører budskapet fra Gud i denne boken: Dersom noen legger
til noe i det som er skrevet, da skal Gud la ham bli rammet av alle de plagene som
det står om i boken. 19 Dersom noen tar bort noe fra det budskapet Gud har båret
fram, da skal Gud ta bort hans del i livets tre og den Hellige byen, som det står om i
denne boken.
20 Han som forteller dette, sier: "Ja, jeg kommer snart!"
Ja, det er sant!‡ Kom, Herre Jesus!
21 Ta imot ønsket om at Herren Jesu godhet og kjærlighet må være med dere alle.

§ **22:16** "Davids slektning og arvingen til tronen hans" er en tittel på Messias, den lovede kongen. "Morgenstjernen" var et symbol for seier og makt. * **22:17** "Bruden" er et bilde på alle som tilhører Gud. † **22:17** "Livets vann" er et bilde på det evige livet. Se Salmenes bok 36:10. ‡ **22:20** I grunnteksten: Amen!